LOUISE PENNY
CRIME
O lume
de bizarerii
Un nou volum din seria *Inspectorul Gamache*
Bestseller NEW YORK TIMES
Premiul Agatha pentru cel mai bun roman contemporan
Traducere de Luminița Gavrilă
TREI

Louise Penny

O lume de bizarerii

Traducere din limba engleză de

Luminiţa Gavrilă

EDITURA TREI

Pentru Hardye şi Dan Moel

— Oh, *merde.*

Harriet se uită în oglindă, cu periuţa de dinţi atârnându-i din gură. Era 1 iunie şi uitase să spună *rabbit, rabbit, rabbit*[1].

O spuse acum, cu buzele pline de spumă de la pasta de dinţi, însă cu sentimentul neplăcut că era prea târziu. Că magia nu va funcţiona. Şi dacă exista o zi în care avea nevoie de magie, ei bine, ziua aceea era azi.

— *Merde.*

O să-ţi aducă noroc, mititica. O să te protejeze, o asigurase mătuşa Myrna când o învăţase incantaţia.

Asta se întâmplase cu mulţi ani în urmă, dar ritualul tot nu-i intrase în obişnuinţă. în general, Harriet îşi aducea aminte, însă evident că luna aceasta, când avea cea mai mare nevoie de el, uitase. Ştia că probabil se întâmplase din cauză că avea atât de multe pe cap.

— Fir-ar să fie.

Chiar credea că avea vreo importanţă dacă repeta – *rabbit, rabbit, rabbit?* Nu. Bineînţeles că nu. Cum să creadă aşa ceva? Era doar o superstiţie prostească. Nu exista nimic magic în cuvintele astea. Chiar aşa, de unde venea obiceiul? Şi de ce *rabbit?*

Ridicol, pur şi simplu ridicol.

Sunt inginer, îşi spuse Harriet în timp ce se pregătea pentru alergarea de dimineaţă. O fiinţă umană raţională. Dar la fel era şi mătuşa ei. Oare mătuşa Myrna chiar o zicea? Sau fusese doar o glumă pe care copilul timid de pe- atunci o luase în serios?

Lăsând la o parte absurditatea incantaţiilor magice, Harriet îşi mobiliză sinele raţional şi îşi începu ziua.

Totul va fi bine, îşi spuse în timp ce alerga în dimineaţa caldă de iunie. *Totul va fi bine.*

Numai că Harriet Landers se înşela. Bine-ar fi fost dacă

ar fi rostit *rabbit, rabbit, rabbit.*

Era începutul lui noiembrie când inspectorul-şef a văzut-o pentru prima oară pe Clotilde Arsenault. Şi-a strâns haina mai bine pe lângă corp şi a îngenuncheat lângă ea ca un pocăit în faţa unui altar sinistru.

Vrei să-mi afli secretul?

— *Oui,* şopti Armand Gamache. Spune-mi secretul tău.

Auzi un pufnet dispreţuitor în spate, însă îl ignoră, continuând să se uite în ochii îngrijoraţi ai femeii moarte de la picioarele lui.

Şeful secţiei Omoruri din cadrul Sûreté du Québec- fusese apelat duminică, în timp ce lua micul-dejun împreună cu tânăra lui familie. Zburase ore în şir spre nord-est, de la casa lui din Montreal până pe malul acestui lac uitat de Dumnezeu, pentru a îngenunchea lângă cadavrul care se legăna în apa aproape îngheţată. Femeia fusese împinsă pe jumătate la ţărm de valurile cenuşii, care deveneau tot mai impetuoase cu fiecare minut.

în mijlocul lacului se formaseră talazuri înspumate care, până şi în acest golfuleţ destul de protejat, izbeau corpul femeii, mişcându-i membrele ca într-un soi de simulacru de viaţă. Ca şi cum, până la urmă, aceasta ar fi hotărât că de fapt nu era moartă şi se pregătea să se ridice.

Ceea ce adăuga un element macabru unei scene deja morbide.

Era o zi dezolantă. întâi noiembrie. Dinspre nord sufla un vânt care promitea ploaie. Poate lapoviţă. Poate ploaie îngheţată. Ori chiar zăpadă.

Deocamdată înspuma lacul deja agitat, stârnind valuri peste valuri. Care o împingeau pe femeia moartă tot mai în fată, oferindu-i-o lui Gamache. Insistând ca el să o ia.

Dar el nu putea. Nu încă. Deşi tot ce voia era să o tragă mai sus, pe malul stâncos. în siguranţă. Să-i şteargă faţa şi să-i închidă ochii sticloşi. Să o înfăşoare în pătura călduroasă Hudson's Bay pe care o zărise pe bancheta din

spate a maşinii care aparţinea secţiei locale a Sûreté şi cu care ajunsese acolo.

însă nu a făcut nimic din toate astea, bineînţeles. în schimb, a continuat să o privească într-o nemişcare totală. Pentru a înregistra fiecare detaliu. Din ceea ce se putea şi din ceea ce nu se putea vedea.

Era greu să-i ghiceşti vârsta. Nici tânără. Nici bătrână. Apa şi moartea îi destinseseră chipul, ştergându-i ridurile. Deşi tot chinuită de griji arăta.

Evident, avusese motive întemeiate să fie îngrijorată.

Părul blond i se lipise de faţă. O şuviţă îi intra în ochii deschişi. Gamache nu s-a putut abţine să nu clipească în locul ei.

Nu trebuia să-i ghicească vârsta, ştia exact câţi ani avea: 36. Şi ştia cum o cheamă, chiar dacă nu verificaseră încă ff ' dacă avea vreun act asupra ei şi nici nu fusese făcută o identificare oficială.

Era femeia care fusese dată dispărută cu o zi în urmă de către cei doi copii ai săi.

Copii acum orfani.

— Fotografii? întrebă el, uitându-se spre adjuncta sa.

— Am făcut. Criminaliştii au cercetat împrejurimile. Pe lac avem echipe care se deplasează de-a lungul ţărmului, căutând locul prin care ar fi putut intra. Aşteptăm medicul legist, înainte de a o muta, *patron,* răspunse inspectorul Linda Chernin.

în spatele lui se auzi un *pfffsi* cineva murmurând:

— *Patron.* Ce pupincuristă!

Buzele Lindei Chernin se subţiară, privirea i se aspri şi dădu să se ridice ca să-l înfrunte pe agent, însă Gamache o opri dintr-o privire.

Atât.

Harriet alerga prin dimineaţa luminoasă şi răcoroasă de iunie, pe mijlocul drumului de pământ ce ieşea din Three Pines.

Se uita când într-o parte, când în cealaltă, mereu atentă la împrejurimi. Conştientă de pădurea deasă şi de ce se putea ascunde în ea.

Urşi. Elani. Vulpi turbate. Căpuşe care sugeau sângele şi provocau boala Lyme.

Bigfoot. Copilul ucis care acum ucidea alţi copii.

Zâmbi, amintindu-şi de poveştile stupide cu fantome spuse în jurul focului de tabără din sat. Grăbi şi mai mult pasul. Harriet îşi petrecuse cea mai mare parte din viaţă alergând. Iar acum, când trecuse de 20 de ani, alerga din ce în ce mai repede. Din ce în ce mai departe. Departe.

— Leziuni? întrebă Gamache.

Din locul în care stătea nu vedea niciuna, însă medicul legist le va putea spune mai multe. Cel puţin aşa spera.

— Aici, spuse inspectorul Chernin, arătând spre partea laterală a capului victimei.

Gamache se aplecă peste cadavru, încercând să vadă mai bine. Tocmai atunci, o umbră blocă lumina soarelui, şi aşa puţină, care reuşea să răzbată prin norii de plumb.

— Vrei să te dai la o parte? întrebă el, aruncând o privire peste umăr.

Când umbra se retrase, se aplecă mai aproape.

O lovitură cruntă îi crăpase femeii capul în acel loc.

— Ar fi putut surveni şi post-mortem. Din ce le-au declarat copiii ei poliţiştilor locali, se pare că băuse şi era deprimată, spuse Chemin.

— Crezi că ar putea fi sinucidere? întrebă el, aşezându-se pe călcâie, conştient că picioarele îi amorţeau din cauza frigului şi a faptului că stătuse îngenuncheat.

O rafală de vânt îi aruncă în faţă o jerbă de stropi din lac. Gamache se întoarse cu spatele, dar nu pentru a se proteja pe sine, ci pe femeia moartă. Nu era cazul. O făcuse din instinct.

în spatele lui se auzi o nouă pufnitură, de data asta amuzată.

— Sinucidere? Glumiţi? Era o beţivă şi o curvistină, din câte-am auzit, dar nu s-a sinucis. Asta-i clar. Deşi, dac-ar fi făcut-o, cine ar fi putut s-o învinovăţească? Şi eu mi-aş fi pus

capăt zilelor dacă eram în locul ei. De ce să mai fac degeaba umbră pământului?

Gamache schimbă câteva vorbe în şoaptă cu inspectorul Chemin, după care se ridică. Se întoarse apoi, în mod deliberat încet, spre nefericitul tânăr.

Dacă agentul ar fi fost mai perspicace, dacă n-ar fi umblat cu capul în nori, dacă n-ar fi fost atât de hotărât să se autodistrugă, poate că ar fi observat privirea inspectorului-şef Gamache.

— Vino cu mine, te rog.

Gamache întinse mâna, iar agentul se pregăti pentru inevitabilul brânci. însă acesta nu veni. Inspectorul-şef Gamache îi arătă pur şi simplu spre un loc stâncos, departe de forfota agenţilor.

Ajunşi acolo, Gamache se opri, se întoarse spre tânăr şi, după ce îl privi o clipă, i se adresă cu o voce gravă şi calmă. Şoptită. Dar care avea mai multă forţă în ea decât toate ţipetele pe care le auzise agentul în întreaga lui viaţă. Şi auzise destule.

— Agent Beauvoir, niciodată să nu mai...

— Mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă eu şi tatăl tău nu ne-am fi întâlnit, spuse Jean-Guy Beauvoir.

Se uită spre cadă, la soţia lui, Annie, care îi făcea baie Idolei, fetiţa lor. Apoi se întoarse, încercând să tragă un pulover pe Honoré, care se zvârcolea nerăbdător să iasă la joacă împreună cu prietenii lui, în parcul comunal.

Faptul că cel mai bun prieten al copilului părea să fie bătrâna Ruth Zardo, poeta smintită, îi amuza şi totodată îi cam neliniştea pe părinţii săi.

— Vrei să spui dacă nu te-ar fi găsit tata lâncezind în dulapul acelui detaşament Sûreté de la mama naibii.

— Vreau să spun când şi-a dat seama de genialitatea mea şi m-a implorat să-l ajut să rezolve cel mai dificil caz de crimă.

— ...din câte-au existat, a completat Annie, care mai auzise povestea.

— în întreaga lume, a întărit Jean-Guy.

îi dădu apoi drumul lui Honoré, care o zbughi din cameră, coborî în goană scările şi ieşi afară trântind uşa cu plasă împotriva ţânţarilor în urma lui.

— Femeia din lac, a spus Annie.

— *Oui.* Şi, apropo, de fapt nu eram în dulap.

— Asta numai pentru că erai prea mare ca să încapi acolo.

— Pentru că eram prea dur. Şi încă sunt.

Se aplecă mai aproape de fiica lui şi-i spuse zâmbind:

— Taţi este mare şi puternic şi n-o să lase să ţi se întâmple niciodată ceva rău, da, *ma belle* Idola, Idola, Idola.

în timp ce se uita în ochii ei mari şi inocenţi, Idola începu să râdă. Din toată inima.

Semăna atât de mult cu mama ei aşa. Un suflet blând şi curat.

— A pomenit şi tata în treacăt despre contribuţia ta din ziua aceea. Doar că părea mai degrabă ca era vorba de un *neghiob,* îi spuse Annie, ştergând copila cu prosopul.

— Adică *strălucit,* în codul Sûreté, replică Jean-Guy râzând.

— Ahhh. Atunci cu siguranţă străluceşti.

Annie auzi un pufnet amuzat, în timp ce el se întoarse să se uite pe fereastră la satul Three Pines.

Harriet Landers intră în Librăria „Cărţi noi şi uzate” şi urcă la etaj în vârful picioarelor.

N-ar fi trebuit să se deranjeze. Mătuşa Myrna, în emblematicul ei caftan uriaş, se trezise deja şi era în bucătăria mansardei, pregătind cafeaua. Partenerul ei, Billy, prăjea nişte ouă cu costiţă alături.

Harriet simţise mirosul încă de când deschisese usa librăriei, dar crezuse că venea de la bistroul de alături.

Cu toate că era o vegană în devenire, slăbiciunea ei era costita cu ouă. Şi frişca adevărată în cafea. Şi croasantele. îi era frică până şi de gândul de a o întreba pe Sarah,

brutăriţa, dacă erau făcute cu unt adevărat.

S-ar fi zis că superstiţiile ei, deşi nu funcţionau în cazul incantaţiilor, erau cât se poate de active în cel al croasantelor.

— Pregătită? o întrebă Billy după ce terminară micul- dejun.

Harriet făcuse un duş şi se îmbrăcase, după care strânsese canapeaua extensibilă din living.

Respiră adânc şi răspunse:

— Pregătită.

Deloc convinsă, mătuşa Myrna o strânse în braţe şi-i şopti:

— O să fie bine. Vom fi şi noi acolo. Arăţi minunat.

Harriet îi zâmbi, fără să creadă o iotă din ce spunea.

Jean-Guy stătea cu spatele la dormitor şi privea pe fereastră liniştitul sătuc.

Annie îşi dădu seama că el nu se mai afla în dormitorul părinţilor ei din Three Pines. Era pe malul îngheţat al unui lac care tocmai dăduse la iveală un cadavru. Amintirea aceasta nu era niciodată prea departe. Şi nu era niciodată cu adevărat o amintire.

Ziua aceea schimbase totul.

A fost ziua în care un rahat de agent mărunt şi nemulţumit al Sûreté îl întâlnise pe marele şef al celei mai prestigioase divizii de Omoruri din ţară. A fost ziua în care bărbatul care avea să-i devină soţ îl cunoscuse pe tatăl ei.

Ce s-ar fi întâmplat dacă nu s-ar fi întâlnit? Ce s-ar fi întâmplat dacă femeia din lac nu ar fi fost ucisă? Dacă tatăl ei nu ar fi ales să se ocupe personal de investigarea cazului?

Dacă nu ar fi coborât în subsolul acelui detaşament al Sûreté atât de îndepărtat? Dar nu îndeajuns de îndepărtat.

De ce coborâse? Nu avusese niciun motiv. Inspectorul- sef Gamache nici măcar nu fusese încă la locul crimei. Nu existau probe adăpostite în subsolul sediului poliţiei. Nu era decât un tânăr agent arogant, aruncat acolo şi uitat.

Dar Armand Gamache coborâse.

Pentru că trebuia să o facă. Pentru că – Annie

Gamache o ştia prea bine – aşa fusese sortit.

De la fereastra dormitorului, Jean-Guy îl văzu pe fiul lor de cinci ani oprindu-se, uitându-se în stânga şi-n dreapta, apoi traversând în fugă drumul de pământ şi intrând în parc, unde o grămadă de băieţi şi fete dădeau cu piciorul într-o minge de fotbal. Copilul slăbuţ lăsa impresia că era repezit, chiar nesăbuit, când de fapt era foarte prudent. Nu temător, ci atent.

Semăna cu tatăl său. Plin de energie şi precauţie.

O femeie în vârstă şi o raţă se uitau la copii de pe o bancă din apropiere. Honoré alergă spre ele, le dădu repede câte un pupic, după care se întoarse şi placă un alt copil.

Chiar şi de la fereastra deschisă a casei socrilor săi, Jean-Guy le auzea ţipetele şi râsetele.

Ruth, care privea de pe bancă, clătină din cap cu prefăcută dezaprobare, apoi luă o înghiţitură dintr-o cană în care ar fi putut avea cafea, deşi nimeni n-ar fi pariat pe asta.

în ciuda râsetelor, a soarelui strălucitor şi a dimineţii proaspete de iunie care promitea o zi caldă, Jean-Guy îşi frecă zgribulit mâinile.

Amintirea acelei dimineţi de noiembrie de lângă lacul dezolant îi stârnise un frison. Un frig care i se cuibărise în oase, în măduvă, cu atâţia ani în urmă şi care nu-l mai părăsise niciodată cu adevărat.

Dar nu doar trecutul reînviase frigul. Ci şi prezentul, ceea ce urma să se întâmple în această zi strălucitoare. Atâtia ani mai târziu.

— *întotdeauna există o altă poveste,* rosti Jean-Guy în şoaptă. *Există mai mult decât să vezi îţi e dat.*

îşi mută privirea de la copii şi poetă la bărbatul singuratic care se plimba în jurul parcului comunal. Ca un gardian. Nu pentru a-i împiedica pe criminalii dinăuntru să iasă. Ci pentru a-i proteja pe cei dinăuntru de o lume exterioară în care nu întotdeauna puteai să ai încredere, însă adevărul era că acest bărbat, care nici n-ar fi trebuit şi nici n-ar fi avut vreun

motiv să aibă încredere, chiar avea.

Jean-Guy ştia că, în calitate de şef al secţiei Omoruri din Québec, socrul său văzuse lucruri la care niciun om nu ar trebui să fie martor. Zi după zi. Cadavrele se adunaseră. Armand Gamache văzuse tot ce puteau oamenii să facă mai rău. Fapte care ar fi împietrit inimile multora şi care ar fi transformat o persoană bună într-una cinică, disperată şi, în cele din urmă, nepăsătoare.

Gamache părea imun, aproape orb în faţa ororilor, chiar şi în timp ce le investiga.

Când Jean-Guy, în calitate de adjunct, arătase în cele din urmă cu degetul spre pericolele la care, în orbirea lui, expunea echipa şi cetăţenii pe care jurase să îi protejeze, Şeful îl spusese să ia loc. Aplecat înainte, cu coatele sprijinite pe genunchi şi degetele împletite, Gamache îi explicase.

Da, Jean-Guy avea dreptate. Văzuse cele mai rele lucruri, cu adevărat îngrozitoare. Amândoi le văzuseră. Dar le văzuse şi pe cele mai bune. Amândoi le văzuseră.

îl privea direct în ochi pe bărbatul mai tânăr, invitându-l să lase deoparte pentru o clipă imensa brutalitate şi să-şi aducă aminte de actele de mare curaj. De integritate şi decenţă. De autocontrol.

De iertare.

Nu aparţinând unor uriaşi ai moralităţii, nu săvârşite de supraoameni. Ci de bărbaţi şi femei de dimensiuni umane. Unii dintre ei poliţişti. Mulţi, nu.

Ce ne orbeşte pe noi, i-a spus el lui Beauvoir, sunt actele abominabile. Acestea ameninţă să copleşească şi să întunece decenta. Este atât de uşor să-ti aminteşti de cruzime pentru că aceasta lasă o rană, o crustă care ascunde restul. Ascunde ce e mai bun. însă acele fapte abominabile, acei oameni abominabili sunt excepţia.

— Nu trebuie să uiţi asta, Jean-Guy. Orbirea despre care vorbeşti nu înseamnă să crezi în bunătatea esenţială a oamenilor, ci să n-o vezi.

Jean-Guy Beauvoir asculta şi aproba, însă nu

era convins. Asta nu însemna că îl considera pe Şeful un om slab. Nicidecum.

Gamache era un tip lucid, chiar nemilos când era cazul.

Deşi ura armele şi nici nu purta una de obicei, Gamache nu ezita să le folosească. Când era cazul. Ţintea şi trăgea cu o precizie uluitoare pentru cineva care detesta armele de foc.

Fantomele îl urmăreau pe inspectorul-şef, bântuindu-l chiar şi în această dimineaţă însorită de iunie. Şi cu toate astea, Armând Gamache rămânea un om plin de speranţă, chiar fericit.

Alesese să-şi petreacă viaţa de adult urmărind criminali, analizând minţile nebunilor. Explorând peşterile şi crevasele întunecate în care actele criminale se năşteau şi creşteau, erau hrănite, protejate şi trimise în lume.

în timp ce Gamache devenise un explorator al emoţiilor umane, Jean-Guy Beauvoir era vânătorul. Formau o echipă perfectă, deşi inegală.

Privindu-l pe socrul său cum îi arunca lui Henri, ciobănescul german, o minge de tenis plină de noroi, Jean-Guy nu-şi făcea iluzii în legătură cu cine era liderul. L-ar fi urmat oriunde. O făcuse deja.

îl urmase. Aproape. Oriunde. Aproape...

Simţi din nou frigul.

Henri sări după minge, urmat de bătrânul Fred, care nu înceta niciodată să creadă că avea şanse să ajungă primul la ea. Şi, în cele din urmă, micuţa Gracie, găsită de Reine- Marie pe o grămadă de gunoi. Şi adusă acasă.

Gracie putea sau nu să fie câine. Dacă ai fi fost pus în situaţia să ghiceşti, ai fi zis că era un porcuşor de Guineea sau poate un arici.

Armand îngenunche şi ridică mingea pe care Henri o scăpase în noroiul de la picioarele lui. Câinele dădea atât de tare din coadă, încât i se cutremura tot corpul. Armand îl scărpină între urechi, şoptindu-i, fără îndoială, că era băiat bun.

Deşi n-ar fi fost nevoie să se apropie atât de

mult pentru asta. Dacă Jean-Guy i-ar fi şoptit de la fereastra dormitorului de la etaj, Henri tot ar fi auzit.

Urechile ciobănescului erau atât de mari, încât, după cum bănuiau sătenii, puteau să capteze semnale transmise din spaţiul cosmic. Dacă ar exista viaţă extraterestră, Henri ar fi primul care ar afla.

Gamache îl pupă apoi pe Fred pe creştetul urât mirositor, o mângâie pe Gracie şi, ridicându-se, aruncă din nou mingea, după care îşi continuă plimbarea de sâmbătă dimineaţa prin soare.

Un om fericit şi mulţumit. Urmărit de fantome.

Lui Jean-Guy îi luase ani întregi să îşi dea seama cum reuşea Gamache să-şi păstreze echilibrul, umanitatea, în vreme ce atât de mulţi dintre colegii lui, ofiţeri superiori, îşi vedeau căsniciile distruse. Se apucau de băut, de droguri, ajungeau la disperare şi la cinism. La corupţie, închideau ochii la violentă, atât a lor cât şi a ofiţerilor lor.

în fiecare zi, Armand Gamache conducea un departament care vâna tot ce avea rasa umană mai rău. De dimineaţă până seara, în fiecare zi.

Şi îşi asuma cea mai cumplită sarcină. Să înştiinţeze familiile.

Absorbea toată acea durere de neimaginat când lumea se prăbuşea peste toţi acei soţi, soţii, taţi, mame. Copii.

îi zdrobea pe nemernici cu vorbele sale. îi ucidea. Niciodată, dar absolut niciodată nu mai erau la fel după asta. Trăiau într-un iad în care inimaginabilul se întâmplase. În care graniţele aveau să rămână pentru totdeauna delimitate de „înainte” şi „după”.

Asta făcea Armand Gamache.

Felul în care reuşea să poarte durerea şi responsabilitatea şi să rămână totuşi plin de speranţă îl intrigase ani în şir pe Jean-Guy. însă acum ştia.

Putea s-o facă pentru că la sfârşitul fiecărei zile brutale Armand Gamache se întorcea aici.

în micul sat Three Pines. Care nu apărea pe nicio hartă, ci stătea ascuns într- o scobitură înconjurată de păduri şi munţi, ca în căuşul palmei unei mâini uriaşe.

în fiecare seară se întorcea aici, la Reine-Marie.

Stătea la bistrou, bea un scotch şi îi asculta pe ceilalţi povestind cum îşi petrecuseră ziua. Clara, pictoriţa. Myrna, proprietara librăriei. Ruth, poeta, şi Roşa, raţa ei cu gură spurcată. Gabri şi partenerul lui, Olivier. Li se alătura lângă foc sau pe terasă în serile calde de vară, iar vocile li se împleteau cu ţârâitul greierilor şi murmurul blând al Rivière Bella Bella.

Monsieur Béliveau, Billy Williams, brutăriţa Sarah, noul preot Robert Mongeau şi soţia lui, Sylvie, şi mulţi alţi prieteni erau acolo.

Toţi acei oameni care descoperiseră un sat pe care numai cei rătăciţi îl găseau.

în fiecare seară, lui Armand Gamache i se reamintea că bunătatea există. Şi în fiecare dimineaţă pleca pentru a înfrunta ororile. Pentru a rostogoli piatra şi a păşi în peşteră. Cu certitudinea că, indiferent peste ce va da acolo, îşi va găsi mereu drumul înapoi spre casă.

Exista totuşi, din ce ştia Beauvoir, un bolovan pe care Gamache refuza să-l mişte. O peşteră în care nu voia să intre.

Da. Exista o persoană, o minte de care Armand Gamache se temea.

---

1 Superstiţie din Anglia şi America de Nord, potrivit căreia repetarea cuvântului *rabbit* (iepure, în limba engleză) în prima zi a lunii aduce noroc toată luna (N.Í.).

Z Serviciul de poliţie al provinciei canadiene Québec *(N.t.).*

Capitolul 2

— Niciodată să nu mai..., începu să spună inspectorul- sef.

Cuvintele rostite încet răzbăteau prin vânt şi prin vuietul valurilor care se spărgeau şi aterizau în urechile tânărului de parcă ar fi fost şoptite direct acolo.

— ... vorbeşti aşa...

Agentul Beauvoir se pregăti să-l audă pe inspectorul-şef spunând... *în faţa mea, rahat cu ochi ce eşti, prost şi arogant.*

în schimb, auzi...

— ... la locul unei crime. Acela nu este un corp, nu este un cadavru, nu este un puzzle. Este o fiinţă umană căreia i-a fost luată viata. Furată. Nu voi tolera un astfel de limbaj, un astfel de comportament.

Stropi mărunţi de apă, din valurile care se năpusteau asupra stâncilor, le înţepau feţele, dar în timp ce Beauvoir tresărea, inspectorului-şef nu i se clintea niciun muşchi. Nu se ferea. Ochii săi adânci şi căprui nici măcar nu clipeau, nu se dezlipeau nicio clipă de cei ai lui Beauvoir.

Cu fiecare cuvânt al bărbatului, tânărul agent devenea tot mai perplex.

Tot mai speriat.

Dacă ar fi urlat, ar fi ţipat, ar fi amenințat, agentul ar fi înţeles, ba chiar ar fi făcut tot posibilul să-l provoace.

Dar asta? Nu era doar o limbă străină pentru el, era una extraterestră. De parcă bărbatul din faţa lui şi-ar fi făcut apariţia dintr-o lume ciudată, necunoscută lui Beauvoir. înţelegea fiecare cuvânt în parte, dar sensul lor îi scăpa.

După care a fost şi mai rău.

— Avem o datorie, spunea Şeful.

Vorbea pe un ton egal, fără să ridice vreodată vocea peste nivelul normal, chiar dacă vântul şfichiuia în jurul lui, iar apa lacului îi şiroia pe faţă.

— Sacră sau cum vrei să-i spui, faţă de persoana ucisă şi de cei care o iubesc. O parte din această datorie presupune să ne asigurăm că le este respectată umanitatea. înţelegi, agent Beauvoir?

N-o spune, n-o spune. Nu. O. Spune.

— Ce înţeleg eu, domnule, e că eşti penibil, de râsul lumii în Sûreté.

Opreşte-te. Opreşte-te. Pentru numele lui Dumnezeu, opreşte-te. Nu îţi este duşman.

Şi totuşi lui aşa i se părea. Cu vocea sa scăzută, chiar blândă, Gamache era o amenințare pentru toată apărarea lui Jean-Guy,

pentru toate fortificaţiile pe care le ridicase o viaţă întreagă.

— Departamentul tău e format din toate gunoaiele pe care nu le-a vrut nimeni altcineva. Aia sunt singurii care vor să lucreze pentru tine. Nici măcar nu porţi armă. Eşti un las. Toata lumea ştie asta.

Cuvânt după cuvânt, ca o rafală de gloanţe trasă în piept, a aruncat în ofiţerul superior.

Era o sinucidere, desigur. Dar una necesară. Un efort panicat de a respinge ceea ce acum părea inevitabil. Că omul acesta avea să-i dărâme zidurile. Să vadă înăuntru. Asa se face că Beauvoir s-a dezlănţuit. Cu sălbăticie. Spunând cele mai insultătoare lucruri pe care le putea auzi un poliţist. Pe care le putea auzi orice om.

Apoi s-a pregătit pentru contraatac. însă nu a venit niciunul. Bărbatul mai în vârstă doar stătea acolo, cu fata sclipind de apă şi părul uşor grizonant răvăşit de vânt.

în jurul lor, ceilalţi agenţi, membri ai echipei lui Gamache, se opriseră să privească. Probabil că unii dăduseră să intervină, pentru că inspectorul-şef făcu un gest discret să-i oprească.

Jean-Guy a ridicat şi mai mult vocea pentru a se face auzit peste vacarmul valurilor, al vântului şi al apei care îi răpăia pe haine, de parcă natura ar fi încercat să-l înece.

— Doar un prost te-ar urma.

Ceea ce s-a întâmplat pe urmă l-a şocat şi l-a îngrozit pe tânărul agent. Şi i-a schimbat viaţa.

Armand Gamache se plimba prin soarele dimineţii, trecând pe lângă cei trei pini înalţi. Pe lângă banca de pe care Ruth îi arătă degetul mijlociu în semn de salut.

îi zâmbi bătrânei şi trecu mai departe, pe lângă nepotul său deja plin de noroi. Pe lângă magazinul general al lui Monsieur Béliveau şi Sarah's Boulangerie-. Pe lângă bistroul lui Olivier.

Usa librăriei se deschise, iar Armand se întoarse să o

salute pe prietena şi vecina sa, Myrna Landers.

— Azi e ziua cea mare, îi spuse Armand continuându-şi drumul împreună. Vrei să vă ducem noi cu maşina?

— Mulţumesc, dar o să iau maşina mea. O conduc pe Harriet.

Myrna îşi privi cu atenţie însoţitorul. Părul, uşor ondulat pe lângă urechi, era aproape în întregime cărunt, deşi încă nu avea 60 de ani. Ridurile de pe faţă erau accentuate de lumina dimineţii. Cute şi brazde lăsate de griji, de tristeţe şi durere. Una dintre ele, o cicatrice adâncă lângă tâmplă, fusese făcută însă de cu totul altceva.

Nu pentru prima dată, fosta psihologă, acum pensionară, se întrebă cine hotărâse să numească acea parte a corpului tâmplă-. Fără îndoială, cineva care venera informaţia. Care se gândea la creier ca la templul în care era adăpostită cunoaşterea.

însă ea ştia, aşa cum ştia şi însoţitorul ei, cum ştiau şi câinii, şi Gracie, care mergea cu pas săltat pe lângă ei, că tot ce merita să fie ştiut era păstrat în inimă.

Armând se întoarse către ea.

— Cum te simţi?

— în legătură cu ziua de azi? Am emoţii pentru Harriet. E aproape bolnavă de nelinişte. Atacuri de panică.

Armând încuviinţă. Şi el avea emoţii, însă nu pentru Harriet. îşi spuse că era ridicol. Nu se putea întâmpla nimic rău.

Reine-Marie ieşi pe veranda casei şi le făcu din mâna. Micul-dejun era gata.

Când el îi zâmbi, Myrna îşi aduse aminte că cele mai adânci cute de pe faţa lui se datorau râsului.

— Vii să mănânci cu noi? o întrebă el.

— Am mâncat deja la mine, dar merci

îl însoţi până la aleea din faţa casei lui.

Ziua promitea să fie nu doar caldă, ci de-a dreptul fierbinte. Plantele perene se înălţaseră binişor, lupinul, macii de un roşu-aprins şi crinii erau în floare. Bujorii care supravieţuiseră iernii aspre îşi deschideau bobocii. Arţarii şi cireşii

sălbatici din pădurea din jur aveau deja frunze de un verde strălucitor.

— Va fi şi Fiona astăzi acolo. Am primit aseară confirmarea, spuse Armând degajat.

Buzele Myrnei se subţiară, iar ea inspiră adânc.

— înţeleg. Ai întrebat rudele? Supravieţuitorii?

Cu toate că ştia că o făcuse.

— Da. M-am întâlnit cu ei acum zece zile. Le-am explicat

şi i-am lăsat să decidă ei în final. Au trecut multi ani de când s-a întâmplat.

— Ca ieri, spuse Myrna şi el ştia că avea dreptate.

Dacă ar fi fost Annie, tot ca ieri i s-ar fi părut. Ca azi. Ca în clipa asta.

— Am vorbit aseară cu Nathalie Provost, spuse el.

Myrna ştia că aceasta era purtătoarea de cuvânt din partea victimelor şi a familiilor lor. Faţa publică a unei tragedii naţionale.

— Au fost de acord.

— Nu cred că eu aş fi fost. Totuşi probabil că eşti mulţumit, spuse Myrna cu o voce plată, neutră.

Armând ezită şi se uită spre parcul comunal.

— Mai este ceva.

Myrna râse uşor, fără strop de amuzament.

— Normal. întotdeauna mai este ceva. Lasă-mă să ghicesc. Va veni şi el. Fratele.

— Nu îl putem opri. Fiona vrea ca el să fie prezent.

Myrna încuviinţă. Ştiuseră că exista acest risc. Totuşi, cât de rău putea fi?

La etaj, Jean-Guy se întreba acelaşi lucru, în timp ce în mintea lui se întorcea la acea zi de noiembrie.

Vestea descoperirii unui cadavru în apele îngheţate ale lacului Plongeon ajunsese până în subsolul îndepărtatului departament al Sûreté. Agentul Beauvoir bănuia că era vorba de femeia dispărută.

Un caz adevărat. Un cadavru adevărat. Iar boii ăia incompetenţi şi invidioşi de sus îl ţineau

departe de el.

Agentul Beauvoir stătea pe un scaun, păzind tot felul de probe ale unor infracţiuni mărunte, care nu aveau să ajungă niciodată la un proces. Aşa că se consola alcătuindu-şi din nou în minte scrisoarea de demisie din Sûreté, în care avea să le spună ce credea cu adevărat. Nu că n-ar fi făcut-o deja.

Tocmai de asta şi ajunsese în subsolul întunecat.

în ciuda repetatelor ciorne mentale, agentul Jean-Guy Beauvoir încă nu făcuse acest ultim şi irevocabil pas.

în ce-l priveşte pe căpitanul Dagenais – compunea Beauvoir în gând –, un comandant mai prost, mai incompetent şi mai idiot nici că se poate găsi...

Paşi. Cineva cobora la subsol. Era obişnuit cu paşii grei ai căpitanului, însă aceştia sunau diferit.

Apoi apăruse acest bărbat.

în pragul uşii stătea inspectorul-şef Gamache. Ca o vedenie. Beauvoir s-a ridicat de pe scaun şi a simţit că încep să i se coloreze obrajii, de parcă ar fi fost prins făcând ceva ce nu trebuia.

Aici, în acest loc uitat de lume, se afla şeful secţiei Omoruri. De fapt, în subsolul acestui loc uitat de lume.

Cum era posibil?

Dar bineînţeles! Cadavrul din lac. Gamache venise să
investigheze el însuşi cazul. Fără îndoială că auzise ce ofiţer incompetent, cu rahat în loc de creier, prost ca noaptea aveau la conducere.

Bărbatul din prag avea în jur de 45 de ani, înalt, nu masiv, dar robust. Paltonul de la uniforma Sûreté era descheiat şi Beauvoir a văzut că purta cămaşă şi cravată. O jachetă din tweed. Pantaloni gri de flanel. Fără armă.

Arată, îşi zise Beauvoir, *mai degrabă ca un profesor universitar decât ca unul care vânează criminali.*

Inspectorul-şef a înclinat capul şi a zâmbit. Foarte uşor.

— *Bonjour.* Mă numesc Armând Gamache. Iar

dumneata eşti...? a spus el întinzându-i mâna.

— Beauvoir. Jean-Guy. Agent.

Habar n-avea de ce, brusc, începuse să vorbească de-a- ndoaselea.

— Am venit să anchetez moartea femeii al cărei cadavru a fost găsit de excursionişti. Presupun că ştii lacul?

— *Moi?* a întrebat Beauvoir. Jean-Guy. Agent.

— Răspunde-i omului, dobitocule, a intervenit Dagenais.

Gamache s-a întors, aruncându-i probabil o privire căpitanului, pentru că acesta a făcut un pas înapoi şi a tăcut, deşi expresia lui spunea multe în timp ce-şi sfredelea subalternul cu privirea.

Nu mă face de ruşine. N-o da naibii în bară.

— *Oui.* îl ştiu.

— *Bon.* Dacă domnul căpitan n-are nimic împotrivă, poate mă conduci acolo şi mă ajuţi la anchetă. E bine să avem cu noi un ofiţer din partea locului.

Sprâncenele lui Dagenais s-au ridicat de mirare.

— Sunteţi sigur, domnule? Avem alţi...

— Nu, îmi convine acest agent. *Merci.*

Agentul i-a zâmbit superior căpitanului, în timp ce-l urma pe inspectorul-şef pe scări, prin mica secţie de poliţie şi apoi afară. Faptul că Gamache îl alesese pe el însemna un singur lucru, a realizat Beauvoir. Că inteligenţa îi era cunoscută până şi la sediul central.

Ajunşi la maşină, Dagenais l-a luat pe Gamache deoparte.

Vântul se înteţea, făcând să foşnească pădurea deasă de conifere. Căpitanul îşi cocoşa umerii în timp ce vorbea.

— Aveţi grijă cu el. E o pacoste. Tocmai îi scriam o evaluare în care recomandam să fie concediat.

— De ce?

— Pentru insolentă. însă e mai mult decât atât. E furios.

Nemulţumit. Iar lucrurile de genul ăsta sunt molipsitoare.

Gamache îi dădu dreptate. Conflictele interne

între bărbaţi şi femei înarmaţi erau un dezastru, mai ales dacă furia şi resentimentele lor se revărsau asupra unei populaţii lipsite de apărare.

Văzuse astfel de lucruri întâmplându-se. Şi, da, adesea începeau cu un singur nemulţumit.

Lui Gamache îi ajunseseră la urechi zvonuri despre nereguli în acest sediu, motiv pentru care, atunci când a apărut raportul despre un posibil caz de omor, inspectorul- şef a hotărât să se ocupe personal de anchetă.

S-a uitat la tânărul poliţist care se aşeza pe scaunul şoferului. Apoi la căpitanul Dagenais.

Acest agent Beauvoir nu fusese alungat la subsol fără motiv. Acolo erau plasaţi nemulţumiţii. Totuşi, totuşi...

S-a uitat spre maşină exact în clipa în care Beauvoir le arăta degetul mijlociu colegilor săi ofiţeri. Gamache a oftat. Totuşi, totuşi...

în timp ce se îndreptau spre locul crimei, inspectorul- şef îi dădea instrucţiuni tânărului agent. Ce să facă. Ce să nu facă.

— înţelegi? a întrebat el când cuvintele i-au fost întâmpinate cu tăcere.

— Da. E la mintea cocosului.

Beauvoir a aşteptat mustrarea pentru această insolenţă şi, cum nu a venit niciuna, a zâmbit. Ştia ce era de capul acestui om. Deşi de rang superior, inspectorul-şef Gamache n-avea nimic ieşit din comun. Beauvoir bănuia că se afla în prezenţa unui produs creat de aparatul de PR al Sûreté. O figură onestă, serioasă şi plictisitoare, menită să câştige încrederea unui public credul. Nimic mai mult.

Când era la Academie, auzise că nici măcar nu purta armă. Ce fel de poliţist era ăla care umbla neînarmat?

Un laş, ce altceva. Un om slab care se baza pe alţii să facă munca periculoasă.

Câteva minute mai târziu, au cotit de pe autostrada secundară pe un drum de pământ plin de făgaşe şi hârtoape. După vreo câţiva kilometri de mers zgâlţâit, au ajuns în sfârşit la lac.

Era un loc dezolant chiar şi pentru Gamache, care văzuse destule pustietăţi în viaţa lui.

Norii joşi atârnau peste pădurea deasă. Nu existau nici case, nici barăci, nici lumini. Nici docuri sau caiace. Puţini călcau pe-aici, în afară de urşi, căprioare şi elani. Şi criminali.

Agentul Beauvoir a dat să coboare din maşină, însă inspectorul-şef l-a oprit.

— Mai e ceva ce trebuie să ştii.

— Da, ştiu. Să nu deranjez probele. Să nu mă ating de cadavru. Mi-ai spus toate astea.

Doamne, ce bou.

— Există patru afirmaţii care duc la înţelepciune. Fă ce crezi cu ele, a spus şeful, netulburat de ceea ce tocmai auzise.

Beauvoir s-a lăsat la loc pe scaun şi s-a uitat la inspectorul-şef. *Fă ce crezi cu ele?* Cum să spui aşa ceva?

însă, mai mult decât acea exprimare ciudat de formală, nimeni din experienţa lui Beauvoir nu legase vreodată mai mult de trei cuvinte fără să spună *la dracu'* sau *tabernacol! merde.* Inclusiv, sau mai ales, tatăl său. Şi mama lui, de altfel. Şi, cu siguranţă, ei nu vorbiseră niciodată despre *sagesse.*

înţelepciune.

S-a holbat la acest bărbat care era aproape de vârsta tatălui său, dar atât de diferit de el. Acest bărbat care vorbea atât de încet, încât Jean-Guy Beauvoir se pomeni aplecându-se spre el. Ascultându-1.

— *îmi pare rău. Am greşit. Nu ştiu. Am nevoie de ajutor,* a spus inspectorul-şef Gamache ridicând pe rând câte un deget, pe măsură ce le enumera, până când şi-a deschis toată palma.

Beauvoir s-a uitat în ochii lui Gamache şi în ei a văzut altceva, ceva nou. A fost neaşteptat.

l-a luat un moment să-şi dea seama despre ce era vorba. Să descopere cuvântul care să descrie privirea. Când l-a găsit, sângele i s-a scurs din obraji, din extremităţi. A simţit cum i se răcesc mâinile şi brusc l-a cuprins ameţeala.

Ceea ce a văzut în acei ochi a fost bunătatea.

A fost îngrozit.

A căzut efectiv din maşină, în graba lui de a scăpa de acest asalt asupra zidurilor sale de apărare. Nu-l înţelegea pe acest bărbat, nu

înţelegea acea privire, acele cuvinte care îi ameninţau fortăreaţa construită cu grijă.

însă nu era singurul surprins de acea întâlnire.

Armand Gamache coborâse la subsol pentru că ştia că acolo erau ţinuţi cei care nu se conformau. Avea nevoie de un poliţist local şi cine ar fi fost mai potrivit decât unul care fie crea probleme în cadrul echipei, fie nu se implica deloc? Un agent alungat la subsol pentru că ceilalţi nu aveau încredere în el.

Odată ajuns jos, nu se aşteptase să-l recunoască pe acest tânăr agent deplorabil. Nu-l mai întâlnise niciodată, Gamache era sigur de asta. Şi totuşi avea ceva familiar. De parcă ar fi dat nas în nas cu cineva din trecutul îndepărtat.

însă căpitanul Dagenais aproape sigur avea dreptate. Exista ceva răutăcios în acest sergent Beauvoir. Ceva dificil şi sălbatic. Ceva periculos.

Acest tânăr era tulburat şi stârnea tulburare.

Totuşi Gamache l-a recunoscut. Iar asta l-a şocat pe inspectorul-şef.

Mai târziu, pe malul lacului, când agentul Beauvoir îşi lansase rafala de insulte suficient de tare pentru a fi auzit de orice om viu şi de majoritatea animalelor sălbatice, Gamache s-a văzut obligat să-şi reconsidere gândurile.

Probabil că se înşelase. Făcuse o greşeală. Fusese vorba de un renghi pe care i-l jucase mintea. Un *déjà vu.* Fără *déjà.* Sau *vu.*

Pe malul stâncos, în timp ce stropii de apă îl loveau în faţă, Armand Gamache s-a uitat lung la Jean-Guy Beauvoir şi s-a văzut pus în faţa unei alegeri. Una care avea să le decidă soarta, viitorul. Cu toate că, în acel moment, habar n-avea cât de profund.

Ar trebui oare să facă ceea ce era evident, normal şi raţional şi să-l trimită pe acest tânăr agent insolent – cu siguranţă o vulnerabilitate pentru Sûreté şi un pericol public – înapoi la detaşament? Unde avea să fie concediat în curând? Adio şi n-am cuvinte.

Sau?

— Eşti incompetent. Prost. Iar prostia e

periculoasă. O să- i omori pe toţi ăştia (şi îşi roti braţul în jur, cu degetul îndreptat spre bărbaţii şi femeile de pe ţărm), dacă nu ai grijă! striga Beauvoir cu vocea ridicată peste zgomotul valurilor care se spărgeau.

Peste umărul lui, Gamache a văzut-o pe inspector Chernin venind furioasă spre ei. A fost de-ajuns să-i arunce o privire, iar ea s-a oprit. Aproape.

Ochii i s-au întors spre Beauvoir. Se săturase. Era pe punctul de a-i spune acestui agent ridicol să se întoarcă la secţie. Să-şi predea arma şi insigna. El, unul, o terminase cu asta.

Când colo, s-a pomenit spunând:

— *în spatele cadavrului din iaz, în spatele fantomei din golful nisipos / în spatele doamnei care dansează şi al bărbatului care bea vârtos.*

O spusese cu o voce atât de slabă, încât agentul Beauvoir s-a întrebat dacă auzise ceva sau fusese doar o iluzie. Un truc al vântului şi al valurilor.

Acesta era răspunsul inspectorului-şef la un atac verbal? La faptul că fusese numit laş în faţa propriei echipe? în loc să se dezlănţuie, omul recita dintr-o poezie? Chiar că era slab, un las.

Totuşi, acest răspuns a fost cu mult mai terifiant decât orice insultă pe care Şeful i-ar fi putut-o arunca.

Agentul Beauvoir stătea acolo mut. Pierdut. împietrit. Cu un efort de voinţă s-a întors şi a privit lacul care tocmai aruncase un cadavru pe mal.

— *Dincolo de privirea obosită, de atacul de migrenă şi de oftat / întotdeauna există o altă poveste. / Există mai mult decât să vezi îţi e dat.*

Inspectorul-şef Armând Gamache a întins mâna spre mâneca lui Beauvoir, prinzându-l ferm de braţ. Nu cât să-l doară, ci doar aşa cum ai ţine pe cineva care se îneacă, pentru a-l împiedica să se ducă la fund.

— E în regulă. Lucrurile nu sunt întotdeauna aşa cum par. Totul va fi bine, băiete.

Apoi a zâmbit.

Apa rece care biciuia faţa lui Jean-Guy avea un gust inexplicabil de sărat. Odată cu acele

cuvinte şi cu acea strângere de braţ, Beauvoir a simţit că ceva se mişca în el. Ca şi cum în clipa aceea Armând Gamache nu i-ar fi făcut doar o breşă, ci i-ar fi spulberat zidurile de apărare din temelii. Şi acum stătea în mijlocul ruinelor tinerei vieţi a lui Jean-Guy.

în loc să se îndepărteze, Jean-Guy s-a simţit atras de acest bărbat, de acest străin. Şi-a simtit ADN-ul atasându- se de el aşa cum se leagă un marinar de catarg în timpul unei furtuni devastatoare, pentru a nu fi măturat peste bord.

Se simţea complet vulnerabil, dar se simţea şi în siguranţă pentru prima dată în viaţa lui.

Cu toate că a înţeles, încă din acel moment, că această siguranţă venea cu un preţ. Dacă nava se scufunda, se ducea şi el la fund odată cu ea. Asta era învoiala. Viata şi viitorul lui erau acum legate inexorabil de acest om. Şi probabil că aşa fuseseră întotdeauna.

în timp ce privea peste lac, Jean-Guy Beauvoir a mai simtit ceva.

Apropierea unei furtuni teribile.

- Brutărie (în limba franceză) (N.t.).

în engleză, *temple* înseamnă *tâmplă,* dar şi *templu (N.t.).*

înjurătură prin luarea în derâdere a *tabernaculului* (cutie de argint, în formă de biserică, în care se păstrează cuminecătura, mirul sau alte obiecte de cult) *(N.t.).*

După ce l-au spălat zdravăn pe Honoré şi şi-au terminat micul-dejun de sâmbătă dimineaţa, cu clătite umplute cu banane, costiţă crocantă şi sirop de arţar, Annie, Jean-Guy şi copiii s-au îndreptat spre maşină, pentru a se întoarce la Montreal.

Armand a ţinut-o în braţe pe Idola cât Reine-Marie şi-a sărutat fiica şi pe Honoré. După care s-a întors către ginerele ei.

— Ne vedem mai târziu?

— Categoric.

Răspunsul lui Jean-Guy degaja cu mult mai mult entuziasm decât simţea. Să stea într-un amfiteatru
sufocant şi să asculte discursuri era ultimul lucru pe care şi-l dorea în această frumoasă zi de iunie. Mai ales când Annie şi copiii se duceau cu prietenii la grătar, în apropiere de casa lor din Montreal.

O făcea însă pentru Armând. Trebuia să fie acolo în caz că aceasta era ziua în care, din punctul acela orb, apărea ceva.

Armand şi-a sărutat nepoata, apoi i-a dat-o înapoi lui Annie şi s-a întors către Honoré. A îngenuncheat până la nivelul ochilor lui şi şi-a deschis larg braţele. Băieţelul s-a repezit drept înainte, intrând în el. Cu toate că era pregătit, Armand aproape că s-a răsturnat şi a realizat că nu va mai trece mult timp până când Honoré îl va doborî cu adevărat.

Odată eliberat din îmbrăţişare, băieţelul a început să scotocească prin buzunarele bunicului. într-unul a găsit o bomboană mentolată, iar în celălalt, o pipă din lemn dulce. Ritualul lor de despărţire.

în timp ce ieşeau din Three Pines, trecând pe lângă bisericuţă şi banca din vârful dealului, Jean-Guy s-a uitat în oglinda retrovizoare.

Reine-Marie le făcea cu mâna, însă Armand îşi strânsese braţele pe lângă corp şi îşi

încovoiase umerii ca împotriva unui frig pe care nimeni altcineva nu-l simţea.

în afară de inspectorul Beauvoir.

Poate că, până la urmă, şeful nu era chiar atât de paranoic. Poate că reuşea cumva să vadă ce urma să se întâmple.

întotdeauna există o altă poveste. Există mai mult decât să vezi îţi e dat, se gândi Jean-Guy.

După ce îşi puse rochia special cumpărată pentru această ocazie, Harriet se privi în oglindă.

Poţi s-o faci, poţi s-o faci, poţi s-o faci.

Inspiră adânc de câteva ori, ţinându-şi respiraţia, apoi expiră lent. Aşa cum fusese învăţată să facă atunci când se simţea cuprinsă de anxietate. Apoi se uită în jur pentru a se asigura că era singură.

Mai presus de orice, Harriet Landers era prudentă. Era un motiv de mândrie, observase comportamentul nesăbuit al celorlalţi studenti. Deşi, când îi văzuse f f f' mergând la petreceri, drogându-se, plecând în Cuba, Mexic şi Florida în vacanţa de primăvară, Harriet începuse să se întrebe dacă „prudentă” era într-adevăr cuvântul potrivit.

Aplecându-se repede, băgă mâna în rucsac după cadoul special pentru mătuşa ei. îi simţi greutatea în mână şi ştiu că mătuşa Myrna va fi surprinsă.

Până ce Armand şi Reine-Marie au găsit un loc de parcare şi au ajuns în aulă, locul trepida deja, în vreme ce sute de părinţi şi prieteni se salutau. Abia venindu-le să creadă că, în sfârşit, sosise şi această zi. Când puteau să nu mai scrie cecuri.

O zi despre care cu toţii crezuseră că nu va mai veni niciodată. Acum, marea obligaţie era îndeplinită.

Copiii lor absolveau facultatea şi aveau o diplomă care le permitea să-şi găsească un loc de muncă.

Cât de bine îşi aminteau Armand şi Reine-Marie cum stătuseră şi ei în amfiteatre asemănătoare, privindu-i mai întâi pe Daniel, iar

apoi pe Annie primindu-şi diplomele.

Dar această festivitate, în această universitate, evoca sentimente mult mai complicate.

Armand scana mulţimea, observând, notând. Părinţi şi bunici mândri. Fraţi mai mici plictisiţi şi nemulţumiţi, care aruncau ocheade spre ferestre. Şi spre soarele de-afară.

Privirea exersată a inspectorului-şef îi analiza pe profesorii în robe, pe rectorul universităţii în ţinută de ceremonie, discutând cu părinţii. Pe tehnicienii de pe scenă, pregătindu-se să înceapă.

însă revenea mereu la tânărul masiv care stătea lângă uşă. Purta blugi şi un hanorac şi nu semăna cu nimeni dintre cei de-acolo.

Păr negru strâns într-un nod. O barbă uşor crescută. Şi o umflătură – oare într-adevăr avea o umflătură sub hanorac?

Gamache porni spre el chiar în momentul în care un poliţist în uniformă se apropie de bărbat. Armand privea. Alert. Pregătit.

După care se opri şi zâmbi uşurat.

Bărbatul mai tânăr era un ofiţer în civil, repartizat acolo de poliţia locală din Montreal. Se uită spre Gamache şi îşi ridică mâna într-un salut discret.

Armand îi răspunse cu un semn uşor din cap. Apoi continuă să scruteze cu atentie sala de festivităţi.

Era o observare meticuloasă, născută din anii lungi de practică. Şi din necesitate. Mulţimile erau întotdeauna problematice pentru un poliţist, dar niciodată mai problematice decât aici. Azi.

Deşi îşi petrecuse o parte din dimineaţă amintindu-şi cum îl cunoscuse pe Beauvoir. Jean-Guy. Agent, acum, în timp ce se plimba prin mulţimea fremătătoare, Armand îşi aducea aminte de propriul început la Sûreté. Şi de prima dată când fusese aici, la École Polytechnique, la facultatea de inginerie a Universităţii din Montreal.

Era în ultima săptămână a unui stagiu la serviciul de ambulanţă din Montreal, unde se

pregătea cu un paramedic mai în vârstă. Deşi era deja absolvent al Academiei Sûreté şi candidase la Divizia de Informaţii Criminale, se oferise voluntar pentru acest program de instruire suplimentară, în timp ce aştepta să afle care avea să fie primul său post.

Era o zi rece, de început de decembrie. Tocmai îşi cumpărase un bilet de avion pentru a-şi vizita naşul, pe Stephen Horowitz, la Paris. Urma să zboare în ziua de Crăciun. Era cel mai ieftin zbor pe care îl găsise.

Armand şi şefa sa îşi făceau bagajele, la sfârşitul turei, când au primit apelul.

Era un incident la École Polytechnique. Asta a fost tot ce li s-a spus. Fără alte informaţii. Armand s-a uitat la ceasul de pe perete. Era aproape şase seara.

— Hai, Gamache. Să mergem. Probabil că nu-i cine ştie ce. Vreun student beat. îţi fac cinste cu o bere după asta, i- a spus ea.

Au plecat.

Doar că şefa lui se înşelase.

Era *6* decembrie 1989. Şi nu era vorba de un student beat.

— *Bonjour,* Armând.

Gamache se întoarse, surprins.

— Nathalie!

Se îmbrăţişară şi se priviră atent unul pe celălalt. Aveau părul cărunt acum. Şi riduri.

Lucruri fireşti, când oamenilor li se permitea să îmbătrânească.

Nathalie Provost era o tânără studentă la inginerie când se cunoscuseră.

îşi petrecuse ziua mergând la ultimele cursuri din preajma sfârşitului de semestru, în timp ce se pregătea pentru vacanţa de Crăciun. Când s-a întâmplat.

Armând nu era cu mult mai în vârstă decât ea. Decât toţi ceilalţi. Când s-au întâlnit prima dată. Când s-a întâmplat.

Nathalie îşi roti privirea prin aula aglomerată, înainte de a se întoarce spre Reine-Marie şi de a o îmbrăţişa şi pe ea. Erau prieteni vechi de-acum.

— O zi frumoasă, spuse Nathalie, iar ei ştiau că nu se referea doar la vremea frumoasă de primăvară.

— Aşa e, aprobă Reine-Marie.

— Sper că rămâneţi la recepţie.

— Sigur, nu vrem s-o ratăm.

Chiar atunci sosi şi Myrna. Era greu să n-o remarci în exuberantul ei caftan roz-aprins şi verde-limetă. Reine- Marie îi făcu semn cu mâna. Ea se deplasă prin mulţime ca un transatlantic şi acostă lângă Reine-Marie, care i-o prezentă lui Nathalie.

— Landers. Rudă cu Harriet? întrebă Nathalie.

— E nepoata mea. îmi asum tot meritul pentru inteligenţa ei.

Nathalie începu să râdă.

Ochii Myrnei se îndreptară spre scenă, unde un imens buchet de trandafiri albi trona într-o vază, pe o masă. Nathalie îi urmări privirea.

— Nu trebuie să uităm niciodată, spuse Myrna.

— Nici nu se pune problema, o linişti Reine-Marie.

— Sper să ai dreptate. Deşi eu nu sunt atât de sigură. Vedem cât de uşor e să dai înapoi şi să numeşti asta progres. Nu, trebuie să facem mai mult decât să nu uităm. Trebuie să ne amintim, interveni Nathalie.

O studie apoi pe femeia din faţa ei.

— Myrna Landers. Eşti psiholog.

— La pensie.

— Nu de tot. Am citit raportul pe care te-a rugat Armand să-l scrii despre Fiona Arsenault. Ai susţinut-o să-şi ia diploma azi, replică Nathalie.

După care se uită mai atent la femeia din faţa ei.

— Pari stânjenită. S-a întâmplat ceva? Raportul tău nu a fost corect?

— Nu, nu, a fost corect. în măsura în care s-a putut.

— Adică?

— Adică mi-aş fi dorit să nu fi trebuit să-l scriu. E dificil. Psihologia nu este o ştiinţă exactă, spre deosebire de inginerie, îi răspunse Myrna aruncând o privire către Armand.

— Dar chiar şi aşa, clădirile şi podurile tot se prăbuşesc.

Urmă o tăcere stânjenitoare, în timp ce Nathalie Provost îşi răsucea inelul subţire de pe degetul mic al mâinii drepte.

Când agentul Gamache şi şefa lui au ajuns la École Polytechnique în acea seară de decembrie, au nimerit în plin haos.

Soarele apusese şi locul era luminat de strălucirea farurilor care ricoşa din nămeţii de zăpadă şi cădea asupra impunătoarei clădiri a facultăţii de inginerie.

Gazele de eşapament de la maşinile de intervenţie pluteau jos, în aerul rece.

Şefa i-a spus lui Gamache să rămână lângă ambulanţă cât ea încerca să afle ce se întâmplase. Ce se întâmpla. S-a întors fără să fi aflat mai multe, dar considerabil mai palidă.

— Sunt unităţi tactice în afara clădirii. înarmate, i-a povestit ea.

— Dar n-au intrat?

— Nu.

Informaţiile pe care le aflau erau contradictorii şi confuze. Până şi un proaspăt agent al Sûreté ştia că principalul lucru care trebuia evitat în caz de urgenţă era tocmai ăsta. Confuzia. Numai că şi aceasta plutea densă în aer.

Au auzit că înăuntru se afla un bărbat înarmat. Doi bărbaţi înarmaţi. Trei. O întreagă bandă.

Că era mort. Că încă mai trăgea.

Studenţii au început să fugă din clădire, strigând după ajutor. Gamache şi alţii de la fata locului le-au ieşit în întâmpinare tinerilor năuciţi şi panicaţi, înfăşurându-i în pături şi verificând dacă aveau răni, în timp ce poliţiştii cu experienţă îi bombardau cu întrebări. Căutând cu disperare informaţii sigure.

Totuşi, echipa tactică aştepta. Ce anume?

în cele din urmă, a venit vestea. Individul înarmat se împuşcase. Erau multiple victime. Puteau să intre.

Armând şi şefa lui au trecut rapid prin uşile

exterioare, nu cu mult în urma poliţiştilor înarmaţi, şi au fost imediat izbiţi de un val compact de sunete. Ţipete de durere. Plânsete, rugăminţi pentru ajutor. Ordine strigate de poliţişti.

Şi nu doar ordine. Acum erau şi avertismente.

Ar putea fi încă un atacator ascuns într-o sală de curs, înarmat. Poate cu ostatici.

în sălile de curs ar putea fi capcane cu bombe artizanale umplute cu cuie.

Lui Armând îi bătea inima cu putere, ochii i se măriseră. încerca să-şi controleze respiraţia, să rămână calm. Să-şi păstreze mintea limpede. Să-şi amintească ce învăţase la instrucţie.

Dar în capul lui se auzea un ţipăt. *Pleacă. Pleacă. Fugi. Du-te acasă. Nici măcar n-ar trebui să fii aici. Du-te.*

Niciodată nu se confruntase cu o asemenea frică. Nici măcar nu ştia că există o asemenea teroare.

în fiecare încăpere se aştepta să-l vadă pe atacator. Să vadă arma.

La fiecare uşă pe care o deschidea, se pregătea pentru impact. Cu gloanţe sau cuie. Cu aşchii de lemn şi cioburi de sticlă.

Când asta nu se întâmpla, când sala era goală, doar nişte bănci şi scaune răsturnate, trecea mai departe. La următoarea usă, la următoarea sală de cursuri. Tot mai departe şi mai departe pe holul lung, pe care alerga împreună cu şefa lui. Urmărind ţipetele. Aruncând în lături uşile. Scanând totul în jur cu privirile. Fiecare detaliu extrem de clar şi precis.

în cele din urmă, le-au găsit. Zăcând lângă peretele încăperii. Trupurile. Morţilor şi răniţilor. Dintr-odată s-a făcut foarte linişte. Răniţii nu mai aveau putere să strige după ajutor. Nici măcar să geamă de durere. încercau doar să continue să respire.

S-a dus la prima persoană care era clar în viaţă, deşi sângera puternic.

— Cum te cheamă? a întrebat îngenunchind lângă ea, în vreme ce ochii şi mâinile i se mişcau rapid peste hainele îmbibate de sânge,

încercând să găsească rana.

— Nathalie, a şoptit ea.

— Nathalie, pe mine mă cheamă Armând. Sunt aici să te ajut. Unde te doare? a întrebat-o şi a scos nişte bandaje din trusa de prim-ajutor.

Ea n-a putut să-i spună. Era amorţită, intrase în stare de soc.

El a găsit o rană. Două. Trei.

Această femeie, aproape un copil, fusese împuşcată de patru ori.

l-a pus un bandaj compresiv pe cea mai gravă dintre răni, vorbindu-i tot timpul. Forţându-se să-şi păstreze vocea calmă. Spunându-i că va fi bine.

— *Ca va bien aller.*

Repetându-i numele.

Ea tremura. Nathalie. Buzele i se învineţeau. Nathalie.

Şi-a scos haina şi a acoperit-o cu ea.

în timp ce lucra, îi punea întrebări uşoare, banale pentru a o ţine conştientă. Sângele de la o rană la cap îi curgea în ochi. 1 l-a şters, dar ochii i se închiseseră.

— Unde locuieşti? Ce cursuri faci? Rămâi cu mine,

Nathalie.

Armând a rămas cu ea, tinându-i mâna năclăită de sânge, strigând să i se aducă o targă. Urlând după o targă.

— *Ca va bien aller,* Nathalie.

După câteva minute, care lui i s-au părut ore, a sosit în cele din urmă o targă. Ea l-a prins de mână în timp ce o scoteau din sala de clasă.

Şefa lui l-a apucat de braţ şi i-a strigat:

— Haide! Mişcă! Mai sunt şi alţii.

Armând a trebuit să-şi smulgă mâna din strânsoarea lui Nathalie, când aceasta dădea să dispară pe hol. Şi s-a deplasat în cealaltă direcţie, căutând supravieţuitori.

Abia după o jumătate de oră şi mai multe victime, şefa lui, aplecându-se asupra unuia dintre trupuri şi căutând un puls care nu mai exista, s-a întors spre el, cu ochii mari.

— Sunt fete. Dumnezeule, toate sunt fete.

Armând s-a uitat în jur. Fusese atât de ocupat

să funcţioneze, să încerce să ajute, să încerce să ţină groaza şi teroarea la distantă, încât nici nu observase.

Ea văzuse ceea ce lui îi scăpase.

Bărbatul înarmat ţintise, rănise, omorâse doar femei.

★ ★ ★

Cei 14 trandafiri albi de pe scenă reprezentau tot atâtea tinere ucise în acea zi, la 30 de ani şi o aruncătură de băt distantă de locul în care se aflau acum.

Ucigaşul îi separase pe bărbaţi şi le spusese să plece. Apoi împuşcase femeile. Pentru îndrăzneala de a crede că pot intra în lumea bărbaţilor fără a fi pedepsite. Pentru îndrăzneala de a deveni ingineri.

Au fost ucise pentru că erau femei. Pentru că aveau opinii. Şi dorinţe.

O, *da, şi sâni, şi o dulce pară ascunsă-n trupul meu.*

Oricând se vorbeşte de demoni, acestea sunt la-ndemână, un simplu clişeu.

Mai târziu, mulţi ani mai târziu, Armand avea să citească aceste cuvinte ale lui Ruth Zardo, poeta lui preferată. Şi avea să afle cât de adevărate erau.

Moartea stă pe umărul meu ca o cioară

... Sau ca un judecător, mormăind despre pedepse şi târfe.

Şi se linge pe buzele ce i se-nfioară.

14 trandafiri albi. 14 ucise.

13 rănite. Printre care şi Nathalie Provost.

Tragedia a devenit cunoscută sub numele de Masacrul de la Montreal. Aliteraţia interesantă a făcut-o uşor de digerat pentru cei care citeau titlurile. Ceva îngrozitor se întâmplase. Citeau articolul şi clătinau din cap în semn de reală tristeţe. însă cei mai mulţi nu au privit mai în profunzime.

Masacrul de la Montreal.

Pentru familiile victimelor şi supravieţuitori nu existau cuvinte care să descrie ce se întâmplase. Era, în acelaşi timp, ceva mult mai cutremurător decât titlurile stridente ale

ziarelor şi mult mai intim. Mai personal. Mai universal. Şi mult mai rău.

Un ofiţer de poliţie intrase în clădire şi îşi găsise fiica printre morţi.

Asta l-a bântuit pe Armand, dar niciodată mai mult decât atunci când, peste câţiva ani, el şi Reine-Marie au avut-o pe Annie. încerca să nu-şi imagineze, dar nu se putea abţine...

Multe dintre rude şi supravieţuitori se întorceau în fiecare an la École Polytechnique pentru a asista la ceremonia de absolvire. Timp de peste 30 de ani le-au susţinut şi le-au aplaudat pe cele care au urcat pe scenă pentru a-şi primi diploma. într-un fel, erau surogate pentru fiicele, surorile, prietenele lor. Colegele lor. Care nu mai apucaseră să ajungă până acolo.

Aceste absolvente erau dovada vie a faptului că atacatorul nu câştigase. Ura şi ignoranţa nu câştigaseră. Deşi, chiar şi acum, cei care ascultau cu atenţie puteau auzi murmurele, discuţiile demonilor. Care nu au dispărut niciodată cu adevărat.

Mulţi dintre cei care interveniseră primii – poliţişti şi ambulantieri – în acea zi, veneau şi ei la fiecare festivitate de absolvire. în semn de solidaritate.

Şefa lui Gamache, paramedicul, murise în urmă cu câţiva ani de cancer de sân, după ce se alăturase campaniei pentru controlul armelor de foc. La fel ca Armand. Care a continuat să facă presiuni pentru un control şi mai strict al armelor. Susţinând, în calitate de ofiţer superior al Sûreté, că nu exista absolut niciun motiv pentru ca un cetăţean obişnuit să aibă o armă de foc. Şi în niciun caz o armă de asalt. Acestea erau concepute doar în scopul de a împuşca oameni.

La câteva luni după atacul armat, Nathalie Provost La căutat pe agentul Gamache şi i-a returnat haina de paramedic.

— Am dus-o la curăţătorie. Dar..., a spus tânăra, întinzându-i-o.

Pe haină erau pete care nu aveau să mai iasă niciodată. Şi nici nu trebuiau să iasă.

Da. Lui Armand Gamache nu-i plăceau armele.

în cele din urmă, după toate mărturiile susţinute în faţa Parlamentului, vocile clare, preocupate şi puternice ale familiilor victimelor şi supravieţuitorilor i-au determinat pe parlamentari să adopte o legislaţie mai strictă. Deşi unii politicieni s-au plâns în particular că adoptarea unui regim mai dur de control al armelor a fost o reacţie teribil de exagerată. Faptul că fuseseră ucise numai femei era doar o întâmplare.

Masacrul de la Montreal, deşi tragic, nu oferea o lecţie mai importantă. Fusese actul unui singur individ cu probleme psihice. Nu o incriminare a întregii societăţi, au spus ei.

Aceste tinere, au mai spus ei, erau supărate, lucru lesne de înţeles. Emoţionale. Dar nu era cazul să li se facă pe plac. Ar fi o greşeală.

Atacul armat, tăgăduirile, batjocorirea tuturor dovezilor de misoginism instituţionalizat, împotrivirea faţă de controlul armelor de foc, atitudinea dispreţuitoare a editorilor şi politicienilor nu au făcut decât să le radicalizeze pe acele tinere.

înainte de incidentul armat erau studente.

Acum erau războinice.

înainte nu eram o vrăjitoare, a scris Ruth Zardo. *Dar acum sunt.*

⋆⋆⋆

înainte de ziua aceea, de noaptea aceea lungă, agentul Gamache îşi dorise să intre în Divizia de Informaţii a Sûreté. îşi depusese cererea de angajare. Aştepta răspunsul.

A doua zi şi-a retras-o. Şi şi-a depus candidatura la secţia Omoruri.

— *Patron?*

Atât inspectorul-şef Gamache, cât şi agentul Beauvoir se întoarseră spre inspectorul Chernin.

Un bărbat, un necunoscut, stătea alături de ea lângă trupul femeii aflat încă pe jumătate în apă, pe jumătate pe ţărm. Părea puţin stingher, foarte înfrigurat şi grozav de nefericit.

Medicul legist, ghici Gamache. Chemat din cel mai apropiat oraş.

Inspectorul-şef dădu drumul braţului lui Beauvoir şi tânărul agent se simţit brusc eliberat, dar şi în derivă. Pentru prima dată îşi dădea seama cât de mică era diferenţa între „liber” şi „pierdut”.

Gamache trecu pe lângă el, apoi se întoarse.

— Vii?

— Oui, *oui,* atât reuşi să spună Beauvoir în timp ce înainta poticnindu-se de-a lungul malului, alunecând din când în când pe pietrele ude.

— Şi fără alte discuţii, ne-am înţeles? Cred că ai spus destul.

— Este o crimă. A fost omorâtă, strigă agentul Beauvoir după el.

Gamache se opri şi se întoarse spre el.

— Nu prea execuţi ordinele, nu-i aşa?

— Trebuie să stiti. Nu a fost sinucidere sau un accident.

Rana. Uitaţi-vă la forma ei. Uitaţi-vă la ce i-a rămas înfipt în...

Văzând privirea încruntată a lui Gamache, schimbă cuvântul:

— ... craniu. Acesta, ea... al ei...

Acum era complet confuz în legătură cu ce ar trebui să spună. Arătând spre propriul cap, zise:

— Nu s-a lovit de o stâncă sau de o piatră din lac.

— Atunci, după părerea ta, ce a făcut?

— Nu e o părere. Ştiu sigur. A fost omorâtă cu o cărămidă. Cineva a lovit-o cu o cărămidă şi a aruncat-o în lac.

Gamache se uită lung la Beauvoir, apoi se apropie de Chernin şi medicul legist.

Se prezentă, după care îi zise:

— Spuneţi-mi ce ştiţi.

— Ştiu că este moartă. Va trebuie s-o văd pe masa de examinare, înainte de a vă putea spune mai multe, îi răspunse doctorul Mignon.

Era exasperant, chiar dacă nu neaşteptat. Inspectorul- şef Gamache ştia că majoritatea medicilor locali, desemnaţi drept medici legişti, acceptaseră postul doar pentru că venea la pachet cu nişte bani în plus, atât de necesari, şi absolut nicio responsabilitate.

Cele mai multe morţi nu erau câtuşi de puţin suspecte. Existau câteva accidente de vânătoare. Câteva sinucideri. Accidente de maşină. Toate tragice. Dar nu omoruri.

în Québec, un legist de la ţară putea, şi asta era valabil pentru majoritatea, să ajungă la finalul carierei fără să fi văzut vreodată victima unei crime.

Dar acest biet om tocmai o văzuse. Din fericire, era suficient de onest pentru a nu pretinde că ştie mai mult decât ştia.

Doctorul Mignon se uită la cadavru, apoi la pantofii săi îmbibaţi de apă şi murdari de noroi. Apoi, când se auzi strigătul unui cufundar, privi contemplativ spre lacul învăluit în ceată.

— Un loc teribil pentru a muri. Bănuiesc că e femeia dispărută. Am auzit la ştiri.

Privirea i se întoarse din nou spre cadavru.

— Vai de copilaşii ei.

Ochii femeii erau încă deschişi, iar braţul drept i se ridica şi cobora odată cu mişcarea valurilor. Languros. Graţios, chiar. Ca şi cum ar fi salutat sau şi-ar fi luat la revedere.

La fel ca în cazul lui „liber” şi „pierdut”, era greu să faci diferenţa.

După o examinare ceva mai amănunţită, doctorul se ridică şi îşi scoase mănuşile.

— O rană fatală la cap. Fără alte leziuni evidente. Va trebui s-o examinez mai bine. Să

văd dacă are apă în plămâni.

Dacă avea, femeia intrase vie în apă şi exista posibilitatea să fi fost un accident sau o sinucidere. Dacă nu, ajunsese acolo moartă şi cu siguranţă era o crimă.

Deşi Gamache ştia deja răspunsul la această întrebare, voia să aştepte să vadă la ce concluzie avea să ajungă medicul legist.

— *Merd,* se mulţumi el să spună.

Cu coada ochiului, îl văzu pe agentul Beauvoir trepidând pur şi simplu din cauza efortului de a nu-şi striga părerea în gura mare. Spre lauda lui, rămăsese tăcut, chiar dacă nu şi nemişcat.

Gamache făcu un semn din cap spre inspectorul Chernin. Acum puteau muta cadavrul.

în timp ce agenţii scoteau femeia din apa rece, Gamache îl conduse pe doctorul Mignon până la maşina împroşcată cu noroi şi îi dădu câteva indicaţii în legătură cu ce anume să caute la autopsie. Medicul legist ascultă, apoi îi mulţumi inspectorului-şef.

— Cine o să le dea vestea copiilor?

— Mai întâi trebuie să-i confirmăm identitatea, dar imediat după asta o să le spun şi lor.

Legistul îi întinse mâna.

— Mai bine dumneavoastră decât eu. Voi fi la spital, să aştept cadavrul.

De pe malul lacului, agentul Beauvoir îi privi pe cei doi bărbaţi discutând, apoi se întoarse către inspectorul Chernin care îngenunchease lângă cadavru şi-i scotocea prin buzunare.

— Legistul nu ştie ce face.

— Şi tu ştii? îi răspunse ea, fără să se uite la eL

— Ştiu destule ca să recunosc o crimă, l-am spus lui Gamache, dar nu cred că m-a ascultat. Uite, dă-mi voie să- ti arăt.

Se lăsă pe vine în faţa ei şi întinse mâna, dar Chernin îl opri.

— Nu atinge.

— Atunci dă-mi nişte mănuşi.

— Nu primeşti nimic. Dă-te înapoi, înainte să contaminezi locul.

— Hei, uite ce e, a fost crimă. Eu i-am zis lui Gamache să se uite mai atent la rană, spuse el, îndepărtându-se câţiva paşi.

— După asta? i-o tăie inspectorul Chernin ridicând o pungă mică cu probe.

în ea se aflau câteva aşchii mărunte, de culoare roşie.

Aproape la fel de roşii precum deveni chipul agentului Beauvoir.

— Le-am văzut imediat.

— Atunci ce-i cu toată discuţia asta despre accident sau sinucidere?

— Examinăm toate posibilităţile. înainte să te ia deoparte, eu şi inspectorul-şef ne-am consultat în legătură
cu forma rănii, a crestăturii ascuţite şi a materialului roşu
rămas în craniu. Aproape sigur o cărămidă.

Chernin se uită în jur şi spre lac.

— Cum să găseşti o cărămidă pe-aici?

Când Beauvoir deschise gura să zică ceva, ea ridică mâna să-l oprească.

— A fost o întrebare retorică, agent Beauvoir. Mulţumesc pentru ajutor. Sunt sigură că şeful ţi-a fost recunoscător.

îl privi cum fierbe, cu toată genialitatea lui nerecunoscută şi nerăsplătită. Şi, probabil, cu o vagă suspiciune că în această companie s-ar putea să nu fie, de fapt, cea mai strălucitoare lumină. Era un gând nou şi neplăcut pentru Jean-Guy Beauvoir.

Inspectorul zâmbi. Fusese şi ea cândva ca acest tânăr agent; cu un car de vreme în urmă. Linda Chernin aproape că îl invidia pentru ignoranţa lui. Habar n-avea în ce se băgase.

— Inspectore! o strigă unul dintre agenţi.

Venea de-a lungul ţărmului, încălţat cu cizme de cauciuc şi cu o pungă de probe în mână.

în ea se vedea o poşetă udă.

— Bravo, îi spuse Chernin.

Deschise poşeta şi scoase din ea un portofel. Era ud şi uzat, dar cândva fusese frumos. Avea brodat pe el un trandafir, acum tocit şi murdar, cu firele rupte şi destrămate.

Nu conţinea bani, însă găsi în el un act de

identitate.

După ce se despărţi de medicul legist, Gamache se întoarse la ei, făcându-i semn lui Beauvoir să participe la munca de echipă.

— Ea e. Femeia dispărută, spuse Chernin şi-i întinse lui Gamache permisul de conducere plastifiat.

Din document îi privea Clotilde Arsenault. Avea părul blond. Dezordonat şi lipsit de strălucire. Părea nespălat şi nepieptănat. Neîngrijit.

Obrajii îi erau scobiţi, iar ochii albaştri, sticloşi. Se holba la obiectiv de parcă încerca să-şi dea seama ce era.

Avea o faţă ascuţită, aproape emaciată, şi tenul de o paloare bolnăvicioasă. Fotografia aducea mai degrabă cu una dintre miile de fotografii de cazier pe care Gamache şi Chernin le văzuseră de-a lungul carierei lor, decât cu una pentru permisul de conducere.

Gamache se uită la femeia de pe malul stâncos. Apoi din nou la fotografie.

Vie, Clotilde Arsenault arătase la tel de ciudat ca acum. Ai fi zis că trăise în locul în care Styxul se îngusta. Nu fusese o călătorie prea lungă pentru luntraş.

Femeia din poză avea doar 36 de ani, însă viaţa ei nu fusese nici uşoară, nici blândă. Şi nici moartea.

În portofel mai era o fotografie, în compartimentul în care ar fi trebuit să stea banii. Şi aceasta plastifiată. Un portret de studio cu o fată şi un băiat. Soră şi frate, presupuse el. Copiii Clotildei. Băiatul, izbitor de frumos, zâmbea. Fata purta o uniformă de şcoală şi avea părul prins în codiţe. Privind mai atent, Gamache îşi dădu seama că era o adolescentă, nu o fetiţă, cum părea în imagine.

Se încruntă şi inspiră adânc.

— Să fie verificate amprentele de pe ea. După ce terminaţi, te rog să mi-o dai înapoi.

— Da, să trăiţi, spuse agenta.

Gamache se uită spre unul dintre vehiculele Sûreté. Când veniseră, observase un bărbat şi o femeie pe bancheta din spate. Stăteau şi îi

priveau.

— Cei doi care au găsit-o? întrebă el.

— *Oui.* Excursionişti. Nu-s de pe-aici. Au venit din Montreal, răspunse Chernin.

— Excursionişti? Aici? Astăzi?

Avea deja această informaţie. Se găsea în scurtul raport pe care i-l dăduse căpitanul. însă după ce văzuse lacul şi împrejurimile, începuseră să apară tot felul de întrebări. Pe care urma să le pună la momentul potrivit. Dar mai întâi...

îngenunchind încă o dată lângă cadavru, Armand făcu un lucru la care medicul legist nu se gândise. Ridică mâneca Clotildei Arsenault şi găsi urmele. Apoi privirea îi coborî de-a lungul corpului femeii. îi lipseau pantofii, probabil îi căzuseră în apă, dar încă avea blugii pe ea. Mişcarea valurilor nu-i smulsese. Şi nici ucigaşii nu-i sfâşiaseră. Dar asta nu excludea posibilitatea unei agresiuni sexuale.

îl sfătuise pe medicul legist să preleveze probe consistente de ADN şi să întocmească un raport toxicologic cu spectru complet. Şi să caute material seminal. Fire de păr. Urme de ţesut sub unghii. Material biologic străin peste tot, inclusiv în gură.

Pe fată avea vânătăi. Provocate fie chiar înainte de moarte, fie foarte curând după aceea.

Se mai vedeau vânătăi şi pe braţe. Mai vechi. Din agresiuni anterioare.

Gamache reflectă, uitându-se la ea.

Ce se întâmplase aici? De ce murise Clotilde Arsenault? într-o viaţă în mod clar plină de violenţă, de durere, ce se întâmplase de se ajunsese la următorul pas, ultimul şi irevocabil?

De ce considerase cineva că era necesar s-o omoare? Fusese un accident? Era posibil ca cineva, cu mintea înceţoşată de droguri, să fi apucat cel mai la îndemână obiect, o cărămidă, şi s-o fi lovit cu ea? Fără intenţia de a ucide, dar ucigând?

Sau fusese un act premeditat? Pentru bani? Pentru drogurile ei? Nu se găsise nimic asupra ei, aşa că poate şi astea îi fuseseră furate.

Dar marea întrebare, dincolo de cine o

făcuse, era de ce o adusese criminalul aici? La acest lac. De ce n-o lăsase unde se prăbuşise? Sau, dacă voia să scape de cadavru, de ce n-o lăsase în pădure, s-o găsească lupii şi urşii?

Privirea i se mută din nou la chipul lui Madame Arsenault. Inspectorul Chernin încercase să-i închidă ochii, dar stătuseră deschişi prea mult timp. Pleoapele nu voiau să se mai mişte.

întotdeauna există un secret nelegiuit, un motiv tainic pentru asta.

— Spune-mi secretul tău, şopti Gamache din nou.

De data asta, nu se mai auzi nicio pufnitură din partea tânărului agent Beauvoir. Doar tăcerea şi foşnetul valurilor.

— Cine ti-a făcut asta?

Aşteptă, dar nu se întâmplă nimic. Ar fi fost şocat dacă s-ar fi întâmplat. Ochii ei au rămas aţintiţi asupra lui, de parcă ar fi încercat să-i răspundă.

Un lucru i se părea clar inspectorului-şef. Ultimul sentiment al Clotildei Arsenault nu fusese frica sau socul. Ci îngrijorarea. Iar asta îl neliniştea pe şeful secţiei Omoruri. Era o expresie neobişnuită pentru victima unei crime. în mod normal vedea surpriză. Uneori furie, adeseori teroare.

Dar nu asta. Deşi suspecta că Madame Arsenault trăise îngrijorată aproape toată viaţa. Ridicându-se, Gamache se întoarse spre Chernin, care se uita prin geantă.

— Un baton de ciocolată. Câteva şervetele Kleenex ude.

Cheile casei probabil. Nu are chei de maşină. Nici telefon.

— în raport scrie că l-a lăsat acasă. L-au găsit copiii, dar nu-i cunosc parola.

— O pereche de ochelari de soare. Ieftini. De la o farmacie. Siiii... ahhh!

Strigă un tehnician criminalist:

— Am nevoie să fotografiezi asta!

Tehnicianul făcu câteva fotografii cu interiorul genţii ieftine din imitaţie de piele, în vreme ce toţi ceilalţi îşi lungeau gâtul să vadă.

Când termină, inspectorul Chernin îi scoase căptuşeala.

La fund, în spatele acesteia, era un pacheţel cu pudră albă.

Chernin îl scoase şi li-l arătă. Gamache îşi ridică privirea spre cerul înnorat. Gândindu-se.

Asta răspundea la o întrebare care de fapt nu avea nevoie de răspuns. Era dependentă. Dar era şi traficantă? Se îndoia. Poate că fusese cândva, dar acum părea mult prea departe de aşa ceva.

Fusese doar consumatoare. Oricine făcuse asta trebuie să fi ştiut că avea droguri asupra ei. Şi totuşi luase banii şi lăsase heroina nu foarte bine ascunsă. Oftă.

Foarte puţine lucruri aveau sens în toată povestea asta.

De ce să o aducă aici?

De ce să-i ia banii, dar nu şi drogurile?

Un lucru pe care Gamache îl ştia era că oamenii furau ce le trebuia. Ce îşi doreau. Ce le-ar fi fost de folos. în acest caz, banii.

Dar nu se obosiseră să ia drogurile. Pentru că... pentru că...

Pentru că drogurile nu erau ceea ce îşi doreau sau le trebuia. Asta însemna că probabil nu fusese ucisă de furnizorul ei. Sau de un alt dependent.

Deci cine...?

Gamache se uită spre excursionişti.

— Ei ce spun?

— Doar că au ieşit la plimbare şi au dat peste cadavru, spuse Chernin.

Gamache se întoarse spre agentul Beauvoir.

— Tu ce crezi?

— Eu?

— Da. Ce părere ai.

Beauvoir trase aer în piept şi începu să se gândească. Era, îşi dădu el seama, prima oară când se oprea cu adevărat să reflecteze asupra unui lucru, de când ajunsese la secţia locală. Mai era şi prima dată când i se cerea să facă aşa ceva.

Se uită la inspectorul Chernin, aşteptându-se să o vadă surprinsă sau chiar deranjată că şeful

îl consulta şi pe el. însă şi ea îl privea, aşteptând să audă ce avea de spus.

— Nimeni nu vine aici pentru o plimbare. Cred că puneau ceva la cale. Braconaj, probabil. Pescuit ilegal. Lacul ăsta e cunoscut pentru păstrăv şi ştiucă. Poate vânătoare de elani sau căprioare, fără autorizaţie. E sezonul. N-aţi găsit o puşcă, lansete sau alte echipamente? Chernin făcu semn că nu.

— Dar...

Şi aruncă o privire spre pădurea deasă şi spre lac.

Pentru detectivii de la Omoruri însărcinaţi cu investigarea crimelor din afara oraşelor din Quebec asta era eterna problemă. într-un oraş, să scapi de un cadavru sau de o armă putea fi o problemă.

Dar aici? Aici puteai ascunde şi-un tanc.

Se auzi din nou strigătul unui cufundar, iar Gamache văzu, peste umărul lui Beauvoir, un stol de gâşte canadiene îndreptându-se spre sud. *Grăbiţi-vă,* se gândi el. *Vine iarna.*

— Aş vrea o diagramă a curenţilor din lac. Biroul local pentru protecţia mediului ar trebui s-o aibă. Dacă nu, încercaţi la Clubul de pescuit şi vânătoare, spuse el.

— Se rezolvă. Dacă sunt braconieri, asta ar putea explica prezenţa lor aici, dar nu-i face şi criminali, spuse Chernin şi făcu un semn către bărbatul şi femeia din maşină.

— Doar dacă nu cumva erau dealerii ei. Se întâlneau aici, unde nu-i vedea nimeni, i-o întoarse Beauvoir.

— Sunt din Montreal. Vrei să spui că au venit până aici pentru o vânzare de doi bani? După care au ucis-o? Acum două zile. Apoi s-au întors la cadavru şi au raportat găsirea lui? îl întrebă Chernin.

— Ştiau că li se va găsi ADN-ul. în felul ăsta, îi puteau explica existenţa, se încăpăţână Beauvoir să-şi susţină raţionamentul.

Toţi trei se uitară spre maşină, unde excursioniştii se aplecaseră în faţă, conştienţi că se discuta despre ei.

Gamache clătină din cap.

— Nu are sens.

— De ce nu? întrebă Beauvoir, supărat că cineva se îndoia de raţionamentul lui.

— în primul rând, pentru că nu a fost omorâtă aici.

— De unde ştii?

— Chiar tu mi-ai spus. Gândeşte-te. De ce să n-o lase în pădure, unde n-ar fi fost găsită niciodată? îi spuse Gamache, înainte de a se întoarce spre Chernin.

Clotilde Arsenault ar fi intrat pe lista lungă, şi în continuă creştere, a femeilor dispărute.

Era o prostituată cunoscută. O drogată. Poliţiştii locali nu s-ar fi străduit prea mult s-o găsească.

Copiii ei şi-ar fi petrecut tot restul vieţii întrebându-se unde este. Uitându-se la chipurile tuturor femeilor palide, cu părul blond şi tern. în restaurante, în magazine, mergând pe stradă spre ele.

Chiar şi când ar fi ajuns ei înşişi în vârstă, tot ar fi căutat-o. întrebându-se dacă tânăra femeie care stătea lângă ei n-ar putea fi mama lor.

Acesta să fi fost motivul pentru care Clotilde fusese lăsată într-un loc în care putea fi găsită? Pentru a-i cruţa copiii?

Oare o persoană capabilă de crimă putea fi capabilă şi de bunătate?

Gamache inspiră adânc, expirând apoi un norişor de aburi; temperatura continua să scadă.

Se întoarse spre maşina lui.

— Vin cu tine, îi spuse Chernin, ştiind ce avea de gând să facă inspectorul-şef.

— Nu, tu rămâi aici să coordonezi activitatea. Ne întâlnim la secţie, după ce îi anunţ pe copii.

Deşi Armând Gamache ştia că va avea mai multe de făcut decât să anunţe o veste. *Din fericire,* se gândi el, *căpitanul Dagenais trebuie să fi găsit pe cineva care să stea cu copiii lui Clotilde în ultimele zile.* Cineva care acum i-ar putea consola.

Armând Gamache trebuia să ajungă repede, înainte ca ei să afle, deşi vestea că fusese găsit

un cadavru probabil că se împrăştia deja în comunitate.

Se uită peste lac, dincolo de relativa protecţie a golfului, dincolo de crestele albe ale valurilor care se agitau în larg, până când privirea i se opri asupra pădurii dese şi bătrâne. Care îşi văzuse partea ei de morţi violente.

Majoritatea animalelor sălbatice nu mureau de bătrâneţe. Erau ucise, dar nu asasinate. Exista premeditare, da. Un animal îl urmărea pe altul cu intenţia de a ucide. Dar fără *mens rea.* Fără să o facă deliberat. Fără intenţii rele.

îi aminti din nou ce spusese Abbie Hoffman: *Trebuie să mâncăm ceea ce ucidem. Asta ar pune capăt războiului.* Şi, se gândi Gamache, ar pune capăt crimelor. Sau măcar celor mai multe dintre ele.

Inspectorul Chernin îl însoţi în timp ce se îndrepta spre maşină. Cu capetele apropiate, discutau despre aspectele practice ale anchetei, inclusiv unde să înfiinţeze un centru operativ şi unde să stea.

— Ce părere ai despre băiatul ăla? o întrebă Gamache când se apropiară de vehicul.

— Beauvoir? Ei bine, *patron,* cu siguranţă te pricepi să-l găseşti pe cel mai mare nemernic pe unde te duci...

— E un dar şi...

f

Se opri şi-i zâmbi.

— ... palmaresul meu este inegalabil. Probabil se va potrivi perfect în el.

— Nu vorbeşti serios...

— încă nu, dar mă gândesc la asta. Are ceva.

— Da, se numeşte insubordonare. Nu e doar clonţos, e de-a dreptul scandalagiu. Cu asemenea probleme de gestionare a furiei devine imprevizibil, iar asta poate fi periculos.

— Şeful secţiei lui este de aceeaşi părere cu tine.

— Totuşi..., spuse Chernin.

Gamache o studie pe femeia care îi era adjunctă de câţiva ani. Nu zise nimic. Doar o privi. Invitând-o să reflecteze.

Acest obicei al lui de a aştepta tăcut o

enervase pe Chernin în primii ani după ce se mutase la secţia Omoruri. Dar acum se obişnuise. Oarecum. Majoritatea ofiţerilor superiori abia aşteptau să-şi impună ideile. Gamache însă insista ca agenţii săi să gândească singuri.

— Totuşi a văzut forma rănii şi a recunoscut arma crimei.

Am văzut-o şi eu. Ai văzut-o şi tu. Dar niciunul dintre ceilalţi agenţi, nici măcar medicul legist, nu şi-a dat seama ce înseamnă şi nu a ştiut că a fost omorâtă cu o cărămidă.

A ştiut că era vorba de o crimă, continuă ea.

— Nu doar că a văzut asta, dar a îndrăznit să şi vorbească, în faţa unui ofiţer superior. Nu se teme să-şi spună părerea.

— Şmecheria e să-l faci să şi tacă.

Gamache zâmbi.

— Adevărat. Aici s-ar putea să mai fie de lucru. Dar ideea e că a pus adevărul înaintea carierei sale.

— Adevărul sau orgoliul? întrebă ea.

Nici Linda Chernin nu se temea să-şi provoace şeful.

— Bună întrebare.

Se uitară spre agentul Beauvoir, care se prefăcea că nu-i vede.

— Presupun că vom afla. Când terminaţi aici, duceţi-i la secţie, spuse Gamache făcând un semn către cei doi excursionişti. Mai lasă-i să fiarbă în suc propriu. Am impresia că ne ascund ceva, poate destul de multe. Ai cerut un mandat?

— Pentru percheziţia maşinii? Am cerut. Am cerut unul şi pentru casa doamnei Arsenault. Ar trebui să ajungă amândouă cât de curând. Te anunţ eu.

După care se uită din nou spre excursionişti.

— Crezi că ei au făcut-o?

— Nu ştiu.

Chernin se întoarse pe malul lacului, iar

Gamache la maşină. Auzi un vehicul apropiindu-se pe drumul desfundat. Fără îndoială, ambulanta care urma să transporte cadavrul la morgă şi vestea în sat.

Trebuia să se grăbească. Dar, cu mâna pe portiera maşinii, inspectorul-şef zăbovi. Rămase absolut nemişcat, ascultând murmurul şi zbuciumul micilor creaturi din pădure.

Apoi închise ochii, evadând în liniştea acelui moment. Respiră adânc, inhalând aerul rece şi proaspăt şi odată cu el mirosul de ace de pin, de muşchi de pământ şi frunze putrezite. Era alinător. Familiar. Natural.

Zăbovi. Zăbovi. Chiar şi când sunetul sirenei deveni mai puternic, Armând Gamache continuă să se agaţe de pace şi linişte cât de mult putu. înainte să...

însă trebuia s-o facă.

Deschizând ochii, Gamache zări o veveriţă zbughind-o cu toată viteza în sus, pe trunchiul unui copac. Fugea după ceva sau se ferea de ceva? Era vânător sau pradă? O altă moarte era iminentă?

Cum o fi să goneşti printr-o pădure ca să scapi cu viaţă, ştiind că urmăritorul tău se apropie din ce în ce mai mult? Un adevărat coşmar.

întoarse capul şi văzu că agentul Beauvoir încă îl privea.

Hotărându-se, Gamache îi strigă:

— Veniţi cu mine, vă rog.

— *Moi?* spuse Jean-Guy Beauvoir atingându-şi pieptul şi uitându-se în jur.

— *Oui. Vous.*

Da. Dumneavoastră.

Faptul că acest ofiţer superior tocmai folosise pluralul de politeţe îl surprinse.

— Ei bine, spuse Gamache în timp ce Beauvoir urcă pe scaunul şoferului.

— Ei bine, ce?

— De ce este evident că Madame Arsenault nu a fost omorâtă aici?

— Nu ştiu. De ce?

însă Gamache doar clătină din cap şi se uită pe geam la pădurea de nepătruns, în timp ce

Beauvoir se retrase într-o tăcere îmbufnată. Era clar că va fi trimis înapoi la subsol.

Ar trebui să fie prea norocos, altfel.

Capitolul 5

îşi ocupaseră locurile în aula universităţii, unde era din ce în ce mai cald şi mai sufocant.

Sosise şi Jean-Guy, care stătea, transpirând, de cealaltă parte a lui Reine-Marie. Bâţâind nervos din genunchi. Poate că totuşi reuşea să ajungă la grătar la timp pentru un burger. Sau doi. Asta dacă începeau odată.

Era conştient însă că agitaţia lui avea prea puţin de-a face cu burgerii. Aceştia erau doar o distragere a atenţiei, un contrairitant, ca să nu fie nevoit să se gândească la motivul pentru care se aflau acolo. Şi la cine ar mai putea fi.

Gălăgia s-a stins încet, apoi s-a auzit un freamăt în momentul în care cei aşezaţi în fundul sălii s-au ridicat în picioare. Ca un val la un meci de hochei, deşi mult mai politicos şi mai reţinut, publicul s-a ridicat rând pe rând în timp ce rectorul şi preşedintele Universităţii din Montreal, profesorii, consiliul de administraţie şi invitaţii de onoare au început să intre în procesiune.

Purtau robe negre şi lungi, alături de toci, unele rigide, îmbrăcate în mătase, altele moi, din catifea.

Ceea ce pe stradă ar fi părut ridicol, aici era impresionant.

Procesiunea era solemnă. Reflectând importanţa acestei zilei.

După ce şi-au ocupat locurile pe scenă, preşedintele a făcut un semn şi a început următoarea procesiune. Aceasta era mult diferită. Prietenii şi membrii de familie, deja în picioare, au început să aplaude, nemaiputându-şi stăpâni entuziasmul.

Unii fluierau, alţii strigau diverse nume. Fără îndoială, făcându-i să se jeneze, dar şi încântându-i în secret pe tânăra sau tânărul respectiv. Telefoanele erau ţinute cât mai sus, filmând evenimentul. Pentru a putea fi arătat mai târziu prietenilor şi rudelor, care nu vor

putea decât să spere că masa va fi îndeajuns de savuroasă încât să merite toate acele minute în care vor trebui să-l urmărească.

Procesiunea s-a transformat în paradă, în sărbătoare, când absolvenţii, cu tocile şi robele lor, au început să intre în sală în ordine alfabetică, în uralele părinţilor în sfârşit eliberaţi de griji şi a celor câtorva încă surprinşi în sinea lor.

Privind la toate acestea – în ciuda petelor întunecate de la subsuori, a chiorăitului din stomac şi a unei vagi presimţiri –, Jean-Guy nu şi-a putut reţine un zâmbet. Unul care creştea pe măsură ce soseau tot mai mulţi tineri.

Bucuria lor era contagioasă.

Se gândea la ziua în care el şi Annie se vor ridica în picioare şi vor aplauda când Honoré va intra într-o astfel de aulă. Idola n-o va face niciodată, desigur. Dar ea avea alte calităţi. Nu suntem toţi croiţi pentru mediul academic.

S-a uitat peste Reine-Marie la Armand. Care părea că era cât pe ce să plângă. Era posibil? Cu siguranţă era cuprins de o emoţie puternică. Probabil că nici nu visase vreodată că va veni această zi.

Armand şi Reine-Marie îşi lungeau gâtul, căutând-o în mulţime. Pe Fiona Arsenault.

Şi apoi, sub privirile lui Jean-Guy, expresia lui Armand s-a schimbat. Mai întâi a îngheţat, după care zâmbetul i s- a topit, lăsând în loc ceva rece şi dur.

Jean-Guy i-a urmărit privirea, cu toate că ştia ce, sau mai bine zis pe cine va găsi la capătul ei.

Şi da, bineînţeles, era acolo. Un bărbat tânăr, încă frumos, de fapt chiar mai frumos decât atunci când îl văzuse prima oară. în aceeaşi zi în care, tot prima oară, îl întâlnise şi pe inspectorul-şef.

Tânărul se uita peste şuvoiul de absolvenţi veseli. Peste părinţii care ovaţionau şi aplaudau. Ochii i-au poposit o clipă asupra lui Jean-Guy, zâmbindu-i când l-a recunoscut, după care au trecut mai departe. Pe lângă Reine-Marie.

După care privirea lui Sam Arsenault s-a oprit asupra inspectorului-şef Gamache şi acolo

a rămas.

— Virează la dreapta, îi spuse Gamache.

— Dar sediul e pe-acolo, ripostă agentul Beauvoir, arătând spre stânga.

— Nu mergem la sediu.

— Atunci unde... Oooh!

Conduse în tăcere, cât timp Gamache reciti raportul poliţiei. întipărindu-şi în minte amănuntele despre familie. Despre toţi cei care fuseseră interogaţi în efortul de a o găsi pe femeia dispărută.

Nu i-a luat mult timp.

Nu se pomenea nimic despre tatăl copiilor sau despre partenerul Clotildei. Nimic despre rude sau măcar prieteni. Fuseseră interogaţi vecinii şi cam atât.

Clotilde Arsenault şi copiii ei se mutaseră în comunitate în urmă cu sase ani, dintr-un oraş din sud.

Era cunoscută ca prostituată şi narcomană. Dar nu şi ca dealer, după câte se părea.

Apoi reciti ştirile, care erau – ce ruşine! – mai detaliate şi mai lămuritoare decât raportul oficial al poliţiei. Dar chiar şi acestea conţineau puţine informaţii solide.

Nimeni nu ştia nimic, însă el simţea că nici nu se străduiseră prea tare să afle. Nimeni n-o văzuse în ziua dispariţiei. Sau nu recunoştea – Gamache introduse automat această nuanţă – că ar fi văzut-o.

Interogatoriile trădau mai degrabă ceea ce şi-ar fi dorit cu totii.

Ca Madame Clotilde Arsenault să fi dispărut cu adevărat. Pentru totdeauna.

Ambivalenţa era uşor atenuată de compasiunea pentru copiii ei. Deşi chiar şi în cazul lor nu într-atât de mult pe cât s-ar fi aşteptat Gamache.

Sora şi fratele, în vârstă de 13, respectiv 10 ani, trăiau singuri cu mama lor. Merseseră singuri la poliţie să anunţe că mama lor nu se întorsese acasă. Mai lipsise şi înainte noaptea de acasă, dar niciodată fără să le spună şi niciodată două nopţi la rând.

Erau îngrijoraţi.

Fata, Fiona, părea mai mică decât vârsta ei. Băiatul, Samuel, părea mai mare.

Gamache căută în raportul poliţiei să vadă cine avea grijă de copii în absenţa mamei lor, dar nu găsi niciun nume.

— Căpitane Dagenais, sunt Gamache, spuse el la telefon. Poţi să-mi spui cine stă cu copiii Clotildei Arsenault? Da, am identificat-o, ea e. Mă îndrept spre ei, acum. Trebuie să ştiu... Poftim?

Beauvoir aruncă o privire spre inspectorul-şef. Ochii lui Gamache se înăspriseră, iar chipul îi devenise rigid în timp ce se străduia să-şi stăpânească indignarea. Să nu înceapă să urle de furie.

— Vrei să-mi spui că doi copii au venit la voi să vă spună că mama lor a dispărut şi voi i-aţi trimis singuri acasă?

Urmă un moment de tăcere în care Gamache ascultă, strângând telefonul în mână până i se albiră degetele.

— Nu-mi pasă că fata e mare. Este, oricum, un copil. Mama ei a dispărut. Ar fi trebuit să găsiţi pe cineva care să stea cu ei, un prieten, un tutore desemnat de stat, unul dintre agenţii tăi. Discutăm despre asta mai târziu. Trimite pe cineva. Acum. Apoi sunaţi de urgenţă la Protecţia Copilului.

închise, întrerupând vocea minusculă, plângăcioasă.

— Asta chiar e un..., dădu să spună Beauvoir.

— Ajunge, agent Beauvoir, răbufni Gamache şi privi pe geam amurgul care se lăsa.

Soarele apunea devreme în noiembrie, iar aici, în nordul îndepărtat, chiar mai devreme. Lumina era înghiţită de munţii şi pădurile străvechi.

— Am ajuns.

Maşina coti spre o căsuţă cu un singur nivel.

Abia se opri, că inspectorul-şef şi coborî şi începu să urce grăbit pe aleea din faţă, ridicând din mers un tomberon ruginit şi deformat care bloca drumul.

Deşi o parte din el îşi dorea să le mai poată

oferi acestor copii câteva clipe de fericită ignoranţă, câteva minute în care mama lor încă să mai fie în viaţă, inspectorul-şef ştia că falsele speranţe nu erau un gest de bunătate.

Dacă îi priveau, iar el bănuia că asta făceau, văzuseră deja maşina venind şi înţeleseseră. Probabil că în adâncul sufletului lor ştiau încă din momentul în care anunţaseră dispariţia.

Mama lor nu se mai întorcea acasă.

Acum, el trebuia să-i scoată din acea suferinţă şi să-i ducă în următoarea. O pierdere ca aceasta era o progresie de suferinţe, ca un şir de pietre pe care trebuia să păşeşti. Până ajungeai pe cealaltă parte. Pe noul continent. Unde trăia teribila realitate, iar soarele nu mai răsărea niciodată pe deplin. Dar unde, în timp şi cu ajutor, puteau găsi acceptarea şi, odată cu ea, pacea.

Ştia din experienţă că această durere era imposibil de evitat. într-un fel, erau norocoşi. Mama lor fusese găsită. Şi, oricât de îngrozitor era, să nu ştie ar fi fost cu mult mai rău.

însă asta era, în cel mai bun caz, o tristă consolare.

Agentul Beauvoir nu se grăbea la fel de tare să ajungă la uşă. Cu fiecare pas înainte, începea să înţeleagă ce urma să se întâmple. Ceea ce începuse ca o oportunitate profesională se transforma într-o tragedie umană.

Inspectorul-şef abia ridicase pumnul să bată la uşă când aceasta se deschise.

— *Oui?*

în prag stătea o fată micuţă pentru vârsta ei, slăbuţă, cu ochii mari şi plini de rugăminţi.

Nu-i spune. Nu-i spune.

Şi totuşi, se gândi Beauvoir, *ea deschisese uşa.* Ar fi putut să se ascundă. Să se prefacă că nu erau acasă. Ar fi putut să mai trăiască puţin într-o ignoranţă fericită sau măcar aproximativ fericită.

în schimb, fata alesese să înfrunte adevărul.

Ar fi vrut să-l prindă de braţ pe inspectorul-şef şi să-l tragă de-acolo, bolborosindu-i fetei nişte scuze. Că greşiseră casa. Persoana.

Nu conta...

Dar n-o făcu, bineînţeles.

— Fiona? Mă numesc Armand Gamache. Sunt de la Sûreté. Iar acesta este colegul meu, Jean-Guy Beauvoir, adăugă el şi făcu o pauză.

— Avem veşti, spuse cu o voce blândă şi calmă, apoi se opri din nou.

— Putem intra?

Ea nu întrebă de ce. Nu spuse nimic, doar încuviinţă şi se dădu înapoi.

Casa abia dacă era mai mare decât o rulotă. Cu un singur nivel, cu gunoaie în curtea din faţă şi cu epava ruginită a unei maşini abandonată pe alee. Ţiglele zburaseră de pe acoperiş, iar placajul pereţilor era ciobit şi murdar, cu mucegai verde crescut pe alocuri. Unele scânduri putreziseră şi se desprinseseră, altele căzuseră cu totul. Abia dacă puteai să-i spui casă. Era versiunea din cărămidă şi mortar a lui Clotilde Arsenault.

Şi totuşi nu era din cărămidă, remarcă Beauvoir. De fapt, nu se vedea nicio cărămidă prin preajmă.

Fata i se lumină când îşi dădu seama. La asta se referise f /
şeful când spusese că, în mod clar, Clotilde fusese omorâtă în altă parte şi aruncată acolo. Dacă ar fi fost omorâtă la lac, ucigaşul ar fi folosit o piatră. Sau un cuţit. Un pistol. Ori o eşarfă. Sau poate o bucată de lemn pietrificat care plutea în derivă. Nu o cărămidă.

Nu. Fusese ucisă acolo unde ucigaşul putuse să apuce o cărămidă şi s-o lovească cu ea.

în timp ce intră după inspectorul-şef, simţi în aer un parfum. Nu era mirosul la care se aşteptase Jean-Guy. Era pregătit pentru un iz de transpiraţie şi degradare. De parfum ieftin de farmacie şi machiaj stătut.

Fantoma lui Clotilde Arsenault.

în schimb, îi întâmpină parfumul familiar şi liniştitor al detergentului cu lămâie.

Dar cea mai agresivă senzaţie era zgomotul. Sonerii, aplauze şi oameni care strigau. La un televizor cu sonorul dat la maximum se transmitea o emisiune-concurs.

Gamache se uită în jur, analizând rapid locul. Sunetele. Mirosurile. Atmosfera.

Pereţii erau acoperiţi cu lambriuri din imitaţie de lemn, pe care se vedeau zgârieturi, urme de lovituri şi găuri de mărimea şi forma unor pumni.

în stânga lor era intrarea în camera de zi, de unde venea zgomotul.

Drept înainte, la capătul unui coridor scurt şi întunecat, Gamache zări o chiuvetă şi un aragaz. Şi blatul în perfectă ordine.

Deşi tristă, casa era îngrijită şi ordonată. Şi curată. Aproape că strălucea de curăţenie. La cum avusese grijă Clotilde de ea însăşi, se aşteptase ca şi locuinţa şi copiii săi să fie în aceeaşi stare de neglijenţă.

Asta îi aminti lui Gamache, încă o dată, cât de riscant era să ai aşteptări. Mai ales în meseria lui. Cât de uşor puteai să o iei pe un drum greşit şi să întorci spatele adevăratei ameninţări, care scăpa pe o altă cale. Sau se apropia din spate pe furiş.

Puloverul şi blugii fetei erau uzaţi, dar curaţi. Părul ei, acum desfăcut din codiţe, era lung, blond şi lucios. Şi nu din cauză că era gras, ci pentru că fusese spălat de curând. Fiona Arsenault avea aproximativ aceeaşi vârstă cu Annie, fiica lui. Puţin mai mică, dar pe-aproape.

Gamache şi-ar fi dorit să fie oriunde altundeva, decât aici. Făcând orice altceva, în afară de asta. Dar era aici şi nu mai putea da înapoi.

Fiona se opri în hol, nesigură.

— Putem intra în camera de zi? întrebă Gamache cu vocea lui gravă şi blândă, dar fermă.

Nu face asta, se gândi Beauvoir. *Cum poţi să-i faci asta?*

Să le faci asta?

Acolo era un băiat care se uita la un televizor imens. Se întoarse spre ei, dar nu se ridică. Doar îi privi lung.

Lui Beauvoir aproape că-i scăpă o exclamaţie de uimire. Nu mai văzuse niciodată un copil atât de frumos. Ca şi sora sa, era mic pentru vârsta lui. Avea ochii mari, căprui-închis şi gânditori,

aproape trişti. Părul de un castaniu deschis era des şi ondulat în jurul feţei. Trăsăturile lui aduceau cu portretul făcut de un artist unui copil oropsit.

Ştiind ce urma să se întâmple, Beauvoir simţi că-l cuprinde brusc ameţeala. Să distrugi atâta inocenţă părea în sine o crimă.

— Tu eşti Samuel? întrebă Gamache.

— Saḿ. *Oui.*

Băiatul părea acum suspicios. Gamache se prezentă din nou.

— Putem să ne aşezăm?

Fiona le făcu semn către scaune.

— Nu acolo! strigă Sam.

Beauvoir se răsuci cu o fracţiune de secundă înainte de a atinge cu fundul perna scaunului.

Cu toate că niciunul dintre copii nu spuse nimic, era clar că acela fusese scaunul mamei lor. încă îi mai păstra urma siluetei. Şi acel luciu în locul în care îşi odihnise capul cu părul nespălat.

— îmi dai voie? întrebă Gamache făcând semn spre televizor.

Trebuise să ridice vocea pentru a se face auzit. Situaţia era suficient de dificilă şi fără a mai fi nevoit să le strige copiilor în gura mare vestea morţii mamei lor, a uciderii ei.

— Nu! se răsti Sam când Fiona se duse să închidă televizorul.

Ea îl privi lung, după care cedă, punând telecomanda pe o masă. Sam o înşfăcă rapid şi o strânse la piept. Lui Beauvoir îi amintea puţin de felul în care strânsese inspectorul-şef telefonul, cu degetele albite, în vreme ce vorbea cu căpitanul.

Aruncă o privire pe fereastră, sperând să vadă o altă maşină trăgând în faţă. Cineva care să rămână cu aceşti copii şi care să le absoarbă durerea şi furia. Ca să nu fie nevoit să o facă el.

Dar nu-şi văzu decât propria reflexie în geamul deja întunecat. Unde naiba erau?

Gamache aşteptă să vadă dacă Sam va opri televizorul. Dar nu se întâmplă nimic. Emisiunea continuă, cu ovaţii, aplauze şi muzică veselă când un concurent dădea răspunsul

corect. Era cumplit, dar probabil necesar.

Copilul, se gândi Gamache, avea nevoie de un oarecare sentiment de control asupra a ceva, chiar dacă era vorba doar de un televizor.

îl lăsă în pace.

în timp ce fratele ei stătea cu ochii lipiţi de televizor, Fiona continua să-l fixeze pe poliţistul mai în vârstă.

Când Gamache începu să vorbească, Sam îi aruncă o privire piezişă. Dacă pe chipul Fionei se citea frică, pe cel al băiatului se vedea cu totul altceva. Ceva inconfundabil.

Era dezgust, realiză Beauvoir. *Şi de ce nu,* se gândi el privind copilul acela fascinant. Şi el se detesta. Şi îl detesta şi pe Şefu' în acel moment.

— Sunteţi singuri aici? întrebă Gamache.

Când Fiona încuviinţă, el continuă:

— Aveţi pe cine să sunaţi? Un prieten de familie? Mama vreunuia dintre prietenii voştri? Un vecin? Cineva care ar putea veni să stea cu voi?

Ea făcu semn că nu.

— Ne descurcăm.

Inspectorul-şef o privi în ochi.

— Mă tem că am veşti despre mama voastră.

în timp ce vorbea, sonorul televizorului crescu şi mai mult. Aclamaţiile deveniră maniacale, aplauzele – un asalt. Pereţii încăperii aproape că se cutremurau.

Lui Beauvoir începură să-i ţiuie urechile. Se întrebă dacă nu cumva îi şi sângerau.

— A fost găsită acum câteva ore, spuse Gamache, nevoit să ridice vocea, dar încercând, încercând din răsputeri să-şi păstreze tonul calm.

Blând. Chiar dacă şi lui începuseră să-i ţiuie urechile.

Sonorul continuă să crească. Gazda emisiunii strigă o întrebare. Urmă o pauză, în care concurentul se gândi, iar publicul tăcu. Nu se auzea decât ticăitul puternic al cronometrului din platou, care începuse numărătoarea inversă.

Gamache profită de aceste momente de semilinişte şi spuse:

— îmi pare foarte rău, dar trebuie să vă spun

că mama voastră a murit.

Concurentul răspunse.

Te rog, te rog, îşi spuse Beauvoir în gând. *Fă să fie un răspuns greşit.*

Dar nu a fost aşa.

Publicul, televizorul explodară în urale şi aplauze. Muzica festivă de fundal umplu micuţa cameră de zi.

Era grotesc. însă ce era mai rău abia urma.

— Mă tem că asta nu e tot, spuse inspectorul-şef.

Se aplecă mai aproape de Fiona, cu o concentrare totală. Ca şi când zgomotul nici n-ar fi existat. în vreme ce Sam privea drept înainte, la femeia de pe ecran care ţopăia de bucurie.

Doamne Dumnezeule, chiar trebuie să le spui totul acum? se gândi Beauvoir, uitându-se chiorâş la inspectorul-şef.

Gamache trebui din nou să ridice vocea, să strige. Şi-ar fi dorit din tot sufletul să nu fie nevoit să le spună partea asta, însă oricum aveau să o audă cât de curând. Ştia că cel mai bine era să termine odată.

— Mama voastră a fost omorâtă.

Ce eşti tu, un monstru? se gândi Beauvoir privindu-l şi nevenindu-i să creadă.

Dar monstrul încă nu apăruse.

Gamache aşteptă o clipă, lăsându-i pe copii să conştientizeze ceea ce tocmai spusese, deşi nu era sigur că Sam auzise, din cauza zgomotelor asurzitoare de la televizor.

Ochii Fionei se lărgiră, gura i se deschise. Nu ca să vorbească, ci să respire.

Gamache ar fi vrut să-i ia mâinile mici într-ale lui, dar nu o făcu. Mai spuse ceva, însă Beauvoir, aflat la doar doi paşi distanţă, nu avea să ştie niciodată ce. Cuvintele au fost înghiţite de alte aplauze şi de urletul din capul lui.

— îmi pare atât de rău. Vom afla cine a făcut-o, spuse inspectorul-şef cu vocea fermă şi privirea intensă, apoi făcu o pauză.

— Uneori, când se întâmplă astfel de lucruri, oamenii se învinovăţesc. Dar aş vrea să stiti că nu ati fi putut să faceţi nimic pentru a împiedica

asta, spuse el privind-o pe fată fix în ochi.

Gamache ştia că adesea rudele adăugau şi vinovăţia la povara durerii. Făcând-o şi mai grea. Reuşind, împotriva tuturor evidenţelor, să găsească lucruri pe care ar fi putut, ar fi trebuit să le facă altfel. Care ar fi evitat, ar fi putut evita tragedia. Voia să-i cruţe pe aceşti copii de asta, dacă era posibil.

Fiona clătină din cap, dar el se îndoia că ea înţelesese.

Telefonul din buzunar începu să-i vibreze. *Probabil Chernin,* se gândi el, dar nu răspunse. Stătea acolo aşteptând. Oferindu-i Fionei spaţiu şi timp. Din când în când, arunca câte o privire spre Sam, care stătea cu spatele ţeapăn şi privea drept înainte. Uitându-se la concurentă, care acum îl apucase pe prezentator şi dansa cu el pe scenă.

Aceşti copii aveau nevoie de ajutor. De foarte mult ajutor. Dar mai întâi aveau nevoie de cineva aici, de preferinţă cineva cunoscut, care să-i consoleze şi să aibă grijă de ei.

Se uită pe fereastră. Nimic. Nu venea nimeni. Nimănui nu-i păsa.

Copiii aceştia erau cu adevărat singuri pe lume. îl durea sufletul pentru ei şi şi-ar fi dorit să poată face ceva pentru a le alina durerea.

Ce putea face era să nu le înrăutăţească situaţia. Nici măcar asta nu putea. Avea întrebări pentru ei, lucruri pe care trebuia să le afle despre mama lor. Despre ce făcuse în ultima ei zi. Dar nu încă.

în timp ce agentul Beauvoir îl privea, Gamache se ridică. *Plecau?* se întrebă el. Puteau să plece acum? Se terminase?

Şeful îi spunea ceva Fionei. Ceva despre ceai. Era posibil? Beauvoir îşi zise că probabil a auzit greşit.

Ceai?

Gamache se întorsese spre el şi... murmura. Murmura. Murmura. Niciun cuvânt nu trecu de urletul din capul lui Beauvoir şi de jubilaţia de la televizor. Apoi inspectorul-şef ieşi din cameră.

îl lăsa singur cu doi copii îndureraţi??? Ce

mama dracu'??

Ieşi din casă! ţipa mintea lui. Pleacă! la maşina, du-te la detaşament! Dă-ti demisia! întoarce-te la civilizaţie şi angajează-te să dezamorsezi bombe sau să transporţi materiale toxice! Ori ca acrobat pe sârmă la Cirque du Soleil.

Unde vei fi în siguranţă. Unde nimeni nu se va uita la tine aşa cum se uită fata asta acum.

Mirosul detergentului cu lămâie devenise greţos. Simţea că îi vine să vomite.

Trebuia să scape de concurenţii care ţipau. De expresia de disperare de pe chipul fetei şi de spatele rigid al băiatului. De oasele coloanei vertebrale care i se vedeau prin cămaşa subţire.

Departe de durerea care consuma tot oxigenul. Ca un foc.

Se uită pe geam. Tot nimic; doar un străin care îi întorcea privirea cu ochii mari, sălbatici.

Nu va veni niciun ajutor.

Bucătăria era imaculată. Sau aproape. Pe capacul aragazului, altfel strălucitor, erau câteva semne acolo unde smalţul fusese ciobit. Pe blaturi şi pe podeaua acoperită cu linoleum se vedeau arsuri lăsate de ţigări şi de jointuri.

Gamache puse ceainicul pe foc, apoi îşi verifică telefonul. într-adevăr, fusese inspectorul Chernin.

O sună şi află că primiseră ambele mandate de percheziţie.

— Bun. Aici nu există nicio maşină în stare de func-

ţionare. Vreun semn că ar fi una lângă lac? Ascunsă în pădure?

— O să căutăm, dar nu, până acum nimic. Cadavrul a ajuns cumva la lac. O să verificăm maşina excursioniştilor.

Cu toate că amândoi ştiau că puţini ar fi atât de proşti încât să raporteze o crimă şi să rămână în posesia vehiculului victimei. Totuşi unii chiar erau atât de proşti.

— Când îi duci la secţie, întreabă-l pe căpitanul Dagenais dacă a găsit vreun prieten de familie care să vină să stea cu copiii. Dacă nu, trimite-o pe agenta Moel. E specializată în consilierea

persoanelor îndoliate, iar în trecut a lucrat şi cu copii. De fapt, trimite-o oricum.

— *Oui, patron.*

închise telefonul şi-i dădu drumul în buzunarul jachetei.

— Eu am făcut-o.

La auzul vocii, Armând se întoarse. Era Fiona, care stătea în prag.

— *Pardon?*

— Curăţenia. Sam m-a ajutat. Am vrut să fie curat şi ordine când avea să se întoarcă acasă.

Armând încuviinţă cu o uşoară înclinare din cap. înţelegea, deşi era opusul reacţiei pe care o avusese el când, la vârsta de nouă ani, propriii săi părinţi fuseseră ucişi de un şofer beat.

Devenea isteric de fiecare dată când cineva încerca să mişte vreun obiect. Să schimbe ceva, orice. Chiar şi să gătească. Sau să spele rufele. Refuzase să-şi schimbe până şi pijamaua de flanel pe care i-o pusese mama lui înainte de a pleca. înainte.

întotdeauna exista, chiar şi acum, un înainte şi un după. Aşa cum va fi şi pentru aceşti copii.

După zile întregi de asemenea comportament, bunica lui a trebuit să-l ia şi să-i explice că mama şi tatăl său nu se aflau în obiecte. Nu se aflau în praful care se acumula. Nici măcar în casă nu se aflau.

Era vorba de ceva mult mai trainic, mult mai puternic de-atât.

„Ei sunt aici", i-a spus Zora atingându-i capul. „Şi aici", atingându-i pieptul în dreptul inimii. Apoi şi-a pus mâna subţire peste propria inimă. „O casă se poate schimba. Lucrurile se pot pierde sau strica. Dar dragostea pe care o păstrezi în tine este în siguranţă pentru totdeauna. în tine, ei sunt în siguranţă."

El a înţeles. Totuşi, micul Armând avea nevoie de ceva mai tangibil. Atâta vreme cât totul rămânea exact aşa cum fusese când plecaseră la cină în acea seară, poate că nimic nu schimba.

Poate că aveau să se întoarcă acasă. Treaba

lui era să păstreze lucrurile aşa cum erau. Pentru orice eventualitate, însă dacă ceva, orice, s-ar schimba vraja s-ar rupe. Şi ar fi vina lui.

Nu era ceva iraţional. Era magic. Şi puternic. Doar încrederea în bunica lui i-a permis să mai atenueze controlul. Dar a fost nevoie de timp.

Da, îi înţelegea pe copiii Clotildei şi nevoia lor de a avea un oarecare control asupra unei situaţii care le scăpa rapid din mâini.

Trebuiseră să facă ceva pentru a supravieţui crudelor şi interminabilelor ore de aşteptare. Pentru a-şi lua gândurile, oricât de puţin, de la ceea ce devenea inevitabil.

Asa că făcuseră curăţenie. Pentru când avea să se întoarcă mama lor.

— îmi pare rău, spuse el privind-o în ochi. Dacă vrei să vorbeşti despre ce s-a întâmplat, sunt aici. îţi dau numărul meu de telefon, îi spuse el şi îşi scoase o carte de vizită din buzunarul jachetei.

— Promit că vom afla cine a fost autorul. Dar mă tem, Fiona, că voi avea nevoie de ajutorul tău. Sunt întrebări la care avem nevoie de răspuns.

Ea încuviinţă în felul ei solemn.

Gamache tocmai se întorsese pentru a încălzi ceainicul, când a simţit o mână peste mâna lui. Sări ca ars şi se uită la ea.

Atingerea fusese delicată, blândă. Intimă.

Armand a rupt contactul vizual şi şi-a îndreptat privirea către scenă şi către absolvenţii care se adunau acolo.

Era hotărât să nu întineze această zi. O zi, un eveniment pentru care el şi Reine-Marie munciseră atât de mult. Şi care, cu ani în urmă, părea de domeniul imposibilului.

Ca să alunge gustul amar pe care îl simţea, făcu ceea ce făcea întotdeauna. Se uită la Reine-Marie. îl văzuse şi ea, doar că Sam Arsenault nu avea acelaşi efect asupra ei. De fapt, nici nu prea înţelegea aversiunea lui Armand faţă de acest tânăr plăcut.

Reine-Marie îi luă mâna şi i-o strânse.

Armand nu reuşea să-i explice nici lui Reine-

Marie, nici altcuiva. Privise în fată unii dintre cei mai răi oameni cu putinţă. Oameni cu adevărat ticăloşi, cu adevărat înfiorători. Dar acest băiat, acest tânăr, găsise cumva fisurile şi o cale de a pătrunde în mintea lui. Şi tulburase apele acolo. O singură persoană mai reuşise să facă asta, iar acum era în închisoare pe viaţă.

Armand încercă să-şi aducă aminte când începuse totul. Când avusese prima bănuială.

— Ce faci? întrebă el, uitându-se fix la Fiona.

— Aţi fost atât de amabil. Şi păreţi atât de trist. Voiam doar..., vreau doar să vă alin, spuse ea cu o voce suavă, îmbietoare.

Era grotesc. Iar expresia de pe chipul lui îi spunea cât se poate de clar Fionei că îl judecase greşit. Cu toate astea, ea înainta spre el, chiar dacă Gamache se trăgea înapoi.

— încetează, îi spuse el.

Vocea îi fusese atât de autoritară, încât fata se opri.

Privindu-l lung, perplexă. Nu era obişnuită cu o astfel de reacţie.

— Acum eşti în siguranţă, Fiona, îi spuse el, păstrând distanţa şi privind-o drept în ochi.

Această fată fusese crescută, pregătită, să înlocuiască sentimentele cu atingerile. Să confunde afecţiunea cu mângâierile. Şi chiar mai mult de atât.

— Nu pentru asta am venit. Nu mai e nevoie să faci aşa ceva.

— Să fac ce? întrebă şcolăriţa din ea, preluând controlul.

Cu capul înclinat într-o parte cu cochetărie. Cu o voce inocentă. Dar debordând de sexualitate.

Armand încercă să nu-şi arate repulsia.

Ştia, desigur, despre ce era vorba. Bănuise încă de când văzuse fotografia de studio din portofelul Clotildei. Cu adolescenta machiată să arate ca o şcolăriţă şi băiatul cu ochi seducători. Fotografia era în compartimentul în care Clotilde îşi ţinea banii.

Aceşti copii erau o valută. O investiţie. La fel şi fotografia de studio. Nu era o poză de la şcoală, aşa cum ţineau majoritatea părinţilor,

cum aveau şi el, şi Reine- Marie în portofel. Era o reclamă.

Sperase, cât stătuse pe malul lacului, lângă cadavru, că se înşela şi că timpul petrecut printre cei mai răi oameni îi deformase percepţiile.

Dar în adâncul inimii, care îl durea acum, când se uita la copila derutată, ştia că nu se înşela. Ceea ce tocmai făcuse Fiona – o invitaţie clară, exersată şi intenţionat stângace – i-o confirma. 1 se oferea. Aşa cum o învăţase mama ei.

Dacă Clotilde Arsenault ar fi intrat pe uşă în acel moment, Armand Gamache nu era deloc sigur că s-ar fi putut stăpâni.

Dar ea murise, lăsând în urmă o fiică profund vătămată. Şi un fiu, fără îndoială la fel de afectat, dacă nu cumva şi mai distrus.

în camera de zi, Jean-Guy continua să se holbeze la spatele lui Sam.

Băiatul se întorsese o singură dată, însă, din fericire, nu ca să se uite la stânjenitul ofiţer al Sûreté. îi aruncase o privire surorii lui. Fugitivă. O privire pe care Jean-Guy n-o putu descifra. Ea se ridică şi plecă. Urmându-l pe inspectorul-şef în bucătărie.

Ce uşurare!

Acum trebuia să-i facă faţă doar băiatului, iar Sam părea complet absorbit de emisiunea de la televizor. Deşi Jean-Guy nu era chiar atât de prost încât să şi creadă.

Tocmai când începuse să se relaxeze – să creadă că putea face faţă situaţiei, cel puţin până când se întorcea şeful cu ceaiul, ceai?, ceai?? –, Sam se mişcă.

Luă telecomanda şi reduse sonorul la normal. După care îşi înclină capul până când bărbia îi atinse pieptul şi părul îi căzu peste ochi.

Beauvoir văzu umerii fragili ai lui Sam rotunjindu-se. Apoi ridicându-se. Coborând. Ridicându-se. Şi coborând din nou.

— Sam? spuse încet Jean-Guy.

Băiatul se întoarse şi Jean-Guy văzu un copil. Nu o corvoadă.

Chipul i se schimonosise. Lacrimile îi curgeau pe obraji. îi curgeau de ceva vreme, constată Jean-Guy.

Sam se uită la Jean-Guy. Jean-Guy se uită la băiat.

Apoi îşi deschise braţele şi Sam se aruncă la pieptul lui. Agăţându-se de el. Plângând cu sughiţuri. Cu respiraţia întretăiată de suspine, în timp ce Jean-Guy îl freca pe spate şi şoptea:

— *Ça va bien aller. O* să fie bine. O să fie bine.

Dar nu a fost.

Gamache se întoarse în camera de zi împreună cu Fiona. înţelesese că, deşi trebuia să-i protejeze pe copii, trebuia să se protejeze şi pe el. Fata l-ar fi putut acuza cu uşurinţă că s-a dat la ea. Sau şi mai rău. Chiar dacă ar fi fost uşor de infirmat, simpla acuzaţie ar fi fost de ajuns.

Nu putea să-i dea această ocazie. Era atât de evident că era dezechilibrată. Dar cine n-ar fi fost?

Când intră în cameră, îl văzu pe băiat în braţele lui Beauvoir şi încremeni. Era posibil ca...?

— Agent Beauvoir.

Chiar în timp ce vorbea, îşi dădu seama că îmbrăţişarea nu avea nimic sexual, cel puţin nu din partea lui Beauvoir. Era clar că încerca doar să-l liniştească pe copilul care plângea.

Beauvoir se uită spre el, apoi îi dădu drumul lui Sam, şoptindu-i din nou:

— O să fie bine, amice. Nu-i aşa?

— *Oui,* răspunse copilul suspinând.

în timp ce se îndepărta, Sam se uită la sora lui cu o privire întrebătoare. Apoi la Gamache. Şi zâmbi. Doar pentru o secundă. Suficient însă ca şeful secţiei Omoruri din cadrul Sûreté să încremenească.

Afară se ivi lumina unor faruri şi câteva clipe mai târziu agenta Hardye Moel intră pe uşă.

Gamache o luă deoparte.

— Vom avea nevoie de un asistent maternai. Cineva trebuie să se ocupe de copii. încercăm să dăm de urma vreunei rude sau măcar a unor prieteni apropiaţi, dar până acum nimic.

— Am să sun pe cineva, spuse ea şi scoase telefonul.
— Şi, Hardye, există indicii că aceşti copii au fost abuzaţi.
— Fizic?
— Şi sexual.
— O, Doamne Dumnezeule, spuse ea oftând şi clătină din cap.
— Trebuie să-i interoghez.
Ea îl privi doar o clipă, încuviinţând.
— Vin şi eu imediat.
Reveni, spunându-i lui Gamache cu glas scăzut:
— Vor trimite pe cineva, dar probabil că nu mai devreme de mâine-dimineaţă. Pot să stau eu cu ei până atunci.
— *Merci,* îi răspunse el.
Agenta Moel se prezentă şi se aşează lângă Fiona, care se mută câţiva centimetri mai încolo, în timp ce Sam rămase lipit de agentul Beauvoir.
— Aţi vrea să-mi răspundeţi acum la câteva întrebări? îi întrebă inspectorul-şef, uitându-se când la Sam, când la Fiona.
Sam ridică din umeri, iar Fiona încuviinţă.
Gamache începu cu câteva întrebări simple. De cât timp locuiau acolo? La ce şcoală mergeau? în ce clase erau? întrebări cu răspunsuri clare, concrete. Majoritatea fără o rezonanţă emoţională, spera el.
Apoi trecu la nivelul următor.
— Tatăl vostru face parte din viaţa voastră?
în scurtul raport despre Clotilde nu se menţiona nimic despre un soţ, un partener sau tatăl copiilor.
— Nu. Mama nu ne-a vorbit niciodată despre el, spuse Fiona.
— Şi noi nu am întrebat niciodată. Nu vrem să ne ducem să stăm cu el, dacă la asta te gândeşti. Nu poţi să ne trimiţi la el, spuse Sam.
— Nu, nu la asta mă gândeam.
De fapt, gândul care îi venise în minte lui Armând în bucătărie era cum ar fi reacţionat tatăl copiilor dacă ar fi aflat ce le făcuse Clotilde copiilor.

Şi-ar fi ieşit din minţi? Şi-ar fi pierdut cumpătul? Ar fi pus mâna pe o cărămidă? S-ar fi năpustit asupra ei, omorând-o?

Dar în cazul ăsta tatăl ar fi trebuit să fie cineva venit din altă parte, nu un localnic. Cineva pentru care această situaţie să fi fost o noutate. Cineva pe care copiii s-ar putea nici măcar să nu-l fi întâlnit.

Lui Gamache îi zbură gândul la excursionişti. Un bărbat şi o femeie. De vârste care s-ar fi potrivit.

— Mama voastră a avut vizitatori înainte să dispară?

— Nu. N-a venit nimeni, răspunse Fiona.

Gamache se aplecă înainte.

— Nu este adevărat, nu-i aşa? Mie poţi să-mi spui. Trebuie să-mi spui. Oricum vom afla până la urmă.

— Persoanele obişnuite, mormăi Fiona.

— Ştii cum le cheamă? întrebă el, păstrând un ton neutru, firesc.

Fiona clătină din cap.

— Doar poreclele. Domnul Pute-a-rahat. Domnul Cur- Gras. Domnul Respiraţie-împuţită.

Gamache bănuia că existau şi alte porecle, mai puţin juvenile, pe care le dădeau acestor bărbaţi. Fără îndoială că avea şi el câteva.

Beauvoir asculta toate astea cu un aer perplex. Părea că inspectorul-şef cunoştea ceva ce el nu ştia. Se uită la Sam, al cărui chip expresiv devenise absent. Jean-Guy nu mai văzuse niciodată un chip atât de golit de gânduri sau emoţii umane. De parcă băiatul s-ar fi transformat într-o statuie de ceară.

— Mama voastră avea un prieten special? întrebă Gamache.

— Asta e cumva un cod? întrebă Fiona.

— Doar o întrebare. Dar una importantă.

— Nu. Niciunul special. N-o să aflaţi niciodată cine a făcut-o, nu-i aşa? spuse Sam, cu o voce la fel de inexpresivă ca figura lui.

— De ce spui asta? întrebă Gamache.

— Pur şi simplu ştiu. Ii cunoaştem noi pe poliţişti. Nu le pasă.

— Mie îmi pasă. Agentului Beauvoir îi pasă.

Agentei Moel îi pasă.

— Da, vezi să nu, spuse Sam întorcându-le spatele şi uitându-se la ecranul gol al televizorului.

Gamache se întoarse şi el.

— Frumos televizor. E nou?

— îl avem de ceva vreme, răspunse Fiona.

— Când ai văzut-o ultima dată pe mama ta? întrebă el, mutându-şi atenţia asupra fetei.

— în dimineaţa aceea, când am plecat la şcoală. Era în pat.

Gamache se văzu nevoit să întrebe.

— Singură?

— Da, singură.

Nu era convins. Dar avea destul timp să ajungă la acest adevăr. îi vor ajuta autopsia şi probele de ADN.

— A plecat cu maşina? întrebă el.

— Vezi bine că nu-i aici. Tu ce crezi? spuse Sam.

Chiar atunci apăru şi inspectorul Chernin cu mandatul.

— Va trebui să percheziţionăm casa. Vom termina cât putem de repede şi vom pune totul la loc, aşa cum a fost, le spuse Gamache copiilor.

Agenta Moel i se adresă Fionei:

— E în regulă?

Beauvoir se întrebă ce s-ar întâmpla dacă Fiona ar spune nu. Dar ea n-o făcu. Se mulţumi să încuviinţeze.

Agenta Moel se uită la Gamache.

— Ne descurcăm noi. O să mai fac nişte ceai.

Iarăşi ceai, se gândi Beauvoir. Era ceva la băutura asta care lui îi scăpase? Dacă nu era făcut din marijuana, se îndoia că va avea efectul pe care îl spera agenta Moel.

Inspectorul Chernin, care coordona percheziţia, îl trimise pe Beauvoir să li se alăture criminaliştilor de afară, lăsând-o pe agenta Moel cu copiii.

Gamache îi luă deoparte pe Chernin şi pe Pierre Gendron, specialistul 1T, spunându-le ce făcuse Clotilde.

— Să dea dracii! Ce mamă, ce monstru ar face

una ca asta? explodă Chernin.

Nu exista niciun răspuns la această întrebare, aşa că se concentrară asupra celor la care puteau răspunde.

— O să-i verific calculatorul şi telefonul, spuse Gendron şi plecă să le caute.

— Excursionişti‌i au recunoscut că sunt membri ai grupului ecologist Assez. Au venit să facă nişte investigaţii în pădurea veche. Se pare că au fost vândute drepturile de exploatare forestieră în zona lacului şi se fac planuri pentru organizarea unui protest. Ei sunt avangarda, îl informă Chernin.

— Şi de ce nu ne-au spus asta de la bun început?

— Ei bine, sunt mai mult decât paranoici, având în vedere că de cele mai multe ori grupul lor nu este primit cu braţele deschise de către localnici. Ceea ce plănuiesc este, probabil, ilegal. în ziarul local au apărut câteva ştiri despre faptul că s-ar afla în zonă, deşi ei susţin că au ajuns abia azi-dimineată.

— îi crezi?

— Am rezervele mele, *patron.* Dar asta susţin ei. Apropo: maşina lor este curată şi, da, aparţine bărbatului.

Lui Gamache i se păru interesant că în oraş se ştia că membri ai grupului ecologist radical s-ar afla în zona lacului.

Jean-Guy Beauvoir era tot în camera de zi. îşi dădu seama că acum ezita să-l părăsească pe băiat, care se agăţa de mâna lui.

— O să fie bine, Sam. Ai încredere în mine? îl întrebă el îngenunchind până la nivelul ochilor acestuia şi apucându-l de umerii osoşi.

Sam îl privi în ochi. Lung. Lung. Apoi încuviinţă, şoptind printre sughiţuri, cu respiraţia întretăiată:

— *Oui.*

— *Bon.*

Jean-Guy căută un Kleenex şi-i şterse faţa, apoi îl puse să-şi sufle nasul de parcă ar fi avut patru, nu zece ani.

— Când mă întorc, stăm de vorbă. Bine?

Se uită la şerveţelul murdar, apoi la Sam şi făcu o grimasă exagerată.

Sam pufni în râs.

A durat mai puţin decât se aşteptase inspectorul-şef Gamache.

Calculatorul vechi se afla pe o ladă în dormitorul Clotildei, iar parolele erau „ascunse” într-unul dintre sertarele comodei, într-un talmeş-balmeş de lenjerie intimă.

Pe tastatură nu s-a găsit nicio amprentă. Cele care existaseră, fuseseră sterse.

Gamache stătea în spatele agentului. Acestuia i-a luat ceva mai mult de un minut să găsească ceea ce Gamache ştiuse deja că va fi acolo, când se uitase la fotografia din portofelul Clotildei.

însă tot a fost un soc. întotdeauna era un soc când el şi agenţii lui se confruntau direct cu cât de odioşi erau unii oameni.

A simţit gust de fiere în gură şi o arsură în stomac. Şi-ar fi dorit să se poată întoarce cu spatele. Până şi vederea imaginilor părea o siluire.

Gendron trecea de la un fişier la altul cu un clic. Zăbovind doar atât cât să-şi dea seama ce se întâmpla în videoclipuri. După care trecea la următorul şi la următorul. Şi...

Gamache îşi încordă maxilarul, respirând cu greu. Se aplecă şi apăsă pe butonul pauză. Nu mai putea să suporte.

— Ajunge. Faceţi copie după toate. Şi vreau nume. Vreau să ştiu cine sunt...

Arătă spre ecran, încercând să găsească cuvântul potrivit. Dar nu exista niciunul.

— ... ăştia.

Se forţă să se uite la imaginea îngheţată pe ecran. Apoi îşi întoarse privirea spre camera de zi. Inima îi bătea cu putere. Era copleşit de nevoia de a acţiona. De a face ceva, de a consuma acest val uriaş de furie. Pentru o clipă, se simţi incapabil să mai respire. De parcă ar fi căzut într-o hazna şi se îneca.

Cine făcea asta unor copii? Propriilor copii?

Se forţă să rămână calm. Trebuia să privească lucrurile în perspectivă. Dacă avea de gând să-i ajute pe Fiona şi pe Sam, trebuia să-şi reprime propriile sentimente, repulsia. După ce se va convinge că sunt în siguranţă şi că primesc ajutorul de care au nevoie, le va urmări pe fiecare dintre aceste... aceste... creaturi.

Era pe punctul de a pleca, când un gând îl făcu să se întoarcă spre nefericitul agent Gendron.

— Cineva a fost aici după ce Clotilde a dispărut şi înainte să ajungem noi. Altfel, am fi găsit amprentele ei pe tastatură. Dacă acea persoană nu a venit aici pentru a şterge astea...

Făcu un semn către imaginea de pe ecran.

— ... atunci de ce?

— O să aflu, spuse Gendron.

— *Merci.*

II privi pe agent în ochi o clipă, apoi spuse:

— Scuze, Pierre.

Va trebui să-l trimită pe omul ăsta la psihoterapeut. Şi să-i dea nişte timp liber. Dintre toate peşterile în care trebuiau să intre, aceasta era cea mai întunecată.

Se întoarse spre un alt agent din cameră.

— Află, te rog, în ce locuri din casă au fost filmate videoclipurile.

— *Oui, patron.*

— încă nicio urmă de maşină? o întrebă pe Chernin când o găsi.

— Căutăm. Dacă a fost folosită pentru a-i muta corpul, ucigaşul trebuie să o fi abandonat pe undeva.

— Şi s-a întors pe jos? spuse Gamache, mai mult pentru sine decât pentru ceilalţi.

Această crimă avea toate elementele unui act comis de două persoane.

— Videoclipurile ar fi putut fi filmate în altă parte, spuse Chernin.

— Poate, dar mă îndoiesc. Lucrurile de genul ăsta se fac aproape de casă. Există un subsol?

— Noi n-am găsit. Garajul este plin de troace. Nu au fost filmate acolo.

Gamache avea nevoie de aer proaspăt,

trebuia să încerce să-şi limpezească mintea şi să-şi potolească bătăile inimii înainte de a se întoarce în camera de zi pentru a-i privi în faţă pe copii. Să ştie ce li se întâmplase era una, să vadă, însă, era cu totul altceva.

Aerul de-afară era înviorător. Respiră adânc de câteva ori şi îşi strânse mai bine haina pe corp. Luminile lanternelor se legănau în timp ce criminaliştii cercetau curtea din spate. Chemând una dintre lumini, constată că era agentul Beauvoir.

— Ce-ai găsit?

— Nicio cărămidă.

— Altceva?

Beauvoir ridică din sprâncene. El căutase doar arma crimei. Crezuse că acesta era scopul.

— Păi... Sunt foarte multe troace. Anvelope vechi. Cutii. Recipiente de plastic. Practic, e o groapă de gunoi. Pur şi simplu aruncau rahatul pe uşa din dos.

— Arată-mi, te rog.

Gamache îl însoţi pe Beauvoir în curtea năpădită de vegetaţie. Era, într-adevăr, plină ochi de gunoaie. Printre ele, ceva interesant. Punându-şi mănuşile, Gamache smulse din grămadă o cutie pentru transportul obiectelor

Era cea în care venise televizorul. Punând-o la loc, chemă un agent superior şi vorbi ceva cu el, după care porni spre casă.

însă, pe măsură ce se apropia de uşa din spate, paşii începură să-i încetinească. Ezita, recunoscu în sinea lui, să se întoarcă înăuntru. Aşa că rămase în frig şi întuneric, uitându-se la această căsuţă. Părea atât de simplă. Atât de asemănătoare cu toate celelalte case de pe stradă, de pe atâtea alte străzi din Québec. Case modeste, în care trăiau bărbaţi şi femei cumsecade. Şi unii nu atât de cumsecade.

Cum să le deosebeşti? Era imposibil, din exterior. Trebuia să intri, şi chiar şi atunci trebuia să te uiţi cu atentie. Şi chiar şi atunci...

întotdeauna există o altă poveste, există mai mult decât să vezi îţi e dat

Asta făcea parte din grozăvia şi preţul meseriei lui. Să descopere când minţile bolnave încercau să treacă drept normale.

Să se întrebe, să se întrebe mereu ce se întâmpla cu adevărat pe toate acele străzi liniştite. în toate acele case, în toate acele capete. Şi dacă, în ciuda faptului că privise şi ascultase cu atenţie, nu îi scăpase totuşi ceva.

Printr-o fereastră luminată îl văzu pe specialistul 1T aplecat deasupra tastaturii.

Apoi privirea îi coborî spre temelia casei. Aprinzându-şi lanterna, lăsă fasciculul de lumină să se joace peste bolţarii fundaţiei. La un moment dat începu să meargă pe lângă clădire, urmărind lumina lanternei.

Nu ajunsese prea departe când a văzut-o. O aveau foarte multe case mai vechi din zonele rurale. Pe foarte multe drumuri ca acesta.

O pivniţă pentru provizii de iarnă. Cu acces din exterior.

Chemă mai mulţi agenţi, dintre care unul se dovedi a fi Beauvoir, şi-i ceru ofiţerului însărcinat cu studierea locului crimei să filmeze ce se întâmpla, iar expertului criminalist să tamponeze cu un pămătuf clanţa şi să verifice dacă existau amprente. Apoi îi făcu semn agentului Beauvoir, care se apropie şi smuci cu putere de uşă.

Aceasta se deschise atât de uşor, încât Beauvoir se rostogoli în spate nimerind peste Gamache, care îl strânse zdravăn de braţ, tinându-l să nu cadă.

Se uitară la spaţiul din faţa lor. O gaură neagră. Această usă fusese deschisă de multe ori. Şi recent.

Gamache intră primul. În spatele lui se făcu linişte, în timp ce agenţii îl urmară. Agili. Vigilenţi. încordaţi.

Nimănui nu-i place să intre într-un spaţiu închis şi întunecat, cu atât mai puţin poliţiştilor.

Gamache îşi ţinea instinctiv lanterna departe de corp, în timp ce-i plimba lumina pe pereţii din jur. Dacă acolo s- ar fi ascuns cineva înarmat, ar fi tras spre lumină. Cel mai bine era să nu o ţină în faţa pieptului sau a feţei.

Se vedeau nişte pereţi din blocuri de zgură şi o podea de pământ. Tavanul avea grinzi. La înălţimea lui, de peste 1,80 metri, Gamache abia putea să stea drept.

în pivniţă era mai rece decât afară. Mirosea a murdărie şi a putregai. Ceva îl atinse uşor peste faţă şi el îl îndepărtă rapid cu mâna înainte să-şi dea seama că era un cablu. Trase de el şi un bec se aprinse, dezvăluind un mic pat lipit de peretele din spate.

Nu mai era nimic altceva acolo.

Niciun fel de rădăcinoase pentru iarnă. Nici borcane cu conserve. Nici lemne stivuite pentru sobă. Acest spaţiu era folosit pentru un singur lucru.

Becul suspendat se legăna leneş, luminându-le feţele.

Beauvoir stătea în camera joasă şi întunecoasă, simţind cum se strâng pereţii în jurul lui. Nu-i plăcuseră niciodată spaţiile închise, însă acum îşi dădu seama că îl cuprindea panica. Nu ştia ce se găsise în calculator, dar ştia că acesta era un loc în care nu voia să zăbovească.

Era clar însă că va trebui să o facă. Dădu să înainteze, însă Gamache îl opri şi-i arătă spre podeaua de pământ. Cum Beauvoir tot nu vedea, Gamache îngenunche şi-şi îndreptă lanterna într-acolo.

Erau trei găuri mici. Urmele lăsate de un trepied, care probabil fusese orientat spre pătuţ.

— Ştiţi ce-aveţi de făcut, le spuse el ofiţerilor, apoi se întoarse spre Beauvoir. Vino cu mine.

Deşi uşurat că pleca, Beauvoir se simţi şi ofensat. Inspectorul-şef nu părea să aibă încredere în el pentru a-l lăsa să ridice probe de la faţa locului.

Şi avea dreptate.

întorcându-se în casă, Gamache se apropie de şeful echipei de criminalişti şi îi ordonă să coboare în pivniţă.

— împachetaţi salteaua şi duceţi-o în dulapul cu probe de la sediu. Ai grijă s-o încui înăuntru împreună cu restul şi păstrează toate copiile

cheii.

— Da, domnule. Toate copiile? Şi comandantul secţiei? întrebă acesta.

— Toate copiile.

Apoi îi povesti lui Chernin ce găsiseră.

— Am să caut aparatul de fotografiat, spuse ea.

Apropiindu-se de camera de zi, Gamache şi Beauvoir au putut auzi că televizorul era din nou pornit, însă la volum normal.

Agenta Moel se ridică, însă Gamache îi făcu semn să stea jos. Apoi se uită la copii, care se întorseseră spre el. Văzându-i expresia, aceştia îşi lăsară privirea în jos.

Ştiau că ştia.

Gamache se aşează pe taburetul din faţa Fionei şi îi spuse lui Sam:

— Te rog, vino şi tu aici.

Băiatul se uită la Jean-Guy, care încuviinţă. Sam se duse şi se aşează lângă sora lui, pe canapea.

Fiona tremura uşor. Agenta Moel o văzu şi, conştientă de ce urma, îi aruncă o privire inspectorului-şef.

Era clar că întreba: *Chiar e necesar?*

Se părea că da.

— Trebuie să vă pun câteva întrebări.

Agenta Moel o luă pe Fiona de mână. Era rece ca un sloi. Copiii păreau în stare de şoc, în timp ce lumea lor exploda în jur, vărsându-şi măruntaiele şi secretele peste tot. Pentru ca toti aceşti străini să le vadă.

— A fost cineva pe la voi după ce mama voastră a dispărut? întrebă Gamache.

în mod evident, nu era întrebarea la care se aşteptaseră. Se uitară unul la altul, apoi clătinară din cap.

— Sunteţi siguri? insistă el, blând.

— Da. Suntem siguri, răspunse Fiona.

Gamache aşteptă. La televizor era acum un film poliţist. Nişte maşini goneau pe străzile oraşului. Se trăgeau focuri de armă.

— Puteţi să-mi spuneţi. Acum sunteţi în siguranţă, zise el în cele din urmă, cu vocea aproape o şoaptă.

îl auzi pe Sam pufnind.

Nu se aplecă înspre ei, aşa cum ar fi făcut cu un adult, aşa cum ar fi făcut cu orice alţi copii. în schimb, le acordă spaţiu.

— Am deschis calculatorul mamei voastre. Şi am găsit subsolul. Ştiu. Tot.

Dar se înşela. încă nu ştia tot.

— N-a venit nimeni, mormăi Fiona, uitându-se la bucata de covor dintre adidasii ei.

Beauvoir, văzând ceea ce se întâmpla, tocmai începea să bănuiască la ce anume serveau trepiedul, salteaua murdară şi pătuţul din pivniţă. însă mintea i se opri la intrarea în acel loc întunecat. Refuzând să meargă mai departe.

— *Patron? Désolé.*

Agentul Gendron stătea în uşa camerei de zi.

— *Excusez-moi.*

Gamache se ridică şi îl luă deoparte pe agentul 1T.

— Ce este, Pierre?

— Cineva a încercat să şteargă fişiere de pe hard disk. A reuşit cu cele mai multe, dar unele imagini, deşi corupte, au rămas. Doar câteva cadre, lată o captură de ecran.

Armând Gamache se uită la fotografie şi înţelese că abia acum vedea ce era mai rău.

Dar tot se înşela.

într-o anumită privinţă, totuşi, avea dreptate. Ştia că nu mai era posibil să-şi separe sentimentele de gânduri.

Văzând expresia de pe chipul şefului, agentul Gendron întrebă:

— îl cunoaşteţi pe acest om, *patron?*

Gamache nu-i răspunse. Mâna îi atârna pe lângă corp, încă ţinând fotografia, în timp ce el privea în depărtare. Aranjând piesele de puzzle.

Minciunile copiilor. Cărămida. Imaginile din calculator. Cutia cea mare din spatele casei. Excursionştii. Faptul că nu fusese găsit nimeni care să aibă grijă de copiii lui Clotilde.

Această fotografie.

— la tot ce poţi de pe hard disk. Vreau să fie trimis totul prin e-mail la sediul Sûreté şi în copie pe adresa mea. Apoi sigilează calculatorul.

— O să-l trimit în camera de probe.

— Nu. Deocamdată păstrează totul aici. Pregăteşte-te să-l iei cu tine în avion când te întorci la Montreal.

— *D'accord, patron.*

Ordinul contrazicea ce li se spusese mai devreme, înainte de captura de ecran.

— *Bon. Alors,* trebuie să existe şi o evidenţă. Fie pe hard disk, fie într-o agendă. Nume, adrese. Conturi. Date şi ore. Căutati-o. întoarceţi casa cu fundul în sus dacă trebuie.

Deşi Gamache bănuia că n-o vor găsi. Probabil a fost primul lucru pe care l-a distrus criminalul. Se corectă. Al doilea. Videoclipül a fost primul.

— Cineva a încercat să şteargă sau să distrugă cel puţin unul dintre videoclipuri, poate mai multe, dar pe celelalte le-a lăsat neatinse, spuse Gamache.

— Se pare că a încercat să le şteargă doar pe-ale lui.

— Da. Vreau să ştiu dacă a încercat să mai distrugă şi altele.

— Da, domnule, spuse Gendron şi plecă.

împăturind fotografia, Gamache o puse în buzunarul jachetei. Se gândi o clipă, apoi schimbă două vorbe cu şeful echipei de criminalişti care îl privi uluit, dar încuviinţă înclinând din cap.

Pe hol, în timp ce se îndrepta spre camera de zi, Gamache o văzu pe Fiona uitându-se spăsită în podea, însă fratele ei se uita la el.

Era o privire pe care inspectorul-şef o mai văzuse. Rareori, dar era inconfundabilă. Era privirea cuiva care făcuse ceva extraordinar de greşit şi care avea să continue să o facă până va fi oprit.

Era privirea cuiva care ştia că nu va fi oprit.

Era privirea cuiva dezechilibrat.

Capitolul 7

— Fiona Arsenault.

La citirea numelui, o tânără, ceva mai în vârstă decât majoritatea celorlalţi absolvenţi, a păşit pe scenă pentru a- şi primi diploma.

Armand şi Reine-Marie radiau de bucurie şi aplaudau, în timp ce Jean-Guy filma momentul. Videoclipül înfăţişa o tânără înaltă şi zveltă, cu părul lung şi blond lăsat pe spate, păşind cu siguranţă pe scenă.

Arăta ca orice alt student care absolvise École Polytechnique în acea zi. Dacă cineva se uita mai atent putea observa o diferenţă, şi încă una destul de semnificativă.

în spatele Fionei, pe scenă, se putea vedea că doar Nathalie Provost aplauda, deşi nu cu cine ştie ce entuziasm, însă nimeni de la facultate nu o făcea. Ceilalţi pur şi simplu stăteau. Şi priveau.

Acest lucru putea fi pus pe seama faptului că Fiona Arsenault nu frecventase de fapt cursurile École Polytechnique şi că i se permisese să-şi ia diploma de inginer în această zi doar pentru că intervenise Armand Gamache pentru ea.

El fusese cel care ceruse aprobarea consiliului de administraţie, a rectorului, preşedintelui şi, cel mai important, a supravieţuitorilor şi familiilor victimelor atentatului care avusese loc cu multi ani înainte ca Fiona să se fi născut.

l-a fost acordată. Deşi fără tragere de inimă. Iar École fusese de acord doar pentru că familiile şi supravieţuitorii fuseseră de acord.

Fiona Arsenault a întins mâna pentru a o strânge pe cea a rectorului, aşa cum li se spusese absolvenţilor să procedeze. A urmat un moment de ezitare. Până la urmă, acesta i-a strâns-o scurt şi i-a întins diploma făcută sul, iar ea şi-a mutat ciucurele de la tocă dintr-o parte în alta. Semn că era absolventă de-acum.

în final, rectorul i-a înmânat cutiuta. Fiona s-

a uitat lung la ea, după care i-a mulţumit. în interiorul ei se afla un simbol care spunea oricui cunoştea acest cod că era inginer.

înainte de a părăsi scena, Fiona s-a uitat în public. Căutând. Privirea i s-a oprit asupra soţilor Gamache. Le-a zâmbit, dar a trecut mai departe. Până l-a găsit pe cel pe care îl căuta de fapt.

Fratele ei, Sam.

Reine-Marie i-a strâns mâna lui Armând, dar nu a spus nimic.

Ceremonia a continuat, iar la final Nathalie Provost s-a apropiat de podium.

Publicul s-a ridicat în picioare. Aplauzele au fost susţinute şi sincere. După ce acestea s-au stins, Nathalie a luat cuvântul. A vorbit puţin despre ziua fatidică. Şi mai mult despre consecinţe. Despre lupta continuă împotriva misoginismului. împotriva tuturor crimelor motivate de ură. Despre lupta pentru controlul armelor de foc.

însă cel mai mult Nathalie Provost a vorbit despre speranţă. Despre perseverenţă. Despre schimbare.

Curaj şi viitor.

După care a ridicat buchetul de trandafiri albi şi a rostit numele tinerelor ucise în acea zi din 1989. în aulă s-au auzit suspine răzleţe. Ca şi când s-ar fi deschis nişte mici ecluze.

Apoi Nathalie Provost a anunţat un alt nume. O tânără pe care a descris-o ca fiind viitorul. Un motiv de speranţă, de optimism. Studenta la inginerie care fusese distinsă în acel an cu bursa Ordinul Trandafirului Alb, pentru merite deosebite la învăţătură.

Acum e-acum, acum e-acum, acum e-acum. Drace!

în culise, Harriet simţea că îi amorţesc mâinile, că i se înmoaie picioarele. Că îşi părăseşte propriul corp şi că o să leşine. Un val de panică o cuprinse. Orbind-o. Se uită în spatele ei, în întuneric, căutând ieşirea.

Fugi! Fugi! Ieşi de-aici!

Se lupta să respire. Inima îi bubuia, se înroşise la faţă.

Apoi îşi auzi numele. Auzi aplauzele. îi venea să ţipe, să ţipe. Să fugă. Fugi!

Madame Provost se uita spre culise la ea.

Harriet inspiră o dată adânc. Şi apoi încă o dată.

Reine-Marie se uită la Myrna. Avea o figură alertă şi privea insistent spre partea laterală a scenei. Şi alţii începuseră să o facă. Se auzea un murmur uşor.

Myrna dădu să se ridice, apoi se aşează la loc.

Harriet închise ochii, inspiră adânc, apoi îşi luă inima- n dinţi şi intră pe scenă.

Auzea un zgomot care probabil erau aplauze, dar care în urechile ei suna ca un atac armat. Luminile erau orbitoare. Se concentră asupra lui Madame Provost, care o privea lung, apoi se îndreptă către ea.

Cu gest protector, Nathalie o cuprinse pe Harriet cu braţul pe după talie şi-i şopti:

— *Ca va bien aller.*

Myrna plângea. Cu lacrimi mari de bucurie.

Nu pentru bursă, ci pentru că Harriet era pe scenă. Reuşise până aici. Reuşise până acum.

Numai ea ştia cât de aproape fusese Harriet să refuze bursa de studiu. Din cauză că nu putea face faţă acestui moment.

Dar iat-o aici, înfruntându-1.

Myrna se ridică în picioare, urmată de Armand, Reine- Marie şi Jean-Guy. Clara, Olivier şi Gabri. Şi apoi de restul sălii.

Ruth Zardo nu era prezentă. Rămăsese acasă, spunând că cineva trebuia să aibă grijă de sat. Ei se aşteptau să-i dea foc. Totuşi, merita.

Myrna se şterse cu mâneca la ochi să o poată vedea mai bine pe fata pe care o ajutase să crească. Care stătea la ea săptămâni întregi în fiecare vară.

Când venise prima dată în vizită, Myrna abia reuşise s- o facă să iasă din casă. Şi acum, iat-o.

Harriet primi buchetul, se întoarse să înfrunte ovaţiile publicului ridicat în picioare şi

se gândi că era o impostoare. Bursa fusese creată în onoarea tinerelor care au îndrăznit şi care au murit pentru asta. Ea nu era nici pe departe ca ele. Aproape că aparţinea altei specii.

îi mulţumi lui Madame Provost, apoi făcu stânga împrejur şi ieşi de pe scenă cu un mers rigid, fără să spună o vorbă.

Harriet Landers se gândi că, dacă ea era viitorul, erau cu totii terminaţi.

— Se întoarce cu noi. Nu-i aşa? Am pregătit totul pentru petrecere, spuse Clara la recepţia de după festivitate.

— Pentru câteva zile, da, confirmă Myrna.

Billy Williams, care îşi luase o zi liberă de la împrăş- tierea compostului pentru a fi prezent acolo, o ţinea de mână.

— Oare poate să păstreze roba? Crezi că ar fi de acord să i-o cumpăr eu? întrebă Gabri.

— De ce naiba ai vrea să..., începu partenerul său, Olivier, apoi se opri.

Nu voia să afle răspunsul.

Armând şi Reine-Marie erau în celălalt capăt al sălii, unde discutau cu rectorul. Apoi, văzând că Fiona Arsenault stătea singură, s-au scuzat şi s-au îndreptat către ea.

Jean-Guy plecase cu câteva minute mai devreme, dar nu înainte de a-l asigura pe Armând că Sam Arsenault părăsise clădirea imediat după încheierea ceremoniei.

— L-am condus la plecare. Am impresia că el vrea şi mai puţin decât tine să vă întâlniţi.

Armând ştia că nu era aşa, dar nu a insistat.

— *Merci.* Ai vorbit cu el?

— Puţin. N-o să se întoarcă.

Gamache a încuviinţat. Nici nu voia şi nici n-avea nevoie să afle mai mult. Adevărul era că îl supraveghease îndeaproape pe Sam şi era mult mai informat decât Jean- Guy în legătură cu mişcările lui, cu viaţa lui. Se aşteptase ca el să fie acolo în acea zi şi a fost.

Ceea ce nu se aşteptase Armând fusese să simtă acel frison, acea împunsătură de anxietate când privirile li se întâlniseră. Acum

renunţă să se mai gândească la tânăr şi îşi îndreptă atenţia spre sora lui.

Reine-Marie o îmbrăţişă pe Fiona, în timp ce Armând se dădu înapoi s-o privească. Zâmbind.

Nu i-ar fi trecut niciodată prin minte, niciodată n-ar fi ghicit în acea zi rece de noiembrie din urmă cu atâţia ani, în acea casă a groazei, că aşa ceva s-ar putea întâmpla vreodată. Şi reflectă din nou asupra nebuniei de a face supoziţii.

— *Merci,* Monsieur Gamache, spuse Fiona, privind în jos spre sulul de hârtie şi cutiuţa din mâinile ei. Ştiu că astea ti se datorează tie.

r *f*

Se întoarse spre Reine-Marie şi adăugă:

— Amândurora.

— Munca a fost a ta. Sunt mândru de tine, spuse Armând privind-o drept în ochi.

Şi era. Nu mulţi îşi puteau schimba viaţa în bine. După ceea ce se întâmplase.

— Vii în Three Pines cu noi, nu-i aşa? Ţi-am pregătit camera, îi spuse Reine-Marie.

— Abia aştept, răspunse Fiona.

Se uită la cutiuţă, apoi i-o întinse lui Armând.

— Eşti amabil?

Armând zâmbi larg şi, fără un cuvânt, deschise cutia şi scoase inelul subţire de fier. Era simplu, fără ornamente, cu excepţia urmelor unde fusese bătut cu ciocanul pentru a fi prelucrat. Nu era un inel pe care să-l alegi de la un bijutier. Acesta nu putea fi cumpărat, trebuia câştigat.

îl strecură pe degetul mic de la mâna dreaptă a Fionei. Ea îl privi, clătinând uşor din cap.

— N-aş fi visat vreodată...

— *Bonjour.*

Armând se crispă şi zâmbetul îi îngheţă pe buze.

— Sam! Mulţumesc că ai venit, strigă Fiona şi se strecură printre soţii Gamache pentru a-şi îmbrăţişa fratele.

— Glumeşti? Să ratez momentul? în niciun caz. Sunt foarte mândru de tine. Prima persoană din familia noastră care ajunge la facultate şi o şi termină. E clar că eşti deşteaptă.

— Iar tu eşti frumos de la natură, spuse ea

râzând.

Era o glumă obişnuită între cei doi fraţi. Totuşi, privindu-i, Reine-Marie recunoscu că era adevărat. Până atunci îl mai întâlnise o singură dată pe tânăr şi îl plăcuse. Bănuia că majoritatea oamenilor îl plăceau.

Mai puţin soţul ei. El trecea cu mult dincolo de antipatie, într-un teritoriu în care rar îl văzuse. îl întrebase odată despre asta, despre Sam Arsenault, însă el doar se încruntase, ridicase din umeri şi-i spusese că nu poate explica.

Ea s-a gândit că de fapt nu voia să explice.

Asa că nu a insistat. Nu conta. Tânărul nu avea un loc în viaţa lor. Spre deosebire de sora lui.

Sam o îmbrăţişă din nou pe Fiona, ţinând-o strâns.

— Mi-a fost dor de tine. Mi-a fost dor să te îmbrăţişez.

Apoi se întoarse spre ceilalţi doi.

— Madame Gamache. Domnule inspector-şef.

— Sam.

Nu se punea problema unei strângeri de mână.

Armând îl privi pe tânăr în ochi. Deşi îl ţinuse sub observaţie, nu-l mai văzuse pe Sam Arsenault de ani buni. Băiatul devenise un bărbat în toată firea. Era înalt.
Aproape la fel de înalt ca Armând. Se împlinise, era în formă.

Dar ochii nu i se schimbaseră. Erau remarcabili. Limpezi, strălucitori, de un verde-albăstrui. Străluceau de inteligenţă, căldură şi bună dispoziţie.

Numai că Armând ştia că dacă îi privea suficient de mult, dacă se uita cu atenţie, până la urmă le vedea. Punctele de pe irişi. Punctele întunecate în care se ascundea adevăratul Samuel Arsenault.

însă ceea ce Armând recunoştea întotdeauna era intangibil, invizibil. Dacă ar fi fost legat la ochi şi Sam Arsenault ar fi intrat în cameră, ar fi ştiut.

— *Excusez-moi,* spuse el punând capăt

contactului vizual.

Dădu să plece împreună cu Reine-Marie, când Sam strigă după ei.

— Ne vedem acolo.

Armând se opri, ezită, apoi se întoarse spre el.

— Unde?

— Nu v-a spus Fiona? Vin şi eu în Three Pines. Am făcut o rezervare la pensiune. Va fi distractiv, spuse el şi-i zâmbi lui Gamache.

— Eşti bine? îl întrebă Nathalie Provost câteva minute mai târziu. Pari tensionat.

Armând avea un zâmbet crispat.

— Tocmai veneam să te întreb cum te simţi. A fost o ceremonie frumoasă. Dar emoţionantă, ştiu, spuse el, deturnând întrebarea.

— *Oui.* Asa este întotdeauna. într-un sens bun.

— îţi mulţumesc pentru ce ai făcut pentru Fiona. Ştiu că asta a adăugat şi mai mult stres.

Nathalie nu-i răspunse. Ochii îi erau fixaţi pe tânărul care stătea cu Fiona Arsenault. Nu era singura care îl privea. Aproape toate absolventele, surorile lor, mamele lor şi mai mulţi bărbaţi îi aruncaseră cel puţin o privire. Unele se zgâiau de-a dreptul.

— Cine e? întrebă Nathalie.

— Fratele ei. Sam, răspunse Reine-Marie.

Nathalie clătină din cap, studiindu-1.

— Atrăgător.

Cu toate că numai atrasă de el nu părea. Avea sprâncenele încruntate. Şi făcuse o jumătate de pas înapoi.

Şi ea simte, se gândi Armând. Se întrebă dacă cei care văzuseră moartea cu ochii recunoşteau luntraşul.

— Mătuşă Myrna, cine e tânărul acela?

Harriet stătea cu spatele lipit de perete, sub semnul roşu-aprins pe care scria *Sortie* şi lângă uşă. Cât mai aproape de ieşire. Se uita fără înconjur la cel mai frumos tânăr pe care îl văzuse vreodată. Părul lui şaten strălucitor, de fapt castaniu cu reflexe mai deschise la culoare, era puţin mai lung decât se purta, deşi,

indiferent cum ar fi ales să-l poarte, ar fi fost la modă.

Era îmbrăcat casual, însă potrivit pentru această ocazie, iar hainele îi veneau bine.

Dar până şi un sac de gunoi ar fi venit bine pe el. Totuşi, îşi zise Harriet, era păcat să acoperi un asemenea trup. Pentru o clipă îşi imagină...

Observase că tânărul se uitase la mătuşa ei şi înclinase uşor din cap. Era clar că o cunoştea. Aşa că probabil şi ea îl cunoştea.

— îl cheamă Sam Arsenault, răspunse Myrna.

Harriet o apucă de mână şi porni în direcţia lui.

— Hai, vino să mă prezinţi.

Mătuşa Myrna însă nu se urni, aşa că după câteva încercări Harriet îşi dădu seama că era inutil.

— De ce nu?

— Nu avem timp. Trebuie să ne întoarcem în sat înainte ca Ruth să golească prăvălia. Deja a furat vreo şase cărţi săptămâna asta.

Se vedea de la o poştă că era doar un pretext. Că, dintr- un motiv sau altul, mătuşa ei nu voia să se apropie de bărbat.

Harriet ar fi protestat, însă atenţia i-a fost deturnată când a venit vorba de bătrâna poetă. îi evoca atât de multe imagini, atât de multe sentimente.

Atâtea seri de vară petrecute pe veranda şubredă a casei dărăpănate, în timp ce Ruth stătea în balansoar, cu bastonul pe genunchi. într-o altă epocă ar fi avut o puşcă, se gândea Harriet. Şi o pipă dintr-un cocean de porumb.

Roşa, raţa nebună, sărea şi se aşeza în poală la Harriet. Epuizată după o zi de terorizat sătenii.

Fuck, fuck, fuck-, mormăia una dintre ele, deşi nu întotdeauna era clar cine.

Lui Harriet îi plăcea să o asculte pe bătrâna poetă cu raţa în timp ce îşi sorbea limonada şi privea cum se oprea viaţa din Three Pines pentru odihnă. Dincolo de parcul comunal era o lumină la ferestrele cu biforă ale bistroului. Iar

deasupra librăriei, o altă lumină la mansarda în care locuia mătuşa ei.

în serile acelea de vară, Ruth vorbea adesea despre istoria satului. O parte dintre lucrurile pe care le spunea se bazau pe documente, însă multe fuseseră transmise pe cale orală. Unele poveşti aveau o aură de mit.

Acolo trăiseră oameni cu mult înainte să fie plantaţi uriaşii pini. înainte ca Champlainz să „ descopere” teritoriul.

— Ce a descoperit el a fost că aici existau deja oameni. Sigur, Abenaki şi Iroquois ar fi trebuit să-i măcelărească. O oportunitate ratată, spunea Ruth.

Harriet răsese, dar apoi observase că de fapt Ruth nu glumea.

De cele mai multe ori însă, Ruth era cea care o asculta pe Harriet vorbind despre visurile ei, despre percepţiile ei. Despre demonii ei.

„O poezie începe ca un nod în gât”, îi spusese Ruth într-o seară, când îi priveau pe Monsieur şi Madame Gamache plimbându-se de mână în timp ce câinele lor, Henri, se juca în parcul comunal.

Harriet înţelegea. Ea se trezea în fiecare zi cu un nod în gât. Uneori îl simţea mai degrabă ca un os.

Mai puţin când era acolo, în micul sat liniştit.

— Bine. Să mergem, îi spuse ea acum mătuşii Myrna.

Porniră spre uşă, însă Harriet ezită şi privi înapoi.

— Trebuie să-i mulţumesc lui Madame Provost.

Se opri, sperând că mătuşa Myrna îi va spune că nu era nevoie.

— Te aştept, îi spuse Myrna şi îşi privi nepoata care, încă ţinând în braţe buchetul de trandafiri, se plimba prin sală vorbind cu străinii, în ciuda osului din gât.

Dar ochii Myrnei continuau să se întoarcă spre tânărul cel frumos. De fiecare dată când îl privea, îl surprindea uitându-se la ea.

— Te simţi bine? o întrebă Billy luând-o de mână.

Myrna zâmbi. Nu putea să explice niciodată

de ce, dar când se uita la acest bărbat cărunt, în costumul lui prost croit, cu faţa nebărbierită şi părul zburlit, care nu era nici pe departe un intelectual, se simţea în siguranţă, mulţumită şi liniştită.

Era fericită şi înainte de a-l întâlni. Dar acum era şi mai fericită.

— Da.

însă asta n-a durat mult. Armând şi Reine-Marie li s-au alăturat câteva clipe mai târziu.

— Vine şi el în Three Pines, spuse Armând în şoaptă.

Nu era nevoie să spună cine.

— Hardye?

— *Oui, patron,* spuse agenta Moel apropiindu-se de inspectorul-şef pe hol.

— Eu mă duc la postul local de poliţie. Inspectorul Chernin vine cu mine. Tu rămâi responsabilă aici, o instrui el aruncând o privire în camera de zi, spre fraţii Arsenault. Cum se simt?

Ea reflectă puţin.

— Amorţiţi. Deconectaţi. Sper să-i împiedic să se disocieze complet. E un echilibru. Cred că în acest moment au nevoie să ştie că sunt în siguranţă. îţi poţi imagina? Abuzul este şi-aşa traumatizant, dar s-o ai ca proxenet pe propria mamă? Şi acum să ţi se spună că e moartă?

Armând încuviinţă. în fiecare zi se confrunta cu inimaginabilul. Dar de data era mai rău decât în multe alte cazuri.

— Cel puţin se au unul pe altul.

— *Oui,*

Se uită la agenta Moel.

— Ce este?

— Există o legătură puternică între ei, aproape nefirească.

— Nefirească?

— Nu în sensul acela, cred. E un fel de fuziune. Am mai văzut-o la copiii profund traumatizaţi. Se pierd în altcineva. Se ascund acolo până când se pot vindeca.

— Este reciprocă treaba? întrebă Gamache şi o văzu zâmbind.

— Asta e o întrebare interesantă. De ce întrebi?

— Mi se pare că...

Ea încuviinţă.

— Băiatul.

— Da.

— Dacă ceea ce crezi că s-a întâmplat cu ei chiar s-a întâmplat...

— S-a întâmplat. Există înregistrări video, spuse Gamache.

— Doamne Dumnezeule, murmură ea. Atunci, fiind cel mai mic, el ar fi cel mai afectat. Personalitatea lui s-a închis ermetic. Şi amândoi ştim ce se întâmplă cu lucrurile lăsate prea mult timp în întuneric. Şi totuşi..., continuă ea gândindu-se din nou la amândoi. El este cel care a plâns. Fata încă nu.

Amândoi ştiau că era un semn rău. Un semnal de avertizare.

- loc de cuvinte bazat pe asemănarea dintre interjecţia *quack!* = mac! şi *fuck* = futu-i (N.t.).
- Samuel de Champlain (1567-1635) a fost navigator, explorator, cartograf şi geograf francez, întemeietorul oraşului Quebec *(N.t.).*

Capitolul 8

Inspectorul-şef Gamache trânti fotografia pe birou. Lovitura fusese atât de puternică, încât sunetul trecu dincolo de cei patru pereţi şi ajunse până în spaţiul comun de lucru al sediului Sûreté.

Unul dintre agenţi băgă capul pe uşă.

— Căpitane?

Linda Chernin trânti uşa lovind-o cu bocancul. Agenţii care lucrau în camera exterioară puteau să vadă în continuare prin geam în biroul comandantului secţiei, însă nu puteau auzi. Doar dacă ridicau vocea şi se părea că aşa va fi.

Căpitanul Dagenais se uită Ia captura de ecran şi se albi Ia fată.

— Predă-mi arma. Eşti arestat, spuse Gamache şi întinse mâna.

Dagenais ridică privirea şi se uită în ochii inspec- torului-şef. Apoi se uită în spatele lui Gamache, Ia cei doi ofiţeri care stăteau de o parte şi de alta, puţin mai spate.

Adjunctul Iui Gamache, o femeie, ţinea mâna pe pistol, deşi acesta încă era în tocul de Ia sold. Celălalt, nenorocitul de Beauvoir, avea şi el jacheta deschisă, pregătit dacă era cazul.

Şi din expresia Iui Beauvoir se vedea că spera să fie cazul.

Mintea Iui Dagenais lucra cu febrilitate. Se uită prin geam Ia agenţii săi, acum cu toţii în picioare. Privind înăuntru. Vigilenţi. Pregătiţi. Multă vreme îl iritase prezenţa acelui geam şi lipsa de intimitate. Acum ar putea să-i salveze fundul.

Dagenais făcu un calcul rapid. Erau şase. Bine înarmaţi. Şapte, dacă se punea şi pe el Ia socoteală. Trei, oamenii Iui Gamache, inclusiv inspectorul-şef, care nu era înarmat.

— Pe ce motiv?

— Dă-mi arma, insistă Gamache.

Dagenais ezită, apoi o scoase din toc. Chernin se mişcă, dar Gamache îi făcu semn să stea pe loc.

Gamache nu-i spusese Iui Beauvoir despre ce era vorba. Tăcuse tot drumul spre secţie, deşi schimbase câteva cuvinte cu Chernin. Ordine.

Acum Beauvoir înţelese de ce erau atât de tăcuti. Atât de încordaţi.

Fotografia de pe biroul căpitanului îl arăta pe comandantul secţiei evident dezbrăcat. în mod clar, aproape de punctul culminant al unui act sexual. Un act sexual întreţinut în acea pivniţă întunecată şi murdară. întreţinut cu...

Jean-Guy simţi că-i vine să vomite.

Cum putea cineva să...?

Privirea i se mută de la fotografie Ia pistolul Iui Dagenais. încă în mâna Iui. Nu chiar îndreptat spre Gamache, dar aproape.

Beauvoir îl simţea pe al său rece sub mână, dar încă în toc.

De ce nu-i lăsa Gamache să Ie scoată? Pentru că, realiză brusc Beauvoir, Gamache nu-l cunoştea pe căpitan aşa cum îl cunoştea el. Omul era un tiran, care conducea acest post de poliţie izolat ca şi cum ar fi fost propria armată personală. El era cel care poruncea şi cerea loialitate absolută. Pe care Beauvoir refuzase să i-o ofere.

De aceea îl izolase Ia subsol, de parcă ar fi fost un ciumat. Nu pentru că era un ofiţer Sûreté prost, ci pentru că era unul bun.

Deşi nu se întorsese să se uite, Jean-Guy simţea prezenţa celorlalţi agenţi din camera exterioară. Care aşteptau un semnal de la Dagenais.

Beauvoir le cunoştea loialitatea. Gamache, nu.

Agentul Beauvoir ştia că asta nu avea să se termine bine.

— Pune-I jos, îi ceru Gamache, iar Dagenais puse încet Glockul pe birou.

Gamache îl ridică, dar în loc să-l ţină

îndreptat spre căpitan sau să şi-I pună la brâu, îi scoase încărcătorul şi îl puse Ia loc pe birou.

— Mai are unul. în sertarul din dreapta, spuse Beauvoir.

Dagenais îi aruncă o privire încărcată de atâta ură, încât, dacă ar fi fost o armă, Beauvoir ar fi fost mort.

— Ridică-te şi îndepărtează-te de birou, spuse Gamache.

Când Dagenais se supuse, inspectorul-şef deschise sertarul, care nici măcar nu era încuiat, şi-I găsi. Un Sig Sauer. O armă ilegală acum, datorită Nathaliei Provost şi a altora. Aceasta fusese confiscată, fără îndoială, în timpul unei acţiuni antidrog.

Din nou, Gamache îi scoase gloanţele şi puse arma Ia Ioc.

— Tine mâinile Ia vedere.

Gamache se apropie de Dagenais şi, pentru o clipă, Chernin şi Beauvoir crezură că inspectorul-şef avea de gând să-I ia la bătaie. Nici unul dintre ei n-ar fi ridicat mâna să-l oprească.

însă Gamache îl împinse în jos ca să se aşeze, cu toate că simpla atingere a acestui om îl dezgusta în mod vizibil. Apoi se trase înapoi.

— Alexandre Dagenais, eşti arestat pentru agresiuni sexuale asupra a cel puţin unui minor. Pentru...

— Poate vrei să te uiţi în spatele tău, Monsieur Gamache, spuse Dagenais pe un ton amuzat.

Beauvoir simţi că-i stă inima. Ştia ce va vedea. Totuşi îndrăznise să spere...

Se întoarse. Chernin se întoarse şi ea. Gamache, nu. EI continua să se uite la Dagenais. încet, căpitanului îi pieri zâmbetul de pe buze.

— Eşti arestat, repetă Gamache şi scoase cătuşele, întoarce-te.

Cum Dagenais nu se întoarse, Gamache îl înşfăcă şi cu o mişcare exersată îl răsuci, împingându-i faţa în perete şi trăgându-i mâinile Ia spate. în timpul ăsta, Gamache îi mârâi ceva la ureche.

Odată încătuşat, Gamache îl împinse înapoi în scaun. Abia atunci, după ce îşi trecu mâna fermă prin părul răvăşit, inspectorul-şef Gamache se întoarse şi se uită prin fereastra mare în camera exterioară.

Văzu exact ce se aştepta să vadă. Şase agenţi Sûreté cu armele scoase. Gata de atac.

— Ce mama dracului? şopti Chernin.

îşi îndreptă arma spre Beauvoir, aşteptându-se ca, din moment ce şi el făcea parte din acea echipă, să-I vadă cu arma aţintită spre ea. Abia atunci înţelese Beauvoir de ce nu fusese avertizat în legătură cu toate astea. Gamache nu ştia de partea cui era.

îşi scosese, într-adevăr, arma, însă aceasta era îndreptată spre geam şi spre colegii săi. Foştii săi colegi, acum. Loialitatea lui, poate cu un preţ imens pentru el, era clară şi declarată.

Beauvoir, încercând să nu tremure, îşi aruncă privirea spre Şef.

Ce facem? Ce facem??

Se aşteptase să-l vadă înarmat cu Glockul lui Dagenais, aţintit spre agenţii din biroul exterior. Dar nu era.

Inspectorul-şef stătea nemişcat şi se uita.

Am belit-o$_f$ se gândi Beauvoir. *Suntem morţi. Omul a paralizat. Oh, fir-ar al dracului, fir-ar al...*

Gamache făcu un pas înainte. Departe de a fi paralizat, mintea îi lucra cu repeziciune. Evaluând, analizând opţiunile.

Trăgând o concluzie.

— Nu coborâţi armele, orice s-ar întâmpla, Ie spuse el încet lui Chernin şi Beauvoir, astfel încât Dagenais să nu audă.

— *Patron?* spuse ea, fără să-şi ia ochii de Ia agenţii din biroul exterior.

— Aveţi încredere în mine.

— *Oui*$_f$*.*

Chernin îşi ajustă poziţia, pregătindu-se pentru ceea ce părea inevitabil, cel puţin pentru ea, dacă nu şi pentru Sefu'.

Gamache se întoarse către agentul Beauvoir şi zâmbi.

— Prima ta zi de muncă şi uite ce se întâmplă.

O clipă, Beauvoir se uită Ia el confuz. Lucra ca ofiţer Sûreté în acest sediu de luni întregi. Dar apoi înţelese.

Acest sediu nu era Sûreté. Munca lui Ia Sûreté începuse în momentul în care îl urmase pe inspectorul-şef Gamache afară din subsol.

Acela a fost începutul, iar acesta era sfârşitul. Toate într-o singură zi. Tânărul Jean-Guy Beauvoir nu avea nicio îndoială în legătură cu ceea ce urma să se întâmple.

— Acum, mai mult ca niciodată, e momentul să respecţi ordinele, agent Beauvoir. Ai înţeles?

Beauvoir încuviinţă.

— Ai înţeles? repetă Gamache pe un ton ferm şi autoritar.

— Da, domnule.

— Bine.

Coborând din nou vocea, Ie şopti amândurora:

— Să nu trageţi, orice s-ar întâmpla, decât dacă trag ei primii. Şi atunci, arătaţi-Ie tot ce puteţi.

— Şi tu? întrebă Beauvoir.

— Cred că până atunci veţi fi pe cont propriu. Cu scuzele mele profunde. în orice caz, există ceva care s-ar putea să ne ajute, spuse Gamache şi se uită în spate.

Se apropie de Dagenais şi îl încătuşă de scaun. Apoi îl împinse cu tot cu acesta în faţa lui Chernin şi a Iui Beauvoir. în linia directă a focului.

— Oh, la dracu', mârâi Dagenais.

— Aşa e mai bine, spuse Gamache zâmbind, deşi în ochii Iui nu se vedea niciun strop de amuzament.

— Aşteaptă.

Pentru prima oară, în vocea Iui Dagenais se simţea disperare.

— Ştiu cine a ucis-o pe Clotilde. Dă-mi drumul şi îţi spun, apoi voi dispărea. Toată lumea câştigă. Toată lumea scapă cu viaţă.

Fă-o, se gândi Beauvoir. Vedea, în sfârşit, o rază de lumină între el şi catastrofă.

— Ştiu cine a ucis-o pe Clotilde, spuse Gamache, uitându-se la Dagenais.

— Şi crezi c-am fost eu? Dacă aş fi făcut-o, m-aş fi asigurat că nu va fi găsită niciodată.

— Te-ai dus Ia ea acasă după ce a dispărut. De aceea n-ai trimis pe nimeni să aibă grijă de copii. Aveai nevoie să fii singur, ca să faci ce aveai de făcut, l-ai ameninţat, ca nu care cumva să spună ceva. După care le-ai dat copiilor un televizor nou imens. Abuzator cum scrie la carte. Ameninţă, apoi recompensează. Ei au susţinut că nu i-a vizitat nimeni, dar se vedea clar că era o minciună. Cineva fusese. Nu am găsit amprente pe tastatură, fişierele au fost distruse şi, deşi copiii au spus că televizorul este vechi, am găsit cutia de Ia ambalaj în curtea din spate. A sosit după ce a dispărut Clotilde.

Beauvoir privea drept înainte, cu ochii aţintiţi asupra agenţilor. Ştia că Gamache tocmai minţise. Da, găsiseră ambalajul, dar pe el nu scria data livrării.

— Ai şters ce-ai putut de pe hard disk, deşi...

Gamache se uită la fotografia bărbatului gol.

— ... nu suficient bine. Şi i-ai găsit agenda în care păstra evidenta. Ai distrus-o?

Se uită Ia Dagenais, reflectând.

— Nu. Ai fost selectiv în privinţa videoclipurilor pe care le-ai şters. Sau le-ai copiat? Asta ai făcut, nu-i aşa? Ai copiat videoclipurile incriminatoare pe care le făcuse Clotilde şi ai păstrat agenda ei pentru a-i şantaja pe ceilalţi.

— Astea sunt simple supoziţii.

— Adevărat, recunoscu Gamache. Dar vom găsi dovezile.

— Va trebui să plecaţi ca să faceţi asta şi nu aveţi cum să iesiti de-aici.

— Vom vedea, spuse Gamache.

Se îndepărtă de Dagenais, făcu un semn din cap spre inspectorul Chernin, apoi îi spuse cu glas scăzut lui Beauvoir:

— Te descurci bine.

Jean-Guy Beauvoir se simţi liniştit. Făcu un semn scurt din cap către Şefu', apoi îl privi uluit. Doar nu avea de gând să...

Dar Gamache chiar asta făcea.

Deschise uşa şi ieşi din birou. Cu un

zăngănit, agenţii lui Dagenais se întoarseră spre el. Cu armele aţintite. Gata să tragă.

Deşi chipul îi era calm, inima lui Gamache bătea ca un ciocan. Asta, îi spusese mintea lui disperată, era singura speranţă pe care o mai aveau. Totuşi...

îşi deschise larg braţele pentru a arăta că nu ascundea nimic.

Următoarele secunde erau cele mai periculoase. Era de- ajuns ca un singur agent să intre în panică, pentru ca totul să se transforme într-o baie de sânge. Şi nu doar el ar zăcea mort, ci şi Chernin, Beauvoir, Dagenais şi cel puţin o parte dintre aceşti agenţi.

Iar cei doi excursionişti, care aşteptau într-o sală de interogatorii, ar trebui să fie şi ei ucişi. Agenţii nu-i puteau lăsa să plece. Nu după acest măcel.

îşi aleseseră o zi cum nu se poate mai proastă pentru o plimbare într-o pădure bătrână.

Secundele treceau. Cinci. Şase. Agenţii erau agitaţi, holbându-se la el şi unul la altul. Nestiind ce să facă.

Opt.

Dintre toate lucrurile la care se aşteptaseră, acesta nu era pe listă.

Se scurseră zece secunde înainte ca Gamache să vorbească.

— Predaţi-vă armele. Puneţi-vă legitimaţiile Sûreté pe birourile voastre. S-a terminat.

Vorbea cu autoritate. Cu o voce gravă, liniştită şi calmă. Ca şi când se aştepta ca ei chiar s-o facă.

— Du-te dracu'! strigă agentul cel mai mare în grad.

Se apropie şi mai mult de Gamache, ridicându-şi arma.

Oh, *Reine-Marie, îmi pare atât de rău...*

Beauvoir o auzi pe Chernin inspirând şi o văzu încordată. Pregătindu-se...

Oh Doamne, oh Doamne, oh Doamne, se ruga Jean-Guy.

Gamache nu tresări şi nu se îndepărtă de arma care practic îi atingea fruntea. Se aşteptase să fie deja mort, aşa că orice ezitare

din partea ucigaşilor lui era un bonus.

— Dă-i drumul lui Dagenais, strigă agentul, cu faţa atât de aproape de Gamache încât acesta simţi pe faţă un strop de salivă.

— Şi pe urmă? Ne lăsaţi să plecăm? Plecăm cu toţii şi ne prefacem că nu s-a întâmplat nimic? îl întrebă Gamache, de parcă ar fi avut o conversaţie rezonabilă, un dezacord civilizat.

Trebuia să detensioneze puţin atmosfera. Ca să facă asta, trebuia să pară ceea ce nu era. Adică perfect calm.

Jumătate dintre agenţii din cameră erau pregătiţi să tragă. *Chiar îşi doreau să o facă,* se gândi el. Poate că erau nevoiti. Şi dintr-odată înţelese de ce.

Alexandre Dagenais nu era singurul care vizitase familia Arsenault.

Asta era o problemă. O complicaţie în plus.

Mintea lui Gamache lucra cu febrilitate. Cum să iasă din încurcătură?

Deşi era adevărat că trei dintre agenţii înarmaţi păreau pregătiţi să-şi omoare colegii ofiţeri ai Sûreté, ceilalţi trei păreau mai puţin implicaţi. Mai temători.

Era clar că nu pentru asta se înrolaseră. Să brutalizeze populaţia. Să fure droguri şi arme. Asta da. Mai ales că aşa ceva era încurajat, recompensat, chiar organizat de conducere.

Dar asta? Să ucidă nu doar alţi agenţi, ci şi pe unul dintre cei mai înalti ofiţeri din Sûreté? Asta era altceva.

Gamache ştia că nu putea apela la ei. Erau nişte laşi care se aplecau mereu în faţa celui care deţinea controlul. Şi acela nu era el.

— Alexandre Dagenais este arestat.

Gamache ridică vocea ca să-l audă toti.

— Nu vom renunţa la el. Dar vă voi da posibilitatea să alegeţi. Dacă lăsaţi armele jos şi predaţi legitimaţiile Sûreté, vă voi lăsa să plecaţi.

Numără în minte până la cinci, lăsând cuvintele să-şi facă efectul.

— Sau puteţi să trageţi. Şi ştiţi ce se va întâmpla atunci. Mă veţi omorî pe mine, însă inspectorul Chernin şi agentul Beauvoir vor

deschide focul şi vă vor ucide. în schimbul de focuri va muri şi Dagenais. La fel şi unii dintre voi. Sau cel puţin vor fi grav răniţi. Aceia care vor supravieţui vor fi vânaţi de restul departamentului meu. De fapt, de toţi ofiţerii Sûreté din provincie. De toţi poliţiştii din ţară. Şi când vă vor găsi...

Vedea că vorbele lui aveau un oarecare efect. în parte pentru ceea ce spunea, dar şi pentru felul în care spunea. Vocea îi era calmă, firească. Aproape hipnotică.

— Lăsaţi armele jos.

Se simţi o ezitare. Un moment în care părea că aşa se va întâmpla.

însă agentul mai mare în grad, în mod clar cel mai disperat dintre ei, ştia că trebuie să facă ceva pentru a recâştiga controlul. îl apucă pe Gamache, trăgându-l în faţa lui, şi îşi încleştă braţul în jurul gâtului său. Pistolul îi era îndreptat spre tâmpla lui Gamache.

— Lăsaţi dracului armele jos, strigă el către Chernin şi Beauvoir. Sau moare.

Braţul lui îl strânse şi mai tare pe Gamache, sugrumându-l, lăsându-l fără aer. Inspectorul-şef nu se opuse şi nici nu se zbătu. Se uita fix la Chernin. La Beauvoir. Pentru a-i face să reziste până la capăt.

Vor respecta ei ordinul de a nu trage decât dacă ceilalţi deschideau primii focul? De a nu se preda?

Trecu o clipă. Apoi două.

Chernin nu se clinti. Nu reacţionă. Arma ei rămase îndreptată spre poliţistul care îl ţinea pe Gamache. Pregătită să tragă. Şi Beauvoir, cu toate că făcuse ochii atât de mari încât păreau să-i iasă din orbite, rămase şi el perfect nemişcat. Cu arma ridicată. Ţintind. Dar nu trase. Deocamdată.

Secundele treceau.

Zgomotul din urechile lui Gamache devenise vuiet. Ştia că era doar o chestiune de timp, poate câteva clipe, până să-şi piardă cunoştinţa. Sufocat. Simţea vârful pistolului apăsat cu putere pe tâmpla lui şi se întreba ce va veni mai întâi. Glonţul sau sugrumarea?

Picioarele începură să i se înmoaie. Dar nu se zbătu, în ciuda instinctelor care se răzvrăteau. Ştia că dacă s-ar agăţa de braţul din jurul gâtului său, probabil că arma s-ar descărca. Declanşând singurul lucru pe care voia cu disperare să-l evite. Mai multe crime.

Simţea cum îi fugeau picioarele de sub el şi vederea i se înceţoşa pe măsură ce creierul începea să nu-i mai funcţioneze.

De departe, de foarte departe auzi un strigăt:

— Fă-o!

Ce să facă? se întrebă Gamache. *Să tragă. Sau...*

— Lăsaţi armele jos, strigă Dagenais. Are dreptate. Nimeni nu câştigă dacă deschideţi focul.

Agentul superior încă ezita. în mod clar, deşi era omul lui Dagenais, avea şi el propriul interes. Şi anume să supravieţuiască. Şi să nu fie arestat.

în cele din urmă, îşi slăbi strânsoarea. Nu pentru a-l salva pe Dagenais, ci pentru a-şi salva propria piele.

Gamache căzu în genunchi, horcăind. Cu mâna la gât. Vederea i se întunecă şi se prăbuşi în spate, peste un birou. Auzea voci, dar nu distingea cuvintele. Apoi nişte mâini îl apucară şi îl ridicară în picioare.

— Te simţi bine? întrebă Chernin, privindu-l în ochi.

— Armele. Luaţi-le armele, îngăimă el cu glas răguşit.

— Le-am luat.

— Mai sunt şi altele. La ei sau în birourile lor.

— Le avem pe toate, spuse agentul Beauvoir.

Gamache se rezemă cu spatele de birou. Era clar că pentru un minut sau două îşi pierduse cunoştinţa, timp în care Chernin şi Beauvoir preluaseră controlul. Trăgându-se mai sus, îl văzu pe Beauvoir efectiv încărcat cu arme ca un brad de Crăciun.

— Bravo, îi spuse Gamache cu glas răguşit.

— *Merci, Patron!* răspunse Jean-Guy Beauvoir.

Petrecerea pentru Harriet Landers era în plină desfăşurare în parcul comunal.

Felinare multicolore împodobeau locul şi fusese aprins un foc de tabără. Aveau muzică, dans şi o masă plină cu mâncare, în preajma căreia Henri, Fred şi Gracie, precum şi tot felul de alte creaturi, inclusiv copii, stăteau şi priveau în sus de fiecare dată când unul dintre petrecăreţi lua un hamburger cu brânză brie sau un chebap de pui cu miere şi lămâie. Ori o tartă cu unt. Era şi o masă pentru punch- uri cu alcool şi fără alcool şi un lung jgheab metalic cu gheaţă, plin cu sticle de bere, vin şi băuturi răcoritoare în nuanţe imposibile de violet şi portocaliu.

Mulţi dintre copiii mai mici aţipiseră în saci de dormit, cu ursuleţi de gumă lipiţi pe mâini, pe faţă şi în păr.

— Rudă cu ei? o întrebă Gabri pe Clara, care se murdărise cu muştar şi ciocolată pe pulover.

— învăţăcel.

Cei care nu dormeau se fugăreau unii pe alţii de jur împrejurul parcului, ignoraţi de părinţii care se prefăceau că progeniturile lor nu erau la un jeleu distanţă de *împăratul muştelor.*

Three Pines mirosea a hotdog şi a zahăr ars de la bezelele care se topiseră pe beţe şi căzuseră în foc sfârâind.

în timp ce tinerii dansau pentru a se încălzi în seara răcoroasă de sfârşit de primăvară, cei mai în vârstă stăteau pe şezlongurile trase în jurul focului.

— îmi amintesc de petrecerea mea de absolvire, spuse Robert Mongeau, preotul de la biserica St. Thomas.

— De la Facultatea de Teologie? întrebă Reine-Marie.

— Nu, pe asta am absolvit-o abia acum câţiva ani, spuse el râzând. Târziu am devenit preot. Când am absolvit Harvard Business School.

— Serios? spuse Armand.

Armand şi Reine-Marie fuseseră plecaţi la Paris când fusese angajat noul preot şi nu prea avuseseră ocazia să vorbească cu el. însă, în linii mari, auziseră că părea mai monden decât precedentul părinte evlavios şi, totodată, mai prietenos, lată un om îngenuncheat nu de eşec, ci de prea mult succes.

Robert Mongeau era de înălţime medie şi cu toate că nu era rotund, se îndrepta în această direcţie. Părul des încă nu-i încărunţise de tot. Barba era albă şi tunsă scurt, iar ochii aveau culoarea alunei. Se apropia de 70 de ani, bănuia Armând. Avea un fel de a fi dezinvolt, iar jovialitatea lui era evidentă pentru oricine stătea cu el mai mult de un minut.

Cu toate astea, Armând ştia că ascundea o suferinţă intimă. Şi asta era evident pentru oricine îi privea pe părinte şi pe Madame Mongeau.

— Serios, spuse Mongeau, răspunzându-i amuzat lui Armând.

Apoi se întoarse către soţia sa.

— Dansăm?

— întotdeauna, răspunse Sylvie Mongeau şi îşi ridică braţele.

El o trase din scaun, o luă în braţe şi se îndepărtară în paşi de dans, alăturându-li-se tinerilor pe iarbă.

Ceilalţi îi priveau zâmbind. Era clar, şi devenea tot mai clar cu fiecare zi, că Sylvie Mongeau era pe moarte. Myrna, Clara şi chiar Ruth o abordaseră, la nici o lună de la sosirea lor în Three Pines, cu oferte de prietenie. Şi de a sta de vorbă. Sylvie le acceptase prietenia, însă refuzase propunerile indirecte de a discuta despre sănătatea ei.

Myrna şi Billy Williams îşi terminară dansul şi li se alăturară celorlalţi, nu înainte de a se opri la masa cu mâncare.

— N-am văzut-o niciodată mai fericită, spuse Myrna după ce mâncă un rulou cu sparanghel care avea gustul picnicului din copilărie.

La început, ceilalţi crezură că Myrna se referea la Sylvie Mongeau, dar îşi dădură

repede seama că se uita la nepoata ei. Harriet dansa dezinhibată, fluturându-şi braţele deasupra capului, cu faţa ridicată spre stele. Avea un fel de extaz sălbatic. Era bucurie, la care se adăuga o uşurare extremă. înmuiată în băutură.

Ce era mai rău trecuse. Reusise.

Adulţii tăceau, fiecare dintre ei privindu-i pe tineri. Fiecare amintindu-şi de propriile dansuri de odinioară. Şi de primul sărut.

Armând îşi puse mâna peste cea a lui Reine-Marie şi îşi aminti de ultimul său prim sărut.

Apoi, unul câte unul, se întoarseră spre soţii Mongeau. Care se legănau încet. Deşi era o melodie antrenantă. El o ţinea în braţe, cu obrazul lipit de al ei. Amândoi cu ochii închişi.

Armând oftă scurt, brusc îndurerat. îşi mută privirea în altă departe. Trebuia. Spre tinerii veseli, luminoşi, optimişti. Care aveau toată viaţa înaintea lor.

Când melodia s-a încheiat, soţii Mongeau s-au întors la şezlongurile lor. Sylvie cu un pahar proaspăt umplut cu vin rosé, Robert cu o bere.

— Armând, cine e băiatul acela? Nu l-am mai văzut, spuse el cu glas scăzut şi blând.

Mongeau îşi înclinase sticla de bere spre un tânăr care stătea în picioare de cealaltă parte a focului.

— Este fratele Fionei, Sam. Stă la pensiune.

— Ah. Fiona este tânăra care stă la voi din când în când?

— *Oui,*

— Dar el nu?

— *Non.*

Mongeau îl privi atent pe Gamache şi păru că vrea să spună ceva, însă chipul acestuia, întors în profil şi luminat de flăcările jucăuşe în timp ce se uita spre Sam Arsenault, nu îndemna la conversaţie.

Preotul decise să schimbe subiectul. Puţin.

— Cum aţi ajuns s-o cunoaşteţi? O prietenă de-a fiicei voastre?

— *Non,* veni răspunsul, poate puţin prea repede.

Apoi Armand se întoarse spre el şi zâmbi.

— Ne-am cunoscut acum câţiva ani. Reine-Marie a devenit un fel de figură maternă pentru ea.

— Ce norocoasă!

Mongeau aşteptă, dar asta părea să fie tot.

— Harriet nu este singura care sărbătoreşte, spuse Olivier, care auzise conversaţia lor. Şi Fiona a absolvit astăzi École Polytechnique. Armand şi Reine-Marie au ajutat-o să intre la facultate.

Nu era toată povestea, se gândi Armand. Olivier era discret. Deşi bănuia că preotul va afla cât de curând şi restul. Nu era chiar un secret.

Ceea ce nu ştia nimeni de acolo, nici măcar Reine- Marie, era de ce simţea Armand ce simţea pentru fratele Fionei. Sam Arsenault.

O singură persoană ştia.

Când Jean-Guy auzise că Sam era în Three Pines, se oferise să vină şi el. însă Armand refuzase.

— Mulţumesc, dar va fi bine. *Merci quand même,* spusese Armand la telefon în după-amiaza aceea. Mulţumesc oricum.

Prin fereastra biroului său îl putea vedea pe Billy Williams aşezând lemnele în formă de cort teepee- pentru focul din acea seară.

— Ar putea fi chiar un lucru bun.

— Cum aşa? a întrebat Jean-Guy.

— Dacă mă feresc, nu fac decât să înrăutăţesc lucrurile. Bănuiesc că, dacă o să-l văd mai des, o să-mi dau seama că este doar un tânăr obişnuit. Nimic...

Ce să spună? *Nimic sinistru? Nimic îngrijorător? Nimic monstruos?*

— ... mai mult.

Jean-Guy bănuia de multă vreme că inspectorul-şef îl înţelegea greşit pe Sam. Beauvoir îl plăcea destul de mult. Pe Fiona însă...

Jean-Guy nu reuşise niciodată să înţeleagă reacţia lui Armand fată de băiat. Parcă i-ar fi fost frică de el. Beauvoir încerca să alunge acest

gând ridicol, însă nu reuşea să scape de el. Iar reacţia socrului său, imediată şi visceralĕ, la festivitatea de absolvire din acea după-amiază, nu făcuse decât să întărească ideea că acolo era ceva mai mult decât le era dat ochilor să vadă.

Cu toate că propunerea lui de a veni în Three Pines fusese sinceră, în realitate era ultimul lucru pe care şi-l dorea. Era epuizat. Ajunsese la grătarul vecinilor exact în momentul în care ultimul burger, şi acela prea gătit, fusese scăpat în iarbă de un copil şi mâncat de un câine.

Apoi petrecuse o veşnicie fugărindu-l prin curte pe Honoré, care deborda de energia furnizată de o negresă cu ciocolată, în timp ce Annie o ţinea în braţe pe Idola şi zâmbea. Nevoia lui Jean-Guy de a stăpâni haosul o amuza aproape întotdeauna, mai ales acum, când erau doi copii mici în casă. Iar cu Honoré dăduseră naştere haosului.

Băiatului îi plăcea la nebunie să se murdărească, dar ura să facă baie. Idoléi, în schimb, îi plăcea baia. îi plăcea să fie curată. îi plăcea să fie murdară. îi plăcea să fie ţinută în braţe, îi plăcea să stea întinsă în pat.

Fetiţa era încă foarte moale. Specialistul spunea că va mai fi aşa o vreme, dar până la urmă, cu antrenament, va putea să stea singură în funduleţ.

în timp ce vorbea cu socrul său, Jean-Guy sprijinea cu grijă capul Idoléi, care dormea liniştită în braţele lui, ştiind că era iubită şi în siguranţă.

Jean-Guy Beauvoir se gândi la fraţii Arsenault şi la toţi copiii care nu se simţiseră niciodată aşa. Care fuseseră crescuţi ştiind că, de fapt, adevărat era exact contrariul.

— începe să devină interesant, spuse Ruth, întrerupând gândurile lui Armând chiar în momentul în care Billy punea încă un buştean pe foc, stârnind o şarjă de scântei spre cerul nopţii.

în cealaltă parte a gazonului o văzură pe Harriet râzând şi punându-şi mâna pe braţul lui Sam Arsenault. Ea îi spuse ceva, iar el râse.

Abia atingându-i braţul, înainte de a-şi retrage mâna.

Armând şi Myrna schimbară o privire.

— Ei bine, cred că e timpul să mergem la culcare, spuse preotul Mongeau ridicându-se în picioare.

O ajută din nou pe Sylvie să se ridice de pe scaun şi toţi ceilalţi se ridicară la rândul lor să-şi ia rămas-bun. Părea că venise momentul ca adulţii să lase petrecerea în seama copiilor. Mai bine să nu vadă ce se întâmpla în continuare, se gândeau ei, amintindu-şi de propriile petreceri dansante.

— Staţi puţin!

Harriet venea repede, deşi puţin nesigură pe picioare, spre ei.

— Nu se poate să pleci acum, mătuşă Myrna. Am ceva pentru tine.

Se aplecă şi luă un pachet învelit într-un prosop, care se afla sub scaunul ei.

— Când am venit prima dată aici, îmi era frică de orice şi de oricine. Abia dacă puteai să mă scoţi afară din librărie.

— Frică de păienjeni! îţi aminteşti de întâmplarea cu păianjenul? Atunci ai ieşit foarte repede, spuse Clara.

— De pasta de dinţi cu mentă. A trebuit s-o ascund în spatele cutiilor cu supă de ciuperci. De fapt, îţi era frică şi de supa de ciuperci, spuse Monsieur Béliveau, proprietarul magazinului general.

— Ciupercile pot fi otrăvitoare, îi răspunse Harriet, de parcă ăsta ar fi fost un motiv rezonabil.

— De înălţime.

— De găuri.

— Bine, mă dau bătută. Chiar îmi era frică de pasta de dinţi mentolată? râse Harriet.

Monsieur Béliveau încuviinţă.

— Şi de săpunul Ivory-. Credeai că e făcut din elefanţi.

— Credeai că guacamole era făcut din avocaţi, spuse Myrna.

— Bine, asta era logic. Avocado. *Avocaţi.* încă nu sunt convinsă că...

— Totuşi îl comanzi şi-acum, spuse Olivier.
— Mmm, e gustos. Ce pot să spun?
— Am mâncat şi eu destule..., dădu să spună Gabri.
— încetează! i-o tăie Olivier.
— Aici m-am simţit în siguranţă pentru prima dată în viaţa mea. Nu fizic. Ştiam că se pot întâmpla lucruri rele, se întâmplă oriunde.

Se uită la buchetul de trandafiri albi de pe masa de banchet, apoi de jur împrejur, la case şi magazine, la cei trei pini uriaşi.

— Lucrurile rele se pot întâmpla chiar şi aici.
— A băgat bine la cap, spuse Ruth, iar Roşa clătină din cap.

Dar ratele fac adesea aşa.

— Ştiam însă că dacă s-ar întâmpla ceva, aş fi bine. Pentru că nu eram singură.

Se apropie de mătuşa ei şi îi întinse prosopul. Myrna îl desfăcu, apoi se uită la obiectul din mâinile ei.

— E o sculptură? O operă de artă? întrebă Clara.
— Un tort? întrebă Gabri.

Era greu de văzut în semiîntuneric.

— O carte? întrebă Sylvie Mongeau.
— E o glumă? Ce mama dracului, femeia asta a plătit patru ani de facultate şi tu îi dai aia? întrebă Ruth.

Toată lumea era atât de concentrată la cadou, încât nimeni n-a observat expresia de pe chipul lui Armând.

Ei bine, de fapt n-a fost chiar aşa. Două persoane au observat. Fratele şi sora, care stăteau pe gazonul parcului împodobit festiv şi îl priveau.

în timp ce el se uita la cărămida din mâinile Myrnei.

Gamache ştia că încă nu se terminase.

Aveau armele. Telefoanele mobile. îl aveau pe Dagenais. Recâştigaseră controlul asupra clădirii. Dar era temporar. Mai existau şi alţi agenţi, aflaţi acum în afara orelor de serviciu, ofiţerii lui Dagenais. Odată ce vor afla ce se întâmpla, situaţia s-ar putea schimba. Şi nu în

bine.

Inspectorul-şef ştia că singurul motiv pentru care Dagenais îşi retrăsese oamenii era să câştige timp. Pentru a se regrupa şi a le oferi încă o şansă de a ataca.

Nu era o capitulare, era o retragere tactică.

Sigur, şi el putea să revină asupra promisiunii de a-i lăsa pe agenţi să plece. Părea un angajament pe care ar fi o
nebunie să-l respecte.

Dar... Dar...

Gamache ştia că existau fisuri în cazul lor. Un avocat inteligent i-ar fi putut scăpa pe agenţi, susţinând că aceştia îşi apărau căpitanul. Echipa. Că era normal ca ei să creadă că erau atacati de Gamache şi oamenii săi.

Existau două dovezi cruciale pe care trebuiau să le găsească, dacă voiau să construiască un caz beton.

Registrul lui Clotilde şi arma pe care Dagenais sau unul dintre agenţii săi o folosise pentru a o ucide. Cărămida.

Era treabă de făcut şi încă repede. O luă pe Chernin deoparte.

— Fă rost de un mandat de percheziţie pentru casa lui Dagenais. Repede.

— *Oui, patron.*

Lui Beauvoir îi spuse:

— închide-l într-o celulă.

— *Oui.* Şi cu ei ce fac? întrebă Beauvoir uitându-se la agenţii care priveau încruntaţi prin geam în biroul lui Dagenais.

Gamache reflectă puţin.

— închide-i şi pe ei şi adu-mi-i pe excursionişti.

Apoi îi telefonă agentei Moel.

— Hardye, ia copiii şi toate dovezile şi du-te la aeroport, întoarce-te la Montreal. Trimite restul echipei aici, la sediu. Anuntă-mă când ati decolat. Grăbeste-te.

— Echipa de criminalişti nu a...

— Fă cum ţi-am spus.

— Da, domnule.

Trebuia să-i scoată pe copii de-acolo înainte de a fi lansat un nou atac. Şi, dacă era posibil, să-i scoată şi pe ceilalţi. însă ei nu puteau pleca

până nu strângeau toate probele.

în timp ce el aştepta vestea că Moel şi copiii erau în avion şi decolaseră, echipa de criminalişti ajunsese la sediu şi fusese informată în legătură cu cele întâmplate. Aceştia au demarat o anchetă asupra neregulilor găsite, în timp ce Gamache şi Chernin i-au interogat pe bărbat şi pe femeie.

S-a dovedit că erau cine spuneau că sunt. Cel puţin atât cât s-a putut.

Activişti cu state vechi ai grupului ecologist Assez, se oferiseră să vină cu maşina până acolo pentru a începe organizarea manifestaţiei pentru protejarea pădurii bătrâne.

Nu, nu mai fuseseră niciodată acolo. Sosiseră în acea dimineaţă. Ce se întâmpla?

Da, au fumat iarbă, dar nimic mai mult. Nu, nu erau traficanţi. Ce se întâmpla?

Au cunoscut-o pe femeia moartă? Nu. Şi, apropo, ce se întâmpla?

— Putem pleca? Nu suntem arestaţi, nu? întrebă bărbatul.

— Nu. Dar pentru siguranţa voastră, trebuie să rămâneţi aici, cu noi, îi răspunse Gamache.

Era posibil ca agenţii aflaţi în afara orelor de serviciu să se afle deja în faţa secţiei. Aşteptând să plece cineva. Aşteptând să ia pe cineva ostatic sau mai rău.

— Pentru siguranţa noastră? Ce se întâmplă? întrebă femeia.

— Am descoperit că nişte ofiţeri sunt implicaţi în activităţi criminale. Trebuie să ţinem situaţia sub control.

Pe urmă puteţi pleca, îi răspunse Gamache, gândindu-se că aveau dreptul să ştie ceva, dacă nu totul.

Cei doi se uitau la el şi nu le venea să creadă ce auzeau.

Luând-o pe Chernin deoparte, Gamache îi spuse:

— Verifică-le cazierul. Vreau să ştiu mai multe despre ei.

— Nu eşti convins?

Gamache îi împărtăşi gândurile sale în legătură cu tatăl copiilor. Şi ce-ar fi putut face

dacă ar fi aflat ce le făcuse fosta soţie copiilor lor.

— Crezi că el ar putea fi...

Chernin aruncă o privire spre excursionistul din spatele ei.

— ... tatăl?

Reflectă puţin.

— Ca vârstă, s-ar potrivi. Să văd ce pot afla. Verific şi istoricul lui Clotilde. Unde a locuit înainte de a veni aici. Unde s-au născut copiii.

— *Bon.*

Gamache se uită la ceas. încă nicio veste de la agenta Moel.

îşi ocupă timpul studiind fotografiile cu casa. Camerele copiilor păreau neaşteptat de obişnuite. Nu se deosebeau de camerele fiului său, Daniel, şi fiicei sale, Annie, de- acasă.

Ceea ce, deloc surprinzător, îngreuna şi mai mult situaţia.

Fiona îşi pusese un tapet cu fluturi şi postere cu trupe muzicale de băieţi. Sam părea interesat de puzzle-uri,
machete de avioane şi maşini. Luase un creion şi desenase
pe pereţi.

Şi Daniel făcuse acelaşi lucru. Fără îndoială, ca să îşi
testeze părinţii. Dar era camera lui, iar ei hotărâseră că, atât timp cât nu era ceva ofensator, Daniel putea face ce voia.

Clotilde fie ajunsese la aceeaşi concluzie, fie, ceea ce era mai probabil, pur şi simplu nu i-a păsat. Sau nu a observat. Gamache se uită mai atent la desenele de pe pereţii camerei lui Sam, dar era greu să distingă imaginile.

— Au decolat, Şefu', spuse Chernin.

— Excelent. Şi mandatul?

— Am să verific.

Gamache nu mai putea aştepta. Se duse la agentul Beauvoir, care păzea uşa biroului lui Dagenais.

— Descuie, te rog.

Când Beauvoir o descuie, inspectorul-şef intră şi, fără nicio introducere, spuse:

— Voi trei rămâneţi aici. Voi trei...

Arătă spre cei mai agresivi, inclusiv spre cel care aproape îl omorâse.

— ... puteţi pleca.

Beauvoir se uită la agenţi, apoi la Gamache. îşi pierduse minţile? Nu-i mai ajungea oxigenul la creier?

— Sefu'..., dădu el să zică.

— Ai legitimaţiile lor? întrebă Gamache.

Beauvoir încuviinţă.

— Le-ai percheziţionat maşinile?

— *oui.* Am găsit puşti de asalt.

Gamache ştia că erau ilegale pentru agenţii Sûreté obisnuiti.

— Suntem siguri că acum sunt neînarmaţi?

— Absolut siguri, dar acasă la ei ar putea să...

— Bine, spuse Gamache şi le făcu semn agenţilor. Plecaţi. Acum. Doar voi trei. înainte să mă răzgândesc.

Beauvoir se uită în jur după Chernin. Cu siguranţă că ea putea opri această nebunie. Dar Chernin era ocupată să vorbească la telefon.

Cei trei agenţi s-au uitat unii la alţii nevenindu-le să creadă, apoi s-au grăbit să iasă pe uşă şi au dispărut în întuneric.

- Cort de formă conică, prevăzut în partea superioară cu un fel de clapete prin care iese fumul *(N.r.).*
- Fildeş, în limba engleză (N.L).

— Eşti nebun? O să ne omori pe toţi, răbufni Beauvoir clocotind de furie.

Se întoarse spre Chernin, care acum terminase de vorbit la telefon.

— l-a lăsat să plece.

Chernin se uită surprinsă la inspectorul-şef, dar nu-i contestă decizia. în schimb, îi spuse:

— A ajuns mandatul pentru proprietatea lui Dagenais.

— Aţi auzit ce-am spus? întrebă Beauvoir, uitându-se când la unul, când la celălalt.

— Bine, spuse Gamache, ignorându-l şi răspunzându-i lui Chernin.

— Rămâi la comandă aici. Succes, Linda.

— Şi ţie, *patron,* spuse ea.

îl văzu pe Gamache luând unul dintre pistoalele Glock şi încărcându-1.

— Agent Beauvoir, ştii unde locuieşte Dagenais? întrebă Gamache, fixându-şi pistolul la centură.

— Nu ştiu adresa, dar ştiu cum să ajung acolo.

— Ei bine, eu ştiu adresa, dar nu ştiu cum să ajung. Vino cu mine.

La uşă, Beauvoir se uită înapoi, spre Chernin. Avea nevoie de asigurarea ei că nu urma să urce în maşină cu un nebun. Un nebun înarmat. Dar inspectorul Chernin se întorsese deja cu spatele.

în timp ce se afla la volanul maşinii, Jean-Guy se simţi tentat să-l bombardeze pe inspectorul-şef cu întrebări, dar se abţinu. îi era teamă de răspunsuri.

Când au ieşit de pe drumul principal, Gamache întrebă:

— Dagenais locuieşte singur?

— Da.

— Anunţă-mă când ajungem aproape.

Câteva minute mai târziu, Beauvoir îi spuse:

— De-aici, mai sunt câteva sute de metri.

— Stinge luminile, te rog, şi întoarce maşina în acel *cul- de-sac.*

Ploaia uşoară de la începutul serii se transformase în lapoviţă. Imediat ce parcă maşina, Beauvoir întinse mâna să deschidă portiera, însă, pentru a doua oară în ziua aceea care nu se mai termina, inspectorul-şef Gamache îl opri.

— Aşteaptă.

Doamne Dumnezeule, se gândi Jean-Guy. *Nu vreau să mai aud nicio poezie. împuşcă-mă acum.*

Dar inspectorul-şef stătea şi se uita pe geam la casa cufundată în întuneric, abia vizibilă printre copaci. O lumină slabă strălucea la o fereastră de la parter.

— Vezi vreo maşină pe alee?

Beauvoir miji ochii.

— Nu. Maşina lui Dagenais e la secţie.

Gamache ştia asta, se gândi Beauvoir. Atunci de ce întreba? Şi ce aşteptau? Aveau mandatul.

Nimic din toate astea nu avea sens.

Câteva minute mai târziu, o camionetă trecu pe lângă ei şi intră pe aleea lui Dagenais.

— O recunoşti?

Beauvoir o recunoscu. Chipul, ascuns de întuneric, îi deveni palid.

— E adjunctul. Omul lui Dagenais. Cel care era să ne omoare pe toţi. Cel pe care l-ai eliberat.

Beauvoir se aşteptă la o reacţie din partea lui Gamache. O recunoaştere a faptului că făcuse o prostie. Probabil că tipul se afla acolo din acelaşi motiv pentru care se aflau şi ei. Pentru a căuta dovezile. Şi Gamache îl lăsa s-o facă.

— *Oui.* De asta l-am eliberat, spuse Gamache.

— Te aşteptai să vină aici?

— Speram.

Agentului Beauvoir îi trebuiră câteva momente să se adune şi să înţeleagă că bărbatul de lângă el nu era un incompetent nebun.

— Drace, te aşteptai să vină aici.

Cuvintele erau aceleaşi, însă tonul şi accentul se schimbaseră.

— L-ai eliberat ca să facă treaba în locul nostru.

— Ca să găsească ceea ce noi aproape sigur nu am găsi niciodată. Probabil că Dagenais a ascuns prea bine dovezile. însă adjunctul său, de asemenea implicat, trebuie să ştie unde, spuse Gamache.

întinse mâna să deschidă portiera. La fel şi Beauvoir.

— *Non.* Tu rămâi aici.

— Dar...

— Am nevoie de tine aici. Dacă trece de mine, dacă încearcă să plece, opreşte-1. Blochează-i drumul. Ţine cont că probabil e înarmat. Arestează-1.

— *D'accord.* Şi tu?

— După ce îi pui cătuşele, vii să mă cauţi. Bine? Orice ai auzi, nu-ţi părăsi postul. Ai înţeles?

Beauvoir ştia ce însemna asta.

— Eşti sigur că...

— Tu eşti ultima linie de apărare, agent

Beauvoir. Trebuie să-l opreşti. Trebuie să punem mâna pe dovezi. Vor găsi şi alţi copii. Poate pregătesc unii chiar acum. Trebuie să-l opreşti. Contez pe tine, Jean-Guy.

— Da, domnule.

Beauvoir se uită după inspectorul-şef care dispăru în vârtejul de ploaie şi ninsoare.

Din cauza lapoviţei care-i bătea în faţă, Gamache abia vedea. însă asta însemna că şi el era greu de văzut.

Aplecându-se, se apropie încet de casă. încet.

Beauvoir avea dreptate, bineînţeles. Aşteptând, îl lăsase pe acest om să ia avans în găsirea dovezilor. Poate chiar să le şi distrugă. Era posibil ca asta să fi fost o mare eroare de judecată.

Avea să afle curând.

Mergând de la o fereastră la alta, se uită înăuntru. Era o singură lumină aprinsă, în camera de zi. Dar nu era nimeni acolo. Apoi Gamache observă o luminiţă slabă în pădure.

Se strecură încet într-acolo, atent să nu calce pe vreo crenguţă. Să nu-şi piardă echilibrul pe frunzele moarte, alunecoase din cauza lapoviţei. Ajungând la un copac din apropiere, Gamache văzu că bărbatul îngenunchease şi îndepărta un morman de frunze, dezvelind un buştean mare, pe jumătate îngropat în pământul ud. Băgând mâna în trunchiul putrezit, scoase mai întâi un pachet, apoi încă unul. Gamache nu vedea ce erau. Obiectele erau învelite în ceva. Bărbatul le băgă într-un rucsac şi se ridică în picioare.

Apoi se opri. Şi se uită în jur.

Auzise ceva? Simţise ceva? Bărbatul băgă mâna în haină şi scoase un pistol.

Aşteptarea se prelungea. Lapoviţa continua să cadă, picurând în părul şi pe faţa lui Gamache. îl gâdila şi voia să se şteargă. Era o nevoie instinctivă, dar se stăpâni. Rămase absolut nemişcat. Abia respirând. în cele din urmă, bărbatul îşi coborî arma şi porni. înaintând spre Gamache, care se gândi să-şi scoată pistolul, însă renunţă. Era imposibil s-o facă fără să producă zgomot. în plus, avea

nevoie de ambele mâini libere.

Aşteaptă. Aşteaptă.

Bărbatul ajunsese la o jumătate de metru de el. încă un pas şi Gamache urma să acţioneze. însă în atitudinea bărbatului se produse o schimbare, o ezitare.

Se întoarse spre copac. Spre Gamache. Cu arma ridicată.

Gamache făcu un salt. Mâna lui, alunecoasă din cauza lapoviţei, îl apucă pe bărbat de încheietură. Bâjbâind după pistol.

Pistolul se descărcă.

Beauvoir auzi împuşcătura şi coborî grăbit din maşină, îşi scoase pistolul din toc şi porni într-acolo.

Apoi se opri pe drumul noroios.

Respirând greu, încercă să vadă prin zăpadă, ploaie şi întuneric.

Nu se mai auziră alte împuşcături. Fusese Şeful? Sau...

Cu inima bătându-i cu putere, Beauvoir rămase încremenit. Toate instinctele îi spuneau să fugă înainte. Să facă ceva. Ceva.

Orice. Dar ştia că Şeful avea dreptate.

Dacă cel care trăsese era omul lui Dagenais poate că îl omorâse pe Gamache. în cazul ăsta, el era ultima linie de apărare. Trebuia să-i blocheze drumul cu maşina. Agentul, gândindu-se că Gamache venise singur, nu se va aştepta la asta.

Uitându-se mereu spre pădure, Beauvoir urcă înapoi în maşină şi se pregăti.

Ziua asta nu se mai sfârşeşte odată?

Totul se termină în câteva clipe.

— Du-te-n mă-ta! Ar fi trebuit să te omor când am avut ocazia, strigă bărbatul, scuipând frunzele putrede din gură când Gamache îl întoarse cu fata în sus.

— Probabil. Eşti arestat.

— Pentru ce? N-am făcut nimic rău. Tu m-ai agresat pe mine, nenorocitule.

Gamache ridică pistolul de jos şi îl băgă în buzunar, după care luă rucsacul şi se uită în el.

Erau acolo. Camera video şi un caiet de

exerciţii, cu r f f fluturi pe copertă. Şi monstruozităţi înăuntru.

— Mie mi se pare că arată a furt. Doar dacă nu cumva astea îţi aparţin, spuse Gamache scoţându-şi haina şi înfăşurând obiectele în ea pentru o protecţie suplimentară împotriva lapoviţei, care acum se înteţise.

Agentul nu răspunse.

— Mă gândeam eu că nu. Mişcă, spuse Gamache săltându-l pe bărbat în picioare şi împingându-l înainte.

Când văzu cele două siluete apărând din rafalele de lapoviţă, Beauvoir sări din maşină şi alergă înaintea lor.

— L-ai prins. Am crezut că... Mă întrebam...

Gamache i-l predă pe bărbat.

— Asigură-l pe bancheta din spate.

— Da, domnule. Cu plăcere.

Omul care până în urmă cu câteva ore fusese superiorul său se lansă într-un lung şir de înjurături şi ameninţări. Asta îi făcu şi mai multă plăcere lui Beauvoir. La fel şi frunza putredă de arţar, lipită pe obrazul bărbatului. Pe care Beauvoir o lăsă acolo.

— Am auzit o împuşcătură. Eşti bine? întrebă el când se aşeză din nou la volanul maşinii.

— Sunt bine. Ai auzit împuşcătura şi ai rămas aici? Nu ţi- ai părăsit postul?

— Pari surprins. Adevărul e că eram ocupat cu e- mailurile. Aş fi plecat până la urmă.

Gamache scoase un mic mormăit amuzat. Văzuse că părul negru al lui Beauvoir era ud leoarcă. Era clar că auzise împuşcătura, coborâse din maşină şi stătuse acolo o vreme. Tentat să intervină.

Dar îi executase ordinele.

— Le-ai găsit. O cameră video şi un caiet de exerciţii, spuse Beauvoir arătând spre obiectele pe care inspectorul- şef le punea în pungi pentru probe.

— El le-a găsit.

Gamache era ud până la piele şi tremura. Se lăsă pe spate în scaun şi închise ochii. Nu ca să doarmă, nu ca să se odihnească. Pentru asta

avea timp mai târziu. încerca să vadă următorul pas.

încă nu se terminase. Dar era aproape. Aproape.

Beauvoir, înfrigurat şi ud la rândul lui, dădu căldura la maximum, îndreptând orificiile de ventilaţie spre Gamache, şi conduse în linişte până la secţie. întrebările lui primiseră răspuns. Sau cea mai mare parte dintre ele.

O oră mai târziu, toţi cei trei agenţi pe care îi eliberase Gamache şi doi dintre ofiţerii aflati în afara orelor de serviciu erau deja arestaţi. Numele lor figurau în înregistrările minuţioase din caietul de exerciţii. Criminaliştii prelevaseră amprente şi probe ADN de pe camera video şi caseta aflată încă înăuntru, precum şi de pe registru, apoi le înapoiaseră lui Gamache şi Chernin pentru o examinare mai atentă.

Clotilde fusese, printre altele, o femeie de afaceri. Păstrase o evidentă detaliată. Erau acolo nume, date şi adrese. Şi sumele plătite. Precum şi nişte stickere în dreptul unor nume. Unicorni pentru unii. Trandafiri. Zâne. Căţeluşi.

— O fi un cod? întrebă Chernin.

— Aşa se pare.

Nu era deloc clar ce însemnau acele *appliqués* vesele. Gamache nu era sigur că voia să ştie.

Ba nu, era sigur. Nu voia să ştie. Şi îşi dorea să nu fie nevoit să se gândească la asta. Numai că trebuia.

Printre înregistrări şi videoclipuri existau dovezi mai mult decât suficiente pentru a-i acuza pe toţi cei implicaţi.

— Vreau să fie făcute fotografii cu fiecare pagină şi să fie trimise prin e-mail la Infracţiuni Grave.

Gamache închise registrul, apăsându-i coperţile ca pentru a ţine putregaiul captiv înăuntru.

— Şi copii după videoclipuri, adăugă el.

Dacă se întâmpla ceva cu ele, dacă aceste probe erau cumva distruse, rămânea înregistrarea lor.

Odată împărţite sarcinile, Gamache s-a dus la baie să-şi clătească faţa cu apă caldă şi să-şi dezinfecteze mâinile. S-a schimbat în hainele curate şi uscate pe care şi le adusese, ştiind că va trebui să rămână măcar câteva zile.

S-a prins de marginea chiuvetei şi a închis ochii. Apoi, deschizându-i, s-a privit în oglindă. Era un bărbat de vârstă mijlocie, cu părul cărunt, nebărbierit şi cu riduri adânci pe faţă. Cât de repede se întâmplase asta.

Tânjea s-o sune pe Reine-Marie. Să vorbească cu Daniel şi Annie. Să afle cum a fost ziua lor la scoală. Cum a fost ziua lui Reine-Marie. Ea lucra la Biblioteca şi Arhivele Naţionale din Québec, dar hobbyul ei era să dea de urma documentelor pierdute din Montrealul anilor 1600.

Exista o carte anume pe care îşi dorea cu ardoare să o găsească.

— Se numeşte grimoar. Majoritatea colegilor mei cred că este un mit, dar eu nu sunt aşa de sigură. Am găsit o referire la el în scrierile Maicii Catherine, îi spusese ea într- o seară, când copiii dormeau şi ei se relaxau pe balconul din spate al apartamentului lor din cartierul Outremont din Montreal.

— Mistica? o întrebase Armand, care era un pasionat, deşi amator, al istoriei Quebecului.

— Mă rog, mistică sau nebună. A făcut parte din Ordinul Augustinilor. A contribuit la fondarea unuia dintre primele ordine din Québec, pe la mijlocul anilor 1600, răspunsese Reine-Marie.

— Ce este un grimoar?

— Este o carte pentru invocarea demonilor.

Armand se întoarse în scaun să se uite la ea.

— Demoni?

Reine-Marie încuviinţă.

— A fost o epocă a demonilor şi a vrăjitoriei. Măicuţa Catherine era obsedată de ei. Se spune că o femeie din Montreal, acuzată că era vrăjitoare, deţinea un grimoar. însă dacă l-a avut, se pare că s-a pierdut.

— Şi crezi că îl poţi găsi? o întrebase el.

— Cred că s-ar putea să-l avem pe undeva în arhivă.

— Nu l-au distrus clericii?

— Nu neapărat. Măicuţa Catherine a fost o figură importantă. Teoria mea este că ea a cerut să-l păstreze. Ca să-l studieze.

— Cunoaşte-ti duşmanul.

— Da. Avem documentele şi cărţile ei în arhivă.

— în cazul ăsta n-ar fi trebuit ca acest grimoar să fie deja găsit printre ele?

Reine-Marie îi aruncase o privire plină de compasiune.

— Şi arhiva Sûreté cum arată?

— Arhiva? Te referi la grămezile de hârtii vechi de 100 de ani, aruncate în containere la subsol?

— Cam aşa arată şi subsolul *Bibliothèque et Archives Nationale du Québec.*

O invidia pentru slujba ei. Dacă n-ar fi fost poliţist, i-ar fi plăcut să fie istoric sau arhivist. Să răsfoiască documente vechi, să găsească bizarerii îngropate în biblioteci obscure.

Acum, în timp ce se privea în oglindă, Armand se întrebă dacă nu cumva tocmai găsise un grimoar. Nu cel pe care-l descrisese Reine-Marie. Nu o carte veche pentru invocarea demonilor. Nu, acesta pur şi simplu îi numea pe cei deja aflaţi aici.

Era târziu, trecuse de mult miezul nopţii, şi nu putea s- o trezească pentru a-i povesti despre propria descoperire sinistră. Şi-a uscat în schimb faţa cu un prosop aspru de hârtie şi şi-a făcut curaj să se întoarcă din nou acolo.

în timp ce mergea spre biroul comun, aproape că se aştepta să-i vadă pe cei patru călăreţi ai apocalipsei. Dar, în schimb, şi-a văzut ofiţerii muncind din greu şi, printre ei, pe agentul Jean-Guy Beauvoir.

Tânărul din subsol. Care refuzase să fie corupt. Care rămăsese neclintit.

Şi Armând a înţeles că exista speranţă.

Jean-Guy Beauvoir şi-a ridicat privirea, în timp ce-l reţinea pe unul dintre foştii săi colegi, şi s-a uitat la inspectorul-şef Gamache înconjurat de ofiţerii săi. Părea obosit şi îşi freca fruntea în timp ce asculta cu atenţie fiecare raport. Fiecare persoană care se lupta să-i câştige atentia.

Dincolo de privirea obosită, se gândi Jean-Guy, *de atacul de migrenă şi de oftat / întotdeauna există o altă poveste. / Există mai mult decât să vezi îţi e dat*

Capitolul 11

A doua zi dis-de-dimineaţă, echipa de criminalişti s-a întors la Montreal cu avionul, luând cu ea şi prizonierii.

Excursioniştii fuseseră eliberaţi, însă Gamache însărcinase un agent să le verifice mai minuţios identitatea. De asemenea, voia să afle mai multe despre trecutul Clotildei şi despre familia ei. Trebuia să existe cineva. Părinţi, fraţi, tatăl copiilor ei.

El şi inspectorul Chernin au rămas acolo pentru a se mai ocupa de câteva mărunţişuri, lăsându-l pe agentul Beauvoir la conducerea postului de poliţie.

— Vrei să spui că eu sunt la comandă? spuse acesta uitându-se la spaţiul gol din jur de parcă i s-ar fi înmânat cheile unui regat.

Cu nici o zi în urmă fusese în subsol, iar acum era la conducere.

— Da. Al tău e. Nu-i da foc, îi spuse Gamache.

Când erau pe picior de plecare, au auzit un telefon sunând.

— Sûreté. Agent Beauvoir. Cu ce vă pot ajuta?

Gamache şi Chernin s-au întâlnit mai întâi cu medicul legist, care a confirmat că moartea Clotildei s-a datorat unei lovituri la cap. Aproape sigur o cărămidă.

Nu s-au găsit urme de spermă. După câte se părea nu fusese agresată sexual. Majoritatea vânătăilor erau fie mai vechi, fie provocate post-mortem.

— Raportul toxicologic? întrebă Chernin.

— Ei bine, era cât se poate de drogată. Cocaină, heroină. Amfetamină. Cred că ar fi tras pe nas şi canapeaua din camera de zi, dacă ar fi avut ocazia. Ar fi putut să moară din cauza unei supradoze, dacă ucigaşul ar fi aşteptat sau ar fi ştiut. Partea bună, dacă pot să spun aşa, este că, având în vedere starea în care se afla, probabil nu a văzut când a fost lovită şi nici n-a

simtit nimic.

— Dar moartea a fost cauzată de lovitura groaznică la cap? întrebă Chernin.

— Da.

Cel puţin asta era cert, deşi se părea că şi viaţa ei fusese la fel de groaznică.

— Era moartă când a ajuns în apă?

Chernin confirmă, examinând raportul, în vreme ce Gamache se uită în jos, la cadavrul Clotildei.

La chipul ei. La expresia ei îngrijorată.

Se gândi că poate doctorul Mignon se înşela şi că, în ultima ei clipă de viaţă, văzuse moartea venind.

— Da, dar aici devine interesant. După cum ştiţi, nu sunt specialist, aşa că nu am trecut asta în raport. N-aş băga mâna-n foc, dar nu cred că a fost vreodată complet scufundată, spuse medicul legist.

Gamache se întoarse spre el.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ei bine, după textura şi aspectul marmorat al pielii şi după vătămările provocate de peşti şi păsări, cred că a stat cel puţin două zile numai parţial scufundată.

Le arătă semnele.

— Trebuie să trimitem cadavrul la medicul legist din Montreal, spuse inspectorul-şef.

Doctorul Mignon îşi scoase mănuşile.

— O să-i trimit şi legistului vostru raportul meu. Copiii?

— Sunt îngrijiţi, se mulţumi să spună Gamache.

Mignon clătină din cap şi aruncă o privire spre cadavru.

— Sper că a fost o mamă mai bună decât pare. Săraca. Nu îmi pot imagina că şi-a dorit ca viaţa ei să ia turnura asta.

Gamache şi Chernin au luat raportul, i-au mulţumit, apoi s-au întors la casa Arsenault pentru o examinare mai atentă la lumina zilei.

După lapoviţa din ajun, ziua era însorită, proaspătă şi curată. Pământul era ud, desigur, dar aerul mirosea a proaspăt, cu o urmă de frig. Aşa era luna noiembrie. Impredictibilă. Schimbătoare. Nu puteai să ai încredere în ea.

în lumina soarelui, bungalóul nu părea mai vesel. De fapt, dacă aşa ceva era posibil, arăta chiar mai rău. Nu ajuta nici faptul că acum ştiau ce se întâmplase înăuntru.

Mirosul detergentului cu lămâie încă plutea în aer. Ceea ce cu o zi în urmă păruse proaspăt, acum mirosea stătut, greţos şi chimic. Gamache şi Chernin mergeau din cameră în cameră. Uneori luau obiecte cu mâinile înmănuşate şi le puneau în pungi pentru colectarea probelor. Gamache a observat caietele de teme ale Fionei şi ale lui Sam. Le-a pus în pungi, împreună cu alte obiecte mai mici.

A mai luat un căţel de pluş din patul Fionei şi o machetă de avion făcută de Sam. Nu ca probe. Spera că acestea le-ar putea oferi puţină consolare în mediul lor nou şi necunoscut.

S-a oprit să vadă ce desenase Sam pe pereţi. Erau doar linii şerpuitoare, făcute cu creionul. Aparent, fără scop sau destinaţie. Ca acelea care marchează o păşune pe hartă şi care nu duc nicăieri.

A făcut o fotografie.

Nu aveau încă arma crimei. Era foarte posibil să fi fost aruncată în lac. Dacă aşa stăteau lucrurile, se scufundase în noroi, pierdută pentru totdeauna.

Totuşi Gamache ordonase aducerea unei echipe de scafandri care să o caute.

Ar mai fi putut, de asemenea, să fi fost aruncată pe geamul unei maşini pentru a fi înghiţită de pădurea deasă. Ieşind din casă şi din mirosul de detergent, a intrat în curtea din spate şi s-a uitat la mizeria de-acolo.

Ştia că oamenii lui fuseseră minutiosi. Dacă arma r r f crimei, sau orice altă probă, ar fi fost acolo, ar fi găsit-o. Totuşi şi-a petrecut o jumătate de oră ridicând arcuri de pat, pneuri şi mobilier de grădină stricat.

Nu s-a întors în pivniţă. Văzuse tot ce avea nevoie şi tot ce era important pentru ancheta lor fusese ridicat de la fata locului.

întorcându-se în casă, o găsi pe Chernin din nou în camera Clotildei.

— Ai găsit ceva?

Linda Chernin îi arătă o pungă de probe.

— Am găsit asta în sertarul noptierei. Şi încă una la fel în camera Fionei.

Clătină din cap şi adăugă:

— N-a putut măcar să-şi lase fiica să aibă astea fără să le murdărească.

„Astea” erau folii cu stickere. Unicorni. îngeraşi. Zâne. Creaturi mitice, magice. Aceleaşi folosite pe post de cod lângă numele abuzatorilor sexuali.

— Tu? întrebă ea.

El clătină din cap şi mai făcu un tur al casei. în cele din urmă, când nu mai era nimic de văzut, se întoarse în camera de zi.

— Ce te preocupă? îl întrebă Chernin, venind lângă el.

— S-a deranjat să facă pierdută cărămida, însă nu şi cadavrul. De ce? Cred că cel care a ucis-o a vrut să fie găsită. Medicul legist spune că a fost pusă în apă mică. Golfuleţul acela era singurul loc în care putea fi găsită de oricine trecea pe lângă lac. Dacă tot a dus-o atât de departe, ucigaşul ar fi putut s-o care de-a lungul ţărmului şi să-i arunce cadavrul într-un loc în care să nu fie găsit.

— Adevărat. Poate a crezut că lacul în sine era suficient de departe. Că n-o va găsi nimeni acolo.

— Dar au apărut articole în presă despre faptul că activiştii de mediu cercetau lacul.

— Da. Am făcut copii ale articolelor şi ale interviurilor de la postul local de radio.

— Se spune în ele când?

— Săptămâna asta.

— Şi când au apărut informaţiile în presă?

— Prima dată, cu două zile înainte de a fi ucisă Clotilde.

— Deci cel care i-a lăsat cadavrul acolo probabil ştia că ecologiştii vor fi în zona lacului. Şi există un singur drum până acolo. Era inevitabil să o găsească. Dar nu prea curând, spuse Gamache.

Chernin încuviinţă, ştiind unde ducea asta.

— Dagenais zicea că dacă ar fi omorât-o el, ar

fi avut grijă să nu fie găsită niciodată, spuse ea.

— *Oui.* Cred că e adevărat. Odată ce a fost găsit cadavrul, n-a mai avut altă opţiune decât să ne cheme pe noi, iar asta a fost un dezastru pentru el. Nu, dacă ar fi ucis-o el, ar fi avut grijă să figureze pe lista persoanelor dispărute. O narcomană şi o prostituată. S-ar fi făcut o cercetare superficială şi dosarul ar fi fost închis.

— Drace! Crezi că nu el a omorât-o?

Cum Gamache nu răspunse, Chernin continuă:

— Atunci cine? Excursionistul? Crezi că ar putea fi tatăl copiilor? Te gândeşti că poate... însă ei au sosit abia ieri dimineaţă, iar în maşină nu s-au găsit urme de sânge. Vom avea raportul ADN mai târziu în cursul zilei de astăzi. Totuşi...

Totuşi. Părea puţin probabil. Ei fuseseră cei care raportaseră găsirea cadavrului.

— Să presupunem că Clotilde îşi şantaja unul dintre clienţi. Asta ar fi un motiv serios pentru crimă.

— Da. însă el ar mai fi trebuit să-i găsească şi să-i distrugă dosarul. N-avea niciun rost s-o omoare pe Clotilde pentru ca apoi să venim noi şi să descoperim videoclipurile şi registrul. Or, Dagenais a fost singurul care le-a căutat şi le- a găsit, spuse Gamache.

— Păi, o fi fost el singurul care le-a găsit, dar nu şi singurul care le-a căutat.

Gamache ridică din sprâncene.

— Adevărat.

— Copiii ne-au minţit în legătură cu Dagenais, aşa că s-ar putea să ne mintă şi în legătură cu altcineva. Cineva care poate că i-a şi ameninţat să nu sufle o vorbă. Se pare că sunt atât de obişnuiţi să ascundă adevărul, încât pentru ei a devenit o a doua natură.

— Agenta Moel crede că au fost afectaţi atât de mult timp, încât s-ar putea să nu mai facă diferenţa dintre minciună şi adevăr. Şi poate nici între bine şi rău, spuse Gamache.

Apoi se aplecă în faţă, cu coatele sprijinite pe genunchi şi degetele împletite, ca şi cum s-ar fi rugat. Numai că lucrul la care se gândea, care tocmai îi venise în minte, nu avea absolut nicio

legătură cu divinitatea.

Două zile mai târziu, întors la Montreal, Gamache s-a întâlnit cu expertul grafolog care studiase agenda cu înscrisuri. După câte se părea, în registru apărea scrisul de mână nu al uneia, ci a trei persoane.

Clotilde avusese parteneri în afacere.

A recitit interogatoriile luate bărbaţilor arestaţi pentru pedofilie şi a revăzut, încă o dată, probele găsite în casă. Insistând asupra stickerelor din dreptul numelor.

într-un târziu, lăsându-şi capul în jos şi închizând ochii, a dus o mână la frunte. Şi a început s-o maseze. Apoi, nemaiputând să evite, i-a dat expertului grafolog şi restul probelor.

Maşina lui Clotilde fusese găsită în posesia unuia dintre bărbaţi. Cel cu un unicorn lângă nume. Probele ADN luate din vehicul dovedeau că aşa ajunsese cadavrul Clotildei la lac.

Bărbatul fusese deja arestat, însă Gamache a mai avut o discuţie cu el. Şi cu Dagenais.

Abia după toate astea a fost gata să vorbească cu copiii lui Clotilde.

Mai întâi, pentru că avea să fie o discuţie delicată şi emoţională, i-a sunat pe asistentul maternal şi pe psihologul care fusese trimis să-i ajute pe copii. A vorbit şi cu medicul care îi examinase. Raportul acestuia a fost pe cât de previzibil, pe atât de devastator.

în final, a sunat-o pe agenta Moel, informând-o că el şi Chernin vor merge să discute cu Fiona şi Sam.

— Pot să-ţi ofer o sugestie, *patron?*

De la descoperirea cadavrului mamei lor, Hardye Moel îşi petrecuse zilele şi nopţile cu copiii. îi cunoştea bine.

— Desigur.

— Orice discuţie despre ucigaş trebuie tratată cu atenţie.

Ştiu că eşti conştient de asta, Sefu', dar există ceva ce ai
putea să faci şi care ar putea fi de folos.

— Ce anume?

— Adu-l pe agentul Beauvoir, să fie de faţă

când vorbeşti cu ei.

Gamache ştia că Beauvoir, cu permisiunea lui, ţinuse legătura cu Sam. Cu înţelegerea că, dacă băiatul spunea ceva important pentru caz, Beauvoir avea să-i transmită.

— Se pare că agentul Beauvoir a stabilit o legătură cu Sam, ceea ce pentru băiat este absolut remarcabil. Cred că Sam îl vede pe Beauvoir ca pe un fel de frate mai mare, poate chiar o figură paternă. Are încredere în el. Cred că, te rog mă ierţi, pe tine te vede ca pe o figură autoritară. Cineva care, probabil, o să-l judece şi o să-l pedepsească. Nu te place şi nu are încredere în tine, îi explică Moel.

Gamache n-a fost surprins să audă asta. Văzuse expresia de pe chipul lui Sam şi simţise ostilitatea care radia dinspre băiat. Bănuia că agenta Moel minimalizase sentimentele lui Sam Arsenault fată de el.

— Dacă l-am avea aici pe agentul Beauvoir, a continuat Moel, ar putea să fie mai puţin traumatizant.

Gamache nu era atât de sigur de asta, având în vedere ce urma să se întâmple, dar merita să facă orice efort pentru a-i ajuta pe copii.

îi dăduse agentei Moel jucăria de pluş şi macheta de avion. Şi mai cumpărase încă o machetă pentru Sam şi un pachet de stickere pentru Fiona. S-a întrebat dacă aplicarea zânelor şi a unicornilor pe obiecte a jucat rolul unui ritual de protecţie. Aşa ca tămâia şi crucifixul pe care le foloseau alţii. A fost oare o modalitate de a alunga răul?

Cu cât mai rea ar fi fost viaţa fetei fără ajutorul îngeraşilor, zânelor şi unicornilor? Dar stickerele vesele ajunseseră în acel teribil război al abuzurilor.

Gamache l-a chemat pe agentul Beauvoir şi a amânat întâlnirea cu Fiona şi Sam până a doua zi, când urma să sosească acesta.

S-a dovedit a fi o decizie dezastruoasă. Una care avea să aibă consecinţe pentru anii următori.

în noaptea aceea, copiii au trecut de ofiţerul Sûreté care îi păzea, mai ales că aceasta se uita

după eventuale probleme în exterior, nu după fugari. A fost nevoie de eforturile reunite ale poliţiei din Montreal şi ale Sûreté, precum şi ale serviciilor de urgenţă şi sociale, pentru a-i găsi. Chiar şi atunci, l-au găsit doar pe Sam.

Fusese bătut rău şi lăsat să zacă pe o alee lăturalnică din centrul oraşului. Când a ajuns la spital, Gamache era deja acolo. Agentul Beauvoir îl ţinea pe băiat de mână.

Se părea totuşi că rănile, deşi urâte, nu îi puneau viaţa în pericol. în general, erau tăieturi şi echimoze la cap, acolo unde fusese lovit, în mod repetat, cu o cărămidă.

Când Sam Arsenault, mic şi vulnerabil în imensul pat de spital, s-a trezit, Jean-Guy Beauvoir s-a aplecat deasupra lui şi i-a spus în şoaptă că era în siguranţă. Că totul va fi bine.

Armând a ascultat şi s-a bucurat că luase o decizie bună, şi anume să nu-i spună agentului Beauvoir ceea ce ştiau ei.

Că nu va fi bine.

Ochii învineţiţi şi injectaţi ai lui Sam s-au mutat de la Jean-Guy la Gamache. Şi au rămas acolo. Iar Armând a ştiut atunci cu certitudine că Sam nu era zdravăn. Nu fusese niciodată. Probabil că nu va fi niciodată.

Când a fost întrebat, băiatul a refuzat să spună cine l-a bătut. Lui Gamache i s-a părut interesant, chiar elocvent, că nu a spus că nu ştie. Pur şi simplu nu voia să spună.

De asemenea, a refuzat să le spună unde era Fiona. în timp ce alţii se temeau că era moartă, Gamache, deşi îngrijorat, nu a crezut niciodată asta.

Au găsit-o o zi mai târziu, prostituându-se pe bulevardul Maisonneuve. Prima ei întrebare a fost:

— Sam este bine?

— Se recuperează la spital, i-a spus Gamache, privind-o cu atentie.

— De ce? Ce s-a întâmplat cu el?

Ridicase vocea. Panica ei părea reală. Dar Gamache ştia că întreaga ei viaţă fusese un teatru. Un truc magic, menit să inducă în eroare, să înşele. Pentru a ascunde ceea ce se

întâmpla cu adevărat în acea casă. în vieţile lor. Disperată ca oamenii să vadă stickerele vesele şi nu ororile.

Fiona era o mincinoasă desăvârşită. Ceea ce nu ştia să facă bine, sau nu ştia deloc, era să spună adevărul. Şi, nu pentru prima dată, Gamache s-a întrebat dacă ea şi Sam ştiau măcar să facă diferenţa.

Când s-a simţit suficient de bine, Sam i s-a alăturat din nou surorii lui în casa din Montreal în care erau cazaţi. Gamache, Beauvoir şi psihologul stăteau în bucătărie cu copiii, având în faţă căni cu ciocolată caldă şi ceai. Inspectorul Chernin şi agenta Moel se aflau în camera alăturată, de unde puteau urmări ce se întâmpla, fără a-i copleşi pe Fiona şi pe Sam.

— Cum vă simţiţi? a început Gamache.

Cu vocea blândă. Calmă şi liniştitoare.

— Bine, au răspuns ei într-un glas.

Gamache s-a uitat la Sam. Fata băiatului era umflată şi învineţită de la bătaia de pe alee. Avea un pansament pe partea laterală a capului.

— Eşti sigur?

Sam doar a încuviinţat, fără să se uite în ochii inspectorului-şef.

— Ştiu că ati mai fost întrebaţi asta, dar vreau să vă întreb din nou. Aveţi pe cineva la care ar trebui să sunăm? Vreo rudă?

Sam a clătinat din cap şi Fiona a spus:

— Suntem doar noi doi.

Gamache a aruncat o privire spre psiholog. Amândoi ştiau că acesta era un semn distinctiv al abuzului. Izolarea.

Armând plănuise să le spună ceva despre care vorbea rareori. Despre propria copilărie. Că îşi pierduse şi el brusc ambii părinţi pe când era cam de vârsta lui Sam.

Voia să se deschidă în faţa lor în speranţa că se vor relaxa şi se vor deschide în fata lui. Era, recunoştea, uşor manipulator. Dar, mai mult decât orice, Armând voia ca Fiona şi Sam să ştie că, deşi şocant şi devastator, era posibil să supravieţuieşti după aşa ceva. Şi, cu ajutor, chiar să fie fericiţi într-o bună zi.

În spatele copiilor putea vedea camera de zi îngrijită a casei vesele. Acolo, pe măsuţa de cafea, era noua machetă de avion pe care i-o dăduse lui Sam. Deja asamblată.

Armând s-a bucurat. Şi fiului său, Daniel, îi plăcuse să asambleze machete. Făcuseră destul de multe împreună. Modelul pe care îl alesese pentru Sam i se păruse unul reuşit.

însă acum ezita să le povestească despre părinţii lui, din mai multe motive, nu în ultimul rând pentru că era vorba despre pierderea lor, despre durerea lor. Nu a lui. Dar mai exista un motiv, unul instinctiv şi vag.

Aşa că, în loc de asta, i-a întrebat:

— De ce aţi fugit?

Cei doi fraţi s-au uitat unul la altul, fiecare aşteptând să vorbească celălalt.

într-un târziu, Fiona a spus:

— Ne plictiseam.

Era un răspuns la care nu se aşteptase niciunul dintre ei, însă, reflectând puţin, Gamache şi-a dat seama că viaţa lor fusese, din momentul trezirii şi până la culcare, haotică. Plină de violenţă, anxietate, pericol, durere. De nesiguranţă. Dramă. Activitate. Oameni.

Nu era vorba că le-ar fi plăcut. Era tot ce ştiau.

O casă liniştită, frumoasă, confortabilă şi sigură era ceva complet străin pentru ei. Poate chiar înfricoşător. Permitea gândurilor şi sentimentelor să iasă la suprafaţă.

Au vrut să se întoarcă la distrageri, la diavolul pe care îl cunoşteau. Aşa că s-au îndreptat spre centrul oraşului.

Totuşi, Gamache nu era convins. Credea că mai exista şi un alt motiv. Aplecându-se în faţă, a repetat:

— De ce aţi fugit?

— Ţi-am spus, a răspuns Fiona, evident deranjată că se îndoia de răspunsul ei.

— Nu aţi luat nicio haină cu voi. Nu v-aţi făcut bagajele.

Vocea îi rămăsese calmă, blândă chiar. însă privirea îi era neclintită.

— Nu aţi plecat pur şi simplu. Aţi fugit. De ce?

Fiona s-a uitat la Sam.

— Spune-ne. E în regulă. N-o să ne supărăm, l-a îndemnat Beauvoir cu blândeţe.

— Am auzit că o să vii tu. Nu voiam să te vedem, a spus Sam, a cărui privire se mutase acum la Gamache.

— De ce? a întrebat inspectorul-şef, deşi ar fi putut să-şi dea seama şi singur care era răspunsul.

Parţial ar fi avut dreptate, dar în mare parte s-ar fi înşelat. Răspunsul, când a venit, l-a uluit.

— Pentru că nu ne placi, bine? s-a răstit Sam.

La asta, Gamache se aştepta. La restul, nu.

— Am mai văzut bărbaţi ca tine. Ştim ce vrei de fapt.

Apoi, copilul slab şi plin de vânătăi a făcut un gest obscen.

Gamache era pregătit pentru un abuz verbal, dar la asta nu se aşteptase. Chiar dacă ştia că Sam nu credea ce spune. Chiar dacă ştia că nimeni de la acea masă nu credea. Chiar dacă ştia că fusese un atac calculat, probabil exersat dinainte, menit să provoace daune maxime, totuşi La cutremurat.

S-a uitat fix în ochii lui Sam. Şi acolo a văzut nu frică, nici durere, ci triumf. Băiatul ştia că marcase o lovitură directă. Cumva, copilul realizase care era cel mai rău lucru de care putea fi acuzat acest bărbat matur. Şi îl acuzase.

Dar, pe lângă triumf, în ochii aceia se mai ascundea ceva. Uşurare. Ca un narcoman care îşi luase drogul. Sau ca o creatură înfometată, care se hrăneşte cu durerea altcuiva, bucurându-se de o masă.

Acesta era un copil ale cărui singure sentimente implicau agonie.

Pălmuirea, lovirea cu pumnul, cu piciorul, arsura, penetrarea. Trădarea. Şi, uneori, cuvântul rostit. Asta era tot ce ştia. Atunci, de ce nu le-ar provoca şi el toate astea altora?

Armând s-a uitat la Sam şi i s-a frânt inima. Şi din acea rană au ieşit cuvintele din poemul lui Zardo. *Cine te-a rănit cândva atât de iremediabil, de injust/încât la orice-ncercare de*

apropiere te contorsionezi de dezgust?

Dar el ştia răspunsul. Aveau numele. Şi adresele. îi aveau în custodie. Aveau cadavrul la morgă.

întrebarea care se punea acum era dacă Fiona şi Sam erau irecuperabili.

S-a întors spre Fiona. Părea surprinsă de ce spusese Sam, de ceea ce implica. Deşi nu era sigur. Era? Poate nu. Poate că făcea parte din spectacol.

Poate că acesta era jocul lor, legătura lor nefirească.

Armând şi-a dat seama cu surprindere că, deşi acuzaţia era evident falsă, îşi atinsese scopul, în ciuda tuturor aşteptărilor. Sam Arsenault făcuse un lucru pe care nici cei mai răi, nici cei mai brutali criminali nu reuşiseră să-l facă, deşi numai Dumnezeu ştia cât încercaseră.

Băiatul găsise o cale de a intra în mintea lui Gamache şi îl făcuse pe inspectorul-şef să se clatine. Nesigur. Să se îndoiască de judecata lui, de percepţiile lui.

Calea de intrare nu fusese insulta. Empatia extremă a lui Armând Gamache pentru ei îl făcuse vulnerabil. Calea de intrare fusese prin inima lui.

Şi de aceea, îşi dădea seama acum, nu le spusese despre propria pierdere. Era ceva mult prea personal. Simţise încă de atunci pericolul de a se deschide prea mult.

Din fericire, Gamache nu trebuia să se bazeze pe judecată când avea fapte.

— l-am arestat pe bărbaţii care veneau la voi acasă...

Psihologul îi sfătuise pe Gamache şi pe ceilalţi agenţi să nu-i întrebe pe Fiona şi pe Sam despre abuz. Aveau nevoie de multă terapie, de mult ajutor, înainte de a putea vorbi despre asta. Şi, deocamdată, nu era cazul. Existau dovezi mai mult decât suficiente pentru a-i acuza pe bărbaţi.

— La unul dintre ei a fost găsită maşina mamei voastre.

— El a făcut-o? a întrebat Fiona.

Gamache ura fiecare clipă din această discuţie. Doar Chernin şi psihologul ştiau ce urma şi le simţea disconfortul. Dar el a continuat să meargă înainte. Mai adânc în peşteră.

— Nu. Nu el a omorât-o pe mama voastră.

— De unde ştii? a întrebat Sam.

— Pentru că ştim cum a ajuns la el maşina ei. El ne-a spus.

— Poate că minţea, a spus Fiona. Criminalii mint, nu?

— Tot timpul. Am găsit şi agenda şi camera video, a spus Gamache, cu glas blând.

A făcut o pauză, uitându-se la ei, apoi a adăugat:

— Ştim.

— Ştiţi ce ne-au făcut. Nu vreau să vorbesc despre asta, a spus Sam, căruia i se încreţise bărbia şi buza de jos îi tremura.

— Nu vă întreb despre ce aţi îndurat amândoi. Nu v-aş obliga să vorbiţi despre asta. Dar există un lucru despre care trebuie să vorbesc cu voi.

Avea o voce neutră. De parcă subiectul, următoarele cuvinte nu urmau să le arunce în aer vieţile. Era vital să nu alimenteze sub nicio formă isteria. Trebuia să rămână şi ,să invite la calm.

— Scrisul din registru a fost la început al mamei voastre, dar apoi, în urmă cu aproximativ şase luni, s-a schimbat. Alte două persoane au preluat sarcina de a nota în el. Voi doi.

— E o minciună, a strigat Sam.

Faţa lui mică s-a schimonosit şi ochii i s-au umplut de lacrimi. S-a uitat la Beauvoir.

— E o minciună, a repetat el şi vocea îi era ascuţită acum, aproape ca un scârţâit.

Agentul Beauvoir era atât de surprins de ceea ce tocmai spusese inspectorul-şef Gamache, încât a rămas cu gura căscată.

— Nu este, l-am dat caietele voastre cu temele şcolare

f

expertului nostru. Nu există nicio îndoială.

Copiii se uitau la el cu ochii mari. Dar el a continuat.

— Am găsit sângele mamei voastre în portbagajul maşinii ei. Omul care a cumpărat-o ne-a spus că tu...

S-a întors către Fiona.

— ... l-ai amenințat că-l vei demasca dacă va spune cuiva cine i-a vândut-o. El a încercat să o ardă, însă am găsit totuşi suficiente probe ADN.

— Nu!

Fiona părea îngrozită.

— Nu s-a întâmplat aşa. Minte. El a omorât-o şi i-a furat maşina.

Pe Gamache îl durea sufletul, dar trebuia s-o facă.

— Eu cred că tu ţi-ai ucis mama, Fiona. Cred că ai făcut-o în legitimă apărare, după ani de abuzuri. Nu sunt sigur că ai vrut s-o faci sau că ştiai într-adevăr ce faci. Şi cred că Sam te-a ajutat.

Asta a fost tot.

Armand stătea în cea mai întunecată cavernă, din cea mai adâncă peşteră, împreună cu cei doi copii, înconjurat de stalactite de coşmar. De vârfurile ascuţite şi lipicioase ale faptelor de netăgăduit care îi agăţaseră şi îi prinseseră pe aceşti copii.

în acel moment, Armand Gamache şi-a urât slujba.

Sam se aruncase în braţele lui Jean-Guy, îngropându-şi capul în pieptul lui. Se agăţa de tânărul agent Sûreté şi plângea, spunând că nu el a făcut-o. Că era o minciună.

Apoi a ridicat privirea şi a şoptit ceva.

Jean-Guy s-a aplecat, iar Sam, cu saliva curgându-i din gură şi tremurând de plâns, a repetat.

Nimeni dintre ceilalţi nu a auzit ce-a spus, însă când Beauvoir s-a uitat la Fiona, şi-au dat seama ce anume tocmai îi mărturisise Sam. Şi Beauvoir a confirmat.

Sam îi spusese că fusese ideea surorii lui. Ea o omorâse pe mama lor, apoi îl obligase să o ajute. îi era frică de ea. încercase să-l omoare şi pe el. Pe alee.

Fiona a făcut ochii mari. Dar nu a negat.

Lui Jean-Guy i-a scăpat privirea din ochii lui

Sam când acesta s-a întors către inspectorul-şef. Dar lui Gamache, nu.

A văzut satisfacţie. Aproape amuzament. A văzut o provocare.

Preotul Robert Mongeau se uita fix la Armând.

— Vrei să spui că tânăra aceea este o criminală? Că şi-a omorât mama?

— A fost găsită vinovată, da.

Stăteau într-o strană din mica biserică St. Thomas din Three Pines. Era duminică după-amiaza devreme, a doua zi după festivitatea de absolvire şi petrecere.

Soţii Gamache participau rareori la slujbă, însă îi invitaseră pe părinte şi pe soţia lui acasă la ei, la prânzul de duminică. Apoi Armând se întorsese pe jos până la biserică împreună cu Robert, lăsându-le pe Sylvie şi pe Reine-Marie să bea o limonadă într-un loc însorit din grădina lor din spate.

Fiona li se alăturase la masă, iar la sfârşit ajutase la strânsul vaselor, înainte de a pleca la bistrou să se întâlnească cu fratele ei.

Când ajunseseră la biserică, Armând îl observase pe noul îngrijitor reîmprospătând vopseaua albă care se scorojise în timpul iernii.

— E o comoară la casa omului. Se vede că îi pasă de locul ăsta, spuse Armând.

— Claude nu ratează nicio reparaţie, nicio buruiană, niciun strop de murdărie. Nicio slujbă, de altfel. îl găsesc adesea stând singur în biserică, spuse Robert, privindu-l pe bărbatul mai în vârstă care răzuia cu grijă vopseaua ciobită.

— Credeam că Gabri are grijă de biserică şi terenuri.

— Da, în calitate de şef al Femeilor Bisericii Anglicane, însă a dat de înţeles că nu mai vrea. Claude mi-a fost recomandat de un oaspete de la pensiune. Avea nevoie de un loc de muncă, iar eu aveam nevoie de un îngrijitor.

Claude era zvelt, de-a dreptul slăbănog. Pentru un bărbat care petrecea mult timp afară, avea pielea surprinzător de palidă. Purta ochelari negri şi o şapcă de baseball, trasă pe

ochi.

în capul scărilor care duceau la capelă, Armând făcu o pauză. De acolo aveau o vedere bună asupra satului. Patronii bistroului stăteau pe terasă şi se bucurau de masa de prânz sau de un pahar de băutură în această după- amiază de început de iunie.

Tot gunoiul rămas de la petrecerea din ajun fusese strâns. Singura dovadă rămasă era iarba călcată în picioare din parcul comunal. Dar, curând, avea să-şi revină şi ea.

Armand sugerase o plimbare după masa copioasă, însă preotul trebuia să se întoarcă la biserică pentru a lucra la ceva şi a face curăţenie după slujbă.

— Curăţenie? Dar ce faci mai exact în timpul slujbei? a întrebat Armand.

— Ca de obicei. Sacrific un pui. Dansez în pielea goală. Sigur nu vrei să vii şi tu?

Armand a râs. înţelegea de ce Robert şi Sylvie se integraseră atât de repede şi de bine.

El însă avea un motiv ascuns pentru care îl invitase pe Mongeau la plimbare. Voia să vadă dacă preotul era dispus să discute între patru ochi. Despre orice, dar mai ales despre sănătatea lui Sylvie. Nu despre boala ei. Asta nu era treaba lui. Voia să afle care era starea lui Mongeau. Cum se descurca. Cum se simţea.

Armand ştia că o boală gravă te putea izola foarte mult.

Dar nu avusese ocazia. De cum intraseră în capela mică şi liniştită, Robert îl întrebase despre Fiona şi Sam.

— Am observat cum te privea tânărul acela. Şi cum îl priveai tu. Vrei să vorbim despre asta? spuse preotul.

Armand, deşi puţin surprins de întrebare, nu vedea niciun motiv să nu răspundă. Avusese loc un proces public, existau articole în mass-media. Sigur, se întâmplase în urmă cu mai bine de zece ani, dar nu era un caz uşor de uitat. Toată lumea din Three Pines ştia despre el.

Aşa că s-a pomenit în bisericuţa liniştită povestindu-i părintelui despre uciderea lui Clotilde Arsenault. Când a terminat, Robert

părea că rămăsese fără cuvinte.

— Atunci cum..., reuşi el să îngaime.

îşi mişcă mâinile, încercând să transforme gândul în cuvinte.

— Cum de a venit să stea la noi dacă e o criminală? spuse Armand ca să-l ajute.

Preotul încuviinţă.

— După câţiva ani, Fiona a venit câte o zi pe lună sub eliberarea condiţionată. O vizitam la închisoare ca să mă asigur că era bine. Reine-Marie şi cu mine am fost de acord să o supraveghem. în cele din urmă, comisia pentru eliberare condiţionată a extins această perioadă la un weekend pe lună.

Fiona îşi petrecuse acele weekenduri în Three Pines, cu familia Gamache.

— Dar de ce...?

Din nou bietul părinte se zbătu să-şi găsească cuvintele.

— Cum...?

Lui Armand i se făcu din nou milă de el.

— ... am putut să am încredere în ea? Eu am fost ofiţerul care a arestat-o.

La asta, ochii lui Mongeau se măriră.

— Serios? Doar nu faci asta pentru toţi cei pe care îi arestezi.

Gamache zâmbi.

— Doamne, nu. Acesta a fost un caz special. Totul este în documente publice, nu-ţi spun ceva ce nu ai putea găsi dacă ai căuta.

Ceea ce nu se găsea în documentele publice erau îndoielile lui. El bănuia că Fiona dăduse lovitura fatală. Cea care de fapt a ucis-o pe mama ei. Dar era departe de a fi sigur că ideea fusese a ei.

în sinea lui, Armand credea că Fiona nu era responsabilă, că nu putea fi trasă la răspundere. Fusese abuzată de toţi adulţii din viaţa ei şi apoi, încă o dată, de tribunal.

îşi dorise să facă ceva pentru a repara oarecum toate astea, iar Reine-Marie fusese de acord.

Armand şi Robert stăteau în lumina care pătrundea prin fereastra cu vitralii. Fusese comandată şi creată la sfârşitul Marelui Război

de către o mamă care îşi pierduse toţi cei trei copii. Fereastra din capelă îi înfăţişa pe cei trei fraţi, dintre care doi erau în profil, plecând la luptă. Temători, dar hotărâti.

Unul, cel mai mic, privea drept în faţă, spre congregaţie. Spre generaţii de congregaţii. Nu acuzator sau furios, nu cu teamă şi nici măcar cu tristete. Ci cu iertare. El îi ierta. Ca şi cum, se gândi Armand, aşa ceva ar fi posibil.

Dar acum băieţii fuseseră transformaţi în lumină. Şi căldură.

Sub fereastră se afla o placă comemorativă cu numele tuturor tinerilor şi tinerelor din regiune care fuseseră ucişi în războaie. Şi, sub numele lor, cuvintele simple:

Ei au fost copiii noştri.

Armand stătea în lumina veselă, albastră, verde şi galbenă, care se revărsa prin trupurile lor şi descria abuzul la care fuseseră supuşi copiii Clotildei în acea casă. Ani de abuz, conform registrului pe care mama lor îl ţinuse cu grijă şi pe care mai apoi îl continuaseră copiii, când ea devenise prea confuză din cauza drogurilor ca s-o mai facă.

Acesta fusese unul dintre multele elemente care complicaseră lucrurile la procesul Fionei.

în loc să fugă. în loc să-i refuze pe bărbaţi când mama lor n-a mai fost funcţională, Fiona şi Sam continuaseră afacerea.

Un psihiatru specializat în acest domeniu, care depusese mărturie, afirmase că la acel moment ei erau atât de programaţi, atât de afectaţi, încât nu mai ştiau altceva. Cunoşteau „răul” de atât de mult timp încât nu mai recunoşteau „binele”. Şi nici nu mai simţeau că aveau de ales.

în afară de asta, aşa câştigau banii de care aveau nevoie pentru a supravieţui.

Erau prinşi într-o capcană.

— Am arestat-o pe Fiona sub acuzaţia de ucidere din culpă, dar cu circumstanţe atenuante. Am susţinut că ar trebui să se renunţate la acuzaţiile împotriva ei, iar ea şi Sam să primească consiliere psihologică.

Procuratura nu a fost de acord. Chiar dacă era minoră, au decis să o judece ca adult.

— De ce? întrebă Mongeau.

— Pe atunci avea aproape 14 ani. Procuratura a susţinut că păstrând acel registru şi ocupându-se de gospodărie, ea a acţionat, în esenţă, ca adult...

— Dar abuzul a început...

— Conform registrului, când avea zece ani.

— O, Doamne, oftă preotul.

— înregistrările scrise, faptul că părea să fi preluat afacerea de la mama ei şi că îşi prostitua fratele, că îi vânduse maşina acelui bărbat, maşină folosită pentru a duce cadavrul mamei lor la lac, ei bine, toate astea au făcut-o să pară mai puţin o victimă şi mai mult o instigatoare. Dar a mai existat o probă incriminatoare. Una la care am contribuit şi eu. Fratele ei a spus că Fiona a încercat să-l omoare şi pe el. Pe alee. Că ea era cea care îl bătuse până aproape să-l omoare.

— Şi tu cum ai contribuit? Cum ai fi putut să o faci? întrebă Robert.

— Am amânat arestarea lor cu o zi. între timp, ei au aflat că urma să vin şi au bănuit de ce. Asta i-a speriat. Decizia mea de a amâna le-a dat timpul necesar pentru a fugi.

— Dar nu a fost vina ta.

— Dacă m-aş fi dus acolo imediat. Sam nu ar fi suferit

acele răni, iar acuzarea şi, în cele din urmă, judecătorul nu ar fi decis că Fiona a fost autoarea unei crime cu intenţie, care îi reuşise o dată cu mama ei şi care apoi încercase din nou cu propriul frate. Reprezenta un pericol.

Robert Mongeau îşi privi mâinile, apoi ridică ochii spre Armând.

— Au greşit? Dacă ea a făcut acele lucruri...

— Era ea însăşi un copil. Chiar dacă ar fi făcut acele lucruri, era ea capabilă să ia decizii raţionale? Eu, unul, nu cred.

— Dar oricum..., încercă să spună Mongeau.

Se uită în jur şi îşi opri privirea asupra băieţilor fragili, după care se întoarse spre Gamache.

— Dacă ea a făcut acele lucruri, dacă nu ştia să facă diferenţa dintre bine şi rău, eşti sigur că acum ştie? înţeleg că tu crezi în a doua sansă. Şi eu cred. Dumnezeu mi-e martor că şi mie mi-a fost acordată. Dar există o limită, nu-i aşa? Ar mai putea fi... un pericol?

Armând ridică mâinile resemnat.

— Nu cred că a fost vreodată.

Se luptase cu decizia procurorului. Fusese îngrozit şi furios că o judecaseră pe Fiona Arsenault ca adult. Că o judecaseră totuşi. El argumentase că, până şi în cazul în care ceea ce spunea Sam era adevărat, Fiona în mod clar nu era responsabilă pentru faptele ei. Fusese rănită, abuzată, crescută într-un mediu nesănătos, fără o busolă morală sau un model de urmat. Avea nevoie de ajutor, nu de pedeapsă.

Se certase, chiar ţipase la procuror. Până la punctul în care fusese ameninţat că va fi dat afară din biroul acestuia.

Nu doar că era vădit nedrept să o judece pe Fiona ca adult, dar mai exista şi un alt motiv pentru care şeful secţiei Omoruri se luptase atât de mult ca acuzaţiile să fie reduse sau să se renunţe complet la ele.

Nu credea că Fiona acţionase singură. De fapt, a ajuns să creadă că nici măcar nu concepuse ea planul. Că Sam fusese cel care îl făcuse. Şi mai bănuia că Sam se rănise singur pe aleea aceea, lovindu-se cu capul de un perete pentru a-şi produce răni care păreau cu mult mai grave decât erau. Rănile de la cap sângerau. Şi fusese mult sânge. Dar, până la urmă, fuseseră superficiale.

Nu fusese o tentativă de omor. Fusese o încercare de a arunca vina pe altcineva.

însă nu i-a spus asta lui Robert Mongeau. Doar Beauvoir îi cunoştea suspiciunile. Suspiciuni care nu putuseră fi niciodată probate.

Şi astfel, cazul a ajuns în sala de judecată. Sam fusese cel puţin complice la uciderea mamei sale. Acest lucru nu a fost negat. Dar a

fost considerat prea tânăr, prea fragil, prea afectat pentru a şti ce face. Procuratura a susţinut că fusese controlat, abuzat, agresat de sora lui mai mare.

Sam Arsenault a fost trimis într-un centru de plasament vesel şi liniştit, unde a fost urmărit îndeaproape şi a primit ajutor psihiatric.

Fiona a fost declarată vinovată şi condamnată la 15 ani de închisoare.

— Dar dacă Sam a fost exonerat de toate acuzaţiile, de ce acea privire între voi aseară? El părea...

Preotul nu găsea cuvântul potrivit.

— Sincer, nu ştiu cum părea. Dar nu a fost ceva plăcut. Iar tu...

Se uită la Gamache, scăldat în lumina filtrată prin băieţii de pe vitralii.

— lartă-mă, Armând, s-ar putea să mă înşel foarte tare, dar pentru o clipă ai părut speriat.

Armând era pe punctul de a nega, apoi se opri. Robert Mongeau avea dreptate. Se temea de Sam Arsenault. Ziua de ieri confirmase ceea ce bănuia. Că băiatul, acum bărbat în toată firea, încă mai putea să-i pătrundă în minte. încă mai putea să răscolească pe-acolo.

O singură persoană mai fusese în stare să facă asta. Un criminal în serie, un psihopat pe nume John Fleming. Un nebun adevărat, care acum se afla în închisoare pe viaţă. Nu tocmai persoana pe care ai vrea să o vezi umblându-ţi prin gânduri. Şi cum gândurile pot conduce la sentimente, i le invadase şi pe acestea.

Armând verifica o dată pe an dacă Fleming era încă în Unitatea Specială de Detenţie, rezervată celor mai periculoşi criminali. Deşi nimeni nu ar elibera vreodată un asemenea maniac.

Şi acum, Sam Arsenault nu era doar în mintea lui, era şi în satul în care locuia Armând. în care locuiau familia şi prietenii lui.

Da, Armând se temea. Era o teamă care plutea liber. Ca şi cum o săgeată ar fi fost trasă, dar nu-şi găsise încă ţinta.

— Poate că ai dreptate, se mulţumi el să-i spună preotului şi îşi făcu o notiţă mintală că nu

multe îi scăpau acestui om. Dar se pare că am vorbit numai eu. Voiam să te întreb cum te simţi tu.

Mongeau trase adânc aer în piept şi apoi expiră.

— Sincer? Şi mie mi-e frică. Ce pereche facem, spuse el şi râse uşor, apoi se uită în jur. Cât timp sunt aici, în acest spaţiu, mă simt în pace. Ştiu că ceea ce se întâmplă cu Sylvie este voia lui Dumnezeu.

Nu se îndură să spună ce anume se întâmpla.

— Şi gândul ăsta mă consolează, cât timp sunt aici. Dar cum plec, cum ies pe uşa aceea, sunt pierdut şi îngrozit.

— De ce?

— Că o pierd, desigur.

— Dar mai e ceva, spuse Armând încet.

Preotul se uită la tovarăşul său şi păru să se decidă.

— Mi-e teamă că nu sunt îndeajuns de puternic. Că nu voi fi în stare să fac fată. Mi-e teamă că situaţia se va înrăutăţi într-atât încât o să fug. Nu fizic, ci emoţional. Mi-e teamă că deja o fac, când vin aici. Că mă ascund, înţelegi? spuse el apelând la Armând.

Armând încuviinţă. Cunoştea acest sentiment. Frica de a nu fi suficient de puternic. De a nu fi capabil să facă ceea ce era necesar.

— Asta nu înseamnă că te ascunzi, înseamnă că te consolezi. înseamnă răgaz. îţi dă puterea de care ai nevoie ca să te întorci şi să fii alături de Sylvie. Pentru ea. Este firesc să te simţi aşa. Ar fi ciudat dacă nu te-ai simţi. Crede-mă, nu vei fugi-

îşi aminti de dansul din seara precedentă. De intimitatea dintre cei doi.

— Dacă o să simţi vreodată că vrei să fugi, vino la mine. O să stăm de vorbă. Sylvie ştie că este iubită. Ce altceva şi- ar mai putea dori oricare dintre noi?

— Timp?

Robert se uită din nou în jur ca şi cum ar fi fost surprins că se află acolo. Apoi, punându-şi

mâinile pe genunchi, se ridică în picioare.

— *Merci, mon ami.* S-ar putea să-ţi accept oferta. însă numai dacă promiţi că vei veni şi tu la mine când vei simţi că ti-e frică.

— S-a făcut.

— Ne întoarcem la soţiile noastre?

Acum nu veţi mai simţi ploaia / Căci fiecare dintre voi va fi adăpost pentru celălalt, se gândi Armând când se ridică şi el. Era binecuvântarea Primelor Naţiuni— pe care el şi Reine- Marie o citiseră la nunta lor.

Acum nu mai există singurătate.

Duceti-vă dară la casa voastră / Pentru-a intra în zilele apropierii voastre.

Ieşi împreună cu Robert în soarele zilei de început de iunie. în acest sat care părea să sfideze timpul. Măcar de-ar fi aşa, se gândi Armând.

Şi fie ca zilele voastre să fie bune şi lungi pe acest pământ.

Clara, Ruth, Myrna şi Billy Williams stăteau pe terasă cu o carafă de ceai cu gheaţă şi i-au salutat făcându-le cu mâna, când au traversat parcul. Armând le-a răspuns tot cu o fluturare de mână, apoi a observat-o pe Harriet stând la o altă masă. Purta ochelari de soare negri. Tocmai se pregătea să meargă s-o întrebe ce-i mai făcea capul, când din bistrou au ieşit Fiona şi Sam cu trei limonade şi s-au aşezat la masa ei.

Sam s-a uitat spre el şi într-o clipă Armând a revenit în sala de judecată.

Iar inspectorul-şef Gamache şi-a amintit un lucru mai presus de toate celelalte din acea zi. Şi nu era vorba de verdict. Nici măcar de momentul în care Fiona era condusă la închisoare.

Nu, ceea ce rămăsese să trăiască în casa lungă a memoriei lui Armand era imaginea lui Sam Arsenault când se citise verdictul.

Băiatul s-a întors atunci spre el şi i-a făcut cu ochiul. Iar acum a făcut-o din nou.

— Popoarele indigene amerindiene din Canada *(N.t.).*

Capitolul 13

— Deci trebuie să te întreb. Ce e cu cărămida? spuse Clara, întorcându-se spre Myrna.

— Da. Chiar aşa. Asta voiam să te întreb şi eu, dar m-am gândit că poate e nepoliticos din partea mea, spuse Ruth.

Ceilalţi se uitară la ea.

— Poate vrei să spui că nu suficient de nepoliticos? spuse Gabri.

Adusese încă o carafă de ceai cu gheaţă şi ceva ce părea a fi scotch pentru Ruth, dar care de fapt era tot ceai, şi îşi trăsese un scaun la masa lor.

— Cred că, de fapt, cărămida a fost un gest de bunătate, spuse Ruth.

Ceilalţi făcură ochii mari. Socati că ea chiar cunoştea cuvântul, fără a mai pune la socoteală că pretindea că putea recunoaşte un astfel de gest.

— Probabil că Harriet ştie că îţi lipseşte o cărămidă—...

— Poftim, spuse Clara.

— Ori asta, ori că eşti tare de cap ca o cără...

— Deci care-i povestea? o întrebă Clara pe Myrna.

— O studentă fără bani? Care nu şi-a putut permite nimic, aşa că ţi-a dat..., spuse Gabri.

— O cărămidă? spuse Clara.

— Odată Armând i-a făcut cadou mamei lui Reine-Marie
o pompă de desfundat toaleta, spuse Gabri. –

Dar asta are sens, spuse Ruth.

Nimeni nu o urmărea.

— Oamenii fac cadouri ciudate. Eu i-am dat odată lui
Olivier o...

— Nu începe iar cu povestea cu clanţa, te implor. Harriet colecţionează cărămizi, spuse Myrna.

Cu asta nu mai aveau ce să spună. De fapt, după atâţia ani în Three Pines, reusise în sfârsit să-i

reducă la tăcere. Şi apoi, la monosilabe.

Ce? Poftim? Cum?

Era posibil să le fi venit de hac.

— Dar de ce cărămida aceea? Părea să creadă că o vei recunoaşte, întrebă Billy, căruia nu era atât de uşor să-i vii de hac.

— Nu ştiu. Am vrut s-o întreb aseară, dar s-a întors după ce ne-am culcat şi încă dormea pe canapeaua extensibilă din living când ne-am trezit.

— Putem s-o întrebăm acum, sugeră Ruth.

După care se întoarse în scaun şi strigă:

— Hei, tu. Jackie O. Care-i faza cu cărămida?

Harriet se întoarse şi se uită la Ruth, bănuind că i se adresa ei, deşi nu înţelegea care era faza cu apelativul Jackie O.

îşi împinse ochelarii de soare supradimensionaţi mai sus pe nas şi dădu să se ridice.

— E în regulă. Poţi să ne explici mai târziu, spuse mătuşa Myrna, cu o voce liniştitoare.

Dar Harriet era deja în picioare şi se apropia cu mers nesigur, ţinându-se de speteaza scaunelor de pe terasă. Billy se ridică să-i cedeze locul, însă ea îi făcu semn să stea jos.

îi înţelegea amabilitatea, dar nu voia să încurajeze ideea că femeile erau sexul slab şi trebuiau protejate şi cocoloşite. De către bărbaţi.

Deşi, în timp ce se clătina uşor, luptându-se cu mahmureala care îi consuma tot cheful de viaţă, îi păru rău că nu acceptase oferta. Dacă a existat vreodată un moment potrivit pentru etica situaţională—, în mod clar acesta era.

— Colecţionez cărămizi, spuse ea, aproape şoptind.

— Corect. Dar de ce tocmai aceea? spuse Gabri, de parcă toată lumea colecţiona cărămizi.

— Este specială.

— Ahh. Cărămida ei norocoasă. Se pare că o moşteneşte pe mătuşă-sa la lotul de cărămizi, făcu Ruth.

Roşa clătină din cap, aşa cum fac raţele de

obicei.
— Nu, începu Harriet.
Apoi, cu un zâmbet slab, îi făcu semn lui Billy să se ridice şi aproape că se prăbuşi pe scaunul lui. Clasica situaţie cu barca de salvare.
— Deşi am avut noroc că am găsit-o. Mi-a luat luni întregi.
— M-am plictisit. Dacă există o morală, te rog, treci mai repede la ea, spuse Ruth.
— Este produsă în aceeaşi fabrică în care au fost realizate şi cele din aceste clădiri, explică Harriet arătând cu mâna spre magazinele din spatele ei. Dacă vă uitaţi pe ea, are imprimate numele fabricii şi data la care a fost fabricată. Acestea sunt cele mai bune. Cele mai apreciate de colecţionari. Acum nu se mai precizează fabricile şi datele.
— Tu colecţionezi cărămizi? întrebă Clara.
— Am trecut de faza asta, ţine şi tu pasul cu noi. Tot plictisită sunt, spuse Ruth, întorcându-se spre Harriet.
— Vorbeai despre cât de mult înseamnă acest loc şi aceşti oameni pentru tine. Despre cum ai găsit aici nu doar o casă, ci şi o comunitate din care simţi că faci parte. Am vrut să-ti dăruiesc o bucăţică din asta, să-ti aducă aminte mereu, îi spuse Harriet mătuşii sale.
Myrna se aplecă şi îşi îmbrăţişă nepoata, strângând-o cu putere la piept.
— Mulţumesc. Pentru că ştii. Este cadoul perfect, şopti ea.
— Şi e şi mai important acum. Din moment ce pleci, spuse Harriet, când se desprinse din îmbrăţişarea ei.
— Ce? Ce? strigă Clara.
— Pleci? Ce? se miră Gabri.
— *Fuck, fuck, fuck,* făcu Roşa.
— Te-am auzit vorbind cu Billy azi-dimineaţă. îmi pare rău. Credeam că ceilalţi ştiu, spuse Harriet.
— încă nu ne-am hotărât, spuse Myrna, uitându-se la figura răvăşită a Clarei.
Clara doar stătea şi se holba, incapabilă să articuleze vreun cuvânt. Ruth era atât de şocată, încât renunţase la teatrul cu plictiseala

şi la mantia de invizibilitate care îi ascundea adevăratele sentimente.

Rămăsese Gabri să întrebe de ce.

— îmi place apartamentul din mansardă, dar cum noi doi stăm foarte mult împreună, este prea mic. în plus, dacă vrem ca cineva să rămână la noi, dacă vrem ca Harriet să rămână la noi, trebuie să doarmă în living.

— Poate să stea la pensiune, sugeră Gabri. Gratis. Nu se poate să plecaţi din Three Pines.

— Mulţumesc, *mon ami,* dar tot ne-ar trebui mai mult spaţiu. M-am gândit mult la asta, dar abia azi-dimineaţă i- am spus lui Billy. Voi păstra librăria, desigur, spuse Myrna.

— Ce librărie? E o bibliotecă. Scrie pe firma de la intrare, comentă Ruth.

— Oh, cotoroanţă bătrână. Mai termină odată. Ştii foarte bine că *librairie* înseamnă librărie în franceză, i-o tăie Gabri.

— Haide, zău aşa. E ridicol. De ce să-i zici unei librării bibliotecă? spuse poeta.

— Nu se poate să nu existe în sat un loc în care să vă puteţi muta. Sau am putea să facem schimb. Puteţi să locuiţi la mine, iar eu să mă mut în mansardă. Pictoriţă. Mansardă. E perfect, spuse Clara care simţea cum o cuprinde panica.

Myrna se uită la cea mai bună prietenă a sa, la disperarea de pe chipul ei şi la chipsurile de cartofi pe care le avea în păr. Şi se întrebă cum va putea pleca vreodată.

Harriet avea dreptate. Nu era vorba doar despre cărămizi şi mortar. Aici era inima ei care bătea. Era prima dată în 50 de ani când Myrna simţea că aparţinea cu adevărat unui loc. Ca şi cum Three Pines i-ar fi pus un loc la masă şi ar fi aşteptat-o.

Iar acum se gândea să plece.

— Dar tu îţi iubeşti casa..., începu Myrna.

— Pe tine te iubesc mai mult, o întrerupse Clara.

— Nu-i nicio grabă, interveni Billy, punându-şi

mâinile mari şi muncite pe umerii Myrnei.
— De ce nu vă extindeţi în spaţiul de la mansardă? întrebă Fiona, care venise la masa lor.
— Loftul este mansarda, spuse Gabri.
— Da, dar mai există nişte spaţiu. Se vede după linia acoperişului. Nu degeaba sunt inginer. Dacă te uiţi peste acoperişul din spatele librăriei, spre râu, mai există un spaţiu. Nu e imens, dar poate fi suficient de mare pentru a- 1 transforma într-un alt dormitor sau studio.
— Nu se poate. Dacă ar fi mai mult spaţiu de închiriat, Olivier ar şti, spuse Gabri.
Olivier era proprietarul şirului de magazine şi închiria spaţiile.
— Credeti-mă. Acolo sus este o cameră. Ar trebui să verificaţi, insistă Fiona.
— Ce aveţi de pierdut? spuse Clara, cu chipul luminat de bucurie.
— înainte să scoţi barosul, hai să vorbim cu Olivier. El trebuie să aibă planurile clădirilor, spuse Myrna.
Billy şi Ruth se uitară unul la altul întrebători. El se aplecă şi o întrebă în şoaptă:
— Pot să trec mai târziu pe la tine?
— Da. Nu uita de cheie.
Cheia era o sticlă de scotch.

După-amiază, Myrna, Clara, Harriet şi Fiona s-au dus la Olivier, în camera din spate a bistroului. în timp ce Harriet era inginer civil, Fiona era inginer mecanic. Dintre toţi, se gândeau că ele ar trebui să poată rezolva problema.
— Am găsit astea când am cumpărat clădirea cu ani în urmă, spuse Olivier în timp ce desfăcea un sul de hârtie îngălbenită şi pătată de umezeală. Sunt planurile originale. După cum puteţi vedea, sus nu există nicio cameră ascunsă. în plus, cine ar vrea să construiască o cameră pentru ca apoi s-o ascundă?
Harriet şi Fiona stăteau aplecate peste schiţele vechi.
— Sunt sigură că este acolo, spuse Fiona, clătinând din cap nedumerită.

— Trebuie să ajungem pe acoperiş. Atunci o să văd sigur, spuse Harriet.

— Nu acum. Se face târziu şi aproape că am ajuns la servirea cinei. Mâine, dacă ţine vremea cu noi, spuse Olivier.

— înainte să urcăm pe acoperiş, ce-ar fi să mergem până la biserică, spuse Fiona.

— Să ne rugăm? Cine este sfântul protector al timpului pierdut? întrebă Clara.

— Nu. N-aţi observat că de la St. Thomas se pot vedea acoperişurile magazinelor? spuse Fiona.

— Da? se miră Olivier.

Uneori era nevoie de o persoană relativ străină pentru a remarca lucruri care altora le scăpau.

— N-aş fi observat, însă mi-a atras atenţia îngrijitorul. Zicea că acoperişurile vor trebui înlocuite în curând şi dacă se aşteptau să o facă el, n-aveau decât să-şi ia gândul. Când m-am uitat, am mai văzut o cameră chiar aici.

Puse degetul pe planurile de construcţie care nu arătau nimic.

— Sau cel puţin cred că e acolo, deşi sunt de acord cu voi. De ce ar ascunde cineva o cameră?

Au decis să se întâlnească la bistrou a doua zi dimineaţă şi să meargă la biserică.

Vestea se răspândi rapid, chiar dacă nu şi corect, prin sat.

Myrna Landers urma să plece. Myrna Landers plecase deja.

Biblioteca se transforma într-o librărie. Asta era de la Ruth, care dorea ca toţi să semneze o petiţie împotriva acestui lucru.

— Deci am auzit că eşti însărcinată, spuse Reine-Marie mai târziu, în timp ce stăteau în grădina din spate a Clarei, savurând un pahar de băutură înainte de cină.

— Cu gemeni! De fapt, chiar eu am lansat zvonul, ca să demonstrez cât de penibili sunt ceilalţi, spuse Myrna râzând.

— Ar trebui să-l avertizezi pe Gabri. El deja face planuri pentru petrecerea de *baby shower,*

îi spuse Clara.

— înseamnă că tu şi Billy nu mai plecaţi? o întrebă Reine-Marie, fără a-şi ascunde speranţa din glas.

— Bine, nu imediat. Dar căutăm o locuinţă mai mare, dacă auziţi de vreuna.

— Pentru bebeluşi, spuse Clara.

Armând râse, cu toate că, la fel ca tuturor celorlalţi, i se părea regretabil ca Myrna să plece din Three Pines, chiar dacă păstra librăria.

Robert şi Sylvie Mongeau sosiră exact când se mutau înăuntru. începea să se facă răcoare.

— Am trecut doar să bem un pahar, spuse Sylvie.

Părea obosită când au trecut prin bucătărie, unde mirosea a usturoi şi a busuioc de la linguine primavera. S- au instalat în living.

— E adevărat zvonul? întrebă Robert.

— Care dintre ele? întrebă Myrna.

— Că tu şi Billy vă mutati în Australia ca să înfiinţaţi un centru de salvare a cangurilor, spuse Sylvie.

— Din cauză că eşti proprietara unei librării ilegale şi a unui salon de tatuaje în spatele bibliotecii şi ai fost prinsă. Ne-a spus Ruth, o informă Robert.

— E adevărat. Dar s-ar putea să mai avem o opţiune, în afară de planul cu cangurii, oricât de genial ar fi el. Fiona spune că mai există o cameră la mansardă, în care am putea să ne extindem. Asta ar putea rezolva problema, îi răspunse Myrna râzând.

— Fiona spune asta? De unde ştie ea? întrebă Armând.

— l-a zis îngrijitorul tău, îi spuse Myrna lui Robert.

— Claude? De unde Dumnezeu ştie el? întrebă preotul.

Myrna îi explică.

— Şi Olivier ce zice? întrebă Reine-Marie.

— Nu ştie nimic despre asta. Ne-a arătat planurile clădirii şi în ele nu apare spaţiul respectiv, dar mergem mâine până la biserică să vedem, o lămuri Clara.

— Hmmm. Şi de ce ar ascunde cineva o cameră? spuse Sylvie.

Părea a fi întrebarea zilei.

Billy puse scrisoarea pe masa de plastic din bucătăria lui Ruth şi îşi trase scaunul puţin mai departe de Roşa, care stătea în culcuşul ei de lângă aragaz sforăind sau pufnind.

încercă să-şi amintească dacă ratele făceau rabie.

Ruth deschise plicul, scoase scrisoarea şi o citi din nou. Billy i-o adusese în urmă cu câteva săptămâni, dat fiind că Ruth colecţiona poveşti despre istoria Three Pines.

Scrisoarea era atât de vagă, încât atunci Ruth nu se arătase prea interesată de ea. Acum era cu totul altceva.

— Tu ce părere ai? întrebă ea punându-şi mâna peste hârtie.

— Cred că s-ar putea să vorbească despre camera de deasupra librăriei, cea despre care a spus Fiona că se află acolo.

— Dar camera nu apare în planurile lui Olivier?

Când Billy făcu semn că nu, Ruth se uită lung la hârtia îngălbenită.

— Nu pot să cred. Nici măcar nu spune în ce loc din Three Pines lucra. Ar putea fi vorba de oricare dintre casele noastre, iar cu toate renovările din ultima sută de ani, dacă a existat vreodată, trebuie să fi fost descoperită până acum. în plus, de ce ar zidi cineva o cameră?

— Nu ştiu, dar e clar că nu i-a plăcut să o facă.

Era puţin spus că nu i-a plăcut. Scrisoarea degaja un sentiment de groază. Duhnea.

— Ştiam că el a fost pietrar, aproape toţi cei din familia mea erau pietrari pe-atunci, dar e clar că la un moment dat s-a apucat de zidărie.

— Scrisoarea este datată 1862. Cu mai bine de 150 ani în urmă.

— Şi este aceeaşi dată de pe cărămida pe care Harriet i-a dăruit-o Myrnei.

— Haide. Nu vor afla, spuse Sam.

— Am mai auzit asta. Monsieur Gamache mi-a precizat în mod expres că tu n-ai voie în casa lor, spuse Fiona.

— Fir-ar a dracului de treabă! Ce-i în neregulă cu tipul ăsta? Ce i-am făcut eu?

La asta Fiona nu avea un răspuns.

— în fine, dă-l în mă-sa! Haide! Doar cât s-arunc şi eu o privire rapid.

Ea se uită la zâmbetul lui pieziş. La ochii de căţeluş. Şi, nu pentru prima dată, se întrebă cum putea să-l mai iubească după tot ce făcuse? Dar uite că-l iubea.

Cum de mai putea să-l ierte? Dar uite că-l iertase. Aşa cum o iertase şi el. Cel puţin aşa credea ea.

El era familia ei. Şi cu toate că Reine-Marie şi Armând deveniseră un fel de familie-surogat pentru ea, nu era acelaşi lucru. Ea şi Sam nu erau doar rude, erau legaţi într- un fel care trecea dincolo de legătura de sânge.

— Uite, hai să luăm ceva de mâncare şi să stăm aici, propuse ea, aruncând o privire în jurul pensiunii.

El se foi pe scaun.

— M-am plictisit.

Fiona nu spuse nimic. Ştia ce se putea întâmpla când Sam se plictisea.

— Ascultă. Nu-i datorezi nimic. Ne-a arestat. Eram doar nişte copii şi el ne-a arestat. Ne-a distrus vieţile, îi spuse el.

— Noi ni le-am distrus. El doar a aflat. Şi pe tine nu te-a arestat niciodată.

Sam se uită fix la Fiona, cu privirea aceea pătrunzătoare pe care ea i-o cunoştea atât de bine.

El ştia cum era ea cu adevărat.

Iar ea ştia cum era cu adevărat.

— Bine. Haide, spuse ea.

— Expresie echivalentă cu *a-i lipsi o doagă (N.t.).*

— Etica situaţională ia în considerare doar contextul particular al unui act când îl evaluează din punct de vedere etic, în loc să-l judece strict după standarde morale absolute (A/.r.).

Capitolul 14

— Hai, Sam. Ajunge. Se vor întoarce acasă în curând. Trebuie să ieşim, spuse Fiona.

Dar Sam se plimba prin livingul familiei Gamache ca la el acasă, ridicând obiecte şi punându-le la loc puţin altfel. Mutând mobila doar câţiva centimetri mai încolo sau mai încoace, în timp ce Fiona venea în urma lui, punând totul la loc aşa cum fusese.

Câinii, obişnuiţi cu Fiona, nu protestaseră când ea şi Sam intraseră în casă.

El filma în timp ce mergea deschizând sertare şi dulapuri. Examinând cărţi, amintiri şi poze de familie. Ridicând una, îl recunoscu pe Jean-Guy Beauvoir. Mai bătrân acum, cu doi copii. Dar inconfundabil. îl văzuse la festivitatea de absolvire, desigur, prima oară când se întâlniseră după ani.

Sam fotografie poza, apoi o puse la loc. Dar nu chiar la fel cum o găsise.

Examină cărţile de pe rafturi, apoi intră în birou şi se aşează la calculator. Atinse tastatura şi ecranul se lumină. Era blocat, bineînţeles, dar Sam se uită la imaginea celor patru nepoţi de pe display.

— Sam, ajunge, spuse Fiona care stătea în pragul biroului.

Dar nu, nu era de-ajuns.

Sam urcă la etaj în timp ce ea se întoarse în bucătărie, de unde se vedea bine casa Clarei. Totul era liniştit. Dar dacă se întorceau şi descopereau ce făcuse, totul avea să se ducă de râpă. Probabil că ar putea să le explice, iar Madame Gamache s-ar putea să o creadă, dar nu era deloc sigură că Monsieur Gamache ar face-o.

Câteva minute mai târziu îl găsi pe Sam întins pe patul lui Armand şi Reine-Marie.

— Oh, la naiba! Dă-te jos. îşi vor da seama că a fost cineva aici.

însă el continuă să zacă acolo.

— Care parte crezi că-i a lui? Eu cred că asta. Citeşte ceva care se cheamă *Ce-ar fi putut fi.* E o istorie contrafactuală. Pare interesantă.

Puse volumul jos, dar îl luă din nou şi mută semnul de carte. Apoi intră în baie şi se dădu cu nişte apă de colonie.

— Mmmm... Santal. Frumos, spuse el.

— O, Doamne, gemu Fiona şi deschise fereastra ca să iasă mirosul de parfum.

Cu Sam se simţea mereu ca personajul din desenele animate de la circ, care trebuia să cureţe rahatul.

înainte de a pleca, el găsi uşa spre subsol.

— *Merde.* Vin, spuse Fiona ridicând vocea.

— Acolo e? Camera despre care mi-ai spus? o întrebă el, arătând spre întunericul de jos.

Ea îl împinse spre uşile franceze din living, care dădeau spre terasa din spate.

— Trebuie să pleci.

Un minut mai târziu, usa din fată se deschise.

— Ne-am întors, strigă Reine-Marie, cu o voce cântată.

— Eu ies cu câinii la plimbare, spuse Armand.

— Nu, lasă-mă pe mine, se oferi Fiona.

— E-n regulă. Pot şi eu.

— Te rog. Aş vrea să ies la aer.

El se dădu deoparte, dar rămase în prag uitându-se după ea şi întrebându-se de ce fusese atât de insistentă.

Fiona aruncă mingiuţa ferfeniţită pe gazonul din parcul comunal şi se uită la Henri cum o luă la fugă după ea şi la Fred, târându-se greoi după el. Cu coada ochiului, îl văzu pe Sam luând-o spre pensiune. Din grădina laterală. Direct dinspre casa familiei Gamache.

— Pot să vin şi eu?

Fiona tresări şi îşi dădu seama că Monsieur Gamache traversa drumul şi venea spre ea.

— Desigur.

Oare a observat? Şi-a dat seama? Nu se putu abţine să nu se uite spre pensiune, dar nu mai era nici urmă de Sam.

— Am auzit de camera ascunsă din mansarda Myrnei. S- ar putea să fi rezolvat o problemă,

spuse el şi observă că ea se relaxă, deşi nu înţelegea de ce fusese stresată.

— S-ar putea să nu existe. Dar m-am gândit că ar trebui să spun, pentru orice eventualitate, zise ea, aruncând din nou mingea.

Se plimbau unul lângă altul în amurg. Soarele apunea târziu, dat fiind că se apropiau de solstiţiul de vară, dar când dispărea, aerul se răcea brusc.

— Te-ai gândit ce o să faci cu diploma ta? o întrebă el.

— Păi, e cam dificil, dar sunt sigură c-o să găsesc ceva. Am câteva idei. Pot să ţi le spun, ca să-mi zici şi părerea ta?

— Bineînţeles.

Monsieur Gamache fusese cel care o încurajase să studieze ingineria mecanică. Ea nu auzise niciodată de această profesie şi crezuse că avea legătură cu trenurile, lucru de înţeles.

însă când el i-a explicat şi i-a adus în închisoare cărţi pe această temă, ea a fost foarte entuziasmată. Brusc, lumea ei părea să aibă sens. Machetele complicate din camera lui Sam, pe care inspectorul-şef Gamache crezuse că el le făcuse, fuseseră de fapt asamblate de Fiona, care i le dăruise fratelui ei.

Când Monsieur Gamache a înţeles că se înşelase, a început să-i cumpere fetei machete şi puzzle-uri din ce în ce mai dificile şi mai complexe.

Până la urmă, în timpul uneia dintre vizitele lui la închisoare, Fiona îl întrebase despre École Polytechnique şi dacă ar putea să urmeze cursuri universitare de la distanţă. El se folosise de relaţiile pe care le avea cu rectorul pentru a pleda în favoarea ei. Iar acum, mulţi ani mai târziu, iat-o aici. Absolventă de inginerie mecanică.

Cu toate că drumul care se deschidea în fata Fionei era departe de a fi clar, cel puţin exista. Iar Armand era destul de încrezător că tânăra va reuşi să facă ceva în viată.

Fratele ei era o cu totul altă poveste. Totuşi el va pleca peste câteva zile, Fiona se va muta

la Montreal în centrul de reinsertie socială monitorizat şi viata din Three Pines va reveni la normal.

Numai că şi de data asta se înşela.

Mai târziu, în acea seară, în timp ce se spăla pe dinţi, Armand simţi un miros slab de apă de colonie, deşi în ziua aceea n-o folosise.

Când să se bage în pat, observă urma vagă a unui cap pe perna lui. Era ciudat, însă uneori, când erau plecaţi, Henri se furişa în patul lor.

Deschizând cartea, Armand a încremenit, cu toate simţurile în alertă.

Semnul de carte fusese mutat de la locul lui.

Dacă ar fi fost doar atât, s-ar fi gândit că, probabil, cartea căzuse pe jos, iar semnul sărise de la locul lui. Şi cineva, probabil Reine-Marie, îl pusese la altă pagină.

Numai că nu era doar atât. Mai erau şi parfumul, şi perna. Se ridică din pat, având grijă să n-o deranjeze pe Reine-Marie, care dormea deja.

— Rămâneţi aici, le şopti lui Henri şi Gracie, care îşi ridicaseră capetele.

Fred era acum aproape surd şi ar fi dormit indiferent de zgomote, în afară de foşnetul uşor al săculeţului cu crăntănele.

îmbrăcându-şi halatul, Armand verifică mai întâi camerele de la etaj în căutarea unui intrus. Se opri în faţa camerei Fionei, apoi trecu mai departe. Era foarte sigur că ştia cine fusese acolo. Şi încă mai putea fi.

Coborând la parter, verifică de două ori dacă uşa din faţă era încuiată, apoi luă bâta de baseball care stătea sprijinită de tocul uşii şi începu să cerceteze restul nivelului principal.

Metodic, precaut, ultravigilent. Simţurile sale antrenate procesau tot.

în birou observă alte semne subtile. Scaunul de la masa de scris fusese întors şi unele obiecte mişcate de la locul lor. Puţin.

Atinse tastatura şi ecranul calculatorului se aprinse, afişând screensaverul.

întorcându-se în living, rămase tăcut în picioare. Ceva era diferit. Ceva era în neregulă. Şi apoi văzu ce.

Una dintre fotografii fusese întoarsă cu spatele spre cameră. O ridică.

în fotografia înrămată era familia de Crăciun. El, Reine- Marie şi Stephen ţineau copiii în braţe. Daniel cu soţia şi Annie cu soţul stăteau în spatele lor. Ruth reuşise să le strice întrucâtva poza, băgându-şi capul în cadru dintr-o parte.

Toată lumea zâmbea. Râdea. în fundal se vedea pomul de Crăciun, împodobit cu ghirlande de beteală, luminiţe şi globuri.

Se uita la fotografie şi se străduia să nu-şi piardă cumpătul în faţa acestui ultraj care ameninţa să-l copleşească.

Nu avea nicio îndoială că era un mesaj deliberat. Iar el ştia cine îl trimisese.

Armand inspiră adânc de trei ori, iar când simţi că inima îi revine la ritmul normal se întoarse spre singurul loc unde nu căutase încă.

Strângând în mână bâta de baseball, deschise uşa de la subsol şi aprinse lumina. Acolo jos erau două camere, dintre care cea mai mare avea podea de pământ şi era folosită pentru depozitare. Rafturi de conserve se aliniau pe un perete. Un cufăr mare stătea pe un paiet. Deschizându-l, văzu păturile de iarnă şi simţi mirosul de cedru. Pe podeaua de pământ era o mică grămadă de cărămizi. Intenţionase să scape de ele. Poate că ar trebui să i le ofere lui Harriet, se gândi el.

Valize şi cutii cu ornamente de Crăciun erau aşezate pe paleţi de lemn, lângă peretele din faţă. Lemnele de foc erau stivuite cu grijă pentru iarnă.

în cele din urmă, se opri în faţa celei de-a doua încăperi. Uşa ei închisă era diferită de toate celelalte din casă. Aceasta era din metal masiv şi nu era doar încuiată, f f ci şi zăvorâtă.

Tastă codul şi păşi înăuntru.

Aprinse lumina din plafon şi se uită la rândul de dulapuri ignifuge speciale, în principal seifuri. Aproape imposibil de deschis pentru oricine, chiar şi pentru un spărgător priceput de seifuri.

Podeaua camerei era din beton. Armând

pusese să fie turnat chiar înainte de a fi instalate dulapurile speciale.

Lângă un perete se aflau o masă de scris, o lampă de citit. Un scaun. Era genul de încăpere pe care până şi un călugăr sihastru din Evul Mediu ar fi găsit-o austeră.

Aceasta era arhiva lui Armând. Notiţe, interogatorii, documente, fotografii, mărturii. Probe din diverse cazuri, rezolvate şi nerezolvate.

Erau propriile dosare, care conţineau probe adunate, dar nefolosite. Toate secretele pe care i le spuseseră oamenii în cursul investigaţiilor. Toate notiţele din anchetele lui private ulterioare, făcute în timpul lui liber.

Le păstra aici, în siguranţă, sub cheie.

Armând stătea în mijlocul camerei şi se uita în jur. Ştia că nu fusese nimeni aici. Totuşi zăbovi o clipă. Să fie sigur.

Când ieşi, în timp ce încuia uşa în urma lui, ceva de pe jos îi atrase atenţia. Gândindu-se că era cheiţa unei doze de suc, se aplecă s-o ridice. îndepărtând însă murdăria, văzu că era un inel. Subţire, din fier, cu faţete uzate acolo unde marginea fusese bătută la prelucrare.

Era un inel de inginer.

în timp ce stătea amuţit, auzi un zgomot în spatele lui. Se întoarse rapid cu bâta ridicată şi văzu că era Fred. Bătrânul câine coborâse după el. Stătea în faţa raftului pe care se afla sacul mare cu mâncare pentru câini, dând uşurel din coadă într-o parte şi-n alta.

Armând puse inelul în buzunarul halatului, sprijini bâta de peretele din bolţari şi îl luă pe Fred în braţe. Ştia că
Fred, deşi putea să coboare scările, nu putea să le urce.

După ce verifică din nou ferestrele şi uşile, se băgă înapoi în pat. Luându-şi cartea, citi o vreme, apoi stinse lumina şi adormi, întrebându-se ce-ar fi dacă...

Capitolul 15

— la te uită! Al naibii să fiu! spuse Olivier.

O mică delegaţie stătea pe palierul din faţa bisericii şi privea în vale, peste sat, spre acoperişurile magazinelor lipite unele de altele. Magazinul general al lui Monsieur Béliveau, Sarah's Boulangerie, bistroul şi, în capăt, librăria.

începu să cadă o ploaie uşoară, ce părea mai degrabă o ceaţă fină. Norii joşi acopereau dealurile ca un linţoliu, înconjurând şi învăluind satul.

— Ai avut dreptate, spuse Myrna, uitându-se la Fiona.

Un acoperiş, abia vizibil, ieşea în unghiuri drepte din loftul Myrnei.

— Cum de noi nu l-am văzut până acum? întrebă Clara.

— Nu ne-am uitat, îi răspunse Myrna.

— Bine, până la urmă l-am fi găsit. Când am fi reparat acoperişul, spuse Gabri.

— Peste vreo 20 de ani, ripostă Billy.

— Acum pot să-mi aduc barosul? îl întrebă Clara pe Olivier.

— Nu vrei să mai aştepţi puţin?

Dar nu Olivier era cel care vorbise. Ci Billy.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Myrna.

— Ce s-a întâmplat, Armand? întrebă Reine-Marie.

Stăteau amândoi în bucătărie. Aşteptase să plece Fiona înainte de a scoate inelul şi a-l pune pe masă. Apoi îi povesti lui Reine-Marie ce se întâmplase în seară precedentă.

Când termină, ea ridică inelul, întorcându-l pe toate părţile.

— Un inel de inginer, cu siguranţă. Destul de uzat. Vechi. Pare că a stat acolo ceva vreme.

îl puse la loc pe masă.

— Asa e. Fiona are inelul ei, am verificat. Şi am s-o verific

şi pe Harriet, doar ca să fiu sigur. Lăsând inelul la o parte, cineva a fost aici aseară.

— Crezi că a fost Sam, nu-i aşa?

— Cine altcineva putea să fie?

— Fiona.

Ea ridică puţin mâna, în semn că mai avea ceva de spus, dar îi trebuia un moment de răgaz. Pe care el i-l oferi.

— E posibil ca nimic din toate acestea să nu fie ameninţător. S-ar putea să fi fost doar curioasă şi plictisită. Şi să se fi plimbat pur şi simplu prin casă, ridicând diverse obiecte. Mai degrabă băgându-şi nasul decât spionând.

îl studie, privindu-l în ochi.

— E posibil, recunoscu el.

Reine-Marie admira spiritul Fionei, dar, dacă era să fie sinceră, niciodată nu se simţea pe deplin confortabil în prezenţa ei. Niciodată nu avea încredere totală în ea.

De fapt, nici Reine-Marie, nici Jean-Guy nu puteau să înţeleagă susţinerea lui Armand pentru Fiona şi antipatia vecină cu ostilitatea fată de Sam.

Jean-Guy, chiar dacă la sugestia lui Armand, ţinuse legătura cu Sam timp de câţiva ani după proces, pierzându-i la un moment dat urma spre sfârşitul adolescentei.

însă Armand nu-l scăpase din vedere. îl urmărise îndeaproape pe Sam de când era copil şi până devenise adolescent, apoi bărbat în toată firea. Nu mai comisese o altă crimă. Cel puţin nu una pe care s-o fi descoperit Armand. Deşi în preajma lui fuseseră comise infracţiuni.

Agresiuni. Intrări prin efracţie. Avusese loc chiar şi o crimă în Saskatoon, în clădirea în care Sam lucra ca îngrijitor. Sam nu fusese implicat.

Armand se deplasase acolo cu avionul şi examinase probele. Să se asigure.

Alte două crime avuseseră loc în zone ale Canadei în care locuise Sam. Armand ştia că era un lucru rar pentru oricine să se intersecteze cu o crimă în viata lui, darămite cu o serie de crime.

Crime în serie.

Dar niciodată nu reuşise să găsească o

legătură între Sam Arsenault şi vreuna dintre ele.

În privinţa Fionei, Reine-Marie acceptase să garanteze alături de Armand pentru eliberarea ei condiţionată. Dar întotdeauna existase o membrană, o barieră foarte subţire pe care Reine-Marie o pusese între ea şi tânără. Singurul lucru pe care i-l spusese lui Armand când acesta venise cu ideea eliberării condiţionate a Fionei a fost ca aceasta să nu stea în preajma nepoţilor lor.

Armand nu a avut nimic împotrivă.

— De ce ar vrea Sam să-şi bage nasul prin casa noastră? îl întrebă acum Reine-Marie.

— Nu ştiu, recunoscu Armând. Dar cineva a făcut-o. Şi nu doar şi-a băgat nasul. A întors fotografia de familie cu faţa la perete. A mutat obiecte. S-a dat cu parfum. S-a întins în patul nostru.

Deşi lui Reine-Marie i se părea că toate acestea semănau cu povestea celor *Trei urşi,* nu spuse nimic. Dar pentru prima dată, după ce le citise povestea de nenumărate ori copiilor lor şi acum nepoţilor, se opri să se gândească la cât de speriaţi trebuie să fi fost cei trei urşi.

— N-a făcut niciun efort să ascundă toate astea. De fapt, oricine a fost aici a vrut ca noi să vedem. Să ştim. A făcut-o cu o anumită familiaritate. O vezi pe Fiona întinzându- se pe patul nostru? Luând cartea mea şi mutându-i semnul de carte?

— Nu, dar nici pe Sam nu-l văd făcând asta. Crezi că e vorba de mai mult decât atât, nu-i aşa? Crezi că a fost un mesaj deliberat.

El încuviinţă.

— Ca să transmită ce? întrebă ea.

— Nu ştiu. Bănuiesc că este doar un joc al minţii. Nimic sinistru.

Se uită la inelul de pe vechea masă de pin, apoi îl luă în mână.

— Dar o să dau un telefon.

Intrând în biroul său, o sună pe Nathalie Provost. După un scurt schimb de amabilităţi, ea îl întrebă ce dorea.

— Am găsit un inel de inginer în subsolul nostru. Pare vechi. Poţi să-mi spui ceva despre ele?

— Cred că ştii că initial au fost făcute din resturile metalice ale primului pod din Québec. S-a prăbuşit în 1907, provocând moartea a 86 de muncitori. A fost un eşec catastrofal al ingineriei. Inelele au fost făcute pentru a le aminti inginerilor de acel dezastru şi de consecinţele a ceea ce fac ei, a ceea ce facem noi.

— Nu văd niciun nume pe interior. Există vreo modalitate de a afla al cui este sau al cui a fost? spuse el, tinându-l în lumină.

— Nu prea ştiu. Va trebui să verific. Inelele se re turnează la Société când persoana se pensionează sau decedează, deci nu se gravează numele. Sunt date mai departe, din generaţie în generaţie. Un fel de fir care ne leagă unul de altul.

Nathalie se uită la al ei. Puţine dintre ele fuseseră obţinute atât de greu.

— Dacă ai putea să te interesezi, ţi-aş fi recunoscător.

— Consideră treaba ca şi făcută.

— *Merci,* spuse el şi închise exact în clipa în care se auzi cineva strigând din living.

— *Bonjour?*

Era Clara.

— Sunteti amândoi acasă?

— Sunt aici, strigă Reine-Marie din bucătărie.

Clara apăru în uşă şi Armand veni imediat în urma ei.

— Puteţi veni până la bistrou? Billy vrea să ne arate ceva. Ceva care are legătură cu camera ascunsă.

— Există? o întrebă Reine-Marie.

— Aşa se pare. Billy a plecat s-o aducă şi pe Ruth.

— De ce Ruth?

— Of, cât de des ne punem întrebarea asta, spuse Clara.

* * *

— Deci, Billy, despre ce este vorba? întrebă Olivier după ce se adunară cu totii la bistrou.

Stăteau în jurul uriaşului şemineu din piatră de câmp. Focul fusese făcut atât pentru a însenina dimineaţa mohorâtă, cât şi pentru a da căldură, iar Gabri adusese *cafés au lait* şi felii de chec cu lămâie.

Armând aruncă o privire spre mâna lui Harriet, unde un inel de inginer, proaspăt lustruit, stătea bine mersi pe degetul mic de la mâna dreaptă. Un mic memento al unei uriaşe tragedii.

îşi mută atenţia spre Fiona. îi sugerase lui Reine-Marie să nu spună nimic despre seara de dinainte. Mai bine se prefăceau că nu observaseră nimic şi aşteptau să vadă ce se întâmpla în continuare. Dacă se întâmpla ceva.

Era posibil, probabil, ca totul să fi fost făcut pentru a-i provoca, iar când Sam, sau cine fusese, va vedea că nu există nicio reacţie se va plictisi de acest joc.

Billy puse o scrisoare pe măsuţa de cafea.

— Am primit asta prin poştă acum câteva luni.

— lisuse! Uitati-vă la dată. Poştei canadiene i-au trebuit

150 de ani s-o livreze? exclamă Gabri.

— Nu, spuse Billy râzând uşor. Trebuie s-o fi găsit cineva. A fost trimisă la vechea mea casă părintească, iar femeia care locuieşte acum acolo mi-a expediat-o mie.

Scrisoarea trecu din mână în mână. Când ajunse la Armând, acesta îşi puse ochelarii şi o citi. De două ori. Apoi o dădu mai departe.

Abia când aceasta se reîntoarse la Billy, Armând întrebă:

— Cine este Pierre Stone?

— Stră-străbunicul meu. S-ar putea chiar să mai existe încă un „stră" acolo, îi răspunse Billy.

— Nu m-aş baza pe asta, spuse Ruth.

Faptul că *pierre* însemna piatră în limba franceză, făcând ca numele autorului scrisorii să fie de fapt Stone Stone, sau Pierre Pierre, nu surprindea pe nimeni care provenea dintr-o familie cu un Billy Williams.

în plus, cu secole în urmă, oamenii erau

adesea identificaţi după meseria pe care o aveau. în acest caz, un pietrar.

— Data de pe scrisoare este 1862. Aceeaşi precum cea de pe cărămida pe care mi-ai dat-o, spuse Myrna.

— Da. Crezi că vorbea despre acest loc? Despre camera aceea? întrebă Harriet.

Monsieur Stone îi scria unei femei, poate soţia sau logodnica lui, poate o soră. El îi povestea că a trebuit să înveţe zidărie pentru a găsi un loc de muncă. Din ce în ce mai puţine clădiri se construiau din piatră acum, că se fabricau cărămizi.

Era un crâmpei dintr-o lume aflată în schimbare şi din tristeţea pe care o simţea un meşter priceput care trebuia să renunţe la meseria lui. Pentru un bărbat pe nume Pierre Stone, trecerea la zidărie a fost categoric dureroasă.

Dar emoţia din scrisoare mergea cu mult dincolo de asta.

Pietrarul, ca să-şi câştige traiul, acceptase o lucrare într- un sat despre care nu mai auzise, deşi trăise toată viaţa lui în zonă. Se numea Three Pines.

Era o lucrare măruntă, dar el era disperat. O acceptase, dar cu o nelinişte crescândă.

Nu şi-a cunoscut angajatorul. Au comunicat numai prin instrucţiuni scrise şi o parte din plată i-a fost lăsată la o casă publică din satul învecinat, Sweetsburg.

Trebuia să construiască un zid. Atât. Care să sigileze o cameră de la mansardă dintr-o clădire nou construită.

Materialele şi uneltele se aflau deja la faţa locului, în pod. El urma să vină după lăsarea întunericului şi să termine treaba într-o singură noapte, iar apoi să plece înainte de revărsatul zorilor. Sub nicio formă nu trebuia să intre în cameră.

Doar să o sigileze şi să plece.

Să nu vorbească cu nimeni. Să-şi aducă de-acasă de mâncat şi de băut. Şi să nu lase nicio dovadă în urma lui.

Pierre Stone mai scria că i se spusese să nu

mai calce niciodată prin sat. Să uite chiar că exista. Regreta că acceptase lucrarea, dar acum nu vedea nicio ieşire. în plus, avea nevoie de bani. îşi încheia scrisoarea întrebându-se ce altceva ar mai face pentru bani. Pentru familie.

— *Balerca de Amontillado,* spuse Myrna încet.

Rostind un lucru la care se gândeau toţi. în fine, aproape toţi.

— Ce? întrebară Harriet şi Gabri în acelaşi timp.

— O poveste de Edgar Allan Poe, explică Ruth.

Văzând că Gabri făcuse ochii mari de groază, Olivier spuse:

— Este despre nişte căţeluşi fericiţi.

— Mda. Aşa cum *Corbul* este despre nişte păsări fericite, spuse Myrna.

— Ce părere aveţi? întrebă Billy.

Armând îngustă ochii când îşi aminti de *Balerca de Amontillado.* Rămase uitându-se câteva clipe în focul din vatră, apoi privi peste umărul stâng, spre uşa care lega bistroul de librărie.

Toate privirile se întoarseră într-acolo.

— Şi credeţi că această cameră este acolo? spuse el în cele din urmă.

— Da. Am putut s-o vedem de sus de la biserică. Mă rog, linia acoperişului, răspunse Harriet.

— Ce ai zice dacă am sparge zidul acela? îl întrebă Armând pe Olivier.

— Nicio problemă. Şi eu sunt la fel de curios ca toţi ceilalţi.

Olivier păstra un ton lejer, dar Gabri îi simţea încordarea. Deşi nu ştia ce însemna chestia aia cu *Amontillado,* Gabri era convins că, indiferent ce era sus, nu era despre căţeluşi fericiţi.

în timp ce Billy îşi lua uneltele, Olivier aduse planul casei şi îl desfăşură pe tejgheaua lungă de lemn a barului, fixându-i colturile cu borcanele de bomboane.

— Camera pare să fie aici. Eşti de acord? întrebă Harriet, punând degetul pe unul dintre pereţii loftului mătuşii ei.

Fiona se aplecă să se uite şi încuviinţă.

Olivier făcuse nişte fotografii când fuseseră la biserică şi căută una pe telefon. Ceilalţi se strânseră în jurul lui. Acum, că puteau să o vadă, părea atât de evident. Şi totuşi, timp de 160 de ani, camera rămăsese ascunsă.

— îngrijitorul zicea că am fi găsit-o până la urmă. Când ai fi înlocuit acoperişul, spuse Myrna.

— Ce? Dar nu e..., dădu Olivier să spună.

— Respiră, dragă. Nu trebuie s-o faci mâine, i-o tăie Gabri.

— Acoperişul n-are nimic, mormăi el în timp ce urcau spre loftul Myrnei.

Ajunşi acolo se aliniară cu toţii, uitându-se spre locul în care se presupunea că ar fi, în care ar trebui să fie. în care probabil că era camera.

— Totuşi e cam riscant. Poate facem o gaură care dă direct afară, spuse Myrna.

— Nu e riscant. Pot să scot o cărămidă cu dalta şi ne uităm, spuse Billy.

— Şi unde-i distracţia? întrebă Ruth.

Deşi părea că atitudinea ei dezinvoltă era de faţadă. De fapt, era destul de tensionată.

La un semn din partea lui Olivier, Billy începu să spargă mortarul pe care îl pusese stră-stră-străbunicul lui într-o noapte foarte lungă, cu 160 de ani în urmă.

Reine-Marie, la rugămintea discretă a lui Armând, îşi scosese telefonul şi filma.

Când cărămida începu să se mişte, Billy o scoase din perete şi i-o dădu Fionei, care i-o dădu lui Harriet. Care o studie cu atentie.

— Identică cu cărămida ta, mătuşă Myrna.

— îmi dai voie? întrebă Armând şi Billy se dădu la o parte.

Armând lumină cu lanterna telefonului prin mica deschizătură. Din instinct, adulmecă aerul. Nu că s-ar fi aşteptat să miroasă a ceva. Dacă fusese într-adevăr sigilată timp de mai bine de un secol şi jumătate, orice materie organică se transformase între timp în praf. Orice sau oricine.

în calitate de anchetator de omoruri, mintea îi zbură în mod firesc într-acolo. Deşi părea puţin probabil.

îşi miji ochii, chinuindu-se să vadă, dar lanterna lumina doar nişte fire de praf care pluteau în aer. Netulburat de peste un secol. Dar asta era pe cale să se schimbe.

Când dădu să facă un pas înapoi, lumina surprinse ceva. Semăna cu o faţă. Care apoi dispăru. Atât de mare a fost surpriza, încât Armând tresări şi se dădu înapoi.

— Ce este? întrebă Myrna cu o voce nefiresc de ridicată.

— Cred că e ceva acolo, dar nu văd bine, răspunse el.

Evită să spună „cineva”.

— Vai de mine, vai de mine, vai de mine, repeta Gabri cu ochii măriţi.

Căutase pe net *Baterea de Amontillado.* Era povestea unui tip care îşi zidise rivalul şi îl lăsase să moară acolo. Nici vorbă de căţeluşi.

Armând se uită la Olivier, care dădu din cap către Billy, care îşi luă avânt şi lovi cu barosul.

Capitolul 16

Zidul căzu. Deşi fusese nevoie de mai multe lovituri ale barosului lui Billy decât se aşteptaseră.

— Strămoşul tău a făcut o treabă bună, comentă Olivier în timp ce Billy îşi ştergea faţa de sudoare.

— Parcă a vrut să se asigure că orice era acolo acolo va rămâne, spuse Ruth.

Armand plecase până acasă, dându-le instrucţiuni celor adunaţi acolo să nu intre în cameră până nu se întorcea el.

— Cred că putem să-ţi promitem asta, spuse Clara.

Armand se întoarse câteva minute mai târziu, ţinând în mână o geantă uzată. Reine-Marie ştia că era trusa lui criminalistică, dar bănuia că ceilalţi habar n-aveau. Cel puţin aşa spera.

— Poţi să faci restul manual? îl întrebă Armand când spărtura era aproape suficient de mare pentru a trece prin ea.

Billy puse barosul jos şi începu să tragă de cărămizile slăbite.

Ceilalţi se înghesuiră în jurul deschizăturii, lungindu-şi gâturile şi îmbrâncindu-se pentru a ocupa o poziţie din care să poată vedea înăuntru. Numai că era încă prea întuneric pentru a desluşi ceva.

— Cred c-ar fi mai bine să vă daţi un pas înapoi.

Vocea lui Armand era calmă, tonul plăcut, de parcă le sugera să aştepte următorul autobuz.

Ceilalţi se dădură înapoi.

— E de-ajuns? îl întrebă Billy, ştergându-se din nou cu mâneca pe frunte şi lăsând în urmă o dâră de murdărie.

— *Parfait.*

Armand îşi pusese mănuşi de latex şi îşi agăţase geanta pe umăr. Aşa cum alţii se duceau la serviciu cu o servietă, şi inspectorul-şef Gamache îşi ducea cu el uneltele meseriei

sale. Mănuşi. Pungi pentru colectarea probelor. Truse pentru amprente. Tampoane. Pensete.

— Voi rămâneţi aici.

Deşi nu era cazul să le mai spună.

Ţinând telefonul în faţă, apăsă pe înregistrare şi păşi peste pragul jos de cărămidă, intrând în cameră.

Apoi se opri. ín faţa lui erau nişte ochi strălucitori care îl priveau fix.

Era pregătit, întrucât îi văzuse cu câteva minute mai devreme, dar tot simţi că-i sare inima din piept.

— Ce este? Ce vezi? îl întrebă Reine-Marie de dincolo.

Tăcere. N-a durat decât o secundă, dar a părut să treacă o veşnicie până când a răspuns.

— Un tablou. Imens.

Plimbă lumina lanternei peste el, observând detaliile, însă erau atât de multe, încât singura impresie pe care i-o lăsă era cea a unui haos. Ca şi cum cineva îşi aruncase toate bunurile pe o pânză, iar acestea se lipiseră acolo. Inclusiv doi copii.

Se uită la ei pentru o clipă. Unul dintre copii, fetiţa, i se părea cunoscută şi se întrebă dacă nu cumva mai văzuse tabloul sau o reproducere a lui într-un album de pictură înainte.

— Acum putem intra? întrebă Olivier.

— Imediat.

După ce se uită câteva clipe la impozanta operă de artă, trecu mai departe, intrând mai adânc în camera ascunsă.

— Eşti bine? îl întrebă Reine-Marie, aplecându-se spre gaura din perete.

— Sunt în regulă, îi răspunse Armând şi o auzi pe Ruth chicotind şi spunând ceva ce nu reuşi să desluşească, însă putu să-şi imagineze.

— Ce vezi? îl întrebă Myrna.

Armând se plimbă de jur împrejurul camerei, ferindu-şi capul ca să nu se lovească de cornişe, şi lumină pereţii, podeaua, tavanul. Colţurile. Camera era mică, de vreo 3,5 metri pe 3,5 metri, cu podea din scânduri late de lemn şi tavan cu grinzi la vedere.

Nu se vedea niciun semn de viată. Sau de moarte.

— Nimic alarmant.

Privirea îi căzu pe un amestec de obiecte aflate în spatele tabloului. Arăta ca un mic morman de vechituri, aşa cum găseai de obicei prin mansarde. Trecu mai departe. Singura lui grijă era să se asigure că nu-i cade de pe umăr trusa criminalistică.

într-un târziu spuse:

— E în regulă. Puteţi intra.

Ceilalţi păşiră înăuntru agitându-şi lanternele. Apoi luminile se contopiră într-una singură.

— Sfinte Sisoe, şopti Olivier.

Camera de la mansardă părea plină, de-a dreptul ticsită de cochilii de scoici şi sculpturi, ceasuri, scaune şi instrumente muzicale. Şi chipuri, oameni.

Prietenii lui se uitau cu gura căscată.

— Sfinte Sisoe, spuse Myrna.

Le-a luat un moment, însă unul lung, până să-şi dea seama la ce se uitau.

Luminile lanternelor de la telefoanele mobile alergau pe tablou captând detalii, dar nu întregul.

Billy adusese cu el nişte lămpi de lucru, iar acum, la o simplă apăsare de buton, încăperea fu inundată de o lumină orbitoare.

Şi întreaga pictură li se înfăţişă brusc în faţa ochilor, în toată splendoarea ei.

în ea se vedeau o fetită şi un adolescent, îmbrăcati după moda de acum sute de ani. Stăteau la o masă încărcată de obiecte. Toate amestecate. N-ai fi zis că era un tablou, ci mai degrabă un portal către un alt timp. O altă lume.

Lăsându-i să se minuneze, Armand se duse în spatele tabloului să examineze lucrurile aflate acolo. O carte veche legată în piele. O sculptură în bronz reprezentând un elefant. Un puzzle. Un ursuleţ.

— Genul de lucruri pe care oamenii le aruncă în mansardă, când nu ştiu ce altceva să facă cu ele. Văd asta tot timpul, spuse Reine-Marie care venise lângă el.

Fostă arhivist-sef la Biblioteca şi Arhivele

Naţionale din Québec, acum pensionară, Reine-Marie hotărâse să-şi întrebuinţeze cunoştinţele pentru a-i ajuta pe oameni să-şi sorteze propriile colecţii, adesea moştenite.

— Numai că de obicei nu sunt zidite, adăugă ea.

Armand clătină din cap.

Reine-Marie tocmai se pregătea să ridice cartea, când de cealaltă parte a tabloului se auzi vocea Clarei.

— Sfinte Sisoe. Este *O lume de bizarerii.*

— Chiar că este, îi dădu dreptate Ruth.

— Nu, aşa se numeşte tabloul.

— îl ştii? întrebă Armand ieşind din spatele lui.

— Este *Comoara Paston.*

— Eiii! Ai spus cumva „comoară”? o întrebă Olivier.

Se întorseseră în livingul Myrnei, dar din când în când se ridica ba unul, ba altul, se ducea până la spărtura din perete şi, privind înăuntru, murmura: Sfinte Sisoe!

— *Comoara Paston,* repetă Clara. Da.

— Şi valorează ceva? o întrebă Gabri degajat.

— Este inestimabil. Numai că se află într-un muzeu din Norfolk. în Marea Britanie, spuse Clara.

— Păi, atunci ăsta ce e? întrebă Ruth vărsându-şi scotch- ul din pahar când arătă cu mâna spre gaura din perete.

Iar de data asta chiar era scotch.

— O reproducere. Poate un studiu pe care l-a făcut artistul înainte de a lucra la tabloul final.

— Aici? De ce este aici? Pictorul era din Québec? Nu înţeleg, spuse Harriet.

— Am găsit eu, spuse Myrna şi îşi aduse laptopul.

Căutase pe internet *Comoara Paston.* Ceilalţi se înghesuiră în jurul ei, împingându-se unul pe altul ca să vadă mai bine. Harriet şi Fiona o căutară pe telefoanele lor. Imaginea era prea mică pentru a-şi face o idee despre detalii, dar puteau citi textul.

— Scrie aici că a fost pictat în jurul anului

1670, spuse Fiona. Comandat de unul dintre membrii familiei Paston.

— Mare surpriză. De-aia se numeşte *Comoara Paston,* mormăi Ruth.

— Locuiau în Norfolk, în Anglia. Nu se ştie cine a pictat- o, spuse Fiona continuând să citească de pe pagina de internet.

Ruth se duse până la spărtura din perete.

— Nici al nostru nu este semnat.

— Clara are dreptate. A fost poreclit *O lume de bizarerii,* spuse Myrna.

— Mie mi se pare mai degrabă o lume de troace, replică Ruth.

Şi chiar aşa era. Pentru ochiul modern. Erau acolo o grămadă de lucruri pe care puţini oameni le-ar mai cumpăra în zilele noastre de la un talcioc.

Reine-Marie se duse lângă bătrâna poetă.

— Ahhh, dar la mijlocul anilor 1600? Trebuie să fi fost ceva extraordinar. Majoritatea oamenilor rareori ajungeau la mai mult de câteva mile de casele lor. Vedeau aceleaşi lucruri în fiecare zi. Vaci, porci, oi. Imaginează-ţi cum ar fi fost să se întâlnească faţă în faţă cu un papagal? Sau cu o maimuţă? Uite un homar. Aproape nimeni în Anglia nu văzuse vreodată astfel de lucruri. Erau exotice, uluitoare. Poate chiar înfricoşătoare. Dovezi că dincolo de lumea cunoscută existau mistere. Da, colecţia trebuie să fi fost remarcabilă. O comoară.

— Uite şi un tânăr negru, spuse Myrna alăturându-li-se. în voce i se simţea repulsia.

— Aproape un copil. Face parte din colecţie, adăugă ea.

Se uită la nepoata ei. Tânărul din tablou putea fi un strămos de-ai lor.

— Da, oftă Reine-Marie, clătinând din cap.

— Aici scrie că erau cel puţin 200 de obiecte în colecţia Paston, spuse Fiona, continuând să citească de pe Internet. Aduse din întreaga lume de către exploratori.

— Şi negustori de sclavi, completă Myrna.

Dezgustată, dădu să privească în altă parte, dar se trezi atrasă înapoi spre tablou. Avea ceva în el. Tânărul, da. Dar şi altceva.

— Este incredibil. Auzisem de tablou, dar nu l-am văzut niciodată, spuse Clara.
— O fi o reproducere sau un studiu iniţial, dar ce caută în mansardă la tine, mătuşă Myrna? întrebă Harriet.
— Mai bine zis, de ce a fost zidit? interveni şi Ruth.
— Pot să mai văd o dată scrisoarea aceea? întrebă
Armând.
Billy i-o întinse şi Armând o reciti, examinând-o mai atent.
— Pe spatele plicului este adresa expeditorului, Monsieur Stone...
— Acolo este casa părinţilor mei, dar noi nu mai locuim în ea, explică Billy.
— ... însă nu se vede cui a trimis-o. Undeva în Québec City, dar adresa este pătată. Nu avem decât formula de introducere. *Dragă Clémence.* Fără nume de familie.
— Contează? întrebă Olivier.
— Ar fi interesant de ştiut dacă Monsieur Stone i-a mai scris şi alte scrisori acestei Clémence. Poate cu mai multe explicaţii, spuse Reine-Marie, arhivistul din ea simţind nevoia să intervină.
— Dar el n-a vorbit niciodată cu angajatorul său şi nici nu s-a uitat în cameră. Deci nu prea avea ce să-i mai spună, zise Gabri.
— Asta nu ştim. Ştim doar ce indicaţii a primit Pierre, nu şi ce a făcut în realitate, îi explică Armand.
— Poate s-a uitat pe furiş. Nu aşa ar face majoritatea oamenilor? spuse Clara.
— Eu o fac întotdeauna, recunoscu Gabri.
— Dar tot ce-ar fi putut să vadă vedem şi noi. Aşa că o scrisoare nu ne-ar spune ceva ce nu ştim deja, interveni şi Olivier.
— Nu este adevărat. Ar putea să ne spună de ce aceste lucruri au trebuit să fie zidite şi ascunse, spuse Armand.
Apoi i se adresă lui Billy.
— Spui c-ai primit-o acum câteva săptămâni. Cum a venit?
— Prin poştă.

— Da, dar cum de-a ajuns la tine? Pe scrisoare este adresa lui Monsieur Stone, nu a ta.

— Noii proprietari ai casei părinteşti au găsit-o şi mi-au expediat-o mie.

Spusese „noii” proprietari, dar Myrna ştia că aceştia locuiau acolo de mai bine de zece ani. însă în mintea lui
Billy ei vor fi întotdeauna noi.

Era casa construită chiar de Pierre Stone. Aparţinuse familiei timp de generaţii. Părinţii lui Billy o vânduseră când nu s-au mai putut ocupa de ea.

Vremurile se schimbau. Trebuia să ţii pasul cu ele. Dar era imposibil să ţii pasul fără să te împiedici şi să cazi.

Armand, care acum stătea lângă spărtura din perete, îşi ridică privirea din scrisoare şi se uită la tablou. Părea blocat în timp. Dar de fapt era o dovadă a unei lumi în schimbare. O lume mai mare, mai uluitoare şi în multe privinţe mai rea. Una în care existau homari. Dar şi negoţul cu sclavi.

— Cred că cineva a găsit scrisoarea şi s-a hotărât s-o trimită înapoi. Nu avea decât vechea adresă, spuse Billy.

— Este curios. Mă întreb de ce, spuse Armand.

— De ce ce? întrebă Myrna.

— De ce s-o trimită înapoi la o adresă evident veche de peste un secol şi jumătate?

— De ce nu? Documente vechi apar tot timpul, nu? îşi dădu cu părerea Clara.

— Adevărat. Descendentii acestei Clémence trebuie să fi făcut curat într-o casă veche şi au dat peste ea, spuse Reine-Marie.

— E ciudat. Tu n-ai arunca-o? De ce să te deranjezi să returnezi prin poştă o scrisoare dintre doi oameni morţi de multă vreme, despre care n-ai auzit niciodată? La o adresă veche de peste 100 de ani? spuse Gabri.

— Sunt de acord cu Monsieur Gamache. N-are sens, spuse Fiona.

— Eu n-am spus că nu are sens, explică Armand, uitându-se la ea.

Toată ziua încercase să evite contactul vizual cu Fiona. Era obişnuit să ascundă lucruri faţă

de suspecţi. însă ceea ce făcuse ea nu era ceva criminal, ci personal. Lăsându-l pe Sam să intre în casa lor, Fiona îi trădase încrederea.

lar Armand nu voia ca ea să vadă că stia. Şi nici nu voia să vadă că se simţea rănit.

Dar acum, în timp ce se uita la ea, nu vedea decât o tânără care muncise din greu pentru a-şi pune ordine în viată.

— Am spus doar că sunt curios, continuă Armand privind-o pentru o clipă în ochi.

Apoi se întoarse către Billy.

— Când familia ta a vândut casa, aţi găsit scrisori şi lucruri mai vechi prin care a trebuit să vă uitaţi?

— Nu ştiu. Eu şi surorile mele ne-am oferit să-i ajutăm pe părinţi să sorteze lucrurile, însă ei au preferat să se descurce singuri. Cred că au aruncat foarte multe, iar restul a mers către vânzări de binefacere.

— Ce te deranjează, Armand? îl întrebă Reine-Marie.

El clătină din cap.

— Mi se pare pur şi simplu...

Se uită la Fiona şi-i zâmbi.

— ... bizar.

Ea îi zâmbi la rândul ei.

între timp, Harriet abandonase disecarea unei scrisori vechi de către niste oameni bătrâni şi se uita la tablou.

— Voi ati observat că asta nu e chiar *Comoara Paston?* Cel puţin, nu cea pe care o vedem pe internet, zise ea.

— Păi, ştim deja asta. Cea adevărată este undeva în Anglia. Asta-i doar o reproducere, replică Ruth.

— Nu la asta mă refeream. Veniti să vedeţi. E făcută să semene cu cealaltă, dar este diferită. Priviţi, spuse Harriet.

Reine-Marie se aplecă să se uite mai bine, apoi se trase înapoi de parcă ar fi fost electrocutată.

— Fata din tablou poartă...

— Un ceas digital, completă Harriet.

— Glumeşti, spuse Olivier.

El şi ceilalţi se înghesuiră să vadă.

Acum, că îl examinau mai atent, vedeau şi alte anomalii. Ciudăţenii.

Băiatul ţinea în mână o mică machetă de avion. Un scaun cu spătar drept avea o tapiţerie cu imprimeu William Morris.

Ceea ce păruse a fi un sul de pergament era de fapt un afiş turistic. Se distingea şi scrisul. înfăţişa *Manneken Pis* şi *Atomium* din Bruxelles. Armand ştia asta pentru că fusese acolo.

Ceva se agită în el. Ceva profund, întunecat şi neliniştitor.

Tabloul era ciudat, fără îndoială. Cum ajunsese aici? De ce să reinventeze *Comoara Páston?* Şi dacă încăperea fusese zidită cu mai bine de un secol în urmă, cum au ajuns aceste elemente moderne în pictură?

Şi de ce?

De ce?

De ce?

Şi cine?

Da, era categoric ciudat, dar nu neapărat îngrijorător.

Atunci de ce se simţea îngrijorat?

— Oh, Doamne, se auzi vocea lui Reine-Marie de cealaltă parte a tabloului.

— Ce e? Ce s-a întâmplat? întrebă Armand ducându-se repede după ea.

Reine-Marie ţinea sau mai bine zis strângea în mână o carte acoperită de praf şi se uita la ea. Apoi îşi ridică ochii spre el.

— Uite, spuse ea şi i-o întinse.

— Ce este?

— Un grimoar.

Şi atunci îngrijorarea lui a crescut vertiginos.

— Deci ce este un grim..., începu Clara. Un grimmmm..., continuă ea sperând să găsească finalul.

— Grimoar, o ajută Reine-Marie.

Apoi se întoarse spre Myrna.

— Ştii ce e?

— N-am auzit niciodată.

După ce Olivier trebuise să plece la bistrou pentru servirea mesei de prânz, iar Fiona să se întâlnească cu Sam, ceilalţi se întorseseră în livingul Myrnei.

Niciunul nu voia să se dezlipească de camera nou- descoperită şi de colecţia de ciudăţenii din ce în ce mai bizare.

Reine-Marie ţinea cartea pe genunchi, ezitând să se despartă de această comoară mult căutată.

Ruth nu-şi luase ochii de la carte de când fusese găsită. Era greu de spus dacă bătrâna doar se uita la ea sau o veghea.

— Tu ştii ce este, îi spuse Reine-Marie.

Ruth încuviinţă, dar rămase neobişnuit de tăcută, cu ochii aţintiţi la coperta din piele. Era banală, simplă, fără desene sau înscrisuri, însă părea pârlită.

Nu avea niciun titlu. Nimic care s-o identifice. Şi asta din motive bine întemeiate.

Cartea data din anii 1600, iar pe vremea aceea, dacă se descoperea că cineva se afla în posesia unui grimoar, era aproape sigur ars pe rug. De fapt, cartea arăta ca şi cum exact asta se încercase în privinţa ei.

— Este o carte de vrăji. De incantaţii. Reţete pentru elixire. Instrucţiuni despre cum să chemi spirite, explică Reine-Marie.

— Demoni? întrebă Harriet.

Gabri o tistui, ca s-o facă să tacă.

Ca nu cumva simpla rostire a acestui cuvânt să-i cheme.

Reine-Marie tocmai se pregătea să-i

răspundă, dar Ruth i-o luă înainte:
— Nu. în fine, nu neapărat.
Ridică privirea de la carte şi se uită la Reine-Marie.
— Te-ai uitat în ea?
— Doar cât să mă asigur că este autentică.
— Şi?
— Este.
Ruth pufni şi clătină din cap.
— Deci e adevărat.

Oricât de mult ar fi vrut să stea să asculte, Armând mai avea şi alte nelămuriri.
îl luă pe Billy deoparte şi îl întrebă:
— Putem să discutăm?
— *Oui.* Unde?
Câteva minute mai târziu erau în bucătăria familiei Gamache. Armând tăiase nişte felii dintr-o pâine cu maia de la Sarah's Boulangerie şi făcuse sandviciuri cu salată de ouă şi roşii, în vreme ce Billy turnase pentru fiecare câte un pahar cu limonadă.
— Roz? întrebă el ridicând paharul.
Era o nuanţă necunoscută în natură.
— Fetele, răspunse Armând.
— Nepoatele tale n-au mai venit pe-aici de ceva vreme, spuse Billy acceptând sandviciul şi aşezându-se la vechea masă de pin.
— Bine. Nu pot să mint. îi place lui Reine-Marie.
Era atât de clar că de fapt Armând era cel căruia îi plăcea limonada roz încât Billy râse.
Luă o îmbucătură zdravănă din sandvici. Pâinea era moale şi coaja, crocantă. Salata de ouă avea o neaşteptată aromă de curry.
— Ce ştii despre camera aceea? întrebă Armând.
Billy ridică din sprâncene.
— Nimic. De ce crezi că aş sti?
— Din cauza scrisorii.
— Pierre Stone ştia de cameră. Nu eu. Crezi că n-aş fi dărâmat zidul cu ani în urmă dacă aş fi ştiut? Şi mai ales de când Myrna şi cu mine am început să locuim împreună?
Armând îl credea. Nu vedea niciun motiv

pentru care Billy Williams să mintă.

Deşi camera fusese zidită în urmă cu 160 de ani, obiectele nu erau acolo de atâta vreme. Asta era evident.

Cineva făcuse mari eforturi pentru a le pune acolo. Şi acelaşi cineva, Armând era sigur, a vrut ca ele să fie găsite.

— Când ziceai că ai primit scrisoarea aceea?

— Cred că în urmă cu vreo cinci săptămâni. Am plicul acasă. Pot să ti-l arăt.

— Da, aş vrea să-l văd.

— La ce te gândeşti, Armand?

— Mai degrabă simt decât mă gândesc.

Billy zâmbi.

— Şi ce simţi?

— Că nu este doar o glumă. Cineva care a făcut atâtea eforturi a plănuit asta de mai multă vreme. Probabil că a luat mult timp ca tabloul să fie făcut. Cartea aceea, grimoarul? Reine-Marie o caută de ani întregi, iar ea apare taman aici?

Fusese pusă acolo anume pentru ea? El spera că nu. Credea că nu.

— Vreau să ştiu de ce.

— Şi cine, spuse Billy.

— Şi cum. Dacă acea cameră a fost zidită, cum au ajuns obiectele acolo?

Billy oftă şi-şi lăsă sandviciul pe masă.

— Nu ştiu. Ceea ce ştiu sigur e că acele cărămizi care sigilau deschiderea nu au fost clintite de când au fost puse.

— Deci trebuie să existe o altă cale de intrare. Prin acoperiş sau prin podea.

— *Oui.*

Billy se ridică în picioare.

— Unde te duci?

— Să mă uit.

— Asta mai poate aştepta. Vreau să vorbesc cu tine despre scrisoare.

Billy se aşează din nou.

— Tu ce părere ai despre ea?

— Nu cred că scrisoarea este cel mai ciudat lucru de astăzi.

Armând zâmbi.

— De acord, dar cu ea a început totul. Cu Pierre Stone.

Se uită la hârtie, care acum stătea pe masă.

— Mă întreb dacă cel care ti-a trimis-o tie sau la vechea ta adresă a vrut ca voi să căutati camera ascunsă.

— Dar n-am făcut-o. l-am arătat scrisoarea lui Ruth, dar noi n-am băgat-o în seamă. Abia ieri, când a zis Fiona de cameră, ne-am gândit şi noi să ne uităm. Dar e ceva ciudat cu scrisoarea asta.

— Ce anume?

— Eu nu cred că a scris-o Pierre Stone.

— Continuă.

— Pierre a fost un meşter priceput, dar mă îndoiesc că avea mai mult de trei clase, dacă le avea şi pe alea. O fi fost suficient de şcolit pentru a putea citi planuri de construcţie, dar asta...

Billy bătu cu palma în hârtia veche şi clătină din cap.

— Asta a fost scrisă de o persoană educată.

Billy atinsese ceva ce îl frământase pe Armând de când citise scrisoarea, dar nu reusise să-şi dea seama ce. Nu părea genul de scrisoare pe care s-o fi scris un pietrar de acum un secol şi jumătate, care trăia la ţară.

— Poate a pus pe altcineva s-o scrie. Deşi pare puţin probabil. Este o scrisoare foarte personală, ce vorbeşte despre ceva care clar trebuia să rămână privat, chiar secret. De ce i-ai arătat-o lui Ruth?

— Ea cunoaşte istoria satului Three Pines mai bine decât oricine. M-am gândit că dacă a existat o cameră ascunsă, Ruth ar putea să ştie despre ea. Să cunoască povestea. Poate că fusese deja găsită şi totul ţinea de domeniul trecutului. Că rămăsese în urma noastră.

Dar nu era aşa. Ceva era înaintea lor. Se apropia. Sau era deja acolo.

— Nu-mi vine să cred că am găsit un grimoar. Singurul despre care am auzit a aparţinut unei

femei din Montreal acum 300 de ani. Dar s-a pierdut, probabil a fost distrus de Biserică, spuse Reine-Marie, încă strângându-l în mâini.

— Anne Lamarque, spuse Ruth.

— O ştii?

Puţine lucruri o surprindeau pe Reine-Marie în privinţa lui Ruth, însă acesta chiar o uimi.

— Nu ne-am întâlnit niciodată, replică Ruth.

Harriet începu să râdă. Apoi, văzând expresia serioasă de pe chipul lui Ruth, se opri. Şi se uită la Gabri, care nu părea surprins.

— Cred că e foarte bătrână. O murătură, îi şopti el lui Harriet.

— Cine este Anne Lamarque? întrebă Myrna.

— O vrăjitoare, răspunse Ruth.

— O, Doamne! Bineînţeles că vrăjitoare, gemu Gabri.

— Crezi că a fost al ei? E posibil aşa ceva? Ce caută aici? întrebă Myrna.

Reine-Marie deschise grimoarul şi întoarse cu mare- mare grijă primele pagini. Pe margini erau nişte notiţe.

Desene cu plante. Aparent, nişte reţete.

— Nu apare niciun nume. Dar asta nu e de mirare. Un grimoar era o dovadă de vrăjitorie. Biserica Catolică din Noua Franţă nu îl vedea cu ochi buni, spuse ea.

Era o subestimare imensă şi intenţionată. Episcopul Laval, iezuit şi sef al bisericii din Lumea Nouă, vânase şi pedepsise pe oricine care era fie şi doar suspectat de vrăjitorie.

Nu. Nimeni n-ar fi fost atât de prost încât să-şi pună numele pe un grimoar.

— Poţi să-mi dai un cutit? întrebă Reine-Marie.

Când Myrna i-l aduse, Reine-Marie îl folosi pentru a desprinde cu grijă căptuşeala de pe interiorul copertei. Şi iată-l acolo, la fel de clar ca în ziua în care fusese scris, cu 350 de ani în urmă, nedecolorat de lumină şi timp. Nevăzut. Până acum.

Anne Lamarque, 1672.

Cam în aceeaşi perioadă fusese pictată şi *Comoara Paston,* cea originală.

Fiona băgă din nou capul în apartamentul de

la mansardă şi o invită pe Harriet să ia masa cu ei.

— Sam vrea neapărat să vii şi tu. Nu i-am spus nimic despre descoperirea noastră. Te aştept. Suntem la bistrou. Hai, vino, o să ne distrăm.

Harriet nu ştia ce să facă, deşi, la drept vorbind, nu era o alegere atât de grea. Cu toate că ar fi vrut să afle mai multe despre cartea care aparţinuse unei vrăjitoare, adevărul era că asta ţinea de trecut. Iar Harriet privea spre viitor. Viitorul ei. Şi dacă zilele imediat următoare îl includeau pe Sam, ei bine, trecutul putea să mai aştepte. Nu pleca nicăieri. Dar ea, da.

— Sună grozav.

Ploaia se înteţise acum şi adusese şi frigul cu ea. Era abia începutul lui iunie şi era posibil – rareori, totuşi posibil – să mai ningă. Iar în zi aceea era un frig umed care se instala chiar şi în oasele tinere.

După ce au comandat cheeseburgeri cu brie topit şi cartofi prăjiţi, Harriet şi Fiona i-au povestit lui Sam despre descoperire.

— Pe bune?

— Da, e adevărat.

— Deci cineva a pus tabloul ăla acolo şi l-a făcut să arate ca vechiul tablou? Apoi l-a zidit împreună cu alte chestii, inclusiv o carte de vrăjitorie? Da, chiar e ciudat. E numai vina ta, îi spuse el lui Harriet.

— A mea?

— Tu ai început, când ai zis de camera ascunsă.

Era clar că o tachina, iar ea îi răspundea. Râzând. Tachinându-l la rândul ei.

Sam o înghionti în glumă, apoi luă un cartof prăjit condimentat din farfuria ei.

— Oh. Scuze. Ar fi bine să am grijă, altfel poliţistul cel mare şi dur o să mă arunce după gratii pentru furt. L-aş vedea în stare. Deşi se pare că ticălosul ăla preferă să se ia de copii, spuse Sam.

— Monsieur Gamache? întrebă Harriet, surprinsă.

— Tu nu-l cunoşti aşa cum îl cunoaştem noi,

spuse Sam, uitându-se la sora lui.

— Dar tu stai la el, la ei, nu-i aşa? îi spuse Harriet Fionei.

Ştia şi ea în linii mari, la fel ca toţi ceilalţi, despre trecutul Fionei. Pe de altă parte, ştia că soţii Gamache aproape că o adoptaseră.

— Sunt prietenii tăi, adăugă ea.

— Ai ei, da. Dar nu ai mei. El crede că mi-am ucis mama şi i-am înscenat totul propriei surori, spuse Sam.

— Sam! îl apostrofă Fiona.

— Păi aşa e. Este obsedat de mine. Chiar i-a spus Fionei că nu am voie să intru în casa lor. Cât de nebun să fii? Cicatricea aia pe care o are? Cred că s-a ciocnit de un copac şi s-a scrântit la cap.

Făcu o mişcare circulară cu degetul în dreptul tâmplei.

în spatele lor se auzi un scaun tras cu zgomot şi cineva tuşind să-şi dreagă vocea.

— îmi pare rău. Dar ceea ce spui nu este doar urât, ci şi neadevărat, spuse preotul Robert Mongeau, care stătea în picioare lângă masa lor.

Vocea îi era blândă, însă ochii îi erau aspri în timp ce se uita la Sam.

— Armând Gamache este un om bun. Un om cumsecade. N-ar fi rău să înveţi de la el, continuă Mongeau.

— Oh, am învătat de la el. Vrei să ştii ce? Am învătat să nu am încredere în nimeni. Am învăţat că poliţiştii sunt cruzi. Am învăţat să-mi înghit sentimentele, să-mi ascund gândurile. Să nu spun adevărul pentru că se va întoarce împotriva mea. Am învăţat că lumea este plină de oameni groaznici şi că cei mai răi, foarte răi, sunt cei care ar trebui să ne protejeze. Cei la care apelăm pentru ajutor. Asta am învătat de la nenorocitul de Armând Gamache.

Sam inspiră adânc de câteva ori pentru a se calma.

— V-a salvat de la abuzuri groaznice, spuse Mongeau cu blândeţe.

— Ne-a salvat? Ne salvaserăm singuri deja. Ne-a distrus viata.

Sam îşi domoli vocea.

— Eram nişte copii şi el ne-a scos vinovaţi pentru că am încercat să supravieţuim. Ştii ce le face asta unor copii? Să fie făcuti să simtă că toate abuzurile au fost din vina lor?

— Nu-mi pot imagina prin ce aţi trecut. Dar ştiu că păstrând ranchiună nu faci decât să te legi de persoana pe care o urăşti. Trebuie să renunţi. De dragul tău, nu al lui Monsieur Gamache. Nu al altcuiva. Pentru tine, spuse Mongeau.

Preotul se opri şi îl studie pe Sam atât de îndelung, încât aproape că deveni stânjenitor, până când, într-un târziu, reluă:

— Există bunătate în sufletul tău. O văd.

Apoi Mongeau se întoarse spre Fiona. în timp ce o privea, sprâncenele îi coborâră uşor, după care se uită în altă parte.

— Nu ai idee prin ce am trecut noi.

Sam avea o voce mică, tremurată şi părea incapabil să- şi ridice privirea de la masă.

— Robert? spuse Sylvie, de la masa alăturată.

Preotul se îndepărtă, apoi se opri.

— îmi cer scuze că am intervenit. Nu este treaba mea. Dar, te rog, mă găseşti la biserică aproape în fiecare zi dacă vrei să vorbim. N-o să-ţi ţin predici. N-o să te judec. îţi promit. Vreau doar să-ţi mai spun că cicatricea despre care vorbeai...

Robert ridică degetul pentru a arăta unde era cicatricea adâncă şi zimţată de pe tâmpla lui Gamache.

— ... a fost făcută de un glonţ. Armând a fost împuşcat în timp ce încerca să salveze un tânăr cam de vârsta ta.

— Şi a reuşit? întrebă Sam.

— Să-l salveze? Nu.

— Normal că nu, pufni Sam.

— Măcar a încercat, spuse Robert.

Se uită la soţia lui, apoi le vorbi blând, foarte blând, tinerilor nepăsători.

— *Să-ţi spun una bună: eşti pe patul de moarte. Mai ai doar un ceas de trăit. Pe cine anume trebuia să ierţi în toti aceşti*

ani?

Preotul îl privi o clipă pe Sam. Două. Apoi se întoarse şi plecă la soţia lui.

— Ce chestie ciudată, spuse Sam.

— Asta a fost dintr-o poezie a lui Ruth, spuse Harriet.

— Bătrâna aia nebună? E poetă? întrebă Sam.

— A câştigat Premiul Guvernatorului General.

Fiona rămăsese privindu-l pe Mongeau, apoi se întoarse către fratele ei. Era o întrebare bună.

Pe cine anume trebuia să ierţi în toti aceşti ani?

///

— După prânz aş vrea să merg la vechea ta casă, spuse Armând. Te deranjează?

— Nu, dar de ce? Nu ştiu ce ne-ar putea spune. Totul este ciudat, dar nu e o crimă, îi răspunse Billy.

— Cred că e puţin mai mult decât ciudat.

— în regulă, sunt de acord. Dar nu s-a comis nicio crimă. Nu s-a furat nimic. De fapt, avem mai mult decât aveam la început. Ştiu c-ai spus că nu crezi că-i o glumă, Armând, dar ce altceva ar putea fi?

— Ce s-a întâmplat cu ea? întrebă Gabri, arătând cu mâna spre grimoar de parcă acesta ar fi fost femeia.

— Cu Anne Lamarque? A fost acuzată de vrăjitorie, îi răspunse Ruth.

— De ce? Au găsit cartea? întrebă Clara.

— Au auzit despre ea. Dar n-au găsit-o niciodată. Dacă ar fi găsit-o, n-ar mai fi fost acum aici. Nu aveau nevoie de grimoar. Nu aveau nevoie de dovezi. Tot ce trebuia să facă o femeie era să fie vie. în ochii Bisericii, simplul fapt că erai femeie era un lucru rău, spuse Ruth.

— Dar trebuie să fi existat un motiv, insistă Gabri.

— Există vreun motiv pentru care homosexualii, lesbienele şi transsexualii sunt atacati? Există vreun motiv pentru care bărbaţii de culoare sunt împuşcaţi? Există vreun motiv pentru care femeile sunt violate, abuzate, nu au voie să facă avort, sunt

pregătite şi vândute ca sclave sexuale? întrebă Ruth.

— Ucise, adăugă Myrna, uitându-se la buchetul de trandafiri albi de pe insula din bucătărie.

— *Am fost spânzurată pentru că trăiam singură,* spuse Ruth.

Era un lucru rar, aproape nemaiauzit, ca ea să citeze din propriile poezii, dar o auzeau acum.

— *Pentru c-aveam o fermă năpădită de buruieni pe numele meu / Şi un leac bun pentru negi.*

Bătrâna se uită la cartea de pe genunchii lui Reine- Marie, în care, erau convinşi de asta, se găsea şi un leac bun pentru negi.

— „Oh, *da“*, continuă ea, *„şi sâni / Şi o dulce pară ascunsă- n trupul meu. / Oricând se vorbeşte de demoni acestea sunt la- ndemână, un simplu clişeu.“*

Era poezia pe care Ruth o scrisese pentru tinerele ucise la Politehnică.

Tăcură o clipă, apoi Reine-Marie spuse:

— Anne Lamarque a fost una dintre *Filles du roi.* Una dintre femeile alese de rege pentru a contribui la colonizarea Noii Frânte. Dar în loc să fie supusă, aşa cum era de aşteptat, ea s-a făcut remarcată.

— Cum? întrebă Clara.

— Ei bine, printre altele, purta ochelari şi ştia să citească, spuse Reine-Marie.

— Tu ai fi dat de dracu', îi spuse Ruth lui Reine-Marie. Voi toate. Noi toate. Am fi fost vrăjitoare.

Myrna izbucni în râs. Apoi deveni serioasă, dându-şi seama că Ruth avea dreptate. Ele ar fi dat de dracu'. Ar fi fost considerate vrăjitoare.

— A fost mai mult decât faptul că ştia să citească, spuse Reine-Marie.

— Adevărat. A supărat autorităţile pentru că deţinea şi conducea o afacere. Un han prosper în cea mai sordidă parte a oraşului, pe vremea când Montrealul nu era decât o groapă de rahat şi promisiuni încălcate, întări Ruth.

— Biserica voia să deţină controlul, aşa că a

impus o stare de asediu. Şi a interzis alcoolul, spuse Reine-Marie.

— Când preoţii au venit să-i închidă afacerea, Anne le-a spus să se ducă dracului. Apoi i-a fugărit pe stradă înjurându-i în gura mare. Asta i-a pecetluit soarta. Episcopul Laval şi iezuiţii au urât-o pentru că i-a sfidat, povesti Ruth ca şi cum ar fi fost acolo.

— Pentru că a demonstrat că era posibil să-i sfidezi, spuse Clara.

— *Oui.* A fost o femeie curajoasă. Din toate punctele de vedere. O femeie puternică, generoasă şi inteligentă, căreia îi plăcea să cânte, să danseze şi să râdă. Poate puţin cam indisciplinată. Probabil că nu s-a gândit în mod serios la consecinţe. Dar nu a vrut să facă rău. Noua Franţă era un loc lipsit de bucurii. Ea şi hanul ei erau nişte puncte luminoase, spuse Reine-Marie.

Toate cele patru femei din cameră ştiau că şi ele ar fi fost vizate. Pentru că dansau, citeau, aveau sâni, pântece şi minte. Pentru că râdeau.

Şi numai Dumnezeu ştie ce s-ar fi întâmplat cu Gabri, cu toti cei asemenea lui Gabri.

Au tăcut o clipă, imaginându-şi-o pe Anne. Hanul ei. Podeaua de pământ, băutura făcută în casă. Dansurile. Cântecele. Râsetele. Evadarea din sălbăticie. Din frică şi disperare.

Apoi au văzut siluetele îmbrăcate în straie lungi şi negre, iezuiţii lipsiţi de bucurie, venind.

Myrna, Clara, Ruth, Reine-Marie şi Gabri au privit cum Anne îi dădea afară pe clerici, în mizeria care era Montrealul în anii 1670. Au auzit râsul răzvrătit, primejdios şi letal care îi urmărea pe bărbaţii umiliţi în timp ce fugeau.

Şi apoi... Şi apoi...

Reine-Marie se uită la cartea de pe genunchi. Şi apoi ce? Cum a ajuns cartea aici? în Three Pines.

Sam se uită pe fereastră, apoi spuse:

— Hai să luăm puţin aer curat.

— Plouă. Eu rămân aici, spuse Fiona.

— Foarte bine.

Sam se ridică şi se uită la Harriet.

— Tu ce zici? N-o să te topeşti în ploaie, nu?

Harriet zâmbi.

— Ca Vrăjitoarea cea rea? Nu cred.

Fiona îl privea pe Sam. Nu-l văzuse prea mult de când ea intrase la închisoare şi el nu. Nu-l văzuse crescând. Devenind bărbat. încă se gândea la el ca la un copil.

Au fost ei vreodată copii?

Discuţia despre iertare o zguduise. Putea fi iertat totul cu adevărat? Chiar şi ce făcuse ea? Chiar şi ce era pe cale să facă?

îşi aminti ce îi spusese preotul lui Sam. Despre bunătate. Şi ce nu-i spusese ei.

După ce şi-au luat hainele de pe veranda din faţă, Armând şi Billy au luat-o la fugă prin ploaie exact când Sam şi Harriet ieşeau din bistrou. Gamache a ajuns la maşină, apoi s-a uitat la cei doi tineri care stăteau în ploaia torenţială.

Sam se uita direct la el.

Şi în timp ce-l privea, o cuprinse încet pe Harriet cu braţul pe după talie. Era un gest nu atât de afecţiune, cât de posesivitate.

După care îşi ridică cealaltă mână în dreptul feţei şi-şi mişcă arătătorul în sus şi în jos. Ca şi cum ar fi făcut o fotografie. Practic, Sam recunoştea că fusese în casa lor şi nu mutase doar obiecte, ci făcuse şi fotografii. Cu casa lui. Cu familia lui.

— Vii? îl strigă Billy din maşină.

Armand nu ridicase niciodată, ca adult, degetul mijlociu către cineva, dar acum abia se abţinu să n-o facă, apoi să se ducă valvârtej să-l înfrunte. Să-i ceară să spună ce căuta acolo. De ce fusese în casa lor.

De ce umblase la pozele lui de familie. De ce făcuse fotografii.

Dar ştia că exact asta îşi dorea Sam Arsenault. încerca să-l provoace pentru ca Harriet, şi oricine altcineva s-ar mai fi uitat, să-l vadă pe el, ofiţer superior al Sûreté, provocând o bătaie aparent fără niciun motiv. Pentru ca Sam să pară nevinovatul calomniat şi hărţuit de poliţie.

Fusese aproape. Foarte aproape. Prea

aproape. Armand simţi un ghimpe de frică străpungându-i inima. Nu din cauza lui Sam, ci din cauza lui şi a ceea ce ar putea face. Ce ar putea fi manipulat să facă.

însă Armand îi zâmbi lui Sam, înclină uşor din cap, apoi urcă în maşină.

Apucând strâns volanul, o luă spre ieşirea din Three Pines.

Capitolul 18

Pe drum, se opriră acasă la Billy şi luară plicul şi post- itul care însoţise scrisoarea: *Cred că asta te-ar putea interesa. Patricia Godin.*

De acolo, Armand merse la casa strămoşească a lui Billy. Ploua de parcă se rupseseră zăgazurile cerului, iar când au ajuns pe verandă erau uzi până la piele.

Billy bătu la uşă şi se uită în jur în timp ce aşteptau.

Casa era, deloc surprinzător, construită din pietre smulse din pământul transformat din pădure în terenuri agricole. Podeaua şi grinzile, chiar şi uşa de la intrare erau făcute din lemnul copacilor care crescuseră şi fuseseră tăiati la mică distantă de locul în care se aflau.

Pe când era copil, Billy se plimbase prin pădure tinându-şi bunicul de mâna bătătorită, în vreme ce acesta mângâia copacii şi le descria caracterul. De la el aflase micul Billy că şi copacii aveau sentimente şi personalitate.

Cu bunica, micul Billy se plimbase pe câmpie, culegând flori sălbatice, ierburi de leac şi iarbă dulce. De la ea învăţase cum să facă ceaiuri şi cataplasme, precum şi un leac bun pentru negi.

încercase să se bucure pentru noii proprietari dar în timp ce stătea pe verandă şi bătea la uşa pe care încă o simţea a lui, pe Billy Williams îl durea sufletul.

Se auzi un zăngănit, apoi în prag apăru un bărbat de vreo 70 de ani, cu un aer surprins.

— *Oui?*

— Monsieur Godin?

— *Oui.*

Se uită la ei încercând să-şi dea seama dacă îi cunoştea. îşi mută privirea de la Billy la bărbatul care îl însoţea, înalt, cu o constituţie solidă. Cu păr ondulat şi albit şi cicatricea aceea...

— Numele meu este Billy Williams, eu...

— Ah, *oui.* Desigur. Casa asta a fost a familiei dumitale. Intraţi, spuse Godin dându-se înapoi.

Billy păşi înăuntru şi privi în jur. Fizic, nu se schimbaseră prea multe. Pereţii, podelele, grinzile erau aşa cum le lăsase. Doar mobila era diferită.

1-l prezentă pe Gamache, deşi era evident că Monsieur Godin îl recunoscuse deja. Inspectorul-şef era o prezenţă familiară în mass-media din Québec şi se ştia că locuia în zonă.

Monsieur Godin se întoarse spre Gamache.

— în sfârşit. Este vorba despre Patricia?

Billy ridică mirat din sprâncene, însă Armand se pricepea mai bine să-şi ascundă surprinderea, deşi asta nu însemna că nu era surprins.

— Este a..., dădu Billy să spună.

Dar Armand îl întrerupse.

— Patricia Godin este soţia dumneavoastră?

Billy se uită la însoţitorul său. Era o schimbare în vocea lui Armand, în întreaga lui atitudine. Subtilă, dar categoric prezentă.

Monsieur Godin încuviinţă.

— Da. Răposata mea soţie. Am vorbit cu cei de la sediul local al Sûreté când s-a întâmplat. De aceea aţi venit, nu-i aşa?

— Putem să ne aşezăm, vă rog? îl întrebă Gamache, iar Monsieur Godin îi conduse în camera de zi confortabilă, unde un mic foc trosnea în semineu.

— Pot să vă servesc cu ceva? Sunteti uzi. Probabil vă este frig. Un ceai fierbinte sau o cafea?

— Pentru mine nu, mulţumesc, spuse Gamache, iar Billy făcu la rândul lui semn că nu.

Se aşezară, însă, amândoi lângă foc.

Billy îşi dădu seama că inspectorul-şef Gamache îi luase locul lui Armand.

— Trebuie să fiu sincer cu dumneavoastră. Am venit aici să discutăm despre scrisoarea pe care soţia dumneavoastră i-a trimis-o lui Monsieur Williams. îmi pare rău, dar nu sunt la curent cu ce i s-a întâmplat, spuse Gamache.

— Scrisoare? Ce scrisoare?

— Poate ne spuneţi mai întâi despre soţia

dumneavoastră.
— Deci nu v-a contactat poliţia locală?
— *Non.*
— Au spus că o vor face, dar...
Ridică mâinile, apoi le lăsă în jos.
— l-am contactat de câteva ori, dar pe urmă am renunţat... Şi cum a trecut atâta timp... Dar când v-am văzut la usă...
Se uită îndelung la focul din şemineu. Incapabil, parcă, să articuleze un gând sau o propoziţie de la cap la coadă.
— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Gamache aplecându-se în faţă, nu mult, dar suficient pentru a-i arăta lui Monsieur Godin că avea toată atentia lui.
— Ei spun că s-a sinucis. S-a spânzurat în spatele casei, însă eu ştiu că nu-i adevărat. Pat n-ar fi făcut niciodată asta.
— îmi pare rău, îi spuse Gamache.
Făcu apoi o mică pauză, după care îl întrebă:
— Când s-a întâmplat asta?
— Pe 21 aprilie. Eu am găsit-o...
— Acum cinci săptămâni, spuse Billy în şoaptă şi Gamache încuviinţă.
Şi el se gândea la acelaşi lucru. Era exact ziua când femeia îi trimisese scrisoarea lui Billy.
— A lăsat vreun bilet? Un mesaj în care să-şi explice gestul? îl întrebă Gamache.
Monsieur Godin clătină din cap.
— Făcuse o histerectomie şi medicul legist a spus că asta i-a dat peste cap hormonii. Că a făcut-o să fie deprimată. Aiureli. Avea probleme cu somnul, dar nu era deprimată, în niciun caz Pat nu s-a sinucis. Şi...
— Da?
Godin scoase un oftat.
— Şi chiar dacă ar fi făcut-o, nu s-ar fi spânzurat. Cred că e un mod groaznic de a muri. N-ar fi încercat cu pastile? Dumneavoastră nu aşa aţi face? spuse el parcă implorându-i.
Billy trebui să admită că avea dreptate. Dacă ar ajunge la aşa ceva, el ar încerca mai multe lucruri până să se spânzure. Şi mai era ceva.
— Spuneţi că s-a întâmplat în spatele casei? De

un copac? Când Monsieur Godin încuviinţă, Billy îl întrebă:

— Care?

Monsieur Godin se uită la el cu o expresie vecină cu dezgustul.

— Contează?

— S-ar putea.

— Pot să vă arăt, dacă vreţi, spuse bătrânul adresându-se lui Gamache.

— Vă rog.

Deşi nici el nu înţelegea de ce voia Billy să ştie. îl cunoştea însă pe Billy Williams şi ştia că n-o făcea dintr-o curiozitate deplasată.

— Am vrut să-l tai. Dar m-au oprit copiii. Au zis că nu era vina copacului, spuse Godin în timp ce treceau prin bucătărie spre veranda din spate.

Arătă spre el.

— Acela e.

în mijlocul curţii, la vreo 20 de metri de casă, se înălţa un arţar uriaş. Bătrân, noduros, cu ramuri groase şi solide.

— Mable, spuse Billy, în timp ce ploaia răpăia pe acoperişul de deasupra lor şi se scurgea în cascadă, formând o perdea de apă între ei şi copac.

— Mable? întrebară într-un glas Gamache şi Godin.

— Arţarul Mable. Aşa i-a spus bunica mea. Obişnuiam să ne cătărăm în el. Am căzut de mai multe ori din el. Era bătrân încă de pe vremea mea.

Clătină din cap şi zâmbi. Apoi îşi aminti ce se întâmplase şi zâmbetul îi dispăru.

— La fel şi nepoţii noştri. De aceea fiul şi fiica noastră n-
au vrut să-l tăiem. Dar ei n-au văzut...

Nu, se gândi Armand. *N-au văzut.*

Armand înţelese acum de ce pusese Billy această întrebare.

Se întoarse spre Monsieur Godin.

— Dacă ar fi vrut să se spânzure, soţia dumneavoastră ar fi ales acest copac?

Godin, încă privindu-l, clătină din cap.

— Nu. Niciodată. Nu le-ar fi făcut asta copiilor. Mie. Copacului.

Cei trei bărbaţi stăteau şi se uitau la Mable. Gamache îl credea. Ceea ce însemna că, dacă Madame Godin nu îşi luase singură viaţa, altcineva i-o luase.

Şi aproape sigur avea legătură cu scrisoarea. Cea din buzunarul lui de la piept.

— Trebuie să vorbim, dar mai întâi trebuie să dau un telefon.

Jean-Guy Beauvoir stătea la biroul său de la sediul Sûreté din Montreal când sună telefonul. Era mijlocul după-amiezii şi trecea în revistă rapoartele diverselor anchete în curs.

— Şefu'? E totul în regulă?

— Cred că am descoperit un caz de omor, spuse Gamache.

— Unde? întrebă Jean-Guy aplecându-se şi luând un pix.

— Chiar la ieşirea din Cowansville. Vreau să cauţi un dosar pe numele Patricia Godin. A murit pe 21 aprilie anul ăsta. S-a concluzionat că a fost o sinucidere, spuse el şi-i dădu adresa.

— Dar tu crezi că a fost o crimă?

— Sunt aproape sigur că da. A fost incinerată, deci nu putem să-i exhumăm cadavrul, dar vreau raportul de autopsie şi orice poţi afla de la biroul local al Sûreté.

— Lor le-a scăpat?

— Da. Au pus-o pe seama unei depresii cauzate de o histerectomie.

— Oh, Doamne.

Chiar aşa, oh, Doamne, se gândi Gamache. Crezuse că trecuseră de mult zilele în care femeile se duceau la medic cu o suferinţă şi erau respinse ca isterice. Când „acea perioadă a lunii” era un eufemism pentru tulburări mintale, iar menopauza, o boală.

Avea să vorbească şi cu comandantul secţiei, dar mai întâi lucrurile urgente.

— Cum ai descoperit-o? întrebă Beauvoir.

Când Gamache îi povesti despre scrisoare şi despre camera ascunsă, Beauvoir tăcu o clipă,

apoi întrebă:

— Deci crezi că cineva a omorât-o ca s-o împiedice să citească scrisoarea?

— Poate. Dar a fost prea târziu. Scrisoarea sosise deja şi ea o trimisese mai departe, spuse Gamache.

— Dar de ce s-o omoare? Pentru că a citit-o? De ce nu l-a omorât pe Billy, în cazul ăsta? De ce n-a încercat să recupereze scrisoarea? Probabil că ucigaşul a aflat de la Madame Godin unde a trimis-o.

— Adevărat. Dar înainte să mergem prea departe trebuie să ne asigurăm că a fost crimă.

— îţi caut informaţiile şi vin acolo.

Întorcându-se la Monsieur Godin şi la Billy care stăteau în fata focului, Gamache scoase scrisoarea lui Stone.

— Aţi văzut vreodată asta?

Monsieur Godin se uită la ea, apoi făcu semn că nu.

— Este ciudată, veche. Şi povestea aia cu camera zidită. Dar de ce mi-o arăţi mie? Are vreo legătură cu Pat?

— Nu ştim. Ştim doar că scrisoarea a ajuns mai întâi aici, apoi soţia dumneavoastră i-a trimis-o lui Monsieur Williams, aici de faţă.

— Şi? O scrisoare veche a ajuns aici din greşeală, iar ea a trimis-o mai departe. Aşa se face.

— Soţia dumneavoastră a menţionat ceva despre această scrisoare?

— *Non.* Ce legătură ar putea avea cu moartea ei? La asta vă gândiţi, nu-i aşa? spuse privindu-l pe Gamache în ochi.

Gamache îi arătă post-itul.

— Acesta este scrisul soţiei dumneavoastră?

— Nu.

Răspunsul fusese atât de categoric, încât Gamache ridică din sprâncene. Văzând asta, Godin se ridică în picioare.

— Pat avea un scris oribil. Să vă arăt.

Godin se întoarse cu o listă de cumpărături făcută de soţia lui şi lipită pe frigider cu un magnet. Fără îndoială, încă nu era pregătit să arunce tot ce atinsese ea.

Godin avea dreptate. Scrisul femeii era aproape indescifrabil.

— *Merci.* Vă deranjează dacă o păstrez eu? spuse Armând, luând lista.

Godin clătină din cap şi-l privi pe inspectorul-şef cum o punea într-o pungă, împreună cu post-itul.

Gamache mai avea o întrebare.

— Aveţi adresa lui Billy Williams?

— A lui? Dacă aveţi nevoie de ea, de ce nu i-o cereţi lui? întrebă Monsieur Godin arătând spre Billy.

— *Non,* spuse Gamache, aproape zâmbind. Vreau să ştiu dacă soţia dumneavoastră ar fi putut să-i trimită corespondenţa.

— Mă îndoiesc, răspunse acesta şi se întoarse spre Billy. Noi am avut adresa părinţilor tăi de la căminul de bătrâni, dar asta a fost cu ani în urmă şi ştiu că ei au murit.

Niciodată n-am avut-o pe-a ta. Oricum, n-a mai venit nimic pentru familia ta de ani întregi.

— *Merci,* spuse Gamache şi se ridică în picioare.

Acum avea o idee destul de clară în legătură cu motivul pentru care fusese omorâtă Madame Godin. Ca în majoritatea cazurilor de crimă, totul începuse cu mult timp în urmă şi în cel mai banal mod cu putinţă.

Când ea şi soţul ei cumpăraseră o casă. Această casă.

Luă plicul şi se uită la adresa tăiată cu pixul, apoi la cea nouă, a lui Billy, adăugată pe urmă. De mâna ucigaşului ei.

O omorâse pe Patricia Godin nu pentru a opri scrisoarea, ci pentru a fi sigur că era trimisă mai departe. Celor care trebuiau să o vadă.

Apoi se uită la post-it, şi acesta scris de ucigaşul ei, Gamache era sigur.

Cred că asta te-ar putea interesa.

Era aproape ca şi cum cuvintele îi erau adresate lui, se gândi Gamache.

— Tu chiar nu glumeai.

De îndată ce Jean-Guy Beauvoir sosi în Three Pines, Gamache îl duse în mansarda Myrnei, să

vadă camera care acum nu mai era ascunsă.

Cei doi stăteau în faţa tabloului, iar Myrna, care acum simţea că avea un anumit drept de proprietate asupra lui, li se alăturase.

— E impresionant, nu-i aşa? spuse ea, cu un amestec de mândrie şi nesiguranţă.

Jean-Guy încuviinţă, încercând să-şi facă o idee în privinţa lui. Apoi se aplecă mai aproape şi arătă cu degetul.

— De ce să bagi un afiş în tablou? întrebă Jean-Guy.

— De ce să bagi ceva? De ce să faci un *remake* după o capodoperă? întrebă Myrna.

— Au făcut ei un *remake* după *Total Recall,* replică Jean- Guy.

— Ajunge. încă puteţi admira originalul, spuse Armand cu blândeţe.

Cei trei se uitau la *remake-ul* din fata lor şi se întrebau. / *f* De ce. Deşi cei doi ofiţeri Sûreté se mai întrebau, în acelaşi *f f f* timp, dacă şi în ce fel ar putea avea legătură cu moartea Patriciei Godin.

— Cum l-au adus aici sus? întrebă Beauvoir, privind în jur.

— Billy şi Olivier studiază planurile clădirii şi încearcă să afle cum, spuse Gamache.

Partea cu „de ce” avea să le ia mai mult timp.

— Acum sunt jos, în librărie. Examinează tavanul. Dacă nu a trecut prin peretele ăsta, şi e clar că n-a trecut, atunci a ajuns aici fie prin acoperiş, fie prin tavan, zise Myrna.

— Dar cum au putut să-l introducă fără ca tu să vezi? Adică ar fi trebuit să facă o gaură al naibii de mare ca să bage ăsta (arătă spre tablou) înăuntru.

— Şi ar fi avut nevoie de timp. Ai lipsit recent? Nu-mi amintesc să fi fost plecată pe undeva, spuse Gamache.

— Nu, recent nu. Am fost o săptămână cu Clara la Charlevoix să vedem balenele. Când eraţi voi la Paris.

— A stat cineva aici? întrebă Gamache.

— Nu. Ruth s-a oferit să aibă grijă de magazin, dar nu mi s-a părut o idee bună, aşa că l-am

închis.
— Şi nu s-a făcut nicio lucrare la clădire cât ai fost plecată? Renovări?
— Olivier? Să facă îmbunătăţiri? Parcă nu-l ştii?
— Poţi să ne spui datele? o întrebă Beauvoir.
Myrna se duse să caute în ce perioadă fusese plecată împreună cu Clara, iar Jean-Guy începu să se plimbe prin camera nou-descoperită.
— O să chem echipa criminalistică să ridice amprentele.
— Bun. Şi trebuie să mutăm totul într-un loc sigur.
— Am cerut ca vechea gară să fie amenajată pentru a găzdui centrul operativ, spuse Jean-Guy uitându-se în jur. Dar sincer, *patron,* eu nu văd ce legătură are asta cu moartea Patriciei Godin.
— Nici eu. Singura legătură este scrisoarea.
Şi era, o ştiau amândoi, o slabă legătură.
Myrna tocmai se întorcea cu informaţiile, aşa că n-au mai comentat nimic despre crimă, preferând deocamdată să ţină asta pentru ei. în plus, încă mai aveau nevoie de dovezi că fusese o crimă.
Armând îi dădu lui Jean-Guy scrisoarea lui Stone, împreună cu plicurile şi post-itul.
— O să fac nişte copii şi o să trimit originalele la laborator, zise Beauvoir.
După plecarea lui, Myrna spuse:
— Ceva s-a schimbat.
— Ce te face să spui asta?
— Haide, Armând. Jean-Guy e aici. Vorbiţi în şoaptă. La vechea gară e agitaţie. Ce s-a întâmplat? Are vreo legătură cu...?
Arătă cu capul spre gaura din perete.
— încă nu pot să mă pronunţ. îmi pare rău.
Ceea ce, ştiau amândoi, era un răspuns în sine. în timp ce coborau la parter, Myrna spuse:
— Am auzit că la prânz a avut loc o ceartă la bistrou.
Armând se opri şi se întoarse spre ea.
— Ce vrei să spui?
— Harriet mi-a povestit că Sam Arsenault a avut un schimb de replici cu preotul.

— Cu Robert Mongeau?

Nu şi-l putea imagina pe părinte având o dispută cu cineva.

— în legătură cu ce?

— în legătură cu tine.

— *Moi?*

— Da. Sam te vorbea rău, iar Robert ţi-a luat apărarea. Deşi totul s-a încheiat destul de amiabil.

Tăcu o clipă, apoi adăugă:

— Cred că Harriet este îndrăgostită de Sam. Ar trebui să- mi fac griji?

Armand îşi aminti cum o cuprinsese acesta pe Harriet de talie, într-un fel care sugera mai degrabă posesiune decât afecţiune. Sau chiar luare de ostatici.

— Sincer? Dacă ar fi fiica mea, mi-aş face.

Myrna ştiuse că acesta avea să fie răspunsul. încă de când îl intervievase pe Sam Arsenault în ajunul audierii pentru eliberarea condiţionată a surorii sale simţise că ceva nu era în regulă.

Interviul nu făcea parte din audierile oficiale pentru eliberarea condiţionată, însă Armand dorise opinia ei avizată înainte ca el şi Reine-Marie să se angajeze să fie sponsorii Fionei.

Prin urmare, doctorul Landers se dusese la închisoarea pentru femei. O cunoscuse deja pe Fiona în Three Pines, când tânăra rămăsese la familia Gamache în timpul unui weekend de eliberare condiţionată. Atunci însă, fusese o interacţiune de natură socială. Acum, venea în calitate de psiholog specializat în comportamentul criminal, care intervieva un criminal condamnat.

Fiona a recunoscut repede că şi-a ucis mama. A recunoscut, de asemenea, că şi-a atacat fratele. Doctorul Landers a considerat că Fiona Arsenault era deschisă, echilibrată, sinceră. Că avea remuşcări. Şi le-a spus asta lui Armand şi Reine-Marie.

Cu Sam însă a fost altă poveste. Nu exista nimic pe care Myrna să poată pune degetul, ceea ce era ciudat, având în vedere experienţa ei cu atât de multe personalităţi diferite şi adesea aberante. Iar asta a descumpănit-o într-

atât încât a pus capăt interviului mai repede. Parcă vorbea cu un loc gol.

— Vreau să-i spun ceva lui Harriet, dar nu ştiu ce, şi n-am nicio dovadă că Sam este..., spuse Myrna.

Cum?

Bolnav.

— Mai e ceva, Armand. Harriet mi-a povestit că Robert a spus că vede bunătate în Sam.

— Serios? Aşa a spus?

— Da. Şi, potrivit lui Harriet, după aceea s-a întors spre Fiona, dorind în mod clar să afirme acelaşi lucru şi despre ea.

Armand aşteptă.

— Dar n-a făcut-o. Doar s-a uitat lung la ea, apoi a părut puţin confuz şi şi-a întors privirea în altă parte.

Myrna făcu o pauză, apoi adăugă:

— Doar nu crezi că...

Armând ştia la ce se gândea.

Că ei se înşelau, iar Reine-Marie şi Jean-Guy, iar acum, după câte se părea, şi Robert Mongeau aveau dreptate. La fel şi instanţa. Că cel periculos nu era Sam. El era manipulator, furios, răzbunător. Dar nu criminal.

Poate că cel cu adevărat periculos era cel care arăta, se comporta şi părea în regulă.

Răul este nespectaculos şi e întotdeauna uman, scrisese Auden. *împarte patul cu noi şi mănâncă la propria noastră masă.*

Armând nu avea nicio dovadă că Sam era periculos. Că era un dezechilibrat mintal. în schimb, existau foarte multe dovezi că sora lui, care mânca la masă cu ei, fusese. Şi poate că încă mai era.

Când a intrat în vechea gară, atât de familiară din investigaţiile anterioare, Gamache se aştepta să vadă haos. Genul de agitaţie care însoţeşte înfiinţarea unui centru operativ.

A găsit în schimb o tânără ofiţer îmbrăcată simplu— care coordona operaţiunea. Deşi a spune că era îmbrăcată simplu însemna să fii nedrept faţă de hainele ei. Fiindcă numai simple nu erau. Erau totuşi în carouri. Uzate şi rupte.

Un tricou alb i se vedea pe sub un pulover care părea nu doar mâncat de molii, ci şi ciugulit de corbi.

Braţele îi erau acoperite de tatuaje care i se întindeau până sus, pe gât.

Stătea în mijlocul camerei, iar când nu dădea ordine, îşi lovea dinţii cu piercingul din limbă, scoţând un tăcănit.

Era enervant. Era enervantă. Dar obţinea rezultate. Niciun ofiţer superior nu văzuse vreodată o cameră operativă instalată atât de rapid. în mare parte, din cauză că tehnicienii nu voiau decât să iasă şi să se îndepărteze cât mai repede de agenta Amelia Choquet.

— Credeam că n-o simpatizezi, spuse Gamache apropiindu-se de adjunctul său care părea că se refugiase într-un colt.

— Păi n-o simpatizez. Cine o simpatizează? Am adus-o imediat după ce m-ai sunat. Aveam nevoie de cineva, dar cum Isabelle e în concediu şi, oficial, încă nu avem o crimă, m-am gândit c-ar fi bine s-aduc pe cineva care măcar cunoaşte Three Pines şi oamenii de-aici.

Armând se gândi că fusese o idee foarte bună. Se jucau de-a prinselea cu această crimă. Veche de cinci săptămâni, clasată drept sinucidere, cadavru incinerat.

Cu cât înţelegeau mai repede ce era important şi ce nu, cu atât mai bine.

Fusese instalată o masă de conferinţă, iar Jean-Guy arătă spre ea.

— Putem să revedem cronologia? Vreau doar să fie clar*, patron.*

Gamache încuviinţă. Şi el voia să fie clar.

— în...

Beauvoir se opri să-şi consulte notiţele.

— ... 1862, Pierre Stone este abordat pentru a ridica un zid.

Lui Beauvoir aproape că nu-i venea să creadă că rostea aceste cuvinte. Când anchetau un caz de crimă se uitau întotdeauna în trecut, dar niciodată într-unul atât de îndepărtat.

— *C'est correct,* spuse Gamache.

— El îi scrie o scrisoare unei femei pe nume Clémence, în care îi povesteşte despre comanda primită.

Gamache încuviinţă şi se uită la copia scrisorii care stătea pe masă, între ei. Originalul, împreună cu celelalte documente, fusese trimis la Montreal pentru analiză.

— Construieşte apoi zidul şi sigilează camera de lângă ceea ce este acum loftul Myrnei.

— Şirul de clădiri a fost amenajat iniţial sub formă de căsuţe pentru muncitori de către proprietarul morii. Data de pe cărămizi coincide cu cea de pe scrisoarea lui Pierre Stone, completă Gamache.

— Deci asta se potriveşte. Dar scrisoarea, nu. Tu nu crezi că a scris-o Stone, spuse Beauvoir.

— Care scrisoare? Asta? întrebă agenta Choquet.

Cei doi îşi ridicară privirea, realizând că toţi tehnicienii plecaseră, iar camera operativă fusese amenajată, dotată cu espresor de cafea, minifrigider, tablă de scris, birouri, calculatoare. Plus cablu cu fibră optică, ceea ce inspectorul Beauvoir rareori reuşea să-i convingă pe tehnicieni să instaleze.

Cred că Amelia i-a speriat de moarte, se gândi Gamache.

Cred că Amelia i-a speriat de au făcut pe ei, se gândi Beauvoir.

Amândoi aveau dreptate.

Gamache tocmai se pregătea să-i sugereze Ameliei să li se alăture, însă ea luase deja loc la masă şi citea scrisoarea.

— A fost pietrar la mijlocul anilor 1800? în niciun caz n- a scris el asta, comentă Amelia şi împinse scrisoarea departe de ea.

— Mulţumesc, spuse inspectorul-şef.

Apoi se întoarse spre Beauvoir, care se uita încruntat la agenta Choquet.

— Continuă, inspectore. Iar tu...

Gamache se întoarse către Amelia.

— ... ascultă.

Beauvoir nu reuşi să nu zâmbească. Era exact ce-i *f*
spusese şi lui Şeful în ziua aceea, din urmă cu

mulţi ani, pe malul lacului.

— Avansăm rapid până în urmă cu cinci săptămâni, când scrisoarea lui Stone ajunge la fosta casă a acestuia, trimisă prin poştă de o persoană necunoscută. Patricia Godin o citeşte, apoi fie ea, fie altcineva i-o trimite lui Billy Williams. La scurt timp după asta, ea moare...

— Dar tu nu..., dădu să spună Amelia.

— Ascultă, i-o tăie Gamache. Ascultă.

— Politia locală a considerat că moartea ei a fost o sinucidere, continuă Beauvoir.

Dinspre agenta Choquet se auzea ţac-ţac-ţac. Dar nu şi cuvinte.

Beauvoir se uită lung la ea, apoi observă că Gamache îşi ţinea privirea aplecată spre masă, luptându-se fără succes să-şi înăbuşe un zâmbet.

— Ce? *f* spuse *f* Beauvoir.

Ţac-ţac-ţac-ul agentei era un mesaj în cod Morse.

Rahat. Rahat.

Gamache îi aruncă Ameliei o privire severă de avertizare, iar ţăcănitul se opri.

— Nimic. Continuă.

— Billy Williams citeşte scrisoarea şi i-o arată lui Ruth. Amândoi sunt de părere că este ciudată, dar nimic mai mult. Un simplu incident din trecut, până când Fiona menţionează camera ascunsă.

f

Gamache se aplecă în faţă, la fel şi Amelia, care era în mod clar tentată să vorbească, dar se străduia să tacă.

— Azi-dimineaţă au spart zidul. Şi au găsit tabloul şi alte obiecte, încheie Beauvoir.

Asta era prea mult pentru Amelia.

— Tabloul? Ce?

— *Oui.*

— Zidit într-o cameră ascunsă?

Pe Amelia Choquet, intens tatuată şi cu piercinguri, fostă dependentă de heroină şi prostituată, o surprindeau prea puţine lucruri în viaţă, în afară, poate, de bunătate. Dar ăsta chiar o surprinse.

— Tabloul a fost făcut să pară vechi, spuse

Beauvoir, dar nu este. Făcut să arate ca o reproducere a unei capodopere, dar nu este.

învăluită în cinism şi blindată cu indiferentă, Amelia rareori manifesta vreun interes pentru ceva, însă de data asta nu putu să şi-l ascundă.

— Şi zidit în urmă cu 160 de ani?

— Ar trebui să i-l arătăm şi ei, spuse Jean-Guy.

— Arată-i-l tu. Eu mă duc până la Clara. Ne vedem în apartamentul Myrnei când termin, spuse Gamache.

Jos, în librărie, Myrna o salută pe Amelia ca pe o a doua nepoată. întrucât Myrna era furnizoare de cărţi, iar tânăra agentă, dependentă de ele, se putea spune că librăreasa era „dealerul” ei, cu toate că, mai degrabă, era preoteasa ei.

— Aţi găsit ceva? îi întrebă Beauvoir pe Olivier şi pe Billy, care tocmai terminaseră de examinat tavanul.

— Credem că există o porţiune care a fost zugrăvită din nou, dar nu suntem siguri, răspunse Olivier.

Ajunşi în mansardă, se opriră lângă spărtura din perete.

— Sfinte Sisoe, şopti Amelia.

Se uita atât de absorbită la tablou, încât uitase până şi să tăcăne. Dar dacă ar fi făcut-o, ar fi fost trei clicuri scurte. Trei lungi. Trei scurte. SOS.

— Joc de cuvinte bazat pe asemănarea dintre *plainclothes* (îmbrăcat în civil), *plain clothes* (haine simple, banale) şi *plaid* (în carouri) *(N.r.).*

Capitolul 19

— *Bonjour?* Eşti acasă? strigă Armând.
— în studio, veni răspunsul cântat al Clarei.
— Pot să intru?
— Bin-teles.

Vorbea peltic din cauza pensulei pe care o ţinea între dinţi, dar el înţelese ideea.

Armând stătea în pragul atelierului şi se uita la lucrarea ei. în încăperea mare, cu tavanul boltit, mirosea a vopsele pe bază de ulei, a coji vechi de banane, a terebentină, iar peste toate se simţea o aromă subtilă de lămâie. Nu mirosul chimic, care provoacă dureri de cap, al detergentului cu lămâie. Aici vara mirosea a limonadă, iar de sărbători, a plăcintă cu bezea de lămâie. Mirosea a gin cu apă tonică şi un strop de lămâie pe terasă, în după- amiezile toride, şi a ceai cu miere şi lămâie pentru calmarea durerii de gât, în caz de boală.

în timp ce el o privea, Clara aplica tuşe groase pe pânză. Nu cu pensula – care rămase uitată între dinţi –, ci cu un cuţit. Brazde mari de culoare se răsuceau aparent la întâmplare, într-un relativ abandon.

Clara Morrow era o femeie adevărată. O artistă autentică. Nu pentru că avea succes – succesul vine şi pleacă –, ci pentru că era îndrăzneaţă şi creativă. Şi curajoasă. Cutezătoare. încerca lucruri noi, îşi asuma riscuri şi progresa.

Pictura care se afla acum pe şevaletul ei nu semăna cu nimic din ceea ce Gamache o mai văzuse făcând până atunci. Era abstractă, aproape agresivă.

Mai puse încă o tuşă de vopsea, reflectă puţin, apoi se întoarse cu faţa spre el.

Zâmbea. Avea faţa mânjită cu vopsea şi o expresie plină de încântare.

— De ce eşti atât de fericită? o întrebă el.

— Mă gândeam la Anne Lamarque, îi răspunse ea.

Apoi îşi luă pensula dintre dinţi, murdărindu-se cu şi mai multă vopsea pe păr şi pe obraz, şi o folosi pentru a arăta spre pânză.

— A fost pedepsită pentru multe lucruri, inclusiv din cauză că era fericită. Aşa că asta am vrut să surprind.

Puterea ei. Fericirea ca act de sfidare. Ca act revoluţionar.

Armand se uită la pânză şi văzu nişte vârtejuri îndrăzneţe de roşu, verde şi galben. Şi albastru aprins. Toate întrepătrunse unele în altele. Nu formau o imagine. Iar el nu simţea nimic.

închise ochii. Aşteptă puţin. Când îi deschise, lăsă pictura să vină spre el. Să intre prin inimă, nu prin minte, în pictura Clarei, ca în toate marile opere de artă, exista mai mult decât se vedea.

Şi atunci o văzu. Sau mai degrabă o simţi. Fără să-şi dea seama, începu să zâmbească. Imaginea în sine avea să devină clară mai târziu, când o va termina. Sau nu. Poate că deja era clară. în zâmbetul ei şi al lui.

— Cu ce te pot ajuta?

Se ridică de pe scăunelul ei şi-i făcu semn cu pensula spre canapeaua vechea de lângă peretele atelierului, să ia loc.

Armand se uită la canapea şi zâmbetul îi păli.

Canapeaua îi amintea mereu de scheciul celor de la Monty Python în care un bărbat, pe cale de a fi torturat de Inchiziţie, era ameninţat cu „scaunul confortabil”.

Doamne, se gândi el, nu pe canapea.

Era o tortură neaşteptată, categoric neintenţionată, de care Clara nu părea să-şi dea seama. Arcurile cedaseră de mult, aşa încât fie te loveai cu fundul de podeaua de ciment, fie, şi mai rău, nimereai cu el într-un arc.

Armand ezită o clipă deasupra ei, apoi, ca un scafandru, se lăsă în jos. Simţi cum se loveşte cu fundul de podea. Era, recunoscu el, varianta mai fericită.

— Tabloul pe care l-am găsit în pod. Am nişte întrebări, începu el.

Ea începu să râdă.

— La fel şi eu. Tu primul.
— Ale mele sunt de natură tehnică, cred. Nu este înrămat, dar este pe un cadru. Şi e imens. Cum a putut ajunge acolo sus?
— Asta e uşor. Cadrul trebuie să fi fost asamblat în pod şi pânza montată acolo. Uite.
Clara se chinui să se ridice în picioare, apoi luă una dintre pânzele nefolosite. întorcând-o cu spatele, îi arătă ceea ce văzuse şi el de multe ori până atunci. Pânza era îndoită peste cadrul de lemn, apoi capsată.
— Aşa au procedat, spuse ea cu deplină convingere. Eu nu m-am uitat pe spate. Eram prea absorbită de pictură, aşa că nu ştiu ce au folosit. Capsele sunt relativ noi.
Pânzele vechi sunt bătute în cuie. Cea de la mansardă...
— Bine, asta-i destul de uşor de verificat. Cuiele sau
capsele, chiar şi vopseaua, pot fi datate.
— La fel şi pânza. *Musée des beaux-arts* din Montreal sau
Sherbrooke poate face asta pentru tine.
— Cât ar dura să fie pictată?
Clara zâmbi.
— Şi eu încerc să-mi dau seama. O pânză de dimensiunea aia, cu atât de multe pe ea? Atât de multe obiecte şi atâtea detalii? Originalul, adevărata *Comoară Paston,* trebuie să fi fost făcut în multe luni.
— Dar acesta nu este originalul, deci cine l-a făcut n-a mai trebuit să se chinuie cu compoziţia sau detaliile. Cel puţin, nu mult. Al nostru ar fi putut fi făcut în mai puţin timp?
— Cu siguranţă. Dar cu cât mai puţin nu ştiu să spun. Depinde de talentul artistului. Din câte am văzut, are o îndemânare deosebită. Mai există o modalitate în care putea fi făcut şi care ar fi fost şi mai rapidă.
— Continuă.
— Să fie o pictură pe numere.
Armand o privi de parcă înnebunise.
— Aşa cum fac nepoţii mei?
— Nu chiar. Cred că dacă o s-o examinezi, vei găsi dedesubt o reproducere a originalului

Comoara Paston. în zilele noastre nu este neobişnuit ca unii pictori să realizeze copii digitale de înaltă rezoluţie după lucrările lor. Se numesc *giclée.*

— Da, le-am văzut. Seamănă cu originalele. Dar asta e altceva, nu-i aşa?

— în sensul că nu este exact ca originalul, da. Cred că e posibil ca cineva să fi imprimat o copie a originalului pe o pânză veche. După care să fi pictat peste ea, adăugând obiecte noi, cum ar fi ceasul şi posterul. Tot ar fi nevoie de timp şi pricepere, dar mult mai puţin decât dacă ar fi pictată de la zero.

— Credem că obiectele au fost puse acolo în săptămâna în care tu şi Myrna aţi fost plecate la Charlevoix.

Clara scoase un sunet gutural.

— Nici nu vreau să mă gândesc la aşa ceva. Cred că o sperie şi pe Myrna.

Myrna nu se speria aşa de uşor, dar ipoteza era, fără îndoială, neliniştitoare.

Armând dădu să-şi ia avânt ca să se ridice de pe canapea, dar ea îl opri.

— Aşteaptă puţin. Acum e rândul meu. De ce au fost puse acolo tabloul, cartea pe care a găsit-o Reine-Marie şi celelalte obiecte, apoi zidite? Trebuia ca noi să găsim camera? Dacă e aşa cum spui tu, obiectele sunt acolo de mai bine de un an, însă camera a fost zidită acum 160 de ani. Cu siguranţă trebuie să fi existat atunci un motiv pentru a zidi camera, la fel cum trebuie să existe un motiv pentru care cineva a intrat acolo recent.

Armând se lăsă pe spate, ridică picioarele, apoi, cu un avânt puternic, se ridică.

— Sincer, nu ştiu de ce sunt acele obiecte acolo.

— Trebuia să le găsim noi, Armând? Aşa se pare. Dar dacă îngrijitorul nu ne-ar fi atras atenţia asupra liniei acoperişului, nu le-am fi găsit niciodată.

Era adevărat. Părea o coincidenţă, dar, din experienţă, Gamache ştia că aproape toate lucrurile care se întâmplau erau rezultatul final al unui şir de evenimente aparent disparate.

Adesea puse în mişcare cu ani în urmă. Dacă eliminai unul, lucrul în cauză nu se mai întâmpla.

Ca de exemplu cartea pe care o citea. *Ce-ar fi dacă...*

Dar Armând bănuia că aici era la mijloc ceva mai mult decât un şir de evenimente întâmplătoare. Cineva nu lăsa lucrurile la voia întâmplării. Cel care se afla în spatele acestei poveşti plănuise totul cu grijă, temeinic şi de multă vreme. Nu aveau cum să nu găsească acea cameră şi, probabil, nu în alt moment decât exact când au găsit-o.

Iar asta îl conducea spre o altă întrebare. Nu doar „de ce”, ci şi „de ce acum”?

— O, zău aşa!

în timp ce intra în librărie, Armând auzi cuvintele venind de undeva de sus.

— Ghici cine-i aici, spuse Myrna.

— Mini-Ruth a noastră? întrebă Armând.

— Dacă Ruth şi un compactor de gunoi ar avea un copil, da.

Intrând în apartamentul de la mansardă, Armând o văzu pe Amelia uitându-se încruntată la Beauvoir.

— Vrea să duc tabloul la vechea gară, se plânse ea.

— Şi? E prea greu pentru tine? întrebă Beauvoir.

— Prea greu pentru legile fizicii. Ai auzit de ele, nu-i aşa? Tabloul ăla e imens. Cum să ies cu el prin...

Arătă prin spărtura din perete.

— Păi de intrat a intrat, nu?

— Uite-aici. Clara mi-a explicat cum, zise Gamache trecând în spatele tabloului.

Olivier şi Billy erau îngenuncheaţi în spatele acestuia şi examinau scândurile din podea.

— Aţi găsit ceva? îi întrebă el.

— S-ar putea să fi descoperit cum au adus lucrurile aici. Stai să-ţi arăt, îi răspunse Olivier.

— O clipă, spuse Armând.

îşi puse ochelarii, aprinse lanterna de pe telefonul mobil şi se uită pe spatele tabloului.

— Cuie. Par vechi, lucrate manual. Şi cadrul din lemn pare vechi.

Scoţându-şi ochelarii, le povesti ce-i spusese Clara.

— Scoateţi cuiele, puneţi-le deoparte, apoi rulaţi pânza şi duceţi-o în dulapul cu probe.

— Nimic din toate astea n-are sens. De ce s-ar osteni cineva să facă tabloul să pară vechi, inclusiv cuiele, pentru ca apoi să picteze chestii moderne în el. De ce? întrebă Beauvoir.

— Pentru distragerea atenţiei. Sau pentru că e pur şi simplu un nenorocit de joc al minţii, spuse Amelia.

— Cum făcea bunica? întrebă Beauvoir.

— Jean-Guy, sună la *Musée des beaux-arts* din Montreal şi cere să ne trimită un conservator cu experienţă.

Beauvoir se duse să vorbească la telefon, iar Amelia se apucă să scoată cuiele.

Gamache se apropie de Olivier şi Billy.

— Ce-aţi găsit?

— Credem că obiectele au intrat prin podea. Se pare că tavanul librăriei a fost reparat şi zugrăvit, iar aici se văd câteva scânduri crăpate, spuse Olivier.

— Credem că a folosit un cuţit pentru a scoate o porţiune din tavanul librăriei. Apoi un ciocan de cauciuc pentru a împinge în sus scândurile astea, creând o deschizătură suficient de mare pentru ca o persoană să poată trece prin ea. Doar că vreo câteva scânduri au crăpat când lemnul a ieşit din cuie, completă Billy.

Gamache trebui să se aşeze în genunchi şi să se aplece pentru a vedea crăpăturile. Apoi se ridică şi îşi scutură pantalonii de praf.

— A ştiut bine ce avea de făcut.

— Adevărat. îţi trebuie ceva îndemânare pentru a repara rigipsul de jos, confirmă Billy.

— Aha! exclamă Olivier care se îndepărtase şi se uita la grămada de obiecte din pod.

întinse mâna, dar Beauvoir, încă vorbind la telefon, îl opri.

— Ce este? întrebă Gamache.

— Elefantul.

Da, corect. Printre lucrurile din spatele tabloului se găsea şi un elefant din alamă destul de măricel. Avea în jur de 20 de centimetri înălţime şi 25 lungime.

— Ce-i cu el? întrebă Gamache venind lângă Olivier.

— Păi nouă ne lipseşte unul exact ca ăsta.

— Vă lipseşte un elefant? întrebă Amelia, scoţând capul de după tablou, unde îndepărta praful pentru amprente.

— Am avut un oaspete la pensiune, o femeie, şi când a plecat a dispărut şi elefantul. Era în camera ei.

— Sună ca un vechi număr al fraţilor Marx—, spuse Amelia.

Ceilalţi se uitară la ea. Faptul că cineva de vârsta şi cu istoricul ei ştia atât de multe lucruri era uluitor. Nici Beauvoir n-avea idee cine erau fraţii Marx, cu excepţia faptului că unul dintre ei avea legătură cu comunismul.

— Purta pijama? întrebă ea, derutându-l şi mai mult pe Beauvoir.

— Este elefantul tău? întrebă Gamache.

Era, trebuia să recunoască, o întrebare pe care până atunci nu o mai pusese în ancheta unei crime. De fapt, nu o mai pusese niciodată, punct.

Olivier se aplecă spre obiect, dar nu puse mâna.

— Sigur seamănă, dar ăsta are ceva gravat pe el, al nostru nu avea. Dar, frate, sigur seamănă. Gabri ar trebui să ştie mai bine.

— Poţi să-mi dai numele oaspetelui şi când a stat aici? întrebă Gamache.

— Sigur că da.

Din cealaltă parte a tabloului se auzea încetişor un cântecel:

— *Ura pentru căpitanul Spaulding, exploratorul african...*

— Dar cum poate fi al nostru? întrebă Olivier.

— Cum poate fi oricare din astea? întrebă Billy.

— *Ura, ura, ura,* cânta Amelia.

— Trupă de actori de comedie americani, care a jucat în vodeviluri, piese de teatru şi filme în perioada 1904-1950 *(N.t.).*

Capitolul 20

Anchetatorii erau adunaţi în vechea gară. Fotografia lui Ruth, făcută cu ocazia câştigării Premiul Guvernatorului General pentru poezie, îi privea încruntată.

Jean-Guy contactase un conservator de la *Musée des beaux-arts* din Montreal, care urma să sosească dimineaţă, la prima oră. Tabloul era acum încuiat în siguranţă în camera operativă, împreună cu celelalte obiecte din pod. Mai puţin grimoarul. Acesta rămăsese la Reine-Marie.

Peste spărtura din peretele Myrnei puseseră bandă galbenă, folosită pentru izolarea locului crimei. Când au fost întrebaţi de ce, din moment ce nu fusese comisă nicio crimă, nici Gamache şi nici Beauvoir nu au dat o explicaţie mulţumitoare, preferând să spună că era o măsură de precauţie.

Raportul autopsiei Patriciei Godin nu sosise încă, dar anchetatorii fuseseră asiguraţi că va ajunge până dimineaţă, iar analiza scrisorii lui Stone era în curs de desfăşurare în laboratoarele Sûreté.

Şi aceasta urma să sosească a doua zi.

— Vino la noi la masă. Dar mai întâi cazează-te la pensiune. E un tânăr care stă acolo, Sam Arsenault. Vreau să faci cunoştinţă cu el. Ai nişte marijuana la tine? o întrebă Gamache pe Amelia.

— Eu? Marijuana?

Acum aceasta era legală în Canada. Gamache ştia că era o ipocrizie din partea lui că, în timp ce el savura un scotch după muncă, îşi descuraja agenţii să se relaxeze cu un joint.

— Da, tu.

Se considera norocos dacă tot ce avea asupra ei era doar un joint, chiar dacă, atunci când se angajase la Serviciul Omoruri, promisese să fie curată.

— De ce? Vrei şi tu? întrebă ea.

El îi zâmbi subţire.

— Dacă ai, oferă-i-l lui. Insinuează că îmi încâlci regulile.

— Le-aş încălca. Nu e nevoie să insinuez.

— Nu e o regulă. Doar un sfat insistent, îi explică el.

Această distincţie, practic inexistentă, o făcu să zâmbească.

— Dacă are vreo importanţă, să ştii că sunt curată, dar ştiu de unde pot să fac rost.

— Bun. Dar să n-o foloseşti tu.

Inspectorul-şef Gamache o cunoştea bine pe agenta Choquet. Foarte bine. O cunoştea mai bine decât îşi dădea ea seama.

El fusese cel care-i examinase cererea de înscriere la Academia Sûreté. îi văzuse toate defectele mult prea evidente. Slăbiciunile. Consumul de droguri, micile ei infracţiuni. Abandonase liceul şi ajunsese pe străzi, recurgând uneori la prostituţie.

îi văzuse tatuajele, multe dintre ele evident făcute de ea însăşi. Nu ca artă corporală, ci ca o formă de automutilare. Piercingurile şi ştifturile, lacrimile şi cicatricile.

Dar mai văzuse şi că citise toate manualele şcolare pe care pusese mâna, fie împrumutate, fie furate. Devorase cărţi de filosofie, matematică, literatură. Artă. Poezie, învăţase singură greaca veche şi-l citise pe Socrate, dar şi italiană şi-l citise pe Italo Calvino în original. Cartea ei preferată, şi a lui, de altfel, era *Dacă într-o noapte de iarnă un călător*

Vorbea rusa şi învăţase mandarina.

Trecuse examenul de echivalare a liceului cu note atât de mari, încât consiliul educaţional îi dăduse, din pură curiozitate, testul de admitere la Universitatea McGill. Amelia şi-a scris răspunsurile cu susul în jos şi de la dreapta la stânga. Când examinatorii şi-au dat seama, au văzut că obţinuse o notă mai mare decât oricine altcineva în acel an. McGill i-a oferit o bursă.

Ea acceptase, apoi nu se prezentase. Amelia Choquet dispăruse din nou în canalizarea din centrul oraşului Montreal.

Dar apoi apăruse din nou, pentru ultima dată, şi candidase – culmea! – la Academia Sûreté.

La început, Gamache a crezut că era o glumă.

O sfidare, probabil. Apoi s-a uitat mai atent şi a văzut că nu era o glumă, era o barcă de salvare, l-a văzut cererea – viaţa – în ansamblul ei. A constatat imediat că Amelia Choquet era o omnivoră, cel mai mare autodidact pe care Armand Gamache îl întâlnise vreodată.

Era clar un geniu. Sau poate era nebună. Gamache nu ştia ce să creadă.

în final, îi respinsese cererea. în calitate de proaspăt şef al Academiei Sûreté, la acea vreme, era responsabil pentru toţi cadeţii. Nu putea risca să o lase pe Amelia Choquet să intre într-o academie deja dezbinată de înşelăciune şi corupţie. Armând Gamache era foarte conştient de efectul pe care l-ar avea un singur măr putred. Iar Amelia Choquet mirosea a putregai.

Avea datoria de a-i proteja pe ceilalţi studenţi. Trebuia să protejeze o instituţie fragilă de o influenţă instabilă, perturbatoare, chiar periculoasă.

Adevărul, însă, era mult mai complicat şi mult mai puţin nobil.

în cele din urmă, se răzgândise şi o admisese. Nu toată lumea a fost convinsă că era cea mai înţeleaptă decizie. Şi chiar şi lui i-a luat mult timp să se împace cu această decizie. Cu Amelia.

Acum stăteau în fotoliile pe care agenta Choquet le obţinuse cumva de la Olivier. Sau cel puţin presupuneau că Olivier ştia că le luase. Fotoliile formau acum o zonă de relaxare în camera operativă, împreună cu un covor, nişte măsuţe şi veioze. Tot de la bistrou.

f r

Beauvoir a adus nişte băuturi din minifrigiderul bine aprovizionat şi a trebuit să admită că nu era doar cea mai eficientă cameră operativă în care lucrase vreodată, ci şi cea mai confortabilă.

Deşi asta nu spunea mare lucru. De-a lungul anilor, el şi inspectorul-şef lucraseră în tot felul de cocini, magazii de scule pline de păienjeni, hoteluri despre care erau aproape siguri că erau bântuite. Cel puţin, Beauvoir.

Odată săpaseră un *quinzhee*— în zăpadă când îi prinsese viscolul în timp ce anchetau un caz

de crimă în Nunavut. A fost atât de confortabil în coliba de zăpadă, încât până la urmă au folosit-o pe post de cameră operativă. Cu mult mai bună decât toaleta cu două locuri pe care fuseseră nevoiţi s-o folosească în peninsula Gaspé.

Annie refuzase să creadă că era adevărat, dar aşa era.

— Vreau să mă vorbeşti de rău în fata lui Sam Arsenault.

Subtil, spuse Gamache, luând un pumn din alunele pe care Amelia le pusese în boluri, alături de chipsuri.

— Eşti capabilă să fii subtilă? întrebă Beauvoir.

Amelia îşi desfăcu braţele şi-i zâmbi superior. Piercingul din limbă începu să lovească în dinţi.

Bătea *Subtle, c'est moi.* Gamache se întrebă dacă ea îşi dădea seama că şi el ştia codul Morse.

— Vreau ca Sam Arsenault să creadă că eşti nemulţumită.

Că eşti în Sûreté doar pentru a fura droguri. Probe. Orice. Găseşti tu. Dar fii atentă. E inteligent. Are o abilitate rară de a citi oamenii. De a le găsi butoanele pe care să apese. De a-i manipula, spuse Gamache.

Jean-Guy se foi în scaun şi inspiră. Ceilalţi doi se uitară la el.

— Ce? N-am spus nimic.

— Cine este acest Sam? întrebă Amelia.

Gamache făcu un semn din cap spre Beauvoir, care îi povesti despre ancheta cu privire la moartea Clotildei Arsenault şi consecinţele ei.

Amelia asculta. Era o relatare scurtă şi la obiect, iar când el termină, ea îi spuse lui Gamache:

— Dar tu nu crezi, nu? Nu crezi că sora lui a omorât-o.

— Cred că ei şi-au ucis mama. Cât despre cine a aplicat efectiv lovitura, nu ştiu. înclin să cred că a fost Fiona, dar nu cred că partea asta contează. Copiii ăia au fost torturaţi, abuzaţi, distruşi. Au acţionat în legitimă apărare. Cred

că sistemul de justiţie i-a dezamăgit pe amândoi, dar mai ales pe Fiona.

— Atunci care-i chestia cu Sam Arsenault? Vrei să mă apropii de el. Pare că îl suspectezi de ceva. Crezi că Sam Arsenault ar fi trebuit să ajungă la închisoare?

— *Non.*

Vocea lui Gamache era categorică şi clară.

— în niciun caz. Avea zece ani la vremea aceea, era abuzat sexual, prostituat de propria mamă. Nu. Era un copil profund traumatizat. în niciun caz nu putea fi considerat vinovat. Amândoi au fost victime. Dar cred că el avea nevoie de o consiliere şi o supraveghere mult mai intensive decât a primit.

— *Désolé, patron,* dar e mai mult de-atât. Tu crezi că el nu mai putea fi ajutat, spuse Beauvoir.

— Pe atunci, pe vremea când l-am cunoscut noi... Gamache se opri să reflecteze puţin.

— ... da, continuă el clătinând încet din cap.

Existau foarte puţini oameni despre care simţea că erau irecuperabili. în privinţa lui Sam, chiar şi la vârsta de zece ani, simţise că se număra printre aceştia. Se născuse rău şi devenise şi mai rău.

Beauvoir se uită la Amelia, cântărind ce să spună în continuare. Alese să spună adevărul.

— Inspectorul-şef şi cu mine avem păreri diferite în privinţa asta. Eu cred că Fiona Arsenault a primit ceea ce merita. Cred că ea a plănuit totul. Cred că ea controla afacerea mamei ei când Clotilde era prea drogată. în registrul pe care l-am găsit în casa lor era scrisul ei şi mici stickere pe care le colecţiona. Cred că şi-a ucis mama pentru a prelua prostituarea fratelui ei şi că, probabil, pregătea şi alţi copii.

— Lucrul asupra căruia suntem de acord şi de care suntem foarte convinşi este că singurul motiv pentru care cadavrul lui Clotilde a fost pus într-un loc în care să poată fi găsit a fost asigurarea de viaţă. Pentru ca ei să o poată încasa, spuse Gamache.

— Credeţi că ea i-a înscenat crima unuia dintre

molestatori, spuse Choquet. Cel căruia i-a vândut maşina. O tentativă nu foarte reuşită.

— N-a fost chiar un geniu al crimei. A crezut probabil că nimeni nu va suspecta nişte copii. A fost o situaţie nasoală, spuse Beauvoir luând nişte fulgi de porumb.

— A fost o tragedie, spuse Gamache.

— Dar ai arestat-o, spuse Amelia.

— Da. Trebuia s-o fac. Sincer să fiu, nu mi-am imaginat niciodată că procurorul va fi atât de dur.

— Şi, dacă ai fi ştiut, ce-ai fi făcut? întrebă Amelia.

Gamache zâmbi şi clătină din cap. Era o întrebare la care nu voia să răspundă. Nu putea să răspundă. Nici nu ştia care era de fapt răspunsul.

— Toată povestea asta îmi face scârbă. în ciuda argumentelor mele, au judecat-o pe Fiona ca adult.

— Chiar nu crezi că a fost vinovată? întrebă Amelia.

— Cred, sunt de părere că Sam a fost instigatorul, că s-a lovit singur cu capul de zidul de cărămidă de pe alee, apoi a dat vina pe sora lui. Rănile lui, deşi impresionante, nu erau deloc grave.

— Ea de ce a acceptat vina? De ce n-a protestat? De ce nu a spus că Sam era responsabil?

— Pentru că îl iubea. Pentru că a simtit că trebuie să-l protejeze. Poate că s-a simţit vinovată că nu l-a putut apăra de mama lor. De ceea ce s-a întâmplat. Şi poate pentru că ştia în adâncul inimii ei cum era el cu adevărat şi îi era frică de el, spuse Gamache.

— Şi cum este el? întrebă Amelia.

Un monstru, era să zică Armand, dar n-o făcu. în schimb, spuse:

— Nu sunt un bun judecător.

— Nu, dar e clar că ai judecat că sora lui nu e periculoasă. Ai luat-o sub aripa ta.

— Şi nu doar atât. A protejat-o, a vizitat-o la închisoare, a ajutat-o să obţină eliberarea

condiţionată şi o diplomă de inginer de la École Polytechnique, spuse Beauvoir.

— lisuse, făcu Amelia. Cu totii ar trebui să fim arestaţi de
tine.

— Şi să fiţi condamnaţi pe nedrept, îi aminti Gamache. Ceea ce, în cazul tău, ar fi puţin probabil.

Ea râse. Apoi deveni serioasă.

— De ce crezi că Sam a fost în spatele uciderii mamei lor? Gamache ştia că era o întrebare corectă. Putea însă el să
spună că era din cauză că băiatul îi făcuse cu ochiul în acea zi, cu mult timp în urmă, când sora lui fusese găsită vinovată?

Că simţea prezenţa lui Sam în mintea lui? Tulburând-o. Mutând lucrurile pe-acolo astfel încât inspectorul-şef să se împiedice de ele? Să se chinuie să vadă limpede?

Dar în ciuda tuturor jocurilor minţii Gamache văzuse, încă vedea suficient de clar pentru a-şi da seama că Sam Arsenault era un dezaxat. Un om bolnav. Rău. Iar timpul nu făcuse decât să-l înrăiască şi mai mult.

— Nu am nicio dovadă. Doar un sentiment. Nu l-am încurajat pe procuror să-l aresteze pe Sam. Nu am menţionat niciodată suspiciunile mele. Nu l-am arestat. De fapt, am încercat să-l ajut. Dar ştiam că este inutil. Nu puteam să ajung la el cu niciun chip, recunoscu el.

Amelia nu mai insistă. La urma urmei, cum să insişti în privinţa unui sentiment? Reuşise să-l cunoască destul de bine pe acest om până acum, încât să ştie că el vedea speranţă acolo unde alţii vedeau numai rea-voinţă.

Dar tot el putea să vadă şi răul acolo unde alţii vedeau doar un băietei de zece ani.

Armând se întoarse către Beauvoir.

— Tu ai fost cel mai aproape de-a ajunge la el.

Jean-Guy mai luă o mână de chipsuri şi încuviinţă uşurel.

— Mi-a plăcut puştiul. Mi-a părut rău de el.

îşi aminti de acel moment în care copilul se agăţase de el, îl strânsese în braţe şi plânsese.

Era Sam un cetăţean model? Probabil că nu.

Cine putea fi după tot ceea ce i se întâmplase?

Profita el de această ocazie pentru a se juca cu mintea bărbatului care văzuse ce făcuseră şi o arestase pe sora lui? Poate că da. Nu era în regulă, dar nici periculos nu era, din câte putea vedea Beauvoir.

Era un psihopat? Nu. Sora lui era? Asta, pentru Jean- Guy, rămânea o întrebare deschisă.

îl îngrijora foarte tare faptul că socrul său nu vedea lucrurile aşa.

— Dar ce legătură are asta cu aia?

Agenta Choquet făcu semn cu mâna spre dulap, cu varietatea lui de bizarerii.

— Şi cu uciderea lui Madame Godin?

— Probabil că niciuna.

Inspectorul-şef îşi verifică ceasul.

— Masa e peste o oră.

— Grozav, spuse Amelia.

După care îşi îndesă restul de alune în buzunar.

— Poate mi se face foame.

Au traversat podul peste Rivière Bella Bella şi s-au îndreptat spre lumina din noapte care era casa familiei Gamache. Apoi Amelia s-a despărţit de ei şi a plecat spre pensiune.

După ce se îndepărtă destul cât să nu-i audă, Jean-Guy întrebă în şoaptă:

— Ce-ai făcut?

O spusese, evident, în glumă, referindu-se la faptul că o dezlănţuise pe Amelia asupra unui public neştiutor.

— Tu eşti cel care a repartizat-o aici, replică Gamache. însă, în timp ce mergea prin seara de iunie, Armând se întreba: *Ce-am făcut?*

— Construcţie din zăpada, asemănătoare cu un iglu (N.t.).

Capitolul 21

Când a ajuns acasă, Armand a pus grimoarul într-o pungă pentru probe sub privirile lui Reine-Marie. Cu toate că ea înţelegea, el tot simţea că se interpusese între soţia lui şi un prieten de mult pierdut.

Acum, invitaţii la masă se serveau cu somon la grătar, sparanghel proaspăt tăiat şi cartofi noi, în timp ce Jean- Guy tăia bagheta. O salată verde cu vinegretă era deja pe masă.

Amelia li se alăturase chiar în momentul în care în bucătăria familiei Gamache era servită cina.

Era şi Ruth acolo, deşi neinvitată. Ultimul oaspete era Anne Lamarque, foarte prezentă, chiar dacă numai cu spiritul.

Ruth şi Reine-Marie tocmai îi explicaseră nou-venitei ce era un grimoar. Amelia, mereu fascinată de cărţi, asculta cu ochii mari.

— Şi ce s-a întâmplat cu ea? întrebă Amelia.

— Cu Anne Lamarque? A murit, spuse Ruth.

— Arsă pe rug?

— *Friptură—?* Avem friptură? întrebă Ruth uitându-se în jur cu speranţă.

— Rug, spuse Amelia.

Apoi repetă, ca şi când cuvântul ar fi sunat ciudat în gura ei:

— Rug. Ruuu-ggh.

Chicotelile ei sunau cu un bolborosit din cauza indigestiei. îi ieşeau ca nişte mici sughiţuri de râs.

Ceilalţi se opriră din ce făceau şi se uitară la tânăra de lângă ei.

Amelia luă o bucată de baghetă şi şi-o îndesă în gură, dar părea că asta nu face decât să înrăutăţească situaţia.

— E cumva...? îl întrebă în şoaptă Reine-Marie pe Armand.

— Eşti drogată, spuse Ruth uitându-se urât la Amelia.

— *Salut—* ! răspunse Amelia, apoi scoase un

bolborosit, semn clar că o umfla din nou râsul.
— Din rezerva ta? îl întrebă Ruth pe Armand.
— Dacă aş fi avut vreuna, sunt sigur c-ai fi pus mâna pe ea până acum.
Apoi Armand îi întinse castronul cu salată, pe care ea îl ignoră.
— Singura mea rezervă acum este cea de eclere.
— Aşa e. Astea ar trebui interzise prin lege, spuse Reine- Marie.
— După cină va trebui să duc grimoarul în dulapul cu probe, anunţă Armand.
— Pa-pa, spuse Amelia.
Reine-Marie oftă, însă încuviinţă.
— Cel puţin am putut să-l ţin în mână.
Armand şi-ar fi dorit ca ea să n-o fi făcut. Era vina lui, dar la momentul respectiv nu ştiau că obiectele din camera ascunsă aveau legătură cu o crimă. Şi, la drept vorbind, nici acum nu ştiau. Nu cu certitudine. Singurul element de legătură era scrisoarea lui Stone.
— Deci cum a murit? N-am ajuns până acolo cu povestea, întrebă Reine-Marie.
— A fost arestată şi judecată, spuse Ruth, turnând sos olandez peste somon şi sparanghel.
— Pentru vrăjitorie? întrebă Jean-Guy.
— La început, nu. Pentru promiscuitate, conducerea unui bordel, adulter. Apoi iezuiţii au auzit despre grimoar şi au adăugat şi vrăjitoria. Soţul ei a depus mărturie împotriva ei, desigur. Interesant, numele lui era Folleville.
— Oraşul nebun, declară fericită Amelia cu voce tare, ridicându-se dreaptă în scaun.
îşi puse o bucată de sparanghel între nas şi buza de sus, transformând-o într-o mustaţă pe oală.
Reine-Marie îşi strânse buzele ca să nu râdă.
— Exact, continuă Ruth, care părea să nu găsească nimic ciudat în comportamentul tinerei agente.
în fond, bătrâna poetă ţinea o raţă în poală.
— Şi clienţii ei, toţi bărbaţi, au depus mărturie împotriva ei...
— Au depus mărturie. Mărturie. Nişte *laşi—,* spuse Amelia, după care muşcă vârful tijei de

sparanghel.

Jean-Guy făcu o grimasă.

— Au spus că vrăjile ei i-au atras la tavernă împotriva voinţei lor.

— Şi i-au crezut? Preoţii. Sau doar se foloseau de frică pentru a controla populaţia? întrebă Jean-Guy.

— Dacă n-au crezut la început, până la urmă s-au convins singuri. La un moment dat, oamenii încep să-şi creadă propriile minciuni. în plus, aceştia erau oameni care se presupunea că aveau credinţă în Dumnezeu. Iar diavolul venea şi el la pachet, îi răspunse Ruth.

Asta i-a amuţit. Aproape toţi cei din jurul mesei de pin credeau în Dumnezeu. Şi, da, Diavolul intra şi el în ecuaţie.

Spre deosebire de majoritatea oamenilor, pentru Armând Gamache nici Dumnezeu şi nici Diavolul nu erau simple abstracţii. EI nu doar credea în ei. îi cunoştea. îi întâlnise pe amândoi. Dăduse mâna cu ei. Avea cicatricile drept dovadă.

Răul este nespectaculos şi e întotdeauna uman,

împarte patul cu noi şi mănâncă la propria noastră masă.

Ne face cunoştinţă cu Bunătatea în fiecare zi,

Chiar şi în saloane, printre o mulţime de defecte.

Se uită la cei din jurul mesei şi zâmbi. Fără doar şi poate, o mulţime de defecte...

— Orice calamitate era pusă pe seama vrăjitoarelor. Accidente, boli, secetă, ploi torenţiale, viscol. Dacă fugea un porc, dacă se îmbolnăvea un copil, dacă dădea un îngheţ timpuriu care distrugea recoltele, era mâna vrăjitoarelor, completă Reine-Marie.

— Am citit că se credea că din locul în care te musca un ţânţar sugea Diavolul. Vă imaginaţi ce isterie, interveni Ruth.

— Deci ce s-a întâmplat cu Anne Lamarque? A fost arsă pe rug? întrebă Armând ridicând de jos şervetul Ameliei şi întinzându-i-1.

Amelia se uită Ia şervet, apoi îl lăsă din nou

să cadă, privindu-I de parcă gravitaţia ar fi fost magie.

— Arsă? Nu, spuse Ruth.

— Păi asta-i bine, spuse Jean-Guy.

— Ce i-au făcut a fost şi mai rău.

— Mai rău? Ce putea fi mai rău? întrebă el.

— în anii 1600, în Noua Franţă? Cel mai rău era să fii surghiunit. A fost alungată din Montreal, dusă cu barca pe celălalt mal al râului şi lăsată acolo, s-o ia demonii. Arderea pe rug ar fi fost prea rapidă.

— Trebuia să fie damnată, înainte de-a muri. Toate aşa- zisele vrăjitoare erau expulzate, trimise să moară în păduri. Lent, adăugă Reine-Marie.

încercară să-şi imagineze cum trebuie să fi fost. Stând pe malul râului, probabil că Anne La urmărit cu privirea pe barcagiu făcând cale întoarsă spre Montreal, o cloacă ce trecea drept civilizaţie. însă oricât de dur era, era acasă.

Apoi s-a întors şi a dat piept cu viitorul ei. Pădurea, înţesată de creaturi terifiante.

Dacă n-o omorau urşii, cu siguranţă aveau să o facă demonii.

Va fi o moarte lentă şi chinuitoare, iar când, în sfârşit, se va termina totul, va fi în iad. Pentru veşnicie.

— N-a fost singura. De cele mai multe nu s-a mai auzit niciodată. Au fost înghiţite de pădure, spuse Ruth.

— De cele mai multe, dar nu de toate? spuse Armând, întinzându-i Ameliei şervetul.

Din nou. Şi uitându-se în ochii ei.

— Se pare că Anne a supravieţuit până Ia adânci bătrâneţi, spuse Ruth.

— Cum? întrebă Jean-Guy.

— A mers spre sud, până a ajuns Ia o vale cu o pajişte şi un izvor. Acolo s-a oprit. Alte două femei, izgonite şi ele pentru vrăjitorie, au găsit drumul spre ea. Şi-au construit case. Au semănat câmpuri. Cu ajutorul reţetelor medicale din grimoar au supravieţuit. Au format o mică comunitate. Până la urmă, fiecare a plantat câte un copac într-o poiană, ca un semn pentru ceilalţi. Era un loc sigur.

Se uită la Reine-Marie şi-i zâmbi, adăugând:

— Pentru vrăjitoare.

— Aici? Vrei să spui că Anne Lamarque a întemeiat Three Pines? se miră Jean-Guy.

— Cine ştie? Crezi ce vrei, spuse Ruth.

După îngheţata cu sos de caramel sărat de Ia desert, Armând s-a dus în biroul său şi a luat grimoarul, acum învelit în plastic, observându-i din nou coperţile din piele scorojită.

Era extrem de tentat să ia cartea în living, să se aşeze lângă foc şi să citească din ea. Dar trebuia să o ducă în dulapul cu probe. Când a plecat cu grimoarul sub braţ, a aruncat o privire înapoi şi Ie-a văzut pe Reine-Marie şi pe Ruth privindu-I.

S-a întrebat dacă Anne stătea cu ele, cea de-a treia femeie. Veghind asupra lor. Apoi, întorcându-se, o văzu pe Amelia îndreptându-se spre pensiune.

— Se simte bine? îl întrebă Jean-Guy.

Fiind el însuşi un dependent în curs de recuperare, ştia cât de periculos era chiar şi un singur pahar, un singur fum de marijuana. Un singur strop de cocaină. Problema nu era niciodată al doilea sau al treilea, ci primul.

— Da, e bine.

Se opriră pe gazonul parcului, privind în sus spre cei trei pini uriaşi. Era oare acesta locul unde o femeie epuizată, slăbită, speriată, condamnată din cauză că era puternică, înţeleaptă şi independentă încetase să mai fugă?

Unde îşi făcuse un cămin? Pentru ea şi pentru generaţii întregi de oameni care se pierduseră Ia rândul lor. Care aveau şi ei nevoie de un Ioc sigur. Inclusiv cei doi bărbaţi care mergeau umăr lângă umăr prin întuneric.

Odată ajuns în camera operativă, Gamache se ocupă personal de prelevarea amprentelor de pe carte.

Apărură câteva amprente, răsărind din pagini ca şi cum s-ar fi ridicat Ia suprafaţă. Sau ar fi fost expulzate.

Jean-Guy îl privi lucrând, apoi îl întrebă:

— Crezi că e aşa cum spune Ruth? Că Three

Pines a fost întemeiat de vrăjitoare?

— Nu de vrăjitoare, Jean-Guy.

Armand îi dădu mostrele să le pună în pungi, apoi aşează cartea în dulap.

— De femei. Ca Reine-Marie. Ca Annie.

— Ca Ruth.

— Nimeni nu e ca Ruth, spuse Armând, scoţându-şi mănuşile.

Jean-Guy râse.

— Ce nu înţeleg e cum de ştie ea toate astea despre Anne Lamarque.

— Cred că uneori e mai bine să nu întrebi.

— Poate că a fost una dintre femei. Mă întreb câţi ani are.

— Eu mă întreb câţi ani are raţa, replică Armând.

Jean-Guy râse.

— Poate că Roşa este una dintre ele. Transformată în rată.

Asta ar putea explica unele lucruri, se gândi Armând.

Era o observaţie pertinentă. Nu vârsta sau raţa, ci cum de ştia Ruth. Dacă într-adevăr Anne Lamarque şi alte două femei întemeiaseră Three Pines, de unde putea cineva să ştie asta? Probabil că ele muriseră aici. Poveştile lor nu fuseseră îngropate odată cu ele? Pierdute şi uitate?

Dar s-a pierdut vreodată ceva în Three Pines? Sau s-a uitat?

Se auzi un ding dinspre calculator şi Jean-Guy se apropie de biroul său.

— A venit raportul de la autopsia Patriciei Godin.

Până să ajungă Armând la propriul birou să se uite, se auzi usa deschizându-se.

— *Bonsoir.* Tocmai închideam bistroul şi am văzut lumina aprinsă. Aşa că ne-am gândit să trecem pe la voi, spuse Olivier.

— Totul e în regulă? întrebă Gabri.

— Totul este în regulă. Doar facem puţină ordine, îi răspunse Gamache.

— S-a întâmplat ceva, Armând? Banda galbenă pentru izolarea locului crimei din mansardă.

Este locul unei infracţiuni? întrebă Olivier.

— Sincer să fiu, nu credem că acolo s-a comis o infracţiune propriu-zisă, dar există o mică probabilitate ca o parte dintre lucrurile găsite în cameră să aibă legătură cu o infracţiune.

— Un omor? întrebă Gabri.

Gamache ridică mâinile, semn că ori nu putea, ori nu voia să răspundă.

Olivier înaintă câţiva paşi în vechea gară, iar Gabri îl urmă. Cei doi cunoşteau foarte bine spaţiul mare şi deschis. Era sediul departamentului de pompieri voluntari. Amândoi erau membri, iar Ruth era şefa. Autoproclamată, desigur. Dar fiind ea însăşi o catastrofă—, era familiarizată cu flăcările.

— Mai e ceva? întrebă Armând.

— Păi, da. Tocmai îi spuneam lui Gabri despre elefant şi m-am gândit că, dacă tot sunteţi aici...

— Vreţi să-l vedeţi?

— Deranjăm?

— Nu, doar să nu-l atingeţi.

Un minut mai târziu se aflau în camera de probe. Un singur bec strălucitor, atârnat de tavan, lumina ciudata adunătură de obiecte.

Armând îşi puse mănuşile şi luă statueta de bronz.

Din instinct, Gabri întinse mâinile, apoi şi le trase înapoi şi se aplecă să se uite, mişcându-şi capul dintr-o parte în alta. După care făcu un pas înapoi.

— Asta e. E al nostru. Stră-străbunicul meu l-a adus din India. îl ştergeam de praf în fiecare zi, sigur că-l ştiu.

— în fiecare zi?

— Mă rog, de câte ori aveam oaspeţi cazaţi în camera respectivă. Are o ureche ciobită şi un colţ strâmb de când l-a scăpat cineva pe jos.

— Cineva?

— Concentrează-te, Gabri, nu despre asta e vorba aici.

— Dar al nostru nu avea toate gravurile alea, nu? îl întrebă Olivier.

— Nu, recunoscu Gabri, privind mai atent. Dar este al nostru.

Armând ridică statueta spre lumină şi se uită

mai atent la gravura aflată pe pielea de bronz a animalului. Nu era un model şi nici un scris anume. însă ceva era.

— Bine, să presupunem că este elefantul vostru. Mai povestiţi-mi o dată ce s-a întâmplat. Cum şi când a dispărut din pensiune, spuse Gamache.

— în cameră a fost cazată o femeie. Iar când a plecat, a dispărut şi elefantul. Mi-ai cerut numele ei. Uite-1. Şi adresa.

Scoase un petic de hârtie din buzunar.

— Lillian Virginia Mountweazel, citi Armând.

— Da! Ea e. N-am cum să uit numele ăsta. Am tot încercat să iau legătura cu ea, dar n-a răspuns niciodată la mesaje, spuse Gabri.

— Când a fost asta? întrebă Gamache.

— Acum un an şi jumătate. Pot să-ţi dau şi perioada exactă a şederii ei, răspunse Olivier.

— Cât timp a stat?

în timp ce vorbea, Armând observă că Jean-Guy încerca să-i capteze atenţia.

— Avea rezervare pentru o săptămână, dar a plecat după cinci zile, spuse Olivier.

— De ce-o fi vrut să ia elefantul stră-străbunicului meu? Şi pe urmă să-I pună în camera de la mansardă. E de-a dreptul bizar, spuse Gabri.

— Aşa e, întări Armând.

Punând statueta Ia locul ei, îi conduse pe cei doi afară din cameră şi apoi până Ia ieşire.

— Noapte bună, le spuse şi închise încet uşa în feţele lor nedumerite.

Apoi se duse repede Ia biroul lui Beauvoir.

— Ce-ai găsit?

— Uite.

Jean-Guy evidenţiase un pasaj. Descria rănile Patriciei Godin şi concluziona că acestea erau compatibile cu moartea prin spânzurare. Sinucidere.

— Dar nu-i aşa. în cazul spânzurării, vânătaia ar fi fost aici sus, spuse Jean-Guy.

Şi desenă o linie pe gât, sub bărbie.

— Şi acum uită-te aici. Cartilajul este aplatizat, iar vânătaia formează un inel perfect în jurul gâtului. Leziunile astea au fost cauzate prin

strangulare cu ceva de genul unei corzi. Nu prin spânzurare.

Gamache reciti pasajul, apoi derula în sus şi începu să citească raportul de la capăt. Jean-Guy se ridică de pe scaun şi i-l cedă şefului său.

Zece minute mai târziu, Armând îşi scoase ochelarii de citit, se frecă la ochi şi clătină din cap.

— Ai dreptate. Patricia Godin era deja moartă când a fost spânzurată de copac.

— A fost omorâtă.

— *Oui.* Medicul legist nu şi-a dat seama. A presupus că a fost sinucidere, apoi a văzut ce se aştepta să vadă. Sincer vorbind, e o greşeală uşor de făcut.

Armând se ridică în picioare.

— Schimbăm cauza morţii şi demarăm o anchetă pentru omor. Mâine-dimineaţă, la prima oră, vreau o echipă aici şi un mandat de percheziţie pentru vechea casă a lui Stone.

— *D'accord, patron.*

în drum spre casă, în timp ce traversau podul peste Bella Bella, Jean-Guy îi spuse încet lui Armând:

— Nu era drogată, nu-i aşa?

— Amelia? *Non.* Exersa. Făcea o repetiţie. Cred că s-a gândit că dacă o crede Ruth, o va crede şi Sam. Fată deşteaptă.

— Am văzut ce figură ai făcut când i-am spus Ameliei despre cazul Arsenault. Te-ai răzgândit în privinţa Fionei?

— Mi se pare mie sau mi-am auzit numele? spuse o voce din întuneric.

Era Fiona, care stătea pe balansoarul de pe veranda familiei Gamache. în liniştea nopţii, vocile se distingeau de departe, iar ea auzise o parte sau tot ce vorbiseră ei.

— Da, răspunse Şefu' gândind cu rapiditate. Vorbeam despre tine. Jean-Guy voia să ştie dacă m-am răzgândit în privinţa ta.

Nu mai era nimic de făcut decât să recunoască. Dacă minţea, îi stârnea şi mai multe suspiciuni.

— în legătură cu vinovăţia sau nevinovăţia mea? întrebă ea şi se ridică în picioare.

înainte ca Armând să apuce să răspundă, Jean-Guy îi sări în ajutor.

— Este pentru prima oară de la proces când vă vedem pe tine şi pe fratele tău împreună. Cred că asta reînvie nişte amintiri. Chiar şi îndoieli. Cazul tău nu a fost deloc clar.

Ea scoase un mic râs deloc amuzat.

— Cazul? Aşa-i spui tu? E viaţa mea. Şi da, nu a fost deloc clar. Ce rost are să-l reexaminezi? Mi-am ispăşit pedeapsa. încerc să-mi reconstruiesc viata. Voi încercaţi să reconstruiti cazul?

Nu i se vedea decât jumătate din chip în lumina care se revărsa pe verandă din bucătărie. Dar chiar şi o jumătate de chip era de ajuns pentru a-i citi furia. Deşi tonul ei o demonstra cu vârf şi îndesat.

— Vreţi să arestaţi toată familia? Asta vreţi? Fraţii Arsenault?

— Eu n-am apucat să răspund la întrebarea lui Jean-Guy. Răspunsul...

Gamache o privi în ochi când se întoarse spre el.

— ... este nu. Nu mă îndoiesc de tine.

Era, desigur, o minciună.

Armând stătea în livingul cufundat în întuneric, aşteptând ca paşii din dormitoarele de deasupra să se oprească.

Când în sfârşit se făcu linişte, urcă tiptil la etaj şi văzu că sub uşa Fionei nu mai era lumină. Din fericire, camera ei dădea spre pădurea din spatele casei. N-avea cum să se uite pe fereastră şi să vadă ce urma să facă.

Trimise repede un mesaj: *Ne întâlnim în grădina Clarei.*

Fără să mai aştepte un răspuns, îşi puse haina şi ieşi din casă. Aruncând o privire în urmă pentru a se asigura că nu era urmărit, traversă repede parcul, ocolind cei trei pini uriaşi prin partea cea mai îndepărtată. Folosindu-i ca acoperire.

Se strecură pe poarta Clarei, lăsând-o deschisă, şi intră în curtea familiară. Ferestrele nu erau luminate. Clara şi satul dormeau.

Alesese anume acest loc, pentru că grădina ei

nu putea fi văzută de nicăieri din sat. Acolo nu puteau fi zăriţi sau auziţi de nimeni.

Deşi ploaia se oprise, norii erau încă pe cer, acoperind luna şi stelele. Lăsând satul într-o beznă aproape totală, însă asta nu însemna o privare de stimuli senzoriali. Simţea mirosul de liliac şi de pământ umed. Auzea apa de ploaie picurând de pe frunze. Dar mai ales auzea greierii gălăgioşi şi ţipătorii de primăvară, nişte broscuţe cu un orăcăit strident.

Probabil că erau peste tot în jurul lui, se gândi Armând. Deşi el ştia ce erau, se întrebă ce-ar fi zis Anne Lamarque de această zarvă.

Tocmai se pregătea să mai trimită un mesaj şi, în caz că nu primea niciun răspuns, să se ducă el până acolo, când auzi o izbitură şi o înjurătură printre dinţi:

— *Tabamak,* Drăcia dracului!

— Ssst, făcu el şi, prinzând-o pe Amelia de braţ, o trase spre râul din fundul grădinii.

— Ce-i? îl întrebă ea în şoaptă.

— Trebuie să pleci. E posibil ca Fiona să mă fi auzit spunându-i lui Beauvoir că nu erai cu adevărat drogată.

— Ti-ai dat seama?

— Bineînţeles că mi-am dat seama.

— Cum? '

Se uită la ea şi zâmbi.

— în 30 de ani ca anchetator am mai învătat una-alta. în plus, ai promis să rămâi trează şi corectă şi te-am crezut.

Venind de la oricine altcineva, ceea ce spusese ar fi sunat ridicol, naiv. Dar pe el îl crezu.

— Şi ştiu cât de mult îţi plac jocurile minţii, spuse el.

Ea zâmbi. Jocurile minţii. Nu *mirtd-fuck—,* îşi dădu seama că nu-l auzise niciodată înjurând.

— Nu eşti sigur că Fiona a auzit ce-ai spus? întrebă Amelia.

— Nu. Dar dacă a auzit îi va spune lui Sam şi nu ştiu ce ţi-ar putea face.

— Tu chiar crezi că e bolnav.

— *Oui,*

— Atunci ar trebui să rămân. Ar trebui să ajut.

— Nu mai stăm la discuţii, agent Choquet. îţi faci bagajul şi pleci. Acum. în seara asta. Dacă n-o să fie nicio problemă, te chem înapoi.

— Nu ştiu dacă ajută cu ceva, dar sper să te înşeli în privinţa lui.

— îţi place?

— Doamne, nu. Cred că tipul e ţicnit. Dar tu crezi că el este aici ca să facă ceva. Ceva rău, nu?

Gamache nu răspunse.

— Aici sper să te înşeli. Pentru că eu cred că, dacă ar vrea, ar face-o. Şi aproape nimic nu l-ar putea opri. Mai cred că s-ar putea să te înşeli în privinţa surorii lui. Când m-am întors la pensiune erau împreună. Nu făceau nimic suspect, dar când m-au văzut categoric aveau un aer vinovat. Nu un... aer normaL

— Şi tu ştii ce-i aia normal? spuse el cu un zâmbet.

Ea îl privi, surprinsă de mica tachinare.

— Am observat normalul de la distanţă. Ca într-o grădină zoologică.

— Şi tu de ce parte a gratiilor erai?

De data asta, ea scoase un mic râs înăbuşit. Cât de bine o cunoştea.

— Ce s-a întâmplat la pensiune? întrebă el, redevenind serios.

— Păi, în primul rând, Fiona a fost cea care m-a tot tras de limbă, nu Sam.

— în legătură cu?

Ea tăcu o clipă.

— în legătură cu tine. Şi în legătură cu ce ştiu despre familia ta. Mi-a spus că nu ţi-a întâlnit niciodată nepoţii, dar că speră s-o facă într-o zi. Sam a spus că şi el speră să-i cunoască. Curând.

în întuneric, îl auzi şoptind:

— Drăcia dracului!

—Joc de cuvinte bazat pe pronunţia identică a substantivelor *stake (rug)* şi *steak (friptura) (N.t.).*

—*Joc* de cuvinte bazat pe pronunţia identică a lui *h/gh* din expresia *to be high* (a fi drogat/euforic din cauza drogurilor) şi *Hi* (Salut!) *(N.t.).*

—Joc de cuvinte, bazat pe asemănarea dintre verbul *to testify* (a depune mărturie) şi *testis* (testicule) din expresia *to hâve no testes* (a fi las) *(N.t.).*

—în original, *dumpster fire,* care are sensul de *foc într-un tomberon,*

dar şi de *situaţie/persoană haotică (N.t.).*

—Termen argotic folosit în general pentru a descrie o situaţie sau o experienţă care destabilizează, generează confuzie sau manipulează în mod intenţionat mintea altei persoane *(N.t.).*

Capitolul 22

A doua zi dimineaţă, echipa de la Omoruri s-a întrunit la centrul operativ, unde inspectorul-şef Gamache şi inspectorul Beauvoir au trecut în revistă datele pe care le deţineau până în acel moment.

începuse ancheta oficială în cazul uciderii Patriciei Godin.

Toţi au ascultat cu respect, deşi au fost şi câteva sprâncene ridicate când li s-a spus despre scrisoarea lui Stone şi camera ascunsă.

f

Venise şi mandatul de percheziţie, aşa că s-au îndreptat spre vechea casă a lui Stone, ajungând acolo puţin după ora 7 dimineaţa.

Cu părul răvăşit, nebărbierit şi legându-se la halat, Monsieur Godin aruncă o privire spre bărbaţii şi femeile aliniaţi în spatele inspectorului-şef. Apoi privirea i se întoarse la Gamache.

— M-ati crezut.

— *Oui,*

Gamache îi prezentă pe inspectorul Jean-Guy Beauvoir şi echipa de la serviciul Omoruri din cadrul Sûreté.

— Putem intra?

Godin se dădu înapoi şi ei îl urmară în camera de zi, unde Gamache le explică pe un ton blând şi clar că Monsieur Godin a avut dreptate. Soţia lui fusese ucisă.

Bărbatul se prăbuşi pe un scaun, cu privirea pierdută. Una era să crezi ceva şi alta era să ştii. Iar el acum ştia.

f / /

— De ce?

Gamache luă loc în fata lui.

— Nu ştim. Sperăm să aflăm, dar asta înseamnă să vă percheziţionăm casa. Avem un mandat.

Beauvoir îl scoase din buzunar, însă Monsieur Godin îi făcu semn cu mâna că nu era

nevoie.

— Faceţi ce-aveti de făcut. Casa vă aparţine. Puteti s-o

r / r r f

întoarceţi cu fundul în sus, dacă e nevoie.

în timp ce inspectorul Beauvoir coordona percheziţia, Gamache l-a luat pe Monsieur Godin în bucătărie. Acolo făcu o cafea pentru bietul om consternat, apoi se aşează lângă el la masă.

— A fost cineva în vizită în zilele dinaintea mortii soţiei dumneavoastră?

— Doar rude.

— Soţia a intrat în contact cu cineva? Cu cineva abia cunoscut?

El clătină din cap.

îi vor lua calculatorul să se uite peste e-mailurile şi mesajele ei. Pentru orice eventualitate. Era cea mai urâtă partea a unei anchete. Această invadare a intimităţii. Toţi cei care aveau o legătură, oricât de îndepărtată, cu crima îşi expuneau viaţa privată. întâmplările, mesajele, deciziile, acţiunile care păruseră rezonabile sau poate uşor îndoielnice brusc păreau condamnabile. Ruşinoase. Chiar suspecte, când erau examinate cu atenţie şi scoase din context de către străini.

Uneori descopereau infracţiuni care nu aveau legătură cu ancheta. Dacă nu dovezi clare, atunci indicii solide ale unor delicte.

Acestea erau lucrurile pe care Armând le păstra în camera încuiată de la subsol.

Ştia că toată lumea avea una. O cameră încuiată. Fie în casa, fie în capul, fie în inima lor. Unde trăiau şi aşteptau lucruri care nu trebuiau să vadă niciodată lumina zilei. îşi *f* aşteptau şansa de a evada.

— Era îngrijorată de ceva? Orice?

Monsieur Godin se gândi puţin, apoi clătină din cap. *Non.*

— Eraţi în relaţii bune cu soţia?

— Sigur că da.

— Certuri? Este firesc să existe din când în când.

— Uneori, din cauza banilor. Şi a călătoriilor. Pat voia să mergem în diverse locuri, acum, că

eram pensionar. Dar mie îmi place aici.

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Mi-e frică să zbor cu avionul.

Lăsă privirea în jos, spre masa la care mâncaseră de atâtea ori. De multe ori în tăcere. După 30 de ani de căsnicie, parcă nu mai aveau ce să-şi spună unul altuia. Nu era o tăcere supărată sau plină de regret. Mai degrabă o linişte paşnică.

Iar acum era doar tăcere.

— Ea voia să vadă Anglia. Ar fi trebuit să mă duc.

Armând lăsă un moment de linişte înainte de a continua.

— Ce ocupaţie aţi avut?

Monsieur Godin îşi ridică privirea şi zâmbi.

— Am fost instalator. La fel ca tatăl meu.

Zâmbi, iar Armând îi răspunse la rândul său cu un zâmbet.

— Mi-aş fi dorit ca şi fiica mea să se fi căsătorit cu un instalator. Cred că şi soţia mea şi-ar fi dorit. Locuim într-o casă veche, iar iarna, în zilele şi nopţile foarte geroase, trebuie să lăsăm câteva robinete să picure, ca să nu îngheţe apa şi să se spargă ţevile. S-a întâmplat în prima noastră iarnă petrecută în ea. S-a inundat subsolul. Un dezastru.

Godin clătină din cap.

— Cred şi eu. Casa a fost construită înainte de a avea multe instalaţii sanitare la interior?

— Probabil că da. Este din piatră de câmp. Se pare că a fost construită la început anilor 1800, dar nu ştim sigur.

— Când, în cele din urmă, au început să fie montate instalaţii sanitare, acestea au fost adesea puse lângă pereţii exteriori, astfel încât să existe ceva care să susţină ţevile metalice. Dar asta înseamnă că atunci când este foarte frig ele îngheaţă. Iar printre pietre se strecoară curenţi de aer când mortarul îmbătrâneşte şi se slăbeşte.

— Ce se poate face în privinţa asta? întrebă Armând.

— Trebuie să mutati ţevile. O treabă costisitoare. Toate ar trebui înlocuite. Acum folosim PVC-ul. E mai uşor de manevrat şi nu se fisurează, nici nu se sparge.

— Dar asta ar însemna să sparg pereţii, nu? Apoi să-i repar şi să-i zugrăvesc.

— Categoric. Cum am spus, e o lucrare de amploare. Costisitoare.

— Tot dumneavoastră făceaţi şi reparaţiile sau altcineva?

— V-ar trebui cineva să vă pună rigips nou, apoi altcineva să tencuiască, dar eu făceam şi treaba asta dacă era o lucrare mai mică. Nu grea. V-aş putea recomanda pe cineva.

— *Merci.*

Era exact ce spusese Billy când îi arătase cum au ajuns obiectele în pod. Cineva priceput reparase şi revopsise tavanul. Cineva ca Monsieur Godin.

Familia Gamache înlocuise toate cablurile şi ţevile înainte de a se muta în casă. Armând nu avea nevoie să le repare şi nici să ştie cum se proceda.

Dar trebuia să afle dacă soţul Patriciei Godin se pricepea să îndepărteze o porţiune din tavanul librăriei şi apoi să-l repare.

— Stiti, a venit totuşi cineva, dar asta a fost cu o lună înainte ca Patricia să moară. Un domn, îl interesau documentele vechi. A întrebat dacă nu avem vreunul. Zicea că sunt ultima modă. Toate antichităţile din hambare şi case vechi au fost cercetate bucată cu bucată, iar acum oamenii erau interesaţi de hârtii. Căuta cărţi, hărţi, acte de proprietate şi fotografii vechi.

Şi scrisori? se întrebă Gamache, dar rămase tăcut.

— Ne-a rugat să luăm legătura cu el dacă găsim ceva.

— Dumneavoastră l-ati cunoscut? întrebă Gamache.

— Da. Părea cumsecade. Deşi nu văd ce mare căutare ar

avea nişte acte de proprietate vechi.

— Vă amintiţi numele lui?

Părea puţin probabil şi, într-adevăr, Godin făcu semn că nu.

— Puteţi să mi-l descrieţi?

Gamache fusese cât pe ce să comită greşeala asupra căreia îi avertiza mereu pe agenţii săi. Aceea de a conduce martorul, de a-l îndruma către un răspuns.

Fusese tentat să-l descrie pe Sam Arsenault, tânăr, cu păr castaniu, zvelt, şi să întrebe dacă se potrivea cu înfăţişarea bărbatului care venise în vizită. Rămase totuşi tăcut în timp ce Godin se gândea.

— îmi pare rău, nu mă pricep la astfel de lucruri.

— Dar a fost un bărbat?

— Da.

— Tânăr? Bătrân?

Gamache aşteptă.

— O, mai bătrân. Cam de vârsta mea. Dar nu-mi amintesc nimic altceva.

— Era un bărbat corpolent? Sau zvelt?

Godin clătină din cap.

— *Désolé.*

— A revenit?

— Nu, din câte ştiu eu. Cred că Pat mi-ar fi spus.

Acum se uita fix la Gamache.

— Doar nu credeţi că...

— A spus să luaţi legătura cu el. A lăsat o carte de vizită sau ceva?

Godin se încruntă gânditor.

— Probabil, aşa cred. Dar nu-mi amintesc s-o fi văzut.

Acum, dacă stau să mă gândesc, zicea că era detectiv.

— Era ofiţer de poliţie? Un membru al Sûreté?

Cu siguranţă nu, dacă avea în jur de 70 de ani. Dar vârsta era greu de ghicit. Bănuia că şi despre el unii agenţi mai tineri credeau că era un boşorog. Poate că bărbatul era un detectiv pensionar, iar acesta era hobby-ul lui.

— Cred că era un fel de detectiv particular, spuse Godin.

— Scrisoarea aceea veche, de la Pierre Stone,

a fost trimisă aici de cineva, spuse Gamache. Aveţi idee de către cine?

— Habar n-am. Nici măcar n-am ştiut că a venit aici.

— Şi spuneţi că nu aveaţi noua adresă a lui Monsieur Williams?

— Nu. Habar n-am cum i-a trimis-o Pat. Adică de unde să ştie ea că dumnealui era rudă cu acest Stone? Nici nu au acelaşi nume de familie.

Da, se gândi Armând în timp ce se ridica în picioare. Bune întrebări.

l-a lăsat o carte de vizită lui Monsieur Godin, a discutat puţin cu Beauvoir, apoi a plecat cu maşina spre Three Pines pentru a se întâlni cu expertul în conservare de la Muzeul din Montreal. Conştient că pleca cu şi mai multe întrebări decât atunci când venise.

Capitolul *23*

— *Alors,* spuse dr. Mirlande Louissaint, aplecând uşor capul într-o parte.

II înclină din ce în ce mai mult, până când se aplecă efectiv cu totul într-o parte. Apoi în cealaltă. Ca un pendul foarte mare şi foarte lent.

Urmărise împreună cu asistenta ei cum derulase Gamache imensul tablou pe podeaua camerei operative, folosind cărţi pentru a-i fixa colţurile. Iar pe măsură ce lucrarea se dezvăluia din ce în ce mai mult, dr. Louissaint scoase tot felul de sunete. Care creşteau în uimire, dar scădeau în volum.

Până când, în sfârşit, întregul tablou a putut fi văzut şi ea a spus în şoaptă:

— *Alors.*

Apoi a repetat:

— *Alors.* Ei bine. Ei bine.

Cel puţin, se gândi Gamache în timp ce se îndrepta de spate şi se întindea, doamna conservator-şef de la Musée trecuse de la sunete guturale la un cuvânt articulat.

— O *lume de bizarerii,* şopti ea.

— *Pardon?*

— *Comoara Paston.* Aşa a fost poreclită, spuse ea arătând spre tablou. *Alors.*

Se aplecă deasupra pânzei, după care se îndreptă din nou.

— Dar acesta nu este originalul.

— Nu e.

— Ce anume doriţi de la mine?

— Orice îmi puteţi spune despre el. Cu cât timp în urmă a fost pictat. Dacă tehnica vă aminteşte de vreun artist anume. Există o altă pictură dedesubt?

Scoase punga în care pusese cuiele.

— Şi aş vrea să vă uitati şi la astea. Sunt autentice sau reproduceri?

Ea luă punga, se uită la ea fugitiv, apoi i-o dădu înapoi.

— Sunt autentice.

— Sunteţi sigură?

Asistenta pufni uşor, amuzată că cineva se îndoia de şefa ei.

Dr. Louissaint îl fixă pe Gamache cu privirea, însă el aşteptă. O privire încruntată nu era un răspuns. El avea nevoie de cuvinte.

— Da, cuiele sunt forjate manual şi datează din epoca originalului *Comorii Paston,* mijlocul anilor 1600.

Apoi făcu ochii mari, de parcă l-ar fi întrebat: *Ţi-e de- ajuns?*

— *Merci.*

— Acesta face parte dintr-o anchetă, domnule inspector- şef? întrebă dr. Louissaint înclinând capul spre pânza întinsă pe jos.

— Sincer să fiu, nu sunt sigur.

Recunoaşterea faptului că avea îndoieli păru să o impresioneze pe femeie.

— Colegul dumneavoastră, inspectorul Beauvoir, nu-i aşa?

Gamache confirmă, iar ea continuă:

— Mi-a spus în linii mari. Destul cât să aduc cu mine nişte echipamente şi pe...

Arătă spre tânăra care acum instala ceva ce părea a fi un scanner.

— ... Maryse.

— *Bonjour,* spuse Gamache.

— *Bonjour, monsieur,* îi răspunse Maryse, apoi îşi văzu de treabă.

Dr. Louissaint se întoarse spre Gamache.

— Am văzut copii ale tabloului *Comoara Paston.* Şi fotografii. Am citit cărţi despre el. Chiar l-am vizitat în Marea Britanie.

Vorbea despre tablou ca despre o persoană.

— Este o capodoperă, una dintre cele mai studiate opere de artă şi totuşi...

Se aplecă mai aproape de copie.

— ... rămâne un mister.

— Cum aşa?

— A fost pictat în epoca marilor descoperiri geografice, când navele comerciale se aventurau dincolo de graniţele lumii cunoscute

şi aduceau acasă tot felul de descoperiri. Soţii Paston au adunat o colecţie uriaşă, apoi au angajat pe cineva să picteze cel puţin o parte din ea. Dar cum au decis care dintre cele 200 de piese să apară în tablou? De ce se pune atâta accent pe muzică? Pe timp? Clepsidra, cronometrul, ceasul. Arată ora 17:55 sau 11:30? Are ora o semnificaţie?

— Am studiat tabloul la Facultatea de Artă. Parţial ca operă de artă, interveni Maryse.

— Dar şi la istoria artei? sugeră Gamache.

— Nu doar atât, ci şi istoria în sine. Şi ştiinţele naturii şi geografia. Este descris ca un portal spre trecut.

Gamache simţea entuziasmul tinerei în timp ce vorbea despre original.

— Şi totuşi foarte multe lucruri despre el au rămas necunoscute, spuse dr. Louissaint. Inclusiv cine l-a pictat. Trebuie să-i fi luat luni bune şi apoi să nu-l semneze? De ce? Văd că nici al dumneavoastră nu este semnat.

— Nu, ar fi prea simplu.

Ea zâmbi, apoi se aplecă mai aproape de tablou.

— Vă deranjează dacă iau nişte probe?

Gamache le oferi amândurora mănuşi şi se uită cum femeia, sprijinindu-se în mâini şi genunchi, începu să răzuiască un colţ. Apoi îşi puse pe cap un dispozitiv asemănător cu cel folosit de bijutieri şi continuă să lucreze. Examinând cu atenţie. Minuţios. Maryse porni scanerul şi îl mişcă înainte şi înapoi peste lucrare.

După câteva minute, dr. Louissaint se ridică în picioare, îşi împinse lupa mai sus pe cap şi se duse la monitor.

— Aceasta nu este o copie.

— Dacă nu este o copie, atunci ce e? întrebă Gamache.

Se apropie şi el de ecranul scanerului, unde se vedea o imagine fantomatică a *Comorii Paston* originale.

— O pictură pe numere.

Gamache scoase un mic mormăit amuzat.

— O pictoriţă din partea locului, Clara Morrow,

mi-a spus exact acelaşi lucru. M-am gândit eu că asta trebuie să fie. Nu o pictură pe numere autentică, desigur, dar ceva pe-aproape.

— Clara Morrow locuieşte aici? întrebară conservatorul- şef şi asistenta în acelaşi timp.

Păreau nişte adolescente cărora li se spusese că actorul lor preferat locuieşte vizavi.

— Da.

— Mi-ar plăcea s-o cunosc, spuseră din nou la unison cele două femei.

— Teza mea de licenţă a fost despre ea, spuse Maryse.

— Am fost la prima ei expoziţie personală la *Musée d'art contemporain,* spuse dr. Louissaint, ca şi cum ar fi încercat s-o întreacă pe Maryse.

— N-aţi vrea să..., sugeră Gamache şi înclină capul spre tabloul de pe podea.

— Aşa e, *désolée.* Cel care l-a făcut a pictat peste copie şi a adăugat propriile elemente.

îşi trase din nou lupa în dreptul ochilor şi se întoarse spre Gamache de parcă l-ar fi examinat cu atenţie.

— Acum, de ce-ar face cineva asta?

El clătină din cap în semn că nu ştia, sperând că ochelarii cu lupe n-o vor ajuta să-i vadă nedumerirea absolută. Deşi era greu de ascuns.

Dr. Louissaint îngenunche din nou şi începu să examineze minuţios pânza, înainte de a se strădui să se ridice din nou.

Gamache o ajută să se ridice, iar ea îi mulţumi.

— Prea mulţi ani de stat în genunchi pe podele reci sau pe schele, în încercarea de a salva picturi murale.

— Ştiu cum e.

Nu-i spuse însă lângă ce anume îşi petrecuse atâţia ani îngenuncheat. Şi nici că cei pentru care o făcuse nu mai puteau fi salvaţi.

Dr. Louissaint îşi dădu jos dispozitivul de pe cap şi se uită lung la tablou. Apoi făcu un pas înapoi, apreciind efectul general al imaginii pictate deasupra.

— E ceva în legătură cu el, nu credeţi? Şi nu doar din cauza tuşelor deliberat moderne, care sunt bizare, dar par să se integreze bine. Este

fascinant şi totodată...

Dr. Louissaint îşi căuta cuvântul.

— ... ofensator. Nu sunt sigură că acesta este cuvântul potrivit. Dar pe-aproape. Nu doar din cauza tânărului negru ca parte din colecţia Paston sau a faptului că a distrus o capodoperă. E altceva.

Şi Gamache avea aceeaşi impresie. *Ofensator era cuvântul potrivit,* se gândi el. Ofensator în toate sensurile. Nu doar că ofensa, dar avea şi ceva agresiv în el. Părea în atac, chiar şi când stătea întins pe podeaua rece de ciment.

Dr. Louissaint se plimbă prin cameră să-şi dezmorţească articulaţiile înţepenite. în dreptul dulapului cu probe, care avea uşa deschisă, se opri şi se uită. Apoi se întoarse spre Armand.

— Ce-i asta?

Gamache se duse lângă ea.

— Cartea?

Credea că văzuse grimoarul.

— Nu, elefantul. Pot să-l văd?

Gamache îşi puse mănuşile şi scoase statueta din dulap. Ea îl apucă autoritar de braţ şi îl conduse cu tot cu elefant spre o fereastră. Punându-şi din nou lupa, se aplecă spre sculptura de bronz. Făcându-l pe Gamache să o întoarcă într-o parte şi-n alta.

— Frumos, frumos. Sfârşitul secolului al XVlll-lea. Poate începutul secolului al XlX-lea. Indian, desigur. Masiv? mormăia ea.

Se uită la Gamache, care confirmă clătinând din cap. Atârna greu în mâinile lui.

— Dar aceste însemne nu au sens, continuă ea. Nicio operă de genul acesta pe care am văzut-o nu avea nimic gravat. în plus...

Se aplecă mai aproape, apoi îşi ridică dispozitivul cu lupe.

— ... sunt de dată recentă. Cineva le-a adăugat în ultimii doi ani, aş spune.

El se uită mai atent la linii. Apoi la dr. Louissaint.

— Nu vi se par deloc familiare?

— Nu. Pare a fi sanscrită sau...

Se uită mai bine.

— Nu, nu sunt hieroglife. Dar par a fi un fel de

scriere.

Se întoarse să se uite la pânza imensă.

— Nişte semne similare apar şi în tablou.

Gamache o privi o clipă, apoi amândoi se întoarseră la pânză aproape alergând şi îngenunchează lângă ea.

El nu le putea vedea, dar când ea îi întinse ochelarii speciali, deveniră vizibile. Erau acolo, trecând drept textură a lemnului. A draperiilor grele. Gravate pe trompetă.

Ceea ce cu ochiul liber păruseră a fi nişte linii aleatorii, acum se vedeau cu claritate. Erau forme. Se uită în sus şi-n jos, în stânga şi-n dreapta. Scanând uriaşa pânză. Erau peste tot.

De parcă pictura ţipa la el. încercând să-i spună ceva.

Capitolul 24

în timp ce dr. Louissaint îşi continua examinarea, Armand îi telefonă unei foste colege, acum pensionară, care locuia în Vancouver.

Thérèse Brunei fusese ofiţer superior în Sûreté. încă lucra, deşi ar fi trebuit să se pensioneze de mult, pe de o parte pentru că era foarte valoroasă pentru poliţie, pe de alta pentru că nimeni nu avea curajul să deschidă acest subiect.

Intrase în poliţie destul de târziu, după o carieră de curator principal la *Musée des Beaux-Arts.* O anchetă asupra furtului unui obiect de artă o adusese în contact cu Sûreté şi îşi descoperise fascinaţia şi aptitudinile pentru crimă. Pentru rezolvarea ei.

De-a lungul anilor, ea şi soţul ei deveniseră prieteni buni cu soţii Gamache.

— Thérèse? Armand sunt.

— Armând, aici abia a trecut de ora 7 dimineaţa.

— Te-am trezit?

— îţi pasă?

El zâmbi la răspunsul ei.

— S-a întâmplat ceva, zise ea. Ce anume? Familia?

— E bine. Este vorba despre un caz. Cel puţin cred că este un caz.

— Poţi fi mai evaziv de-atât?

El râse.

— Am nevoie de ajutorul tău şi, probabil, de-al lui Jérôme. Este vorba despre *Comoara Páston.*

— Serios? Unul dintre tablourile mele preferate. Şi de ce ar fi implicat într-un caz de omor în Québec? Despre asta vorbim, nu?

— Deci cunoşti tabloul?

— Da. O adevărată curiozitate.

El îi explică ce anume descoperiseră şi unde. La început, în telefon s-au auzit nişte sunete, ca acelea pe care le fac oamenii atunci când

asimilează informaţii. Dar după un timp ea a amuţit.

— Mă bucur că ai chemat-o pe Mirlande. E în măsură să te ajute. Dar presupun că tu vrei de fapt să vorbeşti cu Jérôme, spuse Thérèse când el termină de povestit.

— La un moment dat, da, dar aş vrea să aud ce-mi poţi spune tu despre *Comoara Paston.*

— Stai să mă gândesc.

în telefon se făcu linişte, timp în care ea îşi adună gândurile.

— A fost pictat în anii 1670, sau cam pe-acolo, şi prezintă multe dintre bizareriile colecţionate de familia Paston din Norfolk. Acest lucru în sine ar face tabloul demn de remarcat doar ca o înregistrare istorică a acelor vremuri, însă el este înconjurat de o mulţime de mistere. Nu în ultimul rând, de ce artistul, care evident a investit foarte mult timp şi foarte mult efort în el, nu l-a semnat.

— Teorii?

— A murit înainte să apuce să-l semneze. Sau nu a vrut să fie asociat cu el.

— De ce...

— ... să nu fie asociat cu el? Nu ştiu, Armand. Mi-ar plăcea să ştiu. Era o perioadă ciudată şi periculoasă în Anglia. Tulburări politice. Tulburări religioase. Se vorbea despre vrăjitoare.

— Vrăjitoare?

— Da. Unul dintre detaliile mai ciudate din tablou este aproape ascuns. Uită-te mai bine la trandafirii de la gâtul violoncelului.

— OK.

Armand se aplecă deasupra tabloului.

— Nu văd nimic.

— Uită-te mai bine. Deşi s-ar putea să nu se găsească acolo în versiunea pe care ai găsit-o tu.

— Pot să-ţi împrumut ochelarii? o întrebă el pe dr. Louissaint, care, deşi surprinsă, i-i dădu.

Se uită din nou, apoi se trase brusc înapoi. Parcă se cufundase în faldurile trandafirului alb şi înflorit.

Şi atunci o văzu. Scoţându-şi lupele şi

înapoindu-i-le dr. Louissaint, spuse în telefon:
— Este o buburuză.
— Exact. Una redată excepţional, cel puţin în original.
Thérèse făcu o pauză, apoi adăugă, aproape ca pentru sine:
— Interesant că artistul tău a ales să copieze un detaliu atât de mărunt.
Apoi vocea ei reveni la modul prelegere.
— în Anglia, la acea vreme, insecta era cunoscută ca un simbol al Fecioarei Maria. Dar în Norfolk, unde a fost pictat tabloul, acesteia i se spune altfel. Episcop-care-arde.
— De ce?
— Păi, ce ardeau episcopii la acea vreme?
— Vrăjitoare.
— Exact. Este posibil ca în tablou să existe ceva – poate buburuza, poate altceva – care făcea ca asocierea artistului cu acel lucru să fie periculoasă. S-ar putea să fie ceva care ochilor noştri moderni nu le spune nimic. Există şi alte ciudăţenii legate de original, cum ar fi motivul pentru care a fost pictat. Vrea să fie o demonstraţie a bogăţiei şi a prestigiului? Sau poate un *memento mori?*
— *O* amintire după moarte?
— Da. Ceva care ar imortaliza familia Pas ton. însă aici este un alt mister. Nu ştim dacă cel care a comandat lucrarea a fost tatăl, William, sau fiul, Robert. Asta s-ar putea să te intereseze, Armand. Robert era alchimist.
Thérèse continua să turuie despre alte secrete, alte mistere, conţinute de tablou şi rămase, până acum, nedescoperite. Ca de exemplu cine erau figurile din el. Oamenii, dar şi cele cioplite în scaun şi pe capul violoncelului.
— Se pare că tabloul, sau autorul său, încearcă să spună ceva. Mă întreb dacă acele linii şi simboluri apar în original, dar noi nu le-am observat până acum. O să mă uit.
Şi asta îl readuse pe Armand la motivul principal pentru care telefonase.
— Jérôme e acolo?
— Stai să-l chem. *Jérôme? Où es-tu?*
Soţul Thérèsei lucrase ca medic la urgenţe,

dar hobby- ul şi pasiunea lui erau codurile. Rezolvase cel puţin unul pentru Gamache în trecut şi făcea parte din echipa de voluntari care încerca să decripteze scrisoarea Tavistock a lui Dickens şi alte lucrări scrise, din motive care poate nu vor fi cunoscute niciodată, în limbaj codificat.

în timp ce aştepta, Gamache le trimise poze cu tabloul şi elefantul. Imagini de ansamblu, dar mai ales prim- planuri cu însemnele şi alte detalii, inclusiv buburuza. Episcopul-care-arde.

Când Jérôme Brunei veni la telefon, Armand îi explică.

— *Oui,* Armand, tocmai mă uit la ce-ai trimis. Fascinant. O să te sun eu mai târziu. Pot să mă consult cu grupul meu?

— Alţi pasionaţi de decriptări? Nu încă. Thérèse ştie, desigur, dar în rest, te rog s-o ţii pentru tine.

— Spune-i lui Armand că însemnele nu apar în original, strigă Thérèse în fundal.

— Am auzit, spuse el.

Jérôme începu să râdă.

— A auzit tot Vancouverul.

După ce închise, Armand puse de cafea. în timp ce camera se umplea de aroma binevenită a băuturii aromate şi tari, stătea la fereastră, cu mâinile încrucişate la spate.

Era o dimineaţă frumoasă şi senină, iar soarele se reflecta în apa rămasă de la ploaia din ajun. Curând avea să se evapore, dar deocamdată dădea o înfăţişare nepământeană unui sat care deja părea desprins dintr-un alt timp şi un alt loc.

O văzu pe Harriet ieşind de la pensiune şi se întrebă dacă fusese acasă noaptea trecută. Şi se întrebă ce-i va spune Myrna nepoatei sale.

Apoi o văzu pe Fiona plecând de la el de-acasă. în timp ce-o privea, îşi dădu seama că de-a lungul anilor în care o vizitase la închisoare, în care încercase să îndulcească o lovitură judiciară la care şi el contribuise, ajunsese să se gândească la ea ca la un fel de nepoată. Sigur, nu cu dragostea profundă pe care o simţea pentru adevăratele sale nepoate, dar ca pentru

un membru al familiei extinse.

Şi acum, după raportul Ameliei din seara precedentă şi alte dovezi, era forţat să se confrunte cu altceva.

Matei 10:36.

Era ceva ce-i spusese primul său mentor, primul său şef de la serviciul Omoruri.

— Oh, şi încă ceva, Armand.

îl oprise pe tânărul agent în timp ce ieşea de la o întâlnire cu ceilalţi ofiţeri. Era la scurt timp după ce se angajase la serviciul Omoruri. La scurt timp după atacul armat de la Polytechnique, care avea să-l bântuie tot restul vieţii.

— Matei 10:36.

Agentul Gamache rămăsese în uşă aşteptând ca el să mai spună ceva. Dar asta a fost tot. l-a dat permisiunea să plece. A trecut cam o săptămână până când Armând, într- un moment de linişte, şi-a amintit şi a căutat referinţa în Biblia familiei.

Şi omul va avea de vrăjmaşi chiar pe cei din casa lui.

Agentul Gamache nu crezuse. O respinsese ca pe o percepţie tristă a unui ofiţer extrem de eficient, care devenise cinic odată cu înaintarea în vârstă.

Dar Matei 10:36 se dovedise adevărată. Dacă definiţia „casei” includea şi familia extinsă, alcătuită din colegii săi din cadrul poliţiei. Asta încercase să-i spună primul său sef. Să-l avertizeze.

Gamache, pe atunci el însuşi şef al Serviciului Omoruri, văzuse acest lucru aproape prea târziu.

Armând se uita la Fiona, care începuse să meargă. *La bistrou,* se rugă eL *Du-te acolo. Sau la librărie. Sau la brutărie.*

Oriunde, dar nu...

Ea se duse direct la pensiune. Să fie cu fratele ei.

... acolo.

Acum, Gamache trebuia să se confrunte cu posibilitatea ca Jean-Guy să aibă dreptate, iar duşmanii săi să fie efectiv cei din propria casă.

Şi totuşi, spunea mintea lui, de ce să nu-şi petreacă timpul cu fratele ei? Era ceva atât de greşit?

îi făcea oare lui Sam Arsenault ceea ce i se făcuse lui Anne Lamarque şi multor altora? îl judeca şi-l condamna fără dovezi? El credea că băiatul, mai bine zis tânărul, era bolnav mintal. Nu avea nicio dovadă în afară de două clipiri din ochi şi mişcarea subtilă a unui deget. Şi un fior persistent în adâncul inimii. Era suficient pentru a-l condamna? Sigur că nu.

Era posibil să se fi înşelat în privinţa lui? A ei? înţelesese oare greşit, aşa cum credea Jean-Guy? Că da, exista un psihopat în acea familie, dar nu era băiatul.

încă o dată, rememoră discuţia pe care i-o relatase Amelia. Fiona fusese cea care întrebase despre nepoţi. Nu Sam.

O hotărâre rece se instală în adâncul inimii lui.

Mai devreme în acea dimineaţă, în maşina care îi ducea spre casa lui Stone cu mandatul de percheziţie, îi spusese lui Jean-Guy că o expediase pe Amelia de acolo, dar şi ce îi relatase ea în grădina Clarei. Ce o întrebaseră Sam şi Fiona cu o seară înainte. Despre familie. Despre nepoţi.

Beauvoir a tăcut şi într-un târziu a spus:

— Poate erau doar curioşi.

— Pentru Dumnezeu, Jean-Guy, ştii bine că este mai mult decât atât. Sam Arsenault este inteligent. Face asta ca să se răzbune pe mine şi Dumnezeu ştie cât de departe o să meargă.

— Ce ştiu eu, *patron,* e că eşti obsedat de el. Ai avut ceva cu el chiar din prima clipă în care l-ai întâlnit. Nu ştiu de ce, dar asta te orbeşte şi nu vezi care este adevărata ameninţare.

— Vrei să spui Fiona. Am arestat-o. Nu aşa acţionează un orb.

— Şi ai garantat pentru ea, i-ai obţinut eliberarea condiţionată. Ai invitat-o în casa ta.

Beauvoir a inspirat adânc, încercând să se calmeze.

— Scuze. Sunt doar îngrijorat de faptul că,

dacă într- adevăr există o problemă, ne uităm în direcţia greşită. îţi aminteşti ziua în care i-am cunoscut? Când le-ai spus că mama lor a murit?

— Sigur că da.

— Unul a plâns. Celălalt nu. Care dintre ei este cel mai probabil să fie psihopat?

Asta l-a făcut pe Armând să ezite. Cu toate că ştia că unul dintre marile talente ale unui psihopat era capacitatea de a simula emoţii adecvate.

— Lasă-mă să vorbesc eu cu Sam. Să văd ce pot să aflu, a spus Beauvoir.

— Copiii, Jean-Guy. Că e Sam, că e Fiona, că sunt amândoi, au adus vorba de copii. Ar fi bine să te asiguri.

Acum, reîntors în camera operativă, în timp ce Beauvoir conducea percheziţia în casa lui Stone, iar conservatorii examinau tabloul, Gamache se uita peste rapoarte.

Când a terminat treaba, dr. Louissaint s-a apropiat de el.

— Am prelevat probe de vopsea şi de pânză. Pot să vă spun că, judecând după tuşele de pensulă, la tablou au lucrat mai multe persoane.

— Mai multe? Două? Trei?

— Nu ştiu. Tabloul este atât de mare încât este greu de estimat după o examinare sumară. Scanările ne-ar putea spune mai mult.

Se întoarse spre tablou.

— Ce nu înţeleg eu e cum a reuşit cineva să imprime o copie în dimensiune naturală a *Comorii Paston* pe această pânză, spuse ea.

— Ar fi greu? întrebă Gamache.

— Nu îmi vine în minte nicio maşinărie care ar putea să facă asta.

— Am auzit eu de una. Sau cel puţin a existat o propunere pentru una în urmă cu câţiva ani. A venit cineva la facultatea mea să ne ceară un sfat, deoarece şi noi avem o imprimantă mare, dar nu de această dimensiune, spuse tânăra ucenică.

— Cine anume a întrebat? o întrebă Gamache.

— Serviciul Corectional Canada.

— Sistemul penitenciar? întrebă Gamache.

— în cadrul programului de terapie prin artă,

presupun. Voiau ca deţinuţii să copieze nişte capodopere. Kenojuak Ashevak. Grupul celor Şapte. Câteva tablouri de Morrow. Clara, nu Peter, bineînţeles.

Bineînţeles, se gândi Gamache şi simţi o strângere de inimă pentru bărbat. Fără *memento mori* pentru Peter Morrow.

— De ce aveau nevoie de sfaturi de la facultatea voastră? Cu siguranţă că asta se poate face uşor cu tehnologia existentă.

— în cazul lucrărilor mai mici, da, dar pe ei îi interesau şi pânzele mai mari, astfel încât deţinuţii să lucreze în echipă. Să înveţe să conlucreze, spuse Maryse.

Gamache se uită la dr. Louissaint. Doi sau trei artişti...

Ştia că în penitenciare se înfiinţaseră şi coruri în acelaşi scop. Pentru a crea literalmente armonie. Echipe de deţinuţi fuseseră instruite să dreseze căţei pentru a face din ei câini-ghizi.

Era posibil ca tabloul să fi fost pictat de nişte deţinuţi în cadrul unui program de terapie prin artă? Dar asta ridica o mulţime de alte întrebări. Nu doar cum a ajuns în pod, ci şi cum a ieşit dintr-o închisoare.

Şi de ce deţinuţii nu au copiat pur şi simplu originalul, care era de fapt sarcina lor, ci şi-au impus propria viziune asupra capodoperei? De ce aceste tuşe moderne inedite?

— *Alors,* este o enigmă. Poate o glumă? spuse dr. Louissaint.

— Poate.

— Vă rog să mă anunţaţi ce semnifică însemnele acelea, dacă reuşiţi să aflati. Poate sunt făcute doar aşa, la întâmplare.

— Posibil.

Dar el se îndoia. Şi ştia că şi ea se îndoia.

După ce le-a condus la plecare, şi-a tras un scaun în faţa tabloului. Şi s-a uitat îndelung la el. încercând să intre în el. încercând să pătrundă în mintea celui care îl concepuse.

Era oare, la fel ca în original, ceva periculos în el?

Zece minute mai târziu, telefonul lui Armând începu să sune. Erajean-Guy.

— Ai găsit ceva?

— Un bilet la o expoziţie de artă. Pentru *Comoara Paston.* în Marea Britanie.

— Când?

— Acum trei ani. Monsieur Godin jură că nu l-a mai văzut până acum şi că soţia lui nu a fost la expoziţie.

Adevărat, se gândi Armând, amintindu-şi că Godin spusese că ei nu călătoreau niciodată.

— Trimite-mi o poză cu biletul.

Armând auzi un zgomot în spatele lui şi când se întoarse îl văzu la uşă pe preotul Robert Mongeau. îşi ţinea mâinile în faţă şi le agita uşor pentru a-i da de înţeles că nu voia să-l întrerupă.

Gamache îi făcu semn să intre.

Se auzi un ding şi sosi fotografia lui Jean-Guy.

— Mai e ceva. Era folosit ca semn de carte. Şi fii atent.

într-o carte de poezii de-a lui Ruth, spuse Beauvoir.

Gamache simţi că i se zbârleşte părul de pe ceafă.

— Godin nu recunoaşte nici cartea şi a părut surprins. Ei nu citeau niciodată poezii. Am cerut criminaliştilor să o examineze. Nicio amprentă.

— Ce carte este?

— *Sunt B.I.N.E.*

Amândoi cunoşteau codul lui Ruth. Literele însemnau *Bolnav, Instabil, Nevrotic, Egoist.* Aşa cum era Ruth. Aşa cum erau cei mai multi oameni.

— Şi poezia unde era pus biletul?

— O clipă, s-o găsesc.

Se auzi un foşnet în timp ce cartea era scoasă din punga pentru probe. Gamache cunoştea foarte bine acel volumaş de poezii. El şi Reine-Marie aveau în bibliotecă un exemplar cu colţurile paginilor îndoite. Ruth le dăduse chiar şi un autograf, dacă o mâzgălitură cu *Fuck* O//[7] putea fi considerată autograf.

Robert Mongeau, cu spatele la Gamache, se uita cu atenţie la *Comoara Paston.* Aproape

sigur acesta era motivul vizitei. Deşi chemarea lui venea de la Dumnezeu, asta nu îl împiedica să răspundă şi chemărilor mai lumeşti. Cum ar fi curiozitatea.

— Oh, şi, apropo, am aranjat să iau prânzul cu Sam la bistrou. Ale dracului mănuşi, bombăni el.

Armând observă că Mongeau examina cu atenţie tabloul şi tocmai se pregătea să-i spună să se dea înapoi, când preotul exact asta făcu. Şi începu să fredoneze încetişor.

— Am găsit. Poezia se numeşte *Aşteptare,* spuse Jean-Guy.

— O ştiu.

Şi melodia fredonată de preot? O ştia şi pe asta? 1 se părea cunoscută.

Glasul lui Mongeau deveni mai sigur, aşa încât acum Armând auzea clar cântecul.

— *Am şezut şi am plâns. Şi am plâns,* cânta Mongeau cu glas de tenor, încet, dar clar.

Armând se întoarse cu faţa către părinte şi în clipa aceea telefonul şi Beauvoir îi scăpară din mână.

— *Patron?* se auzea o voce mică de pe jos. Armând? S-a întâmplat ceva? Ce s-a întâmplat?

Lui Armând îi veniră în minte câteva cuvinte din poezia lui Ruth, *Aşteptare.* Invocate de muzică.

Şi acum e acum şi întunecatul este aici.

Aşteptarea, se pare, se încheiase.

Capitolul 25

Gamache ridică telefonul de jos.

— întoarce-te. Şi adu cartea cu tine, îi spuse lui Beauvoir.

— Vin acum.

Gamache se apropie apoi de Robert Mongeau.

— De ce cântai cântecul acela?

— *La râul Babilonului?*

Preotul îl privi, descumpănit de tonul lui Armând.

— E un imn religios. Uite-acolo. Pe partitura fetei. Asta e. De ce? E ceva în neregulă?

Incontestabil, ceva era foarte în neregulă. Ochii lui de culoarea alunei îi cercetau pe-ai lui Armând, dar nu găseau niciun răspuns acolo. Doar şi mai multe întrebări.

— Poţi să mă ajuţi să rulez tabloul? Trebuie să-l pun la loc în camera de probe.

— Da, dar, Armând, ce s-a întâmplat? E din cauza cântecului? îmi pare rău, nu am vrut să te supăr.

Mongeau însuşi părea supărat acum.

— Nu-i nimic, spuse Gamache în timp ce încerca să-şi stăpânească tremurul uşor al mâinii drepte.

Cea care, de când fusese împuşcat şi avusese rana gravă la cap, îi tremura ori de câte ori era obosit sau stresat peste măsură. Acesta, împreună cu un uşor şchiopătat când era epuizat erau semnele care îl trădau.

— Ce tablou ciudat. Acela este Podul Quebec? întrebă Mongeau.

Preotul arătă spre un ulcior, aproape ascuns de celelalte obiecte de pe masă. Era pictat în relief, aşa că imaginea era de două ori mai greu de desluşit.

Armând făcu ochii mari şi se uită mai atent.

Era podul. Pictat în momentul prăbuşirii. Mici siluete, dând din mâini şi picioare, cădeau în apele reci ale râului St. Lawrence.

Băgă mâna în buzunar şi pipăi inelul cel vechi. înţelese că asta nu putea fi o coincidenţă.

— Armând? Te simţi bine? E Podul Quebec? îl întrebă Mongeau.

Gamache încuviinţă, auzindu-l doar parţial pe preot. Mintea îi era ocupată cu un imn vechi, cu un pod vechi. Şi un inel vechi.

Încuie uşa camerei cu probe şi o verifică încă o dată. Mai mult de teamă că tot ce era acolo ar putea ieşi decât că ar putea intra cineva. Ştia că era o nebunie, dar acum avea şi o bănuială în legătură cu cine se afla în spatele acestei poveşti. Şi da, „nebunie” era cuvântul care îi venea în minte.

Gamache şi Mongeau au păşit în soarele amiezii de parcă ar fi ieşit dintr-o peşteră. Armand a inspirat adânc aerul curat, s-a întors cu faţa spre soare şi şi-a simţit mâna sigură. Apoi cei doi bărbaţi au traversat podul de piatră de peste Rivière Bella Bella, întorcându-se în sat.

— Ce este, Armand? îl întrebă Mongeau.

Gamache era foarte tentat să-i povestească despre ultima dată când auzise acel cântec. Despre ultima persoană care îl fredonase. Dar nu putea. Mai ales din cauză că s-ar fi putut să fie o piesă vitală din puzzle, dar şi pentru că, în fine...

Armand Gamache ştia cât de puternice pot fi cuvintele şi nu voia, încă, să le rostească. Acel nume.

— Nimic.

— Are de-a face cu cântecul?

— Nu-i nimic, Robert, repetă Gamache, pe un ton ferm.

Mesajul era clar acum. *Ajunge. Nu mai insista.*

Şi era clar, după expresia de pe chipul lui, că şi Mongeau înţelesese mesajul.

Ca să mai îndulcească puţin lucrurile, Armand spuse:

— Am auzit că mi-ai luat apărarea în faţa lui Sam Arsenault. Mulţumesc pentru asta.

— Un tânăr tulburat.

— *Oui.* Am auzit, de asemenea, că ai spus că

vezi bunătate în el. Asa este?

Mongeau zâmbi.

— Eu văd bunătate în majoritatea oamenilor. Cred că şi tu la fel.

— în majoritatea, dar nu în toţi. O vezi şi în sora lui, Fiona?

Mongeau făcu câţiva paşi în tăcere. Era o zi minunată de primăvară. Aerul era înmiresmat de sânzienele de pădure şi de liliacul care înflorise în Three Pines. Plante care păreau să moară în fiecare toamnă, dar care reveneau la viaţă în fiecare primăvară. întotdeauna părea un miracol.

însă Gamache ştia că învierea nu era întotdeauna o binecuvântare. Nu tot ce era mort trebuia să se întoarcă la viată.

— *Vederea mi-e neclară. Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură—,* cită Mongeau ca răspuns la întrebarea lui Armând despre Fiona. îmi pare rău. E mai uşor să împrumuţi cuvintele altcuiva. Mă face să par inteligent, adăugă el şi zâmbi. Ce a spus Sfântul Pavel se întâmplă să fie adevărat. Văd doar o parte, nu întregul.

— Şi ce vezi când te uiţi la Fiona Arsenault? insistă Gamache, ştiind că propria vedere era aproape complet întunecată când venea vorba de cei doi tineri.

Mongeau se opri.

— Aici te las. Dacă vei dori vreodată să stăm de vorbă despre tine, anunţă-mă.

Gamache îl privi îndreptându-se spre biserică. Spre sanctuarul lui. Acolo unde soţia lui era sănătoasă şi avea să trăiască mai mult decât el.

Armând şi-ar fi dorit să se aşeze o clipă, doar o clipă, pe banca din parcul satului. Să închidă ochii şi să-şi înalţe faţa spre soare. O clipă de pace şi linişte lângă cei trei pini uriaşi. Aceşti copaci fuseseră plantaţi cu mai bine de un secol în urmă de trei fraţi, chiar înainte să plece la război. Erau încă puieţi când s-au întors, toţi trei, ca figuri pe un vitraliu.

Armând nu se opri. Nu avea timp să se odihnească. Nici pace încă.

— *Excusez-moi?* spuse Reine-Marie.

— Aş vrea să faci un drum până în Anglia.

— De ce?

Armand întinse mâna ca s-o oprească din tăiatul pâinii.

— Hai să ne aşezăm.

îi povesti despre biletul la expoziţie pe care îl găsise Jean-Guy, ascuns într-o carte de poezii de-a lui Ruth.

— Cred că persoana care a întrebat-o pe Patricia Godin despre scrisoarea lui Stone l-a lăsat acolo.

— Când? De ce?

Erau întrebări legitime, iar ea merita să primească răspunsurile. Dacă el îi cerea să se ducă până în Anglia, trebuia să ştie de ce.

— Cred că a lăsat biletul în carte când a ucis-o. Cred că a fost pus acolo ca să-l găsim noi.

— E prea mult calcul, Armand. Eşti sigur că nu este doar o presupunere?

El zâmbi.

— Da, poate. Dar dacă biletul a fost lăsat intenţionat, trebuie să-l urmărim. *Comoara Pasten,* cea adevărată, se află la Muzeul Castelului Norwich. Aş vrea să mergi acolo să vezi ce ne pot spune curatorii. Şi...

Făcu o mică pauză.

— ... ai putea să foloseşti numele tău de domnişoară?

— Dar dacă ceea ce spui tu despre bilet e adevărat, am face exact ce vrea criminalul, nu?

Atinsese marea lui îngrijorare.

— Da. Dar nu-l putem ignora.

— Bine, dar poţi să suni la Muzeul Castelului Norwich. Sau să rogi un coleg de-al tău din Marea Britanic să verifice. Şi de ce ar trebui să se ducă Reine-Marie Cloutier şi nu Reine-Marie Gamache?

Apoi îl privi mai atent.

— Ce anume nu-mi spui?

Armand o privi atât de lung, încât ea începu să roşească. Apoi îi luă mâinile într-ale lui şi i le ţinu, răsucindu-i verigheta simplă şi subţire. Amândoi fuseseră nevoiţi să le lărgească pe măsură ce degetele li se îngroşaseră, la fel ca restul corpului.

Zâmbi, gândindu-se din nou la binecuvântarea Primelor Naţiuni de la nunta lor. Preotul nu fusese deloc încântat să o facă, dar în cele din urmă acceptase să lase pe altcineva să o citească.

Şi aşa se face că Stephen Horowitz, naşul lui Armand, se ridicase în picioare şi recitase:

Acum nu veţi mai simţi ploaia,
Căci fiecare dintre voi va fi adăpost pentru celălalt.
Acum nu veţi mai simţi frigul
Căci fiecare dintre voi va fi căldură pentru celălalt.
Acum nu mai există singurătate.

Cădea o ploaie rece. Armand o simţea. Şi da, voia s-o pună la adăpost pe Reine-Marie Gamache, născută Cloutier.

Armand îi povesti. Aproape totul. Nu îi spuse încă de imnul *La râul Babilonului* şi de monstruozitatea care credea că se ascunde în spatele acestei poveşti. Nu înainte de a avea confirmarea.

Reine-Marie asculta, procesând informaţiile.

— Vrei să plec în caz că cineva vrea să ne facă rău?

Ca de obicei, mergea direct la miezul problemei.

— Ei bine, da. Partial. Dar chiar am nevoie şi de infor- mâţii despre *Comoara Páston* şi trebuie ca vizita să fie discretă. Neoficială. Şi în persoană. Ai acreditări ca arhivar şi istoric senior.

— Tu chiar te aştepţi să fug?

Acum îl privea încruntată. De-a lungul căsniciei lor, rareori se certaseră, iar de cele mai multe ori fusese vorba de probleme legate de familie. De copiii lor. Dar de data asta era altceva. Era vorba despre ei doi.

— Nu e..., dădu el să spună.

— Nu am terminat. Sunt o femeie matură, Armand, nu un copil. Aceasta este casa mea. Tu eşti soţul meu. Nu voi fugi şi a naibii să fiu dacă te voi lăsa să înfrunţi de unul singur orice ar fi de înfruntat.

îşi trase mâinile dintr-ale lui.

— îmi pare rău. N-am vrut să te tratez ca pe un copil. Şi ai dreptate. Sunt soţul tău, dar sunt şi ofiţer superior al Sûreté, cu responsabilităţi care depăşesc cu mult propria familie. Trebuie să mă concentrez total asupra a ceea ce se întâmplă şi adevărul e că nu pot să fac asta şi în acelaşi timp să-mi fac griji pentru tine. Ştiu că o să spui că n-ar trebui, dar asta chiar nu-mi stă în putinţă. Te implor. Te rog. Du-te în Anglia. Află ce poţi. Amândoi ştim că e cu totul altceva să stai în faţa unei opere de artă. Să fii acolo în persoană. *Comoara Pastori* este evident esenţială pentru ceea ce se întâmplă. Trebuie să aflăm de ce.

O privi adânc în ochi.

— Te rog, Reine-Marie.

— Biletul a fost lăsat de ucigaş? repetă ea.

— Da, cred că da.

— Şi Monsieur Godin nu a observat?

— Nu.

— Nu ţi se pare ciudat? Soţia lui a murit acum cinci săptămâni şi el n-a observat niciodată cartea de poezii prin casă?

— Nu mi s-a părut că e genul de persoană cu spirit de observaţie, spuse el.

Deşi chiar şi în urechile lui cuvintele sunau neconvingător. Observaţia ei era pertinentă.

— Crezi că a fost lăsat acolo mai recent?

— Nu ştiu. Unde anume în cartea lui Ruth a fost lăsat biletul pentru expoziţie? întrebă ea.

— La poezia *Aşteptare.*

Ea se ridică să caute exemplarul lor uzat din *Sunt B.I.N.E.* Răsfoi paginile până la poezia cu pricina şi citi: *Şi până la urmă nimic nu e nou / E doar o amintire, până la urmă / amintirea unei frici.* închise cartea.

— Asta îţi era destinată, nu-i aşa? Poate că Jean-Guy ştie cartea, dar el n-ar recunoaşte niciodată fix poezia asta. Cel care a ucis-o pe biata femeie l-a pus acolo ca un mesaj. Pentru tine.

îl privi lung în ochi.

— O să plec, spuse ea.

El oftă.

— *Merci.*
— Vino cu mine.
Oh, cât ar fi vrut, dar clătină din cap.
— E nevoie de mine aici. îi am pe Jean-Guy şi pe ceilalţi. Mă descurc eu.
Reine-Marie încercă să n-o facă, însă ochii tot îi alunecară spre cicatricea adâncă de la tâmpla lui.
— Dar o să trimit pe cineva cu tine. Cineva discret. Să te ajute, adăugă el.
Să te protejeze, ştia şi el, ştia şi ea, dar n-o spuse.
— Pe cine? Pe Isabelle?
— *Non.* Lacoste este plecată cu familia.
îşi scoase telefonul şi apelă un număr.
— Agent Choquet? Ai paşaport?
— Amelia? întrebă Reine-Marie miscându-şi buzele fără
să scoată un sunet.
El încuviinţă, apoi spuse în telefon:
— Bun. Pleci cu Madame Gamache în Anglia. O să-ţi trimit detaliile prin e-mail.
închise şi Reine-Marie începu să râdă.
— Serios, cu cine ai vorbit? Cu Isabelle?
Când îi văzu expresia, amuzamentul îi dispăru.
— Tu vorbeşti serios? Ea e anchetatorul discret? Ai putea la fel de bine să mă trimiti acolo cu o fanfară.
— Nimeni nu va bănui că este poliţistă.
Reine-Marie încuviinţă. Asta aşa era, cu siguranţă.
Au făcut planurile de călătorie. Reine-Marie şi Amelia Choquet urmau să plece spre Londra cu un zbor de noapte al companiei Air Canada, la ora şapte seara.
Când a sosit Jean-Guy, soţii Gamache tocmai terminau un prânz frugal.
— Vino să mănânci cu noi. Avem destulă mâncare, îl pofti Reine-Marie ridicându-se.
— Nu pot. Am deja o întâlnire la masa de prânz, spuse el, deşi îl tenta foarte tare.
Se uită lung la supa de mazăre cu mentă şi la sand- viciurile făcute la grătar, cu brânză gruyère şi ceapă dulce caramelizată, şi înghiţi în

sec.

— Ce-ai adus? întrebă Armand ridicându-se şi conducându-l pe Beauvoir afară din bucătărie.

— Cartea şi biletul, *patron,* răspunse acesta şi i le întinse pe amândouă. Cei de la criminalistică au terminat cu ele.

Erau în living când Beauvoir se opri, se întoarse şi îşi coborî vocea.

— Ce s-a întâmplat în camera operativă? Păreai şocat.

— în tablou, fata ţine în mână o partitură muzicală deschisă la un cântec. Robert Mongeau a început să-l fredoneze.

Gamache începu şi el să-l fredoneze cu vocea lui gravă, baritonală. Apoi se opri când îşi dădu seama că Jean-Guy îl recunoscuse.

— *Babilon,* şopti el. Doar nu crezi că...

— Nu ştiu. Trebuie să verificăm. O trimit pe Reine-Marie la Norfolk să vadă *Comoara Pástonşi* să discute cu curatorul. Agent Choquet o va însoţi.

— Motiv de divorţ, *patron.*

— întâlnirea ta de la prânz. Cu Sam?

— Da. Dacă lucrul la care te gândeşti e adevărat, nu poate fi el în spatele poveştii cu tabloul din mansardă. în plus, puştiul nu e chiar atât de inteligent. E mai degrabă genul care îţi dă cu bâta-n cap.

Sau cu o cărămidă, se gândi Gamache. Deşi ştia că Beauvoir avea dreptate. Sam era viclean, dar nu avea răbdarea necesară pentru un plan care fusese gândit şi executat cu meticulozitate. în plus, bărbatul care îi vizitase pe soţii Godin căutând scrisoarea lui Stone era mai în vârstă.

Da, Fiona şi Sam Arsenault ieşeau din povestea asta.

Deşi poate că nu era doar o singură „poveste”. Sau era una mult mai amplă. Asemenea *Comorii Paston.* Cu mult mai multe elemente decât ştia el.

După plecarea lui Jean-Guy, Armand rămase în living şi deschise micul volum de poezii. Acolo unde era biletul. La poezia *Aşteptare.*

Şi până la urmă nu e nimic nou / E doar o

amintire, până la urmă / amintirea unei frici. Şi apoi versul, ultimul, pe care Reine-Marie nu-l citise. Poate intenţionat.

Amintirea unei frici / care acum s-a adeverit.

— S-a întâmplat ceva, mătuşă Myrna?

— Vino cu mine.

Urcară în apartamentul de la mansardă.

— la loc.

Harriet se aşează.

Myrna făcu câţiva paşi într-o parte, apoi în cealaltă. Pentru ca, în cele din urmă, să ajungă în locul de unde pornise. în faţa nepoatei. Se aşează şi inspiră adânc de câteva ori înainte de a vorbi.

Harriet îşi pusese argumentele în ordine, le repetase. Pregătită pentru asalt. Nepregătită pentru ceea ce îi spuse mătuşa Myrna.

— Ştii cu ce mă ocupam înainte să mă pensionez?

— îmi pare rău că nu am venit..., începu Harriet şi se opri nedumerită. Poftim?

— Ocupaţia mea. Ştii care a fost, da?

— Ai fost terapeut, nu-i aşa?

Mintea lui Harriet căuta cu febrilitate. Da, terapeut, dar de care? Kineto? Terapie prin artă? Masaj poate?

— Am fost psihoterapeut. Am avut un cabinet privat, dar am lucrat şi în sistemul penitenciar cu cei mai răi infractori.

— Pe bune?

Harriet era abia un copil când mătuşa Myrna se mutase în sat. Ştia vag că mătuşa ei fusese terapeut la Montreal, dar pentru ea fusese întotdeauna doar mătuşa Myrna, care avea o librărie.

— Trebuie să fi fost interesant.

încerca să-şi dea seama încotro bătea discuţia. Cu siguranţă mătuşa ei nu avea de gând să spună că a face sex liber consimţit era o infracţiune, cu atât mai puţin „cea mai rea”.

Harriet nu era doar fizic atrasă de Sam, ci îl şi plăcea. El îi acorda atenţie, o asculta. O vedea. Era chiar interesat de hobby-ul ei

neobişnuit de a colecţiona cărămizi, oferindu- se să-i arate una de-a lui, care s-ar putea s-o intereseze.

O am de când eram copil, îi spusese el. *Dar să nu spui nimănui. Gamache deja crede că sunt un ciudat.*

— Ştii povestea fraţilor Arsenault? o întrebă Myrna.

Ahhh, se gândi Harriet, *aici voia s-ajungă.*

— Da. Mama lor a fost ucisă. Fiona a fost arestată de

Monsieur Gamache şi a stat câţiva ani la închisoare.

— Da. Dar mai e ceva.

Myrna nu ştia cât de departe să meargă. La urma urmei, Sam nu fusese niciodată arestat. Posibila lui implicare nu fusese niciodată făcută publică. Era doar o bănuială a lui Armând. Deşi el bănuia că era mai mult decât „posibilă". Şi mai mult decât doar „implicare".

Era corect să-i spună asta lui Harriet? Să ponegrească un tânăr fără să aibă dovezi?

Zvonul zbura liber, vânând un grumaz pe care să se-aşeze.

Ruth scrisese aceste versuri despre vânătoarea de vrăjitoare, dar în realitate poezia era despre tinerele ucise la Politehnică. Pentru că erau femei inteligente şi independente.

Da. Zvonul făcea asta. Ca un alchimist, transforma o vagă nemulţumire în acţiuni concrete. Şi oferea minţilor sugestibile o ţintă pentru nesiguranţele lor. Frica şi resentimentele lor care pluteau libere aşteptau doar un grumaz...

Myrna nu voia să facă acelaşi lucru nimănui. Să transforme un sentiment, o teamă într-un fapt. Dar trebuia să spună ceva.

— înainte ca Fiona să poată fi eliberată condiţionat, ea şi fratele ei au avut nevoie de evaluări psihologice. Monsieur Gamache m-a rugat să vorbesc cu ei, să aflu dacă este sigur pentru el să garanteze pentru Fiona. Ceea ce am şi făcut.

Harriet aştepta să continue.

— Am oprit interviul cu Sam după zece minute.

Mi-a fost clar că este profund dezechilibrat. Bolnav.

Myrna cercetă chipul nepoatei ei.

— Ai grijă, adăugă ea.

— Mulţumesc.

Niciodată foarte deschisă, Harriet reacţiona acum exact aşa cum se temuse Myrna. Se închidea în ea. O ţinea pe Myrna la distanţă. în trecut era maestră în a-şi ascunde sentimentele, în a se ascunde de orice aducea câtuşi de puţin cu o confruntare.

— Ce părere ai în legătură cu ce ţi-am spus? o întrebă pe nepoata ei.

— Oh, sunt bine. Mulţumesc.

Harriet se ridică în picioare.

— Te rog. Putem discuta? spuse Myrna ţinându-se după ea spre scări

Harriet se întoarse.

— Nu e nevoie. Sunt bine. Mulţumesc, îi răspunse ea zâmbind.

Dumnezeule, se gândi Myrna. *Parcă am catapultat-o în spaţiul cosmic.* întinse mâna spre Harriet, dar tânăra se îndepărtă.

— E în regulă. Cred că o să stau la pensiune o vreme. Ai dreptate. Aici nu mai e loc pentru mine.

— Nu am spus niciodată asta. întotdeauna este loc pentru tine. Ştii asta.

— Mulţumesc.

Harriet se uită în jur, căutându-şi rucsacul. îl luă, trecu pe lângă mătuşa ei şi coborî scările. Clopoţelul de la uşa librăriei clincăni vesel.

Myrna se duse la vitrina imensă şi o văzu pe Harriet traversând parcul. Armând se opri să o salute, însă ea trecu pe lângă el şi dispăru în pensiune.

Armând se uită după Harriet, apoi ridică privirea spre fereastră. Spre ea.

Myrna se lăsă încet pe bancheta de la fereastră şi se uită la cei trei copaci falnici, mesajul pe care Anne Lamarque şi celelalte femei îl transmiseseră cu patru secole mai devreme.

Three Pines era un loc sigur, declaraseră ele. Nu ferit de suferinţă sau durere. De boală,

accidente şi moarte. Ceea ce oferea satul din vale era un loc de vindecare. Oferea companie şi camaraderie în timpul vieţii şi la sfârşitul ei. Oferea un leac bun pentru singurătate.

Asemenea femeilor care fugiseră pentru a-şi salva viaţa, aproape toţi cei din sat veniseră acum acolo pentru a căuta un refugiu sigur. Şi, din nou, Myrna îşi puse întrebarea. îi refuza ea lui Sam exact lucrul pe care îl căutau ei toţi? Un loc sigur?

Numai că între Sam Arsenault şi ceilalţi exista o diferenţă. El era cel de care fugeau ei.

— Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel *(N.r.).*

Capitolul 26

— Monsieur Beauvoir.

Sam se ridică în picioare.

— Masa asta e în regulă? Am cerut-o pe cea mai bună.

— Este minunată. Perfectă.

Jean-Guy încerca, chiar se străduia, să păstreze un zid profesional între ei. Să fie politicos, dar rece cu acest tânăr, însă de cum îl zărise pe Sam stând singur în capătul îndepărtat al bistroului, lângă toalete, la cea mai proastă masă, hotărârea începuse să se clatine.

Când l-a salutat, zidul deja se năruise. A simţit încă o dată copilul din braţele lui, care se agăţa de haina lui nouă de poliţist. Cu feţişoara îngropată în ea pentru a-şi înăbuşi suspinele.

Acele lacrimi, lacrimile unui copil de zece ani căruia tocmai îi fusese ucisă mama, îi pătaseră haina, aşa încât în fiecare zi, ani de-a rândul, când agentul Beauvoir o îmbrăca să plece cu inspectorul-şef pentru a investiga alte crime, le vedea urmele.

în fiecare zi îi reaminteau agentului Jean-Guy Beauvoir faptul că, aşa cum spusese Gamache, munca aceasta nu era un puzzle. Nu era un exerciţiu. Nu era nici măcar o slujbă. Era o datorie sacră. Faţă de cei morţi şi cei care plângeau.

— Ce-ai dori să comanzi? Şi te rog, eşti invitatul meu, îl anunţă Sam.

— Nu, în niciun caz. Va plăti Sûreté.

— Eşti sigur că...

Sam se opri brusc.

— Ce e?

— Nimic, nu contează.

— Spune.

Sam se foi stânjenit, apoi se aplecă în faţă şi spuse:

— Nu cred că Monsieur Gamache ar fi de acord.

Beauvoir nici nu ştia de unde să înceapă şi ce să spună. Despre ideea că ar avea nevoie de aprobarea inspectorului- şef pentru a trece plata unei mese de prânz într-un cont. Comentariul lui Sam îl făcu să se întrebe dacă asta era percepţia tuturor. Că el era un umil subaltern.

— N-o să fie nicio problemă. Nu-ţi face griji pentru asta, spuse el luând meniul.

— Ba îmi fac. Nu vreau să ai probleme din cauza mea.

— N-o să am, i-o tăie Beauvoir.

Amândoi comandară cotlet cu cartofi prăjiţi. Cel mai scump fel de mâncare din meniu. Ce mama dracului. Avea voie.

închizând brusc meniul, îi spuse lui Sam:

— Ai intrat în casa familiei Gamache?

— Nu, sigur că nu. Despre asta e vorba?

— Vreau să-mi spui adevărul.

— De ce-aş intra în casa cuiva care nu mă vrea?

Chiar aşa, se gândi Jean-Guy, studiindu-l pe acest bărbat-copil, din faţa lui. *De ce ar face-o?*

— A spus Monsieur Gamache că am intrat? De ce-ar crede asta?

— Unele obiecte au fost mutate. Se pare că cineva a fost acolo. Şi ai făcut un gest spre el în dimineaţa următoare. Ca şi cum ai apăsa butonul unui aparat de fotografiat.

Sam părea nedumerit. Apoi Jean-Guy îi arătă, ridicându-şi mâna şi mişcând degetul arătător de sus în jos.

— Ala nu-i un aparat de fotografiat. Asta e, spuse Sam.

Şi mimă apăsarea pe „butonul” roşu pentru fotografiere de pe un smartphone.

— Nu ştiu ce înseamnă, continuă el imitând gestul lui Jean-Guy. Nici nu ştiu când aş fi făcut-o.

— leri-dimineaţă, când stăteai cu Harriet aici în faţă, iar inspectorul-şef urca în maşină.

Sam se gândi o clipă, apoi se lumină la faţă şi începu să râdă.

— Oh, vrei să spui aşa.

Făcu un alt gest, asemănător, dar nu identic

cu ceea ce îi arătase Gamache lui Beauvoir.

— Arătam spre Harriet şi zâmbeam. Cred că i-am făcut şi cu ochiul, ca să ştie că eram fericit, că sunt fericit. Faptul că sunt cu ea mă face fericit şi cred că am vrut să-i arăt şi lui.

Sam scoase un oftat şi păru că se ruşinează.

— Cred că îmi doresc aprobarea lui. Patetic, nu-i aşa?

Se opri şi îşi ridică privirea spre Jean-Guy.

— Ştii cum e?

Era o întrebare retorică. Dar da, Jean-Guy Beauvoir ştia. Şi Sam îi explicase totul. Bineînţeles că gestul acela, pentru un puşti de vârsta lui, nu arăta un aparat foto.

Probabil că nu ţinuse niciodată în viata lui în mână un aparat foto adevărat. Când se va termina prânzul, va trebui să-i spună lui Armând că poate sta liniştit, cel puţin în privinţa asta. Sam nu intrase în casa lor.

Dacă cineva violase intimitatea familiei Gamache, aceea fusese Fiona, deşi Sam nu îşi aruncase sora în gura lupului.

Sosi şi mâncarea. Fripturile erau făcute la grătar şi acoperite cu sos chimichurri. Cartofii prăjiţi erau subţiri şi condimentaţi. Lui Jean-Guy îi lăsa gura apă.

Când Sam se trase într-o parte pentru a-l lăsa pe chelner să aşeze farfuria pe masă, telefonul îi căzu pe podea. Se aplecă să-l ridice, însă Jean-Guy i-o luă înainte.

Telefonul, cu recunoaştere facială, reacţionă la chipul lui Sam şi se deschisese, afişând o fotografie. Cu dormitorul lui Armând şi Reine-Marie.

— Ce mama dracului e asta? întrebă Jean-Guy apucând telefonul şi împingându-l efectiv în faţa lui Sam.

Când ajunse în mansardă, Armând o găsi pe Myrna pe bancheta de la fereastră, cu capul în mâini. Plângând.

Am şezut şi am plâns. Şi am plâns...

Se aşează lângă ea şi aşteptă. Şi aşteptă. Apoi

se ridică şi făcu singurul lucru care ştia că o va consola. Intră în bucătăria din celălalt capăt al apartamentului, trecu pe lângă spărtura uriaşă din perete şi puse ceainicul pe foc.

— Ai vorbit cu ea? întrebă el când Myrna veni în bucătărie.

— Da. Am dat-o-n bară, răspunse ea privindu-l cum învârtea apa fierbinte în ceainic pentru a o încălzi.

Armând se întoarse spre ea.

— Mă îndoiesc.

— N-ar fi trebuit să spun nimic.

— Având în vedere suspiciunile tale, trebuia s-o avertizezi. Ai avut intenţii bune.

— Drumul spre iad e pavat cu..., îţi aminteşti?

— Nu este adevărat. Tu ştii care e diferenţa dintre un tânăr rătăcit şi unul profund dezechilibrat. Harriet este tânără şi nu ştie. Crezi că Sam Arsenault nu este un tip periculos?

Myrna reflectă puţin şi făcu semn că nu.

— Crezi că e sănătos la cap?

Din nou, ea făcu semn că nu.

— Atunci cum să nu spui nimic? Ştiai ce se poate întâmpla şi tot ai făcut-o. Ai pus siguranţa ei înaintea relaţiei voastre. Asta înseamnă dragoste.

După ce se aşezară din nou amândoi, Armând se aplecă spre ea. Peste umărul Myrnei se vedea gaura căscată în perete şi benzile galbene de poliţie.

— Vorbeşte-mi despre psihopaţi.

Capitolul 27

Fiona Arsenault o conduse pe Harriet în grădină pe uşa din dos a pensiunii.

— Vino, la loc. Ce s-a întâmplat?

Erau singure.

— Unde-i Sam? întrebă Harriet.

Se uita în jur, sperând şi nu prea, să-l vadă acolo. Sperând că o va lua în braţe şi îi va şterge lacrimile. Şi o va linişti. Că făcuse alegerea corectă.

— la prânzul cu unul dintre poliţişti.

— Cu Gamache?

— Nu, cu celălalt. Cel tânăr. Beauvoir.

Harriet inspiră adânc de câteva ori şi se calmă.

Grădina era retrasă şi liniştită. Tufele bătrâne de liliac erau încărcate de flori, iar merii sălbatici debordau de flori roz aprins. Unele petale căzuseră deja, dând naştere unui strat ca de zăpadă roz pe iarbă.

Părea o lume foarte îndepărtată de frământările din capul lui Harriet.

— Mă gândesc să rămân aici.

— Desigur, dar de ce?

— Mătuşa mea spune că Sam e bolnav. Mintal.

Fiona zâmbi.

— E fratele meu, aşa că, bineînţeles, voi fi de acord cu asta.

Harriet se uită la ea, apoi izbucni într-un râs neaşteptat.

— Un frate îţi dă mari bătăi de cap. Iar Sam mai mult decât oricare altul. Nu se grăbeşte deloc să se maturizeze. Eu am crescut prea repede. Am fost nevoită. înţeleg de ce oameni ca mătuşa ta, ca Monsieur Gamache pot interpreta greşit imaturitatea lui Sam. Dar, crede-mă, e normal la cap. Ţine mult la tine. Eşti prima femeie pentru care simte aşa.

— Deci tu nu crezi că Sam este... în neregulă?

— Dar tu? Pentru că, dacă asta crezi, chiar n-ar trebui să fii cu el. Pentru binele tău, dar şi al lui.

— Nu, nu, îmi place mult. Cred că mătuşa Myrna mi-a băgat ideea asta în cap.

— Mătuşa ta te iubeşte. Numai că a înţeles greşit. îl respectă foarte mult pe Monsieur Gamache, şi pe bună dreptate, aşa că ascultă de el. Şi cred că s-ar putea să fie prea protectoare cu tine. Sunt sigură că nu vrea să te ţină – departe de alte relaţii. Doar că îi place să te aibă pentru ea.

Lui Harriet nu-i trecuse prin minte aşa ceva, dar avea sens. Acum, că înţelegea, era clar că mătuşa Myrna încerca să se bage între ea şi Sam. Era geloasă?

— Este o chestie care ţine de diferenţa dintre generaţii. Cei din generaţia lor se sperie de oricine este puţin altfel.- Sunt sigură că nu vor să te rănească, şi nici pe Sam. Trebuie doar ca noi să rămânem împreună şi ei îşi vor schimba părerea, îi spuse Fiona.

Harriet o prinse de mână. Nu avusese prea multe prietene, prea mulţi prieteni, punct. Acum vedea ce pierduse.

— Vorbeşte-mi despre psihopaţi.

— Ştii la fel de multe ca mine, Armând.

— Mă îndoiesc că e aşa. Am întâlnit câţiva, dar nu am petrecut prea mult timp cu ei. Tu, da. A trebuit să încerci să-i tratezi.

— Tocmai asta e, nu există tratament pentru ei.

Myrna se opri şi îşi puse jos cana de ceai.

— Cel mult am reuşit să nu-i las să mă manipuleze. Era epuizant. Sunt inteligenţi, adesea fermecători. Seducători, ăsta este cuvântul care îmi vine în minte.

— Frumos cuvânt.

— Pentru nişte îndrăgostiţi, poate. Nu pentru un psihopat. Atunci este terifiant. Simţi că aluneci sub vraja lor, chiar dacă încerci să le rezişti. îţi intră în cap.

Se uită la el.

— Cred că ştii despre ce vorbesc.

Cum el tăcea, continuă:

— Sunt incredibil de manipulatori. Ştiu exact

ce vrei să auzi şi aia îţi spun. Ştiu ce lipseşte din viaţa ta, chiar dacă tu nu ştii. Şi se prefac că îţi dau. Văd lucruri pe care tu nu le vezi. Ştiu lucruri pe care tu nu le ştii. Sunt terifianţi.

— Vorbeşti despre ei de parcă ar fi o altă specie.

— Cam aşa. Dacă emoţiile sunt cele care ne fac oameni,
atunci da, sunt o altă specie. Simulează emoţii, dar de fapt nu le simt.

— Ce îi motivează?

— Să obţină ceea ce vor. Atât. Sunt pur şi simplu concentraţi pe asta.

— Şi dacă cineva refuză sau le stă în cale?

— Va fi dat la o parte, într-un fel sau altul. În general, este convins să fie de partea lor, doar pentru că e mai uşor, mai puţin complicat, mai distractiv. Sunt experţi în a face un lucru neadevărat să pară rezonabil. Sunt capabili să te facă să crezi că nişte perdele roşii sunt albastru-neon. Şi să şi juri pe deasupra.

— Dar dacă persoana refuză să vadă draperiile albastru- neon?

— Aici intervii tu.

Pe moment, răspunsul ei îl nedumeri. Apoi Gamache, şeful secţiei Omoruri a Sûreté, înţelese.

— Sunt inteligenţi, adesea geniali. Categoric vicleni. Gândurile şi acţiunile lor nu se împiedică de probleme de moralitate. Nu se împiedică de existenţa altora. Ei nu sunt doar cea mai importantă persoană din univers, ci sunt singura. Toţi ceilalţi există doar în raport cu ei, spuse Myrna.

— Ca o gaură neagră.

Myrna reflectă puţin şi încuviinţă.

— într-un fel, da.

— Şi ce s-ar întâmpla dacă ar fi ignoraţi?

Myrna tăcu puţin înainte de a răspunde:

— Ar înnebuni.

Ce dublă oroare ar fi atunci, se minună Gamache. Un nebun care înnebuneşte.

— Cum ar arăta asta? întrebă el.

— Cred că ai văzut cum. Dacă sunt refuzaţi, se comportă ca un copil furios. Un copil supărat,

frustrat aruncă jucării şi vase pe jos, distruge tot ce-i cade în mână. Un psihopat ignorat şi frustrat distruge oameni.

Sam se uită la poza cu dormitorul familiei Gamache de pe telefon, apoi la Beauvoir.

Nu-l mai văzuse niciodată pe poliţist furios. Frustrat uneori, enervat, poate. Lui Sam îi era greu să facă diferenţa.

Dar furia o recunoştea după liniile descendente ale fetei, care semănau foarte mult cu nişte fisuri. Iar el vedea crăpături adâncindu-se pe faţa poliţistului. Da, Beauvoir era extrem de furios.

Sam clătină din cap şi lăsă privirea în jos.

— Nu eu le-am făcut.

— Uită-te la mine.

Cum Sam nu se uita, Beauvoir repetă, ridicând vocea.

— Uită-te. La. Mine.

Sam ridică ochii.

— Ce caută poza asta în telefonul tău?

— Când cineva trimite o fotografie, aceasta se salvează automat în telefonul meu. Aşa s-a întâmplat.

Beauvoir trânti aparatul pe masă cu atâta forţă, încât ceilalţi clienţi din bistro întoarseră privirea spre el.

— Ce caută la tine?

— OK. în timp ce te aşteptam, mă uitam la poze.

— Poze? Sunt mai multe?

Sam ridică telefonul şi i-l întinse lui Jean-Guy.

— Nu am nimic de ascuns. Uită-te.

Jean-Guy se uită şi, bineînţeles, erau şi alte poze cu casa. Apoi se opri la cea cu fotografia. Cea de la Crăciunul de anul trecut.

El şi Annie aveau aceeaşi fotografie înrămată, cadou de la Armand şi Reine-Marie. în ea apărea întreaga familie, plus Ruth, în faţa bradului.

Strânse telefonul în mână cu putere. Copleşit de furie în fata acestei încălcări a intimităţii.

— Nu eu am făcut-o, jur, Monsieur Beauvoir. Fiona mi-a trimis-o.

— De ce-ar face asta? Şi nu doar poza asta, ci şi celelalte, din toată casa, întrebă Jean-Guy cu vocea aproape ca un mârâit.

— Nu ştiu. Cred că e supărată pe mine, supărată că a stat atâtia ani în închisoare. Şi eu nu. A vrut să mă rănească.

— Şi cum ar putea pozele astea să te rănească?

Sam îl privi pe Beauvoir drept în faţă.

— Tu întotdeauna ai avut o familie, nu? întotdeauna ai fost al cuiva. Eu, niciodată. Mi-a trimis pozele ca un mesaj. Că ea este binevenită în casa lor, în viaţa lor, iar eu nu. Eu sunt aici. Nu o cunoşti. Poate fi minunată, însă poate fi şi crudă. Dar poate că tu ştii asta, adăugă el şi îl privi atent pe Beauvoir.

Apoi inspiră adânc şi se uită din nou la fotografia de familie. Ca un copil înfometat care se uită în vitrina unei cofetării sau ca un păcătos care întrezăreşte Paradisul.

— Să nu râzi, dar o parte din mine chiar regretă că Monsieur Gamache nu m-a arestat pe mine. Cel puţin în închisoare aş fi avut oameni în preajmă. Aş fi avut, nu ştiu, predictibilitate. Stabilitate. M-am săturat să mă tot mut dintr-un loc în altul. Vreau doar să mă opresc, înţelegi? Vreau un loc unde să mă duc. Vreau să-i pese cuiva dacă sunt acasă, în siguranţă, chiar dacă acasă înseamnă o celulă. Şi acel cineva este un poliţist. Şi apoi, când aş ieşi, poate că Monsieur Gamache m-ar lua şi pe mine la el acasă.

Jean-Guy nu râse. Mai auzise asta. Prizonieri care nu voiau să fie eliberaţi. Bărbaţi şi femei care recidivau pentru a se putea întoarce acolo. Acasă. Nu erau liberi, dar erau în siguranţă.

— Am venit aici sperând că poate, poate, familia Gamache mă va vedea şi pe mine, în sfârşit. Mă va vedea cu adevărat. Aşa cum sunt acum. Nu ca pe un copil dereglat, ci ca pe un bărbat care încearcă să se descurce. Poate, mi-am zis, poate că Fiona şi cu mine am putea relua legătura. Am putea redeveni o familie.

Mormăi ceva şi Beauvoir trebui să-i ceară să repete.

— M-am gândit că poate familia Gamache mă

va invita şi pe mine la cină.

Lăsă capul în jos şi continuă să vorbească spre masă.

— Mă uit la fotografiile trimise de Fiona şi mă prefac că e casa mea. Familia mea. Mă aşez la masă şi îi ascult cum vorbesc despre cum şi-au petrecut ziua. Şi mă întreabă şi pe mine cum mi-am petrecut-o pe-a mea. Chiar i-am spus Fionei aseară că sper ca într-o zi să le cunosc şi nepoţii. Ştiu că nu se va întâmpla asta, dar în visele mele eu şi copiii ne jucăm cu un Frisbee în parcul satului în timp ce acasă se găteşte friptura de duminică. îmi pare rău. Sună jalnic. Sunt jalnic. Oh, fir-ar să fie!

Lăsă capul în jos.

Jean-Guy înţelegea. Crescuse, într-adevăr, într-o familie numeroasă, numai că Sam se înşela în privinţa sentimentului de apartenenţă. Doar pentru că existau oameni în jurul tău nu însemna că te simţeai parte din ei. Din câte îşi amintea Jean-Guy, el se simţise întotdeauna ca un străin. Unul din afară. Până când fusese invitat într-o seară, de mult, acasă la inspectorul-şef la cina de duminică.

De-atunci nu mai plecase niciodată cu adevărat. Nu în inima lui. Noaptea, în micul său apartament, agentul Beauvoir închidea ochii, simţea mirosul fripturii şi retrăia cina aceea. Şi ştia că un astfel de loc exista. Că un astfel de lucru exista. Şi că, poate, într-o bună zi, nu va mai trebui să plece.

Da. înţelegea.

Beauvoir împinse telefonul spre Sam.

— Şterge pozele alea. Acu'. Sub ochii mei.

— Da, domnule.

Şi Sam se conformă.

Jean-Guy clătină din cap, zâmbi şi spuse:

— Să nu-ţi faci griji. Vei avea şi tu o familie a ta într-o bună zi. O să fie bine.

Ca va bien aller.

Era exact ceea ce-i spusese lui Sam cel de zece ani, realiză el, în timp ce plângea şi-i curgeau mucii pe jacheta lui nouă-noută.

Jean-Guy îl mângâiase pe copil pe spate şi

repetase acele cuvinte până când plânsul încetase.

O să fie bine. O să fie bine.

Dar nu a fost.

— Ai venit aici cu un motiv, Armând. Nu doar pentru ceai, spuse Myrna.

Lui Armând îi luă o clipă să-şi amintească.

— Unitatea Specială de Detenţie[22] din sistemul penitenciar a încercat terapia prin artă?

Ea ridică din sprâncene.

— Ce-ti veni cu întrebarea asta?

Apoi aruncă o privire spre gaura din perete şi găsi singură răspunsul.

— Uită că am întrebat. Am încercat totul. Să organizăm coruri. Să-i învăţăm să dreseze câini. Nu vrei să ştii cum a mers. Sporturi. Ca nişte nebuni şi noi. Am tot încercat şi am tot eşuat. Şi da, inclusiv terapia prin artă.

Myrna îl privi cu atenţie.

— Ai fost la USD. E o casă de nebuni, în adevăratul sens al cuvântului. Toată lumea nu-şi doreşte decât să prevină o catastrofă. O revoltă. Un balamuc.

— O evadare.

— Asta, din fericire, nu s-a întâmplat niciodată şi nici n- ar fi posibil.

— A funcţionat?

— Terapia prin artă cu psihopaţi? Doamne, sună a reality-show de foarte proastă calitate. Deşi...

Făcu o mică pauză.

— ... poate că m-aş uita la aşa ceva.

Amândoi petrecură o clipă imaginându-şi...

— Dacă a funcţionat? Nici pe departe. Doi dintre ei s-au înjunghiat reciproc. Unul a murit.

— Deci programul a fost oprit?

— Eu am plecat, aşa că nu ştiu. Sper că da, numai că vine un moment când gardienii şi lucrătorii de acolo sunt la fel de deraiati ca detinutii. Deciziile raţionale sunt rare. Este brutal.

Gamache se ridică în picioare.

— Vreau să chem câţiva oameni la vechea

gară...

— La camera operativă?

— *Oui.* Am nevoie de ajutor cu tabloul.

— Să-l muţi?

— Nu. Să-l decodific.

— închisoarea cu cel mai înalt nivel de securitate din Canada *(N.t.).*

Capitolul 28

Scena era burlescă.

Sătenii stăteau în fata *Comorii Paston,* fiecare ţinând câte un dispozitiv optic de mărire în faţa ochilor.

După ce îi invitase acolo, Armand intrase în prăvălia lui Monsieur Béliveau. Era un veritabil magazin universal, unde se vindeau de toate, de la peşte şi portocale la cizme de cauciuc şi... lupe.

Clara avea lornieta cu email albastru a bunicii. Myrna şi Billy aveau ochelarii de vedere. Ruth se uita printr-un binoclu. Nimeni nu avea curajul sau voinţa să întrebe la ce le folosea.

Olivier, Gabri, Robert, Sylvie Mongeau şi Reine-Marie primiseră câte o lupă de la Armand.

Examinau ceva ce niciunul dintre ei nu observase până atunci. Micile însemne pe care le găsise conservatorul de artă.

Reine-Marie a fost prima care a lăsat lupa jos.

— Sunt peste tot.

— E foarte ciudat, spuse Gabri. Ce înseamnă?

— Nu crezi că dac-ar sti n-ar mai avea nevoie de noi? se zborşi Ruth, arătând cu Roşa spre Gamache.

Raţa clătină din cap.

Acum, că le vedeau, păreau atât de evidente, la fel ca profilul acoperişului şi cameră ascunsă. Nu erau semne menite să simuleze textura obiectelor, erau simboluri.

— Multe tablouri conţin mesaje ascunse. Chiar şi Capela Sixtină. Michelangelo a pictat un înger care, în principiu, îi arăta papei degetul mijlociu, spuse Clara.

— Şi scriitorii fac asta mereu. Abia acum se încearcă decodarea scrisorii Tavistock a lui Dickens, completă Reine-Marie.

Era scrisoarea la care lucra Jérôme Brunei ca

parte a hobby-ului său. Armand încă nu primise niciun semn de la medicul pensionar, aşa că îşi făcu o notiţă mintală să revină cu un telefon.

— Cunoşti manuscrisul Voynich? o întrebă Myrna pe Reine-Marie.

— Cel iezuit? întrebă ea.

îşi amintea vag că citise despre el.

— Exact. Voynich a fost un librar-anticar. în 1912 a cumpărat o colecţie de cărţi de la un colegiu iezuit, printre care şi un manuscris din anii 1400. Are peste 200 de pagini, toate scrise într-un limbaj necunoscut, cu tot felul de ilustraţii şi desene. Nimeni nu ştie cine l-a făcut sau de

ce. Ori ce înseamnă.

— E ciudat că semnele au fost gravate pe elefant, spuse Olivier.

— Ce elefant? Nu există niciun elefant în tablou, nu? întrebă Sylvie.

— Nu, mă refer la statueta de bronz. A luat-o o femeie care a stat la pensiune. Era şi statueta în pod, gravată cu aceleaşi însemne. Am încercat s-o găsesc pe Madame Mountweazel, dar n-am reuşit, explică Gabri.

— Mountweazel? Lillian Virginia Mountweazel? întrebă Reine-Marie.

Ceilalţi se întoarseră spre ea, uimiţi.

— *Oui.* O cunoşti? Tu nici măcar nu erai aici când a

venit, spuse Gabri.

— Cine e? întrebă Armand.

Reine-Marie părea pe jumătate amuzată, pe jumătate îngrijorată.

— Păi, nu există.

— Atunci de unde îi ştii numele? întrebă Jean-Guy.

— Ba există. Am cunoscut-o noi, insistă Gabri.

— Nu, mă refer la nume, Mountweazel. Este şi el tot un cod.

— Ce vrei să spui? Cod pentru ce? întrebă Sylvie.

Reine-Marie rămase tăcută o clipă, adunându-şi gândurile.

— Cu ani în urmă, înainte să avem la dispoziţie internetül şi alte mijloace electronice pentru

investigarea furturilor de proprietate intelectuală, editorii puneau capcane în cărţi. Menţiuni fictive în cărţi de referinţă, pentru a-i prinde pe hoţii de drepturi de autor. Lillian Virginia Mountweazel este cea mai cunoscută.

— Cunoscută? se miră Gabri.

— Printre arhivişti, da. Este aproape o eroină populară. Lillian Virginia Mountweazel este o menţiune biografică falsă din *The New Columbia Encyclopedia.* S-a scris despre ea că a fost un designer de fântâni arteziene care a murit într- o explozie în timp ce se afla într-o misiune pentru revista *Combustibles.*

Preotul Robert Mongeau a fost primul care a rupt tăcerea, izbucnind în râs. Curând, au început şi ceilalţi să râdă pe înfundate.

— Dacă ceva se numeşte *mountweazel,* înseamnă că este o înşelătorie, spuse Reine-Marie.

— Drace! Aş fi vrut să fi fost prin preajmă când a venit aici, făcu Gabri.

— Poate tocmai de aceea a venit când a venit. Ca să nu fii tu aici, spuse Sylvie.

Armând clătină din cap. îi venise în minte un gând. Unul tulburător. Asta însemna că cineva chiar furniza informaţii despre familia lui, călătoriile, obiceiurile şi interesele lor. Cineva apropiat.

Era mai bucuros ca niciodată că Reine-Marie urma să plece. Dar trebuiau să aibă grijă ca acea persoană să nu ştie unde.

— Nu-i chiar atât de amuzant, îi spuse Gabri lui Ruth, care încă râdea pe înfundate.

Ruth se uita la tablou prin binoclu.

— Nu de aia râd. Ci de *asta,* spuse ea lăsându-şi binoclul în jos.

Şi arătă spre tablou.

— Ce e? întrebă Armând.

— Nu e evident?

— Pentru Dumnezeu, beţivană bătrână. Dacă ar fi evident, n-am mai fi aici, spuse Gabri.

— Asta tocmai ţi-am spus eu.

— Ştiu. Tu nu te-asculţi niciodată ce spui?

Gabri se întoarse spre Armând.

— Nu vede nimic în tablou. Rata are sanse mai

mari să descifreze semnele alea.

Roşa clătină din cap. Dar aşa fac raţele de obicei. Deşi aproape niciodată nu descifrează coduri.

— Văd un DVD, spuse Ruth.

— Şi noi la fel, zise Oliver arătând spre tablou.

— Dar voi vedeţi ce titlu are?

Toţi se aplecară să se uite prin lupe.

— „Tire”? sugeră Oliver.

— Un film despre un pneu? Sau poate că înseamnă obosit? Surmenat? îşi dădu cu părerea Billy.

— Nu, *tire.* în franceză. înseamnă „a trage”, îi explică Olivier.

Se întoarse spre Armând.

— Să tragi? O armă? Asta e mesajul?

— Doamne Dumnezeule! Sunteti toti nişte idioti. Cum de eu văd ce scrie şi voi nu? spuse Ruth.

— Pentru că tu te uiţi printr-un telescop. Cu ăla poţi să vezi şi semnele de pe Jupiter, vrăjitoare bătrână ce eşti, îi răspunse Gabri.

— Bulangiule, i-o întoarse ea.

— Copii, fiţi cuminţi, spuse Armând.

Deşi ştia că nu se certau cu adevărat. Era codul lor, derutant şi uneori ofensator pentru ceilalţi, dar era modul lor de a-şi arăta afecţiunea. Cu cât insulta Ruth mai tare o persoană, cu atât mai mult îi păsa de ea.

— *Tiro,* spuse Sylvie Mongeau.

Apoi repetă:

— *Tiro.* Asta scrie.

— Poftim. Ea a înţeles, spuse Ruth.

— *Tiro?* Ce înseamnă asta? întrebă Myrna.

— Semnele alea?

Ruth arătă cu Roşa spre tablou.

— Ei bine, nu sunt un cod secret. E stenografie. Aproape nimeni n-o mai foloseşte azi. A ucis-o tehnologia.

— *Video killed the radio star^[1],* îi spuse Clara lui Gabri.

— The Buggles, fu el de acord.

— Deci ce este Tiro? întrebă Robert.

— Note tironiene?

Ruth se uită pe rând la faţa fiecăruia, sărindu-l pe Gabri.

— A fost secretarul lui Cicero. Vă spune ceva? Nimic? întrebă ea şi se uită din nou la ei.

— Cicero? Mama îl foloseşte la copt, zise Jean-Guy.

— Ala e Crisco—, nătărăule, îl lumină Ruth.

— Am găsit. A fost secretarul lui Cicero, spuse Reine- Marie, care căutase Tiro pe telefon.

— Tocmai am spus asta, zise Ruth.

— O parte din munca lui era să transcrie toate discursurile pe care le ţinea Cicero în senatul roman sau în altă parte, citi Reine-Marie. Şi să ia notiţe la reuniuni. Dar lui Tiro îi era greu să ţină pasul cu el, aşa că a inventat...

— Stenografia, declară Ruth. Apare peste tot în tabloul ăsta blestemat...

— Şi pe elefant, spuse Gabri.

— Drace! Scuze, spuse Jean-Guy adresându-i-se lui Robert.

— Nu e cazul. încep să fiu de acord cu tine.

— Ruth, ştii să citeşti stenograme? întrebă Armând.

— Puţin. Am lucrat ca asistentă personală o vreme.

— Pentru Cicero, mormăi Gabri.

Ceilalţi şi-o imaginară o clipă pe Ruth asistând pe cineva în ceva. Deşi asta ar fi putut fi o explicaţie pentru căderea Republicii Romane.

— Eu am învăţat sistemul de stenografie Gregg, iar ăsta seamănă cu Pitman. Sau o combinaţie a celor două.

Armand se trase deoparte şi îl sună pe Jérôme Brunei. Spărgătorul de coduri se arătă profund jenat.

— Nu pot să cred că mi-a scăpat asta. E unul dintre pericolele care ne pândesc în ceea ce facem. Noi căutăm enigmaticul, ne aşteptăm la el. însă dacă este ceva simplu, putem să-l ratăm. Vedem pădurea, dar nu şi copacii.

— Ştii stenografie? Poţi să traduci?

— De fapt, spuse Jérôme şi râse scurt, nu ştiu, dar pot să caut. Sunt sigur că mă pot descurca.

— Ştii, e ciudat că fiecare dintre noi recunoaşte ceva din camera aceea. Eu şi Gabri am recunoscut elefantul. Clara, tabloul, spuse Olivier după ce Armand termină de vorbit la telefon.

— Eu am recunoscut muzica, spuse Robert.

— Şi Ruth pe Tiro, spuse Myrna.

— Camera ascunsă este în mansarda ta, îi spuse Clara Myrnei.

— Eu am recunoscut grimoarul, spuse Reine-Marie. E ca şi cum fiecare element ar fi destinat unei anumite persoane,

— în afară de tine, spuse Ruth, uitându-se la Armand.

Deşi Gamache nu era deloc convins că avea dreptate. Partitura muzicală. Fusese pusă acolo pentru el? Dar nu era deloc ceva specific. Ar fi putut fi destinată preotului.

Nu, dacă în tablou exista ceva numai pentru el, încă nu-l găsise. La fel ca Jérôme, vedea pădurea, dar nu un anume copac.

Armand a luat-o cu maşina pe agenta Choquet şi le-a condus pe ea şi Reine-Marie la Aeroportul Internaţional Trudeau din Montreal pentru zborul lor de noapte spre Londra.

Odată ajunşi acolo, o luă pe Amelia deoparte şi îi spuse:

— Ştii de ce pleci?

— Oui, *patron.* Ca s-o protejez pe Madame Gamache. Voi avea grijă să nu i se întâmple nimic. Promit.

El se întoarse să plece, însă ea îl opri.

— Ştiu ce s-a întâmplat.

— *Pardon?*

— Cu părinţii tăi. Voi avea grijă să nu i se întâmple nimic soţiei tale, spuse ea privindu-l drept în ochi.

El o privi un moment.

— *Merci,* Amelia. Să ai grijă şi de tine.

După ce a îmbrăţişat-o pe Reine-Marie şi i-a şoptit *Je faime,* le-a urmărit cu privirea până au trecut de uşile glisante, apoi a făcut cale întoarsă spre Three Pines. Gândindu-se. Gândindu-se tot drumul.

înainte ca Armând să plece la aeroport, Beauvoir îl luase deoparte să-i dea vestea cea bună.

— Numai Dumnezeu ştie ce-i cu nebunia asta, a spus el arătând spre imensul tablou, şi ce legătură ar putea avea cu uciderea lui Madame Godin, dar se pare că cel puţin în privinţa lui Sam nu e cazul să ne mai facem griji.

l-a povestit lui Armând despre discuţia cu el. Despre referirea la nepoţi. Despre semnificaţia fotografiilor. Şi a gesturilor.

— Şi tu l-ai crezut? l-a întrebat Armând.

Nu era o acuzaţie. Era pură curiozitate. Şi şi-a dat seama că şi el voia cu adevărat, din adâncul inimii lui, să creadă.

S-a uitat la tablou. Dacă bănuielile lui erau corecte, beleaua era deja mai mare decât casa şi fără să mai lupte pe un al doilea front.

— Da.

Era clar că şeful doar întreba, că nu era o critică, totuşi Jean-Guy a simţit o împunsătură în inimă. Comentariul lui Sam despre faptul că ar avea nevoie de aprobarea lui Gamache pentru ceva atât de banal ca o masă la restaurant îl iritase.

— Dar nu ştiu ce să zic despre Fiona.

Poftim. O mică împunsătură ca replică. Insinuarea că, în timp ce Beauvoir avusese dreptate în privinţa lui Sam, Gamache se înşelase în privinţa surorii lui.

Dar Armând s-a mulţumit să dea din cap.

— *Merci.*

A scos un oftat, iar Jean-Guy, văzând asta, s-a simţit ruşinat de el însusi.

— Ce pot să fac, *patron,* cât eşti la aeroport?

— Ai putea să înveţi stenografie, te rog? Ambele sisteme, Gregg şi Pitman?

— Se rezolvă. Dar mai zi-mi o dată, ce-i aia stenografie?

Jean-Guy s-a simţit uşurat când l-a văzut pe Armând zâmbind.

— De fapt, poţi să dai un telefon la USD?

Lui Beauvoir i-a dispărut zâmbetul de pe buze.

— O să dau.

Când Armând ajunse în Three Pines era întuneric, dar în vechea gară se vedea lumină. Jean-Guy îl întâmpină la uşa camerei operative.

— Am vorbit cu directorul USD. Totul e în regulă. Sunt toţi prezenţi. Am întrebat şi despre terapia prin artă. Mi-a spus că au oprit programul anul trecut, când alţi doi deţinuţi s-au înjunghiat cu pensulele ascuţite.

Terapie prin artă cu psihopaţi. Anulată. Cu atât mai bine, se gândi Armând.

— Ti-e foame?

— Mai întrebi? îl sun pe Olivier să comand ceva de mâncare, spuse Jean-Guy.

— Nu te deranja. Mă duc eu până acolo. Am nevoie de puţin aer proaspăt.

l-a găsit pe Fiona, Harriet şi Sam luând masa împreună. Le-a salutat pe tinere şi i-a spus Fionei că Reine-Marie plecase în Gaspe, în vizită la o soră.

— Dacă nu te simţi confortabil să stai în casă fără ea, sunt sigur că Gabri te poate caza la pensiune.

— Doar nu încerci să scapi de ea, nu? spuse Sam cu un zâmbet.

Armând îl ignoră. După o tăcere stânjenitoare, Fiona răspunse:

— Nu. Am încredere în tine şi în inspectorul Beauvoir.

— Vrei să stai la masă cu noi, domnule inspector-şef? întrebă Sam.

Din nou, Gamache nici măcar nu se uită în direcţia lui. De parcă scaunul ar fi fost gol.

Voia să-l creadă pe Jean-Guy, dar în acelaşi timp voia să-şi calculeze bine riscurile. Dacă Myrna avea dreptate, ignorându-l pe Sam, tânărul psihopat îşi va îndrepta toată atenţia asupra lui. Şi-i va lăsa pe ceilalţi în pace.

S-a îndepărtat, a comandat mâncarea, apoi a luat-o şi s- a întors la vechea gară, simţind în tot acest timp cum furia lui Sam îl urmărea pas cu pas.

Ajuns în camera operativă, Armând şi-a tras un scaun şi s-a aşezat lângă Jean-Guy. Au mâncat împreună nişte ravioli cu ciuperci sălbatice şi sos de unt cu salvie, au băut ceai cu

gheaţă şi s-au uitat la tablou.

Dar nimic nou n-a apărut.

Armand se trezi în toiul nopţii să se asigure că avionul lui Reine-Marie a aterizat, după care se chinui să adoarmă la loc. în cele din urmă renunţă, se îmbrăcă, îi lăsă un bilet lui Jean-Guy şi plecă agale spre vechea gară. Henri, Fred şi Gracie se ţineau somnoroşi după el.

Puse cafeaua în filtru şi îşi trase din nou un scaun lângă tablou. Deja avea impresia că îl memorase, chiar dacă ştia că nu era deloc aşa. Avea atâtea detalii. Atât de multe elemente ascunse la vedere. Era într-adevăr, aşa cum îl numiseră istoricii de artă, *O lume de bizarerii.*

însă acesta, al lor, era şi ofensator pe deasupra, aşa cum spusese dr. Louissaint. Avea ceva agresiv, ameninţător. Se întrebă dacă şi originalul dădea aceeaşi impresie. Reine- Marie avea să afle curând.

Ea îi scrisese imediat ce aterizaseră, iar acum mai primi un mesaj. Erau în drum spre Norwich. îi răspunse, apoi se lăsă pe speteaza scaunului, cu o cană de cafea tare şi o prăjitură cu fulgi de ovăz. Şi se uită îndelung la tablou, în timp ce câinii şi Gracie se uitau la prăjitură.

Singura lumină din cameră era îndreptată spre *Comoara Páston.* în timp ce tulburătoarea lucrare era iluminată, Armand stătea în întuneric. Nemişcat şi în tăcere. Nu se auzeau decât respiraţia câinilor la picioarele lui şi micile scâncete pe care le scotea Fred, care visa că fugărea veveriţe.

Simţea cum i se relaxează umerii şi respiraţia îi devine egală, în timp ce lăsa tabloul să vină spre el. Aşa cum îl învăţase Clara.

Şi atunci, unul câte unul, îi văzu. Pe oamenii care priveau din tablou. Spre el.

— Armand?

Gamache tresări, cât pe ce să cadă de pe scaun. Cafeaua care se răcise i se vărsă pe cămaşă. Câinii îşi ridicară capetele la auzul zgomotului.

— *Désolé.* N-am vrut să te sperii. Am văzut lumină şi am găsit biletul tău, spuse Jean-Guy.

Se opri în loc.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

Nu era nicio îndoială. Şeful arăta mai mult decât surprins. Părea speriat.

— Ele.

— Nu se poate.

Beauvoir se apropie repede.

Gamache se ridică de pe scaun şi se duse lângă tablou, arătând cu degetul.

— Uite. Aici. Aici. Acolo.

Continua să arate. Iar Jean-Guy continua să numere. Cu fiecare număr, simţea cum voma îi urca din stomac arzându-l, până când, în cele din urmă, la al şaptelea, simţi în gură ciuperci sălbatice cu sos de unt cu salvie.

înghiţi cu greu şi îl văzu pe Armând pălind. Ochii căprui îi erau aproape măriţi de panică.

— E imposibil.

Vocea lui Jean-Guy era răguşită din cauza acidului care îi ardea gâtul. Se întoarse cu spatele la tablou, nemaiîndrăznind să privească, nemaiîndrăznind să surprindă privirea acuzatoare a celor şapte siluete care se uitau la ei.

— Am telefonat acolo. Am vorbit cu directorul. M-a asigurat..., spuse el simţind cum propria panică ameninţa să-l copleşească.

Dar ştia că şeful avea dreptate.

Armând îşi acoperi gura cu mâna şi se întoarse din nou spre pânză. Forţându-se să înfrunte acei ochi. Să lase acele fete, acei oameni, să vină la el. Şi odată cu ei veni o fiară violentă care se aplecă asupra lui.

— Haide, haide!

Vocea lui Reine-Marie era blândă, persuasivă. Avea tonul pe care îi vorbea lui Fred când voia ca bătrânul câine să încerce să urce înapoi scările de la subsol.

Amelia gemu.

— Nu se poate să mai dormim? încă puţin. Promit. Nu mult.

Urcase în avion entuziasmată. Coborâse epuizată. De unde să fi ştiut că zborurile transatlantice erau atât de lungi? Şi de

plictisitoare. Iar acum, la Londra era 9 dimineaţa, dar – se uită la ceas – abia 4 dimineaţa acasă.

Nu dormise. încercase. Nu reuşise. Se foise când pe o parte, când pe alta. Apoi persoana din faţă îşi lăsase scaunul pe spate. Tot drumul.

La naiba! La naiba! Să dea toti dracii!

Lângă ea, Madame Gamache citise o vreme, apoi închisese ochii. Ceea ce înrăutăţea şi mai mult lucrurile *f f* era faptul că ştia că în partea din faţă a avionului oamenii aveau paturi. Paturi. Paturi!

— Te rooog, imploră ea.

Reine-Marie aranjase ca un şofer, David Norman, să le aştepte. Acelaşi bărbat la care apelau ea şi Armand de câte ori veneau aici în vizită.

— Poţi să dormi în maşină. Şi, apropo, ai dormit în timpul zborului, spuse ea când îl zări pe Dávid aşteptându-le dincolo de barieră pe Heathrow.

— Ba n-am dormit.

Reine-Marie nu o contrazise. Cunoştea tonul acela de când era Annié mică. îl ştia de la nepoţi când erau obosiţi peste măsură. Dar mai ştia şi că Amelia dormise. Şi îşi lăsase capul pe umărul ei. Drept dovadă, încă mai avea urmele de salivă.

îi făcu semn cu mâna lui Dávid, care veni în întâmpinarea lor şi le luă bagajele de mână.

Apoi o salută pe Amelia, care se mulţumi să-i răspundă cu un mormăit.

— Fiica ta? spuse el, încercând să facă întrebarea să sune ca şi când ar fi fost un lucru bun.

— *O* prietenă.

Nu îndrăznea să-i spună adevărul.

Au urcat în maşină, pregătindu-se pentru drumul de aproape trei ore de la Heathrow la Muzeul Castelului Norwich.

Armând stătea în fata uşii de metal încuiate şi securizate din subsol, care îi adăpostea, păzea şi ţinea în custodie dosarele.

Introduse codul şi o descuie, aruncând mai

întâi o privire în spate, să se asigure că era singur.

Ajuns înăuntru, încuie uşa în urma lui şi deschise sertarul în care se afla Fiara Babilonului. îngropată acolo, îngropată de vie.

Armând puse inelul de fier pe birou. Inelul de inginer pe care îl găsise pe jumătate intrat în podeaua de pământ. Apoi scoase dosarul şi îl reciti. Forţându-se să retrăiască detaliile. Să revadă fotografiile. Din când în când se ridica şi se îndepărta de birou, întorcându-se cu spatele.

Apoi revenea, se aşeza şi trecea din nou prin toate.

— *Videoclipül a omorât vedeta radio,* melodie a formaţiei britanice The Buggles (N.Í.).

Marcă americană de grăsime vegetală (N.t).

Capitolul 29

Armand formă numărul de telefon.

— Unitatea Specială de Detenţie, răspunse o voce plictisită.

— Sunt inspectorul-şef Gamache de la Sûreté.

— Da, domnule.

Gamache comutase apelul pe difuzorul din maşină. Aproape că îl şi vedea pe individ luând poziţie de drepţi.

— Vreau să vorbesc cu gardianul-şef.

— îmi pare rău, domnule, dar este 5:35 dimineaţa. Dumnealui ajunge abia la ora 9.

— Dă-mi-l la telefon.

— Este acasă.

— Atunci fă-mi legătura la el acasă. Acum, insistă Gamache şi opri pe marginea drumului.

— Nu am voie să...

— Executarea!

— Da, să trăiti.

îl auzi pe paznic formând numărul, apoi transferând apelul.

— Ce e? răspunse o voce somnoroasă, după ce telefonul sună de câteva ori.

— Sunt inspectorul-şef Gamache, de la Sûreté.

Se auzi un geamăt şi nişte foşnete.

— Ce mama dracului. E...

Urmă o pauză în care se uită la ceas.

— ... 5:40. Cine ti-a dat numărul meu?

— Vreau să aflu ceva despre un prizonier de-al tău.

— Sună-mă la birou după ora 9. *Au revoir.*

— John Fleming.

Linia părea moartă, însă Gamache îi putea auzi respiraţia. Bineînţeles, o clipă mai târziu, gardianul-şef spuse:

— De ce?

— Mai este în USD?

— Sigur că este.

— Nu trebuie să-l cauţi?

— Nu uiţi şi nu pierzi din ochi un prizonier ca John Fleming.

— Sunt pe drum. Ne întâlnim la USD într-o jumătate de oră.

— Este ora 5...

— Ştiu cât este ora. Să fii acolo, se răsti Gamache.

O lumină blândă apăruse pe cerul dimineţii.

Jean-Guy îşi turnă o cană de cafea şi părăsi vechea gară, îndreptându-se către banca din parcul satului. Aerul era proaspăt, înviorător, iar el avea nevoie şi de cafea, şi de aer după descoperirea pe care o făcuseră. Dar mai presus de toate simţea nevoia să se îndepărteze de tabloul blestemat.

Se oferise să-l însoţească pe inspectorul-şef la închisoare, însă Gamache refuzase, cerându-i să încerce să afle cui aparţinea inelul.

Jean-Guy căută în buzunarul jachetei şi îl scoase din nou, înclinându-l într-o parte şi-n alta, cu speranţa că soarele dimineţii va da la iveală nişte iniţiale sau un număr care nu se ştersese de tot în timp.

Dar nu vedea nimic.

Ziua era proaspătă, nouă. Nepătată. Şi el o strica gândindu-se la John Fleming. Era al lui? Purtase inelul în timp ce...

în dosar scria că Fleming avea o licenţă în matematică, nu în inginerie. Dar poate că o falsificase. Mulţi făceau asta.

îl vizitaseră odată la USD pentru a obţine

informaţii pe care doar Fleming le deţinea.

Beauvoir auzise de Fleming, desigur. Toată lumea auzise. Cazul era notoriu. Dar din moment ce nu credea în malefic, Jean-Guy nu era deloc îngrijorat de întâlnirea cu bărbatul. Doar curios. Cu atât mai curios cu cât Gamache era vizibil neliniştit.

Rouă strălucea pe iarbă, frunze şi flori, în vreme ce Jean-Guy stătea pe bancă şi se gândea la acea vizită. Singura dată când stătuse faţă în faţă cu criminalul în serie.

Gamache îl avertizase să nu folosească numele lor. Să nu răspundă la nicio întrebare pe care i-o putea pune Fleming, oricât de inofensivă ar fi fost. Să nu-i ofere bărbatului absolut nicio informaţie. Nicio portiţă de intrare în viata lor. Doar să asculte.

— Şi, pentru numele lui Dumnezeu, nu te uita în ochii lui. '

Beauvoir crezuse că era o reacţie exagerată, aproape ridicolă. Mai ales când în camera de interogatoriu fusese adus un omuleţ slăbuţ, în lanţuri. Arăta, se gândise Beauvoir, ca o figurină din porţelan. Mic. Fragil. Delicat chiar.

Asta până când Fleming i-a întâlnit ochii. Şi şi-a înfipt privirea în ei.

Până atunci, Jean-Guy Beauvoir gândise în termeni de bine şi rău. Vinovat sau nevinovat. Existau suficiente dovezi pentru a aresta şi a condamna un om sau nu? Beauvoir credea în gândirea raţională. Nu în spirite sau fantome şi cu siguranţă nu în ceva de domeniul desenelor animate cum era răul.

însă în acel moment, în acei ochi s-a deschis o lume. O lume în care dovezile erau nevăzute şi copleşitoare. Incontestabile şi invizibile. Mai reale decât masa lucioasă de metal pe care se sprijineau mâinile lui transpirate.

Beauvoir n-a mai avut nicio îndoială că în fata lui se afla excepţia care confirma regula. Oroarea fără speranţă de mântuire.

— Pleacă de-aici, i-a şoptit Armând Gamache pe un ton imperativ. Pleacă. Stai lângă uşă.

Iar Jean-Guy s-a conformat. S-a ridicat de la masă şi l-a părăsit pe Gamache. S-a lipit cu

spatele de perete, cu părul de pe antebraţe zbârlit. De-acolo, nu mai putea vedea chipul lui John Fleming. Doar ceafa. Părul cărunt şi rărit. Umerii cocoşaţi.

Dar îl putea vedea pe Gamache. Uitându-se fix la bărbat. Ţintuindu-l pe John Fleming cu privirea până când Beauvoir a fost în siguranţă. Abia atunci a clipit Gamache. Şi a respirat.

Inspectorul-şef s-a străduit să nu trădeze nimic, chiar dacă ştia că nu avea nicio sansă.

Beauvoir a privit neputincios cum Fleming intra în capul lui Gamache şi-şi făcea casă acolo. însă dându-şi seama de asta, şi ştiind că era prea târziu, Gamache a făcut singurul lucru posibil. Şi-a închis acea parte a minţii. Prinzându-l pe John Fleming acolo. Nebunul n-a mai putut scăpa. Numai că Gamache a fost prins în capcană cu el. Pentru totdeauna.

Dar Fleming avea şi un plan. Odată ajuns înăuntru, avea să-şi croiască, în timp, drum către inima lui Armând. Pe care apoi o va ataca.

Jean-Guy Beauvoir a urmărit restul interogatoriului de pe margine, în vreme ce Gamache a înfruntat oroarea, a luptat şi a parat, a deviat şi a blocat. Pe măsură ce a înaintat în acea cavernă întunecată. Singur. Şi a ieşit cu informaţiile de care aveau nevoie. Dar cu un preţ teribil.

Jean-Guy n-a uitat niciodată acele minute prelungite. Schimonosit de teroare. Şi plin de ruşine. Văzuse bătălia epică, încheiată cu remiză.

Şi acum Gamache se întorcea acolo, singur.

Şi acum e acum şi întunecatul este aici.

//

Beauvoir ştia că ideea de a-l înfrunta din nou pe Fleming îl îngrozea pe Gamache. Şi totuşi exact asta era pe cale să facă. Jean-Guy stătea pe bancă, ascultând ciripitul păsărelelor dimineaţa devreme, şi era îngrijorat că Armând era pe cale să rostogolească bolovanul greşit. Să intre în peştera greşită. Singura lui protecţie era credinţa că bunătatea era cel puţin la fel de redutabilă ca răul. Era o credinţă confuză, periculoasă, se temea Jean-Guy.

Dar acum, pe măsură ce soarele se ridica tot

mai sus pe cer şi mirosul de liliac umplea aerul, Jean-Guy privea în jur la satul liniştit şi începea să vadă că poate credinţa în bunătate nu era un punct orb. Era un punct luminos.

Puse cana pe bancă, se ridică şi se duse la maşină.

în drum spre destinaţie, se opri la un bijutier. Cu ajutorul unor lentile foarte puternice, femeia reuşi să distingă cifrele.

— Aproape că s-au şters, spuse ea, lăsând ocularul să-i cadă în mână cu un gest de expert.

Şi îi dădu şirul de cifre.

înainte de-a intra în maşină, Jean-Guy Beauvoir le trimise lui Nathalie Provost şi lui Gamache ceea ce aflase. Apoi se îndreptă spre locul în care ar fi trebuit să fie în tot acest timp. Spre USD. Să-şi ocupe locul alături de Şef.

Armând stătea lângă masa metalică. îi amintea de cele de autopsie, în apropierea cărora stătuse de atâtea ori.

Se uită în jos şi îşi văzu reflexia distorsionată grotesc. La auzul zgomotului slab făcut de mânerul uşii care se mişca, îşi ridică privirea. Inspiră adânc.

Uşa grea de metal se deschise.

Prin ea se auzea un clinchet. Un zăngănit. Mai aproape, tot mai aproape. Pe măsură ce un bărbat în lanţuri înainta.

Gamache se ridică în picioare, se întoarse spre uşă şi se pregăti pentru ce urma. Gardianul-şef intră în încăpere, urmat de un bărbat în haine de detinut, cu mâinile şi picioarele în lanţuri.

Avea ochii plecaţi, dar apoi şi-i ridică şi îi întâlni pe cei ai inspectorului-şef.

— Acesta, spuse Gamache, nu este John Fleming.

Capitolul 30

— Ba sigur că el este. Uite, spuse directorul închisorii în timp ce stăteau în biroul lui.

împinse dosarul, făcându-i vânt pe masă. Gamache îl prinse înainte să cadă pe podea. încercând, totodată, să nu cadă nici el pradă furiei. îşi dădea seama că furia nu-l ajuta cu nimic. în plus, ştia prea bine că îşi avea rădăcinile ascunse în frică. De fapt, în teroarea că John Fleming nu se mai afla în USD. Că era liber. Cine ştie pe unde.

Iar Gamache bănuia unde.

După ce stătuse faţă în faţă cu impostorul, care refuzase să vorbească, Gamache părăsise sala de interogatoriu.

— Vreau să-l caut pe Fleming în închisoare. Va trebui să vii cu mine, îi spusese el gardianului-şef.

— Dar sunt sute de deţinuţi.

Gamache se întoarse spre el.

— Ai idee cine este John Fleming? De ce este capabil? Ce înseamnă dacă nu mai e aici?

— Dar este, insistă gardianul arătând spre uşa închisă a camerei de interogatorii, unde falsul Fleming încă era prins cu lanţuri de masa de metal.

— L-am cunoscut pe Fleming, se răsti Gamache. Am ajutat la prinderea lui. Este inconfundabil. Nu ştiu cine e ăla, spuse el gesticulând furios spre uşă, dar nu e Fleming.

— Foarte bine. O să ne uităm. Dar este o imensă pierdere de timp.

înainte de a începe căutarea, Gamache îl sună pe Beauvoir.

— Ai vorbit ieri cu directorul USD.

— Da, încuviinţă Beauvoir.

Nu i-a spus şefului că era în maşină, în drum spre închisoare, de teamă că-i va ordona să se întoarcă în Three Pines.

— Telefonează-i din nou. Spune-i să vină

imediat, să ne întâlnim în biroul lui.

— De ce? Ce s-a întâmplat?

Gamache i-a spus.

— Drăcia...

Atât a apucat să zică Beauvoir înainte ca Gamache să închidă.

— ... dracului.

— Să mergem, spuse Gamache băgându-şi telefonul înapoi în buzunarul jachetei.

Au trecut prin barierele încuiate. Prin una, două, trei usi. Au fost percheziţionaţi şi scanaţi. Lui Gamache i-a fost reţinut telefonul. în final, s-a auzit târâitul unei alarme când ultima barieră dintre ei şi casa de nebuni s-a închis.

f

Au fost încuiati înăuntru.

Gamache fusese în multe închisori, dar niciuna nu semăna nici măcar pe departe cu USD. Era destul de nouă, dar părea antică şi abandonată. O ruină.

Până şi aerul de aici era mai greu. Mai dens. Ca şi cum vinovăţia şi gravitatea faptelor se asociaseră, apăsându-i cu greutatea însumată a crimelor.

Cei doi mergeau de-a lungul coridorului de beton, Gamache uitându-se în celule, privind în ochii fiecărui nebun din închisoare. Pe multi, el îi trimisese aici. Vestea că inspectorul-şef Gamache se afla acolo s-a răspândit prin mulţime şi a stârnit un tărăboi imens. Unii deţinuţi, mai răi ca nişte fiare, îi urlau numele. îi strigau injurii.

Trăgeau de gratii şi le zgâlţâiau, scoţând printre ele tot ce găseau.

Gardianul-şef începuse să respire precipitat, iar ochii îi alergau când într-o parte, când în alta. încercând să nu se panicheze.

Deţinuţii scuipau când Gamache trecea pe lângă ei. încercau să urineze pe el. Dar Gamache înfrunta toate astea, concentrat doar să-l găsească, sau nu, pe John Fleming.

Pe la jumătatea drumului, a sosit şi Jean-Guy.

— Ce cauţi aici? l-a întrebat Gamache, deşi Jean-Guy a sesizat în vocea lui o notă de uşurare.

f

— Ce? Ai fi pierdut fără mine.

în jurul lor, aerul duhnea de ameninţări, sudoare şi urină. Şi chiar mai rău.

Beauvoir a observat totul, apoi a spus:

— Mă simt ca la o cină cu Ruth.

Gamache a zâmbit şi l-a ţinut de braţ pe Jean-Guy, în semn de recunoştinţă pentru acel scurt răgaz. Apoi a spus:

— Du-te în biroul directorului. Spune-i că ai nevoie de dosarul lui Fleming, dar nu-l deschide. Vin şi eu când termin.

Dar în loc să se mişte, Beauvoir a rămas acolo.

— *Non.* Rămân cu tine.

— Inspectore Beauvoir...

— *Non.* Poţi să mă concediezi, dar nu plec. De data asta, nu.

Jean-Guy Beauvoir, legat de catarg, era hotărât să se scufunde sau să înoate cu acest om. Destinele le erau împletite laolaltă, în timp ce vânturile urlau şi furtuna se abătea asupra lor, iar ei coborau mai adânc în iad.

S-au uitat în fiecare celulă. La fetele a nenumărati nebuni. Dar nu au văzut-o pe cea pe care o căutau.

John Fleming nu mai era acolo.

în fata biroului directorului, Gamache s-a întors către gardianul-şef şi l-a întrebat.

— De cât timp lucrezi la USD?

— De doi ani şi jumătate.

— De-atâta timp.

Gamache a oftat.

— Crezi că Fleming a dispărut de-atunci? l-a întrebat Beauvoir.

Gamache a încuviinţat.

— Ce s-a întâmplat cu fostul gardian-şef?

— S-a pensionat.

— Bănuiesc că brusc.

— Da.

— Şi s-a mutat?

— în Florida.

— Poţi să ne faci rost de adresa lui? l-a întrebat Beauvoir.

Era clar că gardianul-şef era pe punctul de a obiecta, de a spune că avea nevoie de aprobarea directorului. Dar s-a răzgândit. îi văzuse pe aceşti oameni abuzaţi verbal. Scuipaţi, aproape împroşcaţi cu urină şi fecale. Şi totuşi merseseră până la capăt.

Dacă ei putuseră s-o facă, putea şi el. în plus, începea să-i creadă.

îl ştia pe John Fleming. Sau, cel puţin, îi ştia crimele. Se familiarizase cu detaliile fiecărui prizonier când îşi luase postul în primire. Şi niciunul nu era mai renumit decât Fleming.

La fel ca toţi ceilalţi, gardianul-şef îi cunoştea în linii mari crimele.

Pe parcursul a şapte ani, John Fleming răpise şi omorâse şapte persoane, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni. Câte unul pe an. Victimele fuseseră alese complet aleatoriu, de la un funcţionar al Hudson's Bay Company la un constructor de poduri, un pescar şi mulţi alţii. Fiecare aflat într-un deceniu diferit al vieţii sale.

Asta ştia. Asta ştia toată lumea.

Ce nu s-a spus a fost ce făcuse acest nebun cu cadavrele.

La sosirea la USD, gardianul-şef citise dosarul. Văzuse fotografiile. Şi apoi şi-a petrecut fiecare zi, fiecare oră dorindu-şi să n-o fi făcut.

Treaba lui acum era să se asigure că aceşti oameni rămâneau în spatele uşilor de fier. Şi cu atât mai mult Fleming.

l-a fost clar că aceasta nu era doar o slujbă, ci o datorie sacră. Unitatea Specială de Detenţie era plină de criminali, ucigaşi în masă, ucigaşi de copii. Criminali în serie.

Dezaxatii, nebunii criminali îşi trăiau viata între aceste ziduri în aşteptarea propriei morţi. Nicio rudă, niciun prieten nu venea vreodată pe la ei. Nici măcar Doamna- cu-coasa nu voia să treacă pe-acolo. Mulţi deţinuţi trăiau până la vârste foarte înaintate. Unii aveau peste 100 de ani. Incapabili să trăiască. Incapabili să moară.

Dintre toţi aceşti criminali, John Fleming era cel mai rău. Gardianul-sef ştia asta. Iar acum, stând în fata uşii directorului şi uitându-se în

ochii căprui şi adânci ai şefului Serviciului Omoruri din cadrul Sûreté du Québec, începu să suspecteze că răul cel mare se întâmplase.

— O să v-o aduc, a spus el.

— *Merci.*

Şi cu asta, ofiţerii Sûreté au intrat în biroul directorului.

Directorul închisorii era furios. Fusese sculat din somn, obligat să se întoarcă la birou şi acum era acuzat că a lăsat cel mai periculos deţinut din USD să evadeze.

Gamache îşi puse ochelarii de citit şi parcurse dosarul, cu toate că ştia ce va găsi în el. Minciuni. Un fals deliberat.

Bineînţeles, dosarul conţinea fotografia şi descrierea bărbatului pe care Gamache tocmai îl întâlnise. Era pe- aproape, asemănarea era stranie. însă nu era John Fleming.

Litania crimelor lui Fleming se afla acolo, împreună cu rapoartele psihiatrice. Exista şi o foarte scurtă descriere a formaţiei profesionale a lui Fleming, inclusiv a educaţiei sale.

Spunea acelaşi lucru ca şi dosarul privat al lui Gamache. John Fleming era matematician. Nu inginer.

Inspectorul-şef închise furios dosarul şi i-l întinse lui Beauvoir, nu înainte de a scoate fotografiile cu ororile lui Fleming şi a le băga în buzunar. Apoi, aplecându-se în faţă, i se adresă directorului cu o politeţe caustică.

— Bărbatul care mi-a fost prezentat mai devreme ca fiind John Fleming nu este John Fleming. O ştiu şi eu, o ştii şi dumneata, domnule. Şi mai ştii că, în ciuda a ceea ce scrie în dosar, o pot dovedi.

însă Gamache ştia că asta putea fi problematic. Dacă pentru această evadare se făcuseră atâtea eforturi pe cât se părea, probabil că în dosarul oficial se găseau deja ADN-ul şi amprentele falsului Fleming.

John Fleming se topise şi se transformase în altcineva.

Dar dosarul real, împreună cu dovezile altor crime pe care era posibil să le fi comis, era

intact. Adevăratul John Fleming se afla în camera încuiată din subsolul lui Gamache.

Dar trebuia să demonstreze că dosarul lui era autentic, iar actualele documente oficiale false. Şi asta le-ar fi luat mai mult timp decât aveau la dispoziţie.

— Nu e nimic de dovedit. Ascultă-mă cu atenţie, domnule inspector-şef. Că n-o mai spun a doua oară. Eşti la un pas de un proces care te va ruina. Una este să dai buzna aici şi să insisti că un detinut a evadat când nu există nicio dovadă. De fapt, există o mulţime de dovezi care arată că e închis bine mersi.

Arătă spre dosarul aflat acum în mâinile lui Beauvoir.

— Numai că tu refuzi să crezi ce vezi.

Se uită în ochii lui Gamache, cu privirea lor imperturbabilă, şi păru să se blocheze acolo pentru o clipă, după care continuă.

— Şi cu totul alta e să mă acuzi pe mine, să îl acuzi pe el...

Arătă spre gardianul-şef.

— ... cu martori de fată, de muşamalizare. Pentru asta poţi fi dat în judecată. Dă-mi voie să fiu foarte clar. Adică vrei să spui că noi i-am permis, cu bună-ştiinţă, unui criminal alienat mintal să evadeze?

— *Non.*

— Nu?

Directorul părea confuz.

— Nu el...

Gamache înclină capul spre gardianul-şef.

— Doar tu.

Directorul se înroşi la fată. Dar Gamache continuă, cu o voce gravă şi calmă. Era un calm pe care Beauvoir îl cunoştea bine. Prima dată îl auzise pe malul lacului cu ape plumburii, cu un car de vreme în urmă. Când îl întâlnise prima oară pe Gamache. Când aflase prima oară că ceea ce se vede şi ceea ce e în realitate pot fi două lucruri foarte diferite.

— Acum, dă-mi voie şi mie să fiu foarte clar. Problema aici nu e ce înseamnă asta pentru mine sau pentru tine. Problema e că un nebun a fost lăsat liber în societate. Asta e ceea ce

contează. Găsirea lui e ceea ce contează. A cui viaţă va fi distrusă, a ta sau a mea, poate fi rezolvat şi mai târziu. Trebuie să ne spui tot ce ştii. Acum!

Strigă ultimul cuvânt cu atâta forţă, încât gardianul-şef tresări.

Jean-Guy vedea tremurul din mâna dreaptă a lui Gamache. Care devenea tot mai pronunţat. Abia îşi mai stăpânea furia.

— Dă-l afară din biroul meu, ordonă directorul, dar gardianul nu se clinti din loc.

Gamache se săturase. Se ridică atât de repede, încât scaunul scârţâi strident pe podeaua acoperită cu linoleum.

Directorul, văzând asta şi simţind pericolul prea târziu, se ridică precipitat în picioare şi se dădu înapoi, încercând să se ferească de inspectorul-şef care înainta spre el.

Dar nu reuşi.

Gamache era aplecat deasupra lui, la doar câţiva centimetri de bărbat. Nu îl atinse pe director, dar forţa mâniei sale îl lipi de perete.

— îţi dai seama ce-ai făcut? urlă Gamache, revărsându-şi în sfârşit toată furia reprimată până atunci, îndreptând-o spre acest om prost, din cale-afară de prost.

— Ai eliberat un monstru!

Gamache băgă mâna în buzunar şi scoase una dintre fotografii.

— Uită-te, răcni el băgându-i bărbatului poza în faţă. Uită-te!

Directorul coborî privirea spre poză.

Şi se albi la fată.

Beauvoir, încordat, gata să acţioneze, îşi dădu seama atunci că de fapt directorul nu citise niciodată dosarul lui Fleming sau, dacă îl citise, nu se deranjase ori nu îndrăznise să se uite la fotografii. La creatura cu şapte capete pe care o crease John Fleming. Fiara Babilonului.

El însuşi nu o văzuse niciodată, iar acum Jean-Guy îşi dădu seama că Gamache scosese fotografiile din dosar ca să nu le vadă el. însă expresia de groază pură de pe chipul directorului spunea totul.

— l-ai dat drumul acestui nebun. Cât a costat?

Cu cât te- a plătit? Care mai e preţul unui monstru în ziua de azi, idiotule? strigă Gamache.

Efectiv urla. Tremura de furie şi era pe punctul de a izbucni în lacrimi.

Trecuse dincolo de furie, dincolo de mânie, într-un teritoriu în care Beauvoir nu-l mai văzuse niciodată pe inspectorul-şef. Gamache clacase.

— Unde este? Unde?

Cum directorul nu răspundea, Gamache ridică mâna spre gâtul bărbatului. Jean-Guy interveni chiar înainte ca aceasta să ajungă acolo şi îl trase pe Gamache înapoi.

Şeful se smuci şi se îndreptă din nou spre director. Beauvoir îl apucă mai strâns, iar de data asta îl trase cu forţa pe Gamache înapoi.

— Pleacă de-aici. Hai! Dă-te la o parte, şuieră el în urechea lui Armand.

Era, îşi dădu seama, aproape exact ce-i spusese Gamache când îl salvase de Fleming cu ani în urmă.

Gamache se dădu înapoi împleticindu-se, sfredelindu-l cu privirea pe bărbatul acum palid şi înfricoşat. îşi smulse braţul din strânsoare, îşi îndreptă hainele, după care trase adânc aer în piept şi se întoarse către Beauvoir.

— Arestează-l. Este complice la uciderea Patriciei Godin. Vor urma şi alte acuzaţii.

Gamache, tremurând de furie şi adrenalină, îi aruncă directorului o privire feroce, apoi îi spuse pe un ton scăzut, mult mai înspăimântător decât dacă ar fi urlat:

— Ştii ce-ai făcut?

— Nu mă poţi aresta. Nu am greşit cu nimic. Nu ai nicio dovadă, strigă directorul când Gamache ajunse la uşă.

— Gura, dobitocule! strigă Beauvoir.

Gamache se întoarse spre el.

— Mai bine roagă-te să găsim ceva.

Şi ieşi trântind usa în urma lui.

— Ce-a vrut să spună cu asta? întrebă directorul.

Beauvoir îl întoarse cu spatele şi îl împinse la perete.

— Imaginează-ţi ce se va întâmpla dacă vei fi eliberat, mârâi Beauvoir înainte de a-i pune cătuşele şi a-l întoarce din nou cu fata.

Omului îi trebuiră câteva secunde să înţeleagă ce voise să spună Beauvoir. Să-şi imagineze ce i-ar face Fleming acum, când nu-i mai era de niciun folos.

în timp ce Beauvoir îl conducea pe directorul închisorii, palid şi panicat, la Sûreté din Montreal pentru a fi reţinut, Gamache se întoarse în Three Pines, pe drum fiind nevoit să tragă de câteva ori pe dreapta ca să-şi recapete cât de cât calmul.

Gestul pe care fusese cât pe ce să-l facă şi pe care probabil că l-ar fi făcut dacă Jean-Guy n-ar fi fost acolo, îl şocase pe inspectorul-şef. Dacă voia să-l găsească pe Fleming, nu-şi putea permite să-şi piardă minţile.

Avea nevoie de ajutor.

— Căpitane Moel? Hardye?

— Armand? Cu ce te pot ajuta?

— îmi cer scuze că te sun aşa de dimineaţă, dar trebuie să te văd.

— Sigur, stai să-mi verific agenda...

— Acum. Poţi să vii în Three Pines?

Şefa serviciului de consiliere psihologică din cadrul Sûreté ezită doar o clipă, uitându-se la programul ei încărcat.

— Desigur. Plec chiar acum.

Fiindcă tot era cu telefonul în mână şi încă oprit pe marginea drumului, Gamache o sună pe Reine-Marie.

Niciun răspuns. O sună pe agenta Choquet. Niciun răspuns.

încercând să-şi ţină anxietatea sub control, îşi spuse că erau în siguranţă. Erau departe, în afara pericolului. Erau doar ocupate.

Dar mai ştia şi că John Fleming putea fi oricine, oriunde. Inclusiv la Muzeul Castelului Norwich.

Armand încercă din nou. Niciun răspuns. îi trimis repede un mesaj. *Eşti bine? Sună-mă.*

Apoi telefonă în Florida, pentru a vorbi cu fostul gardian-şef al USD.

Numărul de telefon din dosar fusese deconectat.

Atunci îl sună pe şeriful local. După ce verifică, şeriful îi spuse că bărbatul pe care îl căuta era mort. Fusese omorât. în urmă cu doi ani.

Nimeni nu fusese arestat pentru crimă.

Armand o mai sună o dată pe Reine-Marie, simţind cum îi bătea inima ca un ciocan la fiecare ton de apel fără răspuns.

Capitolul 31

Reine-Marie îl văzu pe bărbat privind în jur şi îi făcu din mână.

Ghidul de la Muzeul Castelului Norwich îi răspunse la fel şi, traversând sala cu pardoseală de piatră, veni să le întâmpine.

Castelul era un cub imens, azvârlit cu 900 de ani în urmă pe cel mai înalt punct din oraşul Norwich. Acum era un spaţiu public care cuprindea o galerie de artă şi un muzeu.

Reine-Marie şi Amelia, trezită de-a binelea, îşi închiseseră telefoanele mobile, aşa cum cerea afişul de la avizier

— Madame Cloutier? întrebă ghidul zâmbind.

— Da, eu sunt. Şi aceasta este asistenta mea, Amelia Choquet.

Acesta o privi pe Amelia de parcă încerca să se decidă în ce loc din galerie ar trebui plasată.

— Numele meu este Cecil Clarke, sunt ghidul-şef de aici. Am înţeles că vă interesează *Comoara Páston?*

Le făcu semn să îl urmeze.

Omul avea în jur de 70 de ani, presupuse Reine-Marie. De înălţime medie. Suplu. Ras în cap, la fel ca mulţi alţi bărbaţi care începeau să chelească. Avea o barbă albă tunsă scurt şi ochi albaştri veseli.

Vorbea cu accent specific celor din zona Atlanticului mijlociu. Nici britanic, nici nord-american.

Trecură agale pe lângă nişte vitrine de sticlă

în care era expusă o mare varietate de animale sălbatice, inclusiv un urs-polar.

Amelia se opri să se uite la marele pinguin nordic, apoi alergă să-i ajungă din urmă pe Madame Gamache şi pe ghid.

— Atâtea mistere, l-a captivat pe oameni ani de-a rândul, comenta Clarke în timp ce mergeau prin muzeu.

— O *lume de bizarerii,* spuse Reine-Marie.

— Exact. Atâtea secrete. De ce anume vă interesează tabloul?

— Scriu o lucrare despre el. Acum sunt pensionară, dar toată viaţa am lucrat ca istoric în Québec. Aş vrea să mă extind în istoria artei, îi explică Reine-Marie.

— Ei bine, nu puteaţi găsi un loc mai fascinant cu care să începeţi decât...

Cotiră pe un culoar.

— ... acesta.

Acolo, în faţa lor, se afla o pânză imensă. *Comoara Páston.*

Reine-Marie încremeni de admiraţie, iar Amelia efectiv rămase cu gura căscată.

Tabloul era copleşitor, aproape şocant prin opulenţa pe care o afişa. Şi totuşi era profund uman, aproape inocent. De parcă ar fi fost surprins de el însuşi.

— Captivant, nu-i aşa? spuse Cecil, evident bucurându-se de reacţia lor. L-am studiat ani întregi şi încă sunt fascinat.

— Dă impresia că putem intra direct în el, spuse Amelia.

El se întoarse şi o privi cu interes.

— Da. Şi eu am deseori impresia că am intrat în el. De fapt, joc un joc cu mine însumi. încerc să-mi imaginez ce obiecte aş lua cu mine, pentru a le adăuga celor deja aflate acolo. Ce comori. Ce trofee.

— Şi ce aţi lua? întrebă Reine-Marie, păstrând un ton lejer.

— Oh, în fiecare zi altele.

— Astăzi? întrebă ea.

— Probabil o piesă muzicală preferată. Poate un film, cu siguranţă o carte. Dacă aş putea introduce marele pinguin nordic, aş face-o.

Reine-Marie zâmbi şi, întorcându-şi privirea către pânză, spuse cu dezinvoltură:

— Se pretează la această idee. Ştiţi pe cineva care chiar a făcut-o?

— Care a intrat în tablou?

Ea începu să râdă.

— Nu. Vreau să spun care a făcut o copie, dar a adăugat şi câteva tuse moderne.

El reflectă puţin.

— Probabil că există, dar eu n-am cunoştinţă de niciuna.

Ea scoase telefonul şi îi arătă o fotografie cu cea din mansardă.

— Ce credeţi despre asta?

El se uită, mărind imaginea şi mişcând-o pe ecran.

— Asta chiar că este o curiozitate. Ce ciudat.

Ridică privirea din telefonul ei şi se uită la original, apoi din nou în telefon.

— Interesantă alegere de obiecte moderne. Dumneavoastră l-aţi făcut pe acesta?

Ea închise telefonul şi râse din nou.

— Nu. Tocmai am găsit această copie. De fapt, am început să fiu interesată de *Comoara Pásto*n când o prietenă m-a invitat la o expoziţie aici, în urmă cu câţiva ani. Nu am reuşit să vin, dar am căutat lucrarea. Ati fost prezent la acea expoziţie?

— Cea de-acum trei ani sau cam aşa ceva? Abia sosisem aici. Şi eu sunt canadian, din New Brunswick. Pensionar.

— Istoria artei?

— Nu. Inginerie.

Căpitanul Moel se întâlni cu inspectorul-şef în faţa vechii gări şi se bucură că venise.

— Aici locuieşti? întrebă ea în timp ce cobora din maşină. Zici că-i un loc desprins dintr-un film de animaţie Disney. Aproape că mă aştept ca fluturii să înceapă să cânte.

Moel stătea cu spatele la el.

— Paşnic.

— Asa s-ar zice.

Ea se întoarse spre el şi-i văzu chipul. Sumbru, îngrijorat.

— Esti bine?

— Am fost şi mai bine de-atât.

Gamache, de obicei bine îmbrăcat, arăta ca naiba. Cu părul răvăşit, hainele mototolite şi murdare. Nu avusese timp să facă duş şi să se schimbe după vizita la USD.

Hardye Moel era acum şefa diviziei de consiliere psihologică din cadrul Sûreté du Québec, după ce îşi luase doctoratul. îşi construise departamentul practic de la zero.

Inspectorul-şef Gamache era unul dintre primii susţinători şi adepti ai acestui serviciu. îşi trimisese multi agenţi la consiliere psihologică. El însuşi fusese.

Dr. Moel era colega şi psihoterapeuta lui. Hardye Moel era prietena lui.

— Cu ce te pot ajuta?

îi povesti ce se întâmplase la USD. Despre faptul că cedase nervos şi că doar prezenţa lui Jean-Guy Beauvoir îl împiedicase să-l rănească, poate chiar să-l omoare pe directorul închisorii.

— Eu nu cred că s-ar fi ajuns atât de departe, Armand. Tu nu eşti sigur? Ce-a făcut directorul de s-a ajuns în situaţia asta? îl întrebă ea, studiindu-l cu atentie.

Gamache o privi o clipă, ştiind că va trebui să-i spună totul. Dar ezită.

Hardye aşteptă. Oferindu-i spaţiu şi timp. îi văzu ochii întorcându-se spre sat şi rătăcind pe-acolo. Spre vecinii care ieşiseră la plimbare cu câinii. Care stăteau afară, pe terasa bistroului. Care lucrau în grădini. Moel auzea păsărelele, maşinile de tuns iarba, strigătele de salut.

Apoi ochii lui se opriră. Ea se întoarse într-acolo şi văzu că se uita la cei trei pini uriaşi care se înălţau falnici în parcul satului.

Bineînţeles, se gândi ea. *Three Pines.*

Când se întoarse spre el, privirea lui era îndreptată din nou către ea.

Şi apoi îi povesti. Totul.

în timp ce vorbea, văzu ochii căpitanului Moel mărindu-se, apoi îngustându-se. De parcă s-ar fi uitat la ceva oribil care se apropia.

— Dumnezeule mare. John Fleming? L-a lăsat pe Fleming să plece? E în libertate? şopti ea.

— Hai să mergem înăuntru, spuse Armând.

Ajunşi în camera operativă, ea se uită la pânza uriaşă.

Dr. Moel studiase cazul Fleming în cadrul cursurilor despre comportamentul aberant. îşi amintea că citise că John Fleming fusese un om bisericos. Obsedat de biserică. Un om cu frică de Dumnezeu, căruia până la urmă i-a fost atât de frică de Dumnezeu încât a fugit direct în braţele celuilalt.

îngerul dimineţii. îngerul căzut. Preferatul lui Dumnezeu. Până când...

Dar Armând arăta spre tablou şi spunea altceva.

— *Pardon?*

— Chipurile, capetele. Sunt ale victimelor lui. Doamne. Ar fi trebuit să-mi dau seama mai repede, spuse Armând, trecându-şi mâna peste faţă.

Căpitanul Moel se întoarse cu spatele, cuprinsă de repulsie.

— Cum ai fi putut? Nicio persoană sănătoasă la cap nu şi- ar da seama, nu ar crede că un deţinut de la USD ar putea fi autorul. Am citit despre cazul lui, despre procesul lui. Nu s-a pomenit nimic despre tine.

— Nu. Am fost acolo ca observator, desemnat de Coroană.

— Fleming te-a recunoscut? De aceea face asta?

Această obsesie pe care Fleming părea s-o aibă pentru inspectorul-şef nu avea sens. De ce nu poliţistul care La arestat? Procurorul? Judecătorul. De ce Gamache?

— Acum câţiva ani am avut nevoie de ajutorul lui într-un caz. El a fost de acord, dar, în schimb, a trebuit să-i promit că îl voi elibera.

Moel se uită la el, nevenindu-i să creadă.

— Ai fost dispus să faci asta?

— N-am avut încotro.

Pe atunci, Fleming se afla în USD de mai bine de zece ani. Dacă nu fusese nebun înainte, atunci era. Deşi Gamache ştia că John Fleming, aproape sigur, ieşise din pântece bolnav mintal.

— în ultimul moment, în ultima secundă, am

retractat. Făcuse câţiva paşi afară, simţise gustul libertăţii înainte de a pune să fie dus înapoi.

A fost cât pe ce, iar Armand aproape că a trebuit să meargă până la capăt cu acel calcul îngrozitor. Să pună în libertate un nebun care să ucidă din nou. Şi din nou. Sau să permită ca planurile unei arme de distrugere în masă să fie vândute celui care oferea cel mai bun preţ.

Oricât ar fi fost Fleming de prolific, nu ar fi putut egala numărul de morţi. lar Armand era încrezător că îl va putea prinde din nou pe nebun, în cele din urmă. în cele din urmă.

Dar, în final, n-a mai fost nevoie.

Parcă auzea şi-acum ţipetele, urlete inumane, ca ale unui spectru ars de viu, când Fleming a fost târât înapoi în infern.

Hardye Moel clătină din cap. înţelegea. Acel eveniment îi concentrase toată nebunia, toată furia, asupra inspectorului-şef.

Armand îşi verifică din nou telefonul. încă nimic de la Reine-Marie sau Amelia.

— Aş dori să iau legătura cu câteva dintre persoanele care au venit la expoziţie. Să aflu de ce sunt atât de fascinate de *Comoara Pastori.* Mai ales cele care au venit de departe. Din America de Nord, de exemplu. Aveţi idee cum aş putea face asta? întrebă Reine-Marie.

Amelia o privi pe Reine-Marie cu un nou sentiment de respect. S-ar putea să funcţioneze chestia asta.

— N-am nici cea mai vagă idee, răspunse Cecil.

— E posibil să fi rezervat un tur privat al expoziţiei? întrebă Amelia. îmi imaginez că un adevărat entuziast şi- ar dori asta.

— E-adevărat. Cred că aş putea găsi această listă dacă vă interesează, întrucât implică efectuarea unor rezervări şi plăţi, spuse ghidul.

— Vă rog, spuse Reine-Marie şi o privi pe Amelia cu un nou sentiment de respect.

Ghidul se întoarse câteva minute mai târziu, fluturând nişte foi de hârtie.

— lat-o. Persoanele care au rezervat discuţii private despre *Comoara Pastori* în timpul acelei

expoziţii.

îi întinse lista lui Reine-Marie. Era lungă de două pagini, majoritatea academicieni care doreau acces exclusiv la tablou. însă acolo, pe a doua pagină, figura şi o anume Lillian Virginia Mountweazel.

Hardye se aşează într-unul din fotoliile confortabile, cu spatele la tablou. Armand turnase câte o cafea pentru fiecare, pe care ea o acceptă cu recunoştinţă.

Când Armand se aşează alături, ea se aplecă spre el.

— Crezi că Fleming este aici?

— Nu ştiu. Nu văd cum ar putea fi. L-aş recunoaşte, sunt sigur. Destul de sigur. Cred...

Armand se opri şi oftă.

— Trebuie să am capul limpede ca să-l găsesc şi mi-e teamă că...

Ea îi oferi spaţiu şi timp.

— ... încep să-mi pierd minţile.

— Din cauza a ceea ce s-a întâmplat azi-dimineaţă la USD, cu directorul închisorii?

Gamache încuviinţă.

— De ce anume te temi, Armand?

— în afară de faptul că o să înnebunesc de tot şi o să mă sinucid?

— în afară de asta.

De fapt, se temuse că o să-i pună această întrebare. însă nu avea niciun rost să mintă. De ce s-o invite aici să-l ajute, apoi să-i ascundă adevărul?

— Mă tem că voi eşua. Mă tem că orice se va întâmpla, va fi din vina mea. De când am aflat că a scăpat din închisoare, simt că îmi funcţionează doar o parte din creier. Restul ţipă la mine.

Coborî vocea şi adăugă:

— El ţipă la mine.

— Asta e ceva firesc, lisuse, de când mi-ai spus de Fleming şi mie îmi ţipă capul.

— Dar nu tu trebuie să-l găseşti. Ci eu, spuse Armand.

— Adevărat. Frica, urletul, se vor potoli. E doar şocul.

El clătină din cap.

— E mai mult de-atât, mai profund de-atât. Aproape că l- am atacat pe director.

— Dacă este mai profund decât atât, atunci trebuie să cauţi mai adânc. Există ceva ce nu vrei să recunoşti, nu-i aşa? spuse ea susţinându-i privirea.

El se uită în jos, spre mâini, şi văzu o lacrimă, ca o picătură de ploaie, căzându-i pe un deget. Ridică privirea şi se uită în ochii lui Hardye.

— Mi-e teamă că Fleming îmi va ucide familia. Mi-e teamă că nu voi putea să-i salvez.

Ea clătină încet din cap.

— Ai făcut asta intenţionat?

— Sigur că nu. Mai contează?

— *Mens rea.* Da, contează. Nu e vina ta, Armând. Este vina lui Fleming, vina directorului închisorii. Tu şi echipa ta sunteti soluţia. Trebuie să faci distincţia. Tu acum exagerezi şi laşi frica să preia controlul. Reacţionezi la lucruri care nu s-au întâmplat şi te comporţi de parcă s-ar fi întâmplat sau ar fi inevitabile. Concentrează-te pe ceea ce se întâmplă cu adevărat aici şi acum.

— Să mă predau realităţii, spuse el cu un mic zâmbet şi, luând un şerveţel de hârtie, îşi sterse ochii.

Era una dintre zicalele preferate ale lui Hardye Moel.

— Da. Nu mai purta bătălii care nu există. Concentrează- te pe ceea ce există. Şi nu lua totul asupra ta. Ai în jurul tău o echipă inteligentă, eficientă.

Gamache inspiră adânc de trei ori şi închise ochii. Apoi, deschizându-i, îi zâmbi.

— *Merci.* Asta mă ajută.

Ea se uită la ceas.

— Trebuie să mă întorc.

— Hmmm, de fapt, mai e un motiv pentru care am vrut să ne vedem. Sam Arsenault este aici.

— Ahhh, spuse ea, aşezându-se din nou. înţeleg.

— Fără îndoială că îţi aminteşti de el.

— îmi amintesc. Cazul este greu de uitat. Copiii

aceia.

— Ai stat cu ei în primele zile, l-ai observat. Ce părere ai despre ei?

— Ei sau el?

— Amândoi, presupun, dar mai ales el. Impresia mea este că el a fost mult mai vinovat în cazul mortii mamei lor

decât am putut dovedi noi. Iar când Fiona a acceptat vina, nouă nu ne-au mai rămas prea multe de făcut. Dar vreau să ştiu, trebuie să ştiu...

— Cât de bolnav era? Este?

El încuviinţă.

— înainte de a răspunde, trebuie să ştiu dacă vorbesc cu tine în calitate de colegă sau în calitate de prietenă.

Armând se uită la ea o clipă.

— Care dintre ele îmi va crea mai puţine probleme? Hardye începu să râdă.

— Bun, lasă-mă să încep în calitate de colegă. Nu l-am văzut de mulţi ani, iar când l-am văzut, nu eram instruită în privinţa comportamentului criminal şi aberant. Deci n- aş putea să-ţi răspund la întrebare.

— Ca prietenă?

— Aş zice să stai naibii departe de el. Puştiul ăla e nebun de legat.

— Bine, asta-i clar.

Ea se aplecă din nou în faţă.

— Vorbesc serios. Te ura pe atunci, iar tipul ăsta de ură nu face decât să mocnească şi să crească într-o personalitate ca a lui.

— Este psihopat?

— Aş spune că da.

— Şi sora lui, Fiona?

— Ei bine, asta e o altă problemă. Era clar inteligentă, dar foarte marcată. Când nu e vorba doar de un eşec în a proteja şi a îngriji un copil, ci şi de o durere de cel mai intim tip, provocată de propria mamă, ei bine, nu mulţi ies nevătămaţi din asta.

— Este şi ea aici. Jean-Guy tot insista că Sam a plâns când i s-a spus despre mama lui. Fiona nu a făcut-o.

— Asa e. Dar care este cea mai firească

reacţie? Adevărul
este că Clotilde i-a făcut să plângă înainte de a muri. Lacrimile lui Sam erau din cauza ta, nu a mamei lui. Fiona a avut o reacţia mult mai sinceră.

— Este şi ea periculoasă?

— Nu ştiu, Armând. Aş vrea să pot să-ţi spun. Este posibil ca atunci când sunt fiecare pe cont propriu să se controleze. Doar când se întâlnesc se întâmplă ceva. Scot la iveală ce-i mai rău unul din celălalt.

Şi atât Hardye, cât şi Armând ştiau că „ce-i mai rău" era foarte rău.

— Trebuie să mă întorc în oraş, dar vreau să-ţi mai spun un lucru. Ziceai că nu crezi că John Fleming este acum aici. Că l-ai recunoaşte. Sinceră să fiu, dacă ceea ce spui e
adevărat, atunci aproape sigur ar fi aici. Ar vrea să te vadă zvârcolindu-te. Ar vrea să-şi vadă planul derulându-se şi să fie prin preajmă în caz că ceva nu merge bine. S-ar putea să nu fie chiar în sat, ar putea să campeze în apropiere sau să se ascundă în vreo casă. Pari uşurat. As fi zis că a avea
un nebun turbat la tine în curte nu e chiar cea mai bună veste.

— Am trimis-o pe Reine-Marie în Marea Britanie, să investigheze originalul, spuse el arătând în spre tablou. Am vrut să plece de-aici, însă acum nu pot să dau de ea.

Se uită din nou la telefon. Niciun mesaj.

— Dacă Fleming este aici, şi nu cu ea, e o uşurare pentru mine. Chiar crezi că se află aici?

— Probabil.

O conduse pe căpitanul Moel până la maşină, apoi se duse repede acasă să facă un duş şi să se schimbe.

Probabil" nu înseamnă „da", îşi zise Armând.

★ ★ ★

— Da, îmi amintesc de ea, spuse Cecil. O mare figură. Exact cum te-ai aştepta să fie o Mountweazel.

— Asta s-a întâmplat cu ani în urmă. Trebuie să fi fost o figură memorabilă, spuse Amelia.

— Oh, da, era, dar nu de atunci mi-o amintesc eu.
— Atunci de unde o cunoaşteţi? întrebă Reine-Marie.
— A fost aici în urmă cu vreo două luni. De data asta, toată numai blănuri şi eşarfe şi purtând un fel de turban.
Arătă spre cap, de parcă un turban putea fi purtat în altă parte.
— Ce este? întrebă el, văzându-le surprinderea.
— Nimic, spuse Reine-Marie. Virginia...
— Lillian, murmură Amelia.
— Lily nu mi-a spus că a mai fost aici. Aveţi idee de ce a venit?
— Nu chiar. îmi amintesc că a sunat să spună că a pierdut un obiect şi se întreba dacă l-am găsit noi şi am putea să i-l trimitem prin poştă.
— Şi ce pierduse? întrebă Amelia.
— O scrisoare veche pe care spunea că a găsit-o la un târg de vechituri. Ceva care aparţinuse familiei ei.
— Ahh, da, spuse Reine-Marie. A menţionat asta. Şi i-aţi trimis-o, nu? La vechea ei adresă sau la cea nouă?
— Nu am nicio idee. Aveam scrisoarea la obiecte pierdute şi am trimis-o prin poştă, dar nu am notat unde anume.
De ce vă interesează atât de mult?
— De fapt, nu ne prea interesează. Sunteţi amabil? Mi-ar plăcea să fac o fotografie cu noi trei. Să i-o arăt, spuse Reine-Marie ridicând telefonul.
— Desigur.
Şi-au făcut un selfie.
— O să i-o trimit.
— Aici nu sunt permise telefoanele mobile, dar puteţi ieşi pe terasă.
Reine-Marie s-a conformat. Imediat ce s-a conectat, telefonul i s-a umplut de mesaje, toate de la Armand.
— Eşti bine? o întrebă el, răspunzând înainte ca primul ţârâit să apuce să se termine.
Făcuse dus şi tocmai se schimbase în haine curate.
— Da, de ce?

— Nu puteam să te contactez.
— îmi pare rău. Ce s-a întâmplat?

El îi povesti pe scurt ceea ce tocmai îi spusese căpitanului Moel.

Că John Fleming era liber. Că fostul gardian-şef fusese omorât. Că tot ce se întâmpla – şi mai ales obiectele din camera zidită şi *Comoara Paston* modificată – era aproape sigur opera lui Fleming.

Reine-Marie stătea pe o bancă de piatră şi privea năucită spre frumosul oraş.

îşi aminti de procesul cu uşile închise care avusese loc în Montreal. Ei încă mai locuiau în oraş pe vremea aceea. Armand se întorcea acasă în fiecare seară tot mai secătuit, de parcă se scurgea viaţa din el în timp ce asculta mărturiile. în timp ce se uita la fotografii. Şi auzea înregistrările.

Devenise tot mai convins că nelegiuirile lui Fleming nu se limitau la cele şapte omoruri. La acea nebunie din New Brunswick. Mai erau şi altele, era sigur. Chiar şi după ce Fleming a fost condamnat şi închis, Armand a petrecut ani întregi căutând posibile dovezi. Şi în prezent făcea asta.

Dar acum se părea că trebuia să-l găsească pe Fleming însusi.

— Acum ar avea 70 de ani, nu-i aşa? spuse ea. Cum arată?

— 71 de ani, 1,70 metri înălţime, constituţie slabă, păr cărunt rărit. Ochi albaştri strălucitori. Nişte ochi

remarcabili.

Nu părea cine ştie ce. Dar Reine-Marie cunoştea puterea nebuniei. Puterea pe care o dădea oamenilor. Nu doar cea fizică, ci şi puterea de a-şi urmări scopul. O persoană care era pur şi simplu rea, josnică, încerca întotdeauna să-şi justifice cruzimea. Un nebun nu-şi irosea timpul şi energia cu asta.

John Fleming, la 71 de ani ar fi la fel de periculos ca la 21. Poate chiar mai periculos. Acum avea experienţa de partea lui.

— Poţi să-mi trimiţi o fotografie? întrebă ea.
— Nu există fotografii recente. De ce?

— Pentru că stăm de vorbă cu cineva, expertul local în *Comoara Paston,* care se potriveşte cu descrierea ta. Am o poză. O să ţi-o trimit.

— Trebuie să vii acasă. Acum, la-l pe David să te ducă cu maşina direct la Heathrow şi ia primul avion care decolează. Oriunde. Pe urmă vino spre casă, îi spuse Armând.

— Oh, vine încoace, spuse ea, apoi coborî vocea într-o şoaptă. îl cheamă Cecil Clarke. Cu c, Armând. Este canadian, din New Brunswick. *Au revoir. Je t'aime.* Te sun din maşină.

Cu asta a închis şi a băgat telefonul în geantă.

A uitat să trimită fotografia. Şi a mai uitat sau nu şi-a dat seama că ar putea fi important să-i spună că Cecil Clarke era inginer pensionar.

★ ★ ★

Reine-Marie i-a trimis un SMS în care spunea că erau în maşină cu David. Şi că putea să stea liniştit.

Armând şi-a sunat echipa din Montreal şi i-a pus să caute un individ pe nume Cecil Clarke, în vârstă de 70 de ani, din New Brunswick, care acum locuia în Norwich, Marea Britanie.

Când s-a întors în camera operativă, curat şi simţindu- se mai stăpân pe sine, a sunat-o pe căpitanul Moel.

— Hardye, mai am o întrebare, deşi cred că ştiu răspunsul.

— Spune.

— De ce ar lăsa Fleming acel bilet de expoziţie? Probabil ştia că noi îl vom găsi.

— Tu de ce crezi?

— Pentru că a vrut ca noi să mergem acolo. Să pierdem timp.

— Nu doar de asta, ci dintr-un motiv şi mai perfid. Se joacă cu tine. Vrea să ştii că el deţine controlul. Că te poate determina să faci orice vrea.

Asta confirma ceea ce simţea Armand. Era manipulat. Fiecare pas era prestabilit.

Fleming avusese ani întregi la dispoziţie pentru a plănui totul. El avea doar câteva ore pentru a încerca să-l ajungă din urmă.

— Mai există o posibilitate. Un lucru care mi-a venit în minte când eram în maşină. Este posibil ca Fleming să acţioneze prin altcineva, spuse Hardye.

— Cineva care a ajuns în sat chiar înainte de a fi descoperită camera ascunsă. Te gândeşti la Sam? întrebă Armand.

— Şi la Fiona, da. De fapt, sinceră să fiu, cel mai probabil Fiona. Ea are mult mai mult acces la tine. Dar asta ar însemna că a existat o legătură între Fleming şi fraţii Arsenault.

Nu era vestea pe care şi-o dorea, dar trebuia să înfrunte realitatea.

îl sună pe Beauvoir să afle ce mai făcuse.

— Directorul este îngrozit. Nu vrea să recunoască nimic. Să trimit o alertă pe numele lui Fleming?

Gamache era pregătit pentru această întrebare.

— *Non.* Nu avem nicio dovadă. Şi nu vrem să fie avertizat şi să se ascundă. Trebuie să-i trimitem de-aici pe Annie, Daniel şi pe copii. într-un loc sigur. Am un prieten care are o cabană lângă lacul Manitou, în Munţii Laurentini. O să-l sun, apoi îţi trimit adresa.

— Da, da, bine. O să-i duc eu acolo, spuse Jean-Guy care se simţea din ce în ce mai stresat.

— Jean-Guy?

— *Oui?*

— în legătură cu ce s-a întâmplat la USD...

— Nu s-a întâmplat nimic.

— *Merci quand même.* Mulţumesc oricum, spuse Armand.

Dacă duşmanii omului erau în propria-i casă, Gamache ştia că tot acolo erau şi prietenii lui.

Când închise, Armand observă maşina lui Robert Mongeau coborând în sat şi parcând lângă biserică.

Preotul coborî încet din maşină, de parcă ar fi păşit prin beton care se întărea. Cu fiecare mişcare forţată. Cu capul plecat. Cu ochii în pământ.

Armand se încruntă văzându-l cum înainta lent şi chinuit. Putea ghici ce se întâmplase. însă nu avea timp...

îşi sună prietenul cu casa de lângă lac şi

primi permisiunea şi promisiunea că nu va spune nimănui.
După ce îi trimise adresa lui Jean-Guy, se uită la o fotografie pe care tocmai i-o trimisese Reine-Marie. Era un selfie cu ea, Amelia şi Cecil Clarke. Bărbatul nu semăna deloc cu John Fleming.

Armand tocmai se pregătea să respire uşurat când citi şi mesajul. Clarke era inginer.

— Fir-ar să fie.

îi telefonă lui Nathalie Provost.

— Mă pregăteam să te sun, Armand. Am trimis numărul de serie de pe inel la Société des Ingénieurs. Tocmai am primit lista celor care l-au purtat.

— Există un John Fleming printre ei?

Urmă o pauză care părea mai lungă decât era.

— *Non.*

— Eşti sigură?

— Nu este o listă lungă, Armand. Da, sunt sigură.

— Dar un Cecil Clarké?

— *Non,* nici el.

— *Merd.*

Aceasta era prima veste bună. însemna că nu Fleming scăpase inelul. Că nu el fusese în subsolul lor. însemna că nu mâna unui nebun stătuse pe umărul lui Reine-Marie.

Se aşează pe scaun şi se uită o clipă pe fereastră. Apoi, aruncând o ultimă privire spre satul liniştit, se întoarse şi îşi înclină capul pe spate, uitându-se în tavanul de scânduri îmbinate cu lambă şi uluc. Dacă Fleming era în capul lui, asta însemna că probabil şi el putea intra în capul lui Fleming. Dacă încerca.

Armand închise ochii. Şi aşteptă. Şi aşteptă.

Din întuneric apărură nişte ochi. De un albastru uluitor.

Ochii lui Armand se deschiseră brusc, iar scaunul se înclină în faţă, aproape aruncându-l de pe el.

Spre deosebire de bătrâna şi acrita Ruth în rol de Fecioara Maria din portretul Clarei, în care aceasta pusese un punct de lumină în ochii ei furioşi creând speranţă în mijlocul disperării,

ochii lui Fleming străluceau împrăştiind lumină. Dar în ei era un punct negru. O ameninţare. O peşteră.

Armand văzu invitaţia de a intra. în disperare. Şi ştia că nu avea de ales.

Se aşează drept, îşi sprijini picioarele ferm pe podea, îşi puse câte o mână pe fiecare genunchi, închise din nou ochii şi respiră adânc de câteva ori.

Vin după tine.

în depărtare se auzea un zgomot. Atât de adâncit era în reveria lui, atât de concentrat, încât i-au trebuit câteva clipe ca să-şi dea seama că era telefonul lui.

— Gamache.

— Armând, am descifrat codul. Este scris într-un amestec de stenograme, inclusiv tironiană. Este, de fapt, aceeaşi frază în franceză, engleză, latină, germană, ebraică, toate amestecate. Un haos de limbi, un fel de glosolalie.

— Ce spune?

— *Vin după tine.*

Armând îşi simţi tot sângele năvălindu-i în inimă.

Şi până la urmă nu e nimic nou / E doar o amintire, până la urmă.

Amintirea unei frici / care acum s-a adeverit.

Capitolul 32

Harriet şi Sam porniră în drumeţie prin pădure, pe cărarea care ducea spre Scaunul lui François, cel mai înalt vârf al munţilor care înconjurau, protejau şi ascundeau Three Pines de lumea exterioară.

Poteca era suficient de abruptă încât s-o facă pe Harriet să gâfâi e.

— De ce se numeşte Scaunul lui François? o întrebă Sam, abia trăgându-şi sufletul.

Se aşezară pe nişte bolovani încălziţi de soare să admire priveliştea care se întindea de jur împrejur. De acolo, aveau impresia că puteau să întindă mâna şi să atingă Munţii Verzi din Vermont.

— Am întrebat-o odată pe mătuşa Myrna, dar nu ştia.

Rostind numele mătuşii ei, Harriet simţi o strângere de inimă. De tristeţe. Poate de vinovăţie. îi întorsese spatele femeii care fusese o parte importantă din viaţa ei, toată viaţa ei, în favoarea unui bărbat pe care abia îl cunoscuse.

Cum de a fost posibil să se întâmple una ca asta, se întrebă ea, ca Sam să pătrundă atât de adânc în inima ei, atât de repede? Şi să-i eclipseze pe cei dragi?

El părea că o înţelege, iar ei nu-i era frică cu el. Chiar se arătase interesat de pasiunea ei neobişnuită pentru cărămizi, spunându-i că şi el avea una.

— O pasiune? îl întrebase ea.

— Nu, o cărămidă. Una pe care o am de când eram copil. O să ti-o arăt cândva.

Sam scoase din rucsac salată de ouă şi sandviciuri cu unt de arahide învelite într-un prosop umed, iar ea scoase dintr-al ei un termos mare, cu apă rece ca gheaţa. Mâncară în tăcere, bucurându-se de privelişte.

Căldura zilei încălzea pinii şi răşina de pe ei, făcându-i să răspândească în jur parfumul dulce al acelor noi.

Harriet privea peste bolta nesfârşită a pădurii şi vedea o frumuseţe de nedescris. Era încântătoare, fermecătoare. Iar dacă nu erai atent, te ucidea.

Câţiva paşi în afara potecii, să culegi conuri de pin sau să priveşti o floare sălbatică, şi erai pierdut. Te-ai întoarce. Şi te-ai întoarce. Dar între timp poteca ar fi dispărut.

La început nu ţi-ar veni să crezi, poate chiar te-ai amuza puţin. Apoi, pe măsură ce minutele s-ar transforma în ore, ai începe să conştientizezi rapid situaţia. Ai dat de belea. Şi pe măsură ce soarele ar coborî spre asfinţit, anxietatea s-ar transforma în frică, iar frica, în panică.

Nu se poate aşa ceva.

Aşa s-a simţit oare şi Anne Lamarque când preotul a dat-o pe mâna justiţiei, iar martorii împotriva ei s-au înmulţit? Când soţul ei a depus mărturie despre grimoar? 1 s-a transformat amuzamentul în neîncredere, în panică şi apoi în groază?

Se abătuse prea mult de la calea impusă şi aceasta era pedeapsa ei.

Harriet privi peste pădure şi îşi imagină o femeie cu o fusta lungă, sfâşiată, şi o bluză aspră, strângând la piept un şal cu o mână şi ducând un sac de pânză în cealaltă.

Faţa şi mâinile lui Anne Lamarque erau zdrelite şi însângerate. Hainele îi erau murdare de noroi şi miroseau a sudoare, urină şi rahat. Părul ei sălbatic era plin de frunze şi crenguţe, de parcă ea însăşi s-ar fi transformat în pădure.

în sfârsit, arăta a ceea ce fusese acuzată că era.

înainte nu eram vrăjitoare /Dar acum sunt...

Femeia vrăjitoare fugea, urmărită prin sălbăticie de fiare care îi pofteau trupul şi de demoni înfometaţi care îi pofteau sufletul.

Fiecare zgomot era o ameninţare. Urletele lupilor, fuga furişată şi ţipetele creaturilor ciudate, ochii strălucitori care o priveau în lumina lunii. Muştele mâncătoare de carne care îi bâzâiau în jurul capului chinuind-o, muşcând-o, înnebunind-o. Făcând-o să fugă prin pădure,

dincolo de marginile lumii cunoscute şi spre nebunie.

Până când, în cele din urmă, a căzut în genunchi. Cu capul în mâini. Ghemuită ca un copil care a văzut uşa dulapului deschizându-se în toiul nopţii. Şi a înţeles că întregul coşmar era real.

Anne Lamarque s-a predat destinului ei.

Şi pe urmă? se întrebă Harriet.

Auzise Anne bolborositul uşor al râului şi ridicase capul? îşi ridicase faţa din mâinile murdare şi văzuse o geană de lumină pe cer? Văzuse o poiană puţin mai în faţă? O pajişte cu ierburi de leac şi iarbă dulce?

Recunoscuse ea, ca atâţia alţii după ea, un cămin în acest loc ascuns?

Anne Lamarque îşi sfidase torţionarii. în loc să fie blestemată, în loc să moară, îşi făcuse un cămin. Aici. Găsise un cămin aici. îşi construise o casă din pietrele smulse din pământ şi din copacii care altădată păruseră atât de înfricoşători, dar care acum se ofereau drept adăpost.

Din cele spuse de Ruth, alte două femei găsiseră, în cele din urmă, drumul spre Anne. Dar Harriet bănuia că fuseseră mai multe. Mult mai multe.

Un buchet de femei, poate. Tinere şi bătrâne. Crimele lor comune: sânii şi pântecele. Şi mintea.

Cu ajutorul grimoarului au supravieţuit, au construit o comunitate unde toate au fost binevenite. Aceasta a fost adevărata magie.

— La ce te gândeşti? o întrebă Sam cu vocea lui plăcută şi blândă.

— Mă gândeam că poate nu e chiar atât de rău să fii vrăjitoare.

Harriet aruncă o privire spre rucsacul lui.

— Ce mai ai acolo?

Nu era chiar gol şi ea spera că adusese o prăjitură. Avea forma unui chec cu lămâie, deşi părea prea greu pentru asta.

întinse mâna spre rucsac.

— Trimit familia la lac împreună cu patru

agenţi, spuse Jean-Guy.

îi enumeră, iar Armând încuviinţă. Erau buni, se putea avea încredere în ei.

— Sunt în drum spre Three Pines, dar mi-a trecut o idee prin minte.

— Spune.

— Să presupunem că e Godin.

— Fleming?

Gamache era pe punctul de a sublinia că Monsieur şi Madame Godin fuseseră căsătoriţi 40 de ani şi că trăiau în casa aceea de 15. Godin nu putea fi Fleming. Dar apoi îşi dădu seama...

— Ştim sigur că acela este Monsieur Godin? Cartea lui de identitate e în regulă, dar ar putea fi falsificată. Fleming ar fi putut să-i ucidă pe amândoi, apoi să pretindă că e Godin, ştiind că vom apărea.

Era posibil, se gândi Armând. Godin avea aproximativ vârsta potrivită. Era mai înalt şi mai robust, dar lucruri de genul ăsta puteau fi modificate cu ajutorul unor înălţătoare în pantofi şi cu o creştere intenţionată în greutate. Chiar şi culoarea ochilor putea fi schimbată cu ajutorul lentilelor de contact.

— A fost la înmormântarea ei. Oamenii ar fi văzut că nu era adevăratul Godin. Copiii lor şi-ar fi dat seama imediat, spuse Gamache.

— Adevărat. Poate că Fleming a ucis-o pe Madame Godin în urmă cu cinci săptămâni, iar pe Monsieur Godin abia acum câteva zile. Chiar înainte să ajungem noi. Ştiind că venim, spuse Beauvoir.

— Dar de unde putea să ştie? Nici noi nu ştiam. La momentul acela nu exista nicio crimă, doar camera de la mansardă şi obiectele. Era ciudat, dar nu ilegal. Billy şi cu mine am avut curiozitatea să vorbim cu soţii Godin, atâta tot. Abia când ne-am dat seama că Madame Godin a fost omorâtă, lucrurile s-au schimbat.

Dar apoi se gândi la ce spusese căpitanul Moel. Că Fleming deţinea controlul, că îl manipula. Era posibil să fi lăsat indicii pe care ei nici măcar nu le-au observat.

Da, era posibil ca Godin să fi fost Fleming. Corect.

— Avem o mostră de ADN de-a lui Monsieur Godin? întrebă el.
— Avem. Şi amprente. Le pot compara cu cele din dosarul lui Fleming.
— Nu merge. Dosarul oficial a fost înlocuit.
— Fir-ar să fie, aşa e. Director nenorocit. Poate găsim unul la procuratură.
— Asta ne va lua timp şi probabil vom avea nevoie de un mandat. Totuşi merită să încerci. Cât timp te ocupi tu de asta, eu mă duc acasă la Godin.
— Aşteaptă. Nu te duce singur, *patron.* Ajung şi eu acolo în 40 de minute, poate nici atât.

Armând reflectă puţin şi privi în sus pe deal, spre capelă.

— în regulă. Parchează într-un loc în care să nu ne poată vedea. Trebuie să fie o surpriză.

Deşi Gamache avea sentimentul neplăcut că nimic din ce făceau nu l-ar surprinde pe John Fleming.

— încă ceva. Directorul mi-a spus că o femeie îi transmitea mesaje lui Fleming la USD, prin gardianul-şef. Zicea că era soţia lui Fleming.
— Soţia lui? Nu se menţionează nimic despre asta în arhivă şi nu s-a spus nimic despre o soţie sau familie la proces.

Deşi cu siguranţă era şi o femeie în povestea asta, soţie sau nu. Ficţiunea Mountweazel.

— Ultima dată când am dat de ea a fost acum câteva luni, când a „pierdut” scrisoarea lui Stone la Muzeul Castelului Norwich. Poate că treaba ei s-a încheiat, spuse Gamache.

Amândoi ştiau ce păţeau oamenii de pe orbita lui Fleming odată ce se întâmpla asta. Ce făcea el cu un scaun vechi de care nu mai avea nevoie.

— De ce atâta fojgăială cu scrisoarea aia? întrebă Jean- Guy.
— Fojgăială? Iar ai vorbit cu Ruth?
— Mai rău, am ascultat-o. De ce această Mountweazel nu i-a trimis ea însăşi scrisoarea lui Billy, de ce a cerut muzeului să o trimită soţilor Godin?
— Ca să fie încă un interpus. Fleming vrea ca noi să ştim că el trage sforile, dar nu vrea să ne

apropiem prea mult.

în timp ce Armând traversa parcul îndreptându-se spre maşină, Ruth şi Clara îi făcură semn cu mâna să vină la ele.

— Trebuie să-ti dăm o veste. Ti-a spus Robert? îl întrebă Ruth.

— N-am vorbit cu el.

Bănuia însă despre ce era vorba, amintindu-şi de mersul greoi al părintelui, de capul lui plecat, de parcă gândurile i-ar fi fost mult prea grele pentru a le mai putea susţine.

— Sylvie a murit azi-noapte. în somn. Robert a găsit-o când s-a trezit, spuse Clara.

— E în stare de şoc, interveni Ruth.

— Şi eu sunt. Sylvie a fost cu noi aseară. Era slăbită, dar părea în regulă, spuse Clara.

Myrna ieşi din librărie, se uită în jur şi, văzându-i, se îndreptă spre ei.

— Aţi văzut-o pe Harriet?

— Nu. De ce? întrebă Clara.

— N-am mai văzut-o de când ne-am certat.

— Lasă-mă să ghicesc. Din cauza acelui tânăr? întrebă Ruth.

— Da.

Abia atunci Myrna păru să observe starea lor de spirit.

— Ce este? Ce s-a întâmplat?

— Sylvie Mongeau a murit aseară, spuse Clara.

— Nu se poate. Eram în drum spre ea. M-a invitat aseară, când au plecat. Zicea că ar vrea să vorbească cu mine.

— Cu tine? De ce? întrebă Ruth.

— în afară de faptul că sunt o companie plăcută? De fapt, nu ştiu. Dar sunt destul de sigură că nu s-a gândit că ar putea fi ultima ei conversaţie.

— Poate pentru că eşti psihoterapeut. Se vedea că era tot mai aproape de..., spuse Clara.

— Dar nu atât de aproape, replică Myrna.

— Luai cartea cu tine? întrebă Armând arătând spre volumul gros din mâna Myrnei.

Myrna se uită la ea, aproape surprinsă să o vadă.

— Da.

— Ţi-a cerut-o ea în mod special? întrebă el.

Myrna rămase puţin surprinsă de interesul lui Armând pentru o carte în timp ce, în mod clar, subiectul principal era moartea femeii care o ceruse.

— Da. O văzuse în bibliotecă la tine, Clara, şi m-a întrebat dacă pot să-i duc un exemplar. Zicea că şi-a dorit dintotdeauna să o citească.

— Putea s-o împrumute pe-a mea, spuse Clara.

în acel moment, Armând le părăsi şi urcă încet dealul până la bisericuţă. Cu gândul la Robert. Şi la Sylvie. Şi la dorinţa ei de a citi *The Mists ofAvalon.*

Ştia că era un roman excelent. O repovestire a legendei regelui Arthur din perspectiva personajelor feminine. în povestea tradiţională, spusă de un bărbat, acestea sunt vrăjitoare. în această repovestire, spusă de o femeie, sunt preoţesc.

Dar nu intriga romanului îl frapa pe el, ci faptul că o femeie foarte bolnavă cerea o carte foarte lungă. Una pe care se aştepta să aibă timp s-o citească.

Sylvie Mongeau nu avusese absolut nicio bănuială că va muri peste câteva ore. Pe de altă parte, se întreba Armând, el ar avea? Ar avea cineva?

Când se apropie de biserica St. Thomas, Armând auzi nişte zgomote, ca şi cum cineva ar fi zgâriat cu unghiile o tablă de scris.

Ridică privirea şi îl văzu pe îngrijitor în capul scării răzuind vopseaua albă de pe şindrilă.

— *Bonjour,* strigă Armând în timp ce urca treptele.

Bărbatul nici nu-l luă în seamă.

Odată ajuns sus, Armând se opri să privească peste sat. Spre acoperişul magazinelor de mai jos.

— Dumneata ai fost cel care a observat că la mansardă mai există o cameră lipită de librărie, îi spuse el îngrijitorului.

Bărbatul continuă să lucreze, cu spinarea plină de noduri vizibilă sub cămaşa de lucru uzată.

Armând îşi dădu seama că nu vorbise niciodată cu el şi că îl văzuse doar de la

distantă. Acum se uită mai atent. La părul lui cărunt şi rărit. La constituţia aproape fragilă.

Vârsta era nedefinită, dar cu mult peste cea mijlocie.

Singurul răspuns fu scrâşnetul racletei, ca şi cum bărbatul ar fi torturat clădirea.

Gamache păşi între îngrijitor şi perete. Omul trebuia să se oprească, altfel îi raşcheta picioarele inspectorului-şef.

îngrijitorul se îndreptă încet de spate. Era cu cel puţin zece centimetri mai scund decât Gamache, care avea 1,85.

Aruncă o privire spre sat şi ridică din umeri.

— Am spus că acoperişul va trebui înlocuit în curând. Nu am pomenit niciodată de o cameră ascunsă.

— Dar nu trebuie înlocuit, spuse Gamache. Uită-te.

Bărbatul nu se uită.

— M-am înşelat. Nu sunt meşter de acoperişuri.

Gamache îl privi fix, dar bărbatul continuă să-şi ţină ochii plecaţi.

— Te cheamă Claude, nu-i aşa?

— *Oui,*

— Şi numele de familie?

Bărbatul ezită. Lui Gamache îi era clar că era vorba de antipatie. Omul acesta nu îl plăcea. Deloc. Gamache nu-şi putea imagina de ce.

— Boisfranc.

— Monsieur Boisfranc, unde ai fost înainte să vii aici? Acesta îşi ridică ochii şi-i întâlni pe cei ai lui Gamache.

— Dispari.

Gamache ridică din sprâncene.

— *Pardon?*

— M-ai auzit. Dispari. Du-te dracului! Nu sunt obligat să răspund la nicio întrebare. Dă-te din calea mea! Am treabă, spuse îngrijitorul învârtind racleta de parcă ar fi fost un sis.

Gamache se uită adânc în ochii lui Claude Boisfranc şi văzu... nimic. Bine, nu văzu un monstru, un nebun. Văzu furie, dar asta nu era ceva neobişnuit pentru un poliţist.

Această agresivitate era o enigmă, însă nu un

motiv de îngrijorare.
— îmi cer scuze că te-am deranjat, spuse el şi, dându-se la o parte, deschise uşa bisericii.

înăuntru era întuneric şi răcoare şi mirosea a cărţi vechi şi a ceară pentru lustruit. Mirosea a calm şi, mai presus de toate, a stabilitate.

Robert Mongeau stătea într-o stranã, învăluit în lumina filtrată de vitralii.

Armand se aşează lângă el. Amândoi rămaseră tăcuţi câteva clipe, după care Armand spuse în şoaptă:
— *Désolé.*

Pe aeroportul Heathrow, în timp ce aşteptau zborul de întoarcere, Reine-Marie primi un telefon de la muzeu.
— *Oui, alio,* spuse ea.
— Madame Cloutier? Aici Cecil Clarke. Tocmai mă uitam
la *Comoara Páston* şi am observat ceva. – Oh?
— Nu ştiu de cât timp sunt acolo, dar pe cadranul ceasului sunt nişte semne.
— Cuvinte?
— Nu, doar linii, nici măcar imagini. Mâzgăleli. Nu cumva dumneavoastră...
— Dacă le-am făcut noi? Sigur că nu. Noi nu am rămas nicio clipă singure cu tabloul, chiar dacă am fi vrut. Puteţi să le faceţi o fotografie, vă rog?
— De ce?
— Vă rog, faceţi-o.

Imediat ce o primi, le-o trimise, cu degete tremurânde, lui Armând, lui Jean-Guy şi Ameliei. Apoi o studie şi ea. Erau mâzgălelile unui nebun.

Capitolul 33

Cei doi bărbaţi stăteau tăcuti. Unul amutit de durere, celălalt ştiind că nu existau cuvinte de consolare.

Armând nu putea nici măcar să-i ofere companie. Bărbatul de lângă el era singur. Stătea pe o insulă, într-un ocean imens, de unde nu se vedea uscatul.

Asa că Armând stătea în linişte, scăldat şi el în lumină. Trebuia să plece în curând pentru a se întâlni cu Jean-Guy, dar câteva minute putea să mai rămână cu prietenul său. Să spere şi să se roage ca într-o bună zi să apară un pod sau o corabie care să-l ducă pe Robert într-un loc liniştit.

— A plecat.

Cuvintele stârniră praful prins în razele de soare, făcându-l să se rotească.

— *Oui,*

Armând aşteptă o clipă. Două. După care spuse:

— Vrei să vorbim?

Armând presupuse că tăcerea era răspunsul, dar apoi...

— Era bine când ne-am dus la culcare.

Robert părea să vorbească cu Biblia pe care o ţinea în mână.

— l-am dat medicamentele, apoi i-am citit până când a adormit.

Continua să privească drept înainte.

— Nici măcar nu ajunseserăm la jumătatea cărţii.

Părea irelevant, dar Armând înţelese. Nu mai era o carte, devenise un simbol.

îşi aminti că, la vârsta de nouă ani, găsise cartea pe care o citea tatăl său. Era pe noptieră, cu un semn de carte acolo unde se oprise. De unde se aşteptase să o continue. Dar nu a mai

făcut-o niciodată.

Micul Armând a dus cartea în dormitorul lui şi a pus-o într-un sertar. în siguranţă, pentru când aveau să se întoarcă. Pentru ca tatăl lui să poată relua povestea de unde o lăsase.

Lui Armând îi luase mai bine de 40 de ani până să deschidă, în sfârşit, cartea. Se aşeza pe banca din Three Pines zi după zi cu ea în mână, dar tot nu îndrăznea. Şi apoi, într-o bună zi, a îndrăznit.

Armand, bunic pe atunci, a citit-o până la capăt, terminând ceea ce începuse tatăl său. Spera ca şi Robert să o facă într-o bună zi. Dar preotul nu mai avea înaintea lui 40 de ani să aştepte podul sau corabia.

Jean-Guy ajunse la locul de întâlnire mult mai devreme decât era stabilit şi opri maşina într-un mic luminiş, unde Monsieur Godin, sau Fleming, nu putea să-l vadă.

După ce primi confirmarea că Annie, Honoré şi Idola, împreună cu Daniel şi familia lui, erau în siguranţă la casa de lângă lac, deschise e-mailul de la Reine-Marie.

Era ataşată şi o fotografie a ceasului din *Comoara Pástonoriginală*. De jur împrejurul cadranului erau linii şi semne.

— O//, *merde,* spuse el.

Inima îi bătea repede de emoţie sau de groază ori de amândouă la un loc.

Curatorul tocmai a descoperit astea pe tabloul original. Nu era acolo până acum.

Beauvoir redirecţionă mesajul către doctorul Brunei pentru decodificare şi îl puse pe Gamache în Cc.

— îmi amintesc ziua când am venit acasă şi i-am spus lui Sylvie că vreau să mă înscriu la Teologie, spuse Robert zâmbind.

Armand asculta. Se întreba dacă preotul mai ştia că el era acolo sau dacă vorbea singur.

— Ea n-a protestat. N-a fost surprinsă, deşi asta însemna o schimbare totală a stilului de viată. Gata cu cluburile

f

private, gata cu călătoriile la clasa business.

Gata cu mesele rafinate în restaurante cu preţuri ridicole. Trebuia să vindem afacerea, casa, cabana de pe malul lacului Manitou. Trebuia să cheltuim cu grijă fiecare cent. însă ea n-a protestat. Cred că s-a simţit uşurată că văzusem în sfârşit ceea ce pentru ea fusese evident de ani întregi. Că eram nefericit şi îi făceam nefericiţi pe toţi cei din jurul meu.

Se întoarse puţin şi se uită la Armand. Studiindu-i chipul, căutând ceva. Apoi îşi întoarse din nou privirea.

— Ştii, aceasta a fost prima noastră mutare în interes de serviciu. Eu am vrut o biserică în Montreal sau Québec, aşa că episcopul m-a trimis aici, spuse el şi râse înfundat. Ne-a luat câteva zile până să găsim locul. Am tot sunat la diocezã să mă asigur că am înţeles bine.

Robert clătină din cap. Pierdut în amintiri. Unde Sylvie era lângă el în maşină.

în timp ce Armand privea, Robert întinse mâna, cu palma în sus, apoi o închise încet peste mâna ei în timp ce căutau prin zona rurală satul care părea mai degrabă mit decât realitate.

— Ea deja se hotărâse să oprească tratamentul. Voia pur şi simplu să-şi trăiască restul zilelor. De fapt, de-asta am vrut la oraş, ca să fim mai aproape de un spital. însă ea a vrut la ţară, să fie aproape de natură. îi plăcea să se plimbe pe aici. în fiecare seară, după cină, ne plimbam, dar în ultima vreme doar stăteam în grădină.

Tăcu, pierdut în amintiri. Apoi îşi aminti că murise. Şi o pierdu din nou, insula îndepărtându-se tot mai mult în largul mării.

Pentru Robert Mongeau va exista mereu un înainte şi un după. Toate evenimentele vor fi de-acum înainte datate *pe când trăia Sylvie* şi *de când a murit Sylvie.*

Robert îşi strânse ochii, iar Armand simţi o *r 7 f* împunsătură ascuţită în propria inimă.

— Ştiu, ştiu, ştiu că s-a dus la Dumnezeu, spuse Robert. Ştiu că se odihneşte în pace. Dar, oh Doamne, oh Doamne.

Armand se întinse şi îi luă mâna.

Era conştient că timpul trecea. Conştient că Beauvoir îl aştepta. Că poate şi Fleming îl aştepta, chiar dincolo de usa aceea.

Dar asta era ceva important. Spera că, dacă i s-ar întâmpla ceva lui Reine-Marie, cineva îl va ţine şi pe el de mână.

— îmi pare rău. îmi pare atât de rău, repetă Robert, plângând de-a dreptul acum.

— E în regulă, şopti Armand.

Ştia că erau cuvinte goale. Dar trebuia să-i ofere ceva.

Mongeau se reculese, se aşează mai drept, îşi retrase mâna din cea a lui Armand şi îşi sterse ochii şi nasul cu o batistă. Apoi, pe neaşteptate, zâmbi.

— Nici nu-mi pot imagina ce-o fi crezut Claude. Aproape că l-am călcat când am dat cu spatele pe alee ca să vin încoace. După ce au...

Lui Armand îi trebui un moment să înţeleagă ce spunea.

— Pe alee? La tine acasă? Claude a fost la tine azi-dimi- neată?

— Da. îl plătesc în plus să facă diverse treburi pe lângă casă. Tocmai plivea aleea. în graba mea să ajung aici, să plec, nu l-am văzut. Din fericire, a reuşit să se dea la o parte. Este mult mai agil decât pare.

— A fost acolo şi ieri?

— Da, însă numai după ce a terminat treaba aici.

Armând îşi alegea vorbele cu grijă, dar Robert părea recunoscător pentru această schimbare de subiect.

— Poţi să-mi povesteşti cum ai ajuns să-l angajezi pe Monsieur Boisfranc?

— Pe Claude?

Preotul se opri să se gândească.

— Credeam că ţi-am spus. Mi-a fost recomandat. O femeie care stătea la pensiune a fost la slujbă într-o duminică, spuse el şi se opri puţin. îmi amintesc pentru că Sylvie era prea slăbită ca să vină. Au fost câteva zile când nu s-a simţit prea bine. Prima slujbă la care a lipsit.

Reflectă o clipă, apoi continuă.

— Femeia a rămas după aceea la o cafea şi o prăjitură şi probabil că m-a auzit discutând cu Gabri că aveam nevoie de un îngrijitor.

— Ea ce-a spus?

— Că lucra ca voluntar pentru un grup din Montreal, la un centru de reabilitare pentru foşti deţinuţi. Claude era unul dintre ei. Condamnat pentru infracţiuni minore. A tot intrat şi ieşit din închisoare. L-am intervievat şi am decis să-l angajez.

— Un fost condamnat?

Robert se întoarse în scaun să se uite la Gamache.

— Eşti ultima persoană la care m-aş aştepta să refuze cuiva o a doua sansă. La urma urmei, tii în casa ta un condamnat pentru crimă. Cel mai rău lucru pe care l-a făcut Claude a fost să fure nişte haine.

— Nu te condamn şi nu te acuz de nimic.

— îl acuzi pe el?

— Nu.

Nu încă. Deşi asta explica aversiunea lui Boisfranc faţă de Gamache. Faţă de toţi poliţiştii, probabil. Şi cine îl putea învinui?

Dar în mintea inspectorului-şef se declanşau nişte semnale de alarmă.

— Ştii cum se numeşte centrul de reabilitare?

— Nu, dar am să-l caut pentru tine. Chiar contează?

— Ai adresa lui Claude?

— Aici? L-am lăsat să locuiască în subsolul bisericii. De ce?

— Dar numele femeii care l-a recomandat?

Robert râse.

— Glumeşti, nu? Au trecut aproape doi ani de-atunci. Apoi se opri şi înclină capul într-o parte.

— De fapt, culmea, chiar mi-l amintesc. Era...

Gamache îl ştia încă dinainte de a i-l spune.

— Mountweazel. Claude este puţin ciudat, taciturn, ştiu asta. însă a fost un dar de la Dumnezeu, spuse Robert.

— Da, sunt sigur că a fost. Ascultă, Robert, Reine-Marie se va întoarce abia mâine cel mai devreme. Vino la mine la masă. Rămâi să dormi

la mine. Te rog.

Preotul se gândi o clipă.

— *Merci.* Mi-ar face plăcere. Nu ştiu dacă aş putea dormi acasă...

— Da.

Tăceau, Armând conştient că trebuia să plece curând.

— Sper că Reine-Marie s-a simţit bine. Sylvie şi cu mine adoram să vizităm galeriile şi muzeele din Londra. Şi Parisul, desigur. Cel mai mult îi plăcea să umble prin pieţele de vechituri din Paris. Cea mare, cum îi zice? Mintea mea nu funcţionează.

— *Les Puces.*

Preotul râse scurt.

— Desigur. *Les Puces.* Puricii. Cred ţi-e dor de Reine-Marie când e plecată.

— Asa e.

— Trebuie să i-o spui, Armând.

Preotul se întoarse şi îl privi direct pe Armând, pentru prima dată de când sosise.

— Ştie.

— Da, îmi imaginez că ştie. Dar niciodată nu e prea des să i-o spui. Niciodată nu e prea des să-i spui cuiva că este preţuit. Că ţi-e dor de el.

Se opri o clipă.

— Crede-mă.

Şi Armând îl crezu.

— A vizitat-o cineva pe Sylvie ieri?

— Nu. Am fost într-o scurtă vizită la Clara, dar nimeni nu a venit acasă. De ce?

— Gândeste-te, Robert. Cineva?

— Ce e, Armând, de ce întrebi?

— Mă întrebam doar.

— Mie mi se pare că e mai mult de-atât. Spune-mi.

— Defect profesional, mă tem.

Mongeau se uită la el.

— Profesional? Doar nu te gândeşti că a fost... Asta e o nebunie.

Vocea i se înălţă în gama isteriei.

— De ce spui asta?

— Nu spun nimic, Robert. Doar întreb.

Vocea lui Armând era liniştită, calmă.

— A avut cancer, pentru numele lui Dumnezeu.

Ce insinuezi?

— îmi pare rău.

Şi chiar îi părea. Dar oricum trebuia să întrebe. Din nou.

— A venit cineva acasă ieri? O livrare, poate?

— Nu.

însă de data asta simţi o ezitare, o uşoară schimbare în atitudinea părintelui.

— De fapt, a fost livrat un pachet. Sylvie a spus că nu-şi amintea să-l fi comandat, dar cred că deja cancerul îi ajunsese la creier. Uita lucruri, devenea tot mai confuză.

— Ce era?

— Un ceas.

— Ceas?

Mintea lui Armând fugi la fotografia pe care i-o trimisese Reine-Marie, cu detaliul din adevărata *Comoară Pastori.*

— Ştii la ce oră era setat?

— Bineînţeles că nu. Cine observă aşa ceva?

Gamache aproape că se temea să pună următoarea întrebare.

— Era ceva scris pe el?

Preotul se uită la el de parcă îşi pierduse minţile.

— Ceva scris? Despre ce vorbeşti? Sylvie a murit. Nu-ţi pasă? Sigur că da, hai să vorbim acum despre ceasuri.

— îmi pare rău, bineînţeles că-mi pasă. Mi-aş dori să nu fiu nevoit să fac asta, dar... Robert, unde a fost dusă? întrebă Armând aplecându-se înainte.

Preotul rămase perplex, apoi făcu ochii mari.

— Doamne Dumnezeule, doar nu te gândeşti la o...

— Autopsie. Nu încă, dar avem nevoie de probe de sânge şi de ţesut. Şi trebuie să văd ceasul. îmi pare enorm, enorm de rău, dar dacă cineva i-a făcut rău lui Sylvie, trebuie să ştim. Ne-ar putea ajuta să găsim persoana respectivă şi să o împiedicăm să mai facă rău altcuiva.

Poate că era o manipulare să apeleze la simţul civic al preotului, dar totodată se întâmpla să fie adevărat. Trebuiau să intre în posesia trupului lui Sylvie Mongeau înainte de a

fi îmbălsămată.

— Dar este ridicol. De ce i-ar face cineva rău lui Sylvie?

— Nu ştiu şi probabil că a avut o moarte liniştită şi naturală. Dar trebuie să fim siguri.

— Fără autopsie. Promiţi? spuse Robert.

— Fără autopsie. Nu fără să-ţi spun. îţi promit.

Mongeau îi dădu numele casei de pompe funebre. Armand se ridică.

— De fapt, n-o să pot veni la tine acasă. O să-l rog pe Claude să lase ceasul la vechea gară, spuse preotul cu o voce rece, formală.

Şi cu asta îi întoarse spatele lui Gamache.

— Aş vrea să te mai gândeşti, Robert.

Acesta nu se clinti, dar Armand mai avea o întrebare.

— Monsieur Boisfranc are o cheie de la casa ta?

însă Robert continua să privească înainte. Cu toate astea, Gamache era foarte sigur că ştia care era răspunsul.

în loc să iasă din biserică, Armand coborî la subsol, unde găsi camera îngrijitorului. Avea un pat de o persoană şi un dulap. Armand rămase în prag şi se uită înăuntru. Nu avea niciun drept să percheziţioneze camera bărbatului şi nimic din ceea ce ar fi găsit n-ar fi putut fi folosit drept probă.

Se gândi. Cântărind consecinţele. Pe cele legale şi pe cele morale.

Apoi intră în cameră şi căută. Rapid, cu pricepere.

însă nu era nimic. Nici fotografii, nici scrisori. Nimic scris de mână.

Era camera modestă a unui om fără rădăcini. Apoi Armand se uită în spatele uşii şi găsi un afiş. Era de la prima expoziţie personală a Clarei la *Musée d'art contemporain* din Montreal.

Muzeul alesese extraordinarul portret al lui Ruth Zardo în postura Fecioarei Maria părăsită, uitată, acrită, strângând un şal albastru la gâtul ei slăbănog şi privind spre lume cu dispreţ.

Numai că, numai că... Pentru cei care nu se grăbeau exista o recompensă dincolo de orice

aşteptare. Era micul punct din ochii ei. Minuscula urmă de speranţă.

Omul acesta stătea noaptea în pat şi se uita la el? Şi dacă da, ce vedea? Deznădejdea sau speranţa?

Era o revelaţie despre un bărbat care încerca să-şi îndrepte viaţa? Sau era încă un semn de la Fleming? Dintre toate posterele pe care le-ar fi putut alege, Boisfranc pusese pe perete unul unic pentru acest sat. Unul care vorbea despre o mamă a lui Hristos înfuriată.

Da, era exact genul de imagine pe care ar fi ales-o un credincios decăzut. Şi exact genul de imagine pe care ar fi interpretat-o greşit.

La plecare, Armând îl căută pe îngrijitor, însă acesta nu se vedea pe nicăieri, deşi racleta rămăsese lângă peretele de şindrilă.

Când se îndrepta spre maşină, se gândea la schimbul de cuvinte cu Boisfranc. Deşi nu fusese deosebit de plăcut, nu îi declanşase niciun semnal de alarmă. Se uitase în acei *f*
ochi şi nu-l văzuse pe John Fleming. Dar chiar şi ochii puteau fi mascaţi cu lentile de contact colorate.

în timp ce se gândea la asta, şi-a dat seama că tocmai se despărţise de un alt bărbat care, în linii mari, se potrivea cu descrierea lui John Fleming. Adaugă greutate. O barbă tunsă. Pune lentile de contact...

Armând s-a oprit lângă maşină şi a dat un telefon. După ce a fost transferat de câteva ori, a primit în sfârşit legătura.

— Episcopul Hargreaves? Numele meu este Armând Gamache, sunt...

— Da. Ştiu cine sunteti, zise bărbatul.

O spusese cu jovialitate, cu afecţiune chiar.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule inspector-şef? Sper că nu este vorba de o crimă.

Vocea îi devenise gravă.

— Nu. Nu ştiu dacă aţi auzit, dar Sylvie Mongeau a murit azi-noapte. Era soţia unuia dintre clericii dumneavoastră, preotul care a fost repartizat la biserica din satul meu, Three Pines.

Aşteptă ca episcopul să-şi amintească.

— Robert Mongeau. Da. Oh, Doamne. Ştiam că

asta urma să se întâmple, dar întotdeauna este un şoc, nu-i aşa? Am să-l sun şi am să mă rog pentru amândoi.

— Puteţi să-mi vorbiţi puţin despre el?

Urmă o pauză. Era clar că episcopul anglican voia să întrebe de ce, dar se abţinu.

— Bine, dosarul lui este privat, desigur, dar pot să vă spun că a absolvit Facultatea de Teologie în urmă cu vreo doi ani şi a candidat pentru un post în Montreal. Aveam de gând să-l repartizez în West Mount, dar Sylvie a venit la mine în secret şi a cerut o repartiţie la ţară.

— De ce Three Pines?

— Ea a cerut în mod special. A spus că auzise de la o prietenă cât de frumos este. Paşnic. Cu o comunitate primitoare. Un loc care ar fi putut fi un sprijin.

— Pentru ea, din cauza cancerului de care suferea.

— Nu. Se gândea la Robert. La faptul că va avea nevoie de acel sprijin, într-o bună zi.

Armând aruncă o privire spre biserică şi spre bărbatul pe care tocmai îl lăsase şi mai devastat decât atunci când venise. Răsuflă îndelung şi continuă.

— Presupun că nu v-a spus numele prietenei.

De data asta episcopul râse.

— Se vede că aţi exersat stăruinţa, domnule inspector-şef. Nu am cum să-mi amintesc, chiar dacă ea mi l-ar fi spus, ceea ce mă îndoiesc. Am căutat satul şi, bineînţeles, Three Pines avusese numai pastori itineranţi, după cum probabil ştiţi, însă niciunul permanent. De fapt, responsabilitatea pentru îngrijirea sufletelor o atribuim pe rând preoţilor, pastorilor şi rabinilor, l-am întrebat pe colegii mei şi toţi au fost de acord să-l lase pe Monsieur Mongeau să fie pastor cu normă întreagă. în mod normal, nu aş fi desemnat un pastor dedicat unei congregaţii atât de mici, însă am fost înduioşat. Şi eu îmi pierdusem soţia cu un an înainte.

— Condoleanţe.

— *Merci.* Dar asta chiar sensibilizează o persoană. îmi pare rău pentru Madame

Mongeau. Am simpatizat-o. îi simpatizez pe amândoi. Robert este un om extraordinar. Dar aşa sunt în general cei care îl regăsesc pe Dumnezeu după ce au rătăcit prin pustie.

— *Merci,* Excelenta Voastră.

A închis, uşurat. Nu se aşteptase la un alt răspuns de la episcop, dar trebuia să fie sigur că Robert Mongeau era cine spunea că este. A sunat apoi la Serviciile Corecţionale, pentru dosarul lui Claude Boisfranc. Şi, cel mai important, pentru o fotografie.

în timp ce se afla la volanul maşinii, îndreptându-se spre locul de întâlnire cu Jean-Guy, Armând şi-a promis să încerce să nu mai vadă fantome sau Flemingi în spatele fiecărui copac. Erau o mulţime de copaci. Şi o mulţime de fantome.

Jean-Guy se uită în lungul drumului de pământ. Pentru a *n-a* oară.

Gamache îi trimisese un mesaj în care spunea că va întârzia câteva minute. Asa că asta era tot ce-i rămăsese de făcut lui Beauvoir, dacă tot nu putea să coboare din maşină să se plimbe. într-un târziu, văzu Volvo-ul apropiindu-se.

Beauvoir ajunse lângă el înainte ca maşina să se oprească de-a binelea.

— M-am uitat peste dosarul lui Fleming, spuse el, ţinând dosarul în mână şi urcându-se pe scaunul din dreapta. Există o listă ataşată pe spatele ultimei pagini. Cu localităţile în care a domiciliat şi perioada. John Fleming a locuit în aceeaşi localitate cu Clotilde Arsenault acum 26 de ani. Am accesat dosarul Arsenault şi am comparat. Şi, fii atent, când Clotilde a fost omorâtă, se afla în satul învecinat.

Gamache se uită uluit la Beauvoir.

— Asta nu apare în dosarul pe care îl am eu.

Luă hârtia şi îşi puse ochelarii de citit. Petrecuse ore în şir aşezat la biroul din cămăruţa de la subsol, parcurgând iar şi iar, de-a lungul anilor, dosarul voluminos.

Erau goluri uriaşe în cronologie. Şi în acele goluri, inspectorul-şef Gamache era convins, se aflau îngropate şi alte victime. în acele goluri ar

putea găsi numele unui complice, aflat încă în libertate.

în acele goluri ar putea să-l găsească acum pe nebunul care scăpase.

Lista cu locurile şi datele pe care i-o dădu Beauvoir era scrisă pe o foaie de hârtie ruptă dintr-un caiet de exerciţii cum erau cele pe care nepoatele lui le aduceau acasă de la şcoală. Nu mai lipseau decât stickerele cu ponei.

— Astea sunt informaţii pe care el le-a dat în timp ce se afla la USD, spuse Beauvoir.

Gamache îşi scoase ochelarii de citit şi se uită prin parbriz la drumul de pământ bătut de soare. Mintea îi lucra febril, revenind la acea zi de noiembrie de pe malul lacului plumburiu. La casa aceea. La copii. La videoclipuri. Era posibil ca Fleming să apară într-unul dintre ele?

Era posibil ca Fleming să fi fost cumva implicat în uciderea lui Clotilde?

— Ar putea fi şi astea nişte minciuni. Ca să ne deruteze, să ne pună pe o pistă greşită, spuse el.

— M-am gândit la asta. Am sunat la centrul de detenţie şi am vorbit cu directorul închisorii. A recunoscut că multe informaţii din dosar au fost falsificate. Cartea de identitate, amprentele, ADN-ul. Dar nu şi lista.

— Nu spun neapărat că a fabricat-o directorul. Spun că Fleming i-a minţit când le-a zis unde a locuit şi când.

Avem doar cuvântul lui şi ştim cât valorează.

Lista ar fi putut să fie scrisă la fel de bine pe hârtie igienică. Gamache nu îndrăznea să o respingă de tot. Cu siguranţă era tot o manipulare, dar asta nu o făcea neadevărată. Şi cu siguranţă era ciudat faptul că, dacă Fleming a inventat-o la întâmplare, a ales acele localităţi şi acei ani.

— Trebuie să aflăm dacă numele lui figura în registrul lui Clotilde.

— Se rezolvă.

— în dosarul ăla (arătă cu capul spre dosarul de pe genunchii lui Beauvoir) se menţionează că ar avea soţie? Copii?

— Nu. Dar asta e altceva, *patron.* Am făcut

calculul. Dacă ce scrie aici este adevărat, John Fleming nu doar că a fost în acelaşi oraş cu Clotilde în urmă cu 26 de ani, ci a şi locuit acolo când ea a născut.

— Pe cine?

Deşi putea să facă singur calculul.

— Pe Fiona.

Se lăsă tăcerea o clipă, două, timp în care Gamache se uită lung la Beauvoir.

— Vrei să spui că Fiona Arsenault este fiica lui John Fleming?

— Da. Poate. E posibil. Pe certificatul ei de naştere nu apare numele tatălui, iar Fleming plecase când s-a născut Sam. Putem obţine datele ADN-ului ei şi, când le găsim pe cele ale lui Fleming, le putem compara.

Armând se simţea de parcă cineva tocmai îl lovise în moalele capului.

Putea fi oare chiar mai rău decât se temuse el?

Nu Sam, până la urmă, ci Fiona, aşa cum susţinuse mereu Jean-Guy. Aşa cum susţinuseră şi alţii. Dar el îi ignorase. Atât de sigur de el.

Fiona. Tânăra pentru a cărei eliberare garantase. Care fusese eliberată în custodia lui. Eliberată în casa lui. în familia lui.

— N-aveai de unde să ştii, *patron.*

— Tu ai ştiut.

— Am ghicit. Nu ştiam şi încă nu ştiu.

Chiar dacă Armând nu voia să-l creadă, unul dintre punctele sale forte era că vedea adevărul, oricât de îngrozitor ar fi fost. Iar ăsta părea a fi adevărul. Şi era îngrozitor.

Jean-Guy întinse mâna spre mânerul uşii, dar Gamache îl opri.

— Am şi eu noutăti.

îi povesti lui Beauvoir despre Sylvie Mongeau.

— Am sunat la casa de pompe funebre. Vor trimite cadavrul la medicul legist. Am atenţionat-o pe doctoriţa Harris să ia deocamdată doar probe de sânge şi ţesut şi să le analizeze repede, spuse el.

— Crezi că Madame Mongeau a fost omorâtă?

De Fleming? De ce ar fi făcut-o?

— Nu ştiu. Poate că nu a fost ucisă. Sau poate că ştia sau văzuse ceva. Cred că a cunoscut-o pe femeia aia, Mountweazel. Sylvie a fost cea care a cerut personal să fie repartizaţi în Three Pines pentru că o femeie îi spusese că e un loc liniştit. Cred că acea femeie era Mountweazel. Poate că Fleming era îngrijorat că Sylvie o va recunoaşte.

— Deci crezi că e şi ea aici?

— Nu ştiu. Poate că nu a sosit încă. Poate de aceea Sylvie a trebuit să fie omorâtă acum, înainte să o facă.

Poate, poate, poate. Dar mai era un poate, unul şi mai mare.

— Sylvie a rugat-o pe Myrna să-i aducă o carte, deşi erau abia la jumătatea celei pe care o citeau. Cred că a fost doar un pretext pentru a vorbi cu Myrna. Ca psihoterapeut, poate, sau ca mătuşă a lui Harriet. Poate că l-a recunoscut pe Sam de undeva şi a vrut s-o avertizeze pe Myrna.

— Poate, spuse Jean-Guy.

Dar Armând ştia cum să interpreteze acea privire, acel ton.

El crede că nu sunt dispus să accept faptul că Fiona este cea pe care trebuie s-o urmărim, nu Sam. Şi s-ar putea să aibă dreptate. Poate că pe Fiona a recunoscut-o. Dar atunci de ce să vorbească cu Myrna şi nu cu Reine-Marie sau cu mine? Nu, trebuie să fi fost vorba de Sam...

îşi dorea cu disperare să creadă că monstrul din mijlocul lor nu era cel pe care îl eliberase el. Nu Fiona.

Nu Fiona.

Nu Fiona.

Ci Sam.

Doamne Dumnezeule, poate că sunt amândoi.

— Sau poate faptul că a vrut s-o vadă pe Myrna n-are nicio legătură cu moartea ei. Poate că pur şi simplu îi plăceau cărţile şi compania ei, spuse Jean-Guy.

Gamache încuviinţă. Era cea mai simplă explicaţie şi cea mai probabilă.

— Poate.

— Bietul Mongeau, spuse Jean-Guy.

— *Oui,*

Armând trebuia să încerce din nou să vadă dacă bărbatul îndoliat nu voia totuşi să vină la cină şi rămână să doarmă la el.

începu să răsfoiască dosarul din nou, iar privirea i se opri la lista victimelor lui Fleming.

Evident, Armând le ştia pe toate pe de rost. Numele lor. Familiile lor. Comunităţile, locurile de muncă, prietenii şi credinţele lor.

Funcţionarul de la Hudson's Bay. Pescarul. Constructorul de poduri.

— O, Doamne, şopti Gamache.

Se uită fix la listă. Apoi, coborând din maşină, începu să se plimbe. în direcţia opusă casei lui Godin. Jean-Guy era pe punctul de a coborî după el, dar ştiindu-l suficient de bine, îl lăsă să se gândească. îl privi cum se întorcea şi se îndepărta din nou. Apoi iar se întorcea şi se îndepărta. Cu mâinile strânse la spate, cu capul aplecat de parcă s-ar fi ferit de bătaia vântului.

Apoi se opri, se întoarse şi se uită la Jean-Guy.

— Ce este? întrebă Beauvoir.

Dar Gamache era cu telefonul la ureche. A sunat şi a tot sunat până a intrat mesageria vocală.

— Nathalie, sunt Armând. Poţi să-mi trimiti lista?

După ce închise, se îndreptă grăbit spre Jean-Guy, vorbind în timp ce mergea.

— A patra victimă a lui Fleming, Connor McNee. A fost constructor de poduri.

— Da, spuse Beauvoir înţelegând brusc. De aceea apărea imaginea Podului Québec în tablou?

— Aşa cred. Inelele de inginer sunt făcute din rămăşiţele podului. Iar Connor McNee cred că a fost inginer. Cred că inelul a fost lui.

— Dar e mort. N-ar fi putut să-l lase acolo.

— El nu, dar Fleming, da. Cadavrele nu au fost găsite niciodată. Doar capetele.

— La dracu', murmură Beauvoir.

Trecuseră de mult de fojgăială..

Gamache îşi verifică mesajele în speranţa că Nathalie trimisese deja lista persoanelor care

purtaseră inelul. N-o trimisese. Dar avea un mesaj de la Jérôme Brunei.

— Ce este? întrebă Beauvoir, văzând expresia de pe chipul lui Gamache.

— Dr. Brunei a decodificat mesajul de pe cadranul ceasului din adevărata *Comoară Pastori.*

Armând întoarse ecranul telefonului spre Jean-Guy. *Timpul a expirat.*

— Dumnezeule mare, şopti Beauvoir.

Capitolul 34

Myrna era din ce în ce mai îngrijorată. îi trimisese un SMS lui Harriet şi o sunase. îi scrisese pe e-mail şi pe WhatsApp.

însă niciun răspuns.

— Sunt sigură că e bine, o linişti Clara de pe scaunul din fata şevaletului.

Myrna stătea pe canapea, cu fundul pe podea şi genunchii undeva în jurul urechilor.

— Doar te ignoră. Până la urmă se va calma. Las-o în pace.

— Mda, poate. Mă duc la pensiune.

Myrna scoase un geamăt în toiul efortului lipsit de succes de a se ridica de pe canapea.

Clara oftă.

— Tu ai auzit ceva din ce-am spus eu până acum?

— Am auzit. Nu sunt de acord, spuse Myrna, rostogolindu-se în sfârşit de pe canapea.

— Uite, ce-ar fi să-l suni pe Gabri. întreabă-l dacă Harriet s-a întors. Doar stă acolo acum, nu?

— Da.

Era o idee bună. în timp ce telefonul suna, se uită la tabloul la care lucra Clara.

Era un vârtej de culori ameţitoare. Arăta ca o dezordine stridentă.

După ce vorbi cu Gabri, închise şi oftă.

— S-a întors. Harriet şi Sam s-au întors la pensiune acum câteva minute. Şi au comandat deja cina de la bistrou.

— Bun, spuse Clara, întorcându-se la pânza ei. Vezi? E vie şi nevătămată.

Deşi Myrna nu era deloc convinsă că era aşa.

Harriet se agită. Şi vomă. îşi simţea capul de parcă i-ar fi fost despicat în două, iar în gură avea gust de sânge amestecat cu vomă.

încercă să se mişte, dar nu reuşi. Abia după un moment creierul ei confuz realiză că era legată.

Nu poate fi adevărat, se gândi ea.

Avea vederea înceţoşată, dar putea să-şi dea seama că se afla în pădure. întunericul se apropia din nou.

Nu se poate aşa ceva, se gândi ea.

în timp ce-şi pierdea cunoştinţa, zări ceva pe pământ, la mică distanţă de ea. Părea a fi un corp. Părea a fi...

— Sam?

— Am primit informaţiile despre McNee. A lucrat în nordul Quebecului, construia poduri. Căsătorit. Două fiice. Născut şi crescut...

— Da, da, ştiu toate astea. Mă interesează studiile lui. Ce pregătire avea?

Beauvoir parcurse repede textul. Apoi ridică privirea.

— A fost inginer civil.

Gamache o sună din nou pe Nathalie Provost şi de data asta reuşi să o contacteze.

— Tocmai ţi-am trimis-o. E totul în regulă? Pari stresat, spuse ea.

— Sunt bine, mai bine acum, că am lista.

Mulţumesc, închise, apoi accesă lista. Şi găsi confirmarea.

— Conner McNee a fost ultima persoană care a purtat inelul, îi spuse el lui Beauvoir.

Grozăvia a ceea ce spunea Gamache îl şocă pe Jean- Guy. John Fleming păstrase inelul ani întregi. Şi îl aruncase acolo, ca pe o mină terestră pe care să calce Gamache.

Era un mesaj, un avertisment. Putea să meargă oriunde. Să facă orice. Putea să pătrundă adânc în casa lui Gamache, în viaţa lui, iar Armând nu-l putea opri. Se mişca, văzut, dar nevăzut, prin comunitate, prin vieţile lor, fără teama de a fi pedepsit.

Inelul de inginer, un simbol a ceea ce se putea întâmpla când se făceau greşeli, era acum folosit pentru a-i da peste nas lui Gamache cu propriile-i greşeli. Şi cu morţile pe care le-au avut ca rezultat.

— Trebuie să-l arestăm pe Godin, spuse Gamache, îndreptându-se cu paşi mari prin soarele după-amiezii târzii spre vechea fermă.

Să-l ducem la interogatoriu. îl putem reţine 24 de ore înainte de punerea sub acuzare.

— Crezi că el este Fleming? întrebă Beauvoir, alergând să- 1 ajungă din urmă.

— Nu ştiu şi nu avem timp să aflăm. Nu trebuie să-l lăsăm în libertate.

Dar Godin nu era acolo şi nici maşina lui nu era.

— Fir-ar să fie. Ar fi trebuit să-l pun sub supraveghere, izbucni Gamache.

Se întoarse spre Beauvoir.

— Trebuie să trimitem o alertă la nivel de provincie. Şi să aducem agenţi locali aici. Să desfăşurăm o acţiune de căutare la sol. Şi, Jean-Guy, du-te la casa de la lac. Convinge-te că sunt în siguranţă.

— Doar nu crezi că...

— Cred că Fleming a avut la dispoziţie ani ca să planifice totul şi nu cred că se va opri la mine.

— Pot să trimit câţiva membri ai echipei noastre, iar eu să rămân cu tine.

— Nu. Fleming are prea multe informaţii. Habar n-am cum le obţine. Dacă i-a mituit pe gardianul-şef şi pe director, e posibil să fi ajuns şi la cineva din interiorul Sûreté.

în interiorul serviciului Omoruri. Lui Gamache îi repugna să creadă asta, dar nu înţelesese suficient de repede ce anume se întâmpla, cine se afla în spatele întregii poveşti, până unde ajunsese şi care era dimensiunea ameninţării. Până acum, cel puţin două persoane fuseseră ucise, poate chiar mai multe.

Acum nu era momentul să subestimeze. Trebuia să presupună ce era mai rău.

Matei 10:36.

— Sunt membri ai echipei noastre în care putem avea încredere, cărora le-am încredinţat vieţile noastre. O s-o sun pe Isabelle. E în vacanţă la Mont-Tremblant. Este aproape de Manitou. Şi eu sunt la fel de dornic ca tine să protejez familia. Pe Annie. Propriii copii. Dar mai ştiu şi că cel mai bun mod de-a face asta, singurul mod de-a o face, este să-l prindem pe Fleming. Iar el este aici, spuse Beauvoir.

Stătea încordat, cu braţele pe lângă corp, cu pumnii strânsi, uitându-se încruntat la Gamache.

— în regulă. Sun-o pe Isabelle. Apoi conduci căutarea lui Godin. Eu mă întorc să-l arestez pe îngrijitor.

în timp ce se afla la volanul maşinii, Gamache spuse în şoaptă:

— Vin după tine.

Apoi, din propriul cap, auzi răspunsul batjocoritor.

Timpul a expirat.

Gamache se duse direct la biserică, dar nici urmă de îngrijitor. Doar racleta, care încă zăcea pe palier. O înfăşură într-un şerveţel şi o băgă în buzunar. Apoi intră cu grijă în capelă, cu spatele la uşă, şi îşi lăsă ochii să se adapteze la întunericul din interior.

îl văzu pe Robert Mongeau stând acolo unde îl lăsase, cu capul plecat în rugăciune.

Aruncând o privire rapidă în jur pentru a vedea dacă îngrijitorul era acolo, Gamache se apropie încet de părinte.

— Robert?

însă acesta nu se mişcă.

— Robert?

Când ajunse aproape, Gamache observă o pată întunecată într-o parte a capului lui Mongeau. Se strecură în stranã exact în momentul în care preotul se prăbuşi. Gamache îl prinse şi îl întinse jos, căutându-i pulsul.

Trăia, dar sângera abundent. Mongeau deschise ochii, însă părea să privească în gol.

— Este în regulă, Robert. Sunt Armând. Totul va fi bine.

Mâinile i se mişcau rapid peste corpul părintelui, căutând alte răni.

— Totul va fi bine. Rămâi cu mine.

însă Robert dădu ochii peste cap şi pleoapele i se închiseră.

Armând îşi smulse haina şi o apăsă pe rana de la cap a părintelui, apoi făcu un calcul rapid în minte. Putea să cheme o ambulanţă, dar asta ar dura prea mult.

Ridicându-l pe Mongeau îl cără afară din biserică şi apoi în jos pe scări, până la maşină. Văzându-i, Gabri şi Olivier ieşiră în fugă din bistrou, iar Ruth veni şchiopătând repede prin parc.

— Ajutaţi-mă, spuse Gamache în timp ce se chinuia să-l aşeze cu grijă pe părinte pe bancheta din spate.

Mongeau scoase un geamăt în timp ce Gabri se târî pe cealaltă parte, îl apucă de umeri şi îl trase spre el.

— Vin cu tine. Ştiu să acord primul ajutor, spuse Ruth.

Gamache nu protestă. Oricât de mult îi plăcea lui Gabri să-i zică bătrânei poete *Labradorul salvator,* ea chiar era instruită.

Şi, oricum, Ruth era deja în maşină, ţinând în poală capul lui Robert.

Spre surprinderea celorlalţi, Gamache fugi înapoi în biserică. Ajuns înăuntru, căută repede printre strane. Apoi în spatele perdelelor de la altar. După care coborî în fugă la subsol.

însă Claude Boisfranc dispăruse.

întorcându-se la maşină, le-a ignorat întrebările şi a condus cât de repede a putut până la spital. Când au ajuns la Urgenţe, Mongeau a fost preluat în stare de semiconştienţă, protestând slab că era bine, înainte de a începe să vomite şi să întrebe de Sylvie.

— Eşti bine? o întrebă Armând pe Ruth.

Nici Ruth nu arăta prea bine.

— Cred că da, răspunse ea uitându-se spre uşile batante prin care personalul de la urgenţe îl condusese pe preot. Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Aşa l-am găsit.

— De aceea te-ai întors în biserică, să-l cauţi pe atacator.

— Da.

— Dar de ce ar vrea cineva să-i facă rău preotului? Şi atât de curând după ce a murit Sylvie. O coincidenţă? întrebă ea întorcându-şi spre el ochii apoşi.

Era clar că nu credea asta nicio clipă.

— Nu văd cum.

în schimb, avea o idee destul de clară în legătură cu cine.

— Poţi să rămâi aici şi să astepti să vezi cum se simte
r f frf
Robert?

— Dar tu unde te duci?

— Jos, la morgă.

— Ala e locul în care te simţi tu fericit? strigă Ruth în urma lui, însă el trecuse deja de uşă, arătându-i legitimaţia infirmierului care făcuse un pas înainte să-l oprească.

Medicul legist îşi ridică privirea.

— Nu era nevoie să vii până aici, Armând. Puteam să te sun eu. Dar încă nu am rezultatele.

Sharon Harris îl privi mai atent.

— Te simţi bine?

— De ce întrebi?

— Ai sânge pe tine.

Armând se uită şi văzu că avea cămaşa şi pantalonii pătaţi de când îl cărase pe Mongeau la maşină.

— Nu e al meu. Am adus un prieten la Urgenţe.

— lisuse, pare grav. Sper că este bine.

— Rană la cap. Sângerează.

Dr. Harris aruncă o privire spre cicatricea adâncă de la tâmpla inspectorului-şef şi îşi imagină sângele care cursese din ea.

— Poţi să-mi spui totuşi ceva despre Sylvie Mongeau? Gamache trecu de cealaltă parte a mesei de autopsie
unde se afla cadavrul femeii.

Dr. Harris aruncă o privire în jos.

— Ţinând cont de aspectul marmorat al ochilor şi de dilatarea pupilelor, aş spune că pare suspect, dar trebuie să aşteptăm rezultatul testelor de sânge şi ţesuturi. După aceea ar trebui să fac o autopsie completă.

— Dacă îţi aduc nişte probe ADN, le poţi compara?

— Sigur că da. Nu va fi oficial, vei avea nevoie de criminalistică pentru asta, dar testele vor fi precise. Pentru această femeie?

— Nu. O probă este pentru o anume Fiona

Arsenault. O să cer să fie trimisă din dosarul ei. O alta este, de asemenea, la dosar acum. Un bărbat pe nume Godin. Ţi-o voi trimite şi pe aceasta. Cealaltă este aici.

Scoase racleta din buzunar.

Ea îşi puse nişte mănuşi şi duse racleta pe masa de lucru.

— Crezi că ar putea fi rude sau aceeaşi persoană? întrebă ea.

— Cu siguranţă persoane diferite, dar da, ar putea fi rude.

— Are de-a face cu moartea acestei femei?

— Asa cred.

Ezită o clipă, dar timpul trecea şi acum nu era momentul pentru discreţie. în plus, avea nevoie de ajutorul medicului legist.

— îl caut pe John Fleming.

Dr. Harris se întoarse să se uite la el.

— Fleming? Criminalul în serie?

— *Oui,*

— Dar ştii că este încarcerat la USD, nu-i aşa?

Cum Gamache nu răspunse, ea repetă pe un ton încordat:

— Nu-i aşa?

— E liber.

— Liber? Liber? Cineva i-a dat drumul? Liber?

Mintea îi rămăsese agăţată de acest cuvânt.

— Sharon, tu ai fost implicată în caz?

— Este liber? Cum naiba s-a putut întâmpla una ca asta? spuse ea cu vocea gâtuită.

— Ai lucrat la caz? repetă el.

Ea inspiră de câteva ori.

— Eram stagiară, deci nu eram eu legistul-şef. Nu am depus niciodată mărturie. Dar am văzut...

— Da.

— ... ce...

— Da.

— ... a făcut.

— *Oui,*

Ea se uită la el.

— Şi tu ai văzut.

— *Oui,*

Era un club restrâns. Cu o condiţie de intrare înfiorătoare. Armând îşi pipăi repede

buzunarele. Fotografiile din dosar. Le pusese în jachetă. Cea pe care o folosise pentru a opri sângele din rana lui Robert. Era încă sus.

Trebuia să se întoarcă şi să le ia înainte ca altcineva să se alăture clubului.

Gamache îi trimise lui dr. Harris rezultatele ADN din dosarul Fionei şi cele ale lui Godin, apoi îl sună pe Jean- Guy şi îi spuse de Mongeau.

— Nu-l găsesc pe îngrijitor, spuse Gamache.

— Iar eu nu-l găsesc pe Godin. Nu pot fi amândoi Fleming. îşi bate joc de noi. Pe ce vrei să pariem că el La ucis pe unul dintre ei şi vrea doar să ne facă să consumăm timp şi efort căutându-i pe amândoi. Cine crezi că este Fleming, Godin sau Boisfranc?

— Ştii ce, în faza asta cred că şi eu aş putea fi Fleming. Beauvoir începu să râdă.

— O să organizez o altă acţiune de căutare pentru Boisfranc şi o să trimit o alertă. Putem obţine ADN-ul lui Boisfranc?

— îl am. Dr. Harris îl prelevează acum. Trebuie doar să obţinem rezultatele cu ADN-ul real al lui Fleming pentru comparaţie.

— Am făcut presiuni la procuratură, dar mi-au râs în nas când le-am spus că e posibil ca Fleming să fi scăpat. Le-am trimis mărturia directorului închisorii. Am să-l sun pe procuroruLşef. De ce-ar vrea Fleming să-l omoare pe părinte? De ce acum şi nu când a ucis-o pe Sylvie?

— L-am chestionat pe Robert astăzi după-amiază în legătură cu Boisfranc. Poate că s-a hotărât să-i dea o şansă lui Boisfranc să se explice. Dacă îngrijitorul este Fleming, Robert l-a pus în gardă fără să vrea.

Preotului îi stătea în fire să procedeze aşa. Iar el îl băgase direct în beleaua asta.

Nici măcar asta nu suna prea veridic. Aşa cum spusese şi Beauvoir, de ce să nu-i omoare pe amândoi soţii Mongeau? Fleming nu se sfiise niciodată în privinţa numărului de cadavre.

Meciurile de crochet se joacă vara, strângerea de mână, tuşea, sărutul /

întotdeauna există un secret ticălos, un motiv ascuns pentru asta.

Gamache ştia că exista un motiv pentru asta. Dar trebuia să intre mai adânc în peşteră pentru a-l găsi, împreună cu secretul ticălos.

— Mă întorc la Urgenţe. Am lăsat-o pe Ruth acolo.

— Ruth? Iisuse! Oamenii de-acolo nu suferă destul? Eu voi continua căutarea lui Godin. în curând va fi prea întuneric în pădure şi va trebui s-o oprim până dimineaţă.

Armând tocmai se pregătea să plece, când dr. Harris îl chemă.

— Am rezultatele, dar este o problemă. Uite!

Gamache se aplecă spre microscop. Ca şef al serviciului Omoruri, studiase nenumărate rezultate ADN şi avea un ochi exersat.

— Care al cui este?

— Cel din stânga este Godin. Pe lama din mijloc este ADN-ul femeii. în dreapta, sunt bărbaţii.

El întoarse capul să se uite la ea.

— Bărbaţii?

— Da. Racleta a fost contaminată. Au fost două seturi de ADN. Ambii bărbaţi. Poate al tău. Poate al altcuiva. A mai folosit cineva racleta.

— Fir-ar să fie, spuse el şi se întoarse la microscop. Se pare că Fiona şi Godin nu sunt rude.

— De acord, dar trebuie să analizez mai atent. Există asemănări între al ei şi cel contaminat. însă având în vedere contaminarea încrucişată, este imposibil de spus. Aş zice, dar e doar bănuiala mea, că ultima persoană care a folosit-o este probabil ruda.

Şi acesta, Gamache ştia, era îngrijitorul. Claude Boisfranc.

— Măcar mă poţi elimina pe mine.

Ea îi prelevă o probă înainte ca el să urce din nou la Urgenţe.

Ajuns acolo, văzu cu surprindere că Robert Mongeau stătea într-un scaun rulant lângă Ruth. Avea capul bandajat şi era palid. Jacheta lui Armând, murdară de sânge, era pe genunchii

lui, iar deasupra erau fotografiile, cu faţa în jos.
— Robert, ce faci? Ar trebui să stai în pat.
— Ce sunt astea, Armând? întrebă preotul cu o voce slabă, dar hotărâtă.
Era evident la ce se referea.
Gamache îl privi pe Robert în ochi şi văzu acolo ceva profund tulburător.
— Te-ai uitat la poze, spuse el.
— Au căzut din jachetă. Nu m-aş fi uitat, dacă aş fi ştiut. Ochii lui Armând se îndreptară spre Ruth şi inima îi
tresări.
— 1 le-ai arătat şi lui Ruth?
— Ce sunt astea? De la ce? De ce sunt la tine? Ce...? De ce...? întrebă Mongeau.
Armând întinse mâna şi le trase uşor din mâinile părintelui, luându-şi în acelaşi timp şi jacheta.
— Sunt de-acum foarte mult timp, Robert.
Se uită la Ruth.
— Te simţi bine?
— Da, da, sigur. Am văzut şi mai rău.
Fără un motiv anume, Armând o crezu. Deşi lui nu-i venea în minte decât un singur lucru mai rău decât fotografiile şi acela era omul care comisese ororile.
— Mă scuzaţi puţin?
Fără să aştepte un răspuns, Armând trecu prin uşile batante de la Urgenţe. în timpul ăsta băgă fotografiile în buzunarul pantalonilor.
— Ce faceţi...? întrebă doctoriţa.
f f
Dar apoi ochii ei se îndreptară spre sângele de pe cămaşa lui Armând, apoi spre faţa lui.
— Domnule inspector-şef? Sunteţi bine?
— Da, sunt bine. Sângele este al bărbatului pe care tocmai l-aţi tratat, Mongeau.
— Da. Cu rana la cap.
— N-a fost un accident. Puteţi să-mi spuneţi care a fost arma?
— Nu eram sigură ce anume a provocat-o. L-am întrebat, dar nu-şi aminteşte. M-am gândit că poate s-a împiedicat şi s-a lovit la cap.
Doctoriţa se îndreptă spre biroul ei.
— Am scos astea din rană.
îi întinse o punguţă de plastic sterilă.

Gamache o luă. Era şocat, însă nu surprins. Avea impresia că, în acelaşi timp, piesele se prăbuşeau şi se aşezau la locul lor. Locul lor de drept.

Punga conţinea bucăţi minuscule din ceea ce părea a fi cărămidă.

— L-aţi externat pe Monsieur Mongeau? întrebă el băgând punga în buzunar.

— Da. Nu are fractură craniană şi nu cred că există comoţie cerebrală. Se pare că şi-a întors capul în ultima clipă, aşa că lovitura mai degrabă l-a „şters”. Destul cât să-l doboare şi să-i provoace o sângerare abundentă, dar nu să-1 rănească grav.

Ea se opri şi îl privi pe şeful serviciului Omoruri.

— Asta a fost intenţia? A încercat cineva să-l omoare pe acel om?

— Evident că veţi păstra asta pentru dumneavoastră.

Ea încuviinţă.

— l-am pus o duzină de copci. Va avea nevoie de supraveghere şi de cineva care să-i schimbe pansamentul, l-am dat nişte antibiotice şi analgezice.

Armând se întoarse în sala de aşteptare.

— Ai văzut cine te-a lovit?

— Ţi-aş fi spus dacă aş fi văzut, spuse Robert.

Părea epuizat.

Ruth se uita la părinte cu îngrijorare.

— Aş vrea să merg acasă, spuse el.

Arăta slăbit şi epuizat.

— Te rog. Eşti amabil să mă duci cu maşina?

— Nu se poate să te duci acasă, Robert. Vii să stai la mine, spuse Armând împingându-i căruciorul afară.

— Armând?

Ruth îi puse mâna pe braţ şi îi făcu semn să vină mai deoparte.

— Eşti sigur că e bine? şopti ea, aruncând o privire spre părinte, care privea în gol.

— Medicii l-au externat. O să mă ocup eu de el.

Ea clătină din cap şi păru distrasă de un gând.

— Ce este? întrebă el.

— Voiam doar... Ai grijă, Armând. Atâta tot.

Gamache ştia ce voia să spună. Că cine făcuse asta putea să încerce din nou. Aproape sigur. Era un motiv suficient pentru a-l lua pe Robert Mongeau la el acasă. Unde putea să-l protejeze. Şi poate, poate, să-l prindă pe atacator când va încerca din nou.

★ ★ ★

Fiona puse tava pe masă.

Somon la grătar, conopidă în crustă de pesmet cu portocală şi mărar şi cartofi noi pentru Harriet. Şi pulpe de pui piri-piri cu păstârnac copt şi cartofi dulci pentru Sam.

O adusese de la bistrou, plasându-i comanda lui Olivier.

— Tineri îndrăgostiţi, comentase ea şi îl văzuse zâmbind.

Odată ajunsă în cameră, încuie uşa, trase draperiile, pasă mâncarea cu furculiţa, apoi o aruncă în toaletă.

Harriet se trezi. încă îşi simţea capul de parcă ar fi fost despicat, dar avea vederea mai clară şi se simţea mai alertă.

Pădurea părea într-un amurg perpetuu, ca şi cum soarelui i-ar fi fost frică să coboare în ea. Dar un lucru care începea să coboare era temperatura.

O trecu un frison, care avu efectul unei găleţi de apă rece aruncată pe faţă. Nu mai avea nicio îndoială. Era legată de un copac, iar gleznele îi erau şi ele legate.

— Sam? şopti ea.

Părea că stătea întins pe o parte, la câţiva metri de ea. Nemişcat. Prea nemişcat. Ridicând doar puţin vocea, fiindcă nu voia să-i alerteze pe răpitori că îşi revenise, repetă:

— Sam?

Dar corpul nu se mişca. în cele din urmă strigă:

— Sam!

Nimic.

Şi atunci ţipă. Fără a rosti numele lui sau al altcuiva. Fără cuvinte. Doar un ţipăt. Păsările

speriate îşi luară zborul, iar veveriţele se îndepărtară iute de această nouă fiară.

Inima îi bubuia, capul îi bubuia.

La dracu', la dracu', la dracu', la dracu', la dracu'!

După un timp, care i se păru a fi ore întregi, obosi. Nu răspundea nimeni. Nu venea nimeni. Dar cineva trebuie să fi plecat în căutarea lor. Un grup de căutare? Cineva trebuie să-şi fi dat seama că dispăruseră.

Myrna stătea cu Ruth şi Clara la bistrou.

Tăceau. Ruth le povestise ce i se întâmplase lui Robert.

— Ceva e în neregulă, spunea ea acum, cu o voce neobişnuit de liniştită.

— Eu aş zice că tentativa de crimă şi crima sunt mai mult decât ceva în neregulă, spuse Clara.

— Trebuie s-o găsesc pe Harriet. Trebuie să mă asigur că este bine, interveni şi Myrna.

— Este, spuse Gabri apropiindu-se de ele. A fost Fiona şi le-a luat ceva de mâncare. Mănâncă la pensiune.

— Probabil că nu este încă pregătită să dea ochii cu tine, spuse Clara.

Aruncă o privire spre Ruth, care se uita cu ochii pier- duţi la focul din semineu.

— Măcar nu rabdă de foame. Pulpe de pui pentru el, conopidă prăjită şi somon la grătar pentru ea, spuse Gabri.

— Nu e în regulă. Trebuie să fie invers. Harriet urăşte peştele, spuse Myrna.

— Aşa o fi. Probabil că n-am auzit eu bine, spuse Gabri.

★ ★ ★

— Trebuie să mănânci, spuse Armând.

încălzise nişte supă şi tăiase o felie de pâine proaspătă pentru Robert, aşezând o bucată de cheddar maturat pe marginea farfuriei. Toate anoste, dar hrănitoare.

Robert luă cana cu supă, apoi o puse din nou jos, ca şi cum ar fi fost prea grea.

— Aş vrea să dorm puţin, dacă nu te superi,

Armând.

Îl ajută să urce la etaj, într-una dintre camerele de oaspeţi, în vreme ce preotul se sprijinea greoi de braţul lui. După ce îl conduse la duş, Armând îl îmbrăcă într-o pijama curată şi îl băgă în pat. Medicamentele începuseră să-şi facă efectul şi preotul se simţea ametit.

Citise instrucţiunile medicului. Trebuia să-l trezească pe Robert din două în două ore, pentru a se asigura că e bine.

Armând verifică ferestrele. Deşi în mod normal ar fi fost deschis una să intre aer proaspăt, acum se asigură că erau închise şi încuiate.

Apoi trecu prin restul casei, verificând şi reverificând. Aprinzând toate luminile. Nu ştia dacă o făcea în scopuri strategice sau pentru că ştia, încă din copilărie, că monştrilor nu le place lumina.

Bănuia că motivul era acesta din urmă. Totodată, se trezi fredonând încet în timp ce mergea.

— *Uraaa pentru căpitanul Spaulding...*

Jean-Guy trimisese un SMS. Venea spre casă. Deşi în sat soarele de început de iunie era încă deasupra orizontului, în pădure se întunecase prea tare pentru a continua. Căutările lui Godin şi Boisfranc urmau să fie reluate a doua zi, la prima oră a dimineţii.

După ce fiecare cameră fusese verificată, fiecare dulap deschis, fiecare pat inspectat pe dedesubt, fiecare fereastră încuiată, fiecare lumină aprinsă, Armând se întoarse în living.

Avionul cu care se întorceau Reine-Marie şi Amelia urma să aterizeze curând.

Le scrise amândurora să le spună că un agent le va întâmpina la aeroport şi le va conduce direct la casa de lângă lac din Munţii Laurentini, unde se afla şi restul familiei.

Apoi îi scrise separat agentei Choquet.

Să nu o laşi singură pe Madame Gamache. Trebuie s-o păzeşti pe ea şi familia. Confirmă.

După 20 de minute se întoarse şi Jean-Guy. Nu au mâncat nimic la cină. Niciunuia nu-i era prea foame, dar mai aveau un motiv. Amândoi ştiau că, dacă vor exista răni, dacă va fi nevoie

de o intervenţie chirurgicală, cel mai bine era să aibă stomacul gol.

Mesajele de la Reine-Marie şi la Amelia sosiră 20 de minute mai târziu. Erau în drum spre cabană.

Umerii lui Armând s-au mai relaxat. O grijă mai puţin.

El şi Jean-Guy şi-au petrecut începutul serii uitându-se de mai multe ori peste dovezi, discutând, dar mai ales aşteptând.

îl aşteptau pe Fleming.

Şi apoi, aproape de ora 21, se auzi o bătaie în uşă.

Capitolul 35

Inspectorul-şef Gamache se uita la agenta Choquet şi nu-i venea să creadă.

— Ce cauţi aici?

— M-am întors să ajut...

— N-ai respectat ordinele, răbufni Beauvoir, apropiindu- se cu paşi mari.

Sângele îi urcă în obraji ca unui termometru din desenele animate. Jumătate din ea se aştepta să-i explodeze capul. Cealaltă jumătate era conştientă că şi ei îi urca sângele în obraji.

Dincolo de Amelia, Armând îi văzu pe Fiona şi Sam mergând spre bistrou. Mintea începu să-i lucreze cu repeziciune.

— Vino cu mine, îi spuse Ameliei.

După care se întoarse spre Jean-Guy:

— Rămâi aici şi asigură-te că Robert e bine. Ne ducem până la bistrou. Eşti înarmat?

— *Oui,*

— Nu lipsesc mult.

în timp ce mergeau pe alee spre stradă şi spre parcul comunal, Amelia simţea privirea inspectorului sfredelindu-i spatele.

— Ai promis, spuse Şeful fără să se uite la ea în timp ce traversa cu paşi mari parcul.

— *Pardon?* spuse ea aproape alergând pe lângă el.

— Ai spus că o vei proteja pe Madame Gamache, dar n-ai făcut-o. Ai plecat de lângă ea.

Vocea îi era blândă, calmă. Dar tocmai acest calm îi dădea Ameliei fiori în inimă.

— *Desolee.* Dar Madame Gamache...

Inspectorul-şef se opri brusc şi se întoarse spre ea ameninţător, iar ea încremeni pe loc.

— Ea nu este şeful serviciului Omoruri. Madame Gamache nu deţine informaţiile pe care le am eu.

Efortul de a-şi păstra glasul scăzut şi de a-şi stăpâni furia făcea să pară că-i scrâşneau cuvintele în gură.

— Madame Gamache nu îţi dă ordine.

Madame Gamache...

Făcu o pauză, pregătindu-se.

— ... trebuie. Să fie. Protejată.

Sentimentele soţilor Gamache unul fată de celălalt erau evidente pentru oricine îi vedea, dar în clipa aceea Amelia văzu mai mult. Văzu în sufletul lui. Şi acolo, zâmbind, cu braţele deschise, era Madame Gamache.

Iar Amelia aproape că izbucni în lacrimi, atât de dureros era gândul că unul l-ar putea pierde pe celălalt. Şi că ar fi din vina ei.

Madame Gamache îi spusese să se întoarcă. Pentru a-i proteja soţul.

Şi Amelia asta făcuse. Pe de o parte, pentru că Madame Gamache insistase, pe de alta, pentru ceea ce ea îi datora acestui om. Dar acum îşi dădea seama că făcuse o mare greşeală.

Dacă *Désolée* a descris vreodată pe cineva, ei bine, aceea era Amelia Choquet în acest moment.

— Am să plec chiar acum. Mă întorc acolo, spuse ea.

— Vei rămâne aici până îţi spun eu să pleci.

Gamache se trase deoparte, îi întoarse spatele şi îşi scoase telefonul.

Robert Mongeau avea dreptate. Deşi îi spunea adesea lui Reine-Marie că o iubeşte, ezita să-i spună că-i era dor de ea, de teamă că s-ar fi putut simţi vinovată când pleca să-şi viziteze familia sau prietenii.

Iar el nu a vrut niciodată, dar absolut niciodată, ca ea să se simtă aşa. Aşa că păstrase această ultimă parte pentru el. Dar acum îşi dădea seama că greşise. Orice s-ar întâmpla, iar Armand ştia că se va întâmpla în curând, nu voia să lase nimic nespus.

Te iubesc, scrise el. *Mi-e dor de tine. Teribil.*

Şterse „teribil”. Apoi îl scrise iar şi apăsă repede pe „trimite”, înainte de a-şi petrece jumătate din noapte ştergând şi adăugând, ştergând şi adăugând acel cuvânt. Pentru ca, în final, să renunţe să mai trimită mesajul.

Apoi se întoarse spre agenta Choquet.

— Să mergem.

Când ajunseră la bistrou, Myrna şi Clara stăteau în picioare lângă masa lor. Myrna le aruncă o privire lui Gamache şi Choquet, însă ochii îi erau atraşi de Sam Arsenault, care stătea la o altă masă cu sora lui.

— Nu. O să înrăutăţeşti lucrurile, spuse Clara.

Dar era prea târziu. Myrna deja pornise într-acolo.

— Unde e Harriet? întrebă ea când era abia pe la jumătatea sălii.

Văzând-o cum trecea ca un uragan printre mese, clienţii se aplecară în faţă pentru a-şi proteja paharele de vin şi farfuriile.

Sam se ridică în picioare, cu un aer confuz.

— Este la pensiune. Credeam că ştii.

— De ce nu e şi ea aici?

— N-a vrut să vină. îi era frică să te vadă. O cunoşti. Urăşte conflictele.

— l-am trimis mesaje şi am sunat-o la telefon.

Fiona stătea lângă fratele ei.

— Are nevoie de timp. Amândoi am încurajat-o să ia legătura cu tine. Nimeni nu ştie mai bine decât noi cât de importantă este familia, spuse ea.

Myrna se uită încruntată la Sam, ezită, apoi se întoarse spre Fiona.

— Te rog, spune-i că-mi pare rău. Roag-o să-mi trimită măcar un emoji, orice.

— O să-i spun eu. Nu vă faceţi griji. Chiar e bine, zise Sam.

Harriet îşi smulse puloverul de pe creanga copacului şi sări în picioare. Se eliberase, însă încheieturile îi erau carne vie şi sângerau.

Iar acum fugea. Cu cât alerga mai repede, cu atât era mai convinsă că era urmărită. Toate poveştile de groază spuse la focurile de tabără din parcul comunal prinseseră viată.

Băiatul care fusese ucis şi acum hăituia alţi copii. Majoretele zombie cu ochi de cărbuni aprinşi. Fantomele şi monştrii, cei vii sau strigoi. Nebunii cu drujbe, nebunii cu topoare. Fiarele sălbatice. Demonii.

Toţi o urmăreau în timp ce se afunda în

pădurea care se întuneca, împiedicându-se de buşteni şi rădăcini şi alergând cu capul înainte în copaci. Corpul care crezuse că era al lui Sam se dovedise a fi un buştean putrezit.

Deci unde era? îl strigase. Strigase după oricine. Apoi doar ţipase.

Faţa şi mâinile îi erau zdrelite şi însângerate, îşi pierduse un pantof.

Şi totuşi fugea. Din ce în ce mai repede. Urmărită de tot ce era diabolic.

Ultima rămăşiţă de judecată sănătoasă care îi mai rămăsese ţipa la ea că trebuie să se oprească. Trebuie să se regrupeze. Trebuie să-şi facă un plan.

însă ea continua să alerge, transformându-se cu fiecare pas în nebuna de care fugea.

— Cum se simte Robert? întrebă Clara. Ruth spune că îşi va reveni.

— Da, a avut noroc, răspunse Gamache.

Stăteau lângă masa de două persoane pe care o alesese el, nu departe de Sam şi Fiona.

— Rămâne la mine până când se va simţi mai bine.

— Vreţi să staţi cu noi? întrebă Clara şi arătă spre masa de lângă foc, unde aşteptau Ruth şi Roşa.

— *Non, merci.*

Tonul lui Gamache fusese abrupt şi ea înţelese mesajul, în timp ce Clara plecă, Myrna mai zăbovi.

— îmi fac griji pentru Harriet.

— Da, îmi dau seama. De cât timp n-ai mai vorbit cu ea? Era evident că Armând nu voia decât să-şi vadă de treburile lui, dar nu o putea ignora pe Myrna, chiar dacă ar fi vrut.

— De la cearta de azi-dimineată. Ştiu, ştiu. E adultă şi nu poate fi considerată persoană dispărută.

— Adevărat, dar cel puţin putem să-i urmărim telefonul. Ai numărul ei?

— Da.

Myrna se simţi uşurată pentru prima oară

după mai multe ore. l-l trimise, apoi îl îmbrăţişă, şoptindu-i la ureche:

— *Merci.*

înainte de a se aşeza, şi de teamă să nu uite, Gamache îi trimise un mesaj unuia dintre agenţii săi, cerându-i să urmărească telefonul.

Tot atunci observă un mesaj de la medicul legist.

Am verificat din nou probele. Categoric ADN-ul lui Godin nu se potriveşte cu cel al Fionei Arsenault. A doua probă, cea contaminată, Boisfranc, nu conţine ADN-ul tău. Aparţine altcuiva.

Armând răspunse.

Poţi să mai rămâi acolo? îţi voi trimite alte trei probe pentru a fi testate. Se opri, apoi adăugă: *Dosarul oficial al lui Fleming a fost compromis. Poţi să-i cauţi ADN-ul în arhiva departamentului de medicină legală?*

Dr. Harris răspunse imediat. *Voi rămâne. Mă îndoiesc în privinţa lui Fleming, dar voi încerca.*

— Ce este? întrebă Amelia când puse telefonul jos.

Dar Gabri tocmai sosise să preia comanda. Armand, după ce se opri să se gândească puţin, arătă spre meniu şi spuse, ca şi cum punea o întrebare despre una dintre ofertele speciale:

— Poţi să iei tacâmurile lui Sam şi ale Fionei Arsenault

/ f

când le debarasezi masa? Să nu le atingi şi asigură-te că ştii care ale cui sunt.

Ridică privirea spre Gabri şi zâmbi. Spre cinstea lui, Gabri se prinse repede. Scrise ceva pe carneţel şi spuse:

— Şi pentru desert?

— Pune-le în pungi de plastic nefolosite, sigilează-le, etichetează-le şi adu-mi-le, te rog.

— Bună alegere, spuse Gabri.

După ce plecă, Gamache îi povesti Ameliei ce se întâmplase în absenţa ei.

— Dar de ce tacâmurile?

Armand aruncă o privire spre cei doi fraţi, apoi îi spuse ce suspiciuni avea.

— Vrei să spui că unul dintre ei ar putea fi rudă cu John Fleming? Dar nu zicea inspectorul

Beauvoir că nu poate fi Sam, din cauză că nu se potriveşte perioada? întrebă ea cu glas scăzut.

Gamache se uită la tânără, invitând-o să se gândească mai bine. Era convins că avea capacitatea să găsească singură răspunsul. Era convins că avea capacitatea să facă aproape orice.

Recunoscuse asta imediat ce îi citise cererea de înscriere la Academia Sûreté.

Ştiind asta, tot o respinsese. Pentru un bine mai mare, îşi spusese el. Sau poate că alesese răul mai mic.

Dar în timp ce stătea pe banca cu vedere spre Three Pines, ţinând în mână cartea neterminată a tatălui său, Armând nu mai putuse să se ascundă de adevăr. O respinsese pe Amelia Choquet nu din cauza ei, ci din cauza a ceea ce se afla într-unul dintre dosarele pe care le ţinea încuiate la subsol.

La vârsta de 17 ani, tatăl Ameliei, beat fiind, adormise la volan şi intrase pe contrasens. O maşină care venea din direcţia opusă virase pentru a-l evita, ieşise de pe şosea, se rostogolise şi intrase într-un copac.

Ocupanţii maşinii au murit pe loc. Ocupanţii maşinii erau părinţii lui Armând.

Tânărul de la volan s-a căsătorit mai târziu şi a avut un copil. Doar unul, l-a dat numele femeii pe care o omorâse.

Amelia. După Amelia Gamache. Mama lui.

Era, Armand ştia, o încercare de ispăşire. Atât de firavă, încât îl înfuriase. Omul care îi omorâse părinţii crezuse că un gest atât de mic ar fi putut măcar să înceapă să echilibreze balanţa.

Citindu-i cererea de înscriere, înţelesese că Academia Sûreté era aproape sigur ultima speranţă a Ameliei Choquet.

Şi ştiind asta, o respinsese. O aruncase, împreună cu dosarul ei, în grămada celor respinşi. O aruncase înapoi în haznaua care era centrul oraşului Montreal, pentru a se duce încet la fund.

în cele din urmă se răzgândise şi îi oferise acea şansă. O făcuse pentru mama lui. Pentru

tatăl lui. Pentru bărbatul care speraseră că va deveni. *Un om curajos într-o ţară curajoasă.*

Faptul că iniţial o respinsese pe Amelia Choquet încă îl mai bântuia. Fusese un fel de crimă foarte lentă şi deliberată. Armand era şocat, îngrozit de el însuşi şi profund ruşinat. Totuşi, asta i-a adus un beneficiu neaşteptat. L-a forţat să intre adânc în propria peşteră. Şi să vadă ce creatură infectă, putredă şi vicioasă era încovrigată acolo. Pândind şi aşteptând.

La oferit o imagine asupra răului pe care îl pot face oamenii cumsecade. John Fleming era un monstru, fără îndoială. Dar şi Armand Gamache ascundea propriul său monstru. îl văzuse. îl hrănise.

îl băgase înapoi în cuşcă. Dar încă mai avea cheia.

Armand nici nu stiuse că Amelia cunoştea această legătură, până când fuseseră la aeroport şi ea îi promisese că o va proteja pe Reine-Marie. Era o recunoaştere a ceea ce familia ei îi datora familiei lui. Ea se lupta cu păcatele tatălui. întocmai ca Armand, care se confrunta cu păcatele fiului.

Ştia de ce se întorsese Amelia acum în Three Pines. Ca să-l protejeze.

Chiar atunci sosi şi mâncarea lor, aleasă de Gabri. Armand tocmai se pregătea să-i spună să nu mănânce, dar Amelia nici măcar nu părea să observe că era acolo. Mintea ei ageră revedea faptele iar şi iar, chibzuia, respingea, şlefuia.

Până când găsi.

— Datele pe care Fleming i le-a dat directorului închisorii despre perioada în care a fost, cu ani în urmă, în aceeaşi comunitate cu Clotilde Arsenault ar putea fi minciuni. Probabil că asta au şi fost. Altfel de ce ar fi oferit de bunăvoie acele informaţii? A vrut să îndrepte atenţia asupra Fionei. Şi s-o abată de la Sam.

Aruncă o privire spre locul în care Gabri strângea farfuriile celor doi fraţi. Şi tacâmurile.

— Dacă e aşa, faptul că testul lui Godin a ieşit negativ nu are nicio semnificaţie, spuse ea în şoaptă. Ar fi avut dacă ar fi fost tatăl lui Sam, nu al Fionei.

Armând zâmbi, mândru fără niciun drept de această tânără. Amelia.

Gabri sosi câteva minute mai târziu pentru a le lua farfuriile neatinse. Se aplecă să şteargă masa şi aşează două pungi sigilate, învelite în şervete de în, lângă mâna lui Gamache.

— *Merci, patron,* spuse Armand.

— Aş vrea să nu fi găsit niciodată camera aia blestemată. De când am spart zidul ăla, lucrurile nu mai sunt cum au fost, spuse Gabri îndreptându-se.

Armand era de acord cu el. Dar mai ştia că tot ar fi găsit camera blestemată, exact când şi cum au găsit-o. Acest lanţ de evenimente începuse cu ani în urmă şi era inexorabil.

Dacă nu era predestinat, atunci era premeditat de o brută.

Imediat ce plecă Gabri, Gamache se întoarse spre Amelia.

— Acum, agent Choquet, nu pleci de-aici până nu dai explicaţii. Mi-ai ignorat ordinele.

Vocea îi era tăioasă şi cu toate că încă era la un nivel normal, avea o forţă care îi făcu pe ceilalţi meseni să arunce priviri înspre ei.

— N-ar trebui să fii aici.

Aparent realizând că atrăgea atenţia celorlalţi, îşi coborî vocea, deşi tot se auzea ce spunea.

— Ţi s-a ordonat să pleci.

— Ştiu. îmi pare rău. Am greşit.

Amelia era confuză. Trecuseră deja peste asta. Vedea că era furios, că mâna îi tremura, că agitaţia îi era atât de mare încât bătea întruna cu degetele în masă. Totuşi, nu-i stătea în fire să revină asupra unor nemulţumiri trecute.

— Asta nu-i de-ajuns. Eşti agent al Sûreté. Greşelile tale pot costa vieţi.

Făcu un efort să-şi oprească tremuratul, strângându-şi mâna pumn. însă gestul nu reuşi decât să-l facă şi mai evident. Trase adânc aer în piept, dar imediat ce desfăcu pumnul tremuratul se înrăutăţi.

Nu era un semn bun.

— Am să fiu foarte clar, agent Choquet, spuse el ridicând din nou glasul. Vei pleca imediat de

aici. Vei sta deoparte până când vei fi rechemată.

O privi încruntat.

— Ai înţeles?

— Uite ce e, se trezi ea spunând. Dacă ai fi fost clar de la început, aş fi stat deoparte. E vina ta, nu a mea.

începu să ţăcăne, lovindu-şi furioasă dinţii cu piercingul din limbă, ştiind că asta îl enerva. îi enerva pe toţi cei aflaţi în jur care auzeau.

Gamache se ridică de la masă.

— Ajunge! Pleacă! Vom discuta despre asta mai târziu.

— Mie îmi convine, *patron.*

Ultimul cuvânt îl spuse cu cel puţin o tentă de dispreţ.

Sam şi Fiona tocmai plecaseră, iar ea nu era departe în urma lor.

— Ei, s-a stricat treaba, spuse Olivier, dându-i lui Gamache nota de plată şi mâncarea la pachet.

Gamache plăti, lăsând un bacşiş mai mare ca de obicei, pentru tot deranjul.

— îmi pare rău. Trebuia să se întâmple de mult.

Odată ajuns acasă îşi chemă câinii, care îl însoţiră la o plimbare prin parc. Noaptea era întunecată, stelele şi luna fiind ascunse de un strat gros de nori. Se anunţase ploaie, dar era aşteptată abia spre dimineaţă.

în timp ce se plimba, arunca mingea de tenis şi se uita spre fereastra luminată de la etajul al doilea al pensiunii. Aşteptă, privi, dar nu văzu pe nimeni mişcându-se înăuntru.

Oprindu-se în faţa bistroului, aruncă din nou mingea, apoi îşi verifică mesajele. Unul era de la Reine-Marie.

Şi mie mi-e dor de tine. Teribil.

Zâmbi şi privi prin ferestrele cu biforă. Prietenii şi vecinii erau acolo, savurându-şi cina. Şi-o imaginä pe Reine-Marie printre ei. îşi imaginä cä inträ şi el, comandä ceva de mâncare şi se alăturä conversaţiei. Cä i se alăturä f / ei.

Apoi ar putea merge acasă, împreună.

îşi imaginä cä nu aveau nicio grijä pe lume.

Chiar atunci bătrâna poetă se întoarse în direcţia lui. Expresia de pe chipul ei îl readuse la realitate. Lumina pe care Clara o pictase în acei ochi aproape dispăruse. Lăsând în urmă doar disperarea.

Şi cu toate că ştia că ea nu avea cum să-l vadă în întuneric, tot avu impresia că se uita fix la el. Şi îl ruga, îl implora să facă ceva.

în timp ce se întorcea spre casă, Armând se rugă să poată face ceva. Se rugă să fie capabil. Se rugă să fie un om curajos într-o ţară curajoasă. Se rugă să-l poată opri pe cel care era acolo afară, în întuneric. Aşteptând.

Dar se înşela şi de data asta. Nu „acolo afară" era problema.

Jean-Guy urcase la etaj să verifice ce făcea Robert Mongeau, aşa că n-o văzuse pe Fiona intrând în casă.

Şi n-o văzuse pe Fiona lăsându-şi şi fratele să intre.

Capitolul 36

— Cum se simte Robert? întrebă Armând câteva minute mai târziu, când Beauvoir i se alătură în living.

Acesta era un bun punct de observaţie, de unde puteau vedea atât usa din fată, cât şi uşile franceze, care dădeau spre grădina din spate.

— Ultima dată când m-am uitat, avea pupilele uşor dilatate, dar s-a trezit şi ştia cum îl cheamă. Ah, da, a venit şi Fiona acasă.

— Ai văzut-o intrând?

— Am auzit-o şi am verificat. A urcat în camera ei. Ne-am spus noapte bună, dar asta a fost tot.

Armând se gândise să-i spună Fionei să stea la pensiune, însă până la urmă renunţase. Ar fi fost greu de justificat fără să trădeze faptul că aveau suspiciuni. în plus, deşi poate că era periculos s-o aibă sub acoperişul lui, să n- o aibă era şi mai rău.

Cel puţin aşa ştia unde este.

Ca să nu rişte să fie auziţi, Armând şi Jean-Guy se aşezaseră la câţiva metri unul de celălalt şi schimbau mesaje pe telefon. Ca adolescenţii.

Trebuie să încuiem uşa la camera lui Robert, în caz că ea încearcă ceva, scrise Armând.

Am încuiat-o deja.

Armând ridică privirea şi-i zâmbi adjunctului său. Bineînţeles ca da. Deşi amândoi ştiau că trei centimetri de lemn nu-l vor opri pe Fleming, dacă scopul lui era un al doilea atac asupra preotului.

Când Mongeau se va trezi, Gamache va trebui să aibă o discuţie serioasă cu el. Ce văzuse sau ce auzise. Ce anume ştia de-i adusese pe el şi pe Sylvie în vizorul unui ucigaş.

Tastând din nou, Armând trimise: *Ai văzut mesajul de la medicul legist?*

Da. Avem nevoie de o probă curată pentru Boisfranc.

Agenta Choquet se ocupă de asta.

Telefonul lui Armând scoase un mic sunet, anunţând că primise un mesaj: era din partea agentului din Montreal. Codul PIN arăta că telefonul lui Harriet era la pensiune. Armând redirecţionă mesajul către Myrna şi primi drept răspuns un emoji cu o inimioară.

Sam folosi lanterna de la telefon, plimbând-o de jur împrejur. în subsolul casei familiei Gamache nu existau ferestre. Deci niciun pericol să fie văzut.

Examină conservele de pe rafturi. Murăturile, gemurile şi uleiurile infuzate. Văzu schiurile, rachetele de zăpadă şi echipamentul de hochei aşezate frumos de-a lungul peretelui din partea opusă. într-un alt colţ găsi cutii de carton vechi şi zdrenţuite, cu decoratiuni de Crăciun.

Deschise una şi scoase din ea o ghirlandă de beteală. O puse în două, şi-o înfăşură în jurul încheieturilor, după care o strânse bine. Da, mergea. Era mai bună decât sfoara pe care o folosise pentru Harriet. Totuşi fata nu avea forţă. Nu putea să se elibereze. Avea să meargă mâine dimineaţă la ea şi...

Petrecu câteva minute imaginându-şi ce-i va face. O sedusese doar ca să-şi bată joc de mătuşă-sa. Să-l enerveze pe Gamache. Numai că ea devenise mult prea siropoasă mutându-se la pensiune. Aşteptându-se să stea cu el. Aşa că nu avusese de ales. Se băgase singură în gura lupului.

Scormoni mai adânc în cutia de Crăciun şi găsi un glob mare de sticlă pe care scria cu sclipici *2000.* Mileniul. Dacă l-ar sparge, cioburile ar face treabă bună. Sam Arsenault se mândrea cu reutilizarea obiectelor găsite. Cum ar fi cărămizile. Şi sticla.

Adusese cu el un cutit de vânătoare cu lama zimtată, dar ideea de a folosi decoratiunile de Crăciun, cele care se vedeau în fundalul acelei fotografii de familie, îi surâdea.

Harriet respira precipitat, scoţând gâfâieli scurte şi ascuţite.

Stătea ghemuită la pământ, strângându-şi

genunchii la piept, făcându-se cât mai mică. Avea ochii larg deschişi, dar nu vedea nimic. Dacă n-ar fi simţit pământul sub ea, n-ar fi ştiut în ce direcţie era în sus.

Însă unde eşua văzul, compensa auzul.

Fiecare pocnet de crenguţă ruptă devenea o împuşcătură. Ghearele veveriţelor care alergau prin copaci deveneau monştrii care se apropiau. Peste tot în jurul ei se auzeau ţipete de jivine urmărindu-se una pe alta. Şi urlete, când erau prinse.

Dar cele mai puternice zgomote erau bătăile inimii ei şi clănţănitul dinţilor pe măsură ce frigul i se instala în oase.

Deasupra se auzi un strigăt şi un hârşâit de gheare ascuţite.

Harriet se ridică şi începu să alerge. Şi să alerge.

Amelia îi dădu medicului legist tacâmurile şi paharul.

Tacâmurile erau etichetate, *Sam Arsenault* şi *Fiona Arsenault,* şi proveneau de la bistrou. Paharul îl luase din dormitorul improvizat al îngrijitorului din subsolul bisericii.

Ameliei nu-i luase decât o clipă ca să-şi dea seama că loviturile cu degetele în masă ale inspectorului-şef nu erau involuntare. Bătea un mesaj. Unul pe care ştia că ea va fi capabilă să-l descifreze, după toate ocaziile în care îşi folosise piercingul pentru a face comentarii în cod Morse.

De regulă, *Mincinosul dracului.* Uneori, *Cap pătrat.* Niciodată despre inspectorul-şef, de cele mai multe ori despre un suspect.

Pe atunci nu-şi dăduse seama că el înţelegea. Acum, da. Şi îi transmisese răspunsul ei ţăcănind în dinţi cu piercingul.

Am înţeles.

Amelia plecase de la bistrou şi se dusese discret la biserică să facă ce îi ordonase el, apoi plecase cu maşina direct la medicul legist pentru a-i duce obiectele.

— Vrei să aştepţi rezultatele? întrebă dr. Harris. N-ar trebui să dureze prea mult.

— *Non, merci.* Poţi să le trimiţi printr-un mesaj

şefului.

Dr. Harris se uită peste umăr, dar tânăra agentă plecase deja. Clătină din cap. Nu putea să înţeleagă ce fusese în capul lui Gamache când o acceptase la academie, apoi la secţia Omoruri.

Tocmai trecuse de ora 22.

Beauvoir era la etaj, veghindu-l pe Mongeau, iar Armând se instalase în biroul lui, după ce verificase şi re verificase uşile şi ferestrele. încă o dată. Toate erau
încuiate. Nimeni nu putea intra.

Şi nimeni nu putea ieşi.

Sam Arsenault se întrebă dacă să rişte să spargă globul de sticlă, dar se hotărî să renunţe la această idee.

Ar fi mult mai amuzant s-o facă în fata lui Gamache.
Pentru ca poliţistul să vadă. Să priceapă încetul cu încetul. Să înţeleagă ce urma să se întâmple.

Se uită la ceas şi se instală comod.

De-acum nu mai era mult. Timpul aproape expirase.

Aruncând ornamentul de Crăciun de colo-colo fu cât pe ce să-l scape şi întinse mâna să-l prindă. Dar îi alunecă printre degete.

Armând auzi un zgomot.

Părea să vină de la subsol.

Ridicându-se, înclină capul. Ascultă cu atenţie. Se uită spre seiful din perete, ascuns în spatele bibliotecii, unde îşi ţinea pistolul de serviciu.

Să-l ia?

Gamache, spre deosebire de mulţi alţii, cunoştea riscurile pe care le presupunea o armă încărcată într-o reşedinţă privată. Chiar dacă ştia cum s-o folosească şi cum să se apere, mai ştia şi cât de des se întâmpla ca şi poliţiştii să fie dezarmaţi. Cu rezultate catastrofale, şi nu doar pentru poliţist.

Totuşi aceasta nu era o noapte oarecare. Făcu un pas spre seif, apoi se opri.

Se uită spre Henri, care stătuse încovrigat la picioarele lui îşi ridicase capul, cu urechile sale enorme îndoite acum de partea de dedesubt a biroului.

Gracie sforăia pe canapeaua din living. Fred nu se vedea pe nicăieri. Armând zâmbi. Se mai întâmplase şi înainte asta. Fred, considerabil mai deştept decât Henri, ceea ce nici nu era greu, îşi dăduse de mult seama că rezervele de mâncare şi delicii pentru câini erau ţinute la subsol. Chiar dacă mult peste posibilităţile lui de a ajunge la ele, dar totuşi acolo.

Pentru bătrânul câine, acesta era locul lui sacru.

Dacă uşa de la subsol era lăsată fie şi doar puţin întredeschisă, Fred reuşea să coboare, dar fiind artritic şi aproape orb, nu mai putea să urce înapoi.

Probabil că asta era.

Armând lăsă arma încuiată la locul ei şi se îndreptă spre subsol. Cu siguranţă uşa era deschisă cât să se strecoare Fred.

— Fred?

Sam încremeni.

La dracu'! Stinse lanterna din aplicaţie, scoase cuţitul de vânătoare şi se ghemui.

Armând începu să coboare, aprinzând lumina.

Bineînţeles, la capătul de jos al scării era bătrânul câine, zâmbind înspre el. Cu labele din faţă pe ultima treaptă de jos şi dând din coadă.

— Băiat prost, spuse Armând coborând.

Sam strânse cuţitul în mână şi se lipi cu spatele de perete, ascunzându-se lângă uriaşa cutie cu ornamente de Crăciun. Nu era o ascunzătoare prea bună, dar n-avea ce să facă.

Pe întuneric nu văzuse câinele. Nici măcar nu-l auzise. Ceea ce fusese un lucru bun pentru câine.

Acum se făcu mic, compact, arcuit. Pregătit. Gata să sară.

Dacă Gamache se întorcea în direcţia lui şi-l vedea, Sam ştia că putea să traverseze spaţiul dintre ei înainte ca poliţistul să aibă şansa de a reacţiona.

S-ar fi terminat în câteva secunde.

Te rog, te rog, te rog, întoarce-te!

Armând ajunse jos şi ridică bătrânul câine în braţe, ţinându-l bine. Apoi se întoarse.

Sam se pregăti.

Armând îşi îndreptă privirea spre uşa închisă din celălalt capăt al camerei.

Era tot închisă, dar era încuiată?

Se gândi să meargă să verifice, însă avea braţele ocupate cu Fred şi nu avea niciun motiv să creadă că usa nu era încuiată, din moment ce el era cel care avea codul.

Armând se întoarse şi urcă scările, stingând lumina cu cotul.

Sam expiră. Era totuşi dezamăgit.

îşi imaginase cum avea să pătrundă cuţitul în om. O mai făcuse şi înainte. Simţise cutitul intrând. Atât de uşor.

Văzuse socul din ochii victimei. Nu durerea. Nu imediat. Doar surpriza, când bărbatul sau femeia se uitase la tânărul frumos în care avusese încredere. Şi care tocmai îl sau o omorâse.

Scosese cutitul şi lovise din nou. Şi din nou. Simţind cum dispar suflarea, viaţa.

O făcuse străinilor şi celor aproape străini. Dar niciodată nu omorâse pe cineva pe care chiar îl ura.

Până în seara asta.

Sam ştia că satisfacţia ar fi mult mai mare dacă pentru poliţist n-ar fi o surpriză absolută. Dacă Gamache ar şti, măcar pentru o vreme, ce urma să se întâmple.

Totuşi nu se putea abţine să nu fie dezamăgit.

Armând îl aduse pe Fred înapoi în living, aşezându-l pe locul lui preferat, în capătul opus al canapelei faţă de cel pe care zăcea întinsă Gracie sforăind. Apoi îl sărută pe capul rău mirositor.

Când se întoarse în birou, găsi un mesaj de la

Amelia.

Lăsase obiectele şi se îndrepta spre lacul Manitou. Urma să ajungă acolo în 20 de minute.

Armând se uită apoi peste rapoarte, fotografii, conversaţii. Se gândi să coboare din nou la subsol, să-şi consulte încă o dată dosarele din arhiva personală. Dar decise că nu rezolva nimic cu asta.

Le ştia pe de rost. Şi-ar fi dorit să nu le ştie. Dar le ştia.

Se lăsă pe speteaza scaunului şi se uită pe fereastră. Three Pines se pregătea de culcare.

Timpul a expirat.

Se uită spre librăria Myrnei. Apoi ridică privirea spre camera ei de la mansardă.

Gabri avea dreptate. Totul începuse când au spart peretele şi au găsit camera. Când au găsit ce era acolo.

Au găsit ceea ce Fleming dorea ca ei, el, să vadă.

întotdeauna există o altă poveste. / Există mai mult decât să vezi îţi e dat.

Trebuia să fie ceva ce îi scăpase. Şi, dacă acel ceva era undeva, era în tablou.

îi spuse lui Beauvoir că se întoarce puţin în camera operativă. Apoi, chiar înainte să plece, primi pe telefon un mesaj de la dr. Harris. Medicul legist avea rezultatele testelor ADN.

ADN-ul lui Sam Arsenault nu se potrivea nici cu al lui Godin, nici cu al lui Boisfranc. Dar exista o potrivire clară între ADN-ul îngrijitorului, prelevat de pe pahar, şi cel al Fionei Arsenault.

Nu încăpea nicio îndoială. Claude Boisfranc era John Fleming. Fiona era fiica lui.

Capitolul 37

Răul cel mare se întâmplase. Harriet fusese mâncată de vie. Nu de animale, ci din interior spre exterior.

Frica, tovarăşa ei de-o viaţă, o consumase până la urmă.

Corpul ei încă funcţiona în timp ce gonea

disperată prin pădure, însă îşi pierduse minţile. Devenise Omul de Tinichea, Sperietoarea de Ciori şi Leul cel Laş, toate la un loc.

Iar acum, până şi corpul începea să-i cedeze. în curând nu va mai alerga, nu va mai merge, nu se va mai târî, pur şi simplu va rămâne nemişcat. Aşteptând moartea.

Nu a trebuit să aştepte mult. O clipă mai târziu, Harriet Landers a dat nas în nas cu ea.

A căzut la pământ şi a privit în sus.

Moartea atârna suspendată deasupra ei, cu braţele întinse şi încheieturile legate. Picioarele bărbatului se legănau încet, ca pendulul unui ceas gigantic care arăta că timpul a expirat.

Din străfundurile fiinţei lui Harriet Landers au năvălit toate ţipetele pe care şi le reprimase vreodată. Toată frica, frustrările, furia şi resentimentele îngropate. Rănile, durerea, pierderile şi umilinţele. Momentele când fusese ignorată, marginalizată, minimalizată. Judecată şi găsită necorespunzătoare. Petrecerile la care nu fusese invitată, băieţii care îşi bătuseră joc de ea. Fetele care n-o băgaseră în seamă.

Toată nesiguranţa, singurătatea, rănile şi furia ei de la naştere şi până acum, ultima ei clipă, au erupt.

Amelia Choquet tocmai parcase maşina în aşa fel încât să nu avertizeze pe nimeni de prezenţa ei şi se strecura cu precauţie pe drumul de pământ, când auzi un ţipăt. Venea din adâncul pădurii. Nu auzise niciodată aşa ceva şi nu-şi putea da seama dacă era omenesc sau nu.

Dar nu putea risca.

Verificându-şi busola de pe telefon, ca să ştie cum să se întoarcă, şi aprinzând lanterna, Amelia intră alergând în pădure.

Harriet încetă cu ţipetele. Nu-i mai rămăsese niciunul. Nu-i mai rămăsese nimic.

Harriet Landers murise până la urmă. Ultimul sunet care-i ieşise din gură fusese un scâncet.

Un mic geamăt jalnic, în timp ce zăcea la pământ în poziţie fetală.

în acel moment se auzise pe sine. Se văzuse

pe sine. Redusă la o mică masă murdară, care plângea şi se smiorcăia. Lumea, lumea ei, chiar se va sfârşi cu un scâncet.

Amorţită. Tăcută. Paralizată. Goală.

Asa cum trăise, Harriet avea să şi moară.

Dar în acel neant ceva începu să se agite.

Un mic la dracu'. Apoi un la-dracu '-la-dracu'-la-dracu'. Din ce în ce mai tare. La dracu'!

Se ridică tremurând în picioare. Dacă moartea venea după ea, aşa cum venise după acest bărbat, nu va muri smiorcăindu-se pe jos.

Auzi un zgomot. Ceva gonea prin pădure spre ea. Creatura o găsise în sfârşit. Nou descoperitul curaj al lui Harriet se stinse.

Căzu în genunchi şi sub palmele zdrelite simţi o creangă groasă. Strângând-o în mâini, se ridică din nou în picioare şi se întoarse cu faţa spre ea.

La dracu' cu ea.

Lumina din mâna Ameliei se legăna frenetic în timp ce alerga, aşa încât văzu doar frânturi din ceva terifiant în faţă. Imaginea de coşmar a unui corp suspendat între copaci, parcă răstignit.

Toate instinctele îi spuneau să se oprească sau măcar să încetinească. însă ea continuă să alerge spre creatură.

Ceva la fel de terifiant stătea în fata ei. Ţinând în mână *rr* a armă. O puşcă.

Acum Amelia încetini şi-şi scoase pistolul.

— Las-o jos!

Creatura, care arăta de parcă o bucată din pădurea adâncă prinsese viaţă, ridică arma şi mai sus. Nu era o puşcă, aşa cum crezuse Amelia la început. Era o creangă de copac.

înaintă încet, cu pistolul scos şi îndreptat spre creatură.

— Las-o jos, spuse ea în franceză şi apoi în engleză. Sunt de la Sûreté du Québec. Lasă arma jos.

Şi Harriet o lăsă.

Amelia o recunoscu acum.

— Esti Harriet Landers.

— Da.
— Eşti bine?
Harriet nu ştiu ce să-i răspundă. Era rănită şi sângera.
Dar...
— *Oui,*
Da, era bine.
— Cine ti-a făcut asta? Dar lui?
— Nu ştiu.
Amelia îndreptă lanterna spre cadavru. Era eviscerat. Golit de măruntaie. Amelia făcu o grimasă, apoi ridică lumina spre chipul bărbatului.
Era îngrijitorul, Claude Boisfranc.
Piercingul din limbă începu să ţăcăne, *să dea dracii,* în timp ce mintea îi lucra rapid. Trebuia să-i trimită un mesaj lui Gamache. El credea că îngrijitorul era Fleming. Legistul le spusese asta. Dar evident că era greşit. Era Godin, iar el era încă liber.
— Rahat, rahat, rahat, murmură ea.
Căută pictograma de telefon şi se pregăti să apese pe ea, dar mâinile îi tremurau atât de tare încât îl scăpă în frunzele moarte. Lăsându-se în genunchi, îl culese de pe jos şi trase adânc aer în piept să se liniştească.
— Ai văzut altele şi mai rele, ai văzut altele şi mai rele, ai văzut altele şi mai rele, mormăia ea ca pentru sine.
Harriet se întrebă dacă aşa ceva era posibil. Era o mantră ciudată şi neaşteptat de reconfortantă. Una pe care ştiu că o va putea folosi pentru tot restul vieţii.
Nimic nu putea fi mai rău decât atât.
Dar se înşela.
Amelia atinse pictograma de telefon şi apoi numărul inspectorului-şef.
Nimic. Nimic.
— Să dea dracii!
Niciun semnal. Erau prea adânc în pădure.
Compuse un mesaj şi apăsă pe „trimite”, în speranţa că de îndată ce va apărea măcar un semnal slab, acesta va fi expediat.
— Haide, spuse ea, verificându-şi busola. Trebuie să ieşim de-aici.

— Crezi? spuse Harriet, strângând bâta în mână şi alergând după ea.

Armând stătea în fata *Comorii Pastori,*

John Fleming era peste tot în acest tablou, o lume nu de bizarerii, ci de bucăţi groteşti din mintea unui nebun.

Aici erau chipurile scobite ale celor şapte victime ale lui John Fleming. Fiara Babilonului.

Aici era aluzia la Podul Québec, tragedia care a format şi inspirat inelul de inginer.

Aici era partitura muzicală. *La râul Babilonului.* Cântecul pe care John Fleming obişnuia să-l fredoneze.

Şi mai erau şi altele. Lucruri pe care nu le observase înainte. Micile stickere cu unicorn, aşa cum avusese Fiona în copilărie. La fel ca acelea folosite în registrul sinistru. Mai era şi macheta. Asemenea celor despre care crezuse din greşeală că erau ale lui Sam, dar erau tot ale Fionei.

Fuseseră oare puse acolo nu doar pentru a-i îndrepta atenţia spre Fiona, ci şi pentru a-şi bate joc de el pentru greşelile anterioare?

Ceasurile erau cele care îl îngrijorau. Toate erau fixate la aceeaşi oră.

11:30. Şi ceasul trimis acasă la familia Mongeau în ziua când murise Sylvie şi lăsat la vechea gară de către Boisfranc. Şi acesta era fixat la 11:30.

Se uită la ceas. Era 11:10 seara.

Apoi îşi întoarse din nou privirea spre tablou. Şi spre chipul luminos, aproape strălucitor al fetiţei. 1 se părea cunoscută, însă Armand nu-şi dădea seama dacă asta nu se datora faptului că se uita la tablou deja de trei zile.

Apoi înţelese brusc. Făcu un pas înapoi, de parcă ar fi fost îmbrâncit. Era chipul lui Reine-Marie când era mică. Din fotografia făcută la prima ei comuniune. Reine-Marie nu se uita niciodată la ea, însă el da, uneori. Minunându-se de asemănarea dintre soţia lui şi nepoatele lor.

Apoi, ca o clădire care se prăbuşeşte, totul începu să cadă. Dar în loc să se destrame,

prinse contur.

Les Puces. Lacul Manitou. Mountweazel. ADN-ul. Sylvie. Omul cu fricã de Dumnezeu. îngerul decăzut. Cartea. Sângele, atât de mult sânge. Timpul. Trei ani. Ora.

11:30.

— Ohhh, nu, şopti el.

Trimise în grabă un mesaj din trei cuvinte întregii sale echipe. Exact în clipa când apăsă pe „trimite” auzi uşa camerei operative deschizându-se. Şi pe cineva fredonând. Un imn.

— Armand?

Se întoarse atât de repede încât era să cadă de pe colţul biroului. La câţiva paşi de el, în vechea gară, se afla Reine- Marie.

Şi în spatele ei cineva, ceva, altceva. Ceva cumplit tocmai intrase pe uşă.

John Fleming. Dar nu Boisfranc. Şi nici Godin. Deşi Armând ştia deja cine era.

Era Robert Mongeau. Preotul.

Ochii lui Fleming, acum neascunşi de lentile de contact, erau inconfundabili. Energia maniacală şi ura umpleau spaţiul, amenințând să arunce în aer ferestrele, pereţii, acoperişul.

însă tot ce vedea Armand era cuţitul de la gâtul lui Reine-Marie.

Pentru o clipă, Armand avu senzaţia îngrozitoare că va leşina. Pulsul i se accelerase brusc, capul îi vâjâia. Ochii i se înceţoşaseră.

Se sprijini de birou, apoi înaintă spre ei, dar Fleming o strânse şi mai tare, iar Armand se opri. Fără să-şi desprindă ochii din cei ai lui Reine-Marie.

îi şopti numele.

Ea nu răspunse, nu putea din cauza lamei de cuţit de la gâtul ei. El abia mai putea să respire, abia mai putea să gândească. Din cauza lamei de cuţit de la gâtul ei.

Calm, calm, calm, calm, îşi repetă el întruna. Cuvântul abia dacă se auzea peste ţipătul care îi umplea capul.

Trebuia să rămână calm. Exista o cale de ieşire. Nu se putea să nu existe. Dacă Jean-Guy a primit mesajul lui...

Ochii lui Reine-Marie erau măriţi de panică. Şi implorau iertare.

— Ahhh! Asta e privirea la care am visat ani şi ani la rând, Armand. Trebuie să spun că este chiar mai bine decât mi-am imaginat. Groaza ta, cu iz de greaţă. Groaza când începi să-ţi dai seama. Doar n-o să leşini, nu? spuse Fleming, privindu-l pe Gamache.

— Dă-i drumul, spuse Armand cu glas răguşit.

— Ei, dacă tot m-ai rugat atât de frumos...

Fleming o strânse şi mai tare pe Reine-Marie. Ea scoase un mic icnet.

Armand întinse mâna.

— Nu.

— Nu. Nu încă. Ţine mâinile la vedere, Armand, spuse Fleming şi slăbi din nou strânsoarea.

— îmi pare rău, şopti Reine-Marie.

Armand o privi în ochi.

— Nu, nu. Nu este vina ta. O să fie bine. O să fie bine.

— Ideea ta despre bine trebuie să fie foarte diferită de a mea. Ştii că e vina ta că ea e aici. S-a întors pentru că i-ai scris că ti-e dor de ea. Asa cum ştiam că vei face. Asa cum ştiam că va face ea. Atât de uşor de manipulat. Nu te învinovăţi, Armând. De fapt, învinovăţeşte-te puţin, spuse Fleming.

Armând se simţea târât în peşteră. Adânc în mintea lui Fleming. Dacă se întâmpla asta, erau cu adevărat pierduţi. Trebuia să-şi închidă mintea la ce spunea Fleming.

Jean-Guy era înarmat. Probabil că deja primise mesajul. Dar Mongeau trecuse de el. Cum? Deşi bănuia. Jean-Guy intrase, la cererea lui Gamache, să vadă cum se simţea preotul. Iar Mongeau îl luase prin surprindere.

— Jean-Guy? întrebă el.

— O să vezi cât de curând. Desigur, dacă m-ai fi recunoscut mai repede, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat. Asta a făcut parte din distracţie. Să-ţi dau suficiente indicii, o şansă de a scăpa. Să te salvezi pe tine şi pe toţi cei pe care îi iubeşti şi la care ţii.

Fleming înclină capul şi se uită la Gamache.

— Te întrebi cum de nu m-ai recunoscut mai devreme.

Se înşela, desigur. Lui Armând nici nu-i mai păsa. Mintea lui era preocupată numai de cum să iasă din asta.

Exista o cale. Trebuia să existe. Gândeşte. Gândeşte. *Aşa, aşa, continuă să vorbeşti, dementule. Dă-mi timp să mă gândesc.*

— *O* să-ţi spun eu, Armând. Nu doar creşterea în greutate, înălţătoarele din pantofi, barba şi vopseaua de păr te-au păcălit. Nici măcar lentilele de contact.

Armând nu auzea decât bla-bla-bla, în timp ce mintea lui făcea calcule logistice. Distanţa până la Fleming. Şansa de a-i distrage atenţia. Un sunet puternic ar fi de ajuns? Dacă ar cădea din picioare? Dacă ar simula un atac de cord?

Cu o viteză fulgerătoare, Gamache lua opţiunile, le examina, apoi le punea deoparte, în timp ce Fleming făcea paradă de inteligenţa lui.

Bla-bla-bla.

Dar apoi Fleming a spus ceva care a pătruns prin gândurile lui Armând.

— Nu m-ai recunoscut pentru că tot ce vedeai când te uitai la Robert Mongeau era faptul că îşi iubea soţia aflată pe moarte. Nu ţi-a trecut niciodată prin minte că John Fleming ar putea iubi atât de profund.

Armând îşi dădu seama cu groază că avea dreptate. Fusese orbit de dragostea pe care o simţea Mongeau pentru Sylvie. Şi din acel punct orb apăruse acest monstru.

— Chiar am iubit-o pe Sylvie. Din toată inima.

— Dar ai ucis-o.

Fleming rânji.

— Ei bine, şi tu îţi iubeşti soţia şi ai ucis-o.

Acum zâmbea, văzând efectul pe care îl avea asupra lui Gamache.

— *Duceţi-vă dară la casa voastră pentru-a intra în zilele apropierii voastre.*

Cu o tresărire, Armând recunoscu citatul din rugăciunea care fusese citită la nunta lor.

— *Şi fie ca zilele voastre să fie bune şi lungi pe acest pământ.* Fleming zâmbi.

— Amin. Vom merge acum la locuinţa voastră,

dar nu pot garanta pentru restul rugăciunii.

însă Fleming nu se urni din loc. Se uita la tablou. Dispoziţia lui vioaie se transformă acum într-una capricioasă.

— Acesta a fost tovarăşul meu în USD luni şi luni la rând. Pictura.

Râse şi clătină din cap.

— A fost terapie. Chiar m-a ajutat, dar nu în modul în care se aşteptau ei. Când Sylvie mi-a arătat fotografiile de la expoziţie cu *Comoara Paston,* am văzut imediat potenţialul. Mi-a venit în minte complet format. Un act al lui Dumnezeu, un dar de la Dumnezeu. Puteam să-mi creez propria Lume de bizarerii. Să pun în ea tot felul de lucruri pe care numai tu le-ai recunoaşte. Prin urmare, cu ajutorul acelui director de închisoare lacom şi prost, i-am convins să aducă terapia prin artă şi să folosească *Comoara Paston* ca unul dintre exerciţii. Ştiam deja cum să scap, directorul şi gardianul-şef erau atât de compromişi, încât ar fi făcut orice pentru a evita să fie demascaţi. Dar trebuia să ştiu ce am de făcut odată ce ajungeam afară. Şi aşa am rămas în gaura aia de iad. Pentru tine. Şi am pictat. Şi am aşteptat. Şi m-am gândit la tine toată ziua, toată noaptea. Ani. Timp şi răbdare. Cine a spus că aceştia sunt cei mai puternici războinici a avut dreptate. Tu mi le-ai dat pe amândouă, dragă omule. Aş fi putut să mor în închisoare, dar tu mi-ai dat un scop. M-ai făcut puternic.

Chiar făcu o plecăciune. Armând se aplecă înainte, gata să sară, dar Fleming ridicase capul, ridicase ochii. îl privi pe Armând drept în ochi.

Armând încremeni. Fleming încerca să-l provoace. Voia ca el să încerce.

Nu încă, se gândi Armând. Avea timp. Timp şi răbdare, încă o dată, de parcă i-ar fi citit gândurile, Fleming aruncă o privire spre ceasul mare de pe perete.

— Mă întreb dacă ti-ai dat seama care este semnificaţia
orei. Pune telefonul şi arma pe birou, te rog.

Armând îşi scoase telefonul şi se uită la el.

Niciun răspuns la mesajul lui.

— Nu sunt înarmat.

— Pe dracu'! Pistolul pe birou.

Fleming trecuse într-o clipă de la politeţe excesivă la furie.

Armând deschise larg braţele.

— Vorbesc serios. Nu port niciodată armă.

— întoarce-ţi buzunarele pe dos.

Armând se conformă.

— Descaltă-te.

Armând se conformă.

— Suflecă-ţi pantalonii.

Armând se conformă. Apoi se ridică.

Fleming îl privea încruntat.

— Te-am crezut în multe feluri, Armând, dar niciodată laş. Ce fel de poliţist eşti tu dacă nu porţi armă? Ce fel de poliţist eşti tu dacă aştepţi să te protejeze alţii? încă o greşeală dintr-un lung şir de greşeli.

Fleming clătină din cap, în timp ce Armând îi mulţumi lui Dumnezeu că nu era înarmat.

— Vino, las ordinar ce eşti! Ne întoarcem la tine acasă. Plimbarea o să-ti facă bine. O să-ti dea sansa să-ti limpezeşti mintea şi să vii cu un plan. Gândeşte, gândeşte, gândeşte! Sunt sigur că există o cale de scăpare din asta. Eu am avut ani întregi la dispoziţie să fac un plan, tu ai aproximativ 15 minute. Ai face bine să gândeşti repede.

Mergeau încet prin seara răcoroasă, trecând peste Bella Bella, pe lângă cei trei pini uriaşi. La pensiune încă era o lumină aprinsă, dar la bistrou era întuneric, la fel şi în celelalte clădiri. Deşi o lumină slabă strălucea prin perdelele zdrenţuite din casa lui Ruth.

Tot drumul, mintea lui Armând lucră.

Gândeşte. Gândeşte. Gândeşte.

Dacă Fleming nu avea decât un cuţit, exista o şansă. Armând ştia că, de cele mai multe ori, cei care ţineau armele foarte aproape de victime îşi pierdeau până la urmă concentrarea. Un moment, de atât avea nevoie. Asta şi un mic spaţiu între lama cuţitului şi Reine-Marie.

La uşa casei lor se opri.

— Deschide-o, Armand.

Chiar înainte de a păşi înăuntru, auzi câinii lătrând în spatele uşii de la birou.

Apoi îl văzu pe Sam stând în picioare lângă Jean-Guy, care era prăvălit lângă perete. Cu mâinile şi picioarele legate cu o ghirlandă de Crăciun. Sângele îi şiroia pe faţă, iar pe podea zăcea o cărămidă. Dar era viu.

Sam ţinea în mână un pistol. Glockul lui Beauvoir.

— Jean-Guy, spuse Reine-Marie şi încercă să se ducă spre el, însă Fleming o ţinu strâns.

Sam armă pistolul şi îl lipi de capul lui Beauvoir. Armand se uită la Jean-Guy, care îl privi la rândul lui. Avea ochii înceţoşaţi şi încerca să se concentreze.

— *Désolé,* şopti Jean-Guy

— Bine ati venit acasă.

Armand se întoarse către voce. Fiona stătea lângă şemineu, ţinând în mână desenul înrămat care atârnase pe perete. Era făcut de nepoata lui, Florence, în timpul pandemiei.

Fetita desenase un curcubeu vesel şi sub el scrisese cuvintele *Ca va bien aller.*

Totul va fi bine.

— O cunoşti pe fiica mea. Vreau să-ţi mulţumesc că ai avut grijă de ea. Că ai avut grijă să-i fie bine la închisoare. Că ai intervenit la École Polytechnique să fie admisă în sistemul de învăţământ la distantă. Oamenii sunt amabili. Şi apoi că ai garantat pentru ea şi i-ai obţinut eliberarea condiţionată. Iţi sunt recunoscător, spuse Fleming.

Apoi îşi aruncă ochii spre ceasul de pe şemineu. La fel şi Armand.

Era 11:21.

— Iar Sam, deşi nu este fiul meu biologic, face parte din familie din toate punctele de vedere. Am recunoscut asta de timpuriu. Cred că şi tu ai făcut-o.

Fleming se uită în jur.

— întotdeauna mi-a plăcut această cameră. Veselă, primitoare. Plină de comorile tale. Un

microcosmos al unei vieţi pe deplin trăite, cum ar spune istoricii. Cărţi. Fotografii de familie. Tablouri. Asta este un Morrow, nu-i aşa? Unele obiecte au fost fără îndoială luate din galerii şi pieţe de vechituri în călătoriile voastre făcute împreună. Les Puces? Nu te-ai prins de asta, nu-i aşa?

Dădu din cap spre desenul înrămat pe care îl ţinea Fiona.

— Făcut de una dintre nepoatele tale, îmi imaginez. Le voi cunoaşte şi pe ele cât de curând.

— Să nu..., începu Reine-Marie.

Beauvoir strigă o înjurătură şi se zbătu în legăturile lui. Sam îşi puse bocancul pe pieptul lui Jean-Guy şi îl împinse violent în perete.

— Ahhh, ai grijă acum, îi şopti Fleming lui Reine-Marie la ureche.

Avea o respiraţie fierbinte. Umedă.

— Cel mai bine ar fi să înveţi de la soţul tău. Dacă nu faci nimic, există posibilitatea să-mi pierd concentrarea şi apoi vei avea şansa ta. La asta te gândeşti, nu-i aşa, Armand? Ce mai aştepţi?

Armand tăcu şi Fleming oftă.

— Am planificat meticulos totul. Nicio piesă în minus. Nimic în plus. Un scop pentru toate. Mi-a luat ani întregi, dar în final am ştiut că voi putea să-ţi anticipez fiecare mişcare. Că o să-l suspectezi pe Monsieur Godin. Sigur, a trebuit să plece. Că va trebui să-l angajez pe bietul Boisfranc. A fost atât de recunoscător. Chiar şi atacul asupra lui Mongeau în biserică. Sam a fost autorul, desigur. O lovitură ştearsă, dar suficientă pentru a face să curgă mult sânge. Am ştiut că n-o să mă laşi să mă duc singur acasă. Nu după cele întâmplate. Am ştiut că va trebui să mă inviţi aici. în casa ta. Bunătatea ucide. Tine minte asta.

Gamache simţi că i se face fizic rău. Dacă totul fusese chiar atât de bine planificat, însemna că...

— Sylvie a fost Mountweazel, nu-i aşa? întrebă el în cele din urmă.

La început crezuse că singura lor şansă reală era să-l ţină de vorbă pe Fleming suficient de mult timp pentru ca cei de la Sûreté să ajungă. Acum ştia că nu era nevoie. Şi întrezări o mică licărire de speranţă.

Exact lucrul care îi adusese în situaţia asta îi putea ajuta să iasă din ea.

John Fleming nu era genul care doar planifica lucrurile, el le supraplanifica. Detaliile de care era atât de mândru îi permiseseră să evadeze din USD, îi aduseseră pe toţi trei aici, în acest moment, dar tot ele îl ţineau prizonier. El nu se abătea de la planul său.

Armând ştia că John Fleming ar fi putut deja să-i ucidă de mai multe ori până acum. Asta era evident. Dar ceea ce era la fel de evident acum era că el aştepta momentul perfect.

Ora exactă. 11:30.

Armând îşi îndreptă privirea spre ceasul de pe şemineu, acolo unde stătea Fiona. Mâna ei se sprijinea pe desenul lui Florence, de parcă îi plăcea să mânjească una dintre comorile lor.

11:22.

Opt minute.

Gândeşte, gândeşte. Gândeşte.

Fleming întoarse privirea în direcţia în care se uita Armand. Apoi reveni la el.

— Nu totul va fi bine, desigur.

Lui Armand îi trebui o fracţiune de secundă să înţeleagă despre ce vorbea. Fleming credea că el se uita la desenul lui Florence. Nu la ceas.

Fleming nu-şi dădea seama că Gamache cunoştea semnificaţia orei.

— Pentru tine sau, din păcate, pentru micuţa Florence, spuse Fleming. Sau pentru Zora. Honoré sau chiar Idola.

Jean-Guy începu să urle, zbătându-se, încercând să scape din legăturile lui.

— Du-te dracu'! Te omor! ţipă eL

Fleming zâmbea. în mod clar hrănit şi îngrăşat de furie şi teroare.

— Doar nu credeai că mă voi opri la tine? Am sperat că vor fi toţi aici, dar ai fost destul de deştept, Armand, să-i trimiţi pe toţi la casa de la lac. Lacul Manitou. Nici de asta nu te-ai prins,

nu-i aşa? în conversaţia noastră din capelă am menţionat lacul Manitou. Şi chiar am sugerat că ştiam că Reine-Marie era la Londra. Ai împrăştiat vorba că era în Gaspé la o soră, deci de unde puteam să ştiu că ea era în Anglia? M-am întrebat dacă nu cumva am mers prea departe. Dar tu n-ai observat. Ai fost orbit de suferinţa mea, de durerea mea că am pierdut-o pe Sylvie. Şi aşa ai ratat chiar indiciile care ar fi putut să-ţi salveze soţia, întreaga ta familie. Ai fost prea lent.

Armand tăcea. Gândea. Gândea.

— Dacă ai iubit-o, de ce ai ucis-o? întrebă Reine-Marie.

— Pun pariu că poţi să ghiceşti.

Cum Reine-Marie tăcea, se întoarse spre Armand. Care rămase şi el tăcut.

— Ghiceşte! urlă Fleming.

Câinii începură să latre şi mai tare, izbindu-se în uşa biroului.

Gamache vedea că lui Fleming îi scăpau frâiele. Izbucnirile apăreau tot mai frecvent, cu o forţă din ce în ce mai mare.

Dacă asta era în favoarea lor sau nu, încă nu ştia.

— Elibereaz-o pe Reine-Marie, las-o să vină aici lângă mine şi-ţi voi spune.

Fleming râânji.

— Serios? Asta înţelegi tu prin negociere? Să-mi spui ceva ce ştiu deja în schimbul unui ostatic?

Se uită la Reine-Marie.

— Ştiai că te-ai căsătorit nu doar cu un las, ci şi cu un idiot? O să-ţi spun ceva, Armand. N-o să-i tai gâtul chiar acum, dacă îmi spui. Dar asigură-te că răspunzi corect. Dacă greşeşti...

Armand se uită o clipă la el. Mintea îi lucra rapid.

— Ai omorât-o pentru că o invitase pe Myrna la ceai.

Se gândise la asta înainte, însă cu toate câte se întâmplaseră între timp, trebuia să-şi amintească detaliile. Teoria.

— Sylvie a făcut să pară că era pentru carte, dar tu ştiai că nu eraţi nici măcar la jumătatea

celei pe care o citeaţi împreună, aşa că de ce să ceară alta? Ţi-a fost teamă că era vorba despre altceva. Ţi-a fost teamă de ceea ce Sylvie ar fi putut să-i spună Myrnei. Un psihoterapeut.

în timp ce spunea asta, îşi dădea seama că era greşit. Regrupează-te. Regrupează-te.

— Dar mai mult de-atât, Myrna este mătuşa lui Harriet. Ţi-a fost teamă că Sylvie, atât de aproape de moarte, ar fi putut încerca să mai îndrepte din lucruri. N-ar fi fost mult, n-ar fi putut îndrepta balanţa a ceea ce-aţi făcut tu şi ea, dar cel puţin ar fi putut salva o viaţă. Ar fi avertizat-o pe Myrna în legătură cu Sam.

Se uită spre tânăr, care rânjea.

— Ai omorât-o? îl întrebă Armand. Pe Harriet.

— Tu ce crezi?

Reine-Marie gemu şi inspiră de câteva ori rapid şi superficial.

— Ţi-a fost teamă că, îndopată cu analgezice, ar fi putut chiar să-i mărturisească cine esti cu adevărat. Asa că ai

f *r*

omorât-o, încheie Armand.

Chipul lui Fleming devenise dur, mâna cu care strângea cuţitul se crispase. Armand trebuia să facă ceva. Să spună ceva.

— Dar în cele din urmă, ai făcut-o din dragoste şi bunătate. După cum spui tu, bunătatea ucide.

Sam, Fiona, Jean-Guy, Reine-Marie şi chiar Fleming îl priviră cu toţii uluiţi.

— Sylvie avea de înfruntat o moarte lungă şi dureroasă.

Armand aruncă o privire spre Jean-Guy, apoi continuă.

— Nu a fost o crimă, a fost ucidere din milă.

— N-a fost ucidere din milă. N-a fost dragoste. A fost actul cu sânge-rece al unui nebun, strigă Jean-Guy.

Sam făcu o mişcare, dar Fleming îl opri. Recunoscând ceea ce încerca Jean-Guy să facă. Poate chiar văzând înţelegerea dintre cei doi ofiţeri Sûreté.

Beauvoir încerca să-l provoace pe unul dintre ei să-l lovească. Iar asta ar fi însemnat distragerea atenţiei, momentul de care avea nevoie Armand.

Centrul atenţiei s-ar fi mutat în altă parte şi în acea fracţiune de secundă el ar fi făcut mişcarea.

Armand plănuise. Tot ce s-ar fi întâmplat.

Fleming ar fi fost distras o clipă de atacul asupra lui Jean-Guy. Ceea ce i-ar fi permis lui Armand să se repeadă la el, să-l apuce de mână şi să smulgă cuţitul de la gâtul lui Reine-Marie.

Fugi! Fugi! ar fi strigat el.

Până atunci, Sam ar fi întors pistolul către el.

Fleming era mai bătrân. Mai mic de statură. Dacă ar fi ajuns la el, Armand era convins că l-ar fi putut înfrânge cu uşurinţă şi l-ar fi folosit drept scut. Sam ar fi tras, dar glonţul l-ar fi nimerit pe Fleming. Armand ar fi împins corpul peste Sam. Asta i-ar fi oferit secundele de care ar fi avut nevoie pentru a-l ataca pe tânăr.

Sam era mai în formă, mai tânăr, mai puternic. Dar Armand avea marele avantaj al experienţei. Şi al disperării. L-ar fi învins pe Sam.

Dar nimic din toate astea nu s-a întâmplat.

Capitolul 38

Nu recepţiona nimic. Fără semnal. Fără semnal.

Amelia se oprea întruna să verifice.

Trebuia să ajungă la inspectorul-şef. Văzuse mesajul medicului legist care îi spunea că Boisfranc era Fleming. Dar nu era el.

îngrijitorul, acum eviscerat, era una dintre victimele lui.

Ştia ce trebuie să se fi întâmplat. Paharul pe care îl luase din camera îngrijitorului avea ADN-ul altcuiva. Singura persoană care mai folosea bucătăria de la subsol era preotul, Robert Mongeau.

Oare acesta o făcuse intenţionat? Atinsese lucrurile din cămăruţa îngrijitorului astfel încât ADN-ul lui să fie pe ele şi criminalistii să-l confunde cu al lui Boisfranc? Aceştia ar fi văzut că se potriveşte cu cel al Fionei şi ar fi presupus că Boisfranc era Fleming.

Exact asta se întâmplase.

La dracu'! La dracu', la dracu', la dracu'! Robert Mongeau era criminalul în serie evadat. Era în casa lui Gamache şi inspectorul-şef habar n-avea.

Niciun semnal. Niciun semnal.

Ea şi Harriet alergau, apoi se opreau. Alergau înainte prin pădure, apoi se opreau pentru ca ea să-şi verifice telefonul.

Niciun semnal. Nici...

O liniuţă.

— Of, rahat, rahat, rahat, spuse Amelia, cu mâinile tremurându-i atât de tare încât abia nimeri pictograma de telefon pentru numărul lui Gamache.

Suna. Şi suna.

Niciun răspuns. Niciun răspuns.

— Fuuu-tu-i.

Sună la sediul central şi vorbi cu ofiţerul de serviciu. îi

dădu informaţiile în timp ce alerga.

Acesta ştia deja. Primise un mesaj de la inspectorul-şef cu câteva minute în urmă, în care spunea că Robert Mongeau, preotul, era John Fleming. Amelia găsi apoi acelaşi mesaj pe telefonul ei.

Gamache ştia, aşa că exista o sansă...

Însă mesajul nu spunea mai mult. Dacă ar fi putut, inspectorul-şef ar fi dat ordine. Instrucţiuni. Mai multe informaţii.

Dar nu era nimic în afară de acele câteva cuvinte: *Mongeau este Fleming.*

Din fericire, agenta Choquet ştia exact unde se afla John Fleming şi îi spuse ofiţerului de serviciu.

— în casa lui? Ucigaşul în serie este în casa inspectorului- şef Gamache? spuse agentul, neputând să-şi ascundă socul.

— Da.

— Drăcia dracului! Trimit acolo toţi agenţii şi alertez postul local de poliţie. O să-i localizez telefonul şi o să te anunţ unde se află Şeful.

Dar Amelia se temea că deja era prea târziu. Se temea de ce însemna tăcerea inspectorului-şef. Se temea de ce vor găsi odată ajunşi acolo. Nu doar pe Gamache, ci şi pe Beauvoir şi pe Madame Gamache.

Imediat ce ajunsese la casa de lângă lac, Ameliei i se spusese că Madame Gamache se întorsese în Three Pines. Amelia se repezise imediat înapoi.

Acum simţea cum o cuprinde panica, amenințând să o copleşească. Dar şi-o înăbuşi.

— Mătuşa mea. Putem s-o sunăm. Se poate duce ea până acolo, spuse Harriet.

— Şi pe urmă ce?

începură să alerge din nou. împiedicându-se, ajutându- se una pe alta să se ridice. Ţinându-se de mâini în timp ce alergau prin pădure spre maşină.

— Dacă se duce acolo, va fi omorâtă.

Fusese cât pe ce să spună „şi ea”. Omorâtă şi ea.

Sase minute.

Un telefon începu să sune. Era al lui Beauvoir. Zăcea pe podea, acolo unde îi căzuse când îl lovise Sam.

Sam îl ridică de jos.

— Amelia Choquet, citi el de pe ecran. E şi un mesaj de la ea şi unul mai devreme de la...

Se întoarse spre Gamache.

— ... tine.

Fleming ridică din sprâncene.

— Ei, ce-ai fi putut să-i spui? Deschide-1.

Jean-Guy clătină din cap.

Fleming o smuci din nou pe Reine-Marie.

— Deschide-l, strigă el.

— Va trebui să mă dezlegaţi, spuse Beauvoir.

Armând îşi ţinu respiraţia. *Fă-o. Fă-o.*

încercă să-şi păstreze o figură inexpresivă. Corpul nemişcat. Chiar dacă se pregătea să se mişte.

Fă-o.

Fleming făcu semn din cap, iar Sam se îndreptă spre Gamache, întinzându-i telefonul.

— Sper că ai codul, spuse Fleming.

Nici nu trebuia să spună mai mult.

Resemnat, Armând luă telefonul şi introduse cifrele. Sperase şi se rugase să nu se întâmple asta. Dar acum nu mai putea face nimic. Avuseseră o singură şansă, iar acum părea că şi aceasta dispăruse.

Sam luă înapoi telefonul şi citi cele două mesaje. Mai întâi pe-al Ameliei.

— Se pare că l-au găsit pe Boisfranc. Ei cred că tu eşti Godin, îi spuse el lui Fleming.

Apoi faţa lui Sam se înăspri, ochii i se îngustară, în timp ce citea următorul mesaj. De la Gamache.

— Ce este? întrebă Fiona.

Sam întoarse telefonul şi îi arătă mesajul lui Fleming. Era – ar fi trebuit să fie – momentul de distragere a atenţiei de care avea nevoie Armând, dar Sam se interpusese între el şi Reine-Marie. Şi nu putea să vadă cuţitul. Nu putea să-l vadă pe Fleming şi nici să ajungă la el.

Trebui să renunţe. Timp şi răbdare. Curând nu va mai avea nici una, nici alta.

Când Sam se dădu la o parte, Armând îl văzu pe Fleming sfredelindu-l cu privirea.

— Armând, se pare că ai fost puţin mai deştept decât credeam. Ti-ai dat seama.

— De ce şi-a dat seama? întrebă Fiona.

— A trimis un mesaj către întreaga echipă spunându-le că eu sunt Fleming. Probabil că au alertat Surete-ul local.

— Drace! spuse ea, îndreptându-se spre uşă. Trebuie să ajungă dintr-o clipă în alta.

— Unde te duci? întrebă Sam.

— Să stau de sase, unde crezi?

Se uitară amândoi la Fleming, care îi făcu semn că e în regulă.

— Du-te. Anuntă-ne când îi vezi.

Era un lucru neaşteptat. Primul băţ în roată. Iar meticulosului Fleming nu-i plăceau beţele în roată. Avea o foarte slabă capacitate, sau nevoie, de a schimba tactica.

Până acum.

Gamache vibra din tot corpul, cu fiecare nerv întins la maximum. Cum va reacţiona Fleming? îi va măcelări pe toţi acum şi va fugi, ca orice nebun sensibil? Sau îşi va urma în continuare planul?

— La dracu'! Trebuie s-o facem acum. Apoi să ne cărăm de-aici, spuse Sam.

— Nu, strigă Fleming. Nu încă. Patru minute. Dar...

Se uită la Gamache.

— ... putem începe. Cred că ai fotografiile alea în buzunar. Scoate-le, Armând.

Cum el ezită, Fleming răcni:

— Scoate-le!

Armând inspiră adânc, apoi băgă mâna în buzunar şi scoase fotografiile. Folosite la tribunal. Cele care, asemenea Meduzei, îi schimbaseră pentru totdeauna pe cei care se uitaseră la ele.

— Pune-le pe masă.

Armand se conformă.

— Dă-te înapoi. Mai departe. Armand se conformă.

Fleming dădu din cap către Sam.

— Dă-le câte una la fiecare.

Reine-Marie luă fotografia, dar nu se uită la ea. în schimb, îşi aţinti ochii asupra soţului ei. Văzu în el o tristeţe profundă şi regrete.

— Uită-te la ea! ţipă Fleming, strângând-o mai tare până când ea abia mai putu respira.

— Fleming, strigă Armand.

— Rămâi unde eşti. Uită-te la fotografie. Uită-te la ceea ce-o să păţeşti şi tu.

Şi Reine-Marie se uită. Şi Jean-Guy se uită.

Armand îi văzu cum pălesc. Văzu cum frica se transformă în oroare, apoi în groază. Văzu cum dimensiunea monstrului care stătea în cameră cu ei le deveni clară.

Agenta Choquet şi Harriet se opriră gâfâind în vârful dealului de unde se vedea Three Pines. Sosise un mesaj pe telefon.

— Telefonul lui Gamache este la vechea gară, spuse Amelia.

Harriet o rupse la fugă. Poate că acesta, se gândi ea, era motivul pentru care îşi petrecuse viaţa de adult alergând. Ea crezuse că pentru a scăpa de ceva, dar poate că se antrenase pentru a alerga spre ceva.

Amelia gonea pe urmele femeii sălbatice, care încă ţinea în mână creanga de copac de parcă ar fi fost o bâtă. Părea că Amelia dăduse peste veriga lipsă din pădurea de lângă Three Pines. Era ceva primordial nu doar în înfăţişarea lui Harriet, ci şi în fiinţa ei.

Reacţia de fugă pe care o avusese întreaga viaţă se transformase în cea de luptă.

★ ★ ★

— Trei minute. Eu, bineînţeles, voi fi acela care va termina ceea ce ai început tu, Armand, cu atâţia ani în urmă. Când ţi-ai încălcat promisiunea pe care mi-ai făcut- o. Dar i-am promis tânărului Sam, aici de faţă, că mă poate ajuta. Şi eu mă ţin de cuvânt.

Dădu din cap către Sam, care băgă pistolul lui Beauvoir sub centură şi se apropie de Gamache cu cuţitul de vânătoare.

— Te-am urât din prima clipă în care ai intrat în casa noastră. Când ai distrus totul, spuse

Sam.

Armand nu-şi dezlipea ochii de Reine-Marie, iar ea de el. Dar îl vedea pe Sam apropiindu-se.

Haide. Haide, se ruga Armand. *Vino.*

— Uită-te la mine! strigă Sam.

Braţul îi ţâşni înainte, ridicând lama cuţitului la gâtul lui Gamache. însă Armand nu-şi clinti privirea de la Reine-Marie.

Mai aproape. Vino mai aproape. Haide, rahat cu ochi ce eşti! încă un pas.

încă puţin şi Armand putea să apuce pistolul de la centura lui Sam.

Haide! Haide!

Putea să-l împuşte pe Fleming înainte ca bărbatul să-şi dea seama ce se întâmpla. Şi putea să-l învingă pe Sam. Ştia că poate. Corpul îi pompa adrenalină. Simţurile îi erau ascuţite la maximum. într-adevăr, cuţitul i-ar putea tăia gâtul, dar Gamache ştia că vor fi câteva secunde preţioase în care îşi va păstra cunoştinţa. Şi asta era tot ce-i trebuia.

Nu îşi plecă privirea, nu voia ca Sam sau Fleming să ştie ce avea de gând să facă.

Haide!

— Stai, opreşte-te, îi porunci Fleming. Dă-te înapoi! Dă- mi pistolul!

Sam i-l dădu.

Fleming îl ridică şi se uită la Armand.

— Ei bine, a fost cât pe ce.

Armand a ştiut atunci că Fleming o făcuse intenţionat, îl lăsase pe Sam să ajungă la câţiva centimetri de el. l-a permis lui Armand să spere. Să spere că mai exista o şansă.

Doar pentru ca apoi să i-o răpească.

Văzând asta, Jean-Guy începu să se zbată. Luptându-se să-şi elibereze mâinile. Dar nu putea. Legăturile erau prea strânse. în noduri, îşi dădu el seama, aşa cum îl învăţase pe Sam, după ce băiatul fusese dat afară de la cercetaşi.

Jean-Guy îl întrebase de ce, dar nu îl întrebase şi pe şeful cercetasilor. Dacă ar fi făcut-o, ar fi aflat că nu din cauză că făcuse pipi în pat când rămăsese acolo peste noapte, aşa cum susţinuse el. Ci pentru că băiatul de 12 ani omorâse o pisică, iar şeful cercetaşilor aflase.

Dacă şefului cercetasilor nu i-ar fi fost milă de băiat, ştiind ce viaţă avusese până atunci, şi ar fi avertizat autorităţile, dacă autorităţile ar fi avertizat casa de plasament. Dacă cei de la casa de plasament ar fi căutat în spaţiul de la subsol, ar fi găsit şi celelalte creaturi pe care Sam Arsenault le eviscerase.

Atunci, nimic din ce era acum nu s-ar fi întâmplat.

Dar nimic din toate acestea nu s-a întâmplat.

în schimb, Jean-Guy se angajase să-l înveţe el pe băiat câteva dintre lucrurile pe care le-ar fi putut învăţa la cercetaşi. Cum ar fi să facă noduri.

Armand îl avertizase să nu se apropie prea mult de el. Dar Jean-Guy nu a fost de acord cu Gamache. El ştia că Sam era victima şi Fiona era cea periculoasă. Psihopata.

Amândoi au avut dreptate şi amândoi s-au înşelat.

Jean-Guy se rostogolea şi se zbătea, chinuindu-se să se dezlege. Honoré, Idola. Annie.

Annie. Honoré. Idola. Jean-Guy se încorda, se chinuia şi se zbătea.

Lacrimi de frustrare, furie şi groază îl orbeau. îşi urla revolta.

Henri, Fred şi Gracie lătrau, zgâriau cu ghearele şi se izbeau în usa de la birou.

Lui Armand îi căzu privirea pe desenul pe care îl făcuse nepoata lui când totul părea atât de întunecat, de lipsit de speranţă, în timpul pandemiei. Când un lucru atât de simplu, ca mersul la magazinul alimentar, era un act de viată şi de moarte.

Când ceva atât de simplu, ca un act de bunătate din partea copiilor, putea dărui speranţă.

Ça va bien aller.

întotdeauna exista speranţă. Dacă avea dreptate, dacă avea dreptate. Dacă...

Era un „dacă” imens. Se temea că era gândire magică. Dar Armand Gamache credea în magie.

Telefonul Ameliei începu să sune.

— Unde esti? întrebă vocea.

Persoana nu se identifică, nici nu avea nevoie. Era Isabelle Lacoste, inspectorul Lacoste, care împărţea sarcinile de adjunct cu inspectorul Beauvoir.

— Aproape am ajuns la camera operativă din Three Pines.

— Sûreté locală ajunge în şapte minute. Eu sunt chiar în urma lor. Esti înarmată?

— *Oui.*

— Aşteaptă întăriri.

— *Oui.*

— 11:30, Armand. Ştii ce înseamnă.

— *Non.*

Ştia, bineînţeles, dar voia să-l enerveze şi mai mult pe Fleming. Să-i dea impresia că ceva atât de important pentru el nu însemna nimic pentru bărbatul pe care îl ura.

în acelaşi timp, menţinea atenţia lui Fleming asupra lui. Departe de Reine-Marie. Departe de Jean-Guy.

Gândeşte. Gândeşte. *Haide!*

Gamache îl privea acum în ochi pe Fleming.

Vedea că această insultă funcţiona. Fleming, extrem de imprevizibil, devenea din ce în ce mai dezechilibrat.

Haide!

— Nenorocitule! Ba ştii. Ştiu că ştii. Gamache doar ridică din umeri.

— *Désolé,* dar această oră nu înseamnă nimic pentru mine.

Văzu cum ochii lui Fleming se îngustează. Riscul, un risc îngrozitor, era ca, împingându-l pe Fleming atât de departe, acesta să-i facă rău mai întâi lui Reine-Marie, după care să se întoarcă la el.

Vedea asta în ochii lui Fleming. în felul cum strângea cuţitul. în felul cum o strângea pe Reine-Marie.

— Oh, stai. Este ora la care ai plecat de la USD? întrebă el, trăgându-l pe Fleming înapoi de pe marginea prăpastie!.

Fleming îl fulgeră cu privirea şi îşi slăbi puţin strânsoarea.

— Este ora la care m-ai târât înapoi în închisoare.

— Aşa e. Dar ca un tip genial ce eşti, ar fi trebuit să ştii că nu te-aş fi lăsat niciodată să ieşi.

Gamache se străduia să-l ţină pe Fleming concentrat şi ocupat. Şi suficient de dezechilibrat.

împinge-l, adu-l înapoi. împinge-l, adu-l înapoi.

— Simplul fapt că ai crezut că o să-ţi dau drumul dovedeşte nebunia ta. Şi acum crezi că m-ai învins? Arăt ca un bărbat disperat? Ştii, undeva în creierul ăla al tău dement ştii că e ceva ce ai uitat, John.

în cameră se făcuse linişte. Beauvoir încetase să mai strige. Până şi câinii tăceau. Timpul se oprise. Pământul încetase să se mai mişte.

Armând o vedea în ochii lui Fleming. în sfârşit. în sfârsit.

Dacă Fleming putea să intre în capul lui Gamache, şi putea, atunci şi Gamache putea să intre în capul lui Fleming.

Şi intrase. în sfârsit.

Gamache putu vedea grămezile de gunoaie, canalizarea, putreziciunea, descompunerea şi mizeria. Ura şi gelozia, dispreţul. Nebunia.

Şi fisura îndoielii care îl lăsase să intre.

Putu vedea mintea lui Fleming lucrând. Trecând iar şi iar peste tot ce planificase ani de-a rândul. Peste tot ce construise. Era posibil, se întreba el, să existe un detaliu, un lucru minuscul de care uitase?

Genul de greşeală măruntă care ar face un tren să deraieze, o clădire să se dărâme.

Un pod întreg să se prăbuşească în râul St. Lawrence. O mică greşeală de calcul. Un calcul minuscul, omis. Şi catastrofă.

— Dosarele lui. în pivniţă. Cele despre care ne-a spus Fiona. Trebuie să fie ceva în ele. Ceva ce-a găsit el. Ştie că, şi în cazul în care îl omorâm, oamenii lui vor găsi, spuse Sam.

— E imposibil. Nu există nimic.

— Atunci de ce o tine încuiată? întrebă Sam nelinişti t,

ridicând vocea plină de anxietate.

Gamache vedea cum îndoiala lui Fleming creştea cu fiecare secundă. Era tentat să forţeze mai mult, dar se abţinu. Ştia că tăcerea lui nu făcea decât să-l întărâte. Era un semn de siguranţă de sine.

Pe care de fapt n-o simţea.

Dar inspectorul-şef era sigur de un singur lucru. Zilele, lunile, anii în care lucrase ca anchetator dovediseră că toţi oamenii aveau secrete. Lucruri pe care le ascundeau de restul lumii. Adesea de ei înşişi. Dar ele existau. îngropate adânc. Supurând.

Chiar şi un psihopat avea lucruri pe care nu voia să le recunoască niciodată, nici măcar fată de el însusi. Secrete care puteau fi încuiate în camera de la subsol.

— îţi baţi joc de noi, mârâi Fleming.

— Ai dreptate. Nu este nimic acolo.

Fleming îl privi încruntat, cu ochii scanând, săpând, sfredelind mai adânc. încercând să găsească adevărul. Şi frumuseţea era că Armând tocmai spusese adevărul.

Nu era nimic.

— Leagă-i, spuse Fleming.

Şi Sam le legă repede mâinile la spate lui Reine-Marie şi lui Armând.

— Tu rămâi aici, îi ordonă el lui Sam, dându-i din nou pistolul şi luând imensul cuţit de vânătoare, arma lui preferată. Dacă nu ne întoarcem în trei minute, împuşcă-i.

în timp ce îl împingea pe Gamache spre uşa de la subsol, Fleming aruncă o privire pe fereastră. încă nici urmă de poliţişti. Niciun semnal de la Fiona. Avu un moment de îndoială, dar apoi o văzu stând pe gazonul din faţă, privind în sus pe drumul dinspre sat.

O văzu şi Gamache. Totuşi se agăţă de speranţă. Deşi ştia că atunci când ceasul de pe şemineu va ajunge la şi jumătate, nicio putere de pe pământ nu-i va putea salva.

Fleming aprinse lumina şi Armând începu să coboare, în timp ce mintea îi lucra frenetic.

Reuşise să-i despartă pe Fleming şi Sam, dar era departe de a fi sigur că asta era o îmbunătăţire.

în timp ce cobora scările, privirea lui se rotea prin spaţiul familiar, căutând ceva, orice ar putea folosi. îşi dădu seama că aici trebuie să se fi ascuns Sam. Era clar că se uitase prin cutia cu ornamente de Crăciun. Găsise beteala cu care să-i lege. Un glob mare de sticlă zăcea sfărâmat pe pământ.

Daniel, doar un copil pe atunci, îl cumpărase, din alocaţia lui, pentru sărbătoarea mileniului. Acum era o curiozitate. Şi o comoară de familie.

Acesta să fi fost zgomotul pe care îl auzise mai devreme în cursul serii? Nu Fred, ci globul lui Daniel când s-a spart? Oare toate astea s-ar fi putut termina atunci, dacă s-ar fi uitat mai atent când coborâse la subsol?

Se gândi la nepoţii lui, la copiii lui aflaţi la cabană şi la ce se va întâmpla dacă acest dement şi ucenicii lui vor scăpa.

— Mai repede.

Fleming îl îmbrânci, iar Gamache se dezechilibră, căzând când mai avea câteva trepte. Neputând să întindă mâna pentru a amortiza căderea, se răsuci şi aterizâ pe umăr, apoi se rostogoli de câteva ori, ajungând pe spate, cu respiraţia tăiată.

— Ridică-te, porunci Fleming. Ai două minute să deschizi usa, să iei dosarele şi să ne întoarcem sus înainte să înceapă Sam.

Gamache se rostogoli în genunchi şi rămase îngenuncheat o clipă, cu capul plecat, răsuflând din greu. Apoi se ridică în picioare şi se apropie clătinându-se de uşa metalică a camerei în care erau păstrate toate secretele.

Amelia şi Harriet aproape ajunseseră la podul de piatră de peste Bella Bella, când o voce se auzi din întuneric.

— Stai! Aşteaptă!

Nu un strigăt, ci o rugăminte pe un ton imperios.

Amelia scoase pistolul. Recunoştea vocea. Era Fiona Arsenault. Alerga spre ele, fluturând

braţele.

— Sunt în casă. Repede. Aproape că nu mai avem timp.

Amelia ezită. Putea fi... probabil era o păcăleală.

Telefonul lui Gamache era în camera operativă. Avea toate motivele să creadă că acolo era şi el, iar Fiona Arsenault, fiica lui John Fleming, le ademenea în altă parte.

— Pentru numele lui Dumnezeu. Trebuie să mă crezi, imploră Fiona.

Amelia Choquet, care văzuse oameni groaznici făcând lucruri groaznice pe străzi, mai văzuse şi acte de un curaj imens, incomensurabil.

Dar de data asta ce era? Se uită fix la Fiona. Se uită. Se uită.

Apoi schimbă direcţia şi o luă la fugă după Fiona, cu Harriet pe urma ei. Cele trei tinere traversară parcul, gonind pe lângă pini, spre casă.

— Care este codul?

Fleming stătea în faţa panoului cu butoane.

— Zero, zero, zero, zero.

Fleming se întoarse şi îl privi încruntat.

— Minţi.

Armând stătea cu capul aplecat, chinuindu-se să respire cu umerii încordaţi. Ridicându-şi privirea, o întâlni pe cea a lui Fleming.

— L-ai fi ghicit vreodată?

Fleming zâmbi, clătină din cap, apoi tastă cifrele. Se auzi un clanc. Fleming întinse mâna să răsucească mânerul uşii. Dar acesta nu se mişcă.

— Dobitocul dra...

Atât apucă să spună. Armând se năpusti asupra lui Fleming, izbindu-l de perete.

Auzind lupta din subsol, Sam îndreptă pistolul spre capul lui Reine-Marie.

— Opreşte-te, ţipă Jean-Guy. Nu!

Amelia coti în viteză după colţul casei şi intră în curtea din spate.

Dintr-o privire, văzu ce se întâmpla.

Armând auzi împuşcătura.

Ciobul de sticlă pe care îl luase din globul spart al lui Daniel aproape că tăiase beteala. Acum se sforţă din toate puterile, eliberându-şi încheieturile.

Se auzi a doua împuşcătură.

Urlă, un muget de furie şi durere, în timp ce-l izbi pe Fleming de perete. Braţul îi ţâşni în sus şi îl apucă pe Fleming de încheietura mâinii, chiar înainte ca acesta să implânte cuţitul în el.

Cuţitul zbură pe jos şi amândoi căzură la pământ. Mâna lui Gamache apucă ceva şi izbi cu putere, lovindu-l pe Fleming direct în craniu. O dată. De două ori.

Se auzi un trosnet, dar Armând nu se opri să verifice. Ştia că bărbatul era la pământ. Şi că nu se va mai ridica.

Luă cuţitul şi alergă pe scări, urcând câte două trepte deodată.

Sus, se izbi de cineva, rostogolindu-se amândoi pe podea. Gamache se ridică în picioare, cu o privire sălbatică. Agitând cuţitul.

— Şefu'! strigă Amelia cu mâinile ridicate să se apere.

El realiză că era ea, apoi se uită în jur. Se uită. Se...

Şi iat-o acolo. Venind către el.

Armând scăpă cuţitul din mână şi se duse spre Reine- Marie. Se agăţară unul de altul. Legănându-se şi plângând în hohote. Apoi Armand întinse mâna şi îl apucă pe Jean- Guy, trăgându-l în îmbrăţişarea lor, în timp ce Amelia şi Harriet se uitau la ei.

Iar Fiona îngenunche lângă fratele ei.

CAPITOLUL 39

— *Rabbit, rabbit, rabbit,* spuse Harriet, salutând luna iulie.

Se ridică, se întinse, apoi plecă să-şi facă alergarea de dimineaţă, înainte ca ziua să devină prea fierbinte.

Când se întoarse, sătenii erau adunaţi pe terasa bistroului pentru un mic-dejun întârziat.

— La mulţi ani de Ziua Canadei, spuse Harriet, sărutând- o pe mătuşa Myrna pe creştetul capului.

— Puţi, spuse Ruth când tânăra se aşează lângă ea.

— *Merci.* Şi tu arăţi ca naiba, replică Harriet.

Ruth râse. Apoi, ridicând degetul mijlociu, îşi flutură mâna către Armand şi Reine-Marie, care tocmai coborau
de pe veranda din faţă a casei cu Henri, Fred şi Gracie rostogolindu-se după ei.

— Bine aţi venit acasă, strigă Clara.

După ce îi salutară pe toţi, Armand şi Reine-Marie se aşezară.

— Cine-i tipul? întrebă Harriet arătând spre un tânăr cu bustul gol care aranja nişte buşteni în formă de cort teepee în vatra din parcul comunal, pregătită pentru focul de Ziua Canadei din acea seară.

— Nepotul meu, răspunse Billy. Tocmai a început să lucreze cu mine.

Se uitară cu toţii spre el. Pielea tânărului strălucea în soarele dimineţii târzii.

în timp ce restul îşi întoarseră capul, Harriet, observă Myrna, tot nu-şi luase ochii la el.

Myrna şi Billy schimbară priviri între ei. Ahhhh, să aibă din nou atâtia feromoni.

Olivier aşează pe masă presele franceze pentru soţii Gamache, alături de căni cu lapte fierbinte şi spumos.

— *Merci, mon beau Gabri,* spuse Reine-Marie.

Apoi apăsă presa şi turnă cafeaua, în timp ce chelnerii le luau comenzile.

— Cum a fost la cabană? întrebă Gabri.

Era un mod delicat de a întreba cum se simţea u. Şi, eventual, de a-i trage de limbă.

De îndată ce putuseră, după asediul din casa lor, Armand, Reine-Marie şi Jean-Guy plecaseră la casa de lângă lac. Să petreacă restul lunii iunie împreună cu familia* Să înoate şi să se plimbe cu caiacul. Să stea pe ponton şi să privească cum ceaţa dimineţii se ridica din lac, apoi se topea în timp ce ei îşi beau cafeaua, îşi făceau planurile şi întâmpinau o nouă zi. Zi pe care – un timp, în acea noapte lungă – n-au crezut că o vor mai vedea vreodată.

Cel mai plăcut zgomot din toate timpurile, hotărî Armand, era trântitul uşii cu plasă pentru ţânţari. însemna că se treziseră copiii şi fugeau afară la joacă.

însemna că în lume totul era în regulă.

însemna că totul era bine.

El, Reine-Marie şi Jean-Guy făceau plimbări lungi, până după-amiaza târziu. Ceilalţi, Annie, Daniel, Roslyn, îi lăsau singuri. înţelegând că acesta era timpul de care aveau nevoie. Singuri. împreună.

La început, doar se plimbau în tăcere. Fiecare pierdut în gândurile lui. Apoi, puţin câte puţin, începură să se deschidă. în legătură cu ceea ce se întâmplase.

Prin soare, prin pădure, în sus şi în jos pe dealuri, peste podeţele de lemn, pe drumul de pământ au vorbit. Şi au vorbit. Şi au mers. Şi au ascultat.

Uneori rămâneau pe loc când unul sau altul se oprea. Copleşit. Incapabil să mai continue.

Ceilalţi aşteptau. Şi când acela era pregătit, mai mergeau puţin. Mergeau înainte. încet. Dar mereu înainte.

în serile senine şi calde aprindeau un foc de tabără. Frigeau bezele şi hotdogi. Florence şi Zora se strecurau pe genunchii bunicului, cuibărindu-se în braţele lui deschise, în timp ce Honoré se ghemuia lângă bunica, împărţind

amândoi aceeaşi pătură Hudson's Bay.

Jean-Guy o ţinea mereu pe Idola. O încălzea la pieptul lui. Legănând-o încetişor. înainte şi înapoi. înainte şi înapoi. îşi împingea scaunul puţin mai în spate, departe de lumina focului, ca nimeni să nu-i vadă lacrimile.

însă zilele ploioase erau preferatele lui Armand. Se aşezau pe verandă, privind cum cădea ploaia caldă peste lac, ascultând cum răpăia pe acoperiş. Aducea jocul de Monopoly şi, cu Idola pe genunchi, se juca toată ziua cu nepoţii.

Când se săturau de Monopoly, îi învăţa *cribbage* şi întotdeauna, dar întotdeauna, trişa. Numărându-şi cărţile până la un total ridicol de puncte, în urletele de protest ale nepoţilor.

Apoi a venit şi timpul să plece.

Dacă îmbrăţişările lui Armand şi Reine-Marie au fost puţin mai strânse, puţin mai lungi decât de obicei, nimeni nu a observat. Sau, dacă au observat, nu au spus nimic.

John Fleming era mort. Cu craniul zdrobit de cărămidă. Deşi Armand era suficient de onest ca să ştie că nu cărămida o făcuse. Ci el. Cărămida a fost doar unealta care s-a întâmplat să se afle la îndemână.

Sam Arsenault a supravieţuit rănilor prin împuşcare şi se recupera în spitalul închisorii. A fost acuzat de uciderea lui Claude Boisfranc şi a lui Monsieur Godin. Deşi Gamache bănuia că tot el se făcea vinovat şi de moartea lui Madame Godin. Sau că, cel puţin, fusese complice.

Dar acesta era un caz de care se ocupa altcineva. Acum, el era martor.

Fusese interogat, desigur. Şi, de două ori, agenţi din cadrul departamentului său veniseră până la lac. El, Jean- Guy şi Reine-Marie insistaseră ca interogatoriile să nu aibă loc la cabană, ci la sediul poliţiei din Ste-Agathe. Ca să nu- i supere pe copii.

Şi acum erau acasă, în Three Pines.

Reine-Marie şi Armand se întrebaseră, în

timp ce se întorceau cu maşina, cum li se va părea locul.

Oare vor intra în casa lor şi vor fi cuprinşi de groază?

Oare vor ieşi acele fantome din pereţi, din podea, din horn şi vor ataca?

Locul fusese curăţat profesionist, desigur, în absenţa lor. De câteva ori. Apoi Clara şi Myrna, Ruth, Olivier şi Gabri, Monsieur Béliveau şi Sarah şi alţi prieteni şi vecini intraseră şi îl curăţaseră temeinic încă o dată.

Ceea ce îi îngrijora pe Armand şi Reine-Marie pe măsură ce se apropiau tot mai mult de Three Pines nu erau urmele fizice ale celor întâmplate. Era ceea ce nu se putea vedea. Faptul că acum în casa lor era mai mult decât se putea vedea.

Armand descuie uşa din faţă şi întinse mâna spre clanţă, dar Reine-Marie îl opri.

Se uită la ea, întrebându-se dacă nu cumva era pe cale să spună că nu putea intra. Locul nu mai era al lor. John Fleming le luase casa în stăpânire.

O vor vinde şi vor găsi un loc în altă parte.

Dar ea îşi puse mâna peste a lui.

— Lasă-mă pe mine.

Când intră înăuntru, Reine-Marie fu întâmpinată de aromele familiare de cafea, fum de lemn şi pin. Mirosurile erau impregnate în casă.

Dar mai era ceva...

Se întoarse şi văzu un imens buchet înmiresmat de mentă indiană pe măsuţa de cafea. Iar prin uşa deschisă de la bucătărie văzu vaze încărcate cu trandafiri şi lavandă. Toate din grădinile din Three Pines.

Plante perene. Care nu ezitau niciodată să revină în fiecare an, indiferent cât era iarna de aspră.

închise ochii şi îl provocă pe monstru să facă tot ce putea mai rău.

Haide, îi zise ea în zeflemea. *Vino şi ia-mă!*

Aşteptă, dar nu simţea decât pace. Şi calm. Şi siguranţă. Erau spirite aici, da. Dar nu demoni.

Deschizând ochii, observă un nou tablou. Era cea mai recentă operă a Clarei.

Vârtejurile de culori vibrante, sălbatice şi exuberante păreau să se reverse dincolo de pânza neînrămată şi să se rostogolească în cameră.

Reine-Marie nu se putu abţine să nu zâmbească. îşi dădu seama imediat ce era. Cine era.

Se întoarse către soţul ei. Armand îi cerceta chipul. Ea îşi puse palmele pe pieptul lui, ca să-i simtă bătăile inimii.

— Bine ai venit acasă!

Câteva minute mai târziu, în timp ce o îmbrăţişa pe Clara, Reine-Marie îi spuse în şoaptă:

— *Merci.* Tabloul este magnific.

S-au aşezat să ia micul-dejun împreună, în timp ce prietenii i-au pus pe soţii Gamache la curent cu viaţa satului.

Cu piesa pe care o organiza Gabri.

Cu pregătirea cursului de gătit pe care Olivier hotărâse să îl ofere.

— Trebuie să vă arăt noul dormitor. Camera lui Harriet, spuse Myrna.

— E gata? Aşa repede? întrebă Armând.

— Am ajutat cu toţii, spuse Ruth.

Ceilalţi se uitară la ea. Până şi Roşa fusese de mai mult ajutor decât bătrâna poetă.

— Mai e un lucru pe care trebuie să-l facem. Dar v-am aşteptat pe voi, spuse Clara.

— Mai întâi, am totuşi câteva întrebări.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Ruth. Am fost de acord să nu punem întrebări, spuse Gabri printre dinţi.

— Tu ai fost de acord. Eu n-am fost de acord cu nimic.

— Ba da, insistă Clara.

Discuţia a mai continuat câteva minute, timp în care Reine-Marie şi-a terminat de mâncat Croque Monsieur-ul, din care brânza Gruyère topită şi sosul bechamel picurau în farfurie. Armand a mai turnat nişte sirop de arţar peste

clătitele cu afine, până când au început să semene cu nişte insule într-o mare dulce.

— Atunci, o singură întrebare, spuse Ruth şi se întoarse către soţii Gamache. Ce s-a întâmplat?

— Oh, la naiba! spuse Olivier.

Armând deschise gura, apoi începu să râdă.

— Asta-i întrebarea, Ruth.

Cu asta, zăgazurile s-au rupt.

Clara se aplecă în faţă.

— A început când ne-am dat seama că există o cameră ascunsă, nu? Ce s-ar fi întâmplat dacă nu am fi descoperit- o? Adică ea era acolo, zidită de mai bine de un secol.

Armând clătină din cap.

— Totul a început...

— Cu scrisoarea, spuse Billy. De la Pierre Stone. Era autentică sau a falsificat-o Fleming?

Era una dintre primele întrebări pe care le pusese şi Armând.

— Era autentică şi ai dreptate. De la ea a început totul. John Fleming era încarcerat la USD, dar era hotărât să iasă. Ştia cum şi ştia că mi-o va plăti pentru ceea ce i-am făcut. Dar avea nevoie de un plan. A petrecut ani întregi documentându-se în legătură cu mine, cu noi toţi. Aflându-ne dorinţele, motivaţiile, convingerile fundamentale, temerile. Toate acele detalii au devenit elementele de construcţie...

f

— Cărămizile, spuse Harriet.

îl privise pe tânărul care pregătea focul, dar acum se întorsese spre Armând şi se uita în ochii lui.

— Cărămizile, întări el.

Cât se schimbase, îşi zise Armând în timp ce o privea pe tânăra sigură pe sine.

— Dar el avea nevoie de structură. Treaba lui Sylvie a fost să găsească ceva care să acţioneze ca un catalizator. A durat mult, dar până la urmă, căutând în arhivele societăţii de istorie locală, a dat peste scrisoarea lui Stone. Şi i-a recunoscut potenţialul.

— Dar cum de ceva atât de important a trecut neobservat atâta timp? întrebă Gabri. E aici de 150 de ani.

Reine-Marie oftă.

— Este vina noastră. A istoricilor, arhiviştilor, cercetătorilor, profesorilor, biografilor. Ne uităm la aşa- zisele figuri importante. Apreciem documentele lăsate în urmă de premieri, miniştri, preşedinţi – de cei mai proeminenti martori ai istoriei – şi uităm că există şi alti martori. Oamenii care chiar au trăit-o. Primele Naţiuni.

Fermierii. Bucătarii, femeile de serviciu şi vânzătorii. Muncitorii. Imigranţii, minorităţile.

— Femeile, adăugă Harriet.

— Da. Scrisoarea lui Stone era printre actele unui pietrar. Un zidar. Nimeni nu s-a gândit că ar putea fi de valoare, spuse ea şi clătină din cap. Este un mare defect al istoriei scrise.

— De asemenea, am greşit când am presupus că Pierre Stone era aproape analfabet, continuă Armând. Adevărul e că a mers la universitate, dar a trebuit să renunţe când părinţii lui au murit. Trebuia să-şi găsească o calificare pentru a-şi întreţine familia.

— Cea mai la îndemână a fost cea de pietrar. La fel ca tatăl şi bunicul său. A descoperit nu doar că se pricepea la asta, dar îi şi plăcea, spuse Billy.

— Sylvie a găsit scrisoarea şi i-a dat-o gardianului-şef ca să i-o dea soţului ei, explică Armând.

— Deci ei au ştiut că exista o cameră ascunsă, dar cum de au ştiut unde e? întrebă Olivier,

— Sylvie avea toate documentele lui Pierre Stone, răspunse Armând.

— Mai erau şi altele? întrebă Myrna.

— O, da. Toate scrisorile către logodnica lui, care i-a devenit soţie. Ori de câte ori erau despărţiţi, el îi scria. în fiecare zi. l-a spus totul, inclusiv unde era camera. Sylvie a furat scrisorile. Noi le-am găsit în casa lor.

Noi nu era tocmai exact. Anchetatorii, conduşi de

inspectorul Lacoste, le găsiseră în timp ce Armând trişa la *cribbage* cu copiii.

— De cum a văzut scrisoarea lui Stone,

Fleming i-a recunoscut potenţialul, continuă Armând. De acolo şi-a construit planul. Când vorbesc despre asta acum, pare că toate s-au aranjat cu uşurinţă. Dar n-a fost aşa. A fost nevoie de ani pentru a pune laolaltă toate elementele.

Se opri şi inspiră uşor, vizitat brusc de acea voce.

Timp şi răbdare. Timp şi răbdare, Armând.

Prietenii lui aşteptară ca el să-şi revină.

— Eşti bine? întrebă Ruth.

— Sunt bine, răspunse el.

— *Fuck, fuck, fuck,* făcu Roşa.

Armand se uită la rată şi rata se uită la el.

— Ai înţeles bine, spuse Armand, clătinând din cap. Următoarea mare reuşită pentru Fleming a fost când Sylvie i-a trimis o fotografie cu *Comoara Paston.* El a ştiut că îl poate folosi ca pe un fel de cal troian, ascunzând în el toate elementele menite să mă provoace pe mine, dar şi să mă alarmeze. Experta în conservare de artă de la *Musée* a spus că era ofensatoare şi el asta şi-a dorit.

— Dar, dar, se bâlbâi Gabri. Camera. Dacă scrisoarea lui Stone este autentică, de ce a fost angajat Pierre să o zideascâ?

— Nu spune în scrisorile lui. Mă îndoiesc că s-a uitat în cameră. Probabil i-a fost frică.

Armând se întoarse către Ruth.

— Dar cred că tu ştii ce era acolo.

— Cred că da. Care a fost singurul lucru care nu a fost pus acolo?

— Cartea, spuse Myrna.

— Da, spuse Reine-Marie. GrimoaruL

— Nu vom şti niciodată sigur, spuse Ruth într-un rar moment de recunoaştere a nesiguranţei, dar cred că a fost dezgropat când au început săpăturile pentru fundaţia clădirii, în anii 1870. Tipul care construia clădirile şi-a dat seama ce era şi s-a speriat. Din câte ştia el, grimoarul era o carte a damnaţilor, menită să crească demoni. A încercat să o distrugă. Sunt urme de arsuri pe ea. Dar apoi s-a răzgândit, fie din cauză că legătura din piele nu se aprindea, fie din cauză că i-a fost teamă să nu înfurie spiritele rele.

— Şi să le zidească nu? întrebă Gabri.
— Ochii care nu se văd se uită, spuse Olivier.
— Probabil că şi-a pierdut minţile. Nu sunt expert, dar bănuiesc că demonii pot trece prin ziduri, spuse Ruth.

Ei suspectau că Ruth era, de fapt, expertă. Avea capacitatea de a apărea pe neaşteptate şi neinvitată.

— Este greu să scapi de..., începu Clara.
— De Ruth? spuse Gabri.
— ... credinţe. Gândiţi-vă la ce plănuim să facem mai târziu.
— Ce plănuiţi să faceţi? întrebă Armând, pe jumătate temându-se de răspuns.
— O să vezi, spuse Clara.

Era răspunsul de care se temea.

— Ai spus? o întrebă Myrna pe Harriet.
— Bineînţeles. Azi e 1 iulie. Tu?

Mătuşa Myrna încuviinţă. O învăţase pe Harriet să spună *Rabbit, rabbit, rabbit* pe când era abia un copil.

— Aduce noroc, îi explicase ea fetei cu ochii mari, care părea să aibă nevoie de noroc. Dar trebuie să o spui la prima oră a zilei, înainte de orice altceva, la începutul fiecărei luni.

Şi Harriet a făcut-o. Chiar şi ca om de stiintă raţional, încă o făcea. Pentru că... pentru că nu se ştia niciodată. Nu strica. Iar Harriet Landers începea să înţeleagă că a crede în ceva era chiar mai puternic decât a şti.

Am văzut şi mai rău. am văzut şi mai rău era noua ei / z /
mantră.

Frica nu o mai strângea de gât. întotdeauna îi va fi frică, dar ajunsese să-şi dea seama că important era nu să ai mai puţină frică, ci mai mult curaj. Şi Harriet Landers avea. Acum.

— Deci proprietarul a pus grimoarul în pod şi a angajat un zidar să-l zidească, spuse Billy, ghicind restul. El l-a ales pe Pierre Stone pentru că nu lucrase la clădirea iniţială şi nu era cunoscut în sat. Nu putea să spună nimănui despre lucrare, chiar dacă ar fi vrut.
— Dar i-a spus unei persoane. Logodnicei lui, spuse Reine-Marie.

Armând a încuviinţat. Toate scrisorile lui Pierre către ea, şi au fost multe de-a lungul vieţii lor împreună, se încheiau la fel.

Te iubesc. Mi-e dor de tine.

Scrisorile rămăseseră într-o cutie în subsolul unei societăţi rurale de istorie, respinse şi îngropate. Amintirile lipsite de importanţă ale unui zidar şi ale soţiei lui.

Sau poate, se gândi Gamache, aşteptaseră. Ca Sylvie Fleming să le găsească şi să pună toate astea în mişcare.

O parte din Armând se împotrivea noţiunii de soartă, preferând să creadă că aveau măcar o fărâmă de control asupra vieţii lor. însă o altă parte din el găsea alinare în ideea de predestinare.

Până acum, Soarta fusese îngăduitoare. Deşi nu toată lumea, uitându-se la evenimentele din viaţa lui, în special cele recente, ar fi fost de acord cu asta.

Dar orice forţă superioară care îi permitea să petreacă o lună lângă lac împreună cu familia, apoi să se întoarcă acasă în acest sat, să ia micul-dejun cu prietenii apropiaţi, cu iubita lui soţie alături, era într-adevăr îngăduitoare.

— Armând? spuse Myrna.

— Trezeşte-te, Clouseau, spuse Ruth.

O maşină se oprise pe creasta dealului de la marginea satului. Persoana de la volan coborî şi rămase în picioare, privind la vale.

Singurul anchetator pe care Armând îl invitase să li se alăture la cabana de lângă lac a fost Isabelle Lacoste.

— Ştii, *patron,* spusese ea în timp ce se plimbau pe drumul de pământ, iar râsetele şi ţipetele copiilor se estompau în depărtare, asta nu este o vizită de curtoazie. Am venit aici să te chestionez în cadrul anchetei.

— Ştiu. E în regulă.

Ultima dată când îl văzuse fusese cu totul altceva. Ea şi r echipa de la Omoruri sosiseră în Three Pines temându-se de ce vor găsi acolo.

Inspectorul Lacoste o găsise pe agenta Choquet ocupându-se de un tânăr grav rănit în living şi o altă femeie îngenuncheată lângă el,

ţinându-l de mână şi legănându-se înainte şi înapoi. Şoptindu-i că va fi bine.

Inspectorul-şef Gamache ţinea un bandaj peste rana sângerândă de la capul lui Beauvoir.

Şi o femeie cu înfăţişare sălbatică stătea în mijlocul camerei, cu o creangă de copac în mână.

— O, Isabelle. Slavă Domnului, a spus Reine-Marie.

Lacoste a cercetat camera, asigurându-se că nu mai existau alte pericole, apoi s-a întors către Gamache.

— Ambulanţele sunt pe drum, *patron.* Eşti teafăr?

Armând n-a ştiut ce să-i răspundă, aşa că nu a spus nimic. Isabelle a înţeles. S-a apropiat de bărbatul rănit şi s- a aplecat lângă el.

— L-am împuşcat, a spus Choquet în şoaptă, încercând să oprească sângerarea.

Lacoste a apucat-o de mâna însângerată şi i-a potrivit presiunea cu care apăsa.

— Ţi s-a spus să aştepţi întăriri.

— îmi pare rău. Data viitoare.

Când s-a ridicat în picioare, Lacoste i-a spus în şoaptă:

— Bravo, agent Choquet.

Isabelle Lacoste se ocupase de situaţie. Dând ordine, coordonând ridicarea probelor. Plasând victimele şi martorii în bucătărie, departe de haosul din restul casei.

— John Fleming e la subsol, Isabelle. L-am omorât, i-a spus Gamache cu glas scăzut.

Era o simplă constatare, care nu i-a făcut nicio plăcere. Absolut deloc.

Ea intrase în subsol şi găsise cadavrul. John Fleming era evident mort. Totuşi, pe măsură ce se apropiase de el, Isabelle încetinise, apoi se oprise.

Ochii deschişi, sticloşi, strălucitori, păreau s-o invite mai aproape. încercând să creeze o intimitate, în care să poată plasa toate ororile lumii.

Ea nu s-a dat înapoi. N-a clipit. Isabelle Lacoste a făcut singurul lucru care ştia că o va apăra împotriva acestui monstru. Nu a spus o

rugăciune. Nu a cântat.

Isabelle Lacoste a zâmbit.

Apoi a făcut încă un pas şi a închis ochii aceia de dement pentru totdeauna.

Câteva zile mai târziu, s-a dus cu maşina la casa de lângă lac pentru a-i chestiona din nou pe Beauvoir, Madame Gamache şi pe inspectorul-şef. Mai trecuseră prin asta o dată, în noaptea aceea. Dar, deseori, era mai util a doua oară, după ce mai trecea starea de şoc.

Tocmai se pregătea să pună prima întrebare când Şeful a început să vorbească. Cu mâinile la spate, privind drept în faţă, Armand i-a spus ce se întâmplase. Parcă spunea o poveste de fraţii Grimm sau o fabulă de La Fontaine.

O poveste despre demoni şi vrăjitoare, camere ascunse şi salvatori neaşteptaţi.

Despre Soarta crudă şi bună totodată.

Armand îşi lăsă prietenii pe terasa bistroului şi merse agale, trecând pe lângă casa lui, pe lângă biserică. în sus pe deal, pentru a o saluta pe tânăra pe care o invitase.

Amelia Choquet parcase maşina Sûreté şi acum stătea la marginea peluzei, privind dincolo de sat, spre păduri şi dealuri. Spre întinderea nesfârşită a ceea ce părea sălbăticie, dar nu era.

Pentru a găsi sălbăticia, trebuiau să privească înlăuntrul lor, nu în afară.

Amelia ştia asta. O învăţase pe străzi. Aici, acum, ea simţea doar pace.

— Mă bucur că ai venit, spuse Armand.

Se aşezară unul lângă altul pe bancă în tăcere, încălziţi de soarele de iulie.

În vale, sătenii se adunaseră în parcul comunal. Armand şi Amelia priveau cum Ruth şi Roşa, Olivier şi Gabri, Clara, Reine-Marie şi Harriet formară un cerc în jurul Myrnei. Monsieur Béliveau şi Sarah de la brutărie ieşiră din prăvăliile lor să li se alăture.

Myrna aprinse ceva şi îl dădu şi celorlalţi.

— Seamănă cu un joint uriaş, spuse Amelia şi îl auzi pe inspectorul-şef mormăind amuzat.

Amândoi ştiau ce era de fapt. Un baton de salvie.

Fiecare sătean lua pe rând legătura groasă de salvie şi iarbă-dulce şi plimba fumul peste el. lmpregnându-se cu el. Curătându-se de duhurile rele, într-un ritual la fel de vechi ca dealurile, pădurile şi pâraiele.

— Asta chiar e ciudat, spuse Amelia.

— Uite cine dă cu piatra, replică Armand şi o văzu zâmbind.

Mai priviră o vreme, apoi el se întoarse spre ea.

— îţi mulţumesc. Ne-ai salvat viata. Viata mea. Viata familiei mele.

Ea se uită la el. îi văzu cicatricea cumplită de la tâmplă, îi văzu ridurile de pe faţă. Văzu suferinţa, durerea din ochii lui când se gândea la ce-ar fi putut să fie.

Dar mai era ceva în ochii aceia. Un punct luminos. Poate de la soare.

în faţa lor, sătenii tocmai se îndreptau spre capelă. Ajunşi acolo, Myrna începu să afume cu salvie clădirea cu şindrilă albă, insistând asupra băieţilor de pe vitralii.

Abia când dispărură înăuntru, Amelia începu să vorbească.

— Ştiu că asta nu ne face să fim chit. Dar poate că ajută.

— Ai dreptate. Nu suntem chit.

Gamache se întoarse către ea.

— Eu îţi rămân îndatorat. Şi îţi datorez şi scuze.

Ea înclină capul, nedumerită, dar nu spuse nimic.

El inspiră adânc şi continuă.

— Când ai candidat prima dată la Academia Sûreté, team respins. Nu pentru că am crezut că nu vei fi un agent bun, chiar excepţional. Ci din răzbunare.

în loc să rostească cuvintele în grabă, vorbea clar şi precis.

— Am vrut să te rănesc pe tine, să-l rănesc pe tatăl tău.

— Din cauza morţii părinţilor tăi, spuse ea. Din

cauza a ceea ce a făcut tatăl meu.

El expiră lung, lung.

— *Oui.* Credeam că dacă te voi respinge, vei rămâne pe străzi.

Făcu o pauză să se adune.

— ... că vei muri pe străzi, continuă el privind-o în ochi, îmi pare rău. Am făcut un lucru groaznic şi mi-e ruşine de mine.

— îţi ceri iertare?

El încuviinţă.

— Da.

— Nu văd de ce. M-ai salvat. M-ai admis la academie.

Reflectă o clipă.

— Dacă n-ai fi făcut-o, nu te-aş fi putut salva. E ciudat cum se leagă lucrurile.

— Da, spuse el.

Privi procesiunea care se întorcea de la capelă traversând parcul şi intra în librărie, unde aveau să cureţe mansarda.

— Ce ciudat.

îşi coborî privirea spre cartea pe care o ţinea în mâini şi pe care acum i-o oferi Ameliei.

— A fost a tatălui meu. Vreau să o ai tu. Cred că şi el ar vrea asta. în semn de mulţumire.

Ea ezită, dar în cele din urmă o luă.

— *Merci.* Va fi preţuită. Şi, dacă mai are vreo importanţă, te iert, *patron.*

Procesiunea din vale se îndrepta acum spre casa familiei Gamache, urmată de Henri, Fred şi Gracie. Harriet se desprinse din grup şi se apropie de JJ, tânărul cu pielea lucind în soare.

— Ai vrea să ni te alături la masa de duminică? o întrebă Armând pe Amelia.

Ea încuviinţă.

Casa fusese deja afumată cu salvie când ajunseră ei.

Toţi erau acum în living.

Ruth pusese mănunchiul de salvie în vaza cu mentă indiană şi măzăriche parfumată şi îşi turna un scotch.

— Ruth, spuse Reine-Marie. Este abia...

Se uită la ceasul de pe şemineu.

— Oh, ce mai contează.

Turnă de băut pentru toată lumea, în timp ce Armând se uita la desenul înrămat pe care îl făcuse Florence. Cel cu curcubeul. Cel pe care Fiona îl luase de pe perete şi îl ţinuse în mână în noaptea aceea din urmă cu aproape o lună. Degetul ei arăta spre cuvintele pe care nepoata lui le scrisese cu grijă.

Ca va bien aller.

Armând nu fusese sigur atunci, dar se gândise, se întrebase, sperase, se rugase ca Fiona să-i transmită un mesaj. Că da, ea îşi ajutase fratele, îşi ajutase tatăl. Dar, spre deosebire de ei, ea avea limite. Şi tocmai le atinsese.

Ea nu-i va ajuta să-i ucidă pe soţii Gamache.

Totul va fi bine.

Aceasta era ultima speranţă a lui Armând. Cea de care s-a agăţat chiar şi atunci când timpul se scurgea. Când s-a scurs.

Când Fiona ieşise din acasă, ştiuse că asta nu putea însemna decât una din două. Fie, aşa cum spusese, să stea de şase pentru a-i avertiza pe ceilalţi când venea poliţia. Fie să le facă semn poliţiştilor, să-i îndrume spre casă. Ceea ce şi făcuse.

Cele trei femei împreună – Fiona, Amelia şi Harriet – le salvaseră viata.

în timp ce se întorceau spre casă de la cabana de pe malul lacului, Reine-Marie îl rugase pe Armând să oprească la închisoarea pentru femei unde era închisă Fiona. Avea să petreacă mulţi ani după gratii pentru rolul ei în ceea ce se întâmplase.

Armând ştia că va interveni încă o dată pentru ea. Pentru fiica lui John Fleming. Deşi nu era pregătit să o vadă. Nu încă. Dar Reine-Marie voia. Avea nevoie.

Când s-a întors la maşină, era palidă. Dar calmă.

— Ce s-a întâmplat? întrebase el.

* * *

Armând se apropie de Myrna.

— De băut? întrebă ea ridicând paharul.

— Te rog. Scotch, simplu. Pot să împrumut ăsta? întrebă el ridicând dintre flori batonul fumegând.

— Poţi să-l iei de tot. Şi-a făcut treaba.

— Nu chiar.

Se duse la subsol pentru prima oară de la confruntarea cu Fleming. în timp ce cobora simţea mirosul moscat de salvie şi iarbă-dulce. Şi aici fusese curătat şi purificat. Spălat şi dezinfectat. Exorcizat. Dar trebuia să fie sigur.

Armând ştia că fantomele pot fi încăpăţânate.

Plimbându-se prin încăpere, apropia mănunchiul de salvie fumegândă de pereţi, de podele. De cutiile cu ornamente de Crăciun. Petrecu mult timp deasupra grămezii de cărămizi, cele pe care voise să le arunce. Dar nu le aruncase.

Şeful secţiei Omoruri din cadrul Sûreté du Québec efectua un ritual străvechi, afumând solemn fiecare colţ al încăperii.

Apoi Armand se întoarse spre uşa cu bolţuri şi introduse codul: 1206. 6 decembrie. Data atacului armat de la École Polytechnique.

Stând în mijlocul cămăruţei, înconjurat de secrete, închise ochii şi plimbă fumul dulce peste el. Aşa cum făceau bărbaţii şi femeile de mii de ani.

Apoi, observând că Fred coborâse după el, îl ridică în braţe pe bătrânul câine urât mirositor şi îl duse sus.

în noaptea aceea, în parcul comunal a fost aprins un foc de tabără în faţa celor trei pini uriaşi, pentru a sărbători Ziua Canadei, aşa cum sărbătoriseră, cu o săptămână mai devreme, ziua Sf. loan Botezătorul.

— Ce s-a întâmplat cu femeile? Cu Anne Lamarque şi celelalte, întrebă Harriet.

JJ, nepotul lui Billy, stătea lângă ea pe un buştean. Numele lui, poate nu surprinzător pentru o familie care îi dăduse pe Pierre Stone, Billy Williams şi Arţarul *Mable,* era John Johnson. JJ.

— Vrăjitoarele? La mulţi ani după ce au fost exilate, fiecare s-a întors în locul de unde fusese

alungată, doar o dată, pentru a sta faţă în faţă cu cei care le-au condamnat.

— Trebuie să fi fost un şoc pentru familiile lor, comentă Olivier.

— Pentru preoţi. Imaginaţi-vă cum a fost să vadă că vrăjitoarea s-a întors? Cred că i-a speriat de moarte, spuse Gabri.

Reine-Marie se gândea la tabloul pe care Clara îl lăsase în livingul lor. Vârtejurile îndrăzneţe de culori vibrante fuzionaseră formând un chip. Chipul unei bătrâne, cu ochi albaştri, cu pielea arsă de soare şi păr alb despletit.

Şi un leac bun pentru negi.

— S-au întors să-i blesteme? întrebă Olivier.

— *Non.* Să-i ierte. Asta a fost magia, spuse Ruth.

Anne Lamarque, cu chipul zbârcit, zâmbea din tabloul Clarei. Fericită şi liberă.

— Ce s-a întâmplat? o întrebase Armand pe Reine-Marie în dimineaţa în care ea se întorsese la maşină, după ce se întâlnise cu Fiona.

— Cred că ştii, îi răspunsese ea zâmbind. Să mergem acasă.

Mulţumiri

Sunt adesea întrebată de unde îmi iau ideile. Este o întrebare foarte bună şi la care întotdeauna simt că ar trebui să pot răspunde. Totuşi mi-e greu.

Cum să nu ştiu?

Cred că din cauza faptului că există mai multe moduri de a răspunde, unele mai clare decât altele. Mă plimb cu un caiet după mine şi, timp de mai multe luni înainte de a scrie o carte, observ şi ascult, notându-mi expresii, cuvinte izolate, citate din poezii sau cărţi, fragmente de conversaţie sau articole extrase din reviste şi ştiri. Adesea compar acest lucru cu o operă de artă pointilistă. Punând o frântură dintr-o idee aici, alta dincolo. Unele mai mari, altele mai mici. Unele au legătură cu personajele: Armând şi Reine-Marie, Jean-Guy, Clara sau Myrna etc. Unele sunt puncte ale intrigii. Unele sunt practice, altele stupide, unele intuitive, altele trăsnite. Unele destinate să devină teme majore, multe destinate să fie ignorate sau folosite într-o altă carte. Sau folosite ca surse de inspiraţie neaşteptată în schiţe ulterioare.

Pentru *O lume de bizarerii,* n-aş putea să vă spun exact de unde mi-a venit ideea. De unde a apărut tema majoră a „iertării”. Am senzaţia că nu a fost cu adevărat decât aproape de final, când mi-am dat seama cât de des, fără să- şi dea seama, personajele s-au luptat cu ea.

De câte ori m-am luptat şi eu cu nevoia de a ierta. De a trece mai departe.

Mi-a plăcut să explorez această temă în cartea de faţă.

Pot să vă spun exact când mi-a venit ideea cu pictura *Comoara Paston.* Eram la Londra şi citeam un articol dintr- o revistă de ştiri, în care oameni de seamă vorbeau despre opera lor de artă preferată.

Cineva a spus *Comoara Paston,* apoi a

continuat să explice de ce. A fost o revelaţie. Nu auzisem niciodată de ea, dar ce bogăţie de idei pentru un scriitor! Am ştiut atunci că va fi calul meu troian care va permite ca tot felul de indicii, tot felul de idei, teme, referinţe la cărţi anterioare să pătrundă în vieţile personajelor din Three Pines.

Nu ştiu sigur când mi-a venit ideea să mă opresc asupra cazului care i-a adus pentru prima oară împreună pe Armand şi Jean-Guy. Până când n-am început să scriu acele scene, habar n-am avut despre ce era acel caz.

De acolo a fost firesc să iau în considerare şi *povestea de origine*— a lui Armand. Cel puţin, cum a ajuns să lucreze în departamentul Omoruri. Din nou, chiar nu am ştiut cu adevărat cum s-a întâmplat până când nu am făcut o plimbare lungă, lungă. Şi atunci mi-a venit ideea.

Sinceră să fiu, a fost tulburător. Să folosesc un eveniment real, tragic – atacul armat de la École Polytechnique – şi elemente fictive?

Eram o tânără jurnalistă care lucra în oraşul Québec în acea zi. 6 decembrie 1989. îmi amintesc că mă duceam la serviciu devreme a doua zi dimineaţă. Găzduiam programul de actualităţi pentru Radio CBC şi trebuia să încerc să înţeleg ce s-a întâmplat la École Polytechnique înainte de a intra în direct. Rapoartele încă erau confuze. Documentariştii au făcut o treabă extraordinară şi, în – cursul dimineţii, am intervievat poliţişti, studenţi, profesori, politicieni. încercând să dau sens unui act fără sens.

14 studente la inginerie ucise. Doar femei.

Spre ruşinea mea, iniţial i-am crezut (şi le-am acordat timp de antenă) pe politicieni (toţi bărbaţi), care insistau că a fost opera unui singur nebun, şi nu o incriminare a societăţii. Nu era cazul să ne uităm la misoginismul instituţionalizat. Să analizăm egalitatea în drepturi sau lipsa ei. Să avem un control mai riguros asupra armelor de foc.

A fost trist, o tragedie, dar faptul că au fost vizate şi asasinate 14 tinere şi alte 13 rănite nu

spunea nimic mai mult.

Mi-a luat câteva zile să aud, dincolo de strigătele lor, argumentele mai calme, mai insistente, mai chibzuite şi mult mai convingătoare ale familiilor victimelor şi supravieţuitoarelor.

Să-i cred când au spus că actul criminal a fost posibil din cauza a sute de factori, de-a lungul a sute de ani, care diminuează, marginalizează, sexualizează, stigmatizează femeile. A fost un act de misoginism, la fel ca negările furioase ale politicienilor, jurnaliştilor şi susţinătorilor armelor de foc.

Da, chiar ca femeie, ca jurnalist, eram atât de obişnuită cu statu-quoul, încât mi-a luat mult prea mult timp ca să cred ce spuneau aceste familii, aceste femei.

Moartea acelor tinere a schimbat societatea canadiană. A adus o legislaţie mult mai strictă în privinţa armelor (deşi ar putea fi şi mai aspră) şi a forţat o analiză îndelungată, dură şi adesea dureroasă a egalităţii în drepturi. A drepturilor omului.

Când m-am decis să abordez atacul armat de la École Polytechnique şi ecourile care au schimbat societatea canadiană, m-am confruntat cu o altă problemă.

Cum să scriu despre acest eveniment fără a transforma o tragedie în divertisment?

înainte de a începe, am contactat-o pe Nathalie Provost.

Nathalie este una dintre supravieţuitoare, care a devenit – împreună cu alţii, inclusiv remarcabila Heidi Rathjen – o susţinătoare înfocată şi neobosită a controlului strict al armelor, precum şi o susţinătoare a drepturilor omului, care se întinde dincolo de drepturi egale pentru femei.

Am întrebat-o pe Nathalie ce părere are dacă o includ pe ea şi ceea ce s-a întâmplat la École Polytechnique într- un roman din seria Gamache. Şi dacă, din moment ce Nathalie urma să devină personaj în roman şi să-l întâlnească pe Armand, va trebui să adaug elemente fictionale.

Din fericire, ea citeşte seria şi îi plac cărţile. Asta a fost de ajutor. Am corespondat în legătură cu limitele şi i-am spus că îi voi trimite versiunea finală. Dacă va exista ceva la care ea va avea obiecţii, voi schimba. Dacă aş fi greşit în privinţa faptelor, fie le-aş fi schimbat, fie aş fi clarificat aici, în Mulţumiri, unde anume am ales ficţiunea.

A venit ziua în care i-am trimis cartea lui Nathalie. Trebuie să recunosc că mi-a fost teamă.

l-au trebuit câteva săptămâni ca să-mi răspundă, în parte pentru că Ecole Polytechnique îi acorda un doctorat onorific pentru întreaga ei activitate. O onoare binemeritată, dar cu un preţ imens.

Nathalie a fost mai mult decât amabilă în comentariile ei. A vrut să precizez că primele solicitări pentru controlul armelor de foc, prima insistenţă asupra faptului că acesta nu a fost actul întâmplător al unui nebun, ci consecinţa firească şi grotescă a misoginismului larg răspândit şi adesea subtil, nu au venit de la ea, ci de la familiile victimelor, în cea mai mare parte. Nathalie însăşi, alături de alte supravieţuitoare, a fost mult prea traumatizată la început pentru a-şi putea aduna gândurile.

Asta a venit mai târziu. Şi când a venit, a fost seismic.

Nathalie, Heidi şi alţii nu au acceptat nicio disidenţă. Au fost articulate, înflăcărate şi neînduplecate în apelurile lor pentru controlul armelor de foc. Pentru drepturi egale. Pentru drepturile omului. Pentru ca provincia Québec, Canada, să se uite lung, dur şi fără frică la ea însăşi. Şi să se schimbe.

De asemenea, Nathalie a vrut să precizeze că, pentru ea, una dintre orori a fost când mass-media i-a învinuit pe tinerii studenţi de sex masculin că au plecat când atacatorul înarmat le-a cerut-o. îmi amintesc cum au fost puşi la zidul infamiei acei tineri. Hăituiţi. De parcă ar fi putut face ceva. De parcă jurnaliştii ar fi pus sub presiune un bărbat înarmat. A fost o execuţie publică a unor tineri nevinovati.

Nathalie a mai ţinut să precizeze că mulţi studenţi au stat deoparte, s-au ascuns, iar când împuşcăturile s-au oprit au fost primii care s-au grăbit să ajute răniţii şi muribunzii. Şi totuşi nu au fost menţionaţi, nu s-au bucurat de niciun fel de recunoaştere sau laude.

Ei sunt eroi.

Nathalie a mai dorit să spună că, deşi Canada are legi stricte privind armele de foc, acestea ar trebui să fie şi mai dure. Sunt de acord cu ea. La fel şi Armand, lucru deloc surprinzător.

Şi cu toate că povestea inelelor de inginer din Canada este adevărată, Nathalie a spus că ele sunt de fapt oferite în cadrul unei ceremonii speciale, mai târziu. Dar eu am decis, din motive de intrigă, să merg pe ficţiune.

îţi mulţumesc, Nathalie, pentru că m-ai ajutat cu cartea, pentru că ai fost atât de amabilă şi pentru că ai fost mult mai mult decât spune povestea mea. Pentru că ai salvat sute, poate mii de vieţi prin munca ta, alături de alţii, pentru controlul armelor de foc.

Dacă am supărat pe cineva că am folosit atacul armat de la École Polytechnique, în special familiile tinerelor ucise şi ale supravieţuitoarelor, îmi cer iertare. Din toată inima şi fără rezerve.

Cu privire la realitate *versus* ficţiune, vreau să subliniez că Anne Lamarque a fost o persoană reală, judecată ca vrăjitoare şi acuzată pentru deţinerea un grimoar, pe care l-a apărat susţinând că este o carte despre ierburi şi medicamente. în viata reală a fost achitată şi nu a fost niciodată exilată.

Mulţi, mulţi alţii m-au ajutat la această carte provocatoare.

Vreau să-i mulţumesc asistentei mele, Lise Desrosiers, pentru că a fost mereu alături de mine şi m-a susţinut. Nu numai că mi-a făcut posibilă viaţa de scriitoare, luându-mi atât de multe de pe umeri, dar mi-o face şi foarte amuzantă!

îi mulţumesc Lindei din Scoţia. Lui Shelagh Rogers. Lui Danny şi Lucy de la Brome Lake Books.

Lui Kelley Ragland, editorul meu de la Minotaur Books, împreună cu Andy Martin, Sarah Melnyk, Paul Hochman şi CEO-ului Macmillan, Don Weisberg. Mulţumiri lui Jo Dickinson şi echipei sale de la Hodder din Regatul Unit; lui Louise Loiselle, şefa editurii Flammarion Québec; lui Dávid Gernert, agentul meu; şi tuturor oamenilor minunaţi de la Compania Gernert, în special Rebecca şi Will, care se ocupă de vânzări în străinătate. Mulţumiri lui Jamie Broadhurst şi oamenilor cumsecade de la Raincoast Books.

Mulţumiri lui Rocky şi Steve, The Hovey Gang, Kirk şi Walter, prietenilor şi familiei mele, care mă sprijină cu generozitate. Ce ar însemna toate astea fără voi?

Şi vreau să vă mulţumesc vouă, nu doar pentru că citiţi cărţile din seria Gamache, ci şi pentru că aţi primit cu braţele deschise personajele, satul. Pe mine. O simt, iar asta înseamnă enorm pentru mine. Mi-aţi oferit cea mai uimitoare viaţă.

Aş vrea să spun că Nathalie Provost nu este singura persoană reală din carte.

Inspectorul Linda Chernin este inspirat de Michael şi de prietena mea apropiată, Linda Chernin Rosenblatt. Linda, te iubesc.

Agentul Hardye Moel este inspirat de minunata mea prietenă, Hardye – aţi ghicit – Moel. Unul dintre cei mai înţelepţi, amabili, amuzanţi şi curajoşi oameni pe care îi cunosc, împreună cu soţul ei, Don.

Hardye, fiind psihoterapeut, m-a ajutat şi cu unele dintre aspectele specifice din carte. Mulţumesc, Hardye, scumpa mea.

în final, vreau să revin la întrebarea de unde îmi iau ideile pentru cărţile mele. Am menţionat că sunt ca o coţofană care culege gânduri, articole, citate etc. Dar mai este ceva.

Sinceră să fiu, nu simt că pot să-mi asum eu toate meritele pentru cărţile mele. Există, până la urmă, un element de magie, de inspiraţie care pare să vină de nicăieri. Am propriile teorii cu privire la locul de unde vine. Am vrut ca, la finalul acestui roman, al 18-lea, să arăt clar că

în scrierea cărţilor Gamache există *ceva mai mult decât să vezi îţi e dat.* Şi că a sa a fost dintotdeauna.

— Povestea de origine, sau *origin story,* reprezintă o relatare a modului în care un personaj fictiv a devenit protagonist sau antagonist, despre ce anume l-a făcut să devină ceea ce este (N.r.).